Litafi Mai-tsarki

The New Testament in the Hausa language of Nigeria

Litafi Mai-tsarki
The New Testament in the Hausa language of Nigeria

copyright © 2020 Door43 World Missions Community

Language: Hausa

Translation by: Alakirawa, Bayan, Chrispher Ishaya, Dabere, Dacuhus Timothy Danjuma, Danjay, Danjuma Alfred H, Euang Hediza Naohammed, Franklyn Ukazu Udochukwu, Gideon, Gokop, Habibu, James, Kiash Dachung Butus, Lazarus, Nadaki M. Philip, Nenching, Paul, Rebecca, Rev. Ayuba Taiba, Rev. Cain Yusuf Daniel, Rev. Dalhatu Dambo Ayuba, Rev. Dr. Tambanya Yahaya, Rev. Dr. Yakubu Hassan, Rev. Hannatu Samuel Ndberhukwu, Rev. Ibrahim Kassim, Rev. M. Dan'Amarya, Rev. Yakuba Ayuba

Contributor: Dacuhus Timothy Danjuma, Euang Hediza Naohammed, Kiash Dachung Butus, Nadaki M. Philip, Rev. Ayuba Taiba, Rev. Cain Yusuf Daniel, Rev. Dalhatu Dambo Ayuba, Rev. Dr. Tambanya Yahaya, Rev. Dr. Yakubu Hassan, Rev. Hannatu Samuel Ndberhukwu, Rev. Ibrahim Kassim, Rev. M. Dan'Amarya, Rev. Yakuba Ayuba

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.
You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:
- You include the above copyright and source information.
- If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.
- If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.
Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2020-06-19

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 19 Jun 2020
31fd93a8-6c61-5e08-ad99-3312611b0f4b

Contents

Matiyu 1
Markus 37
Luka 59
Yahaya 98
Ayyukan Manzanni 127
Romawa 164
1 Korintiyawa 180
2 Korantiyawa 196
GALATIYAWA 207
Afisawa 213
Filibiyawa 219
Kolosiyawa 223
1 Tassalunikawa 227
2 Tasalonikawa 231
1 Timoti 233
2 Timoti 238
Titus 242
Filimon 244
Ibraniyawa 245
Yakubu 257
1 Bitrus 262
2 Bitrus 267
1 Yahaya 270
2 Yahaya 274
3 Yahaya 275
Yahuda 276
Wahayin Yahaya 278

Matiyu

1 Littafin asalin Yesu Almasihu Dan Dauda, Dan Ibrahim. 2 Ibrahim
shine mahaifin Ishaku, Ishaku shine mahaifin Yakubu, Yakubu shine
mahaifin Yahuza da 'yan'uwansa. 3 Yahuza shine mahaifin Farisa da Zera,
ta wurin Tamar. Farisa kuma shine mahaifin Hasruna, Hasruna kuma
shine mahaifin Aram. 4 Aram shine mahaifin Amminadab, Amminadab
shine mahaifin Nashon, Nashon shine mahaifin Salmon. 5 Salmon shine
mahaifin Bo'aza ta wurin Rahab, Bo'aza shine mahaifin Obida ta wurin
Rut. Obida shine mahaifin Yesse, 6 Yesse shine mahaifin sarki Dauda.
Sarki Dauda shine mahaifin Sulaimanu ta wurin matar Uriya. 7 Sulaimanu
shine mahaifin Rehobo'am, Rehobo'am shine mahaifin Abija, Abija shine
mahaifin Asa. 8 Asa shine mahaifin Yehoshafat, Yehoshafat shine mahaifin
Yoram, Yoram kuma shine mahaifin Uziya. 9 Uziya shine mahaifin Yotam,
Yotam shine mahaifin Ahaz, Ahaz shine mahaifin Hezekiya. 10 Hezekiya
shine mahaifin Manassa, Manassa shine mahaifin Amon, sannan Amon
shine mahaifin Yosiya. 11 Yosiya shine mahaifin Yekoniya da 'yan'uwansa,
dai dai locacin da aka kwashe su zuwa kasar Babila. 12 Bayan kwasar
su zuwa kasar Babila, Yekoniya shine mahaifin Sheyaltiyel, Sheyaltiyel
shine mahaifin Zarubabel. 13 Zarubabel shine mahaifin Abihudu, Abihudu
shine mahaifin Eliyakim, sannan Eliyakim shine mahaifin Azuru. 14 Azuru
shine mahaifin Saduku. Saduku shine mahaifin Akimu, sannan Akimu
shine mahaifin Aliyudu 15 Aliyudu shine mahaifin Ali'azara, Ali'azara shine
mahaifin Matana, sannan Matana shine mahaifin Yakubu. 16 Yakubu shine
mahaifin Yusufu maigidan Maryamu, wadda ta wurin ta ne aka haifi Yesu,
wanda ake ce da shi Almasihu. 17 Tun daga Ibrahim zuwa Dauda, an yi
tsara goma sha hudu ne, daga Dauda zuwa lokacin da aka kwashe su zuwa
Babila, tsara goma sha hudu ne, sannan daga lokacin da aka kwashe su
zuwa Babila zuwa Almasihu tsara goma sha hudu ne 18 Ga yadda haihuwar
Yesu Almasihu ta kasance. Mahaifiyarsa, Maryamu, tana tashi da Yusufu,
amma kafin su yi aure, sai aka same ta da juna biyu ta wurin Ruhu Mai
Tsarki. 19 Mijinta, Yusufu, adalin mutum ne, amma ba ya so ya kunyatar
da ita a sarari. Sai ya yi shawara ya sake ta a asirce. 20 Yana cikin tunanin
wadannan al'amura, sai mala'ikan Ubangiji ya bayyana gareshi a mafarki,
ya ce masa, “Yusufu, dan Dauda, kada ka ji tsoron daukar Maryamu a
matsayin matarka. Gama abinda ke cikinta, ta wurin Ruhu Mai Tsarki
aka same shi. 21 Za ta haifi Da, za ka kira sunansa Yesu, domin za ya
ceci mutanensa daga zunubansu.” 22 Duk wannan ya faru ne domin a cika
abinda aka fada ta bakin annabin, cewa, 23 “Duba, budurwa za ta sami juna
biyu sannan za ta haifi da, za su kira sunansa Immanuel”-ma'ana, “Allah
tare da mu.” 24 Yusufu ya farka daga barci, ya yi kamar yadda mala'ikan
Ubangiji ya umarce shi, sai ya dauke ta a matsayin matarsa. 25 Amma
Yusufu bai sadu da ita ba sai bayan da ta haifi da. Ya kira sunansa Yesu.

2

1 Bayanda aka haifi Yesu a Baitalami ta kasar Yahudiya, a zamanin sarki
Hirudus, sai ga wadansu masana daga gabas suka zo Urushalima, suna
cewa, 2 "Ina wanda aka haifa sarkin Yahudawa? Mun ga tauraronsa a

gabas mun kuma zo mu yi masa sujada.'' [3] Da sarki Hirudus ya ji haka, sai
ya damu kwarai, haka kuma dukan mutanen Urushalima. [4] Hirudus ya
tara dukan manyan firistoci da marubuta na jama'a, ya tambaye su, “Ina
za a haifi Almasihun?” [5] Suka ce masa, ''A Baitalami ne ta kasar Yahudiya,
domin haka annabin ya rubuta, [6] 'Ke kuma, Baitalami, ta kasar Yahudiya,
ba ke ce mafi kankanta ba a cikin shugabanin Yahudiya, domin daga cikin
ki mai mulki zai fito wanda zai zama makiyayin jama'a ta Isra'ila.''' [7] Sai
Hirudus ya kira masanan a asirce ya tambaye su aininhin lokacin da
tauraron ya bayyana. [8] Ya aike su Baitalami, ya ce, ''Ku je ku binciko mani
dan yaron da kyau. Idan kun same shi, ku kawo mani labari, don ni ma
in je in yi masa sujada.” [9] Bayan sun ji maganar sarkin, sai suka yi tafiyar
su, ga shi kuwa, tauraron da suka gani a gabas yana tafe a gaban su, har
ya zo ya tsaya bisa inda dan yaron nan yake. [10] Da suka ga tauraron, sai
suka yi matukar farin ciki. [11] Sai suka shiga gidan, suka ga dan yaron tare
da mahaifiyarsa Maryamu. Suka rusuna gabansa suka yi masa sujada.
Sa'an nan suka kwance kayansu, suka mika masa kyautar su ta zinariya
da lubban, da mur. [12] Allah kuma ya gargade su a mafarki kada su koma
wurin Hirudus, sai suka koma kasarsu ta wata hanya dabam. [13] Bayan
sun tashi, sai ga wani mala'ikan Ubangiji ya bayyana ga Yusufu a mafarki,
ya ce, ''Tashi, ka dauki dan yaron da mahaifiyarsa, ka gudu zuwa kasar
Masar, ka zauna a can sai na fada maka, don Hirudus yana shirin binciko
dan yaron ya hallaka shi.” [14] A wannan dare fa Yusufu ya tashi ya dauki
dan yaron da mahafiyarsa ya tafi Masar. [15] Ya zauna a can har mutuwar
Hirudus. Wannan kuwa domin a cika abin da Ubangiji ya fada ne ta bakin
annabin, ''Daga Masar na kirawo Da na.'' [16] Da Hirudus ya ga masanan
nan sun shashantar da shi, sai ya hasala kwarai, ya aika a karkashe dukan
'yan yara maza da suke Baitalami da kewayenta, daga masu shekara biyu
zuwa kasa, gwargwadon lokacin da ya tabbatar a gun masanan. [17] A
lokacin ne aka cika fadar Annabi Irmiya, [18] ''An ji wata murya a Rama,
tana kuka da bakin ciki mai zafi, Rahila ce take kuka saboda 'ya'yanta,
kuma ta ki ta ta'azantu, domin ba su. [19] Sa'adda Hirudus ya mutu, sai
ga mala'ikan Ubangiji ya bayyana ga Yusufu a mafarki a Masar ya ce,
[20] ''Tashi ka dauki dan yaron da mahaifiyarsa, ka tafi kasar Isra'ila, domin
masu neman ran dan yaron sun mutu.'' [21] Yusufu ya tashi, ya dauki dan
yaron da mahaifiyarsa, ya zo kasar Isra'ila. [22] Amma da ya ji Arkilayus ya
gaji mahaifinsa Hirudus, yana mulkin kasar Yahudiya, sai ya ji tsoron isa
can. Bayan da Allah ya yi masa gargadi a mafarki, sai ya ratse zuwa kasar
Galili [23] sai ya je ya zauna a wani gari da ake kira Nazarat. Wannan ya
cika abin da aka fada ta bakin annabawa, cewa, za a kira shi Banazare.

3

[1] A kwanakin nan Yahaya Mai baftisma ya zo, yana wa'azi a jejin
Yahudiya yana cewa, [2] “Ku tuba, domin mulkin sama ya kusa.” [3] Wannan
shine wanda annabi Ishaya ya yi maganarsa, ya ce, “Muryar wani mai kira
a jeji yana cewa, 'Ku shirya wa Ubangiji hanyarsa, ku daidaita tafarkunsa.''
[4] Yahaya kuwa yana sanye da tufa ta gashin rakumi, yana kuma daure
da damarar fata, abincinsa kuwa fara ne da zuman jeji. [5] Sai mutanen
Urushalima, da na dukan Yahudiya, da na duk kasashen bakin Kogin
Urdun, suka yi ta zuwa wurin sa. [6] Ya yi masu baftisma a Kogin Urdun,

yayinda suke furta zunubansu. 7 Amma da ya ga Farisawa da Sadukiyawa
da yawa, suna fitowa domin a yi masu baftisma, sai ya ce masu, “Ku 'ya'yan
macizai masu dafi, wa ya gargade ku ku guje wa fushi mai zuwa? 8 Ku ba
da 'ya'ya da za su nuna tubanku. 9 Kada kuwa ku dauka a ranku cewa,
'Ibrahim ne ubanmu.' Domin ina gaya maku, Allah yana da iko ya ta
da wa Ibrahim 'ya'ya daga cikin duwatsun nan. 10 Ko yanzu ma an sa
gatari a gindin bishiyoyin. Saboda haka duk bishiyar da ba ta ba da 'ya'ya
masu kyau ba, sai a sare ta a jefa a wuta. 11 Na yi maku baftisma da
ruwa, zuwa tuba. Amma mai zuwa baya na, ya fi ni girma, wanda ko
takalmansa ma ban isa in dauka ba. Shi ne zai yi maku baftisma da Ruhu
Mai Tsarki, da kuma wuta. 12 Kwaryar shikarsa na hannunsa, zai kuwa
share masussukarsa sarai, ya tara alkamarsa ya sa a rumbunsa, amma zai
kona buntun da wutar da ba za a iya kashewa ba.” 13 Sai Yesu ya zo daga
kasar Galili, ya je Kogin Urdun wurin Yahaya, domin ya yi masa baftisma.
14 Amma Yahaya ya yi ta kokarin ya hana shi, yana cewa, “Ni da nake
bukatar ka yi mani baftisma, ka zo gare ni?” 15 Yesu ya amsa masa ya ce,
“Bari ya zama haka a yanzu, domin a cika dukan adalci.” Sai Yahaya ya
yarje masa. 16 Bayan da aka yi masa baftisma, Yesu ya fito nan da nan
daga cikin ruwan, sai kuma sammai suka bude masa. Ya ga Ruhun Allah
yana saukowa kamar kurciya, ya sauko a kansa. 17 Duba, wata murya
daga sammai tana cewa, ''Wannan shi ne kaunataccen Da na. Wanda ya
gamshe ni sosai.''

4

1 Sa'an nan Ruhu ya bi da Yesu zuwa cikin jeji, domin Ibilis ya gwada
shi. 2 Da ya yi azumi kwana arba'in dare da rana, daga baya yunwa ta
kama shi. 3 Sai mai jarabtar nan ya zo, ya ce masa, “Idan kai Dan Allah
ne, ka umarci duwatsun nan su zama gurasa.” 4 Amma Yesu ya amsa ya ce
masa, “A rubuce yake cewa, 'Ba da gurasa kadai mutum zai rayu ba, sai dai
da kowace magana da ta ke fitowa daga wurin Allah.'” 5 Sa'an nan Ibilis
ya kai shi tsattsarkan birni ya dora shi can kan kololuwar ginin haikali,
6 ya ce masa, “In kai Dan Allah ne, to dira kasa. Domin a rubuce yake
cewa, 'Zai ba mala'ikunsa umarni game da kai,' kuma, 'Za su daga ka da
hannuwansu, domin kada ka yi tuntube da dutse.'” 7 Yesu ya ce masa,
“kuma a rubuce yake, 'Kada ka gwada Ubangiji Allahnka.'” 8 Kuma, sai
Ibilis ya kai shi kan wani dutse mai tsawo kwarai, ya nuna masa dukan
mulkokin duniya da darajarsu. 9 Ya ce masa, “Dukan wadannan zan baka
idan ka rusuna ka yi mani sujada.'' 10 Sai Yesu ya ce masa, “Tafi daga nan,
Shaidan! Domin a rubuce yake, 'Ka yi wa Ubangiji Allahnka sujada, shi
kadai za ka bauta wa.'” 11 Sa'an nan Ibilis ya rabu da shi, sai kuma mala'iku
suka zo suka yi masa hidima. 12 To, da Yesu ya ji an kama Yahaya, sai ya
tashi zuwa kasar Galili. 13 Ya bar Nazarat, ya koma Kafarnahum da zama,
can bakin tekun Galili, kan iyakar kasar Zabaluna da Naftali. 14 Wannan
ya faru domin a cika fadar annabi Ishaya cewa, 15 “Kasar Zabaluna da
kasar Naftali, ta bakin teku, da hayin Kogin Urdun, Galili ta al'ummai!
16 Mutane mazauna duhu suka ga babban haske, sannan ga wadanda ke
zaune a yankin da inuwar mutuwa, haske ya keto masu.” 17 Daga lokacin
nan, Yesu ya fara wa'azi, yana cewa, “Ku tuba domin mulkin sama ya
kusa.” 18 Yana tafiya a bakin tekun Galili, sai ya ga wadansu 'yan'uwa
biyu, Saminu da ake kira Bitrus, da dan'uwansa Andarawas, suna jefa

taru a teku, domin su masunta ne. 19 Yesu ya ce masu, “Ku zo, ku biyo ni,
zan mai da ku masuntan mutane.” 20 Nan da nan sai suka bar tarunsu,
suka bi shi. 21 Da Yesu ya ci gaba da tafiya, sai ya ga wadansu mutum
biyu, su kuma 'yan'uwa ne, Yakubu dan Zabadi, da dan'uwansa Yahaya,
suna cikin jirgi tare da mahaifinsu Zabadi, suna gyaran tarunsu. Sai ya
kira su. 22 Nan take suka bar mahaifinsu da jirgin, suka bi shi. 23 Yesu
ya zazzaga dukan kasar Galili, yana koyarwa a majami'unsu, yana shelar
bisharar mulkin, yana kuma warkar da kowace cuta da rashin lafiya a
cikin mutane. 24 Labarinsa ya bazu a cikin dukan kasar Suriya, kuma
mutanen suka kakkawo masa dukan marasa lafiya, masu fama da cuta iri
iri, da masu shan azaba, da kuma masu aljannu, da masu farfadiya, da
shanyayyu. Yesu ya warkar da su. 25 Taro masu yawa suka bi shi daga
kasar Galili, da Dikafolis, da Urushalima, da kasar Yahudiya, har ma daga
hayin Urdun.

5

1 Da Yesu ya ga taron jama'ar, sai ya hau saman dutse. Sa'adda ya zauna,
almajiransa suka zo wurinsa. 2 Ya bude bakinsa kuma ya koyar da su, yana
cewa, 3 “Albarka ta tabbata ga masu talauci a ruhu, domin mulkin sama
nasu ne. 4 Albarka ta tabbata ga masu makoki, domin za a ta'azantar da su.
5 Albarka ta tabbata ga masu tawali'u, domin za su gaji duniya. 6 Albarka ta
tabbata ga masu yunwa da kishin adalci, domin za a kosar da su. 7 Albarka
ta tabbata ga masu jinkai, domin za su samu jinkai. 8 Albarka ta tabbata ga
masu tsabtar zuciya, domin za su ga Allah. 9 Albarka ta tabbata ga masu
kawo salama, domin za a ce da su 'ya'yan Allah. 10 Albarka ta tabbata ga
wadanda ake tsananta masu saboda adalci, domin mulkin sama nasu ne.
11 Masu albarka ne ku sa'adda mutane suka zage ku, suka kuma tsananta
maku, ko kuwa suka zarge ku da dukan miyagun abubuwa iri iri na karya,
saboda ni. 12 Ku yi murna da matukar farin ciki, domin sakamakonku mai
yawan gaske ne a sama. Ta haka ne mutane suka tsananta wa annabawa
da suka yi rayuwa kafin ku. 13 Ku ne gishirin duniya, amma idan gishiri
ya sane yaya za a mai da dandanonsa? Ba zai kara anfani ga komai ba,
sai ko a zubar da shi, a tattake a karkashin kafafun mutane. 14 Ku ne
hasken duniya, birnin da ke kan tudu ba shi boyuwa. 15 Mutane ba za su
kunna fitila su sa ta karkashin kwando ba, sai ko a dora ta a mazaunin
ta, domin ta ba da haske ga kowa da ke gidan. 16 Bari hasken ku ya
haskaka gaban mutane yadda za su ga kyawawan ayyukanku su kuma
yabi Ubanku da ke cikin sama. 17 Kada ku yi tsammanin na zo ne domin
in rushe shari'a ko annabawa. Ban zo domin in rushe su ba, amma domin
in cika su. 18 Domin gaskiya ina gaya maku, har sama da kasa su shude,
amma digo ko wasali daya ba za ya shude ba a cikin shari'ar, sai an cika
dukan al'amura. 19 Saboda haka duk wanda ya karya mafi kankanta daga
cikin dokokin nan ko kuwa ya koya wa wasu su yi haka, za a kira shi
mafi kankanta a cikin mulkin sama. Amma dukan wanda ya kiyaye su
ko kuwa ya koyar da su, za a kira shi mafi girma a cikin mulkin sama.
20 Gama ina gaya maku cewa idan adalcin ku bai zarce adalcin marubuta
da Farisawa ba, babu yadda za ku shiga mulkin sama. 21 Kun ji dai an
ce wa mutanen da, 'Kada ka yi kisan kai,' kuma 'Duk wanda ya yi kisan
kai yana cikin hatsarin hukunci.' 22 Amma ina gaya muku, duk wanda ya
yi fushi da dan'uwansa, yana cikin hatsarin hukunci. Kuma duk wanda

ya ce da dan'uwansa, 'Kai mutumin banza!' yana cikin hatsarin tsayawa
gaban majalisa, kowa kuma ya ce da dan'uwan sa 'Kai wawa!' yana cikin
hatsarin shiga wutar jahannama. 23 Saboda haka idan za ka yi baiko a
bagadi sai ka tuna cewa dan'uwanka yana da damuwa da kai, 24 ka bar
baikon ka a gaban bagadin, ka yi tafiyarka. Da farko dai, ka sasanta da
dan'uwanka kafin ka zo ka mika baikon. 25 Ka yi sulhu da mai karar
ka tun kana hanyar zuwa gaban shari'a, domin kada mai karar ka ya
mika ka ga alkali, alkali kuwa ya mika ka ga dogarai, za a kuwa jefa ka
a kurkuku. 26 Gaskiya ina gaya maka, ba za ka taba fita daga can ba sai
ko ka biya dukan kudin da ya ke binka. 27 Kun dai ji an ce, 'Kada ka yi
zina'. 28 Amma ina gaya maku, duk wanda ya dubi mace, da muguwar
sha'awa, ya riga ya yi zina da ita a zuciyarsa. 29 Idan idonka na dama
zai sa ka tuntube, kwakule shi ka jefar daga gareka. Don gara daya daga
cikin gabobinka ya halaka, da a jefa dukan jikin ka a jahannama. 30 Ko
kuwa idan hannunka na dama zai sa ka tuntube, ka yanke shi ka jefar
daga gare ka. Domin gara daya daga cikin gabobin ka ya halaka, da a jefa
dukan jikinka a jahannama. 31 An sake fada, 'Duk wanda ya kori matarsa,
sai ya ba ta takaddar saki.' 32 Amma ina gaya maku ko wa ya saki matarsa,
idan ba a kan laifin lalata ba, ya mai da ita mazinaciya kenan. Kuma duk
wanda ya aure ta bayan sakin, ya yi zina kenan. 33 Kun sake ji an ce wa
wadan da suke a zamanin da, 'Kada ku yi rantsuwar karya, amma ku yi
rantsuwar ku ga Ubangiji.' 34 Amma ina gaya maku, kada ku yi rantsuwa
sam, ko da sama domin kursuyin Allah ne; 35 ko kuwa da duniya, domin
mazaunin kafafunsa ne, ko da Urushalima, domin birnin babban sarki ne.
36 Ko ma ace ku yi rantsuwa da kanku, domin ba za ku iya mai da gashin
kanku baki ko fari ba. 37 Amma bari maganarku ta zama 'I, I', ko kuwa
'A'a, a'a.' Duk abin da ya wuce wannan, daga mugun yake. 38 Kun dai ji
an ce, “Ido a maimakon ido, hakori kuma a maimakon hakori.' 39 Amma
ina gaya maku, kada ku yi jayayya da wanda ke mugu, a maimakon haka,
ko wa ya mare ku a kuncin dama, ku juya masa dayan ma. 40 Idan wani
yana da niyyar kai kararku gaban shari'a saboda ya karbi rigarku, ku ba
wannan mutumin mayafinku ma. 41 Duk wanda ya tilasta ku ga tafiyar mil
daya, ku je da shi biyu. 42 Ku ba kowa da ya tambaye ku, kuma kada ku
hana kowa da ke neman rance a wurinku. 43 Kun ji abin da aka fada, 'Za
ka kaunaci makwabcin ka ka ki magabcin ka.' 44 Amma ina gaya maku,
ku kaunaci magabtan ku, ku yi addu'a domin masu tsananta maku, ku
albarkaci wadanda suka la'ance ku, ku yi alheri ga wadanda suke kin
ku, 45 domin ku zama 'ya'yan Ubanku da ke cikin sama. Domin yakan sa
rana ta haskaka wa mugu da mutumin kirki, kuma yakan aiko da ruwan
sama ga adali da azzalumi. 46 Domin idan kuna kaunar wadanda suke
kaunarku, wanne lada kuka samu? Ba haka masu karban haraji ma suke
yi ba? 47 Kuma in kun gaida 'yan'uwanku kadai, me kuke yi fiye da sauran?
Ba hakanan al'ummai ma suke yi ba? 48 Saboda haka, lalle ne ku zama
cikakku, kamar yadda Ubanku na sama yake cikakke.

6

1 Ku yi hankali kada ku yi ayyukan adalcinku gaban mutane domin su
ganku, idan kun yi haka, ba za ku sami sakamako a wurin Ubanku da
yake sama ba. 2 Saboda haka, in za ku yi sadaka, kada ku busa kaho
yadda munafukai suke yi a majami'u da kuma akan tituna domin mutane

su yabesu. Gaskiya ina gaya maku, sun samu ladansu. 3 Amma in za ku
yi sadaka, kada hannunku na hagu ya san abin da hannunku na dama
yake yi, 4 domin sadakarku ta zama a asirce. Ubanku kuwa da yake ganin
abin da ake yi a asirce, zai saka maku. 5 Sa'adda za ku yi addu'a kuma,
kada ku zama kamar munafukai, domin sun cika son yin addu'a a tsaye
a majami'unsu da kuma a gefen tituna, domin mutane su gansu. Gaskiya
ina gaya maku, sun sami ladarsu kenan. 6 Amma ku, idan za ku yi addu'a,
sai ku shiga cikin daki. Ku rufe kofa, ku yi addu'a ga Ubanku wanda
yake a asirce, Ubanku kuwa da ke ganin abin da ake yi a asirce, zai saka
maku. 7 Idan za ku yi addu'a, kada ku yi ta maimaici marar anfani, kamar
yadda al'ummai suke yi, domin a tunanin su za a saurare su saboda yawan
maganganunsu. 8 Domin haka, kada ku zama kamarsu, domin Ubanku ya
san bukatar ku tun kafin ku roke shi. 9 Saboda haka sai ku yi addu'a kamar
haka: 'Ubanmu da ke sama, bari a tsarkake sunanka. 10 Bari mulkinka shi
zo. Bari nufinka ya yiwu a duniya kamar yadda ake yi a sama. 11 Ka ba
mu yau abincinmu na kullum. 12 Ka gafarta mana basussukanmu, kamar
yadda mu ma muke gafarta ma wadanda muke bi bashi. 13 Kuma kada
ka kawo mu cikin jaraba, amma ka kubutar da mu daga Mugun.' [Gama
mulki da iko da daukaka naka ne har abada. Amin] 14 Domin in kun
yafe wa mutane laifuffukansu, Ubanku na Sama shima zai yafe maku.
15 In kuwa ba ku yafe wa mutane laifuffukansu ba, Ubanku ma ba zai
yafe muku laifuffukanku ba.” 16 Haka kuma, in za ku yi azumi, kada ku
zama da fuska kamar masu makoki yadda munafukai ke yi, domin sukan
yankwane fuskokinsu, domin su bayyana ga mutane kamar suna azumi.
Gaskiya, ina gaya maku, sun sami ladansu ke nan. 17 Amma in kuna azumi,
ku shafa mai a ka, ku kuma wanke fuska, 18 don kada mutane su gane
kuna azumi, sai dai Ubanku da yake a asirce. Kuma Ubanku da ke ganin
abinda ke a asirce, zai saka maku.” 19 “Kada ku tara wa kanku dukiya
a duniya, inda asu da tsatsa ke batawa, inda barayi kuma ke fasawa su
yi sata. 20 Maimakon haka, ku tara wa kanku dukiya a sama, inda babu
asu da tsatsa da za su bata, inda kuma ba barayi da za su fasa su yi sata.
21 Domin inda dukiyar ka take, a nan zuciyar ka ma take. 22 Ido shi ne fitilar
jiki. Saboda haka, idan idonka na da kyau, dukan jiki na cike da haske.
23 Amma in idonka na da lahani, dukan jiki na cike da duhu. Saboda haka,
in hasken da yake cikinka duhu ne, ina misalin yawan duhun! 24 Ba mai
iya bauta wa iyayengiji biyu, ko dai ya ki daya, ya so daya, ko kuma ya
amince wa dayan ya raina dayan. Ba dama ku bauta wa Allah da kuma
dukiya. 25 Saboda haka ina gaya maku, kada ku damu a kan rayuwarku,
game da abin da za ku ci, da abin da za ku sha- ko kuwa jikinku, abin da
za ku yi tufafi da shi. Ashe rai bai fi abinci ba, jiki kuma bai fi tufafi ba?
26 Ku dubi tsuntsayen da ke sararin sama. Ai, ba su shuka, balle girbi, ba
su kuma tarawa a cikin rumbuna, amma Ubanku na Sama na ciyar da su.
Ashe, ba ku fi su martaba ba? 27 Kuma wanene a cikinku, don damuwarsa,
zai iya kara ko taki ga tsawon rayuwarsa? 28 To, don me kuke damuwa a
kan tufafi? Ku dubi furannin jeji, yadda suke girma. Ba su aiki, kuma ba su
sakar kaya. 29 Duk da haka ina gaya maku, ko Sulaimanu ma, cikin dukan
daukakar sa bai yi ado kamar daya daga cikin wadannan ba. 30 Idan Allah
yayi wa ciyawar jeji ado, wadda yau tana wanzuwa, gobe kuwa a jefa ta
cikin murhu, ina misalin adon da za ya yi maku, ya ku masu karancin
bangaskiya? 31 Don haka kada ku damu, kuna cewa, 'Me za mu ci? ko,

Me za mu sha?' ko kuwa, 'Wadanne tufafi za mu sa?' 32 Ai, al'ummai ma
suna neman dukan irin wadannan abubuwa, Ubanku na sama kuwa ya
san kuna bukatarsu. 33 Amma ku nemi mulkinsa da farko da adalcinsa,
kuma dukan wadannan abubuwa za a baku. 34 “Saboda haka kada ku
damu don gobe, ai, gobe za ta damu da kanta. Kowace rana ta na cike da
wahalarta”.

7

1 Kada ku yi hukunci, domin ku ma kada a hukunta ku. Domin da irin
hukuncin da ku kan hukunta da shi za a hukunta ku. 2 Mudun da kukan
auna, da shi za a auna maku. 3 Don me kake duban dan hakin da ke idon
dan'uwanka, amma ba ka kula da gungumen da ke naka idon ba? 4 Ko
kuwa yaya za ka iya ce wa dan'uwanka, 'Bari in cire maka dan hakin da
ke idon ka,' alhali ga gungume a cikin naka idon? 5 Kai munafiki! Ka fara
cire gungumen da ke idonka, sa'annan za ka iya gani sosai yadda za ka
cire dan hakin da ke idon dan'uwanka. 6 Kada ku ba karnuka abin da ke
tsattsarka. Kada kuma ku jefa wa aladu, lu'u lu'anku. Idan ba haka ba za
su tattake su a karkashin sawunsu, su kuma juyo su kekketa ku. 7 Roka,
kuma za a ba ku. Nema, kuma za ku samu. Kwankwasa kuma za a bude
maku. 8 Ai duk wanda ya roka, zai karba, kuma duk wanda ya nema zai
samu, wanda ya kwankwasa kuma za a bude masa. 9 Ko, kuwa wane
mutum ne a cikin ku, dan sa zai roke shi gurasa, ya ba shi dutse? 10 Ko
kuwa in ya roke shi kifi, zai ba shi maciji? 11 Saboda haka, idan ku da ku
ke miyagu, kun san yadda za ku ba da kyautai masu kyau ga 'ya'yanku,
ina kimanin yadda Ubanku na sama zai ba da abubuwa masu kyau ga
duk wadanda suke rokon sa? 12 Saboda haka, duk abinda ku ke so mutane
su yi maku, ku ma sai ku yi masu, domin wannan shi ne dukan shari'a
da koyarwar annabawa. 13 Ku shiga ta matsattsiyar kofa, don kofar zuwa
hallaka na da fadi, hanyar ta mai saukin bi ce, masu shiga ta cikin ta suna
da yawa. 14 Domin kofar zuwa rai matsattsiya ce, hanyar ta mai wuyar
bi ce, masu samun ta kuwa kadan ne. 15 Ku kula da annabawan karya,
wadanda su kan zo maku da siffar tumaki, amma a gaskiya kyarketai ne
masu warwashewa. 16 Za ku gane su ta irin ''ya'yansu. Mutane na cirar
inabi a jikin kaya, ko kuwa baure a jikin sarkakkiya? 17 Haka kowanne
itace mai kyau yakan haifi kyawawan 'ya'ya, amma mummunan itace
kuwa yakan haifi munanan 'ya'ya. 18 Kyakkyawan itace ba zai taba haifar
da munanan 'ya'ya ba, haka kuma mummunan itace ba zai taba haifar da
kyawawan 'ya'ya ba. 19 Duk itacen da ba ya ba da 'ya'ya masu kyau, sai a
sare shi a jefa a wuta. 20 Domin haka, ta irin 'ya'yansu za a gane su. 21 Ba
duk mai ce mani, 'Ubangiji, Ubangiji,' ne, zai shiga mulkin sama ba, sai dai
wanda ya yi nufin Ubana da yake cikin sama. 22 A ranar nan da yawa za su
ce mani, 'Ubangiji, Ubangiji,' ashe ba mu yi annabci da sunanka ba, ba mu
fitar da aljanu da sunanka ba, ba mu kuma yi manyan ayyuka masu yawa
da sunanka ba?' 23 Sa'annan zan ce masu 'Ni ban taba saninku ba! Ku rabu
da ni, ku masu aikata mugunta!' 24 Saboda haka, dukan wanda yake jin
maganata, yake kuma aikata ta, za a kwatanta shi da mutum mai hikima,
wanda ya gina gidan sa a bisa dutse. 25 Da ruwa ya sauko, ambaliyar ruwa
ta zo, iska ta taso ta buga gidan, amma bai fadi ba, domin an gina shi bisa
dutse. 26 Amma duk wanda ya ji maganar nan tawa, bai aikata ta ba, za
a misalta shi da wawan mutum da ya gina gidansa a kan rairayi. 27 Ruwa
ya sauko, ambaliyar ruwa ta zo, sai iska ta taso ta buga gidan. Sai kuma

ya rushe, ya kuwa yi cikakkiyar ragargajewa.'' 28 Ya zama sa'adda Yesu ya
gama fadin wadannan maganganu, sai taro suka yi mamakin koyarwarsa,
29 Domin yana koya masu da iko, ba kamar marubuta ba.

8

1 Da Yesu ya sauko daga dutsen, sai taro masu yawa suka bi shi. 2 Sai
wani kuturu ya zo gunsa ya yi masa sujada, ya ce, “Ubangiji, in dai ka
yarda, za ka iya tsarkake ni.” 3 Yesu ya mika hannunsa ya taba shi, ya ce,
“Na yarda, ka tsarkaka.” Nan da nan aka tsarkake shi daga kuturtarsa.
4 Yesu ya ce masa, 'Ka tabbata, ba ka gaya wa kowa komai ba. Sai dai ka
je ka nuna kan ka ga firist, ka kuma bayar da baiko da Musa ya umarta
domin shaida garesu? 5 Da Yesu ya shiga kafarnahum, sai wani hafsa ya zo
gunsa ya roke shi, 6 Ya ce, Ubangiji, bawana na kwance shanyayye a gida,
yana shan azaba kwarai.” 7 Yesu ya ce masa, “Zan zo in warkar da shi.”
8 Sai hafsan, ya ce, “Ubangiji, ban isa har ka zo gida na ba, amma sai ka
yi magana kawai, bawana kuwa zai warke. 9 Domin ni ma ina karkashin
ikon wani ne, ina kuma da sojoji a karkashina, sai in ce wa wannan, 'je
ka,' sai ya je, wani kuma in ce masa, 'zo,' sai ya zo, in ce wa bawa na, 'yi
abu kaza,' sai ya yi,” 10 Da Yesu ya ji haka, sai ya yi mamaki, har ya ce wa
mabiyansa, “Gaskiya, ina gaya maku, ko a cikin isra'ila ban taba samun
bangaskiya mai karfi irin wannan ba. 11 Na gaya maku, da yawa za su zo
daga gabas da yamma, su zauna cin abinci tare da Ibrahim da Ishaku, da
Yakubu a cikin mulkin sama. 12 Amma 'ya'yan mulkin kuwa sai a jefa su
cikin matsanancin duhu. Can za su yi kuka da cizon hakora.” 13 Yesu ya
ce wa hafsan, “Je ka! Bari ya zamar maka gwargwadon bangaskiyar da
ka yi,” A daidai wannan sa'a bawansa ya warke. 14 Da Yesu ya shiga gidan
Btrus, sai ya ga surukar Bitrus tana kwance da zazzabi. 15 Yesu ya taba
hannunta, zazzabin ya sake ta, ta kuma tashi ta fara yi masa hidima. 16 Da
maraice ya yi, sai mutanen suka kakkawo wa Yesu masu aljanu da yawa.
Da magana kawai ya fitar da aljanun, ya kuma warkar da dukan marasa
lafiya. 17 Ta haka kuwa maganar annabi Ishaya ta samu cika cewa, “Shi
da kansa ya debe rashin lafiyar mu, ya dauke cututtukan mu.” 18 Sa'adda
Yesu ya ga taro masu yawa kewaye da shi, sai ya ba da umarni su tafi
su koma wancan hayi na tekun Galili. 19 Sai wani marubuci ya zo ya ce
masa, “Malam, zan bi ka duk inda za ka je.” 20 Yesu ya ce masa, “Yanyawa
suna da ramukansu, tsuntsayen sama kuma da shekunan su, amma Dan
mutum ba shi da wurin da zai kwanta.” 21 Wani cikin almajiran ya ce
masa, “Ubangiji, ka bar ni tukuna in je in binne mahaifina.” 22 Amma Yesu
ya ce masa, “Bari matattu su binne matattunsu.” 23 Da Yesu ya shiga jirgi,
almajiransa suka bi shi. 24 Sai ga wata babbar iska ta taso a tekun, har
rakuman ruwa suka fara shan kan jirgin. Amma Yesu yana barci. 25 Sai
almajiran sa suka je suka tashe shi, suka ce, “Ubangiji, ka cece mu, za
mu hallaka!” 26 Yesu ya ce masu, “Don me kuka firgita haka, ya ku masu
karancin bangaskiya?” Sa'annan ya tashi, ya tsauta wa iskar da tekun. Sai
wurin gaba daya ya yi tsit. 27 Mutanen suka yi al'ajibi, suka ce, “Wanne
irin mutum ne wannan, wanda har iska da teku ma suke masa biyayya?”.
28 Da Yesu ya zo daga wancan hayin a kasar Garasinawa, mutane biyu
masu al'janu suka fito suka same shi. Suna fitowa daga makabarta kuma
suna da fada sosai, har ma ba mai iya bin ta wannan hanya. 29 Sai suka
kwala ihu suka ce, “Ina ruwanka da mu, kai dan Allah? Ka zo nan ne ka yi

mana azaba tun kafin lokaci ya yi?” 30 To akwai wani garken aladu masu
yawa na kiwo, babu nisa da su. 31 Sai al'janun suka roki Yesu suka ce, “In
ka fitar da mu, tura mu cikin garken aladun nan.” 32 “Yesu ya ce masu,
“To, ku je.” Sai aljanun suka fita, suka shiga cikin aladun. Sai kuwa duk
garken suka rugungunta ta gangaren, suka fada cikin tekun, suka hallaka
a ruwa. 33 Mutanen masu kiwon aladun suka gudu, suka shiga gari, suka
yi ta ba da labarin komai da komai, musamman abin da ya faru da masu
al'janun. 34 Sai duk jama'ar gari suka fito su sami Yesu. Da suka gan shi,
suka roke shi ya bar kasarsu.

9

1 Yesu ya shiga jirgi ya haye ya je birninsa. 2 Sai gashi, sun kawo masa
wani mutum shanyayye kwance a tabarma. Da Yesu ya ga bangaskiyarsu,
sai ya ce wa shanyayyen, "Da, ka yi farin ciki. An gafarta maka zunuban
ka." 3 Sai wadansu marubuta suka ce a tsakaninsu, "Wannan mutum sabo
yake yi." 4 Yesu kuwa da yake ya san tunaninsu, yace, "Don me kuke
mugun tunani a zuciyarku? 5 Wanne ya fi sauki, a ce, 'An gafarta maka
zunubanka,' ko kuwa a ce, 'Tashi ka yi tafiya'? 6 Amma domin ku sani Dan
mutum yana da ikon gafarta zunubai a duniya..." Sai ya ce wa shanyayyen,
"Tashi, ka dauki shimfidarka ka tafi gida." 7 Mutumin kuwa ya tashi ya
tafi gida. 8 Da taron suka ga haka sai suka yi mamaki, suka daukaka Allah,
wanda ya ba mutane irin wannan iko. 9 Da Yesu ya yi gaba, ya ga wani
mutum mai suna Matiyu a zaune, yana aiki a wurin karbar haraji. Yace
masa, "Ka biyo ni." Ya tashi ya bi shi. 10 Sa'adda kuma Yesu yake cin
abinci a gida, sai ga masu karbar haraji da masu zunubi da yawa sun
zo, sun zauna tare da shi da almajiransa. 11 Da Farisawa suka ga haka,
sai suka ce wa almajiransa, "Don me malamin ku ya ke ci tare da masu
karbar haraji da masu zunubi?" 12 Amma da Yesu ya ji haka ya ce, "Ai,
lafiyayyu ba ruwansu da likita, sai dai marasa lafiya. 13 Sai ku fahimci
ma'anar wannan tukuna, 'Ni kam, ina bukatar jinkai ba hadaya ba.' Ba
domin in kira masu adalci su tuba na zo ba, sai dai masu zunubi. 14 Sai
almajiran Yahaya suka zo wurinsa, suka ce, "Don me mu da Farisawa mu
kan yi azumi a kai a kai, amma naka almajiran ba su yi?" 15 Sai Yesu ya ce
masu, "Masu hidimar buki za su yi bakin ciki tun ango yana tare da su?
Ai, lokaci yana zuwa da za a dauke masu angon. A sa'annan ne fa za su
yi azumi." 16 Babu mutumin da zai sa sabon kyalle a kan tsohuwar tufa,
domin kyallen zai yage daga tufar, har ma yagewar ta fi ta da. 17 Mutane
kuma ba su dura sabon ruwan inabi a tsofaffin salkuna. Idan sun yi haka,
sai salkunan kuma su fashe inabin ya tsiyaye, sai salkunan su lalace. A
maimakon haka, ana sa sabon inabi cikin sababbin salkuna, ta haka an
tsirar da duka biyun kenan." 18 Yesu kuwa yana cikin yi masu magana
sai ga wani shugaban jama'a ya zo ya yi masa sujada, ya ce, "Yanzun
nan 'yata ta rasu, amma ka zo ka dora mata hannu, za ta rayu." 19 Sai
Yesu ya tashi ya bi shi tare da almajiransa. 20 Sai ga kuma wata mace
wadda ta yi shakaru goma sha biyu tana zubar da jini sosai, ta rabo ta
bayan Yesu, ta taba gezar mayafinsa. 21 Domin ta ce a ran ta, "Ko da
mayafinsa ma na taba, sai in warke." 22 Sai Yesu ya juya, ya gan ta ya
ce, "'Yata, ki karfafa. Bangaskiyarki ta warkar da ke." Nan take matar ta
warke. 23 Da Yesu ya isa gidan shugaban jama'ar, ya kuma ga masu busar
sarewa da taro suna ta hayaniya sosai. 24 Sai ya ce, "Ku ba da wuri, ai,

yarinyar ba matacciya take ba, barci ta ke yi." Sai suka yi masa dariyar
raini. 25 Sa'adda aka fitar da taron waje, ya shiga ya kama hannunta,
sai kuwa yarinyar ta shi. 26 Labarin kuwa ya bazu a duk yankin. 27 Da
Yesu ya yi gaba daga nan, sai wadansu makafi biyu suka bi shi, suna daga
murya suna cewa, "Ya Dan Dauda, ka ji tausayinmu." 28 Da Yesu ya shiga
wani gida sai makafin suka zo gareshi. Yesu ya ce masu, “Kun gaskata
ina da ikon yin haka?" Sai suka ce masa. "I, ya Ubangiji." 29 Sai Yesu ya
taba idanunsu, ya ce, "Ya zama maku gwargwadon bangaskiyarku." 30 Sai
idanunsu suka bude. Amma Yesu ya umarce su kwarai, ya ce, "Kada fa
kowa ya ji labarin nan." 31 Amma suka tafi suka yi ta baza labarinsa a duk
yankin. 32 Da makafin biyu suka tafi, sai aka kawo wa Yesu wani bebe
mai aljani. 33 Bayan da an fitar da aljanin, sai beben ya yi magana, taron
kuwa suka yi mamaki, su ka ce, "Kai, ba a taba ganin irin wannan a cikin
Isra'ila ba!" 34 Amma sai Farisawa suka ce, "Ai, da ikon sarkin aljanu ya
ke fitar da aljanu." 35 Sai Yesu ya zazzaga dukan garuruwa da kauyuka,
yana koyarwa a majami'unsu, yana yin bisharar mulkin Allah, yana kuma
warkar da kowace irin cuta da rashin lafiya. 36 Amma da ya ga taro masu
yawa sai ya ji tausayinsu, domin suna shan wahala kuma sun karaya. Suna
nan kamar tumaki da babu makiyayi. 37 Sai ya ce wa almajiransa, "Girbin
yana da yawa, amma ma'aikatan kadan ne. 38 Saboda haka sai ku yi sauri
ku roki Ubangijin girbin ya turo ma'aikata cikin girbinsa."

10

1 Yesu ya kira almajiransa goma sha biyu, ya kuma ba su ikon fitar
da kazaman ruhohi, su warkar da kowacce irin cuta da rashin lafiya.
2 To yanzu ga sunayen manzanin nan goma sha biyu. Na farkon shine,
Saminu, wanda ake kira Bitrus, da dan'uwansa Andarawas, da Yakubu
dan Zabadi, da dan'uwansa Yahaya; 3 Filibus, da Bartalamawus, da Toma
da Matiyu mai karbar haraji da Yakubu dan Halfa, da Taddawus; 4 Saminu
Bakairawane, da kuma Yahuza Iskariyoti wanda ya bashe shi. 5 Sha biyun
nan su ne Yesu ya aika, ya yi masu umarni ya ce, "Kada ku shiga wajen
al'ummai, ko kuma kowane garin Samariyawa. 6 Sai dai ku je wurin
batattun tumaki na gidan Isra'ila. 7 Sa'adda kuna tafiya, kuna wa'azi, kuna
cewa, 'Mulkin Sama ya kusato'. 8 Ku warkar da marasa lafiya, ku tada
matattu, ku tsarkake kutare, ku kuma fitar da aljanu. Kyauta kuka samu
ku ma ku bayar kyauta. 9 Kada ku rike zinariya, ko azurfa, ko tagulla
a jakarku. 10 Kada kuma ku dauki zabira a tafiyarku, ko taguwa biyu,
ko takalma, ko sanda, don ma'aikaci ya cancanci abincin sa. 11 Kowanne
birni, ko kauyen da kuka shiga, ku nemi mai mutunci a cikinsa, ku kuma
zauna a wurin har lokacin da za ku tashi. 12 In za ku shiga gida ku ce,
salama a gareku. 13 Idan gidan akwai dan salama, salamarku za ta ta
tabbata a gare shi. Idan kuwa babu, salamarku za ta komo maku. 14 Ga
wadanda su ka ki karbar ku ko sauraron ku, idan za ku fita garin ko gidan,
sai ku karkade kurar kafafunku. 15 Hakika, ina gaya maku, a ranar shari'a
za a fi rangwanta wa kasar Saduma da ta Gwamrata a kan wannan birni.
16 "Duba, na aike ku kamar tumaki a tsakiyar kyarketai, don haka sai ku
zama masu wayo kamar macizai, da kuma marasa barna kamar kurciyoyi.
17 Ku yi hankali da mutane, don za su kai ku gaban majalisa, su kuma yi
maku bulala a majami'unsu. 18 Za su kuma kai ku gaban mahukunta da

sarakuna saboda ni, domin ku bada shaida a gabansu, da kuma gaban
al'ummai. 19 Idan har sun bada ku, kada ku damu da yadda za ku yi
magana, ko kuwa abin da za ku fada, domin za a ba ku abin da za ku fada
a lokacin. 20 Domin ba ku ne kuke magana ba, Ruhun Ubanku ne yake
magana ta bakinku. 21 Dan'uwa zai ba da dan'uwansa a kashe shi, uba
kuwa dansa. 'Ya'ya kuma za su tayarwa iyayensu, har su sa a kashe su.
22 Kowa kuma zai ki ku saboda sunana. Amma duk wanda ya jure har
karshe, zai tsira. 23 In sun tsananta maku a wannan gari, ku gudu zuwa
na gaba. Hakika ina gaya maku, kafin ku gama zazzaga dukan garuruwan
Isra'ila, Dan Mutum zai zo. 24 Almajiri ba ya fin malaminsa, bawa kuma
ba yafin ubangijinsa. 25 Dai dai ne almajiri ya zama kamar malaminsa,
bawa kuma kamar ubangijinsa. In har sun kira mai gida Ba'alzabuba, za
su kuma bata mutanen gidansa! 26 Don haka kada kuji tsoron su, domin
ba abin da yake boye da ba za a bayyana ba. 27 Abin da nake fada maku a
asirce, ku fada a sarari. Abin da kuma kuka ji a cikin rada, ku yi shelarsa
daga kan soraye. 28 Kada ku ji tsoron masu kisan jikin mutum, amma ba
sa iya kashe rai. Sai dai ku ji tsoron wannan da yake da ikon kashe jiki
ya kuma jefa rai cikin jahannama. 29 Ba 'yan tsuntsaye biyu ake sayarwa
akan kobo ba? Ba ko daya a cikin su da zai fadi kasa ba tare da yardar
Ubanku ba. 30 Ai, ko da gashin kan ku ma duk a kidaye yake. 31 Kada ku
ji tsoro. Gama darajarku ta fi ta tsuntsaye masu yawa. 32 "Saboda haka
duk wanda ya shaida ni a gaban mutane, ni ma zan yi shaidar sa a gaban
Ubana wanda ya ke cikin Sama. 33 Amma duk wanda ya yi musun sani
na a gaban mutane, ni ma zan yi musun sanin sa a gaban Ubana da yake
cikin Sama." 34 "Kada ku zaci na zo ne in kawo salama a duniya. Ban
zo domin in kawo salama ba, sai dai takobi. 35 Domin na zo ne in hada
mutum da ubansa gaba, 'ya da uwatarta, mata da kuma surukarta. 36 Zai
zama na kuma magabtan mutum su ne mutanen gidansa. 37 Dukan wanda
ya fi son mahaifinsa ko mahaifayarsa fiye da ni, bai cancanci zama nawa
ba. Wanda kuma ya fi son dansa ko 'yarsa fiye da ni, bai cancanci zama
nawa ba. 38 Wanda kuma bai dauki gicciyensa ya biyo ni ba, bai cancanci
zama nawa ba. 39 Dukan mai son ya ceci ransa, zai rasa shi. Duk kuwa
wanda ya rasa ransa saboda ni, yana ceton sa ne. 40 "Wanda ya marabce
ku, ya marabce ni ke nan. 41 Wanda ya marabce ni kuwa, ya marabci
wanda ya aiko ni. Wanda ya marabci annabi domin shi annabi ne, zai
karbi lada kamar na annabi. Wanda kuma ya marabci mai adalci saboda
shi mai adalci ne, zai sami lada kamar na mai adalci. 42 Kowa ya ba daya
daga cikin 'yan kananan nan, ko da kofin ruwan sanyi ya sha, domin shi
almajirina ne, hakika, Ina gaya maku, ba zai rasa ladarsa ba."

11

1 Bayan Yesu ya gama yi wa almajiransa gargadi, sai ya bar wannan
wuri, ya tafi biranensu domin yayi koyorwa, da wa'azi. 2 Da Yahaya mai
baftisma ya ji daga kurkuku irin ayyukan da Yesu ke yi, sai ya aika sako ta
wurin almajiransa. 3 Ya ce masa. “Kai ne mai zuwa”? ko mu sa ido ga wani.
4 Yesu ya amsa ya ce masu, “Ku je ku gaya wa Yahaya abin da ku ka gani
da abin da ku ka ji. 5 Makafi suna samun ganin gari, guragu na tafiya, ana
tsarkake kutare, kurame na jin magana kuma, ana tada matattu, mabukata
kuma ana ba su bishara. 6 Kuma mai albarka ne wanda baya tuntube sabili
da ni. 7 Bayan wadannan sun tafi, sai Yesu ya fara wa jama'a jawabi game

da Yahaya mai baftisma, yana cewa, “Me ake zuwa gani a jeji - ciyawa ce da
iska ke busawa? [8] Shin menene kuke zuwa gani a jeji - mutum mai sanye
da tufafi masu laushi? Hakika, masu sa tufafi masu laushi suna zaune ne
a fadar sarakuna. [9] Amma me ku ke zuwa gani, annabi? Hakika ina fada
maku, fiye ma da annabi. [10] Wannan shine wanda aka rubuta game da shi,
'Duba, ina aika manzona, wanda za ya tafi gabanka domin ya shirya maka
hanya inda za ka bi'. [11] Ina gaya maku gaskiya, cikin wadanda mata suka
haifa, babu mai girma kamar Yahaya mai baftisma. Amma mafi kankanta
a mulkin sama ya fi shi girma. [12] Tun daga kwanakin Yahaya mai baftisma
zuwa yanzu, mulkin sama yana shan gwagwarmaya, masu husuma kuma
su kan kwace shi da karfi. [13] Gama dukan annabawa da shari'a sun yi
annabci har zuwa lokacin Yahaya. [14] kuma in zaku karba, wannan shine
Iliya wanda za ya zo. [15] Wanda ke da kunnuwan ji, ya ji. [16] Da me zan
kwatanta wannan zamani? Ya na kamar yara masu wasa a kasuwa, sun
zauna suna kiran juna [17] suna cewa mun busa maku sarewa baku yi rawa
ba, mun yi makoki, baku yi kuka ba. [18] Gama Yahaya ya zo, baya cin gurasa
ko shan ruwan inabi, sai aka ce, “Yana da aljannu”. [19] Dan mutum ya zo
yana ci yana sha, sai aka ce, 'Duba, ga mai hadama, mashayi kuma, abokin
masu karbar haraji da masu zunubi!' Amma hikima, ta wurin aikin ta ake
tabbatar da ita. [20] Sannan Yesu ya fara tsautawa biranen nan inda ya yi
yawancin ayukansa, domin ba su tuba ba. [21] “Kaiton ki Korasinu, kaiton
ki Batsaida! In da an yi irin ayuka masu ban mamaki a Taya da Sidon!
Yadda aka yi a cikinku, da tuni sun tuba suna sanye da tsumma da yafa
toka. [22] Amma zai zama da sauki a kan Taya da Sidon a ranar shari'a fiye
da ku. [23] Ke kafarnahum, kina tsammani za a daukaka ki har zuwa sama?
A'a za a saukar da ke kasa zuwa hades. Gama in da an yi irin al'ajiban da
aka yi a cikin ki a Sodom, da tana nan har yanzu. [24] Amma ina ce maku,
za a saukaka wa Sodom a ranar shari'a fiye da ku.” [25] A wannan lokaci
Yesu ya ce, “Ina yabon ka, ya Uba, Ubangijin sama da kasa, domin ka boye
wa masu hikima da fahimta wadannan abubuwa, ka bayyana wa marasa
sani, kamar kananan yara. [26] I, ya Uba gama wannan shine ya yi daidai a
gare ka. [27] An mallaka mani dukan abu daga wurin Ubana. Sannan babu
wanda ya san Dan, sai Uban, babu kuma wanda ya san Uban, sai Dan,
da duk wanda ya so ya bayyana masa. [28] Ku zo gare ni, dukanku masu
wahala da fama da nauyin kaya, ni kuma zan ba ku hutawa. [29] Ku dauki
karkiya ta ku koya daga gare ni, gama ni mai tawali'u ne da saukin hali a
zuciya, sannan zaku sami hutawa ga rayukanku. [30] Gama karkiyata mai
sauki ce, kaya na kuma ba shi da nauyi.”

12

[1] A wannan lokaci, Yesu ya tafi a ranar Asabaci, ya bi cikin gonar hatsi.
Almajiransa na jin yunwa, sai suka fara zagar hatsi suna ci. [2] Amma da
Farisawa suka gan su, sai su ka ce wa Yesu. “Duba, almajiranka su na yin
abin da doka ta haramta a ranar Asabaci.” [3] Amma Yesu ya ce masu, “Baku
karanta abin da Dauda ya yi ba, lokacin da ya ke jin yunwa, tare da mazan
da ke tare da shi? [4] Yadda ya shiga gidan Allah, ya ci gurasar alfarwa da
doka ta hana shi ko mazan da ke tare da shi su ci, sai dai Firistoci ne kawai
doka ta basu damar ci? [5] Sa'annan ba ku karanta cikin shari'a cewa, a
ranar Asabaci, Firistoci da ke cikin haikali na sabawa ranar Asabaci, amma
kamar ba su yi laifi ba? [6] Amma ina tabbatar maku da cewa, wani wanda

ya fi haikali girma yana nan. 7 In da kun san ma'anar wannan 'Na fi son
jinkai fiye da hadaya,' da baku shari'anta wa marar laifi ba. 8 Gama Dan
mutum shine Ubangijin Asabaci.” 9 Sa'annan Yesu ya bar wannan wuri, ya
shiga majami'ar su. 10 Sai ga wani mutum wanda hannun sa ya shanye, sai
Farisawa suka tambayi Yesu, cewa, “Doka ta halarta a yi warkarwa a ranar
Asabaci?” Domin su zarge shi a kan zunubi. 11 Yesu ya ce masu, “Wanene a
cikin ku, wanda idan ya na da tunkiya guda, sa'annan tunkiyar nan ta fada
a rami mai zurfi a ranar Asabaci ba zai kamo ta ya fitar da ita ba? 12 Yaya
za a kwatanta darajar mutum da tunkiya! Saboda haka ya halarta a yi
alheri ranar Asabaci.” 13 Sai Yesu ya ce wa mutumin nan “Mika hannun
ka.” Ya mike hannunsa, sai hannun nan ya dawo lafiyaye kamar dayan
hannunsa. 14 Amma Farisawa su ka fita waje su ka fara mugun shiri domin
sa. Su na neman hanyar da za su kashe shi. 15 Da Yesu ya fahimci wannan,
sai ya janye kan sa daga nan. Mutane da dama su ka bi shi, ya warkar
da su duka. 16 Ya dokace su da kada su bayyana shi ga kowa, 17 domin ya
zama gaskiyar abin da aka fada ta wurin annabi Ishaya, cewa, 18 “Dubi,
bawa na zababbe; kaunatacce na, wanda ya ke faranta mani raina sosai.
Zan sa Ruhu na bisan sa, za ya furta hukunci zuwa al'ummai. 19 Ba za ya
yi jayayya ko tada murya ba, babu wanda za ya ji muryar sa a karabku.
20 Ba zai karya kara da ya tankwashe ba; ba zai kashe fitilar da ta kusa
mutuwa ba; sai ya kawo hukunci ga nasara. 21 Sa'annan al'ummai za su
dogara a ga sunansa. 22 Sa'annan wani mutum, makaho ne, kurma kuma,
aljannu kuma na cikinsa, an kawo shi wurin Yesu. Ya warkar da shi, ya
sami ganin gari ya kuma yi magana. 23 Jama'a su ka yi mamaki kwarai,
su na cewa, “Ko wannan ne Dan Dawuda?” 24 Amma da Farisawa su ka ji
wannan al'ajibi, sai su ka ce, “Mutumin nan yana fitar da aljannu ta wurin
Bahalzabuba sarkin aljannu ne.” 25 Amma Yesu ya san tunanin su, sai ya
ce. “Duk mulkin da ya rabu gaba da kan sa, ba zaya tsaya ba, duk wani
birni da ya rabu ba zai tsaya ba, ko gida da ya tsage, za ya rushe. 26 Idan
Shaidan ya fitar da Shaidan, ya rabu gaba da kansa. Yaya mulkin sa za ya
tsaya? 27 Idan Ina fitar da aljannu da ikon Ba'alzabuba, ta wurin wa masu
bin ku su ke fitar da su? Saboda haka, su za su shari'anta ku. 28 Amma
idan ina fitar da aljannu da Ruhun Allah ne, hakika mulkin Allah ya zo
gare ku. 29 Kuma ta yaya mutum za ya shiga gidan mai karfi ya kwashe
masa kaya ba tare da ya fara daure shi ba? Sa'annan ne za ya iya satar
masa kaya daga gidansa. 30 Wanda baya tare da ni yana gaba da ni ke nan,
wanda kuma baya tarawa tare da ni, yana watsarwa ne. 31 Saboda haka
ina ce maku, kowanne zunubi da sabo, za a gafarta wa mutum, amma
sabon Ruhu Mai Tsarki, ba za a gafarta shi ba. 32 Duk wanda yayi batanci
ga Dan Mutum, za a gafarta masa. Amma duk wanda yayi batanci game
da Ruhu Mai Tsarki ba za a gafarta masa ba, a nan duniya da har abada.
33 Ko dai a mai da itace mai kyau 'ya'yansa kuma su yi kyau, ko a mai
da itace marar kyau 'ya'yansa kuma marasa kyau, gama ana sanin itace
ta wurin 'ya'yansa. 34 Ku 'ya'yan macizai, tun da ku miyagu ne, yaya za
ku iya fadin abubuwa nagari? Gama daga cikar zuciya baki ke magana.
35 Mutumin kirki daga ajiyar zuciyarsa ya kan fitar da abubuwa masu
kyau, mugun mutum kuma daga mummunar ajiyar zuciyarsa ya kan fitar
da abubuwan mugunta. 36 Sa'annan ina ce maku a ranar shari'a, mutane
za su bada lissafin abubuwan banza da su ka fadi. 37 Gama ta wurin

maganganun ku, za a 'yantar da ku, ta wurin maganganun ku kuma za
a kashe ku.” 38 Sa'annan wadansu Malaman Attaura, da Farisawa suka
amsa suka ce wa Yesu, “Mallam, muna so mu ga wata alama daga gare
ka.” 39 Amma Yesu ya amsa ya ce masu, “Mugun zamani da mazinaciyar
tsara, su na bukutar alama. Amma babu alamar da za a ba su, sai dai
alamar annabi Yunusa. 40 Gama yadda Yunusa ya yi kwana uku da dare
uku a cikin babban kifi, haka ma Dan Mutum zaya yi kwana uku da dare
uku a cikin zuciyar kasa. 41 Mutanen Nineba za su tsaya a ranar shari'a da
wannan zamani sannan su kashe su. Domin sun tuba da suka ji wa'azin
Yunusa, amma duba wanda ya fi Yunusa yana nan. 42 Sarauniyar Kudu
za ta tashi da mutanen wannan zamani ta kuma kashe su. Ta zo daga
karshen duniya domin ta ji hikimar Sulaimanu, kuma duba, wanda ya fi
Sulaimanu yana nan. 43 Idan kazamin ruhu ya rabu da mutum, ya kan
wuce ya nemi wuraren da ruwa yake domin ya huta, amma bai samu ba.
44 Sai ya ce, 'zan koma gidana inda na fito'. Bayan ya dawo, sai ya tarar da
gidan nan an share shi ya zama da tsabta. 45 Sai ya koma ya kawo wadansu
ruhohi guda bakwai, wadanda su ka fi shi mugunta, sa'annan dukan su
su zo su zauna a nan. Sa'annan yanayin mutumin nan na karshe ya fi
na farko muni. Haka zaya kasance ga wannan mugun zamani. 46 Sa'adda
Yesu ya ke yi wa Jama'a jawabi, sai mahaifiyarsa da 'yan'uwansa su ka zo
su ka tsaya a waje, suna neman su yi magana da shi. 47 Sai wani ya ce
masa, “Duba, mahaifiyarka da 'yan'uwanka suna tsaye a waje, suna so su
yi magana da kai”. 48 Amma Yesu ya amsa ya ce wa shi wanda ya gaya
masa, “Wacece mahaifiyata? Kuma su wanene 'yan'uwana?” 49 Sai ya mika
hannu ya nuna almajiransa ya ce, “Duba, ga mahaifiyata da 'yan'uwana!
50 Gama duk wanda yake aikata nufin Ubana wanda ya ke cikin sama,
shine dan'uwana, da 'yar'uwata da mahaifiyata.”

13

1 A waccan rana Yesu ya fito daga gida ya zauna a gefen teku. 2 Taro
mai yawan gaske kuwa suka kewaye shi, sai ya shiga cikin kwalekwale
ya zauna. Dukan taron kuwa na tsaye a bakin tekun. 3 Sai Yesu ya fada
masu abubuwa da yawa cikin misalai. Ya ce, “Wani mai shuka, ya tafi
yayi shuka. 4 Da yayi shukar, wadansu irin suka fadi a kan hanya, sai
tsunsaye suka zo suka cinye su. 5 Wadansu irin kuwa suka fadi a kan
duwatsu, wurin da babu kasa. Nan da nan sai suka tsira, domin kasar
babu zurfi. 6 Amma da rana ta taso, sai suka yankwane domin ba su
yi saiwa ba, suka kuwa bushe suka zube. 7 Wasu irin kuwa suka fada
a cikin kayayuwa. Kayayuwan kuwa suka shake su. 8 Wasu irin kuwa
suka fada a wuri mai kyau suka ba da tsaba, wani ya ba da dari, wasu
sitin, wasu kuma talatin. 9 Duk mai kunnen ji, bari ya ji. 10 Almajiran
suka zo suka ce ma Yesu, “Don me ka ke yi wa taron magana da misali?”
11 Yesu ya amsa ya ce masu, “An baku 'yanci ku fahimci asiran mulkin
sama, amma gare su ba a bayar ba. 12 Domin wanda yake da shi, za a
kara masa, zai kuma samu dayawan gaske. Amma duk wanda ba shi da
shi, sai a dauke har ma abin da yake dashi. 13 Saboda haka na yi masu
magana cikin misalai, amma ko da ya ke sun gani, duk da haka ba su
gani ba. Kuma ko da yake sun ji, hakika ba su ji ba, balle ma su fahimta.
14 A gare su ne annabcin Ishaya ya cika, wanda yake cewa, “Game da
sauraro zaku saurara, amma ba za ku fahimta ba. Game da gani kuma

za ku kalla, amma ba za ku gane ba. 15 Domin zuciyar mutanen nan ta
duhunta, sun taurare ga saurare, kuma sun rufe idanunsu domin kada
su gani da idanunsu, ko kuwa su ji da kunnuwansu, ko kuwa su fahimta
da zukatansu, saboda su juyo kuma in warkar da su'. 16 Amma idanunku
masu albarka ne, domin sun gani, haka ma kunnuwanku, domin sun ji.
17 Hakika ina gaya muku, annabawa da mutane dayawa masu aldalci sun
yi marmarin ganin abin da kuka gani, amma ba su sami ganin su ba.
Sun yi marmarin jin abin da kuka ji, ba su kuwa ji su ba. 18 Ku saurari
misalin nan na mai shuka. 19 Idan wani ya ji maganar mulkin sama amma
bai fahimce ta ba, sai mugun nan ya zo ya kwace abinda aka shuka a
zuciyarsa. Wannan shine irin da aka shuka a kan hanya. 20 Shi wanda
aka shuka akan duwatsu, shine wanda ya ji maganar ya kuma karbe ta da
murna nan da nan. 21 Duk da haka, bai yi karfi cikin ta ba kuma nan ba
da dadaiwa ba. Da wahala da tsanani suka taso saboda maganar, sai ya yi
tuntube nan da nan. 22 Shi wanda aka shuka a cikin kayayuwa wannan
shine wanda ya ji maganar, amma dawainiyar duniya da kuma yaudarar
dukiya suka shake maganar, sai ya kasa ba da 'ya'ya. 23 Shi wanda aka
shuka a kasa mai kyau, wannan shine wanda ya ji maganar, ya kuma
fahimce ta. Wannan shine wanda ba da 'ya'ya da gaske; wadansu ribi
dari, wadansu sittin, wasu kuma talatin.” 24 Yesu ya sake ba su wani misali,
yana cewa “Za a kwatanta mulkin sama da wani mutum wanda ya shuka
iri mai kyau a gona. 25 Amma da mutane suka yi barci, magabcin sa ya
zo ya shuka ciyayi a cikin alkamar, ya kuwa yi tafiyarsa. 26 Sa'adda suka
yi toho suka kuma ba da tsaba, sai ciyayin suka bayyana. 27 Bayin mai
gonar kuwa suka zo suka ce masa, maigida, ashe ba iri mai kyau ka shuka
a gonarka ba? ya ya aka yi ta kasance da ciyayi? 28 Ya ce masu, “Magabci
ne ya yi wannan”. Sai bayin suka ce masa, 'kana so mu je mu tuge su
ne?' 29 Mai gonar ya ce, 'A'a, kada a garin tuge ciyayin, ku tuge tare da
alkamar. 30 Bari dukan su su girma tare har lokacin girbi, a lokacin girbin
zan gaya wa masu girbin, “Ku tuge ciyayin da farko a daura su dami dami
sai a kona su, amma a tara alkamar a kai rumbunana.'” 31 Sai Yesu ya sake
yin magana da su cikin misalai, yana cewa “Za a kwatanta mulkin sama
da kwayar mustad, wanda wani mutum ya shuka a lambunsa. 32 Wannan
iri shine mafi kankanta cikin dukan iri. Amma bayan ya yi girma, sai ya
fi dukan ganyaye dake lambun. Ya zama itace, har ma tsuntsayen sama
su yi sheka a rassansa.” 33 Yesu ya sake fada masu wani misali. “Za a
kwatanta mulkin sama da yisti da mace takan dauka ta kwaba gari da shi
mudu uku har sai ya yi kumburi.” 34 Duk wadannan abubuwa Yesu ya fada
wa taron cikin misalai. Babu abinda ya fada masu da ba a cikin misali
ba. 35 Wannan ya kasance ne domin abinda annabin ya fada ya zama
gaskiya, da ya ce, “Zan buda bakina da misali. In fadi abubuwan da ke
boye tun daga halittar duniya.” 36 Sai Yesu ya bar taron ya shiga cikin gida.
Amajiransa suka zo wurin sa suka ce, “Ka fasarta mana misalan nan a kan
ciyayin da ke gonar” 37 Yesu ya amsa kuma ya ce, “Shi wanda ya shuka iri
mai kyau Dan Mutum ne. 38 Gonar kuwa duniya ce; iri mai kyau kuma
sune 'ya'yan mulkin. Ciyayin kuma sune 'ya'yan mugun, 39 magabcin da
ya shuka su kuma shaidan ne. Girbin shine karshen duniya, kuma masu
girbin sune mala'iku. 40 Saboda haka, kamar yadda aka tara ciyayin aka
kona su da wuta, haka ma zai faru a karshen duniya. 41 Dan Mutum zai
aiki mala'ikunsa, kuma su tara dukan abubuwan da ke sa zunubi daga

cikin mulkinsa, da kuma wadanda su ka yi aikin mugunta. 42 Za su jefa
su cikin korama ta wuta, inda za a yi kuka da cizon hakora. 43 Sa'an nan
ne mutane masu adalci za su haskaka kamar rana a mulkin Ubansu. Bari
mai kunnen ji, ya ji. 44 Mulkin sama kamar dukiya ce da ke boye a gona.
Mutum ya samu sai ya boye ta, ya tafi cikin murna, ya sayar da mallakarsa
kuma ya sayi filin. 45 Haka ma za a kwatanta mulkin sama da wani attajiri
mai neman Lu'ulu'ai masu daraja. 46 Da ya sami lu'ulu'u daya mai darajar
gaske, ya je ya sayar da dukan mallakarsa ya kuma saye shi. 47 Haka
kuma, za a kwatanta mulkin sama da taru da aka jefa cikin teku, ya kuwa
tara hallitu iri-iri. 48 Da ya cika, sai masuntan suka jawo shi bakin tekun.
Sai suka zauna suka tara kyawawan abubuwan a taska, amma munanan
abubuwan, suka watsar da su. 49 Haka zai kasance a karshen duniya.
Mala'iku za su zo su ware miyagu daga cikin masu adalci. 50 Za su jefa su
cikin korama ta wuta, inda za a yi kuka da cizon hakora. 51 Kun fahimci
dukan wadannan abubuwa? Amajiran suka ce da shi, “I”. 52 Sai Yesu ya
ce masu, “Saboda haka kowane malamin attaura da ya zama almajirin
mulkin sama, yana kamar mutum mai gida wanda ya zaro tsoho da sobon
abu daga taskarsa.” 53 Daga nan, sa'adda Yesu ya kammala ba da wadanan
misalai, sai ya tafi ya bar wurin. 54 Sai Yesu ya shiga yankinsa ya koyar da
mutane a masujadarsu. Saboda haka suka yi mamaki suna cewa, “Daga
ina wannan mutumin ya sami hikimarsa da al'ajibai? 55 Wannan mutumin
ba dan masassakin nan ba ne? Ba kuma sunan mahaifiyarsa Maryamu
ba? Ba Kuma 'yan'uwansa sune, Yakubu da Yusufu da Saminu da kuma
Yahuza ba? 56 Ba 'yan'uwansa mata na tare da mu ba? To daga ina wannan
mutumin ya sami dukan wadannnan abubuwa? 57 Suka bata rai saboda
shi. Amma Yesu ya ce masu, “Ai annabi bai rasa daraja sai dai ko a garinsa
da kuma cikin iyalinsa. 58 Kuma bai yi al'ajibai dayawa a can ba saboda
rashin bangaskiyarsu.

14

1 A lokacin nan ne, Hiridus mai mulki ya ji labarin Yesu. 2 Ya ce
wa barorinsa, “Wannan Yahaya mai baftisma ne; ya tashi daga matattu.
Saboda haka wadannan ikoki na aiki a cikinsa”. 3 Domin Hiridus ya kama
Yahaya, ya daure shi, kuma ya jefa shi a kurkuku saboda Hirudiya, matar
dan'uwansa Filibus. 4 Ya ce masa, “Bai kamata ka dauke ta a matsayin
matarka ba.” 5 Da Hirudus ya kashe shi, amma yana tsoron jama'a, domin
sun dauke shi a matsayin annabi. 6 Amma da ranar bikin haihuwar
Hirudus ta kewayo, diyar Hirudiya tayi rawa a lokacin har ta burge
Hirudus. 7 Sai ya yi mata alkawari har da rantsuwa cewa ta roki komenene
ta ke so, zai ba ta. 8 Bayan ta amshi umurni daga wurin mahaifiyarta, ta
ce, “Ka bani kan Yahaya mai baptisma a kan tire. 9 Sarki ya husata da
rokonta, amma domin rantsuwar da ya yi kuma domin mutanen da ke a
wurin bukin tare da shi, sai ya umurta a yi haka. 10 Ya aika aka yanke
kan Yahaya acikin kurkuku. 11 Sai aka kawo kansa bisa tire, aka mika
wa yarinyar, ta kuwa kai wa mahaifiyarta. 12 Sai almajiransa suka zo,
su ka dauki gawar su ka je su ka yi jana'iza. Bayan haka, su ka je su
ka fada wa Yesu. 13 Sa'adda da Yesu ya ji haka, ya fita daga cikin kwale-
kwale zuwa wani kebabben wuri. Da taron suka ji haka, suka bi shi da
kafa daga biranen. 14 Sai Yesu ya zo gabansu, ya kuma ga babban taron.
Ya tausaya masu ya kuwa warkar da marasa lafiya dake cikinsu. 15 Da

maraice ya yi, almajiransa su ka zo su ka ce masa, “Wannan wuri jeji ne,
dare kuwa ya riga ya yi. Ka sallami taron domin su je cikin kauyukan
nan, su sayo wa kansu abinci.” 16 Amma Yesu ya ce masu, “Babu amfanin
tafiyar su, ku basu abin da za su ci.” 17 Suka ce masa, “Muna da gurasa
guda biyar da kifi biyu ne kawai.” 18 Yesu ya ce, “Ku kawo mani su.” 19 Sai
Yesu ya umarci taron su zauna akan ciyawa. Ya dauki gurasa biyar da kifi
biyun. Ya dubi sama, ya sa albarka ya gutsuttsura ya kuma ba almajiran.
Almajiran suka ba taron. 20 Dukansu suka ci suka koshi. Sai suka dauki
gutsattsarin gurasa da kifin, kwanduna goma sha biyu cike. 21 Wadanda
su ka ci kuwa kimanin maza dubu biyar ne, ban da mata da yara. 22 Nan
take sai ya sa almajiran suka shiga kwale-kwalen su haye zuwa dayan
gefen kafin shi, domin ya sallami taron. 23 Bayan ya sallami taron sun
tafi, sai ya haura kan dutse domin yayi addu'a. Da dare yayi, yana can shi
kadai. 24 Amma yanzu fa kwale-kwalen na tsakiyar tekun, kuma da wuyar
sarrafawa saboda rakuman ruwa da iska na gaba da su. 25 Da asuba (wajen
karfe uku na dare) Yesu ya nufo su yana tafiya akan teku. 26 Da almajiran
suka ganshi yana tafiya akan tekun, sai suka firgita suna cewa, “Fatalwa
ce,” suka yi kururuwa cikin tsoro. 27 Amma Yesu yayi magana da su nan
da nan yace, “Ku yi karfin hali! Ni ne! Kada ku ji tsoro.” 28 Bitrus ya
amsa masa cewa, “Ubangiji, idan kai ne, ka umarce ni in zo wurin ka bisa
ruwan.” 29 Yesu yace, “Zo” Sai Bitrus ya fita daga jirgin yana tafiya akan
ruwan zuwa wurin Yesu. 30 Amma da Bitrus ya ga iska, sai ya tsorata.
Yayin da ya fara nutsewa, sai ya tada murya ya ce, “Ubangiji, ka cece ni!”
31 Nan take Yesu ya mika hannunsa, ya kama Bitrus ya ce masa, “Kai mai
karancin bangaskiya, meyasa ka yi shakka?” 32 Bayan da Yesu da Bitrus
suka shiga cikin kwale-kwalen, sai iska ta daina kadawa. 33 Sai almajiran
dake cikin kwale-kwalen su ka yi wa Yesu sujada suna cewa, “Hakika kai
Dan Allah ne.” 34 Da suka haye, sun iso kasar Janisarata. 35 Da mutanen
wurin suka gane Yesu, sai suka aika da sako zuwa dukan yankin, kuma
suka kawo masa dukan marasa lafiya. 36 Suka roke shi don su taba gezar
rigarsa, kuma dukan wadanda suka taba shi sun warke.

15

1 Sai wadansu Farisawa da malamai suka zo wurin Yesu daga Urushal-
ima. Su ka ce, 2 “Meyasa almajiranka suke karya al'adar dattawa? Don
ba su wanke hannayen su kafin su ci abinci.” 3 Yesu ya amsa masu ya
ce, “Kuma don me ku ke karya dokar Allah saboda al'adunku? 4 Domin
Allah ya ce, 'Ka girmama mahaifinka da mahaifiyarka; 'Shi wanda ya yi
muguwar magana ga mahaifinsa ko mahaifiyarsa, lallai zai mutu. 5 Amma
kun ce, “Duk wanda ya ce wa mahaifinsa ko mahaifiyarsa, “Kowanne
taimako da za ka samu daga gare ni yanzu baiko ne ga Allah,'” 6 wannan
mutum ba ya bukatar ya girmama mahaifinsa. Ta wannan hanya kun
maida maganar Allah wofi saboda al'adunku. 7 Ku munafukai, daidai ne
Ishaya ya yi annabci akan ku da ya ce, 8 “ Wadannan mutane girmama
ni da baki kawai suke yi, amma zukatansu nesa suke da ni. 9 Suna
mani sujada a banza, domin suna koyar da dokokin mutane a matsayin
rukunansu.” 10 Sai ya kira taron mutane zuwa gare shi ya ce masu, “Ku
saurara ku fahimta, 11 ba abin da ke shiga baki ke kazantar da mutum
ba. Sai dai, abin da ke fitowa daga baki, wannan shi ya ke kazantar da

mutum.” 12 Sai al'majiran suka zo suka ce masa, “Ka san Farisawa ba su ji
dadi ba da suka ji maganan nan?” 13 Yesu ya amsa ya ce, “Kowace shuka
wadda ba Ubana na sama ya shuka ba za a tuge ta. 14 Ku kyale su kawai, su
makafin jagora ne. In makaho ya ja wa wani makaho gora dukan su za su
fada rami.” 15 Bitrus ya amsa ya ce wa Yesu, “Ka bayyana wannan misali
a garemu,” 16 Yesu ya ce, “Ku ma har yanzu ba ku da fahimta? 17 Ko baku
gani ba duk abin da ke shiga baki zuwa ciki ta haka yake fita zuwa salga?
18 Amma abubuwan da ke fita daga baki suna fitowa ne daga zuciya. Su
ne abubuwan da ke kazantar da mutum. 19 Domin daga zuciya mugayen
tunani suke fitowa, kisan kai, zina, fasikanci, sata, shaidar zur, da zage-
zage. 20 Wadannan su ne abubuwan da ke kazantar da mutum. Amma ci
da rashin wanke hannu baya kazantar da mutum.” 21 Sai Yesu ya tafi daga
nan ya nufi yankin biranen Taya da Sidon. 22 Sai wata mace Bakan'aniya ta
zo daga wannan yanki. Ta daga murya ta ce,” Ka yi mani jinkai, Ubangiji,
Dan Dauda; 'yata tana cikin bakar azaba da aljani.” 23 Amma Yesu bai ce
mata kome ba. Almajiransa suka zo suka roke shi, suna cewa, “Ka sallame
ta, domin tana bin mu da ihu.” 24 Amma Yesu ya amsa ya ce, “Ba a aike
ni gun kowa ba sai dai ga batattun tumakin gidan Isra'ila.” 25 Amma ta
zo ta durkusa a gabansa, tana cewa, “Ubangiji ka taimake ni.” 26 Ya amsa
ya ce, “Ba daidai bane a dauki gurasar yara a jefa wa kananan karnuka.
27 Ta ce, “I, Ubangiji, amma ko kananan karnuka suna cin barbashin da
ke fadowa daga teburin maigida.” 28 Sai Yesu ya amsa ya ce mata, “Mace,
bangaskiyarki tana da girma. Bari ya zamar maki yadda ki ke so.”'Yarta
ta warke a lokacin. 29 Yesu ya bar wurin ya tafi kusa da tekun Galili.
Sai ya hau tudu ya zauna a can. 30 Taro mai yawa suka zo gunsa. Suka
kawo masa guragu, makafi, bebaye da nakasassun mutane da yawa, da
wadansu marasa lafiya. Suka kawo su gaban Yesu, sai ya warkar da su.
31 Don haka mutane da yawa suka yi mamaki a lokacin da suka ga bebaye
suna magana, nakasassu sun warke, guragu suna tafiya, makafi suna gani.
Sai suka daukaka Allah na Isra'ila. 32 Yesu ya kira almajiransa zuwa gun
sa sai ya ce, “Ina jin tausayin taron, sun kasance tare da ni kwana uku ke
nan kuma ba su da abin da za su ci. Bana so in sallame su ba tare da sun
ci abinci ba, domin kada su suma a hanya.” 33 Almajiran suka ce masa,
“A ina zamu sami isasshiyar gurasa a wannan wuri da babu kowa har ta
ishi babban taron nan.” 34 Yesu ya ce masu, “Gurasa nawa ku ke da ita?”
Suka ce, “Bakwai da 'yan kifi marasa yawa.” 35 Sai Yesu ya umarci taron su
zauna a kasa. 36 Ya dauki gurasar nan bakwai da kifin, bayan ya yi godiya,
ya kakkarya gurasar ya bada ita ga almajiran Sai almajiran suka ba taron.
37 Jama'a duka suka ci suka koshi. Suka tattara gutsattsarin abincin da
ya rage, kwando bakwai cike. 38 Wadanda suka ci su dubu hudu ne maza,
banda mata da yara. 39 Sai Yesu ya sallami taron ya shiga cikin jirgin ruwa
ya tafi yankin Magadan.

16

1 Sai Farisawa da Sadukiyawa suka zo su gwada shi suka roke shi ya
nuna masu alama daga sama. 2 Amma ya amsa ya ce masu, “Lokacin da
yamma ta yi, sai ku ce, 'Za a yi yanayi mai kyau, domin sama ta yi ja,'
3 Kuma da safe ku ce, 'Zai zama yanayi mara kyau a yau, domin sama ta
yi ja ta kuma gama gari, kun san yadda za ku bayyana kammanin sararin

sama, amma ba ku iya bayyana alamun lokaci ba. 4 Mugun zamani, maciya
amana suna neman alama, amma babu wata alama da za a nuna sai ta
Yunusa." Daga nan sai Yesu ya tafi. 5 Almajiran suka zo daga wancan gefe,
amma sun manta su dauki gurasa, 6 Yesu ya ce masu, "Ku kula ku kuma
mai da hankali da yisti na Farisawa da Sadukiyawa." 7 Sai almajiran suka
fara magana da junansu suka ce, "Ko saboda bamu kawo gurasa bane."
8 Yesu yana sane da wannan sai ya ce, "Ku masu karancin bangaskiya, don
me ku ke magana a tsakaninku cewa ko don bamu kawo gurasa bane?
9 Ba ku gane ko tuna da gurasa guda biyar da aka ciyar da mutum dubu
biyar, kuma kwando nawa kuka tara ba? 10 Ko gurasa bakwai ga mutum
dubu hudu, da kuma kwanduna nawa kuka dauka ba? 11 Yaya kuka kasa
fahimta cewa ba game da gurasa nake yi maku magana ba? Ku yi hankali
ku kuma lura da yistin Farisawa da Sadukiyawa." 12 Sa'annan suka fahimta
cewa ba yana gaya masu su yi hankali da yistin da ke cikin gurasa ba
ne, amma sai dai su yi lura da koyarwar Farisawa da Sadukiyawa. 13 A
lokacin da Yesu ya zo yankin Kaisariya Filibbi, ya tambayi almajiransa,
cewa, "Wa mutane ke cewa Dan Mutum yake? 14 Suka ce, "Wadansu suna
cewa Yahaya mai baftisma; wadansu Iliya, saura suna cewa Irmiya, ko
daya daga cikin annabawa." 15 Ya ce masu, "Amma ku wa kuke ce da
ni?" 16 Sai Saminu Bitrus ya amsa ya ce, "Kai ne Almasihu, Dan Allah
mai rai." 17 Yesu ya amsa ya ce masa, "Mai albarka ne kai, Saminu dan
Yunusa, don ba nama da jini ba ne ya bayyana maka wannan, amma
Ubana wanda ke cikin sama. 18 Ina kuma gaya maka cewa kai ne Bitrus, a
kan wannan dutse zan gina ikilisiya ta. Kofofin hades ba za su yi nasara da
ita ba. 19 Zan ba ka mabudan mulkin sama. Duk abin da ka kulla a duniya
zai zama abin da an kulla a cikin sama, kuma duk abinda ka warware
a duniya a warware yake cikin sama," 20 Sai Yesu ya umarci almajiransa
kada su gaya wa kowa cewa shi ne Almasihu. 21 Daga lokacin nan Yesu ya
fara gaya wa almajiransa cewa dole ne ya tafi Urushalima, ya sha wahala
mai yawa a hannun dattawa, da manyan firistoci da malaman attaura, a
kashe shi, a tashe shi zuwa rai a rana ta uku. 22 Sai Bitrus ya kai shi a
gefe ya tsauta masa, cewa, "Wannan ya yi nesa da kai, Ubangiji; wannan
ba zai taba faruwa da kai ba." 23 Amma Yesu ya juya ya ce wa Bitrus,
"Ka koma bayana, Shaidan! Kai sanadin tuntube ne gare ni, domin ba ka
damuwa da abubuwan da suke na Allah, amma sai abubuwan mutane."
24 Sa'annan Yesu ya ce wa almajiransa, "Duk wanda yake so ya bi ni, lallai
ne ya ki kansa, ya dauki gicciyensa, ya bi ni. 25 Domin duk wanda yake
so ya ceci ransa zai rasa shi. Duk wanda ya rasa ransa domina zai same
shi. 26 Domin wace riba mutum zai samu in ya sami dukan duniya ya
rasa ransa? Me mutum zai iya bayarwa a maimakon ransa? 27 Domin Dan
Mutum zai zo ne cikin daukakar Ubansa tare da mala'ikunsa. Sa'annan ne
zaya biya kowane mutum bisa ga ayyukansa. 28 Gaskiya ina gaya maku,
akwai wadansun ku da ke tsaye a nan, da ba za su dandana mutuwa ba
sai sun ga Dan Mutum na zuwa cikin mulkinsa."

17

1 Bayan kwana shida Yesu ya dauki Bitrus da Yakubu, da Yahaya
dan'uwansa, ya kai su kan wani dutse mai tsawo su kadai. 2 Kamanninsa
ya canja a gabansu. Fuskarsa ta haskaka kamar rana, kuma rigunansa
suka yi kyalli fal. 3 Sai ga Musa da Iliya sun bayyana garesu suna

magana da shi. 4 Bitrus ya amsa ya ce wa Yesu, “Ubangiji, ya yi kyau
da muke a wurin nan. In kana so, zan yi bukkoki uku daya dominka,
daya domin Musa, daya domin Iliya.” 5 Sa'adda yake cikin magana, sai,
girgije mai haske ya rufe su, sai murya daga girgijen, tana cewa, “Wannan
kaunattacen Dana ne, shi ne wanda yake faranta mani zuciya. Ku saurare
shi.” 6 Da almajiran suka ji haka, suka fadi da fuskokinsu a kasa, saboda
sun tsorata. 7 Sai Yesu ya zo ya taba su ya ce, “Ku tashi, kada ku ji tsoro.”
8 Amma da suka daga kai ba su ga kowa ba sai Yesu kadai. 9 Yayin da suke
saukowa daga dutsen, Yesu ya umarce su, ya ce, “Kada ku fadawa kowa
wannan wahayin, sai Dan Mutum ya tashi daga matattu.” 10 Almajiransa
suka tambaye shi, suka ce, “Don me marubuta ke cewa lallai ne Iliya ya
fara zuwa?” 11 Yesu ya amsa ya ce, “Hakika, Iliya zai zo ya maido da dukan
abubuwa. 12 Amma ina gaya maku, Iliya ya riga ya zo, amma ba su gane
shi ba. A maimakon haka, suka yi masa abin da suka ga dama. Ta irin
wanan hanya, Dan Mutum kuma zai sha wuya a hannunsu. 13 Sa'annan
almajiransa suka fahimci cewa yana yi masu magana a kan Yahaya mai
Baftisma ne. 14 Da suka iso wurin taron, wani mutum ya zo gunsa, ya
durkusa a gaban sa, ya ce, 15 “Ubangiji, ka ji tausayin yarona, domin yana
da farfadiya, kuma yana shan wuya kwarai, domin sau da yawa yana
fadawa cikin wuta ko ruwa. 16 Na kawo shi wurin almajiran ka, amma ba
su iya su warkar da shi ba.” 17 Yesu ya amsa ya ce, “Marasa bangaskiya da
karkataccen zamani, har yaushe zan kasance tare da ku? Har yaushe zan
jure da ku? Ku kawo shi nan a wurina.” 18 Yesu ya tsauta masa, sai aljanin
ya fita daga cikinsa. Yaron ya warke nan take. 19 Sai almajiran suka zo
wurin Yesu a asirce suka ce, “Me ya sa muka kasa fitar da shi?” 20 Yesu ya
ce masu, “Saboda karancin bangaskiyarku. Domin hakika, ina gaya maku,
in kuna da bangaskiya ko da kamar kwayar mastad, za ku ce wa wannan
dutse, 'Matsa daga nan ka koma can,' zai kuwa matsa kuma ba abin da zai
gagare ku. 21 [Irin wannan aljanin bashi fita sai tare da addu'a da azumi].
22 Suna zaune a Galili, Yesu ya ce wa almajiransa, “Za a bada Dan Mutum
ga hannun mutane. 23 Kuma za su kashe shi, a rana ta uku zai tashi.”
Sai almajiransa suka yi bakin ciki kwarai. 24 Da suka iso Kafarnahum,
mutane masu karbar haraji na rabin shekel suka zo wurin Bitrus suka
ce, “Malaminku na ba da rabin shekel na haraji?” 25 Sai ya ce, “I.” Amma
da Bitrus ya shiga cikin gida, Yesu ya fara magana da shi yace, “Menene
tunaninka Saminu? Sarakunan duniya, daga wurin wa suke karbar haraji
ko kudin fito? Daga talakawansu ko daga wurin baki?” 26 Sai Bitrus ya ce,
“Daga wurin baki,” Yesu ya ce masa, “Wato an dauke wa talakawansu biya
kenan. 27 Amma don kada mu sa masu karbar harajin su yi zunubi, ka je
teku, ka jefa kugiya, ka cire kifin da ya fara zuwa. Idan ka bude bakinsa,
za ka sami shekel. Ka dauke shi ka ba masu karbar harajin nawa da naka.

18

1 Daidai wannan lokacin, almajiran suka zo wurin Yesu suka ce,
''Wanene mafi girma a mulkin sama?'' 2 Sai Yesu ya kira karamin yaro
gunsa, ya sa shi a tsakaninsu, 3 ya ce, ''Hakika ina gaya maku, idan baku
juya kun zama kamar kananan yara ba, babu yadda zaku shiga mulkin
sama. 4 Saboda haka, duk wanda ya kaskantar da kansa kamar karamin
yaron nan, shi ne mafi girma a mulkin sama. 5 Duk wanda ya karbi
karamin yaro a suna na, ya karbe ni. 6 Amma duk wanda ya sa daya

daga cikin 'yan yaran nan da suka gaskanta da ni zunubi, gwamma a
rataya dutsen nika a wuyansa a jefa shi cikin zurfin teku. 7 Kaiton duniya
saboda lokacin tuntube! Lallai ne wadannan lokuta su zo, amma kaiton
mutumin da ta wurinsa ne wadannan lokutan za su zo! 8 Idan hannunka
ko kafarka ce za ta sa ka tuntube, ka yanke ta, ka yar daga gare ka. Zai
fi maka kyau ka shiga rai da nakasa ko gurguntaka, da a jefa ka cikin
madawwamiyar wuta tare da hannayenka ko kafafunka. 9 Idan idonka
zai sa ka tuntube, ka kwakule shi, ka yar. Zai fi maka kyau ka shiga rai
da ido daya, da a jefa ka cikin madawwamiyar wuta da idanu biyu. 10 Ku
kula fa kada ku rena kananan nan. Domin koyaushe a sama, mala'ikunsu
na duban fuskar Ubana da ke sama. 11 [Dan Mutum ya zo ya ceci abinda
ya bata]. 12 Menene tunaninku? Idan mutum na da tumaki dari, sa'annan
daya ta bata, ashe ba zai bar tassa'in da tara a gefen tudu ya tafi neman
wadda ta bata ba? 13 In ya same ta, hakika ina gaya maku, farin cikinsa
na samun dayan nan da ta bace, zai fi na tassa'in da taran nan da basu
bata ba. 14 Hakanan fa, ba nufin Ubanku dake sama ba ne da ya daga
cikin wadannan kananan ya hallaka. 15 Idan dan'uwanka yayi maka laifi,
fada masa tsakaninku, kai da shi kadai. Idan ya saurare ka, ka maido da
dan'uwanka kenan. 16 Amma in ya ki ya saurare ka, ka je da 'yan'uwa biyu
ko uku su zama shaidu, don ta wurin shaidu biyu ko uku ake tabbatar da
kowacce kalma. 17 In kuma ya ki ya saurare su, ka kai lamarin ga ikklisiya.
Idan ya ki ya saurari ikklisiya, ka maishe shi ba'al'umme da mai karbar
haraji. 18 Hakika ina gaya maku, duk abin da kuka daure a duniya, a daure
yake a sama. Abin da kuka kwance kuma, a kwance yake a sama. 19 Kuma
ina gaya maku, idan mutum ku biyu zaku yarda akan duk abin da zaku
roka, Ubana wanda ke a sama zai yi maku shi. 20 Wurin da mutum biyu
ko uku suka taru a cikin sunana, zan kasance tare da su." 21 Bitrus ya
zo ya ce wa Yesu, "Ubangiji, sau nawa ne dan'uwana zai yi mani laifi in
gafarta masa? Har sai ya kai sau bakwai?" 22 Yesu ya amsa ya ce masa,
"Ban gaya maka sau bakwai ba, amma bakwai din ma har sau saba'in.
23 Saboda haka, za a kwatanta mulkin sama da wani sarki da yake so
ya lisafta dukiyarsa dake a hannun barorinsa. 24 Da ya fara yin haka,
sai aka kawo masa daya daga cikin barorinsa da yake binsa talanti dubu
goma. 25 Amma tunda ba shi da abin biya, ubangidansa ya bada umurni
a sayar da shi, tare da matarsa da 'ya'yansa da duk mallakarsa, domin
a biya. 26 Sai baran ya fadi kasa, ya rusuna a gaban ubangidansa ya ce,
“Maigida, kayi mani hakuri, zan biya duk abin da na karba.” 27 Don haka
ubangidansa yayi juyayi, sai ya ce, ya yafe bashin, a saki baran. 28 Amma
bayan an saki wannan baran, ya je ya sami wani baran kamar sa da yake
bi bashin dinari dari. Ya cafke shi, ya shake shi a wuya, ya ce, 'Ka biya
bashin da nake bin ka.' 29 Amma dan'uwansa bara ya roke shi ya ce, kayi
mani hakuri, zan biya ka duk abinda na karba.' 30 Amma baran nan na
farko ya ki. A maimakon haka, ya sa aka jefa dan'uwansa bara a kurkuku
sai ya biya bashin nan. 31 Da sauran barori suka ga abin da ya faru, suka
damu kwarai. Sai suka je suka fada wa ubangidansu yadda abin ya faru
duka. 32 Sai ubangidansa ya kirawo shi, ya ce masa, "Kai mugun bawa,
na gafarta maka bashin nan duka, domin ka roke ni. 33 Ashe, bai kamata
kaima ka nuna jinkai ga dan'uwanka bara kamar yadda na nuna maka
jinkai ba?' 34 Ubangidansa yayi fushi, ya danka shi ga masu azabtarwa,

har sai ya gama biyan dukan bashin da ake binsa. 35 Hakanan Ubana
dake a sama zai yi maku, idan kowannenku bai gafarta wa dan'uwansa
daga zuciya ba."

19

1 Sai ya zama sa'adda Yesu ya gama wadannan maganganu, sai ya bar
Galili ya zo kan iyakokin Yahudiya, ketaren kogin Urdun. 2 Taro mai yawa
suka bi shi, ya kuma warkar da su a wurin. 3 Farisawa suka zo wurinsa,
suna gwada shi, suka ce masa, "Ya hallata bisa ga doka mutum ya saki
matarsa don kowanne dalili?" 4 Yesu ya amsa ya ce, "Baku karanta ba,
cewa shi wanda ya yi su tun farko ya yi su miji da mace? 5 Shi wanda ya
yi su kuma ya ce, “Saboda wannan dalilin, mutum zai rabu da mahaifinsa
da mahaifiyarsa ya hade da matarsa, su biyun su zama jiki daya?” 6 Su ba
biyu ba ne kuma, amma jiki daya. Don haka, duk abin da Allah ya hada,
kada wani ya raba." 7 Sai suka ce masa, "To me yasa Musa ya umarcemu
mu bada takardar saki, mu kuma kore ta?" 8 Sai ya ce masu, "Saboda
taurin zuciyarku, shi yasa Musa ya yarda maku ku saki matanku, amma
da farko ba haka yake ba. 9 Ina gaya maku, duk wanda ya saki matarsa
in ba saboda zina ba, ya kuma auri wata, yana zina kenan. Wanda kuma
ya auri macen da aka saka, yana aikata zina." 10 Almajiran suka ce wa
Yesu, "Idan haka yake game da mutum da matarsa, ba kyau ayi aure ba."
11 Amma Yesu yace masu, "Ba kowa ne zai karbi wannan koyarwa ba,
amma sai wadanda an yardar masu su karbe ta. 12 Akwai wadanda aka
haife su babanni. Akwai wadanda mutane ne suka maida su babanni.
Sa'annan akwai wadanda sun mayar da kansu babanni saboda mulkin
sama. Duk wanda zai iya karbar wannan koyarwa, ya karba." 13 Sai aka
kawo masa yara kanana don ya dibiya hannuwansa akansu, yayi masu
addu'a, amma almajiran suka kwabe su. 14 Amma Yesu ya ce masu, "Ku
bar yara kanana, kada ku hana su zuwa wuri na, domin mulkin sama na
irinsu ne." 15 Ya sa hannuwa akan su, sa'annan ya bar wurin. 16 Sai wani
mutum ya zo wurin Yesu, ya ce, "Malam, wanne ayyuka nagari ne zan
yi domin in sami rai madawwami?" 17 Yesu ya ce masa, "Me yasa kake
tambaya ta game da abin da ke nagari? Daya ne kawai ke nagari, amma
idan kana so ka shiga cikin rai, ka kiyaye dokokin." 18 Mutumin ya ce
masa, "Wadanne dokokin?" Yesu ya ce masa, "Kada kayi kisa, kada kayi
zina, kada kayi sata, kada kayi shaidar zur, 19 ka girmama mahaifinka da
mahaifiyarka, kuma ka kaunaci makwabcinka kamar kanka." 20 Saurayin
nan ya ce masa, "Ai na kiyaye duk wadannan. Me nake bukata kuma?"
21 Yesu ya ce masa, "Idan kana so ka zama cikakke, ka tafi ka sayar da
mallakarka, ka kuma ba matalauta, zaka sami dukiya a sama. Sa'annan
ka zo ka biyo ni." 22 Amma da saurayin nan ya ji abin da Yesu ya fada,
ya koma da bakin ciki, domin shi mai arziki ne kwarai. 23 Yesu ya ce
wa almajiransa, "Hakika ina gaya maku, zai zama da wuya mai arziki
ya shiga mulkin sama. 24 Ina sake gaya maku, zai fi wa rakumi sauki ya
shiga ta kafar allura, da mai arziki ya shiga mulkin Allah." 25 Da almajiran
sun ji haka, suka yi mamaki kwarai da gaske, suka ce, "Wanene zai sami
ceto?" 26 Yesu ya dube su, ya ce, "A wurin mutane wannan ba zai yiwu
ba, amma a wurin Allah, kome mai yiwuwa ne." 27 Sai Bitrus ya amsa ya
ce masa, "Duba, mun bar kome da kome mun bi ka. To me za mu samu?"
28 Yesu ya ce masu, "Hakika ina gaya maku, ku da kuka bi ni, a sabuwar
haihuwa, lokacin da Dan Mutum ya zauna a kursiyin daukakarsa, ku ma

zaku zauna a kursiyoyi goma sha biyu, kuna shari'anta kabilu goma sha
biyu na Isra'ila. 29 Duk wanda ya bar gidaje, 'yan'uwa maza, 'yan'uwa mata,
mahaifi, mahaifiya, 'ya'ya, ko gonaki, saboda sunana, zai sami ninkin su
dari, ya kuma gaji rai madawwami. 30 Amma dayawa dake farko yanzu,
za su zama na karshe, dayawa dake karshe kuma, su zama na farko.

20

1 Gama mulkin sama yana kama da wani mai gona, wanda ya fita da
asuba ya nemi 'yan kwadago da za su yi aiki a gonarsa. 2 Bayan sun shirya
kudin da zai biya ma'aikata kimanin dinari daya a kowanne yini, sai ya
aike su gonarsa suyi aiki. 3 Misalin sa'a ta uku sai ya sake fita, sai ya ga
wasu ma'aikata suna tsaye a bakin kasuwa, babu aiki. 4 Sai ya ce masu,
'Kuzo kuyi aiki a gonar, duk abinda ya wajaba, zan ba ku,' Sai suka tafi su
yi aikin. 5 Sai ya sake fita a sa'a ta shida ya kuma sake fita a sa'a ta tara, ya
sake yin hakan din. 6 Ya kuma sake yin haka a sa'a ta sha daya, da ya fita
sai ya ga wasu a tsaye da ba sa yin kome. Sai ya ce masu, 'Me yasa kuke
tsaye ba ku yin kome dukan yini?' 7 Sai suka ce masa, 'Ai babu wanda
ya dauke mu aiki, shi yasa.' Sai ya ce masu, 'ku ma, kuje cikin gonar.
8 Da yamma ta yi, sai mai gonar ya ce wa manajansa, 'Ka kira ma'aikatan
nan ka biya su hakkin su, amma ka fara da wadanda suka zo a karshe,
zuwa na farkon.' 9 Sa'adda wadanda suka fara aiki da yamma suka zo,
an biya su daidai yadda ake biya a yini. 10 Da wadanda suka fara aiki tun
safe suka zo, suna tsammani za a ba su fiye da wadanda sun zo daga baya,
amma aka ba kowannensu dinari daya. 11 Da suka karbi hakkinsu, suka yi
gunaguni game da mai gonar. 12 Suka ce, 'Wadannan da suka zo a karshe,
sa'a guda ce kadai suka yi aiki, amma ka ba su daidai da mu, mu da muka
yi fama da aiki cikin zafin rana.' 13 Amma mai gonar ya amsa wa daya
daga cikin su, ya ce, 'Aboki na, ban yi maku laifi ba. Ai mun shirya zan
biya ku yadda ake biya a yini, ko ba haka ba? 14 Ku karbi abin da ke na
ku, ku tafi. Ganin dama ta ne, in ba wadannan da suka zo a karshe daidai
da ku. 15 Ashe, ba daidai bane a gare ni, in yi abin da na ga dama da
mallaka ta? Ko kishi ne kuke yi saboda kirki na?' 16 Haka yake, na karshe
za su zama na farko, na farko kuma su zama na karshe.'' [An kira dayawa,
amma kadan ne zababbu]. 17 Da Yesu zai tafi Urushalima, ya dauki sha-
biyun nan a gefe, yayin da suke tafiya, sai ya ce masu, 18 “Ku duba fa,
zamu tafi Urushalima, kuma za a bada Dan Mutum ga manyan firistoci da
marubuta. Za su kuma yanke masa hukuncin kisa, 19 za su kuma bada shi
ga al'ummai don suyi masa ba'a, su bulale shi, su kuma gicciye shi. Amma
a rana ta uku, za a tada shi.'' 20 Sai uwar 'ya'yan Zabadi ta zo wurin Yesu
tare da 'ya'yanta. Ta rusuna a gabansa tana neman alfarma a wurinsa.
21 Yesu ya ce mata, Me kike so in yi maki?'' Sai ta ce masa, ''Ina so ka ba
'ya'yana izinin zama a mulkinka, daya a hannun damanka, daya kuma a
hannun hagunka. 22 Amma Yesu ya amsa, ya ce, ''Baku san abin da kuke
roko ba. Ko zaku iya sha daga cikin kokon da zan sha bada dadewa ba?''
Sai suka ce masa, ''Zamu iya.'' 23 Sai ya ce masu, ''In dai kokon nan da
zan sha ne, lallai zaku sha. Amma, zama a hannun dama na da kuma
hannun hagu na, ba ni ne mai bayarwa ba, amma na wadanda Uba na ya
shirya domin su ne.'' 24 Sa'anda sauran almajirai goma suka ji haka, sun
yi bacin rai da 'yan'uwan nan biyu. 25 Amma Yesu ya kira su wurin sa,
ya ce, ''Kuna sane da cewa, sarakunan al'ummai suna gwada masu mulki,

manyan-gari kuma na nuna masu iko. 26 Ba zai kasance haka a tsakanin
ku ba. A maimakon haka, duk wanda ke da marmari ya zama da girma a
tsakanin ku, ya zama baran ku. 27 Wanda kuma ke da marmari ya zama
na farko a cikin ku, ya zama baran ku. 28 Kamar dai yadda Dan mutum
bai zo don a bauta masa ba, amma yayi bauta, ya kuma bada ransa fansa
domin mutane dayawa." 29 Da suka fita daga Yariko, babban taro suka bi
shi. 30 Suka kuma ga makafi biyu zaune a bakin hanya. Da makafin suka
ji cewa Yesu ne ke wucewa, sai suka tada murya suna cewa, "Ya Ubangiji,
Dan Dauda, kayi mana jinkai." 31 Amma jama'ar suka tsauta masu, suka
ce suyi shiru. Duk da haka, makafin suka kara tada murya fiye da na da,
suka ce, "Ya Ubangiji, Dan Dauda, kayi mana jinkai." 32 Sai Yesu ya tsaya
cik, ya sa aka kira su, sai ya ce masu, "Me kuke so in yi maku?" 33 Sai
suka ce masa, Ya Ubangiji, muna so mu sami ganin gari." 34 Sai Yesu yayi
juyayi a cikin sa, ya taba idanunsu. Nan da nan, suka sami ganin gari,
suka kuma bi shi.

21

1 Yayinda Yesu da almajiransa suka kusato Urushalima sai suka zo
Betafaji wajen dutsen zaitun, sai Yesu ya aiki almajiransa guda biyu, 2 yace
masu, “Ku shiga kauyen da yake gaban ku zaku iske wata jaka da aholaki
tara da ita. Ku kwance su ku kawo mani su. 3 Idan wani ya gaya maku
wani abu game da haka, sai ku ce, 'Ubangiji ne yake bukatarsu,' mutumin
kuwa zai aiko ku da su nan da nan.” 4 Anyi wannan kuwa domin a cika
annabcin anabin. Yace, 5 “Ku cewa diyar Sihiyona, duba, ga sarkinki na
zuwa wurin ki, mai tawali'u ne, kuma akan jaki wanda aholaki ne.” 6 Sai
almajiran suka tafi suka yi kamar yadda Yesu ya umarce su. 7 Suka kawo
jakar da dan aholakin, suka sa tufafinsu akai, Yesu kuwa ya zauna akan
tufafin. 8 Yawancin jama'a kuwa suka baza tufafinsu akan hanya, wasu
kuma suka yanko ganye daga bishiyoyi suka shimfida su a hanya. 9 Taron
jama'a da suke gabansa da wadanda suke bayansa, suka ta da murya suna
cewa, “Hossana ga dan Dauda! mai albarka ne shi wanda ke zuwa cikin
sunan Ubangiji. Hossana ga Ubangiji!” 10 Sa'adda Yesu ya shiga Urushalima
sai doki ya cika birnin ana cewa, “Wanene wannan?” 11 Sai jama'a suka
amsa, “Wannan shine Yesu annabi, daga Nazaret ta Galili.” 12 Sai Yesu ya
shiga haikalin. Ya kori duk wadanda ke saye da sayarwa a cikin ikiilisiya.
Ya birkice teburan masu canjin kudi da kujerun masu sayar da tantabaru.
13 Ya ce masu, “A rubuce yake, 'Za a kira gidana gidan addu'a,' amma kun
mayar dashi kogon 'yan fashi.” 14 Sai makafi da guragu suka zo wurin sa
a haikalin, ya warkar da su. 15 Amma da manyan firistoci da malaman
attaura suka ga abubuwan banmamaki da yayi, kuma sa'adda suka ji yara
suna tada murya a cikin haikalin suna cewa, “Hossana ga dan Dauda,”
sai suka ji haushi. 16 Suka ce masa, kana jin abinda wadannan mutanen
ke fadi?" Yesu ya ce masu, “I! Amma ba ku taba karantawa ba, 'daga
bakin jarirai da masu shan mama ka sa yabo'?” 17 Sai Yesu ya bar su, ya
fice daga birnin zuwa Betaniya ya kwana a wurin. 18 Washegari da safe
yayin da yake komawa birnin, sai yaji yunwa. 19 Da ya ga bishiyar baure
a bakin hanya, sai yaje wurin amma bai sami kome ba sai dai ganye. Sai
ya ce mata, “Kada ki kara yin 'ya'ya har abada.” Sai nan take bishiyar
bauren ta bushe. 20 Da almajiran suka ga haka, sai suka yi mamaki suka
ce, “Kaka bishiyar bauren ta bushe nan da nan?” 21 Yesu ya amsa yace

masu, “Hakika ina ce maku, in dai kuna da bangaskiya ba ku yi shakka
ba, ba abinda aka yi wa bauren nan kadai za kuyi ba har ma za ku cewa
tsaunin nan, “Ka ciru ka fada teku,' sai kuwa haka ta kasance. 22 Kome
kuka roka cikin addu'a, in dai kun gaskanta, za ku samu.” 23 Sa'adda Yesu
ya shiga haikalin, sai manyan fristocin da shugabannin jama'a suka zo
suka same shi yayin da yake koyarwa, suka ce, “Da wane iko kake yin
wadannan abubuwa?” 24 Yesu ya amsa yace masu, “Ni ma zan yi maku
tambaya daya. In kun fada mani, ni ma zan fada maku ko da wane iko
nake yin wadannan abubuwa. 25 Daga ina baftismar Yahaya ta fito, daga
sama ko kuma daga mutune?” Sai suka yi shawara a tsakanin su, suka
ce, “In munce, 'daga sama,' zai ce mana, 'don me bamu gaskanta dashi
ba?' 26 Amma in munce, ' daga mutune,' muna tsoron jama'a, saboda sun
san Yahaya annabi ne.” 27 Sai suka amsa ma Yesu suka ce, ''Bamu sani
ba.” Shi ma yace masu, “Nima bazan gaya maku ko da wane iko nake yin
abubuwan nan ba. 28 Amma me kuke tunani? Wani mutum yana da 'ya'ya
biyu. Ya je wurin na farkon yace, 'Da, je ka kayi aiki yau a cikin gona.'
29 Yaron ya amsa yace, 'bazan yi ba,' amma daga baya ya canza tunaninsa
ya tafi. 30 Sai mutumin ya je wurin da na biyun ya fada masa abu guda.
Wannan dan ya amsa ya ce, 'zanje, baba,' amma bai je ba. 31 Wanene a
cikin 'ya'ya biyun nan yayi nufin ubansa?” Suka ce, “na farkon.” Yesu ya
ce masu, “Hakika ina gaya maku, masu karbar haraji da karuwai za su
shiga mulkin Allah kafin ku. 32 Gama Yahaya ya zo maku a hanyar adalci,
amma ba ku gaskata da shi ba, a yayinda masu karbar haraji da karuwai
suka gaskata da shi. Ku kuwa, bayan kun ga abin da ya faru, baku ma
tuba daga baya ba don ku gaskata da shi. 33 Ku saurari wani misalin. Anyi
wani mutum, mai gona. Yayi shuka a gonar, ya shinge ta, ya gina ramin
matse inabi a cikin gonar, ya kuma gina wata hasumiyar tsaro, sai ya bada
hayar gonar ga wadansu manoma. Sai ya tafi wata kasa. 34 Da kakar inabi
ta yi, sai ya aiki wadansu bayi su karbo masa amfanin gonar. 35 Amma
manoman suka kama bayin, suka doddoki dayan, suka kashe dayan, suka
jejjefe dayan da duwatsu. 36 Sai mai gonar ya sake aika wadansu bayinsa
da suka fi na farko, amma manoman suka yi masu kamar yadda suka yi
wa sauran. 37 Bayan wannnan, sai mai gonar ya aika da dansa wurin su
yana cewa, 'za su yi wa dana biyayya.' 38 Amma da manoman suka ga dan,
sai suka ce a tsakanin su, 'wannan shine magajin. Kuzo, mu kashe shi mu
gaji gonar.' 39 Sai suka dauke shi, suka jefar da shi daga cikin gonar, suka
kashe shi. 40 To idan me gonar ya zo, me zai yiwa manoman? 41 Suka
ce masa, “Zai hallaka mugayen manoman nan ta hanya mai tsanani, zai
kuma bada gonar haya ga wadansu manoman, mutanen da za su biya,
lokacin da inabin ya nuna.” 42 Yesu yace masu, “Baku taba karantawa a
nassi ba,'' 'Dutsen da magina suka ki ya zama dutse mafi amfani. Wannan
daga Ubangijine, kuma abin mamaki ne a idanunmu?' 43 Saboda haka ina
gaya maku, za a karbe mulkin Allah daga wurin ku a ba wata al'umma da
zata bada amfaninsa. 44 Duk wanda ya fadi akan dutsen nan zai ragargaje.
Amma duk wanda dutsen ya fadawa, zai nike.” 45 Da manyan firistocin da
farisawan suka ji wannan misalin, sai suka gane da su yake. 46 Da suka
nemi kama shi, sai suka ji tsoron taron, saboda mutanen sun dauke shi
annabi.

22

1 Yesu ya sake yi masu magana da misalai, yace, 2 “Mulkin sama yana

kama da wani sarki wanda ya shirya wa dansa liyafar aure. [3] Ya aiki
bayinsa su kira wadanda aka gayyata su zo liyafar auren, amma suka ki
zuwa. [4] Sai sarkin ya sake aiken wasu bayin, yace, “Ku gaya wa wadanda
aka gayyata, “Duba, na shirya liyafata. An yanka bajimaina da kosassun
'yanmarukana, an gama shirya komai. Ku zo wurin bikin auren.” [5] Amma
mutanen ba su dauki sakon da mahimmanci ba kuma suka yi tafiyarsu.
Wani ga gonarsa, wani ga kasuwancinsa. [6] Sauran kuma suka kama bayin
sarkin, suka wulakanta su, suka kuma kashe su. [7] Amma sarkin ya ji
haushi. Ya aika sojojinsa, ku kashe masu kisan kan nan, ku kuma kone
birnin su. [8] Sai ya ce wa bayinsa, 'An gama shirya bikin, amma wadanda
aka gayyata ba su cancanta ba. [9] Saboda haka ku je bakin hanya ku gayyaci
iyakar yawan mutanen da za ku samu zuwa bukin auren.' [10] Bayin suka
tafi hanya suka tattaro dukan mutanen da suka samu, da masu kyau da
marassa kyau. Zauren auren kuwa ya cika makil da baki. [11] Amma da
sarkin ya zo don ya ga bakin, sai ya ga wani wanda bai sa kayan aure ba.
[12] Sai sarkin ya ce masa, 'Aboki, ta yaya ka shigo nan ba tare da kayan
aure ba?' Mutumin kuwa ya rasa ta cewa. [13] Sai sarkin ya ce wa bayinsa,
'Ku daure mutumin nan hannu da kafa, ku jefa shi cikin duhun, inda
za ayi kuka da cizon hakora.' [14] Gama mutane dayawa aka kira, amma
kadan aka zaba.”' [15] Sai Farisawan suka tafi suka shirya makirci akan
yadda zasu kama shi ta maganarsa. [16] Suka tura masa almajiransu, da
Hirudiyawa. Suka ce ma Yesu, “Mallam, mun san kai mai gaskiya ne, kuma
kana koyar da hanyar Ubangiji da gaskiya. Ba ka damu da ra'ayin kowa ba,
kuma ba ka nuna bambanci a tsakanin mutane. [17] To gaya mana, menene
tunaninka? Ya halarta a biya haraji ga Kaisar ko a'a?” [18] Amma Yesu ya
gane muguntarsu yace, “Don me kuke gwada ni, ku munafukai? [19] Ku
nuna mani sulen harajin.” Sai suka kawo masa sulen. [20] Yesu yace masu,
“Hoto da sunan wanene wadannan?” [21] Suka ce masa, “Na Kaisar.” Sai
Yesu ya ce masu, “To ku ba Kaisar abubuwan dake na Kaisar, Allah kuma
abubuwan dake na Allah.” [22] Da suka ji haka, suka yi mamaki. Sai suka
bar shi suka tafi. [23] A ran nan sai wadansu Sadukiyawa, wadanda suka ce
ba tashin matattu, suka zo wurinsa. Suka tambaye shi, [24] cewa, “Mallam,
Musa yace, 'Idan mutum ya mutu, bashi da 'ya'ya, dole dan'uwansa ya
auri matarsa ya kuwa haifawa dan'uwansa 'ya'ya. [25] Akwai wasu 'yan'uwa
bakwai. Na farkon yayi aure sai ya mutu. Da shike bai bar 'ya'ya ba. Ya
bar wa dan'uwansa matarsa. [26] Sai dan'uwansa na biyu shi ma yayi haka,
haka kuma na ukun, har zuwa dan'uwan na bakwai. [27] Bayan dukansu,
sai matar ta mutu. [28] To a tashin matattu, matar wa zata zama a cikin su
bakwai din? Don duk sun aure ta.” [29] Amma Yesu ya amsa yace masu, “Kun
bata, domin ba ku san litattafai ko ikon Allah ba. [30] Domin a tashin matattu
basu aure, ba kuma a bada su aure. Maimaikon haka, suna kama da
mala'ikun sama. [31] Amma game da tashin matattu, ba ku karanta abinda
Allah ya fada maku ba, cewa, [32] 'Nine Allah na Ibrahim, Allah na Ishaku,
da Allah na Yakubu'? Allah ba Allah na matattu bane, amma na rayayyu.”
[33] Da taron suka ji haka, sai suka yi mamakin koyarwarsa. [34] Amma da
Farisawan suka ji cewa Yesu ya kure Sadukiyawa, sai suka tattara kansu.
[35] Daya daga cikinsu, masanin shari'a, yayi masa tambaya, yana gwada shi-
[36] “Mallam, wace doka ce mafi girma a cikin shari'a?” [37] Yesu yace masa,
“Ka kaunaci Ubangiji Allahnka da dukkan zuciyarka, da dukkan ranka, da
dukkan hankalinka.' [38] Wannan itace babbar doka ta farko. [39] Doka ta biyu

kuma kamar ta take- 'Ka kaunaci makwabcinka kamar kanka.' 40 Akan
wadannan dokoki ne dukkan shari'a da annabawa suka rataya.” 41 Yayin
da Farisawa suke tattare wuri daya, Yesu yayi masu tambaya. 42 Yace, “Me
kuke tunani game da Almasihu? Shi dan wanene?” Suka ce masa, "Dan
Dauda ne.” 43 Yesu yace masu, “To ta yaya kuma Dauda cikin Ruhu ya
kira shi Ubangiji, yana cewa, 44 “Ubangiji ya cewa wa Ubangijina, zauna
a hannun damana, har sai na mai da makiyanka matakin sawayenka.”
45 Idan Dauda ya kira Almasihu 'Ubangiji,' ta yaya ya zama dan Dauda?”
46 Ba wanda ya iya bashi amsa, ba kuma wanda ya kara yi masa tambayoyi
tun daga wannan rana.

23

1 Sai Yesu yayi wa taron da alamajiransa magana. 2 Ya ce, “Marubuta
da Farisawa suna zaune a mazaunin Musa. 3 Don haka, duk abinda suka
umarceku kuyi, kuyi wadannan abubuwa ku kuma kiyaye su. Amma kada
kuyi koyi da ayyukansu, gama suna fadar abubuwa amma kuma ba su
aikata su. 4 I, sukan daura kaya masu nauyi, masu wuyar dauka, daga
nan su dauka su jibga wa mutane a kafada. Amma su kan su baza su mika
danyatsa ba su dauka. 5 Duk ayyukan su suna yi ne don mutane su gani,
suna dinka aljihunan nassinsu da fadi, suna fadada iyakokin rigunansu.
6 Su na son mafifitan wuraren zama a gidan biki, da mafifitan wuraren
zama a majami'u, 7 da kuma gaisuwar musamman a wuraren kasuwanci,
a kuma rika ce da su 'mallam.' 8 Amma ba sai an kira ku 'mallam, ba'
domin malami daya kuke da shi, ku duka kuwa 'yan'uwan juna ne. 9 Kada
ku kira kowa 'Ubanku' a duniya, domin Uba daya ne ku ke da shi, kuma
yana sama. 10 Kada kuma a kira ku malamai, saboda malamin ku daya
ne, shi ne Almasihu. 11 Amma wanda yake babba a cikin ku zaya zama
bawanku. 12 Duk wanda ya daukaka kansa za a kaskantar dashi. Duk
wanda ya kaskantar da kansa kuma za a daukaka shi. 13 Amma kaiton ku
marubuta da Farisawa, munafukai! Kun toshewa mutane kofar mulkin
sama. Baku shiga ba, kuma ba ku bar wadanda suke so su sami shiga
ba. 14 kaiton ku marubuta da Farisawa, domin kuna hallaka gwauraya
- 15 Kaiton ku marubuta da Farisawa, munafukai! Kuna tafiya ketaren
tekuna da kasashe domin samun almajiri daya tak, in kwa kun samu
kukan mai da shi biyunku danwuta. 16 Kaiton ku, makafin jagora, kuda
kuke cewa, Kowa ya rantse da Haikali, ba komai. Amma duk wanda ya
rantse da zinariyar Haikalin, rantsuwarsa ta daure shi.' 17 Ku wawayen
makafi! wanene yafi girma, zinariyar ko kuwa Haikalin da yake tsarkake
zinariyar? 18 Kuma, 'Kowa ya rantse da bagadi, ba komai bane. Amma duk
wanda ya rantse da baikon da aka dora a kai, sai rantsuwarsa ta kama shi.'
19 Ku makafi! Wanene yafi girma, baikon ko kuwa bagadin da yake kebe
baikon ga Allah? 20 Saboda haka, duk wanda ya rantse da bagadi, ya rantse
da shi da duk abinda ke kansa. 21 Kuma duk wanda ya rantse da Haikali
ya rantse dashi da kuma wanda yake cikin sa. 22 Kuma duk wanda ya
rantse da sama, ya rantse da kursiyin Allah da kuma wanda yake zaune
akai. 23 Kaiton ku Farisawa da marubuta, munafukai! Kukan fitar da
zakkar doddoya, da karkashi, da lamsur, amma kun yar da al'amuran
attaura mafi nauyi-, wato, hukunci, da jinkai da bangaskiya. Wadannan
ne ya kamata kuyi, ba tare da kunyi watsi da sauran ba. 24 Makafin
jagora, ku kan burtsar da kwaro dan mitsil, amma kukan hadiye rakumi!

25 Kaiton ku marubuta da Farisawa, munafukai! kuna wanke bayan moda
da kwano, amma aciki cike suke da zalunci da keta. 26 Kai makahon
Bafarise! Sai ka fara tsarkake cikin modar da kwanon domin bayansu
ma su tsarkaka. 27 Kaiton ku marubuta da Farisawa, munafukai! Kamar
kaburburan da aka shafa wa farar kasa kuke, masu kyaun gani daga
waje, daga ciki kuwa sai kasusuwan matattu da kazanta iri iri. 28 Haka
nan kuke a idanun mutane ku adalai ne, amma a ciki sai munafunci da
mugun aiki. 29 Kaiton ku marubuta da Farisawa, munafukai! Ku kan gina
kaburburan annabawa, kuna kuma kawata kaburburan adalai. 30 Kuna
cewa, 'Da muna nan a zamanin Ubanninmu, da bamu basu goyon baya
ba wajen zubar da jinin annabawa.' 31 Domin haka kun shaida kanku
ku ne 'ya'yan masu kisan annabawa. 32 Sai kuma kuka cika ma'aunin
ubanninku! 33 macizai, Ku 'ya'yan ganshekai, Yaya zaku tsere wa hukuncin
Gidan wuta? 34 Saboda haka, duba, ina aiko maku da annabawa, da masu
hikima da marubuta. Za ku kashe wadansun su kuma ku gicciye su. Zaku
yiwa wasu bulala a majami'un ku, kuna bin su gari gari. 35 Sakamakon
hakan alhakin jinin dukkan adalai da aka zubar a duniya ya komo a kan
ku, tun daga jinin Habila adali har ya zuwa na Zakariya dan Barakiya,
wanda kuka kashe a tsakanin Haikali da bagadi. 36 Hakika, Ina gaya
maku, duk wannan zai auko wa mutanen wannan zamani. 37 Urushalima,
Urushalima, keda kika kashe annabawa kika kuma jejjefi wadanda aka
turo maki da duwatsu! Sau nawa ne naso in tattaro ki kamar yadda kaza
take tattara 'yan tsakinta cikin fukafukanta, amma kin ki. 38 Ga shi an bar
maku gidan ku a yashe! 39 Ina dai gaya maku, ba za ku kara gani na ba,
sai ran da kuka ce, 'Albarka ta tabbata ga mai zuwa cikin sunan Ubangiji.”'

24

1 Yesu ya fita daga cikin haikalin ya kama hanyar sa. Almajiran sa suka
zo suna nuna masa ginin haikali. 2 Amma ya amsa masu yace, “kun ga
dukkan wadannan abubuwan? Ina gaya maku gaskiya, ba ko dutse daya
da za'a bari akan dan'uwansa wanda ba za'a rushe shi ba.” 3 Yayin da ya
zauna a kan dutsen zaitun, almajiran sa suka zo wurin sa a boye suka ce,
“me zai zama alamar zuwanka da kuma na karshen duniya?” 4 Yesu ya
amsa yace dasu, “Ku kula kada wani yasa ku kauce.” 5 Gama da yawa za su
zo da sunana. Za su ce, “ni ne almasihu,” kuma za su sa da yawa su kauce.
6 Za ku ji labarin yake-yake da kuma shelar yake-yake. Ku kula kar ku
tsorata, domin dole abubuwan nan su faru; amma karshen dai tukunna.
7 Gama al'umma zata tayarwa al'umma, kuma mulki zai tayarwa mulki.
Za'a yi yunwa da girgizar kasa a wurare dabam dabam. 8 Amma dukkan
wadannan farkon ciwon haihuwa ne kawai. 9 Bayan haka za'a bada ku
ga tsanani a kuma kashe ku. Dukkan al'ummai za su tsane ku saboda
sunana. 10 Daga nan da yawa za su yi tuntube, kuma su ci amanar juna,
su kuma tsani juna. 11 Annabawan karya da yawa za su taso kuma susa
da yawa su kauce. 12 Domin mugunta zata ribambanya, kaunar masu
yawa zata yi sanyi. 13 Amma duk wanda ya jure har karshe, zai sami
ceto. 14 Za'a yi wa'azin wannan bisharar mulkin a dukkan duniya don
ya zama shaida akan dukkan al'ummai. Daganan karshen zai zo. 15 Don
haka, idan kun ga abin kyama mai lalatarwa, wanda Annabi Daniyel ya yi
maganar sa, Ya tsaya a wuri mai tsarki (bari mai karatu ya fahimta), 16 bari
wadanda ke yahudiya su gudu zuwa kan duwatsu, 17 Bari wanda yake kan

bene kada ya sauko don daukar wani abu a cikin gidansa, 18 kuma wanda
yake gona kar ya dawo gida domin daukar babbar rigarsa. 19 Amma
kaito ga wadanda suke dauke da yaro, ko masu shayarwa a wannan
kwanakin! 20 Ku yi addu'a kada gudun ku ya zama lokacin hunturu, ko
ranan asabaci. 21 Domin za'ayi tsanani mai girma, wanda ba'a taba yin
irin shi ba, tun farkon duniya har ya zuwa yau, a'a ba za ayi irin shi ba
kuma. 22 In ba don an rage kwanakin ba, da ba mahalukin da zai tsira.
Amma albarkacin zababbun, za a rage kwanakin. 23 Sa'annan idan wani
yace maku, duba, “ga Almasihu a nan!” ko, “ga Almasihu a can!” kar ku
gaskata. 24 Gama annabawan karya da almasihan karya za su zo suna
nuna alamu da al'ajibai, don su yaudari masu yawa zuwa ga bata, in ya
yiwuma har da zababbun. 25 Kun gani, na gaya maku kafin lokacin ya
zo. 26 Saboda haka, idan suka ce maku, “ga shi a jeji,” kar ku je jejin.
Ko, “ga shi a can cikin kuryar daki,” kar ku gaskata. 27 Yadda walkiya ke
haskakawa daga gabas zuwa yamma, haka nan zuwan Dan mutum zai
zama. 28 Duk inda mushe yake, nan ungulai suke taruwa. 29 Amma nan
da nan bayan kwanakin tsananin nan, rana za ta duhunta, wata kuma
ba zai ba da haskensa ba, taurari kuma za su fado daga sama, ikokin
sammai za su girgiza. 30 Sa'annan alamar Dan Mutum za ta bayyana a
sararin sama, kuma dukkan kabilun duniya za su yi bakin ciki. Za su ga
Dan Mutun na zuwa a gajimarai da iko da daukaka mai girma. 31 Zai aiki
mala'ikunsa, da karar kaho mai karfi, kuma za su tattara dukkan zababbu
daga dukkan kusurwoyi hudu, daga karshen sararin sama har zuwa wani
karshen. 32 Kuyi koyi da itacen baure. Da zaran reshen sa ya yi toho ya
fara bada ganye, za ku sani bazara ta kusa. 33 Haka kuma, idan kun ga
dukkan wadannan abubuwa, ya kamata ku sani, Ya yi kusa, ya na bakin
kofa. 34 Ina gaya maku gaskiya, wannan zamanin ba zai wuce ba, sai
dukkan wadannan abubuwan sun faru. 35 Sama da kasa za su shude,
amma kalmomina ba za su shude ba. 36 Amma game da ranan nan ko sa'a
ba wanda ya sani, ko mala'ikun sama, ko Dan, sai Uban kadai. 37 Kamar
yadda kwanakin Nuhu suke, haka zai zama game da zuwan Dan Mutum.
38 A wadannan kwankin kafin zuwan ruwan tsufana suna ci suna sha,
suna aure suna aurarwa har ranar da Nuhu ya shiga jirgin, 39 ba su san
kome ba har ruwan ya zo ya cinye su_ haka ma zuwan Dan Mutun zai
zama. 40 Sa'annan mutane biyu zasu kasance a gona za a dauke daya,
a bar daya a baya. 41 Mata biyu na nika a manika za a dauke daya, za
a bar dayar. 42 Don haka sai ku yi zaman tsaro, domin baku san ranar
da Ubangijinku zai zo ba. 43 Amma ku san wannan, idan maigida ya san
lokacin da barawo zai zo, zai zauna a shirye ba zai bar gidan sa har a
balle a shiga ba. 44 Don haka sai ku shirya, domin Dan Mutum zai zo a
sa'ar da ba ku yi zato ba. 45 To wanene amintaccen bawannan mai hikima,
wanda maigidan sa ya sa ya kula mar da gida, domin ya ba su abinci a kan
lokaci? 46 Mai albarka ne bawan, da mai gidan zai same shi a kan aikin
sa a lokacin da ya dawo. 47 Ina gaya maku gaskiya mai gidan zai dora shi
a kan dukkan a binda yake da shi. 48 Amma idan mugun bawa ya ce a
zuciyarsa, “maigida na ya yi jinkiri,” 49 sai ya fara dukan sauran barorin,
ya yi ta ci da sha tare da mashaya, 50 uban gidan bawan zai dawo a ranar
da bawan bai zata ba, a lokacin da bai sani ba. 51 Uban gidansa zai datsa
shi biyu, karshen sa zai zama daidai da na munafukai, za a sashi inda a
ke kuka da cizon hakora.

25

[1] Sa'annan mulkin sama zai zama kamar budurwai goma da suka dauki
fitilunsu domin su taryi ango. [2] Biyar daga cikin su masu hikima ne biyar
kuma wawaye. [3] Sa'adda wawayen budurwai suka dauki fitilunsu, ba su
dauki karin mai ba. [4] Amma budurwai masu hikimar suka dauki gorar
mai tare da fitilunsu. [5] To da angon ya makara, dukkan su sai suka fara
gyangyadi sai barci ya dauke su. [6] Amma da tsakkar dare sai aka yi
shela, 'Ga ango ya iso! Ku fito taryensa. [7] Sai dukka budurwan nan suka
tashi suka gyaggyara fitilunsu. [8] Wawayen su ka ce da masu hikimar, 'Ku
sammana kadan daga manku gama fitilunmu su na mutuwa.' [9] “Amma
masu hikimar suka ce 'Tun da man ba zai ishe mu tare da ku ba, sai
ku je gun ma su sayarwa ku sayo wa kanku. [10] Sa'adda suka tafi sayan
man, sai angon ya shigo, kuma wadanda suke a shirye su ka shiga tare
da shi bukin auren, sai aka rufe kofar. [11] Bayan dan lokaci kadan sauran
budurwan suka dawo suna cewa, 'Mai gida, mai gida, bude mana kofar.'
[12] Amma ya amsa ya ce, 'A gaskiya ina gaya maku, ni ban san ku ba.' [13] Don
haka sai ku lura, don baku san rana ko sa'a ba. [14] Domin yana kama da
wani mutum da zai tafi wata kasa. Ya kira barorinsa ya ba su dukiyar sa.
[15] Ga wani ya ba shi talanti biyar, ga wani ya ba shi biyu, ga wani kuma
ya ba shi talanti daya. kowa an bashi gwargwadon iyawarsa, sai wannan
mutum ya yi tafiyar sa [16] nan da nan sai wanda ya karbi talanti biyar ya
sa nasa a jari, ya sami ribar wasu talanti biyar. [17] Haka ma wanda ya
karbi talanti biyu ya sami ribar wasu biyu. [18] Amma bawan da ya karbi
talanti dayan ya yi tafiyar sa, ya haka rami, ya binne kudin mai gidansa.
[19] To bayan tsawon lokaci sai ubangidan barorin nan ya dawo, domin
yayi lissafin kudinsu. [20] Bawan da ya karbi talanti biyar, ya kawo nasa
da ribar wasu biyar. Yace, 'Maigida, ka bani talanti biyar, gashi na samo
ribar karin talanti biyar.' [21] Maigidansa yace masa, 'Madalla, bawa na gari
mai aminci! Ka yi aminci akan abu kadan. Zan sa ka akan abubuwa masu
yawa. Ka shiga cikin farincikin maigidanka.' [22] Bawan da ya karbi talanti
biyun, ya zo yace, 'Maigida, ka ba ni talanti biyu. Gashi kuwa na sami
karin ribar wasu biyun.' [23] Ubangidansa yace masa, 'Madalla, kai bawa
na gari mai aminci! Ka yi aminci akan abubuwa kadan. Zan saka akan
abubuwa masu yawa. Ka shiga cikin farincikin maigidanka.' [24] Sai bawan
da ya karbi talanti daya ya zo yace, 'Maigida, na san kai mai tsanani ne.
Kana girbi inda baka yi shuka ba, kuma kana tattarawa inda ba ka watsa
ba. [25] Na ji tsoro, don haka sai na je na boye talantinka a rami. Duba,
ga abinda yake naka.' [26] Amma ubangidansa ya amsa yace, kai mugu
malalacin bawa, ka san cewa ni mai girbi ne inda ban shuka ba kuma ina
tattarawa inda ban zuba ba. [27] To da ba sai ka kai kudina a banki ba, da
bayan na dawo da sai in karbi abina da riba. [28] Saboda haka ku kwace
talantin daga gare shi ku baiwa mai talanti goman nan. [29] Gama ga wanda
yake da shi za'a kara masa har ma a yalwace za'a kara bashi. Amma ga
wanda bashi da komai abinda ke nasa ma za'a kwace. [30] Ku jefa wannan
mugun bawan marar amfani, cikin duhu mai zurfi, inda ake kuka da cizon
hakora.' [31] Sa'adda Dan mutum zai zo cikin daukakarsa da dukan Mala'iku
tare da shi, sa'annan zai zauna kursiyinsa na daukaka. [32] A gabansa za'a
tattara dukkan al'ummai, zai rarraba mutanen daya'daya, kamar yadda
makiyayi yake rarraba tumaki daga awaki. [33] Zai sa tumakin a hannunsa
na dama, amma awakin a hannunsa na hagu. [34] Sa'annan sarkin zai ce

wa na hannun damarsa, 'Ku zo ku da Ubana ya albarkata, ku gaji mulkin
da aka shirya maku kafin a kafa duniya. 35 Gama na ji yunwa kuka bani
abinci; Na ji kishi kuka bani ruwa; Na yi bakunci kun bani masauki; 36 Na
yi huntanci kuka tufasar dani; Na yi ciwo kuka kula dani; Ina kurkuku
kuka ziyarceni.' 37 Sa'annan masu adalcin za su amsa su ce, 'Ubangiji,
yaushe muka ganka kana jin yunwa muka baka abinci? Ko kana jin kishi
muka baka ruwan sha? 38 Kuma yaushe muka ganka kana bakunci har
muka baka masauki? Ko kuma kana huntanci da muka tufatar da kai?
39 Yaushe kuma muka ganka kana ciwo ko a kurkuku har muka ziyarce
ka?' 40 Sa'annan Sarkin zai amsa masu yace, 'Hakika Ina gaya maku, duk
abinda kuka yi wa daya mafi kakanta daga cikin 'yan'uwana a nan ni kuka
yi wa.' 41 Sa'annan zai cewa wadanda suke hannunsa na hagu, 'Ku rabu da
ni, ku la'anannu, ku tafi cikin wutar jahannama da aka shirya wa Shaidan
da aljannunsa, 42 domin ina jin yunwa baku bani abinci ba; ina jin kishi
ba ku bani ruwa ba; 43 Ina bakunci amma baku bani masauki ba; ina
huntanci, baku tufasar da ni ba; ina ciwo kuma ina kurkuku, baku kula
da ni ba.' 44 Sa'annan suma zasu amsa su ce, 'Ubangiji, yaushe muka ganka
kana jin yunwa, ko kishin ruwa, ko kana bakunci, ko kana huntanci, ko
ciwo, kuma a kurkuku, da bamu yi maka hidima ba?' 45 Sa'annan zai amsa
ya ce masu, 'Ina gaya maku hakika abin da baku iya yiwa mafi karanta
daga cikin wadannan ba, ba ku yi mani ba.' 46 Wadannan kuwa zasu tafi
cikin madawwamiyar azaba amma adalai zuwa rai madawwami.”

26

1 Yayin da Yesu ya gama fadi masu wadannan maganganu, sai ya cewa
almajiransa, 2 “Kun sani sauran kwana biyu idin ketarewa ya zo, kuma
za'a bada Dan mutum domin a gicciye shi. 3 Sa'annan manyan firistoci
da dattawan jama'a suka taru a fadar babban firist, mai suna Kayafa.
4 Suka shirya yadda zasu kama Yesu a boye su kuma kashe shi. 5 Amma
suna cewa, “Ba a lokacin idin ba, domin kada tarzoma ta tashi daga cikin
mutane.” 6 Sa'adda Yesu yake Baita'anya a gidan Saminu Kuturu, 7 daidai
lokacin da ya zauna a gefen teburin cin abinci, sai wata mata ta shigo da
kwalbar mai, mai tsada, ta zuba wa Yesu a kansa. 8 Amma da almajiransa
suka ga haka, sai suka ji haushi suka ce, “Ina dalilin yin irin wannan asara?
9 Ai da an sayar da wannan mai da kudi mai yawa a rabawa talakawa.”
10 Amma da yake Yesu ya san tunaninsu, sai yace masu, “Don me kuke
damun matar nan? Ta yi abu mai kyau domina. 11 Kuna da talakawa tare
da ku koyaushe, amma ni ba zan kasance da ku ba koyaushe. 12 Don a
sa'adda ta zuba man nan a jikina, ta yi haka ne don jana'iza ta. 13 Hakika
Ina gaya maku, duk inda za ayi wannan bishara a dukan duniya, abin da
matar nan tayi za'a rika ambatar da shi don tunawa da ita.” 14 Sai daya
daga cikin sha biyun, mai suna Yahuza Iskariyoti, ya tafi wurin manyan
firistocin, 15 yace, "Me kuke da niyyar bani idan na mika maku shi?” Suka
auna masa azurfa talatin. 16 Daga wannan lokacin yayi ta neman zarafi da
zai bada shi a wurinsu. 17 To a rana ta fari na idin ketarewa almajiran suka
zo wurin Yesu suka ce, "Ina kake so mu shirya maka da zaka ci abincin
idin ketarewa?” 18 Yace, “Ku shiga cikin birnin zaku sami wani mutum
sai kuce masa, 'Mallam yace, “lokaci na ya kusa. Zan ci idin ketarewa
a gidanka, da almajiraina.”"' 19 Almajiran suka yi kamar yadda Yesu ya
umarce su, suka shirya abincin idin ketarewar. 20 Da yamma ta yi, sai ya

zauna domin ya ci tare da almajiransa goma sha biyu. 21 Sa'adda suke ci,
yace, “Hakika ina gaya maku, daya daga cikin ku zai bada ni.” 22 Suka yi
bakin ciki, suka fara tambayarsa daya bayan daya, ''Na tabbata ba ni bane
ko, Ubangiji?” 23 Sai ya amsa, “Wanda ke sa hannu tare da ni cikin kwano
daya shi ne zai bada ni. 24 Dan mutum zai tafi, kamar yadda aka rubuta
akan sa. Amma kaiton mutumin da ta wurin sa za'a bada Dan mutum!
Gwamma da ba'a haifi mutumin nan ba.” 25 Yahuza da zai bada shi yace,
“Mallam ko ni ne?” Yace masa, “Ka fada da kanka.” 26 Yayin da suke ci,
sai Yesu ya dauki gurasa, ya sa albarka, ya karya. Ya ba almajiran yace,
“Ku karba, ku ci, wannan jiki nane.” 27 Sai ya dauki kokon yayi godiya,
Ya ba su yace, “Ku sha, dukanku. 28 “Gama wannan jinina ne na alkawari
wanda aka zubar domin gafarar zunuban mutane da yawa. 29 Amma ina
gaya maku, ba zan kara shan ruwan inabin nan ba, sai ranar da zan sha
shi sabo tare da ku a cikin mulkin Ubana.” 30 Da suka raira waka, sai suka
ka tafi dutsen zaitun. 31 Sai Yesu yace masu, “Dukan ku zaku yi tuntube
a wannan dare sabili da ni, gama a rubuce yake, ''Zan bugi makiyayin,
garken tumakin kuma za su watse.' 32 Amma bayan an tashe ni, zan riga
ku zuwa Galili.” 33 Amma Bitrus yace masa, “Ko dama duka zasu fadi sabili
da kai, ni kam bazan fadi ba.” 34 Yesu yace masa, ''Hakika ina gaya maka,
a wannan daren kafin carar zakara, za ka yi musun sani na sau uku.”
35 Bitrus yace masa, koda zan mutu tare da kai, bazan yi musunka ba.” Sai
sauran almajiran suma suka fadi haka. 36 Sa'anna Yesu ya tafi tare da su,
wurin da ake kira Getsaimani sai yace wa almajiransa, ''Ku zauna a nan ni
kuma zan je gaba in yi addu'a.” 37 Ya dauki Bitrus da kuma 'ya'ya biyu na
Zabadi tare da shi, sai ya fara damuwa da juyayi. 38 Sai yace masu, “Raina
na cikin damuwa sosai har ga mutuwa. Ku kasance anan kuna tsaro tare
da ni.” 39 Ya dan taka zuwa gaba kadan, sai ya fadi a fuskarsa, yayi addu'a.
Yace, “Ya Ubana, in zai yiwu, bari kokon nan ya wuce ni. Duk da haka,
ba nufina za'a bi ba, amma naka nufin.” 40 Ya koma wurin almajiran ya
same su suna barci, sai ya cewa Bitrus, “Kai, ba zaku yi tsaro tare da ni
ba koda sa'a daya? 41 Ku yi tsaro kuma, kuyi addu'a domin kada ku fada
cikin jaraba. Ruhu dai ya yarda amma, jiki ba karfi.” 42 Sai ya koma karo
na biyu yayi addu'a, Yace, “Ya Ubana, in wannan kokon ba zai wuce ba
sai na sha shi, bari nufinka ya kasance.” 43 Ya sake dawowa, ya same su
suna barci, domin idanunsu sun yi nauyi. 44 Sai ya sake barinsu ya tafi.
Ya koma karo na uku yana addu'a yana fadin kalmomi iri daya. 45 Sai
Yesu ya koma wurin almajiran yace masu, “Har yanzu barci kuke kuna
hutawa? Duba, lokaci ya kusato, kuma an bada Dan mutum ga hannun
masu zunubi. 46 Ku tashi mu tafi. Duba, wanda zai badani ya kusato.”
47 Sa'adda yana cikin magana Yahuza, daya daga cikin sha biyun, ya zo.
Babban taro ya zo tare da shi daga wurin manyan firistoci da dattawan
jama'a. Suna rike da takubba da kulake. 48 To mutumin da zai bada Yesu
ya rigaya ya basu alama, cewa, ''Duk wanda na sumbata, shine. Ku kama
shi.'' 49 Nan da nan ya kaiga Yesu ya ce, “Gaisuwa, Mallam!” sai ya sumbace
shi. 50 Yesu kuwa yace masa, “Aboki, kayi abin da ya kawo ka.” Sai suka
iso suka sa hannuwansu kan Yesu suka kama shi. 51 Nan take, daya daga
cikin wadanda suke tare da Yesu ya mika hannunsa, ya zare takobinsa, ya
sare wa bawan babban firist din kunne. 52 Sai Yesu yace, masa, “Ka maida
takobinka cikin kubensa, domin duk wadanda suka dauki takobi su ma ta
wurin takobi za su hallaka. 53 Ko kana tunanin ba zan iya kiran Ubana ba,

ya kuma aiko da rundunar Mala'iku fiye da goma sha biyu? 54 Amma to
tayaya za'a cika nassi, cewa dole wannan ya faru?'' 55 A wannan lokacin
Yesu yace wa taron, “Kun zo da takubba da kulake ku kama ni kamar dan
fashi? Ina zaune kowace rana a haikali ina koyarwa, amma baku kama
ni ba. 56 Amma duk wannan ya faru ne don a cika abinda annabawa
suka rubuta.” Bayan haka sai dukkan almajiran suka bar shi suka gudu.
57 Wadanda suka kama Yesu, suka kai shi wurin Kayafa babban firist, inda
marubuta da duttawan jama'a suka taru. 58 Amma Bitrus ya bi shi daga
nesa, har zuwa farfajiyar babban firist din. Ya shiga ya zauna da masu
tsaro domin ya ga abinda zai faru. 59 A wannan lokaci manyan firistoci da
duk 'yan majalisar suka fara neman shaidar karya akan Yesu, domin su
samu su kashe shi. 60 Amma ba su samu ko daya ba, ko dayake an samu
shaidun karya dayawa da suka gabata. Amma daga baya sai wasu su biyu
suka fito 61 sukace ''Wannan mutum yace zan iya rushe haikalin Allah,
in kuma gina shi cikin kwana uku.''' 62 Babban Firist din ya tashi tsaye
yace masa, “Ba zaka ce komai ba? Wace irin shaida ce ake yi akanka?”
63 Amma Yesu yayi shiru. Babban Firist ya ce, “Na umarce ka da sunan
Allah mai rai, ka gaya mana ko kai Almasihu ne, Dan Allah.'' 64 Yesu ya
amsa masa, “ Ka fada da bakin ka. Amma ina gaya maka, daga yanzu
zaka ga Dan mutun na zaune a hannun dama na iko, ya na zuwa akan
gizagizai na sama.” 65 Sai babban firist din ya yayyaga rigarsa, yana cewa,
“Yayi sabo! don me ku ke neman wata shaida kuma? Duba, yanzu kun ji
sabon. 66 Menene tunaninku?” Suka amsa sukace, “Ya cancanci mutuwa.”
67 Sai suka tofa masa yawu a fuska, suka kuma yi masa duka, suka kuma
mammare shi da tafin hannuwansu, 68 sukace, ''Ka yi mana anabci, kai
Almasihu. Wanene wanda ya dokeka. 69 To Bitrus kuwa na zaune a
farfajiyar, sai wata yarinya baiwa ta zo wurinsa tana cewa, “Kaima kana
tare da Yesu na Galili.” 70 Amma ya yi musun haka a gaban su duka, yace,
“Ban ma san abinda kike magana akai ba.” 71 Da ya fita zuwa bakin kofa,
nan ma wata yarinyar baiwa ta gan shi tace wa wadanda suke wurin,
“Wannan mutumin ma yana tare da Yesu Banazare.” 72 Sai yayi musun
haka kuma, har da rantsuwa, yace, “Ban san mutumin nan ba.” 73 Bayan
dan lokaci kadan wadanda suke a tsaye suka zo wurin Bitrus suka ce masa,
“Hakika kai daya daga cikin su ne, gama harshen ka ya tonaka.” 74 Sai ya
fara rantsuwa irin ta la'ana, yana cewa, ''Ban san wannan mutumin ba,”
nan da nan zakara yayi cara. 75 Bitrus ya tuna da maganar da Yesu ya
fada, “Kafin carar zakara zaka yi musun sani na sau uku.” Sai ya fita waje
yayi kuka mai zafi.''

27

1 Da gari ya waye, duk manyan firistoci da dattawan jama'a suka shirya
yadda zasu kulla makirci domin su kashe shi. 2 Suka daure shi, suka mika
shi ga gwamna Bilatus. 3 Sa'adda Yahuza, wanda ya bashe shi, ya ga an
zartarwa Yesu hukuncin kisa, ya nemi tuba ya kuma mayar da azurfar
talatin ga manyan firistocin da dattawan, 4 yace, “Na yi zunubi ta wurin cin
amanar mara laifi.” Amma sukace, “Ina ruwan mu? Ka ji da shi da kanka?”
5 Sai ya jefar da kwandalolin azurfar a kasa cikin haikalin ya kuma bar su,
ya tafi ya rataye kansa. 6 Sai babban firist ya dauki kwandalolin azurfar
ya ce, “Ba daidai bane bisa ga shari'a musa wannan cikin ma'aji, saboda
kudin jini ne.” 7 Sai suka tattauna al'amarin a tsakanin su, kudin kuma

suka sayi filin maginin tukwane domin makabatar baki. [8] Dalilin wannan
ne ake kiran wurin, “Filin jini” har yau. [9] Sai abin da aka fada ta bakin
annabi Irmiya ya cika, cewa, “Suka dauki tsabar azurfa talatin na farashin
da mutanen Isra'ila suka sa a kansa, [10] suka bayar domin sayen filin mai
tukwane, kamar yadda Ubangiji ya umarce ni.” [11] Sai Yesu ya tsaya a gaban
gwamna, gwamna ya kuma tambaye shi, “Kai sarkin Yahudawa ne?” Yesu
ya amsa, “Haka ka fada.” [12] Amma da manyan firistocin da dattawan suka
zarge shi, bai ce komai ba. [13] Sai Bilatus yace masa, “Baka ji dukan zarge-
zargen da ake yi maka ba?” [14] Amma bai ce masa ko kalma guda ba, sai
gwamna yayi matukar mamaki. [15] To lokacin bikin idi, al'adar gwamna ne
ya saki mutum guda wanda jama'a suka zaba. [16] A wannan lokacin suna
da wani sanannen dan kurkuku mai suna Barabbas. [17] To da suka tattaru,
sai Bilatus yace masu, “Wa kuke so a sakar maku? Barabbas, ko Yesu
wanda ake kira Almasihu?” [18] Saboda ya san sun kawo shi ne domin kishi.
[19] Da yake zaune a kujerar shari'a, matarsa ta aika masa cewa, “Ka fita
sha'anin mutumin nan marar laifi. Saboda na sha wahala sosai a yau cikin
mafarki saboda shi.” [20] A lokacin nan manyan firistoci da dattawa suka
rinjayi ra'ayin jama'a suce a sakar masu da Barabbas, a kashe Yesu. [21] Sai
gwamna ya tambayesu, “Wa kuke so a sakar maku?” Sukace, “Barabbas.”
[22] Bilatus yace masu, “Me zan yi da Yesu wanda ake kira Almasihu?” Sai
duka suka amsa, “A gicciye shi.” [23] Sai yace, “Don me, wane laifi ya aikata?”
Amma suka amsa da babbar murya, “A gicciye shi” [24] Amma da Bilatus ya
ga ba zai iya komai ba don hargitsi zai iya barkewa, ya dauki ruwa ya
wanke hannuwansa a gaban jama'a, yace, “Ba ni da laifi ga jinin mutumin
nan marar laifi. Ku yi abin da kuka ga dama.” [25] Duka mutanen sukace,
“Bari jininsa ya kasance a kan mu da 'ya'yan mu.” [26] Sai ya sakar masu da
Barabbas amma yayi wa Yesu bulala ya mika shi garesu domin su gicciye
shi. [27] Sai sojojin gwamna suka dauki Yesu zuwa farfajiya suka kuma tara
dukan rundunar sojoji. [28] Suka yi masa tumbur sa'annan suka sa masa jar
alkyabba. [29] Sai suka yi masa rawanin kaya suka sa a kansa, suka kuma
bashi sanda a hannunsa na dama. Suka rusuna a gabansa suna masa ba'a,
suna cewa, “Ranka ya dade, Sarkin Yahudawa!” [30] Suka kuma tofa masa
yawu, suka kwace sandar suka buga masa a ka. [31] Bayan sun gama masa
ba'a, suka cire masa alkyabbar suka sa masa kayansa, suka jagorance shi
zuwa wurin da za a gicciye shi. [32] Da suka fito waje, sai suka iske wani
Bakurame mai suna Saminu, wanda suka tilasta ya tafi tare dasu domin
ya dauki gicciyen. [33] Suka iso wani wuri da ake kira Golgotta, wanda ke
nufin,”Wurin kwalluwa.” [34] Suka bashi ruwan inabi da aka gauraya da
wani abu mai daci. Amma da ya 'dan-'dana shi sai ya ki sha. [35] Bayan
da suka gicciye shi, suka kada kuri'a a kan rigarsa. [36] Suka kuma zauna
suna kallonsa. [37] A sama da kansa suka sa abinda ake tuhumarsa da ita a
rubuce, “Wannan shine sarkin Yahudawa.” [38] An gicciye shi da 'yanfashi
guda biyu, daya ta damansa dayan kuma ta hagunsa. [39] Wadanda suke
wucewa suna zaginsa, suna girgiza kai, [40] suna kuma cewa, “Kai da kace
zaka rushe haikali ka kuma gina shi a kwana uku, ka ceci kanka mana!
In dai kai Dan Allah ne, ka sauko daga gicciyen!” [41] Ta haka ma manyan
firistocin suka rika yi masa ba'a, tare da marubuta da shugabannin, suna
cewa, [42] “Ya ceci wasu amma ya kasa ceton kansa. Shi ne sarkin Isra'ila.
Ya sauko mana daga kan gicciyen, sai mu ba da gaskiya gareshi. [43] Tun

da ya yarda da Allah. Bari Allahn ya cece shi mana, saboda yace, “Ni dan
Allah ne.” 44 Hakan nan ma 'yanfashin guda biyu da aka gicciye su tare
suka zage shi. 45 To tun da tsakar rana sai duhu ya rufe kasar gaba daya
har karfe uku na yamma. 46 Wajen karfe uku, Yesu ya tada murya mai
karfi yace, “Eli, Eli lama sabaktani?” wanda ke nufin, “Allahna, Allahna,
don me ka yashe ni?” 47 Da wadanda suke tsaye kusa suka ji haka, sai
sukace, “Yana kiran Iliya.” 48 Nan take wani ya ruga da gudu ya dauki
soso ya tsoma cikin ruwan inabi mai tsami ya soka kan sandar kara ya
mika masa ya sha. 49 Sai sauran sukace, “Rabu da shi mu gani ko Iliya
zai zo ya cece shi.” 50 Sai Yesu ya ta da murya mai karfi yayi kuka sai ya
saki ruhunsa. 51 Sai labullen haikali ya yage gida biyu daga sama zuwa
kasa. Kasa kuma ta girgiza, duwatsu suka farfashe. 52 Kaburbura suka
bude, tsarkaka kuwa wadanda suke barci da yawa suka tashi. 53 Suka fito
daga kaburbura bayan tashinsa, suka shiga birni mai tsarki suka bayyana
ga mutane da yawa. 54 Da hafsan sojan da wadanda suke kallon Yesu
suka ga girgizar kasar da abinda ya faru, suka ji tsoro kwarai sukace,
“Hakika wannan Dan Allah ne” 55 Mata dayawa da suka bi Yesu daga Galili
domin su lura da shi suka tsaya suna kallo daga nesa. 56 A cikin su akwai
Maryamu Magadaliya, Maryamu uwar Yesu da Yusufu, da uwar 'ya'yan
Zabadi. 57 Da yamma sai wani attajiri mutumin Armatiya ya zo, mai suna
Yusufu wanda shi ma almajirin Yesu ne. 58 Ya je wurin Bilatus ya roka a
bashi jikin Yesu. Sai Bilatus ya umarta a bashi. 59 Yusufu ya dauki jikin,
ya rufe shi da likafani mai tsabta, 60 sai ya sa shi a cikin sabon kabarinsa
da ya sassaka cikin dutse. Sai ya mirgina babban dutse a bakin kofar
kabarin ya tafi. 61 Maryamu Magadaliya da dayan Maryamun suna nan
zaune akasin kabarin. 62 Washegari, wato bayan ranar Shiri, Sai manyan
firistoci da Farisawa suka taru tare da Bilatus. 63 Sukace, “Mai gida, mun
tuna lokacin da mayaudarin nan yake da rai, yace, “Bayan kwana uku zan
tashi.” 64 Saboda haka, ka bada umarni a tsare kabarin na kwana uku.
In ba haka ba almajiransa zasu zo su sace shi, kuma su ce wa mutane,
“Ya tashi daga mattatu.” Kuma yaudarar karshe zata fi ta farko muni.”
65 Bilatus yace masu, “Ku dauki masu tsaro. Kuyi tsaro iyakar karfin ku.”
66 Sai suka tafi suka tsare kabarin, suka hatimce dutsen, suka sa masu
tsaro.

28

1 Da daddare ranar Asabaci, rana ta fari ga mako ta fara gabatowa,
Maryamu Magadaliya da daya Maryamun suka zo don su ziyarci kabarin.
2 Sai aka yi girgizar kasa mai karfi, saboda mala'ikan Ubangiji ya sauko
daga sama ya kuma murgine dutsen ya zauna a kai. 3 Kamanninsa kamar
walkiya, tufafinsa kuma fari fat kamar suno. 4 Masu tsaron suka razana
don tsoro suka zama kamar matattun mutane. 5 Mala'ikan ya yi wa matan
magana cewa, “Kada ku ji tsoro, nasan kuna neman Yesu wanda aka
gicciye. 6 Baya nan, amma ya tashi kamar yadda ya fada. Ku zo ku ga
wurin da aka kwantar da shi. 7 Ku hanzarta ku gaya wa almajiransa,
'Ya tashi daga matattu. Duba, ya tafi Galili, can zaku same shi.' Gashi
ni kuwa na fada maku.” 8 Matan suka yi hanzari suka bar kabarin da
tsoro da murna, suka ruga domin su sanar wa almajiransa. 9 Sai ga
Yesu ya tare su, yace masu, “A gaishe ku.” Sai matan suka kama kafar

sa, suka kuma yi masa sujada. 10 Sai Yesu yace masu, “Kada ku ji tsoro.
Ku je ku fada wa 'yan'uwana su je Galili. Can zasu ganni.” 11 Sa'adda
matan suke tafiya, sai wadansu masu tsaro suka shiga gari suka fada wa
Shugabanin Firistoci dukan abin da ya faru. 12 Firistocin suka hadu da
dattawa suka tattauna al'amarin, sai suka bada kudi masu yawa ga sojojin
13 Sukace masu, “Ku gaya wa sauran cewa, “Almajiran Yesu sun zo da
daddare sun sace gangar jikinsa lokacin da muke barci.” 14 Idan wannan
rahoto ya isa wurin gwamna, za mu lallashe shi mu ja hankalinsa mu
raba ku da damuwa.” 15 Sai sojojin suka karbi kudin suka yi abinda aka
umarcesu. Wannan rahoto ya bazu a tsakanin Yahudawa, ya ci gaba har
zuwa yau. 16 Amma almajiran sha daya suka tafi Galili, kan dutsen da Yesu
ya umarcesu. 17 Da suka gan shi, suka yi masa sujada, amma wadansu
suka yi shakka. 18 Yesu ya zo wurin su ya yi masu magana, yace, “Dukan
iko dake sama da kasa an ba ni. 19 Sai kuje ku almajirantar da dukan
al'ummai. Kuna yi masu baftisma cikin sunan Uba da na Da da na Ruhu
Mai Tsarki. 20 Ku koya masu su kiyaye dukan abin da na umarce ku. Duba,
ni kuma kullum ina tare da ku har karshen zamani.”

Markus

1 Wannan itace farkon bisharar Yesu Almasihu, Dan Allah. 2 kamar
yadda aka rubuta cikin littafin annabi Ishaya. Duba, ina aika manzona,
a gabanka, wanda zai shirya maka hanya. 3 Akwai murya mai kira a jeji,
tana cewa ka shirya hanyar Ubangiji. ka daidaita ta. 4 Yahaya ya zo, yana
baptisma acikin jeji yana wa'azin tuba, domin gafarar zunubai. 5 Dukan
kasar Yahudiya da mutanen Urshalima suka zo wurin sa, a ka kuma yi
masu baptisma a kogin urdun. suna furta zunubansu. 6 Yahaya yana
saye da tufa ta gashin rakumi, yana kuma da damara ta fata a kugunsa,
abincinsa fara ce da zuma. 7 Yana wa'azi, ya ce “akwai mai zuwa a bayana
wanda ya ke da iko fiye da ni. wanda ko maballin takalminsa ban isa in
kwance ba. 8 Ni ina yi maku baptisma da ruwa, amma mai zuwa a bayana
zai yi maku baptisma da Ruhu Mai Tsarki''. 9 Sai ya kasance a kwanakin
nan Yesu ya zo daga Nazarat ta Galili, sai Yahaya ya yi masa baptisma
a kogin urdun. 10 Sa'adda Yesu ya fito daga ruwan, sai sama ta bude, sai
Ruhu ya sauko a bisansa da kamanin kurciya. 11 Sai wata murya ta zo daga
sama, tana cewa, “Kai kaunataccen Dana ne. zuciyata ta na murna da kai
kwarai''. 12 Sai Ruhu ya iza shi zuwa jeji. 13 Yana a jeji kwana arba'in,
Shaidan yana jarabtar sa. Yana cikin jeji da dabobi, sai malaiku su ka yi
masa hidima. 14 Bayan da aka kama Yahaya, Yesu ya shiga kasar Galili
yana wa'azin bisharar Allah. 15 Yana cewa, “Lokaci ya yi, gama mulkin
Allah ya kusato. Ku tuba ku bada gaskiya ga bishara”. 16 Sa'adda ya ke
wucewa a gefen takun Galili, sai ya ga Saminu da Andarawus, dan'uwansa
suna jefa taru a teku, domin su masunta ne. 17 Yesu ya ce masu ku zo, ku
biyo ni, ni kuwa sai in maisheku masuntan mutane”. 18 Nan da nan suka
bar tarun su, suka bi shi. 19 Sa'adda Yesu ya yi tafiya kadan, sai ya ga
Yakubu dan Zabadi da Yahaya dan'uwansa; suna gyaran tarunsu a jirgin
ruwa. 20 Sai ya kira su, su kuwa suka bar mahaifinsu Zabadi a jirgin ruwan
da ma'aikatansu, sai su ka bi shi. 21 Da su ka shigo cikin kafanahum, a
ranar asabar, Yesu ya shiga majami'a ya koya masu. 22 Su ka yi mamakin
koyarwarsa, domin ya na koya masu da iko ba kamar marubuta ba. 23 A
nan cikin majami'a akwai wani mutum mai kazamin ruhu, sai ya yi ihu
da karfi. 24 Yana cewa Ina ruwan mu da kai, Yesu Banazarat? Ka zo ne
domin ka halakar da mu? Na san wanene kai. Kai ne Mai Tsarki na
Allah”. 25 Sai Yesu ya tsauta wa kazamin ruhun ya ce, “Ka yi shiru ka fita
daga cikinsa”. 26 Bayan da kazamin ruhun ya buga shi kasa, sai kazamin
ruhun ya yi ihu sa'annan ya fita daga jikinsa. 27 Sai dukan mutanen su
ka yi mamaki kwarai, suna tambayar junansu menene wannan? wace
sabuwar koyarwa ce da iko haka? har yana umartar kazaman ruhohi
suna kuwa yi masa biyayya!” 28 Nan da nan labarinsa ya bazu ko'ina a
dukkan kewayen kasar Galili. 29 Bayan da suka bar majami'a, sai su ka
shiga gidan Saminu da Andarawus, suna kuma tare da Yakubu da Yahaya.
30 Surikar Saminu tana kwance ba lafiya tana fama da zazzabi. Sai suka
gaya wa Yesu game da ita. 31 Sai ya zo, ya kama hannunta, ya daga ta, sai
zazzabin ya sake ta, ta fara yi masu hidima. 32 Da yamman nan, bayan da
rana ta fadi, sai su ka kawo masa dukan marasa lafiya da masu fama da
aljanu. 33 Dukan mutanen garin su ka taru a bakin kofa. 34 ya warkar da

masu ciwo da yawa da masu chututtuka iri-iri, ya kuma fitar da bakaken
aljanu, amma bai yarda aljanun su yi magana ba domin sun san shi. 35 Ya
tashi da sassafe, tun da sauran dare, ya tafi wurin da ba kowa, a can ya yi
add'ua. 36 Saminu da wandanda suke tare da shi suka neme shi. 37 Suka
sa me shi, sai su ka ce masa, “kowa yana nemanka”. 38 Ya ce, bari mu tafi
wani wuri, zuwa wadansu garuruwan da ke kewaye, Saboda in yi wa'azi
a can kuma. Wannan shi yasa na zo nan''. 39 Ya tafi dukan kasar Galili,
yana wa'azi a majimi'un su yana kuma fitar da aljanu. 40 Wani kuturu ya
zo wurinsa. Yana rokonsa, ya durkusa. Ya ce masa, “in ka yarda kana iya
warkar da ni. 41 Sai ya yi juyayi, Yesu ya mi ka hannun sa ya ta ba shi
ya na ce masa “Na yarda. Ka sarkaka”. 42 Nan da nan kuturtar ta barshi,
ya kuma sa mu tsarkakewa. 43 Yesu ya yi masa gargadi sosai, ya salame
shi. 44 Ya ce masa “ka tabbata fa kada ka gayawa kowa, amma ka tafi
ka nuna kanka ga firist, sai ka je ka yi hadaya domin tsarkakewa kamar
yadda Musa ya umurta, domin shaida. 45 Amma da ya fita sai ya fara gaya
wa kowa, ya baza maganar a ko'ina, har Yesu bai iya tafiya a sake a garin
ba. Ya tafi ya tsaya a wuraren da ba kowa, mutane kuwa su ka zo wurinsa
daga ko'ina.

2

1 Da ya dawo Kafarnahum bayan yan kwanaki kadan, aka ji cewa
yana gida. 2 Da yawa suka taru a can, ba wuri har kofa, sai Yesu ya yi
masu magana. 3 Sai wadansu mutane su ka zo wurinsa dauke da wuni
mutum shanyayye, mutane hudu na dauke da shi. 4 Lokacin da ba su iya
zuwa kusa da shi ba domin yawan jama'a, sai su ka daye jinkar dakin
daidai da inda ya ke. Bayan da suka huda ramin suka saukar da gado
wanda shanyayyen ke kwance a kai. 5 Da ganin bangaskiyarsu, Yesu ya
ce wa shanyayyen mutumin, “Da, an gafarta maka zunuban ka”. 6 Amma
wadansu marubuta da ke zaune a nan, suka yi tunani aransu. 7 Yaya
wannan mutum zai yi magana haka? Ya yi sabo! wa ke iya gafarta zunubi
“sai Allah kadai?” 8 Nan da nan Yesu ya sani a ruhunsa, abinda suke tunani
a tsakaninsu. Ya ce masu, “Me ya sa kuke tunanin wannan a zuciyarku?
9 Me yafi sauki a cewa shanyayyen mutumin, 'An gafarta maka zunuban
ka' ko kwa a ce masa, 'tashi, ka dauki shinfidarka, ka yi tafiyarka'?
10 Amma domin ku san cewa Dan mutum na da ikon gafarta zunubi a
duniya, ya ce wa shanyayyen, 11 ''Na ce maka, tashi, dauki tabarmanka,
ka tafi gidan ka.” 12 Sai nan da nan ya tashi ya dauki tabarmarsa, ya fita
gidan a gabansu, dukansu su ka yi mamaki, su ka girmama Allah, ''suka ce
ba mu taba ganin abu irin wannan ba.” 13 Ya sake fita gefen tafki, dukan
taron jama'a suka zo wurinsa, sai ya koya masu. 14 Sa'adda ya na wucewa,
ya ga Levi dan Halfa yana zaune a wurin karbar haraji, sai ya ce masa,
“Ka biyo ni.” Ya tashi, ya bi shi. 15 Sa'adda Yesu ya shiga gidan Levi yana
cin abinci, masu karbar haraji da masu zunubi da yawa su ka zo wurinsa
da almajiransa, jama'a masu yawan gaske suka ka bi shi. 16 Da Marubuta
wadanda su ke Farisawa, sun ga cewa Yesu na cin abinci da masu zunubi
da masu karbar haraji, sai su ka ce wa almajiransa, “Me ya sa ya ke ci da
masu karbar haraji da mutane masu zunubi?” 17 Da Yesu ya ji wannan ya
ce masu, “Mutane wadanda ke da lafiya a jiki ba su bukatar likita; sai dai
ko marasa lafiya ke bukatarsa. Ban zo domin in kira mutane masu a dalci
ba, amma mutane masu zunubi.” 18 Almajiran Yahaya da Farisawa suna

azumi, sai wadansu mutane suka zo suka ce, “Don me almajiran Yahaya
da almajiran Farisawa na azumi amma na ka almajiran ba su yi?” [19] Sai
Yesu yace masu, “Abokan ango, za su yi azumi sa'adda ango yake tare da
su? muddin suna tare da ango ba za su yi azumi ba. [20] Amma kwanaki za
su zo da za a dauki angon daga gare su, a wadancan kwanakin ne, za su
yi azumi. [21] Babu wanda zai dinka sabuwar riga ya hada ta da tsohuwar
riga, sai rigar ta yage, kuma ta yi mummunar yagewa. [22] Babu wanda zai
sa sabon ruwan inabi a cikin tsohuwar salka, ai sai salkar ta fashe kuma
ruwan inabin ya zube. duka biyu ruwan inabin da salkar arasa su. A
maimakon haka, sai ka sanya sabon ruwan inabi cikin sabuwar salka.”
[23] A ranar asabar Yesu ya tafi cikin gonakin hatsi, sai almajiransa su ka
fara zagar hatsi, [24] Sai Farisawa su ka ce masa, “Duba, don me suke yin
abin da bai dace a yi ranar Asabar ba?” [25] Yace masu, Ba ku karanta ba
abinda Dauda ya yi sa'adda yake jin yunwa, shi da mutanen da ke tare da
shi? [26] Yadda ya shiga gidan Ubangiji, sa'adda Abiyata ya ke babban firist,
ya ci gurasa da ke ta firist wadda bai dace wani ya ci ba sai Firistoci. Har
kuma ya ba wadanda ke tare da shi.” [27] Yesu yace, “Asabar an yi ta don
mutum ne, ba a yi mutum don Asabar ba. [28] Saboda haka, Dan Mutum
Ubangiji ne, har da na Asabar.”

3

[1] Sai kuma ya sake tafiya cikin Majami'a sai ga wani Mutum mai
shanyayyen hannu. [2] Wadansu mutane suna kallonsa sosai, su gani ko
zai warkar da shi a ranar Asabar. don su zarge shi. [3] Yesu ya ce wa mai
shanyayyen hanun “ Ka tashi ka tsaya a tsakiyar kowa.” [4] Sai ya ce wa
mutane, “Ya dace a yi abu mai kyau aranar Asabar ko a yi mugunta; a ceci
rai, ko a yi kisa? “Amma suka yi shiru. [5] Sai ya dube su cikin fushi, yana
bakin ciki da taurin zuciyar su, ya ce wa mutumin ka mikar da hanunka,
sai ya mikar da hanunsa Yesu kuwa ya warkar da shi. [6] Sai Farisiyawa suka
fita da sauri zuwa wurin mutanen Hirudus suka shirya yadda za su kashe
shi. [7] Sai Yesu da almajiransa, suka tafi bakin teku. sai mutane dayawa
suka bi shi, daga Galili da Yahudiya [8] Daga Urushalima da Edom gaba da
Urdun da kewayan Taya da Sidon, da baban taro, ya ji abinda yake yi.
suka zo wurinsa. [9] Ya tambayi almajiransa su shirya masa karamin jirgin
ruwa domin yawan mutane, domin kada su murkushe shi. [10] Ya warkar
da mutane da yawa, yadda duk wadanda suke da cuttutuka suna kokari
su taba shi. [11] Duk sa'adda kazaman ruhohin suka ganshi, sai su durkusa
a gabansa su yi ihu da karfi su ce, kai Dan Allah ne.” [12] Ya umarce su
da karfi kada su sa a san shi. [13] Ya hau saman dutsen, ya kira wadanda
yake bukar su, su zo wurinsa. [14] Ya zabi guda goma sha biyu (ya kira su
manzanni). Wadanda zasu kasance tare da shi, ya kuma aike su, su yi wa,
azi, [15] Ya kuma basu Ikon fitar da aljanu. [16] Ya zabi guda goma sha biyu
wato Saminu kuma yaba shi suna Bitrus. [17] Yakubu dan Zabadi da Yahaya
dan-uwan Yakubu wanda ya basu sunan Buwanarjis watau 'ya'yan tsawa,
[18] da Andarawus da Filibus da Bartalamawus da Matta da Toma da Yakubu
dan Halfa, da Taddawus da Saminu Ba-kananiye, [19] da Yahuza Iskariyoti
wanda zai bashe shi. [20] Sa'adda ya shiga gida, Taron kuwa ya sake haduwa,
har ya hana su cin abinci, [21] Da iyalansa suka ji haka, sai suka fito sun
kamo shi, saboda sun ce, “Ai, baya cikin hankalinsa “ [22] Marubutan da
suka zo daga Urushalima suka ce “Ai Ba'alzabuba ne ya hau shi, da ikon

sarkin aljannu kuma yake fitar da aljannu.” [23] Yesu ya kirawo su wurinsa
ya ce da su cikin misalai, “Yaya shaidan zai iya fitar da shaidan? [24] idan
mulki ya rabu gida biyu ba zai tsayawa ba. [25] Haka in gida ya rabu kashi
biyu, gaba da kansa bai zai tsaya ba. [26] Shaidan kuma in ya tayar wa kansa
ya rabu, ba zai iya tsayawa ba, gama karshen sa ya zo kenan. [27] Amma
ba mai iya shiga gidan kakkarfan mutum ya kwace kayansa, ba tare da
ya fara daure kakkarfan mutumin ba, sa'an nan kuma ya kwashe kayan
gidansa. [28] Hakika, ina gaya maku, dukan zunuban da mutane suka yi za a
gafarta masu, da kowane irin sabon da suka furta, [29] amma fa duk wanda
yayi sabon Ruhun Mai Tsarki baza a gafarta masa ba ko kadan, ya zama
mai zunubi har abada.” [30] “Yesu ya fadi wadannan abubuwa domin suna
cewa yana da ba kazamin ruhu,” [31] Sa'an nan uwatasa, da “Yan'uwansa
suka zo suna tsaye a waje. sai suka aika masa, suna kuma umurtar sa
ya zo. [32] Taro kuwa na zaune kewaye da shi, sai suka yi magana da shi
da cewa, ga uwarka da yan-uwanka suna nan a waje, suna nemanka.”
[33] Ya amsa masu, “Dacewa su wanene uwa-ta da “yan'uwa na? “ [34] Sai ya
waiwayi wadanda suke zaune kewaye da shi, yace, “Ga uwa-ta da yan-
uwana anan! [35] Gama duk wanda ke yin abin da Allah yake so, shine
dan'uwana da yar, uwata, da kuma uwa-ta.”

4

[1] Ya kuma fara koyarwa a bakin teku. Akwai babban taro kewaye da
shi, sai ya shiga cikin jirgin ruwa a cikin tekun, ya kuwa zauna. Duk taron
kuwa na kan tudu a bakin tekun. [2] Ya koya masu abubuwa da yawa da
misalai, a cikin koyawarsa ya ce masu, [3] “ku saurara! wani mai shuka ya
tafi shuka. [4] Yana cikin yafa iri, sai wadansu iri suka fadi a kan hanya,
tsuntsaye kuma suka zo suka tsince su. [5] Wadansu kuma suka fadi a kan
dutse inda ba kasa dayawa. Nan da nan kuwa suka tsiro saboda rashin
zurfin kasa. [6] Da rana fa ta daga, sai suka yankwane da yake ba su da
saiwa sosai, sai suka bushe. [7] Wadansu kuma suka fadi cikin kayayuwa
su ka yi girma sai kayayuwan suka shake su, ba su yi tsaba ba. [8] Wadansu
kuma suka fadi a kasa mai kyau, suka yi yabanya, suka yi tsaba, suka yi
girma, wadansu ribi talattin wadansu sittin, wadansu kuma dari”. [9] Sai
ya ce, Duk mai kunnen ji, ya ji,” [10] Sa'adda Yesu yake shi kadai, wadanda
suke kusa dashi tare da sha biyun suka tambaye shi ma'anar misalan.
[11] Sai ya ce masu, “ku an yardar maku, ku san asirin mulkin Allah, amma
ga wadanda ba su cikinku, komai sai a cikin Misalai, [12] don gani da ido
sun gani, amma ba su gane ba. ji kuma, sun ji, amma ba su fahimta ba,
don kada su juyo a gafarta masu,” [13] Ya ce masu, “Ashe, ba ku fahimci
wannan misalin ba? yaushe za ku fahimci sauran? [14] Mai shukan nan fa
maganar Allah yake shukawa. [15] Wadanda suka fadi a hanyar kuwa, su
ne kwatancin wadanda. a aka shuka mganar a zuciyarsu, Da suka ji, nan
da nan sai shaidan ya zo ya dauke Maganar da aka shuka a zuciyarsu.
[16] Haka kuma wadanda aka shuka a wuri mai duwatsu, sune wadanda da
zarar sun ji Maganar sai su karba da farin ciki. [17] Su kuwa basu da tushe,
ba su da karfi, idan kunci ko tsanani ya zo saboda kalmar, nan da nan sai
su yi tuntube. [18] Wadansu kuma su ne kwatacin wadanda suka fadi cikin
kayayuwa, sune wadanda suka ji Maganar, [19] amma abubuwan duniya,
da rudin dukiya da kuma kwadayin wadansu abubuwa, sukan shiga su
shake Maganar, har ta zama marar amfani. [20] Wadanda aka shuka a kasa

mai kyau kuwa, sune kwatancin wadanda suke jin Maganar, su karba, su
kuma yin amfani da ita wadansu ribi talatin, wadansu sittin, wadansu
dari.” 21 ya ce masu, “Shin, ana kawo fitila a cikin gida don a rufe ta da
kwando ko a ajiye ta a karkashin gado? ku kan kawo ta ne don ku dora
ta a kan madorinta. 22 Ba abin da yake boye, da baza a sani ba ko kuma
ba abinda ke asirce da bazaya bayyana a fili ba. 23 Bari mai kunnen ji, ya
ji!'' 24 Sai ya ce masu, ku mai da hankali a kan abin da kuka ji, Mudun da
ka auna, da shi za a auna maka, har ma a kara maka. 25 Domin mai abu
akan karawa, marar abu kuma za a karba daga wurinsa a kuma karawa
mai shi.” 26 Sai ya ce, “Mulkin Allah kamar mutum yake mai yafa iri a
kasa. 27 A kwana a tashi har irin ya tsiro, ya girma bai kuwa san ta yaya
aka yi ba. 28 Kasa da kanta, takan ba da amfani, tsiro shine ne na farko,
29 Sai kai, sa'anan sai kwaya mai kwari. Sa, adda amfani ya nuna, sai
ya sa lauje ya yanke nan da nan, wato kaka ta yi kenan.” 30 Ya kuma ce,
“Da me za mu kwatanta Mulki Allah? ko kuwa da wane misali za mu
misalta shi? 31 Kamar kwayar zarra yake wadda, in an shuka ta, ko da
yake ita ce mafi kankanta cikin kwayoyi a duniya. 32 Duk da haka in an
shuka ta, sai ta yi girma fiye da duk sauran ita-tuwan da ke a jeji tayi
manyan rassa, har tsuntsaye su iya yin sheka arassanta.” 33 Da misalai da
yawa, irin wadannan ya yi masu Magana, dadai gwargwadon ganewarsu,
34 ba ya fada masu kome sai da misali, amma a kebe, yakan bayyana wa
almajiransa dukan abu. 35 A ranan nan da yama ta yi yace masu “Mu haye
wancan ketaren.” 36 Sai suka bar taron, suka tafi tare da shi acikin cikin
jirgin. wadansu jirage kuma na tare da shi. 37 Sai babban hadari da iska
mai karfi ya taso, rakuman ruwa kuma na ta girgizawa cikin jirgin, har
jirgin ya cika. 38 Yesu kuwa na daga karshen bayan jirgin a kan kujera,
yana barci, sai suka tashe shi, suka ce masa “Malam za mu hallaka ba
ka kula ba?” 39 Sai ya farka, ya tsawata wa Iskar. Ya kuma ce wa ruwan
tekun, “Ka natsu! ka yi shiru!” Sai Iskar ta kwanta, wurin duk ya yi shiru.
40 Ya ce masu, “Don me kuka firgita haka? Har yanzu baku da bangaskiya
ne?” 41 Sai suka tsorata kwarai suka ce wa juna, “wanene wannan kuma,
wanda har Iska da teku ma suke yi masa biyayya?”

5

1 Da su ka zo daya ketaren tekun, wanda ya ke cikin yankin Garasinawa.
2 Sa'adda Yesu ya sauko daga cikin jirgin ruwan sai wani mutum mai aljanu
ya fito daga cikin kaburbura ya tarbe shi. 3 Mutumin yana zama a cikin
kaburbura. An daure shi da sarkoki da mari 4 An daure shi da sarkoki
da mari sau da yawa, amma ya tsuntsunke sarkoki da marin. har ma
ba wanda zai iya daure shi kuma. 5 Dare da rana a cikin kabarbarun
da duwatsu mutumin ya na ihu ya na yaiyage jikinsa da duwatsu masu
kaifi. 6 Sa'adda ya hango Yesu daga nesa, sai ya tarbi Yesu ya durkusa a
gabansa. 7 Ya tada muryarsa da karfi ya ce, ina ruwa na da kai? Yesu
Dan Allah Madaukaki Ina rokon ka da sunan Allah kada ka bani wahala,
8 Gama Yesu ya ce masa kai aljani ka fito daga cikinsa.” 9 Ya tambaye
shi, “Yaya sunanka? Ya ce suna na tari gama muna da yawa. 10 Ya yi ta
rokonsa kada ya raba su da wannan yankin kasar. 11 Akwai babban garken
aladu a wurin suna kiwo a gindin tsauni. 12 Sai suka roke shi ya bar su
su shiga cikin wadannan aladun. 13 Shi kuma ya yardar masu. Aljanun
suka fita suka shiga cikin aladun su kimanin dubu biyu. Aladun dubu biyu

suka gangaro daga gindin tsaunin suka fada cikin ruwa. 14 Mutanen da
ke kiwon aladun su ka shiga cikin gari da kewaye suka bada labarin abin
da ya faru. Mutane da yawa suka je su ga abin da ya faru 15 Sai suka zo
wurin Yesu suka ga mutumin mai aljanun a zaune, cikin hankalinsa, saye
da tufafi, sai suka tsorata. 16 Wadanda suka zo su ka ga abin da ya faru
da mutumin mai aljanun, suka je suka fada wa mutane abin da suka gani
game da aladun. 17 Mutanen suka roke shi ya fita daga yankin kasarsu.
18 Shi mutumin da aljanu ke iko da shi, sa'adda ya ga Yesu zai shiga cikin
jirgin ruwa ya tafi, ya roki Yesu da ya bi shi. 19 Amma Yesu bai yarda masa
ba. Ya ce masa ka tafi gidanku, wurin mutanenka ka gaya ma su alherin
da Ubangiji ya yi maka. 20 Mutumin ya shiga cikin Dikafolis yana shaidar
babban abin da Yesu ya yi masa, dukansu suka cika da mamaki. 21 Sa'adda
Yesu ya sake ketaren kogin zuwa daya gefen, acikin jirgin, sai taron jama'a
suka keweye shi, a gefen tekun. 22 Sai wani daya daga cikin shugabannin
Majami'a mai suna Yayirus, ya zo, wurinsa sa'adda ya ganshi ya durkusa
a gabansa. 23 Ya yi ta rokonsa, yana cewa, “Diya ta ba ta da lafiya har ma
ta kusa mutuwa. Ina rokonka mu je gida na ka dora ma ta hannu domin
ta warke. ta rayu.” 24 Sai ya tafi tare da shi, babban taro suka biyo shi
har ma suna matse shi. 25 Akwai wata mace wadda ta ke zubar jini ta kai
tsawon shekara goma sha biyu. 26 Ta sha wahala kwarai da gaske ta je
wurin likitoci da yawa ta kashe kudi sosai, amma ba ta warke ba abin ma
sai karuwa ya ke yi. 27 Ta ji labarin Yesu. Sai ta biyo bayansa yana tafiya
cikin taro, ta taba habar rigarsa. 28 Domin ta ce “Idan dai na taba ko da
habar rigarsa zan warke.” 29 Da dai ta taba shi sai zubar jinin ta ta tsaya,
ta ji a jikin ta ta warke, daga damuwarta. 30 Nan da nan, Yesu ya ji iko ya
fita daga gare shi sai ya ce “wanene ya taba rigata?” 31 Almajiransa suka
ce, “ a cikin wannan taron mutane da yawa ka ce wanene ya taba ni?”
32 Amma Yesu ya waiga ya ga ko wanene ya taba shi. 33 Matar ta san abin
da ya faru sai ta zo cikin tsoro da rawar jiki ta durkusa a gaban Yesu ta
fada masa gaskiya. 34 Sai ya ce da ita, “Diya bangaskiyarki ta warkar da ke,
ki tafi lafiya kin sami warkewa daga cutarki”. 35 Sa'adda ya ke magana da
ita sai ga mutane daga gidan shugaban majami'a suka ce “Diyarka ta mutu
me ya sa za ka dami malam?” 36 Amma sa'adda Yesu ya ji abin da suka
ce, sai ya ce da shugaban majami'ar, “kada ka ji tsoro ka ba da gaskiya
kawai.” 37 Bai bari kowa ya kasance tare da shi ba sai Bitrus da Yakubu
da Yahaya dan'uwan Yakubu. 38 Suka zo gidan shugaban majami'ar ya ga
mutane suna bakin ciki, suna kuka sosai. 39 Sa'adda ya shiga gidan ya ce
da mutane “Me ya sa kuke damuwa da kuka?” Yarinyar ba ta mutu ba
barci ta ke yi. 40 Sai su kayi masa dariya. Amma ya fitar da su waje su
duka. Ya kira baban yarinyar da mamar ta da wadansu da ke tare da shi
su ka shiga wurin da yarinyar ta ke. 41 Ya kama hannun yarinyar ya ce da
ita “Tilatha koum” wato yarinya na ce ki tashi” 42 Nan da nan yarinyar ta
tashi ta yi tafiya [gama shekarun ta sun kai goma sha biyu]. Nan da nan
mutanen suka yi mamaki kwarai da gaske. 43 Ya ummurce su da gaske
kada kowa ya sani. Ya ce da su su ba ta abinci ta ci.

6

1 Ya bar su ya zo garinsu, almajiransa su ka biyo shi. 2 Sa'adda ranar
Asabar tazo ya shiga cikin masujada ya yi koyarwa. Mutane da yawa da su
ka ji koyarwarsa su ka yi mamaki, suka ce daga ina ya sami irin wannan

koyarwar? Wacce irin hikima ce Allah ya ba shi haka? Wadanne irin
ayyukan al'ajibi ya ke yi da hannuwansa? 3 Wannan ba kafintan nan ba
ne dan Maryamu, dan'uwan Yakubu da Yosi da Yahuza da Saminu? Ba ga
'yan'uwan sa 'yan mata mu na tare da su ba? Ba su ji dadi ba a ransu
saboda Yesu. 4 Yesu ya ce, "Annabi ba ya rasa daraja sai a gidansa da
garinsa da cikin danginsa." 5 Bai iya yin wani aikin al'ajibi a wurin ba
sai dai mutane kadan marasa lafiya ya dorawa hannu ya warkar da su.
6 Rashin bangaskiyarsu ya ba shi mamaki. Sai ya tafi cikin kauyuka na
kewaye da su ya yi ta koyarwa. 7 Ya kira almajiransa su goma sha biyu, ya
aike su biyu-biyu, ya ba su iko a kan aljanu, 8 ya dokace su kada su dauki
komai tare da su domin wannan tafiya, sai dai sanda kadai. Kada su dauki
abinci ko jaka ko kudi a cikin aljihunsu, 9 sai dai su sa takalmi kadai, kada
su sa taguwa biyu a jikinsu. 10 Ya ce da su, idan ku ka shiga wani gida sai
ku zauna a gidan har lokacin da za ku tashi. 11 Idan ku ka je wani gari
aka ki karbar ku, ku karkabe kurar da ke kafufunku ta zama shaida kan
mutanen garin. 12 Sai suka tafi suka yi ta shela ga mutane cewa su tuba
daga zunubansu. 13 Sun fitar da aljanu da yawa, suka shafawa mutane da
yawa mai suka warkar da su. 14 Sarki Hirudus ya ji wannan, gama sunan
Yesu ya zama sananne a wurin kowa da kowa. Wadansu suna cewa Yahaya
mai yin baftisma ne ya tashi daga matattu shi ya sa ake yin wadannan
ayyukan al'ajibi ta wurinsa. 15 Wadansu kuma suna cewa, "Iliya," Har
yanzu wadansu suna cewa daya "daga cikin annabawa ne na da can."
16 Sa'adda Hirudus ya ji wannan sai ya ce, "Yahaya wanda na fillewa kai
shine ya tashi." 17 Saboda Hirudus ne ya sa aka kama Yahaya aka kulle shi
a kurkuku saboda Hirodiya(matar Filibus dan'uwansa), domin ya aure
ta. 18 Saboda Yahaya ya gaya wa Hirudus cewa bai halarta ya auri matar
dan'uwansa ba. 19 Sai ita Hirodiya ta yi kudurin ta kashe Yahaya amma bai
yiwu ba. 20 Domin Hirudus yana jin tsoron Yahaya, domin ya sani shi mai
adalci ce, mai tsarki kuma. Domin haka Hirudus bai so wani abu ya faru
da Yahaya ba, amma ya kan fusata idan ya ji wa'azin yahaya. Duk da haka
da fari ciki yakan saurare shi. 21 Amma sai dama ta samu inda Hirodiya za
ta iya yin abin da ta ke so ta yi. A lokacin kewayowar ranar haihuwar sa,
sai Hirudus ya shirya liyafa domin manyan da ke aiki tare da shi a cikin
gwamnatin sa, da shugabannin da ke cikin Galili. 22 Diyar Hirodiya ta zo
ta yi masu rawa, rawarta kuwa tagamshi Hirudus da bakinsa. Sarki ya ce
da yarinyar, "ki tambayi duk abin da ki ke so ni kuwa zan ba ki shi". 23 Ya
rantse mata da cewa"Ko menene ki ka ce ki na so, ko da rabin mulkina ne"
24 Sai ta fita ta je ta tambayi mamarta, " me zan ce ya bani?" Sai ta ce kan
Yahaya Mai Yin Baftisma. 25 Sai ta dawo da sauri cikin dakin taro wurin
sarki ta ce da shi, "Ina so ka ba ni kan Yahaya Mai Yin Baftisma a cikin tire."
26 Sarki ya damu kwarai, amma saboda ya yi alkawari ga kuma ofisoshinsa,
ba dama ya ce a'a. 27 Sai sarki ya aiki wani soja ya ba shi ummurni ya je
ya kawo kan Yahaya. Sojan ya je ya fillo kan sa daga cikin kurkuku. 28 Ya
kawo kan a cikin tire ya ba yarinyar, yarinyar kuma ta kai wa mamarta.
29 Da almajiran su ka ji labari, suka zo suka dauki gawarsa suka rufe a cikin
kabari. 30 Almajiran suka zo wurin Yesu, suka fada masa dukkan abin da
suka yi da abin da suka koyar. 31 Sai ya ce da su "ku je cikin kebabben
wuri domin ku huta kadan," domin mutane suna ta kaiwa da komowa, ba
su sami damar hutawa ba balle su ci abinci 32 Sai suka tafi kebabben wuri
a cikin jirgin ruwa su kadai. 33 Amma mutane da yawa sun gansu suna

tafiya sun kuma gane su, sai suka fito daga cikin dukan garuruwa da gudu
har su ka kai wurin kafin su zo. 34 Sa'adda suka zo bakin gaba Yesu ya ga
taron mutane da yawa sai ya ji tausayinsu domin sun yi kamar tumakin da
ba da mai kiwo. Sai ya cigaba da koya masu abubuwa da yawa. 35 Sa'adda
yamma ta yi, almajiran sa suka zo suka ce da shi, “wurinnan kebabben
wuri ne kuma ga lokaci ya tafi. 36 Ka sallami mutanen nan domin su shiga
cikin garuruwa da kauyuka da ke kusa domin su sayi abin da zasu ci.
37 Amma sai ya ba su amsa ya ce,”Ku ku basu abinci su ci mana”. Sai suka
ce da shi, “ma iya zuwa mu sawo gurasa ta sule dari biyu mu basu su
ci?” 38 Sai ya ce dasu, “Dunkulen gurasa guda nawa kuke dasu? Kuje ku
gani.” Dasuka gano sai suka ce da shi, dunkule biyar ne da kifi guda biyu.”
39 Sai ya ba da umarni mutanen su dukka su zauna a kan danyar ciyawa.
40 Suka zauna kungiya kungiya wadansu su dari wadansu hamsin. 41 Sai
ya dauki dunkulen gurasa guda biyar da kifi guda biyu, ya ta da kansa
sama, yasa albarka, ya kakkarya dunkulen gurasan, ya ba almajiran domin
su rabawa taron jama'a duka. 42 Dukansu suka ci suka koshi. 43 Suka
tattara gutsattsarin gurasar suka cika kwanduna guda goma sha biyu da
gutsattsarin da kuma gutsattsarin kifin. 44 Mutanen da suka ci gurasar
sun kai mutum dubu biyar. 45 Nan da nan ya ce almajiran sa su hau jirgin
ruwa su yi gaba kafin ya zo, su je Baitsaida. Shi kuma ya tsaya domin ya
sallami taron mutanen. 46 Bayan da suka tafi shi kuma ya hau kan dutse
domin ya yi addu'a. 47 Har yamma ta yi jirgin ruwan ya na tsakiyar rafi
shi kuma yana kan tudu shi kadai. 48 Ya gansu suna wahala gama iska
ta hana su tafiya. Wajan karfe hudu na asuba sai ya tawo wurin su yana
tafiya a kan ruwa, yana so ya wuce gaban su. 49 Sa'adda suka gan shi ya
na tafiya a kan ruwa suka yi tsammani fatalwa ce, suka yi ihu, 50 gama
su duka sun gan shi, tsoro ya kama su. Sai nan da nan ya yi magana
dasu ya ce, “Ku karfafa ni ne! kada ku ji tsoro!'' 51 Ya shiga cikin jirgin
ruwan tare dasu, sai iska ta dena bugawa. Sai suka yi mamaki kwarai.
52 Gama basu gane batun dunkulen ba. Maimakon haka, sai zukatansu
suka taurare. 53 Sa'adda suka haye su zo kasar Janisarita suka sa wa jirgin
sarka. 54 Su na fitowa daga cikin jirgin kenan, mutane suka gane cewa
Yesu ne. 55 Mutane suka ruga cikin yankin su, suka kawo marasa lafiya
a bisa shinfidun su zuwa wurinsa, dukan inda suka ji yana zuwa. 56 Ko
ina ya shiga birni da kauye, ko a cikin kasar sukan kawo marasa lafiya
a kasuwanni suna rokonsa su taba ko da habar rigarsa, dukan wadanda
suka taba kuwa suka warke.

7

1 Farisawa suka taru wurin Yesu tare da wadansu marubuta wadda suka
zo daga Urushalima. 2 Sun ga cewa wasu daga cikin almajiransa sun ci
gurasa da hannuwa marasa tsabta, wato, basu wanke hannu ba, 3 (Domin
Farisawa da dukan Yahudawa ba su cin abinci sai dole sun wanke hannu
da kyau domin suna kiyaye al'adun dattawa. 4 Idan Farisawa suka dawo
daga kasuwa, wajibi ne su yi wanka kamin su ci abinci. Akwai sauran
al'adun da suke kiyayewa, kamar wanke moda, tukwane, da wasu santula
na dalma, har da dakin cin abinci.) 5 Farisawa da Marubuta suka tambaye
Yesu, “Don me almajiran ka basu kiyaye al'adun dattawa, domin suna cin
abinci ba tare da sun wanke hannu ba?” 6 Amma ya amsa masu cewa,
“Ishaya ya yi anabci akan ku masu bautan ganin ido, da ya rubuta cewa
'wadanan mutane suna girmama ni a baka amma zuciyar su tana nesa

da ni. 7 Sujadar wofi suke mani suna koyar da ka'idodi na mutane a
matsayin rukunansu'". 8 Kun watsar da dokar Allah sai kuka rungumi
al'adun mutane. 9 Sai yace masu, kun yi nasara wurin kau da dokokin
Allah domin ku kiyaye al'adun ku na mutane. 10 Koda shike Musa ya
rubuta cewa, "ka girmama Ubanka da Uwarka", kuma, "duk wanda ya
zagi Ubansa ko Uwatasa, ya cancanci mutuwa nan take". 11 Amma kun
ce, 'idan mutum ya ce wa iyayensa, "duk taimakon da ya cacanci ku samu
daga guna ya zama kebabbe (wato, 'na mika wa Allah)"'. 12 Sabo da haka,
kun ba shi izini kada ya yi wa Ubansa ko Uwatasa wani abu. 13 Kuna
mayar da dokan Allah abin banza, sabili da al'adun ku da kuka mika
masu. Wannan, da wasu abubuwa kamar haka kuke yi." 14 Ya kara kiran
taron jama'ar yace masu, "ku kasa kunne gareni, kuma ku gane. 15 Babu
wani abu daga wajen mutum da zai iya gurbatar da shi har idan ya shiga
cikinsa. Amma, abinda ya fita daga cikinsa shike gurbatar da shi" 16 Bari
mai kunnen ji, ya ji. 17 Da Yesu ya bar taron jama'ar, ya shiga gida, sai
almajiransa suka tambaye shi ma'anar wannan misali. 18 Sai Yesu yace,
'ashe baku da ganewa? ko baku sani cewa abin da ya shiga cikin mutum
daga waje ba zai iya gurbatar da shi ba, 19 domin ba zai iya kai wa cikin
zuciyarsa ba, sai dai ya shiga cikin sa ya kuma fita a matsayin bayan gari
a salga". Da wannan magana, Yesu ya mayar da dukan abinci ya zama
da tsabta. 20 Ya ce, abinda ke cikin mutum shike gurbatar da shi 21 Domin
daga cikin mutum, kuma daga cikin zuciyarsa ne, mugun tunani, lalata,
sata, kisa, 22 zina, kwadayi, mugunta, hai'inci, mugun guri, kishi, zargi,
girmankai, wawanci. 23 Duk wadannan miyagun abubuwa suna fitowa
ne daga cikin mutum, kuma suke gurbatar da shi." 24 Ya tashi daga nan
ya tafi shiyyar Sur da Sida. Ya shiga wani gida don baya son wani ya
sani cewa yana nan, amma bai iya boyuwa ba. 25 Amma nan da nan
wata mace, wadda diyarta ke da mugun ruhu-wannan mace kuwa ta ji
game da Yesu sai ta zo ta durkusa a gabansa. 26 Matar yar kasar Girka
ce, kuma asalinta daga Fonishiya take. Ta roke shi da ya fitar da mugun
ruhun nan daga diyarta. 27 Sai ya ce mata, "Bari a ciyar da 'ya'ya tukuna.
Domin bai kamata a dauki abincin yaya a ba karnuka ba". 28 Sai ta amsa
masa cewa, "I, Ubangiji, Karnukan ma sukan ci abincin da ke fadowa daga
teburin 'ya'yan." 29 Ya ce mata, "domin kin fadi haka, kina iya ki tafi domin
aljani ya fita daga diyarki." 30 Ta koma gida sai ta iske diyarta na kwance
akan gado, aljanin ya fice daga jikinta. 31 Ya sake fita daga shiyar Sur,
ya biyo ta Sidon, har zuwa tekun Galili a shiyar Dikafolis. 32 Sun kawo
masa wani kurma, kuma bebe ne shi, suna rokansa ya dora hanuwansa a
bisansa. 33 Sai ya jawo shi daga taron jama'ar, zuwa gefe, sai ya sa hanunsa
a kunuwan beben bayan ya tufa yawunsa, sannan ya taba harshensa. 34 Ya
dubi sama, ya ja numfashi ya ce masa, "Ifatha", wato, "bude!" 35 Nan da
nan ya mayar masa da jinsa. abinda ya daure harshensa ya sake shi, sai ya
fara magana da kyau. 36 Ya umarce su da kada su gaya wa wani. Amma
duk da umarnin da yake basu, suna ta shaida shi ko'ina. 37 kuma suna
ta mamaki cewa, "Yayi kowanne abu da kyau, har ya sa kurame suna jin
magana, da kuma bebaye na magana."

8

1 A kwanakin nan, akwai wani gagaruman taron mutane, kuma basu da
abincin ci. Yesu ya kirawo almajiransa yace masu, 2 "Ina tausayin taron

mutanen nan domin kwana uku kenan suna nan tare da ni babu abinci.
3 Idan na salame su su koma gidajensu ba tare da sun ci abinci ba, za
su galabaita a hanya domin gidajensu na da nisa." 4 Almajiransa suka
amsa masa cewa, "A ina za mu iya samu gurasa a wannan jeji da zai
ishi wadannan mutane haka?" 5 Ya tambaye su, "gurasa nawa kuke da
su?" Sai suka ce, "Bakwai." 6 Ya umarci mutanen da su zauna. Ya dauki
gurasar bakwai, bayan da ya yi godiya, ya kakarya gurasar, sa'annan ya
umarci almajiransa da su raba wa mutanen. Su kuwa suka raba masu.
7 Suna kuma da kananan kifaye kadan. Bayan da ya yi godiya akan su,
ya umurci almajiran su rabawa mutanen. 8 Sun ci sun koshi. Suka tattara
ragowar, har sun cika kwanduna bakwai. 9 Akwai maza kimanin dubu
hudu a wurin. Yesu ya sallame su. 10 Nan take, ya shiga jirgin ruwa da
almajiransa zuwa shiyyar Dalmanuta. 11 Sai Farisawa suka zo suka fara
gardama da shi. Suna nema ya nuna masu alama daga sama, domin su
gwada shi. 12 Ya ja numfashi a ruhunsa yana cewa, "Don me wannan
tsarar tana neman alama. Hakika ina gaya maku, babu wata alama da za
a ba wannan tsarar." 13 Sai ya bar su ya sake shiga jirgin zuwa hayin tafkin.
14 A lokacin nan, almajiransa sun manta su dauki gurasa. Domin gurasa
daya ce tak a garesu cikin jirgin ruwan. 15 Ya gargade su, "ku yi hattara da
yisti na Farisawa da Yisti na Hirudus." 16 Almajiran suka fara tattaunawa
a tsakaninsu, "Saboda ba mu da gurasa ne." 17 Yesu yana sane da wannan,
sa'annan ya ce masu, "Don me kuke tattaunawa akan rashin gurasa? Har
yanzu baku gane ba? Har yanzu ba ku da sane? Ko zuciyar ku ta duhunta
ne?" 18 Kuna da idanu, ba ku gani? Kuna da kunnuwa, ba ku ji? Ba ku
tuna ba? 19 Da na kakkarya gurasar a cikin mutane dubu biyar, kwanduna
nawa kuka samu ragowa? Suka ce masa, "Goma sha biyu." 20 Kuma da na
kakarya gurasa bakwai a cikin mutane dubu hudu, kwanduna nawa kuka
dauka cike da ragowar? Suka ce masa, "bakwai." 21 Ya ce masu, "har yanzu
baku gane ba?" 22 Sun zo Baitsaida. Mutanen wurin suka kawo masa wani
makaho, sai suka roke shi ya taba shi. 23 Yesu ya rike hanun makahon, ya
jagorance shi zuwa bayan kauyen. Da ya tofa yawunsa a idon mutumin,
kuma ya dora hanunsa akan mutumin, sai ya tambaye shi "kana ganin
wani abu kuwa?" 24 Ya daga ido sai ya ce, "ina ganin mutane na tafiya
kamar itatuwa." 25 Ya sake dora masa hannu a idanuwansa, mutumin ya
bude idanuwansa, sai ya fara ganin gari da kyau. 26 Yesu ya sallame shi
zuwa gidansa nan take, ya ce masa, "kada ka shiga cikin garin" 27 Yesu da
almajiransa sun shiga kauyukan kaisariya ta Filibi. Da suke kan hanya,
sai ya tambaye su, "Shin wanene mutane ke ce da ni?" 28 Suka amsa masa
suka ce, Yahaya mai Baftisma. Wasu suka ce, "Iliya". wadansu kuma,
'Daya daga cikin anabawa". 29 Ya tambaye su, "Amma me ku ke ce da ni?"
Bitrus ya ce, "Kai ne Almasihu." 30 Yesu ya umarce su kada su gaya wa
kowa game da shi. 31 Sai ya fara koya masu cewa, dole ne Dan Mutum ya
sha wahala, dattawa da marubuta da manyan Firistoci zasu ki shi, a kuma
kashe shi. Bayan kwana uku, zai tashi daga matattu. 32 Ya fadi wannan
afili. Sai Birus ya ja shi gefe ya fara tsauta masa. 33 Amma Yesu ya juya
ya dubi almajiransa sa'annan ya tsautawa Bitrus yana cewa, "Ka koma
bayana Shaidan, domin kana kula da abubuwan mutane ne kawai, ba na
Allah ba." 34 Sai ya kira taron jama'ar da almajiransa a wuri daya, ya ce
masu, "Duk wanda yake so ya bini, dole ne ya musunci kansa, ya dauki
giciyensa ya biyo ni. 35 Domin duk wanda yake so ya ceci ransa zai rasa

shi, amma duk wadda ya rasa ransa domina da kuma bishara zai cece shi.
36 Me zai amfani mutum idan ya sami dukan duniya sannan ya rasa ransa.
37 Me mutum zai bayar amaimakon ransa? 38 Duk wanda ke jin kunyata
ko maganata a wannan mazinaciyar tsara mai zunubi, Dan Mutum ma zai
ji kunyarsa a lokacin da ya dawo cikin daukakar Ubansa da Malaiku masu
tsarki.”

9

1 Sai ya ce masu, “Hakika, ina gaya maku, akwai wasun ku anan da ba
za su mutu ba, sai sun ga mulkin Allah ya bayyana da iko.” 2 Bayan kwana
shida Yesu ya dauki Bitrus, da Yakubu, da Yahaya, ya kai su kan wani dutse
mai tsawo, su kadai. Sai kamaninsa ya sake a gabansu. 3 Sai tufafinsa ya
zama fari fat, yadda ba mai rinin da zai iya rininsa haka a duniya. 4 Sai
Iliya da Musa suka bayyana gare su, suna magana da Yesu. 5 Sai Bitrus ya
amsa ya ce, malam, bari mu da muke anan mu kafa bukka uku, daya ta
ka, daya ta Musa, da ta Iliya, 6 Ya rasa abin da zai fada ne, don sun tsorota
kwarai.) 7 Sai ga wani gajimare ya zo ya rufe su, aka kuma ji wata murya
daga gajimaren, “ta ce Wannan shine kaunataccen Dana, Ku saurare shi.
8 Nan take da suka duba, ba su ga kowa ba, sai Yesu shi kadai. 9 Suna cikin
gangarowa daga dutsen, sai ya kwabe su kada su gaya wa kowa abin da
suka gani, sai bayan da Dan Mutum ya tashi daga mattatu. 10 Sai suka
bar zancen a tsakaninsu, amma suka tamabayi junansu “mene ne tashin
matattu” ke nufi. 11 Suka tambaye shi yaya malaman attaura suka ce Iliya
zai fara zuwa?” 12 Ya ce masu, laile ne Iliya ya fara zuwa ya raya dukan
abubuwan. Don me a ka rubuta cewa Dan Mutum, zai sha wuya iri iri a
kuma ki shi? 13 Amma ina gaya muku Iliya ya riga, ya zo, amma sun yi
masa abin da suke so su yi kamar yadda littatafai suka yi magana a kansa.”
14 Sa'adda suka dawo wurin sauran almajiran, suka ga taron jama'a masu
yawa suna ta muhawara tare da manyan malaman attaura. 15 Da ganin
sa, sai dukan taron yayi mamaki kwarai da gaske, suka dungumo wurinsa
a guje, suna gaishe shi. 16 Ya tambayi almajiransa, “ Wacce muhawara ce
kuke yi da su?” 17 Daya daga cikin taron ya amsa masa”malam, ga shi na
kawo maka dana don yana da beben aljani. 18 Duk lokacin da ya tasar
masa yakan buga shi har kasa, na kuma yi wa almajiranka magana su
fitar sun kasa. 19 Ya amsa masu ya ce ya ku mutanen zamaninnan marasa
bangaskiya, har yaushe zan kasance tare da ku ina jimrewa? ku dai kawo
mini shi. 20 Sai suka kawo masa yaron. Da ruhun ya ga Yesu, nan da nan
ya buge yaron jikinsa na rawa. Sai yaron ya fadi yana ta birgima, bakinsa
yana kumfa. 21 Yesu ya tambayi mahaifin yaron, Tun yaushe wannan abu
ya same shi? Mahaifin yaron ya ce tun yana karami. 22 Ya kuwa sha jefa
shi a ruwa da wuta, don ya halakar da shi. Idan zaka iya yin wani abu, ka ji
tausayinmu ka taimakemu. 23 Yesu ya ce masa, “In zan iya? Ai dukan abu
mai yiwuwa ne, ga duk wanda ya gaskata. 24 Nan da nan mahaifin yaron
ya daga murya ya ce, Na ba da gaskiya. A kore mini rashin bangaskiyata.
25 Da Yesu ya ga taron na dungumowa a guje, sai ya tsawata wa bakin
aljanin ya ce masa, “kai, beben aljani na umarce ka, ka fita daga wannan
yaron kar ka sake shigar sa. 26 Sai wannan aljanin ya daga murya ya fita
ya rabu da wannan yaron. Sai yaro ya zama kamar mattacce, sai sauran
mutanen suka ce, “Ai, yaron ya mutu. 27 Yesu ya kama hannunsa, ya daga
shi, sai yaron ya mike tsaye. 28 Da Yesu ya shiga gida, sai almajiransa suka

tambaye shi a kadaice, me ya sa muka kasa fitar da shi?” 29 Ya ce masu, “Ai,
irin wannan ba ya fita sai da addu'a.” 30 Sai suka ratsa cikin Galili, amma
ba ya son kowa ya san inda suke. 31 Da yake koyar da almajiransa, ya ce
masu lokaci na zuwa da za'a ba da Dan mutum a hannun mutane, za su
kuwa kashe shi, sa'adda aka kashe shi kuma, bayan kwana uku zai tashi.
32 Amma fa ba su fahimci maganar ba, suna kuma jin tsoron tambayarsa.
33 Sai suka zo kafarnahum. A lokacin da ya ke cikin gida, ya tambayi
Al'majiransa, Menene ku ke magana a kansa a hanya? 34 Amma suka yi
shiru. don suna gardama da junansu akan hanya, a kan wane ne mafi
girma. 35 Sai ya zauna, ya kira al'majiransa goma sha biyu, yace masu duk
wanda ya ke so ya zama na fari, dole ya kankantar da kansa, sa'annan ya
bautawa sauran duka. 36 Sai ya dauko karamin yaro a hannunsa ya sa shi
a tsakiyarsu. Ya rumgome shi a kafadarsa ya ce masu. 37 Dukan wanda
ya karbi dan karamin yaron nan a cikin sunana ni ya karba, kuma dukan
wanda ya karbi wani, ni ya karba, bai kuma karbeni ni kadai ba, duk da
wanda ya aiko ni.” 38 Sai Yahaya ya ce masa, Malam mun ga wani yana
fitar da aljanu da sunanka mun yi kokari mu hana shi domin ba ya tare
da mu. 39 Sai Yesu ya ce masu ku kyale shi domin babu wanda zai yi irin
wannan babban aikin, sa'annan ya fadi wasu maganganu mara sa kyau a
kanmu. 40 Duk wanda ba ya gaba da mu, na mu ne. 41 Duk wanda ya ba
ku ruwa ku sha domin kuna na Almasihu, gaskiya nake fada maku ba za
ya rasa ladansa ba. 42 Amma duk wanda ya sa kananan nan tuntube, ya fi
kyau a rataya masa dutsen nika a jefa shi a cikin teku. 43 Idan har hannun
ka zai sa ka yi tuntube, zai fi kyau ka yanke shi. Domin zai fi kyau ka shiga
aljanna da hannu daya da ka shiga jahannama da hannu biyu. 44 (Inda
tsutsotsi basu mutuwa, wutar kuma bata mutuwa). 45 Idan kafarka za ta
sa ka yi tuntube, ka yanke ta ka yar. Zai fi kyau ka shiga aljanna da kafa
daya da ka shiga jahannama da kafa biyu. 46 (Inda tsutsotsi basu mutuwa,
wutar kuma bata mutuwa). 47 Idan idonka zai sa ka yi tuntube, ka kwakule
shi ka yar, domin gwamma ka shiga mulkin Allah da ido daya, da a jefa
ka cikin wuta da idanu biyu. 48 Inda tsutsotsi basu mutuwa, wutar kuma
bata mutuwa. 49 Domin da wuta za a tsarkake kowa. 50 Gishiri yana da
kyau, amma idan ya rasa zakinsa, ta ya ya za ka sa shi yayi zaki kuma?
Ku kasance da zaki, kuma ku yi zaman lafiya da kowa.

10

1 Yesu ya bar wannan wurin, ya tafi yankin Yahudiya, wajen hayin kogin
Urdun. Sai jama'a suka je wurinsa. Ya ci gaba da koya masu, kamar yadda
ya zama al'adarsa. 2 Sai Farisawa su ka zo wurinsa, su ka ce, '' dai dai
ne mutum ya saki matarsa?'' Wannan tambaya sun yi ta ne domin su
gwada shi. 3 Ya amsa ya ce, menene Musa ya umarce ku? 4 Suka ce,
''Musa ya yarda mutum ya rubuta takardar saki ga matarsa, ya sallameta
ta fita.'' 5 “Domin taurin zuciyarku ne ya rubuta maku wannan dokar,”
Yesu ya ce masu. 6 Amman tun daga farkon halitta, 'Allah ya halicci namiji
da ta mata.' 7 Domin wannan dalilin ne mutum zai rabu mahaifinsa da
mahaifiyarsa ya mannewa matarsa. 8 Su biyu kuwa sun zama jiki daya,
ba biyu ba, 9 Saboda haka abinda Allah ya hada kada mutum ya raba.”
10 Lokacin da suke cikin gida, sai almajiransa suka sake tambayarsa akan
wannan magana. 11 Ya ce da su. Dukan wanda ya saki matarsa ya kuma
auro wata matar yayi zina da ita kenan. 12 Haka nan duk matar da ta saki

mijinta ta auri wani ta yi zina da shi kenan.” 13 Mutane suka kawo masa
'ya'yansu kanana don ya taba su, sai almajiransa suka kwabe su. 14 Da Yesu
ya gani, ya ji haushi, ya ce masu. Ku bar yara kanana su zo wurina, kada
ku hana su domin mulkin Allah na irinsu ne. 15 Gaskiya na ke fada maku
duk mutumin da bai karbi mulkin Allah kamar karamin yaro ba, babu
shakka ba zai shiga mulkin Allah ba. 16 Sai ya rungume su ya sa masu
albarka. 17 Lokacin da ya fara tafiya, sai wani mutum ya rugo wurinsa, ya
durkusa a gabansa. Ya tambaye shi, yace ya ''Malam managarci, me zan
yi domin in sami rai na har abada?'' 18 Amma Yesu ya ce masa. Don me ka
ke kira na managarci? Babu wani managarci sai dai Allah kadai. 19 Kasan
dokokin. Kada ka yi kisan kai, kada ka yi zina, kada ka yi sata, kada ka yi
shaidar zur, kada ka yi zamba, ka girmama mahaifinka da mahaifiyarka.”
20 Sai mutumin ya ce masa Malam ai na kiyayye duk wadannan abubuwa
tun ina yaro. 21 Yesu ya dube shi duban kauna ya ce masa. Abu daya
ka rasa. Shi ne ka je ka sayar da duk mallakarka ka ba mabukata, za ka
sami wadata a sama. Sa'annan ka zo ka bi ni. 22 Da ya ji haka sai ransa
ya baci, ya tafi yana bakin ciki, don shi mai arziki ne kwarai. 23 Yesu
ya dubi almajiransa ya ce. ''Yana da wuya masu arziki su shiga mulkin
Allah!'' 24 Almajiransa suka yi mamakin maganarsa. Sai Yesu ce masu, ya
ku ya'ya'na yana da wuya kamar me a shiga mulkin Allah. 25 Zai zama da
sauki ga rakumi yabi ta kafar allura da mai arziki ya shiga mulkin Allah.
26 Sai suka cika da mamaki sosai, su kace wa juna, ''to idan haka ne wanene
zai iya tsira kenan?'' 27 Yesu ya dube su ya ce masu. Ga mutane a bu ne
mai wuyar gaske, amma a wurin Allah komai yiwuwa ne. 28 Bitrus ya ce
masa, ''to gashi mu mun bar kome, mun bika''. 29 Yesu ya ce. Gaskiya na
ke fada maku, babu wanda zai bar gidansa, da yan'uwansa maza da mata,
da mahaifiya ko mahaifi, ko 'ya'ya ko gona, saboda da ni da kuma bishara,
30 sa'annan ya rasa samun nikinsu dari a zamanin yanzu, na gidaje, da
yan'uwa mata da maza' da iyaye mata da 'ya'ya da gonaki, game da tsanani,
a duniya mai zuw kuma ya sami rai madawwami. 31 Da yawa wadanda
suke na farko za su koma na karshe, na karshe kuma za su zama na farko.
32 Suna tafiya Urushalima, Yesu kuwa na gabansu. Almajiransa sun yi
mamaki, mutane da ke biye da su kuwa sun tsorata. Yesu kuwa ya sake
kebe sha biyun nan, ya fara fada masu abin da zai same shi. 33 “Kun ga,
za mu Urushalima za a bada Dan mutum ga manyan Firistoci da malan
Attaura, za su kuma yi masa hukuncin kisa su kuma bada shi ga al'ummai.
34 Za su yi masa ba a, su tofa masa yau, su yi masa bulala, su kashe shi,
bayan kwana uku kuwa zai tashi.” 35 Yakubu da Yahaya, 'ya'yan Zabadi,
suka zo wurin sa, suka ce, ''Malam muna so kayi mana duk abin da mu
ka roke ka'' 36 Ya ce masu. ''Me ku ke so in yi maku?'' 37 Suka ce, ''ka
yardar mana, a ranar daukakarka, mu zauna daya a damanka, daya kuma
a hagunka.'' 38 Yesu ya ce masu. ''Ba ku san abinda ku ke roka ba. Kwa
iya sha daga kokon da zan sha? Ko kuma za a yi maku baftismar da za
a yi mani?'' 39 Suka fada masa, ''Zamu iya.'' Yesu ya ce masu, '' kokon da
zan sha, da shi zaku sha, baftismar da za ayi mani kuma da ita za a yi
maku.'' 40 Amma zama a damata, ko a haguna, ba na wa ba ne da zan
bayar, ai na wadanda a ka shiryawa ne.” 41 Da sauran almajiran nan goma
suka ji, suka fara jin haushin Yakubu da Yahaya. 42 Yesu kuma ya kira su
wurinsa ya ce masu, '' kun sani wadanda aka san su da mulkin al'ummai
sukan nuna masu iko, hakimansu kuma sukan gasa masu iko. 43 Amma

ba haka zai kasance a tsakaninku ba. Duk wanda ya ke son zama babba a
cikinku, lalle ne ya zama baranku. [44] Duk wanda ya ke so ya shugabance
ku lalle ne ya zama bawan kowa. [45] Saboda haka ne Dan mutum ya zo
ba domin a bauta masa ba, sai dai domin shi yayi bautar, ya kuma ba da
ransa fansa saboda da mutane da yawa.” [46] Sa'adda suka iso Yariko, yana
fita daga Yariko kenan, shi da almajiransa, da wani babban taro, sai ga
wani makaho mai bara, mai suna Bartimawas dan Timawas yana zaune a
gefen hanya. [47] Da ya ji Yesu Banazare ne, ya fara daga murya yana cewa,
''Ya Yesu, Dan Dauda, kaji tausayina'' [48] Mutane da yawa suka kwabe shi,
cewa yayi shiru. Sai ya kara daga murya kwarai da gaske, yana cewa, Ya
Dan Dauda ka yi mani jinkai, ka ji tausayina!” [49] Yesu ya tsaya ya ce, ku
kirawo shi. Su kuwa suka kirawo makahon suka ce masa. ''Albishrinka,
ta so! Yana kiranka.'' [50] Makahon ya yar da mayafinsa, ya zaburo wurin
Yesu. [51] Yesu ya tambaye shi, ya ce, '' me ka ke so in yi maka?'' Makahon ya
ce, ''Malam in sami gani.'' [52] Yesu ya ce masa. ''Yi tafiyarka, bangaskiyarka
ta warkar da kai.'' Nan take idanunsa suka bude, ya bi Yesu, suka tafi tare.

11

[1] Da suka kusa Urushalima, kusa da Betafaji, da Betanya, wajen dutsen
zaitun, sai Yesu ya aiki almajiransa biyu [2] ya ce masu, “ ku shiga kauyen
can kusa da mu. Da zarar kun shiga za ku ga aholaki a daure, wanda ba
a taba hawa ba. Ku kwance shi, ku kawo mani. [3] In wani ya ce maku,
“Don me kuke haka? ku ce, 'Ubangiji ne yake bukatarsa, zai kuma komo
da shi nan da nan.”' [4] Sai suka tafi, suka tadda aholakin a daure a kofar
gida a bakin hanya, suka kwance shi. [5] sai wadanda suke tsaye a gun suka
ce masu, “Don me kuke kwance aholakin nan? [6] Suka fada masu abinda
Yesu yace, sai suka kyale su suka tafi. [7] Almajiran nan biyu suka kawo wa
Yesu aholakin, suka shimfida mayafansu a kai, sai ya hau. [8] Sai mutane da
yawa suka shimfida mayafansu a hanya, wadansu kuma suka baza ganyen
da suka yanko daga filayen. [9] Wadanda suke gaba da shi da wadanda ke
bin bayansa suka yi sowa suna cewa, “Hosanna! Albarka ta tabbata ga
mai zuwa cikin sunan Ubangiji. [10] Albarka ta tabbata ga mulkin nan mai
zuwa na Ubanmu Dawuda! Dukaka a cikin sama!” [11] San nan Yesu ya
shiga Urushalima, ya shiga Haikalin. Sai ya dudduba komai, da magariba
ta yi, ya fita ya tafi Betanya tare da goma sha biyu nan. [12] Kashe gari,
suka tashi daga Betanya, sai ya ji yunwa. [13] Da ya hango itacen baure mai
ganye daga nesa sai ya je ya ga ko za sami 'ya'ya. Da ya iso wurinsa bai
ga komai ba sai ganye, don ba lokacin 'ya'yan baure ba ne. [14] Sai ya ce wa
bauren, “Kada kowa ya kara cin ''ya'yanka har abada!” Almajiransa kuwa
sun ji maganar. [15] Suka iso Urushalima, da shigar su, ya kori masu saye da
sayarwa, ya watsar da taburan 'yan canjin kudi, da kujerun masu sayar
da tantabaru. [16] Ya hana kowa ya dauki wani abu da za a i ya sayarwa a
cikin haikalin. [17] Sai ya koyar da su cewa, “Ashe ba rubuce yake ba, “ Za
a kira gidana gidan addu'a na dukan al'ummai? Amma ku kun mayar da
shi kogon yan fashi”. [18] Da mayan Faristoci da marubutan attaura suka
ji maganar da ya yi, sai suka nami hanyar da za su kashe shi. Amma
suka ji tsoronsa domin dukkan taron na mamakin koyarwarsa. [19] Kowace
yamma kuma, sukan fita gari. [20] Da safe suna wucewa, sai suka ga bauren
nan ya bushe. [21] Bitrus kuwa ya tuna ya ce “Malam, dubi! Baurenan
da ka la'anta ya bushe.” [22] Yesu ya amsa masu ya ce, “ ku gaskata da

Allah.” 23 Hakika, ina gaya maku, duk wanda ya ce wa dutsen nan tashi
ka fada cikin tekun', bai kuwa yi shakka a zuciyarsa ba, amma ya gaskata
haka kuwa zai faru, haka kuwa Allah zai yi. 24 Saboda haka ina dai gaya
maku, komai kuka yi addu'a kuka roka, ku gaskata cewa samamme ne, zai
kuma zama naku. 25 Duk sa'add da kuke addu'a ku gafarta wa wadanda
suka yi maku laifi, domin Ubanku shima zai gafarta maku naku laifi.”
26 (Amma in baku gafartawa mutane laifofinsu ba, Ubanku ma da ke sama
ba zai gafarta maku ba.) 27 Da suka sake dawowa Urushalima. Yasu na
tafiya cikin haikali, sai manyan firistoci, da marubuta, da dattawa suka
zo wurinsa, 28 suka ce masa, “Da wanne iko kake yin wadanan abubuwa?
Ko kuwa wa ya ba ka ikon yinsu? “ 29 Sai Yesu ya ce masu, “Zan yi maku
wata tambaya. ku ba ni amsa, ni kuwa zan gaya maku ko da wanne iko ne
nake yin wadannan abubuwan. 30 Baftismar da Yahaya yayi, daga sama
take ko kuwa daga mutum take? ku bani amsa”. 31 Sai suka yi mahuwara
da juna, suka ce, “in kuwa muka ce, 'daga sama take,' za ya ce, “To, don me
ba ku gaskata shi ba? 32 In kuwa muka ce, “ amma in muka ce ta mutum
ce zasu jejjefemu domi suna jin tsoron jama'a, don duk kowa ya tabbata,
cewa Yahaya annabi ne. 33 Sai suka amsa wa Yesu suka ce, “Ba mu sani
ba” Yesu ya ce masu, “Haka ni kuma ba zan fada muku ko da wanne iko
nake yin abubuwan nan ba.”

12

1 Sai Yesu ya fara koyar da su da misalai. “Wani mutum ne ya yi gonar
inabi ya shingen ta, ya haka ramin matse inabin, ya kuwa gina hasumayar
tsaro. Ya ba wandansu manoma jinginar gonar, sa'an nan ya tafi wata
kasa mai nisa. 2 Da lokaci ya yi, sai ya aika masu wani bawansa domin ya
karbi wadansu daga cikin amfanin gonar. 3 Amma manoman suka kama
shi, suka yin masa duka, suka kore shi hannu banza. 4 Ya sake aikar wani
bawan. Shi kuma suka raunata shi aka, suka wulakanta shi. 5 Ya sake
aiken wani. Shi kam, suka kashe shi. Haka fa aka yi ta yi da wadansu da
yawa, sun dodoki wadansu, suka kuma kashe wadansu. 6 Yanzu dai yana
da sauran daya tak, shine kaunatacen dansa. Daga karshe ya aike shi
wurinsu, yana cewa, ai za su bashi girma. 7 Amma manoman nan suka ce
wa juna, “ai, wannan shine magajinsa, 'ku zo mu kashe shi, gadon ya zama
namu.” 8 Sai suka kamo shi, suka kashe shi, suka jefar da shi bayan shinge.
9 To, me mai gonar inabin zai yi? Sai ya zo ya hallaka manoman nan, ya ba
wadansu gonar. 10 Ashe, ba ku karanta wannan nassi ba? cewa, ' Dutsen
da magina suka ki, shi ne ya zama mafi mahmimanci. 11 Wannan daga
Ubangiji ne, kuma ya yi dai dai a idanunmu.”' 12 Sai suka nemi su kama shi,
don sun lura a kansu ne ya yi masalin, amma suka ji tsoron jama'a. Don
haka suka kyele shi, suka tafi. 13 Suka aika masa da wadansu farisiyawa
da Heridiyawa, don su sa masa tarko da kalamai cikin maganarsa. 14 Da
suka zo, suka ce masa, “Malam, gaskiya kana koyar da maganar Allah
sosai, ba ka nuna bambanci tsakani mutane, sai koyar da tafarkin Allah
kake yi sosai. “Shin, mu biya haraji ga Kaisar, ko a a?” 15 AmmaYesu ya
gane munafuncinsu, ya ce masu, “Don me kuke gwada ni? ku kawo mani
dinarin in gani.” 16 Suka kawowa Yesu daya. Ya ce masu, “ Kamar waye da
kuma rubutun wanene? suka ce masa, “Na Kaisar ne.” 17 Yesu ya ce, “to,
ku ba Kaisar abinda yake na Kaisar, ku kuma ba Allah abin da yake na
Allah. Sai suka yi mamakinsa kwarai. 18 Sai Sadukiyawa suka zo wurinsa,

su dake cewa babu tashin matattu. Suka tambaya shi suka ce, 19 “Malam,
Musa dai ya rubuta mana, cewa idan dan'uwan mutum ya mutu, ya bar
matarsa ba da, lallai ne dan'uwan mutumin ya auri matar, ya haifa wa
dan'uwansa 'ya'ya.' 20 To an yi wadansu 'yan'uwa maza guda bakwai, na
farko ya yi aure, ya mutu bai bar 'ya'ya ba. 21 Na biyu kuma ya aure ta,
shi ma ya mutu, ba 'ya'ya. Na ukun ma haka. 22 Haka dai duk bakwai
din, ba wanda ya bar 'ya'ya. A karshe kuma ita matar ta mutu. 23 To,
a tashin matattu, matar wa za ta zama a cikinsu? Don duk bakwai din
nan sun aure ta”. 24 Sai Yesu ya ce, “Ba saboda wannan dalili ne kuka yi
kuskure ba, wato don ba ku san littafin ba, kuma ba ku san ikon Allah
ba? 25 Domin in an tashin daga matattu, ba a aure, ba a auraswa, amma
sun zama kamar malaiku a sama. 26 Amma game da mattattun da suka
tashi, ashe, ba ku taba karantawa a littafin Musa ba, yadda Allah ya ce
masa? “Ni ne Allah na Ibrahim, da Ishaku, da kuma Yakubu'? 27 Ai, shi
ba Allahn mattatu bane, amma na rayyayu ne. Hakika kun yi kuskure
“. 28 Sai wani malamin attuara ya zo ya ji suna muhawara da juna. Da
dai ya ga Yesu yana ba su kyakkyawar amsa, sai ya tambaye shi, “Wanne
Umarni ne mafi girma dukka?” 29 Yesu ya amsa yace, “ mafi girma shine,
'ku saurara ya Isra'ila, Ubangiji Allahnmu, Ubangiji daya ne. 30 Sai ka
kaunaci Ubangiji Allah da dukkan zuciyarka, da dukkan ranka da dukkan
tunaninka, da dukkan karfinka. 31 ta biyu itace, 'ka kaunaci makwabcinka
kamar kanka, Ba wata doka da ta fi wadannan.'' 32 Sai malamin attaura ya
ce masa, “Hakika gaskiyarka malam, Allah daya ne, ba kuma wani sai shi.
33 A kaunace shi kuma da dukkan zuciya, da dukkan hankali, da dukkan
karfi, a kuma kaunaci makwabci kamar kanka, ai ya fi dukkan hadayu
na konawa.” 34 Da Yesu ya ga ya yi masa magana da hikima, sai ya ce
masa, “Ba ka nesa da mulkin Allah.” Bayan wannan kuma ba wanda ya
sake tambayarsa wani abu. 35 Yesu ya amsa a lokacin da yake koyarwa
a Haikali, ya ce “Yaya malaman attaura suke ce wa Kristi dan Dauda ne?
36 Domin Dauda kansa, ta ikon Ruhu Mai Tsarki ya ce, “Ubangiji ya ce wa
Ubangijina, zauna a hannun damana, har sai na kaskantar da makiyanka'.
37 Dauda da kansa ya kira shi 'Ubangiji; To, ta yaya ya Almasihu zai zama
Dan Dauda?” Babban taron jama'ar suka saurare shi da murna. 38 A
koyarwa sa Yasu ya ce, “ku yi hankali da malaman attaura, masu son
yawo da manyan riguna, suna so a gaishesu a kasuwa, 39 da kuma son
wuraren zama masu daraja a haikali, da wurin bukukuwa. 40 Sun kuma
kwace gidajen gwauraye, da yin doguwar addu'a, don mutane su gani.
Wadanan mutanen zasu sami hukunci mai tsanani.” 41 Sai ya zauna a
gaban akwatin baiko a Haikalin, yana duban yadda jama'a suke zuba kudi
a ciki. 42 Wadansu masu arziki da yawa suna zuba kudi masu tsoka. Sai
gwauruwa mara abin hanu ta saka anini biyu a ciki akwatin baikon. 43 Ya
kira almajiransa, ya ce masu, “Hakika, ina gaya maku, abinda gwauruwa
nan ta saka a akwatin baikon nan ya fi na sauran dukka. 44 Su duk sun
bayar daga yalwa tasu ne, ita kuwa daga cikin rashinta ta bada duk abinda
take da shi.”

13

1 da Yesu ke fita daga Haikalin, sai daya daga cikin almajirnsa ya ce masa
“malam, dubi kyawawan duwatsunnan da kyawawan gine-ginnenan!” 2 Ya
ce masa, ka ga wadannan kyawawan gine- ginen? babu wani dutsen da
za a bar shi akan dan'uwansa, da ba za a rushe shi ba.” 3 Yana zaune a

kan dutsen zaitun wanda yake kusa da Haikali, sai Bitrus, da Yakubu, da
Yahaya, da Andarawus suka tambaye shi a asirce, suka ce. [4] Gaya mana
yaushe za a yi wadannan abubuwa? mecece zata zama alamar faruwar
wadanna abubuwa da zasu faru?'' [5] Yesu ya ce masu, “ku kula, kada kowa
ya rudeku. [6] Da yawa za su zo da sunana, suna cewa nine shi, har su
bad da mutane da yawa. [7] In kuka ji labarin yake- yake, da jita-jitarsu
kada ku damu, wannan zai faru, amma karshen duniya bai gabato ba.
[8] Al'umma za ta tasarwa al'umma, mulki ya tasarwa mulki. Za a yi girgizar
kasa awurare dabam-dabam, da kuma yunwa, amma fa dukkan wadanna
abubuwan mafarin azaba ne. [9] Amma, ku zauna a fadake. Don za su
kai ku gaban majalisa. za a yi maku duka a cikin majami'u. Su kuma
kai ku gaban masu mulki da sarakuna, saboda sunana, domin ku ba da
shaida a gare su. [10] Amma lallai sai an fara yi wa dukkan al, ummai
bishara. [11] Sa'ad da suka kai ku gaban shari'a suka mika ku, kada ku
damu a wannan lokacin, za a baku abin da zaku fada, Amma duk abin
da aka yi muku a wannn lokacin, shi za ku fada, domin ba ku ne kuke
magana ba, Ruhu mai tsarki ne. [12] Dan'uwa zai bada dan'uwarsa akashe
shi, uba kuwa dansa. Yara kuma zasu tayar wa iyayensu har su sa akashe
su. [13] Za a ki ku saboda sunana, amma duk wanda ya jumre har karshe
zai cetu. [14] Sa'adda kuka ga an kafa mummunan aikin sabo mai ban
kyama a wurin da bai kamata ba (bari mai karatu ya fahimta), to, bari
wadanda suke kasar Yahudiya, su gudu zuwa dutse. [15] Wanda yake tudu
kuma kada ya sauko ya shiga gida garin daukar wani abu. [16] Wanda yake
gona kuma kada ya koma garin daukar mayafinsa. [17] Amma, kaiton masu
juna biyu da masu goyo a wannan lokacin. [18] Ku yi addu, a kada abin
ya faru da damina. [19] A lokacin za ayi wata matsanaciyar wahala, wadda
bata taba faruwa ba, tun farkon halittar da Allah ya yi har zuwa yau, ba
kuwa za a taba yi ba har abada. [20] In da ba ubangiji ya rage kwanakin
nan ba, da ba Dan adam din zai tsira. Amma saboda zabbabunan da ya
zaba, ya rage kwanakin. [21] To, in wani ya ce maku, kun ga Almasihu
nan!' ko, 'kun gan shi can, kada ku gaskata. [22] Gama almasihan karya, da
annabawan karya zasu bayyana kuma, zasu yi abubuwan al'ajibai masu
ban mamaki. [23] Amma ku zauna a fadake, Na dai fada maku wadannan
abubuwan kafin lokacin. [24] Amma, bayan matsanaciyar wahalannan, rana
zata duhunta, wata kuma ba zai bada haske ba. [25] Taurari za su fado daga
sararin sama, za a kuma girgiza manyan abubuwan da suke a sararin
sama. [26] Sa' annan zasu ga Dan mutum na zuwa a cikin gajimare, da iko
mai girma da daukaka. [27] Zai aiko da mala'ikunsa su tattaro zabbabunsa
daga kusuwoyi hudu na duniya(watau Gabas da Yamma, kudu da Arewa)
har zuwa karshen sama. [28] “Ku yi koyi da itacen baure. Da zarar rassansa
sun fara taushi yana kuma fitar da toho, kun san damina ta yi kusa ke
nan. [29] Sa'adda kuka ga wadannan abubuwa suna faruwa, ku dai sani ya
kusato, a bakin kofa ma ya ke. [30] Hakika ina gaya maku, zamanin nan
ba zai shude ba sai dukan abubuwan nan sun faru. [31] Sararin sama da
kasa za su shude, amma maganata ba za ta shude ba. [32] Amma wannan
rana ko sa'a ba wanda ya sani, ko mala'ikun sama, ko Dan, sai dai Uban
kadai. [33] Ku kula, ku zauna a fadake, kuna addu'a don baku san ranar
da lokacin zai yi ba. [34] Kamar yadda mutum mai tafiya, in ya bar gida ya
wakilta bayinsa kan gidansa, kowanne da aikinsa, ya kuma umarci mai
gadi ya zauna a fadake. [35] To, ku zauna a fadake don ba ku san lokacin

da maigidan zai zo ba, ko da yamma ne, ko da tsakar dare ne, ko da carar
zakara ne, ko da safe ne. 36 Kada ya zo ba zato, ya samu kuna barci.
37 Abinda na gaya maku, ina gaya wa kowa, shine ku zauna a fadake!"

14

1 Idin Ketarewa da bukin gurasa mara yisti sauran kwana biyu kenan,
sai shugabanin firistoci da malaman attaura suka nemi yadda zasu kama
Yesu a asirce domin su kashe shi. 2 Suna cewa amma "Ba a lokacin idin ba,
domin kada su haddasa hargitsi a tsakanin mutane". 3 Yesu yana Betanya a
gidan Saminu kuturu, yana shirin liyafa kenan sai ga wata mace dauke da
kwalbar turare mai tamanin kwarai, ta shafa masa a kansa. 4 wasu dake
tare da Yesu suka husata, suna kwalbarta da cewa 5 "Ai wannan turare
ne mai tsada, ina laifin a sayar a raba wa talakawa kudin? ina dalilin
wannan almubazaranci? 6 Sai Yesu yace masu "Ku kyaleta, don me kuke
tsauta mata, 7 ai Idan kuna da niyyar taimakon talakawa ko matalauta,
suna nan tare da ku ko a yaushe amma ni bazan kasance da ku kullum
ba. 8 Macen nan tayi aiki nagari domin shirya jikina ga jana'iza. 9 hakika,
Ina gaya maku, duk inda za'a yi bishara a duniya baza a mance da matan
nan da hidimar da ta tayi mini ba." 10 Da jin haka sai Yahuza Iskariyoti,
daya daga cikin manzannin ya ruga zuwa wurin baban firist domin ya
bashe shi a garesu, 11 Da mayan firistoci suka ji haka suka yi murna
matuka tare da alkawarin kudi ga Yahuza, shi kuwa sai ya fara neman
zarafin da zai mika Yesu a gare su. 12 A ranar farko ta bukin gurasa marar
yisti da kuma hadayar ragon Idin ketarewa, almajiransa suka ce masa
"Ina zamu shirya liyafar domin idin ketarewa? 13 Ya aiki biyu daga cikin
almajiransa da cewa "Ku shiga cikin birnin, zaku tarar da wani mutum
dauke da tullun ruwa. 14 Duk gidan da ya shiga ku bishi, sai ku cewa mai
gidan, malam yace "ina bukatar masauki domin hidimar idin ketarewa
tare da almajiraina?"' 15 Zai kuwa nuna maku babban bene gyararre. Sai
ku yi mana shiri a can." 16 Da shigar almajiran cikin birnin, sai kome ya
kasance yadda ya fada, su kuwa suka yi shirye shiryen idin ketarewar.
17 Da maraice ta yi, sai ya tare da sha biyun. 18 Yayin da suke zazzaune
a teburin suna cin abincin, sai Yesu ya ce "Hakika ina gaya maku wani
da ke ci tare da ni a nan zai bashe ni". 19 Sai suka damu suka tambaye
shi daya bayan daya suna cewa "Hakika bani bane ko?" 20 Yesu ya amsa
masu da cewa "Daya daga cikin sha biyu ne, wanda ke sa hannu tare da
ni yanzu cikin tasar". 21 Dan Mutum zai tafi ne yadda nassi ya umarta
game da shi amma kaiton wanda zai bashe shi! "zai, fiye masa, dama ba
a haife shi ba". 22 Lokacin da suke cin abincin, Yesu ya dauki gurasa ya
sa albarka, ya gutsuttsura ta, sai ya basu yana cewa "Wannan jikinana
ne". 23 Ya kuma dauki koko, yayi godiya, ya basu, su kuwa suka sha daga
kokon. 24 Ya ce "Wannan jinina ne na alkawari da an zubar ga yawancin
mutane". 25 Hakika, bazan kara sha daga wannan ruwan inabi ba sai a
ranar da zan sha sabo cikin mulkin Allah." 26 Bayan sun raira wakar yabo
ga Allah, sai suka tafi wurin dutsen zaitun. 27 Yesu ya ce masu dukkan
ku zaku yi tuntube harma ku fadi saboda ni gama rubuce take cewa "Zan
buge makiyayin, tumakin kuwa za su watse; 28 Amma bayan tashina, zai
yi gaba in riga ku zuwa Galili. 29 Bitrus ya ce masa "ko dukkansu sun
fadi, faufau banda ni". 30 Yesu yace masa "Hakika ina gaya maka, cikin
wannan dare kafin carar zakara ta biyu zaka yi musun sani na sau uku".

31 Amma Bitrus ya sake cewa “Koda za'a kasheni tare da kai ba zan yi
musun sanin ka ba”. Dukkan su kuwa suka yi wannan Alkawari. 32 Suka
isa wani wuri da ake kira Getsamani, sai Yesu ya ce wa almajiransa “Ku
dakata anan domin zan je inyi addu'a”. 33 Sai ya dauki Bitrus, da Yakubu,
da Yahaya. Ya fara jin wahala mutuka tare da damuwa kwarai. 34 Sai ya ce
masu “Raina na shan wahala harma kamar in mutu. Ku dakata a nan, ku
zauna a fadake”. 35 Da Yesu yayi gaba kadan, sai ya fadi kasa yayi addu'a
yana cewa idan mai yiwuwa ne “A dauke masa wannan sa'a daga gare shi.
36 Ya ce “Ya Abba Uba, kome mai yuwane gare ka, ka dauke mini kokon
wahalan nan, duk da haka ba nufina ba sai dai naka”. 37 Da komowarsa ya
same su suna barci, sai ya ce wa Bitrus, Siman barci kake? Ashe, ba za ka
iya zama a fadake ko da sa'a daya ba? 38 Ku zauna a fadake, kuyi addu'a
kada ku fada cikin jaraba. Lalle ruhu na da niyya amma jiki raunana
ne. 39 Sai ya sake komawa, yayi addu'a, yana maimaita kalmominsa na
farko. 40 Har wa yau kuma ya sake dawowa, ya same su suna barci don
barci ya cika masu idanu kwarai, sun kuwa kasa ce masa kome. 41 Ya sake
komowa karo na uku yace masu “har yanzu barci kuke yi kuna hutawa?
Ya isa haka! Lokaci yayi, an bada Dan Mutum ga masu zunubi”. 42 Ku tashi
mutafi kun ga, ga mai bashe ni nan ya kusato.” 43 Nan da nan, kafin ya
rufe baki sai ga Yahuza, daya daga cikin sha biyun da taron jama'a rike da
takkuba da kulake. Manyan firistoci da malaman attaura da shugabanni
suka turo su. 44 Mai bashe shi din nan ya riga ya kulla da su cewa “Wanda
zan yi wa sumba shine mutumin, ku kama shi ku tafi da shi a tsare. 45 Da
isowarsa kuwa, sai ya zo wurin Yesu ya ce “Ya malam!”. Sai ya sumbace
shi. 46 Su kuwa suka kama shi, suka tafi da shi. 47 Amma daya daga cikin
na tsaye ya zaro takobinsa ya kai wa bawan babban firist sara, ya yanke
masa kunne. 48 Sai Yesu ya ce “kun fito kamar masu kama yan fashi da
takkuba da kulake, domin ku kama ni? 49 Lokacin da nake koyarwa a
Haikali, kowace rana da ku, baku kama ni ba. Amma anyi haka ne domin
a cika abinda Nassi ya fada.” 50 Daga nan duk wadanda suke tare da Yesu
suka yashe shi, suka tsere. 51 Wani saurayi, daga shi sai mayafi ya bi shi,
suka kai masa cafka. 52 Shi kuwa ya bar masu mayafin ya gudu tsirara.
53 Daga nan suka tafi da Yesu wurin babban firist. a can suka tara dattawa
duk da manyan firistoci da shugabanni da marubuta, suka taru a wurinsa.
54 Bitrus kuwa ya bi shi daga nesa har cikin gidan babban firist. Ya zauna
tare da dogaran Haikalin, yana jin dumin wuta. 55 Sai, manyan firistoci
da duk 'yan majalisa Yahudawa suka nemi shaidar da za a tabbatar a
kan Yesu, don su samu su kashe shi. Amma basu samu ba. 56 Da yawa
kuma suka yi masa shaidar Zur (Karya), amma bakin su bai zama daya
ba. 57 Sai wadansu kuma suka taso suka yi masa shaidar zur (karya) suka
ce. 58 “Mun ji ya ce, wai zai rushe haikalin nan da mutane suka gina,
ya sake gina wani cikin kwana uku, ba kuwa ginin mutum ba”. 59 Duk
da haka, sai shaidar tasu bata zo daya ba. 60 Sai babban firist ya mike a
tsakanin su, ya tambayi Yesu yace “Ba ka da wata amsa game da shaidar
da mutanen nan suke yi a kanka? 61 Amma yayi shiru abinsa, bai ce kome
ba. Sai babban firist din ya sake tambayarsa “To, ashe kai ne Allmasihu
Dan Madaukaki? 62 Yesu ya ce “Nine. Za ku kuwa ga Dan Mutum zaune
dama ga mai iko, yana kuma zuwa cikin gajimare”. 63 Sai babban firist
ya kyakketa tufafinsa yace “Wacce shaida kuma zamu nema? 64 Kun dai
ji sabon da yayi! Me kuka gani? Duk suka yanke masa hukunci akan ya

cancanci kisa. 65 Wadansu ma suka fara tottofa masa yau, suka daure masa
idanu, suka bubbuge shi suna cewa “Yi annabci” Dogaran kuma suka yi
ta marinsa. 66 Bitrus kuwa na kasa a filin gida, sai wata baranyar babban
firist ta zo. 67 Da ta ga Bitrus na jin dumi, ta yi masa kallon gaske ta ce
“Kaima ai tare kake da banazaren nan Yesu”. 68 Amma ya musa ya ce
“Ni ban ma san abinda kike fada ba balle in fahimta”. Sai ya fito zaure.
Sai zakara yayi cara. 69 Sai baranyar ta ganshi, ta sake ce wa wadanda
ke tsaitsaye a wurin, “Wannan ma daya daga cikinsu ne”. 70 Amma ya
sake musawa, jim kadan sai na tsaitsayen suka ce wa Bitrus “Lalle kai
ma dayansu ne don ba Galile ne kai”. 71 Sai ya fara la'anta kansa yana ta
rantsuwa yana ce wa “Ban ma san mutumin nan da kuke fada ba”. 72 Nan
da nan sai zakara ya yi cara ta biyu, Bitrus kuwa ya tuna da maganar Yesu
a gare shi cewa “Kafin zakara ya yi cara ta biyu, za ka yi musun sani na
sau uku”. Da ya tuno haka, sai ya fashe da kuka.

15

1 Da sassafe, sai manyan firistoci suka hadu da dattawa da manyan
malamai, da majalisa suka daure Yesu, suka sa shi gaba suka mika shi
ga Bilatus. 2 Bilatus ya tambaye shi, kaine sarkin Yahudawa? ya amsa ya
ce “haka ka ce” 3 Sai manyan firistochi suka kawo zargi iri iri a kan Yesu.
4 Bilatus ya sake tambayarsa, ba ka da abin cewa? ka lura da yawan zargi
da ake yi maka. 5 Amma Yesu baya sake yi masa magana ba. wannan ya
ba shi mamaki. 6 A lokacin idi, Bilatus ya kan sakar masu da dan bursuna
wanda jama'a suka bukaci a saka, 7 A cikin gidan yari, in da aka tsare
wadansu yan tawaye, da masu kisan kai, akwai wani mai kisan kai, ana
ce da shi Barrabbas. 8 Sai Jama'a suka zo wurin Bilatus ya yi masu kamar
yadda ya saba yi. 9 Bilatus ya amsa masu ya ce, kuna so in sakar maku
sarkin Yahudawa? 10 Yayi wannan domin ya sani cewa Firistoci sun bada
shi ne domin suna kishin sa, 11 Sai Firistochi suka zuga jama'a, sai suka yi
kuwwa suna cewa, a sakar masu Barrabbas amaimakon Yesu. 12 Bilatus
ya sake yi masu tambaya “Yaya zan yi da Sarkin Yahudawa?” 13 sai suka
amsa da kuwwa” a “giciye shi!” 14 Bilatus ya ce masu menene laifinsa sai
suka kara ihu, “a giciye shi.” 15 Bilatus don yana son ya farantawa jama'a
zuciya sai ya sakar masu da Barrabbas sai ya yi wa Yesu bulala, sannan
ya mika shi a giciye shi. 16 Sojoji suka kai shi cikin kagara, suka tara
rundunan soja, 17 Suka sa masa tufafin shulaiya suka nada masa rawanin
kaya, 18 Suna masa kirari na ba'a suna cewa, “A gaida sarkin Yahudawa!”
19 Sai suka buge shi a kai da kulki suka kuma tofa masa yau a fuska, suka
kuma durkusa suna yi masa sujadar ba'a. 20 Bayan sun gama yi masa ba'a
sai suka cire masa tufafin shunnaiya, sai suka maida masa tasa tufafinsa,
sai suka fitar dashi don su giciye shi. 21 Suna cikin tafiya sai suka hadu
da wani, mai suna Saminu Bakairawani (wato uban Alizanda da Rufus);
suka tillasta shi ya dauki gijiyen Yesu. 22 Sojojin suka kawo Yesu wurin
da ake kira Golgota (wato kokon kai) 23 Suka bashi ruwan inabi hade da
mur, amma ya ki ya sha. 24 Sai suka giciye shi, suka kuma raba tufafinsa
suka kuma jefa kuri'a domin kowanne soja ya sami rabonsa. 25 A sa'a ta
uku aka giciye shi. 26 Sai aka rubuta alamar zargi da take cewa “Ga Sarkin
Yahudawa” 27 Suka kuma giciye shi tare da wadansu yan fashi guda biyu.
28 Daya a hannun damansa daya a hannun hagunsa. Domin a cika abinda

nassi ya fada. 29 suke wucewa suna zaginsa suna kada kai suna cewa,
“Aha! kai da zaka rushe haikali ka kuma gina shi cikin kwana uku, 30 ka
ceci kanka mana, ka sauka daga giciye!” 31 Haka ma manyan firistoci da
malamai, suka yi masa ba'a suna cewa “Ya ceci wadansu amma bai iya
ceci kansa ba” 32 Bari Almasihu Sarkin Yahudawa ya sauka daga giciye.
Domin mu gaskata shi, sai wadanda aka giciye shi tare dasu, suma suka
yi masa ba'a. 33 sa'a ta shida zuwa sa'a ta tara, duhu ya rufe ko'ina, 34 A
sa'a ta tara, Yesu ya tada murya da karfi ya ce Eloi, Eloi lamathsabathani?”
Ma'ana Ya Allahna Ya Allahna, me ya sa ka yashe ni?” 35 Wasu daga cikin
na tsaye, da suka ji shi, sai suka ce, “Duba, yana kiran Iliya.” 36 Sai wani
ya hanzarta, ya dauki soso ya tsoma a ruwan inabi mai tsami, ya soka
agora ya mika masa don yasha. Mutumin yace bari mu gani ko Iliya zai
zo ya saukar da shi. 37 Sai Yesu yayi kuka da babban murya da karfi
sannan ya rasu. 38 Sai labulen haikalin ya rabu kashi biyu daga sama
har kasa. 39 Sa'adda da jarumin sojan da ke tsaye yana fuskantar Yesu ya
ga yadda ya mutum, Sai ya ce “hakika, wannan mutum Dan Allah ne.”
40 Akwai kuma mata wadanda ke dubawa daga nesa. Daga cikinsu akwai
Maryamu Magadala, da Maryamu(Uwar Yakubu da Yusufu) da Salome.
41 Wadannan matan sune suka bishi sa'adda da yake Galilee suna yi masa
hidima. Da wadansu mata da yawa suka zo Urushalima tare da shi. 42 Da
maraice an shiga shirye shirye domin kashe gari asabbaci ce. 43 Sai Yusufu
daga garin Arimatiya ya zo, mutumin kirki, mai girma kuma dan majalisar
dattawa, mai saurarон mulkin Allah, da gaba gadi ya tafi wurin Bilatus ya
bukaci a bashi jikin Yesu. 44 Bilatus ya yi mamakin mutuwar Yesu cikin
lokaci kadan, sai ya kira jarumin ya tabbattar koYesu ya mutu. 45 Bayan ya
tabbattar daga wurin jarumin soja cewa Yesu ya mutu, sai ya bada jikin ga
Yusufu. 46 Yusufu ya sayo likafani. ya saukar da shi daga giciye, ya kawo
likafanin nan ya lulube jikin Yesu dashi. Ya kai shi kabarin da aka sassaka
da dutse, wadda ya shirya shi domin kansa. Ya kawo dutse ya rufe bakin
kabarin da shi. 47 Maryamu Magadaliya da Maryamu Uwar Yusufu sun ga
wurin da aka yi jana'izar Yesu.

16

1 Bayan ranar assabaci, Maryamu Magadaliya da Maryamu uwar
Yakubu da Salomi, suka sayo man shafawa mai kamshi domin shafe jikin
Yesu saboda jana'iza. 2 Da safiyar ranar farko ta mako sai suka tafi kabarin
a dai dai fitowar rana. 3 Suna magana a tsakaninsu suna cewa, wanene
zai gangarar da dutsen da aka rufe bakin kabarin da shi?” 4 Da suka daga
ido, sai suka ga an riga an gangarar da dutsen, domin yana da girma. 5 Da
suka shiga cikin kabarin sai ga wani saurayi saye da farar tufa, yana zaune
a hannun dama, suna mamaki. 6 Sai ya ce masu, “Kada ku ji tsoro. Kuna
neman Yesu banazare, wanda aka giciye. Ya tashi! Baya nan. Ku duba
wurin da aka kwantar dashi. 7 Sai ku je, ku gaya wa almajiransa da Bitrus
cewa ya rigaya ya yi gabanku zuwa Galili. A can zaku ganshi, kamar yadda
ya fada maku.” 8 Suka fita daga cikin kabarin da gudu suna rawar jiki da
mamaki, ba su cewa kowa komai ba domin suna jin tsoro. 9 Da safiyar
ranar farko ta mako ya fara bayyana kansa ga Maryamu Magadaliya
wadda ya kori aljannu guda bakwai daga cikinta. 10 Sai ta tafi ta shaida
wadanda suke tare da shi suke makoki da kuka. 11 Sai suka ji cewa ya tashi
kuma ta ganshi, amma basu gaskata ba. 12 Bayan wadannan al'amura

ya bayana kansa ta wata siffa ga mutum biyu sa'ilin da suke tafiya akan
hanya. 13 Sai suka tafi suka gaya wa sauran almajiransa, duk da haka basu
gaskata ba. 14 Bayan wani lokaci, Yesu ya bayyana kansa ga almajiransa su
goma sha daya, ya tsauta masu saboda rashin gaskatawa da taurin zuciya,
bayansun ji daga wadanda suka ganshi bayan ya tashi daga matattu. 15 Sai
ya umarcesu cewa "Ku tafi cikin duniya ku yi bishara ga dukan halitta.
16 Wanda ya ba da gaskiya aka kuma yi masa baftisma, zaya sami ceto,
wanda baya bada gaskiya ba za ya hallaka. 17 Wadannan alamu za su
kasance da wadanda suka gaskata; a cikin sunana, za su fidda aljannu, za
su yi magana da sabbin harsuna. 18 Za su dauki macizai da hannayesu,
idan sun sha guba ba ta cutar dasu ba, za su dibiya hannayensu ga marasa
lafiya, za su sami warkaswa." 19 Bayan Ubangiji ya gama magana da su,
sai aka dauke shi zuwa sama in da zai zauna a hannun dama na Allah.
20 Almajiransa kuma suka tafi ko'ina suna sheilar bishara. Ubangiji kuma
yayi aiki tare da su, yana tabbatar da kalma ta wurin ayukan al'ajiba tare
da su.

Luka

1 Mutane da dayawa sun yi kokarin rubutu akan abubuwan da suka
cika a tsakaninmu, 2 kamar yanda suka danka mana su, wadanda tun daga
farko suka zama shaidu da idanunsu kuma manzanni ne na sakon. 3 Sabili
da haka, ni ma, bayan da na yi bincike da kyau akan yanayin wadannan
abubuwa tun da farko na ga ya yi kyau in rubuta wadannan abubuwa bi
da bi ya mafi girmaTiyofilas. 4 Ya zama haka domin ka san gaskiyar abin
da aka koya maka ne. 5 A cikin zamanin Hirudus, Sarkin Yahudiya, akwai
wani firist mai suna Zakariya, daga yankin Abija. Matarsa daga cikin yaya
mata na zuriyar Haruna ce, kuma sunan ta Alisabatu ne. 6 Dukan su biyu
masu adalci ne a gaban Allah; marasa zargi a tafiyarsu cikin dukan dokoki
da farilan Ubangiji. 7 Amma ba su da da, domin Alisabatu ba ta haihuwa,
kuma a wannan lokacin dukansu sun tsufa kwarai. 8 Ya zama kuma a
lokacin da Zakariya yana gaban Allah, yana yin hidimar sa ta firist bisa ga
tsari da ka'idar aikinsa. 9 Bisa ga al'adar zaben firist da zai yi hidima,
an zabe shi ta wurin kuri'a ya shiga cikin haikalin Ubangiji domin ya
kona turare. 10 Dukan taron Jama'a suna addu'a a waje a sa'adda ake
kona turaren. 11 A lokacin, mala'ikan Ubangiji ya bayana a gare shi yana
tsaye a gefen daman bagadi na turaren. 12 Zakariya ya firgita sa'adda ya
gan shi; tsoro ya kama shi. 13 Amma mala'ikan ya ce masa, “Kada ka ji
tsoro, Zakariya, domin an ji addu'ar ka. Matar ka Alisabatu za ta haifa
maka da. Za ka kira sunansa Yahaya. 14 Za ka yi murna da farin ciki,
kuma da yawa za su yi murna da haifuwarsa. 15 Domin zai zama mai
girma a gaban Ubangiji. Ba zai sha ruwan inabi ba ko wani abu mai sa
maye, kuma zai cika da Ruhu Mai Tsarki tun daga cikin cikin mahaifiyarsa.
16 Kuma mutanen Isra'ila da yawa za su juya zuwa ga Ubangiji Allahnsu.
17 Zai yi tafiya a gaban Unbangiji a cikin ruhu da ikon Iliya. Zai yi haka
domin ya juya zuciyar Ubanni zuwa ga 'ya'yansu, domin marasa biyayya
su yi tafiya a cikin tafarkin adalai. Don ya shirya wa Ubangiji mutanen
da aka shirya dominsa.” 18 Zakariya ya ce wa mala'ikan, “Ta yaya zan
san wannan? Ga shi na tsufa kuma matata tana da shekaru da yawa.”
19 Mala'ikan ya amsa ya ce masa, “Nine Jibra'ilu, wanda ke tsaye a gaban
Allah. An aiko ni in gaya maka wannan labari mai dadi. 20 Kuma duba, za
ka zama bebe, ba za ka iya magana ba, sai ran da wadannan abubuwa suka
cika. Ya zama haka domin ba ka gaskanta da kalmomina ba, wadanda za
su cika a daidai lokacin.” 21 Sa'adda mutane suke jiran Zakariya. Sun yi
mamaki yadda ya dauki lokaci sosai a cikin haikali. 22 Amma da ya fita,
bai iya yin magana da su ba. Sun gane da cewa ya ga wahayi lokacin
da yake cikin haikali. Ya ci gaba da yi masu alamu, ba ya magana. 23 Ya
zama bayan da kwanakin hidimarsa suka kare, ya tafi gidansa. 24 Bayan
kwanakin nan, matarsa Alisabatu ta samu juna biyu. Ta boye kanta har
na watani biyar. Ta ce, 25 “Wannan shi ne abin da Allah ya yi mani da
ya dube ni domin ya dauke kunyata a gaban jama'a.” 26 A cikin watan ta
na shidda, an aiki Mala'ika Jibra'ilu daga wurin Allah zuwa wani birni a
Galili mai suna Nazarat, 27 zuwa ga wata budurwa wanda aka ba da ita
ga wani mutum mai suna Yusufu. Shi dan zuriyar Dauda ne, kuma ana
kiran budurwar Maryamu. 28 Ya zo wurin ta ya ce, “A gaishe ki, ke da

ki ke da tagomashi sosai! Ubangiji yana tare da ke. 29 Amma ta damu
kwarai da wadannan kalmomi sai ta yi tunani ko wacce irin gaisuwa
ce wannan. 30 Mala'ikan ya ce mata, “Kada ki ji tsoro, Maryamu, domin
kin samu tagomashi a wurin Allah. 31 Duba, za ki sami juna biyu, za ki
haifi da. Za ki kira sunansa 'Yesu'. 32 Zai zama mai girma, kuma za a ce
da shi Dan Allah Madaukaki. Ubangiji Allah zai ba shi kursiyin ubansa
Dauda. 33 Zai yi mulkin dukkan gidan Yakubu har abada, kuma mulkinsa
ba shi da iyaka.” 34 Maryamu ta ce wa mala'ikan, “Yaya wannan zai faru,
tun da shike ni ban san namiji ba?” 35 Mala'ikan ya amsa ya ce mata,
“Ruhu Mai-tsarki zai sauko a kan ki, kuma ikon Madaukaki zai lullube ki.
Sabili da haka, za a kira mai tsarkin da za ki haifa Dan Allah. 36 Ki kuma
duba, ga 'yar'uwarki Alisabatu ta samu juna biyu a tsufanta. Watannin
ta shida kenan, ita wadda aka kira ta bakarariya. 37 Gama babu abin da
ba shi yiwuwa a wurin Allah.” 38 Maryamu ta ce, “To, ni baiwar Ubangiji
ce. Bari ya faru da ni bisa ga sakonka.” Sai mala'ikan ya bar ta. 39 Sai
Maryamu ta tashi da sauri a cikin kwanakin nan, zuwa kasa mai duwatsu,
zuwa wani birni a Yahudiya. 40 Ta shiga gidan Zakariya ta kuma gai da
Alisabatu. 41 Ya zama sa'adda Alisabatu ta ji gaisuwar Maryamu, sai dan
da ke cikinta ya yi tsalle, an cika Alisabatu kuma da Ruhu Mai Tsarki. 42 Ta
daga murya, ta ce, “Mai albarka kike a cikin mata, kuma mai albarka ne
dan cikinki. 43 Kuma don me ya faru da ni da uwar Ubangijina ta ziyarce
ni? 44 Kuma duba, da na ji karar gaisuwan ki sai dan ciki na ya yi tsalle
domin murna. 45 Kuma mai albarka ce wadda ta gaskanta cewa abubuwan
da aka alkawarta mata daga wurin Ubangiji za su cika. 46 Maryamu ta ce,
“Zuciyata ta yabi Ubangiji, 47 kuma ruhu na ya yi murna da Allah mai ceto
na.” 48 Domin ya dubi kaskancin baiwarsa. Duba, daga yanzu, dukkan
tsararraki za su ce da ni mai albarka. 49 Domin shi madaukaki ya yi mani
manyan abubuwa, kuma sunansa Mai Tsarki ne. 50 Jinkansa ya tabbata
daga tsara zuwa tsara wadanda suke girmama shi. 51 Ya nuna karfinsa da
hannuwansa; ya warwatsa ma su girman kai game da tunanin zuciyarsu.
52 Ya nakasar da magada daga kursiyoyinsu, ya kuma fifita nakasassu. 53 Ya
ciyar da mayunwata da abubuwa masu kyau, amma ya aiki attajirai wofi.
54 Ya ba da taimako ga bawan sa Isra'ila, domin ya tuna ya kuma nuna
jinkai 55 (kamar yanda ya fada wa ubaninmu) ga Ibrahim da zuriyarsa
har abada.” 56 Maryamu ta zauna da Alisabatu tsawon watanni uku sai ta
koma gidanta. 57 Da lokaci yayi da Alisabatu za ta haifi danta, ta kuma
haifi da namiji. 58 Makwabtanta da 'yan'uwanta sun ji cewa Ubangiji ya
ribanbanya jinkansa akanta, sai suka yi murna tare da ita 59 Ya zama akan
rana ta takwas, sun zo domin a yi wa yaron kaciya. Da sun kira sunansa
“Zakariya” kamar sunan ubansa, 60 amma mahaifiyarsa ta amsa ta ce, “A'a,
za a kira shi Yahaya.” 61 Suka ce mata, “Babu wani a cikin danginku wanda
ake kira da wannan suna.” 62 Sun nuna alama ga ubansa bisa ga yanda ya
ke so a rada masa suna. 63 Ubansa ya nemi a ba shi allon rubutu, sai ya
rubuta, “Sunansa Yahaya.” Dukan su suka yi mamaki kwarai da wannan.
64 Nan take, sai bakinsa ya bude kuma harshensa ya saki. Ya yi magana ya
kuma yabi Allah. 65 Tsoro ya kama dukan wadanda suke zama kewaye da
su. Sai labarin ya bazu cikin dukan kasar duwatsu ta Yahudiya. 66 Kuma
dukan wadanda suka ji su, sun ajiye su a cikin zuciyarsu, suna cewa, “To
me wannan yaro zai zama ne?” Domin hannun Ubangiji yana nan tare da

shi. 67 Ruhu Mai-tsarki ya cika mahaifinsa Zakariya sai ya yi anabci cewa,
68 "Yabo ga Ubangiji, Allah na Isra'ila domin ya zo ya taimaki mutanen sa
kuma ya yi aikin ceto domin su." 69 Ya ta da kahon ceto dominmu daga
gidan bawansa Dauda, daga zuriyar Dauda bawansa, 70 kamar yadda ya
fada ta bakin annabawansa tsarkaka tun zamanin zamanai. 71 Zai kawo
mana ceto daga magabtan mu da kuma daga hannun makiyanmu. 72 Zai
yi haka domin ya nuna jinkai ga ubaninmu ya kuma tuna da alkawarinsa
mai tsarki, 73 rantsuwar da ya fada wa ubanmu Ibrahim. 74 Ya rantse
zai yardar mana, bayan da an kubutar da mu daga hannun makiyanmu,
mu bauta masa ba tare da tsoro ba, 75 a cikin tsarki da adalci a gabansa
dukan kwanakin ranmu. 76 I, kai kuma, yaro, za a kira ka annabi na
Madaukaki, domin za ka tafi gaban fuskar Ubangiji ka shirya hanyoyinsa,
ka shirya mutane domin zuwansa, 77 domin ba mutanensa ilimin ceto ta
wurin gafarar zunubansu. 78 Wannan zai faru ne domin girman jinkan
Allahnmu, sabili da hasken rana daga bisa za ya zo wurinmu, 79 domin
haskakawa akan wadanda ke zaune a cikin duhu da kuma cikin inuwar
mutuwa. Zai yi hakan nan domin ya kiyaye kafafunmu zuwa hanyar
salama. 80 Yaron ya yi girma ya kuma zama kakkarfa a cikin ruhu, yana
kuma cikin jeji sai ranar bayyanuwarsa ga Isra'ila.

2

1 Ananan cikin kwanakin, sai Kaisar Augustas ya yi shela ya umarta
a kidaya dukan mutane da ke zaune a cikin duniya. 2 Wannan itace
kidaya ta farko da aka yi lokacin da Kiriniyus yake mulkin Suriya. 3 Sabili
da haka, kowa ya koma garinsa domin a yi masa rijista domin kidayan.
4 Yusufu kuma ya tashi ya bar birnin Nazarat zuwa garin Baitalami da
ke Yahudiya, wanda ake kuma kira birnin Dauda, domin shi daga zuriyar
iyalin Dauda ne. 5 Ya je can ya yi rijista tare da Maryamu, wadda yake
tashi tana kuma da juna biyu. 6 Ya zama sa'adda suke can, lokaci ya yi da
za ta haifi danta. 7 Ta haifi da, dan farinta kuwa, ta nade shi da kyau da
'yan tsummoki. Ta sa shi cikin wani kwami na dabbobi, gama babu daki
dominsu a masaukin. 8 A cikin wannan yankin, akwai makiyaya wadanda
suke zama a sarari suna tsaron garken tumakinsu da dare. 9 Nan da nan,
sai mala'ikan Ubangiji ya bayyana gare su, daukakar Ubangiji kuma ta
haskaka kewaye da su, sai suka figita kwarai. 10 Sai mala'ikan ya ce masu,
"Kada ku ji tsoro, domin na kawo maku labari mai dadi da zai kawo murna
da yawa ga dukan mutane. 11 Yau an haifi maku mai ceto a cikin birnin
Dauda! Shine Almasihu Ubangiji! 12 Wannan itace alama da za a ba ku. Za
ku ga dan jariri nade cikin 'yan tsummoki kwance cikin kwamin dabbobi."
13 Nan take, sai ga babban taro daga sama tare da mala'ikan suna yabon
Allah, suna cewa, 14 "Daukaka ga Allah daga bisa, bari salama ta kasance
a duniya tsakanin mutanen da ya ke jin dadinsu." 15 Ya zama sa'adda
mala'iku suka bar su zuwa cikin sama, sai makiyayan su ka ce wa junansu,
"Bari mu je Baitalami mu ga wannan abin da ya faru, wanda Ubangiji
ya nuna mana." 16 Su ka yi hamzari suka tafi can sun iske Maryamu da
Yusufu, suka ga jaririn kuwa kwance a cikin kwamin dabbobin. 17 Bayan
da sun ga wannan, suka gaya wa mutane abinda aka gaya masu game da
wannan yaro. 18 Dukan wadanda su ka ji, su ka yi mamaki kwarai game
da abin da makiyayan su ka gaya masu. 19 Amma ita Maryamu ta ci gaba
da tunani akan wadanan abubuwa da ta ji, tana tunani mai zurfi a cikin

zuciyarta. 20 Makiyayan suka koma suna ta daukaka da yabon Allah domin
dukan abubuwan da suka ji, suka kuma gani, dadai da yadda aka gaya
masu. 21 Da ya kai kwana takwas, lokacin da za a yi wa jaririn kaciya, sai
aka rada masa suna Yesu, sunan da mala'ikan ya bashi kamin a yi cikinsa.
22 Da kwanakin tsarkakewar su ya wuce bisa ga shari'ar Musa, Yusufu da
Maryamu suka kawo shi cikin haikali a Urushalima dominsu mika shi ga
Ubangiji. 23 Kamar yadda aka rubuta a dokokin Ubangiji, “Za a kira duk
da na fari kebabbe ga Ubangiji.” 24 Suka kuma zo su mika hadaya bisa
ga yadda aka fada a shari'ar Ubangiji, “Kurciyoyi biyu ko 'yan tantabaru
biyu.” 25 Ga shi akwai wani mutum a Ushalima mai suna Siman. Wannan
mutum adali ne kuma mai ibada. Yana jiran mai ta'aziyar Isra'ila, kuma
Ruhu Mai-sarki na bisansa. 26 An kuma bayyana masa ta wurin Ruhu Mai-
tsarki cewa ba zai mutu ba sai ya ga Kristi na Ubangiji. 27 Wata rana Siman
ya zo cikin haikali ta wurin jagorar Ruhu Mai-tsarki. Da iyayen suka kawo
yaron ciki, wato Yesu, domin su cika sharudan da shari'ar ke bukata, 28 sai
Siman ya karbe shi cikin hanuwansa, ya yabi Allah ya ce, 29 “Yanzu bari
bawanka ya tafi da salama, Ubangiji, bisa ga kalmarka. 30 Domin idanuna
sun ga cetonka, 31 wanda ka shirya a gaban dukan mutane: 32 Haske ne
na wahayi ga al'ummai, kuma daukakar mutanenka Isra'ila.” 33 Mahaifin
yaron da Mahaifiyarsa, sun yi mamaki kwarai domin abubuwan da aka
fada akansa. 34 Sai Siman ya albarkace su ya ce wa uwatasa Maryamu,
“Ki ji da kyau, wannan yaro zai zama sanadiyar faduwa da tashin mutane
dayawa a Isra'ila, kuma alama wadda ake kushen ta. 35 Kuma takobi zai
tsaga zuciyar ki yadda tunanin mutane za ya bayyana.” 36 Wata annabiya
mai suna Annatu ta na nan wurin. Ita diyar Fanuyila ce daga kabilar
Ashiru. Ta riga ta manyanta a shekaru sosai. Ta kasance da maigidanta
shekaru bakwai bayan auren ta, 37 sannan ta yi zama gwambranci na
shekaru tamanin da hudu. Ba ta taba barin haikali ba, tana ci gaba da
yi wa Ubangiji sujada, dare da rana. 38 A dadai lokacin nan, ta hau zuwa
wurinsu ta fara yi wa Allah godiya. Ta gaya wa dukan wadanda ke jiran
fansar Urushalima. 39 Da su ka gama komai da aka bukace su suyi bisa ga
tafarkin shari'ar Ubangiji, sai suka koma Galili, zuwa birninsu, Nazarat.
40 Yaron kuma ya yi girma ya zama da karfi, yana karuwa da hikima,
alherin Ubangiji kuma yana kansa. 41 Iyayensa sukan tafi Urushalima
kowacce shekara domin idin ketarewa. 42 Da yana shekara goma sha biyu,
suka sake haurawa daidai lokacin idin a al'adance. 43 Bayan da sun cika
dukan kwanakin idin, sun fara dawowa gida. Amma dan yaron Yesu ya
jinkirta ya zauna a Urushalima, kuma iyayensa basu sani ba. 44 Suna
tsammani yana tare da sauran mutane da suke tafiya tare, sai suka yi
tafiya na kwana daya. Suka fara neman sa a cikin danginsu da abokansu.
45 Da ba su gan shi ba, sai suka koma Urushalima suna cigiyar sa a can.
46 Ya zama bayan kwanaki uku, su ka same shi a cikin haikali, yana zama
a tsakiyar malamai, yana sauraron su yana kuma yi masu tambayoyi.
47 Dukan wadanda suka ji shi suna ta mamakin fahimtar sa da amsoshin
sa. 48 Da suka gan shi, suka yi mamaki kwarai. Mahaifiyarsa ta ce masa,
“Da na, don me ka yi mana haka? Ka ji, mahaifinka da ni muna ta neman
ka rai a bace.” 49 Ya ce masu, “Don me kuke nema na? Ba ku sani cewa
dole in kasance a gidan Ubana ba?” 50 Amma ba su gane abin da yake nufi
da kalmomin nan ba. 51 Sa'annan ya koma gida tare da su zuwa Nazarat

yana kuma masu biyayya. Mahaifiayarsa kuma ta ajiye dukan wadannan
abubuwa a zuciyarta tana yin tunani akansu. 52 Amma Yesu ya ci gaba da
hikima da girma, ya kuma karu da tagomashi wurin Allah da mutane.

3

1 A cikin shekara ta goma sha biyar da Tibariyus Kaisar ke mulki,
Bilatus Babunti kuma ke jagorar Yahudiya, Hirudus yana sarautar Galili,
dan'uwansa Filibus yana sarautar yankin Ituriya da Tirakonitis, Lisaniyas
kuma na sarautar yankin Abiliya, 2 kuma zamanin da Hanana da Kayafa
suke manyan firistoci, maganar Allah ta zo wurin Yahaya dan Zakariya,
a cikin jeji. 3 Ya yi tafiya cikin dukan yankuna da ke kewaye da Kogin
Urdun, yana wa'azin baftismar tuba domin gafarar zunubai. 4 Kamar
yadda aka rubuta a cikin littafin annabi Ishaya, “Ga muryan wani yana
kira a cikin jeji, 'Shirya hanyar Ubangiji, ka daidaita tafarkunsa! 5 Za a
cika kowani kwari, za a fasa kowani dutse a kuma baje kowani tudu, za a
mike karkatattun hanyoyi, za a cike hanyoyi masu gargada, 6 kuma dukan
mutane za su ga ceton Allah.” 7 Sai Yahaya ya kara fada wa taron jama'ar
da ke zuwa domin ya yi masu baftisma, “Ku 'ya'yan macizai masu dafi,
wa ya gargadeku ku guje wa fushin nan mai zuwa? 8 Ku ba da 'ya'ya da
sun cancanci tuba, kada ku kuma fara cewa a cikinku, 'Muna da Ibrahim a
matsayin Ubanmu', domin ina gaya maku, Allah yana iya ta da wa Ibrahim
'ya'ya daga cikin wadannan duwatsu. 9 Yanzu kuwa, an rigaya an sa gatari
a gindin itatuwa. Sabili da haka, duk itacen da bai ba da 'ya'ya masu kyau
ba za a sare shi kasa a kuma jefa shi cikin wuta.” 10 Sai mutanen da ke
cikin taron jama'ar suka tambaye shi cewa, “To me za mu yi?” 11 Ya amsa
ya ce masu, “Idan wani yana da taguwa biyu, sai ya ba wanda bashi da
ita daya, kuma wanda yake da abinci ya yi haka nan.” 12 Masu karban
haraji ma suka zo domin a yi masu baftisma, suka ce masa, “Malam, me
za mu yi?” 13 Ya ce masu, “Kada ku karba kudi fiye da yadda aka umarce
ku.” 14 Wasu sojoji ma suka tambaye shi cewa, “To, mu fa? Yaya za mu
yi?” Ya ce masu, “Kada ku kwace wa wani kudi, kada ku kuma yi wa
wani zargin karya. Ku dogara ga albashinku.” 15 Ana nan da mutane ke
sauraron zuwan Almasihu, kowa yana ta tunani a zuciyar sa game da
Yahaya, ko shi ne Almasihu. 16 Yahaya ya amsa ya ce masu duka, “Game
da ni dai, na yi maku baftisma da ruwa, amma akwai wani tafiye wanda
ya fi ni iko, ban ma isa in kwance maballin takalmansa ba. Shi zai yi
maku baftisma da Ruhu Mai Tsarki da kuma wuta. 17 Kwaryar shikarsa
na hanun sa domin ya share masussukarsa da kyau ya kuma tara alkama
a cikin rumbunsa. Amma zai kona buntun da wuta marar mutuwa. 18 Da
gargadi masu yawa ya yi wa mutanen wa'azin bishara. 19 Yahaya kuma
ya tsauta wa sarki Hirudus domin ya auri matar dan'uwansa, Hiruduya,
da kuma sauran abubuwan da Hirudus ya yi. 20 Amma Hirudus ya kara
yin wani mugun abu. Ya sa an kulle Yahaya a cikin kurkuku. 21 Ana nan,
lokacin da ake yiwa dukan mutane baftisma, aka yiwa Yesu mai baftisma.
Lokacin da yake yin addu'a, sai sama ta bude, 22 kuma Ruhu Mai Tsarki
ya sauko masa a kamanin kurciya, sai wata murya ta fito daga sama, “Kai
ne kaunataccen Da na. Ina jin dadin ka.” 23 Ana nan Yesu da kansa, da ya
fara, yana kimanin shekara talatin. Shi dan (kamar yadda ake tsammani)
Yusufu ne, dan Heli, 24 dan Matat, dan Lawi, dan Malki, dan Yanna, dan
Yusufu, 25 dan Matatiya, dan Amos, dan Nahum, dan Hasli, dan Najjaya,

26 dan Ma'ata, dan Matatiya, dan Shimeya, dan Yuseka, dan Yoda, 27 dan
Yowana, dan Resa, dan Zarubabila, dan Shiyaltiyel, dan Niri, 28 dan Malki,
dan Addi, dan Kosama, dan Almadama, dan Er, 29 dan Yosi, dan Aliyeza,
dan Yorima, dan Matat, dan Lawi, 30 dan Saminu, dan Yahuda, dan Yusufu,
dan Yonana, dan Aliyakima, 31 dan Malaya, dan Mainana, dan Matata,
dan Natan, dan Dauda, 32 dan Yesse, dan Obida, dan Bu'aza, dan Salmon,
dan Nashon, 33 dan Amminadab, dan Adimi, dan Arama, dan Hezruna,
dan Feresa, dan Yahuda, 34 dan Yakubu, dan Ishaku, dan Ibrahim, dan
Tera, dan Nahor, 35 dan Serug, dan Reyu, dan Feleg, dan Abiru, dan Shela,
36 dan Kainana, dan Arfakshada, dan Shem, dan Nuhu, dan Lamek, 37 dan
Metusela, dan Anuhu, dan Yaret, dan Mahalel, dan Kainana, 38 dan Enosh,
dan Shitu, dan Adamu, dan Allah.

4

1 Sai Yesu, cike da Ruhu Mai Tsarki, ya dawo daga kogin Urdun, sai
Ruhu Mai Tsarki ya bishe shi zuwa cikin jeji 2 kwana arba'in, shaidan
kuma ya jarabce shi. A kwanakin nan, bai ci abinci ba, kuma yunwa ta
kama shi bayan karshen lokacin. 3 Shaidan ya ce masa, “Idan kai Dan
Allah ne, ka umarci wannan dutse ya zama gurasa.” 4 Yesu ya amsa masa,
“A rubuce yake, 'Ba da gurasa kadai Mutum zai rayu ba.'” 5 Sai shaidan ya
kai shi zuwa wani tudu mai tsawo, ya kuma nuna masa dukan mulkokin
duniyan nan a dan lokaci. 6 Shaidan ya ce masa, “Zan ba ka iko ka yi
mulkin dukan wadannan, da dukan daukakarsu. Zan yi haka domin an
ba ni su duka in yi mulkinsu, kuma ina da yanci in ba dukan wanda na
ga dama. 7 Saboda da haka, idan ka rusuna ka yi mani sujada, dukansu za
su zama naka.” 8 Amma Yesu ya amsa ya ce masa, “A rubuce yake, 'Dole
ne Ubangiji Allahnka za ka yi wa sujada, shi kadai kuma za ka bauta wa.”
9 Sai shaidan ya kai Yesu Urushalima, ya tsayadda shi a bisan kololuwar
haikali, kuma ya ce masa, “Idan kai Dan Allah ne, ka jefas da kanka kasa
daga nan. 10 Domin a rubuce yake, 'Zai ba mala'ikunsa umarni su kiyaye
ka, su kuma tsare ka,' 11 kuma, 'Za su daga ka sama a hannunsu, don kada
ka yi tuntube a kan dutse.” 12 Yesu ya amsa masa cewa, “An fadi, 'Kada ka
gwada Ubangiji Allahnka.'” 13 Da shaidan ya gama yi wa Yesu gwaji, sai
ya kyale shi sai wani lokaci. 14 Sai Yesu ya koma Galili cike da ikon Ruhu,
kuma labarinsa ya bazu cikin dukan wuraren dake wannan yankin. 15 Ya
yi ta koyarwa a cikin majami'unsu, sai kowa na ta yabon sa. 16 Wata rana
ya zo Nazarat, birnin da aka rene shi. Kamar yadda ya saba yi, ya shiga
cikin majami'a a nan ranar Asabaci, ya kuma tashi tsaye domin ya karanta
Nassi. 17 An mika masa littafin anabi Ishaya, ya bude littafin ya kuma ga
inda an rubuta, 18 “Ruhun Ubangiji yana kai na, domin ya shafe ni in yi
wa'azin Bishara ga matalauta. Ya aike ni in yi shelar yanci ga daurarru, da
kuma budewar idanu ga makafi, in 'yantar da wadanda su ke cikin kunci,
19 in kuma yi shelar shekarar tagomashi na Ubangiji.” 20 Sai ya rufe littafin,
ya mai da shi ga ma'aikacin majami'ar, sai ya zauna. Dukan wadanda
suke cikin majami'ar suka zura Idanuwansu a kansa. 21 Sai ya fara masu
magana, “Yau wannan Nassi ya cika a kunuwanku.” 22 Dukan wadanda
ke wurin sun shaida abin da ya fadi kuma dukansu sun yi ta mamakin
kalmomin alheri da suke fitowa daga bakinsa. Suna cewa, “Wannan ai
dan Yusufu ne kawai, ko ba haka ba?” 23 Yesu ya ce masu, “Lallai za ku
fada mani wannan karin magana, 'Likita, ka warkar da kanka. Duk abin

da mun ji wai ka yi a Kafarnahum, ka yi shi a nan garinka ma.'" 24 Ya
sake cewa, "Hakika na fada maku, annabi baya samun karbuwa a garinsa.
25 Amma na gaya maku gaskiya akwai gwauraye da yawa cikin Isra'ila a
zamanin Iliya, lokacin da an rufe sammai shekaru uku da rabi babu ruwa,
lokacin da anyi gagarumar yunwa a duk fadin kasar. 26 Amma ba a aiki
Iliya zuwa wurin waninsu ba, sai wurin gwauruwa da ke a Zarifat can
kusa da Sidon. 27 Akwai kutare da yawa kuma a Isa'ila a zamanin anabi
Elisha, amma babu wanda aka warkar sai dai Na'aman mutumin Suriya
kadai. 28 Dukan mutanen da ke cikin majami'a suka fusata kwarai sa'adda
suka ji wadannan zantattuka. 29 Suka tashi suka tura shi zuwa wajen
birnin, suka kai shi bakin dutsen da aka gina garinsu a kai dominsu jefar
da shi kasa. 30 Amma ya ratsa tsakaninsu ya yi gabansa. 31 Sannan ya
gangara zuwa Kafarnahum, wani birni a Galili. Wata Asabaci yana koya
wa mutane a cikin majami'a. 32 Sun yi mamaki kwarai da koyarwan sa,
domin maganarsa na da iko. 33 A wannan lokacin akwai wani mutum a
cikin majami'a mai kazamin ruhu, sai ya yi kara da babbar murya, 34 "Ina
ruwan mu da kai, Yesu Banazarat? Ka zo domin ka hallaka mu ne? Na san
ko kai wanene! Kai ne Mai Tsarki na Allah!" 35 Yesu ya tsauta wa aljanin
yana cewa, "Yi shiru ka fita daga cikinsa!" Da aljanin ya jefar da mutumin
kasa a tsakiyarsu, ya fita daga cikinsa ba tare da yi masa rauni ba. 36 Dukan
mutanen suka yi mamaki, kuma suna ta zancen wannan abu a tsakaninsu.
Sun ce, "Wanda irin maganganu kenan? Ya umarce kazaman ruhohin da
karfi da iko kuma sun fita." 37 Saboda da haka, an fara yada labarinsa
zuwa dukan kewayen yankin. 38 Sai Yesu ya bar majami'ar ya shiga gidan
Siman. A wannan lokacin, surukar Siman tana fama da zazzabi mai zafi,
sai suka roke shi dominta. 39 Sai ya tsaya a kanta, ya tsautawa zazzabin,
kuma ya rabu da ita. Nan take, ta tashi ta fara yi masu hidima. 40 Da
faduwar rana, mutane suka kawo wa Yesu dukan wadanda suke ciwo da
cututtuka dabam dabam. Ya dora masu hannuwansa ya warkar da su.
41 Aljanu kuma sun fita daga wadasunsu da dama, suna kuka cewa, "Kai
ne Dan Allah!" Yesu ya tsauta wa aljannun ya kuma hana su magana,
domin sun sani cewa shine Almasihu. 42 Da safiya ta yi, ya kebe kansa
zuwa wani wurin da babu kowa. Jama'a da dama suna neman sa suka
zo inda yake. Sun yi kokari su hana shi barin su. 43 Amma ya ce masu,
"Dole in yi bisharar Allah a wasu birane da dama, domin dalilin da aka
aiko ni nan kenan." 44 Sai ya ci gaba da wa'azi cikin majami'u dukan fadin
Yahudiya.

5

1 Ya zama sa'adda mutane sun taru a wurin Yesu suna sauraron maganar
Allah, yana kuma yana tsaye a bakin tabkin Janisarata. 2 Ya ga jiragen
ruwa biyu tsaye a bakin tabkin. Masu kamun kifin kuwa sun fita daga
cikin jiragen suna wanke tarunsu. 3 Yesu ya shiga daya daga cikn jiragen
wanda shike na Bitrus ne, sai ya umarce shi ya dan zakuda da jirgin
daga bakin tabkin kadan zuwa cikin ruwa. Sai ya zauna ya kuma koya
wa mutane daga cikin jirgin. 4 Da ya gama magana, ya ce wa Siman,
"Zakuda jirgin zuwa wuri mai zurfi sa'annan ka zuba tarunka domin
kamu." 5 Siman ya amsa ya ce, "Ubangiji, mun yi aiki dukan dare bamu
kama komai ba, amma bisa ga maganarka, zan jefa tarun." 6 Da sun
yi haka, suka kama kifaye da yawan gaske, har tarunsu suna yagewa.

7 Sai suka roki abokan aikinsu da ke a dayan jirgin su zo su taimake su.
Suka zo sun cika jiragen biyu da kifaye, har suka fara nutsewa. 8 Amma
Siman Bitrus, da ya ga haka, ya russuna a gaban Yesu, yana cewa, “Ka
rabu da ni Ubangiji, gama ni mai zunubi ne.” 9 Domin ya yi mamaki, da
dukan wadanda suke tare da shi, sabili da yawan kifaye da suka kama.
10 Wannan ya hada da Yakubu da Yahaya 'ya'yan Zabadi abokan aikin
Siman. Sai Yesu ya ce wa Siman, “Kada ka ji tsoro, domin daga yanzu,
za ka kama mutane.” 11 Da sun kawo jiragensu waje kan kasa, suka bar
komai suka kuma bi shi. 12 Sa'adda yana daya daga cikin biranen, wani
mutum dauke da kuturta yana nan wurin. Da ya ga Yesu, ya fadi bisa
fuskarsa kasa yana rokansa, yana cewa, “Ubangji, idan ka yarda, za ka
iya tsarkake ni.” 13 Yesu ya mika hanunsa ya taba shi, yana cewa, “Na
yarda. Ka tsarkaka.” Sai nan da nan, kuturtar ta rabu da shi. 14 Ya
umarce shi kada ya gaya wa kowa, amma ya ce ma sa, “Tafi ka nuna
kanka ga firist sa'annan ka mika hadaya domin tsarkakewarka, kamar
yadda Musa ya umarta, a matsayin shaida a garesu.” 15 Amma labarinsa
ya bazu nesa, taron mutane da yawa kuma suka zo wurinsa domin su ji shi,
su kuma samu warkarwa daga cututtukansu. 16 Amma ya kan janye zuwa
wuraren da babu kowa ya yi addu'a. 17 Ya zama daya a cikin kwanakin
da yake koyarwa, akwai Farisawa da malaman attaura da ke zaune a
wurin wandanda suka zo daga kauyukan da suke kewaye da Galili da
Yahudiya da kuma birnin Urushalima. Ikon Ubangiji yana tare da shi
domin warkarwa. 18 A lokacin nan, wasu mutane suka zo dauke da wani
mutum shanyayye a kan tabarma, suka kuma nemi yadda za su shigar
da shi ciki, su kwantar da shi a gaban Yesu. 19 Ba su iya samun hanyar
da za su shigar da shi ba saboda taron, sai suka hau saman gidan, suka
saukar da shi daga rufin, a kan tabarman sa, zuwa tsakiyar mutanen, dai
dai a gaban Yesu. 20 Da ya ga bangaskiyarsu, Yesu ya ce, “Maigida, an
gafarta zunubanka.” 21 Marubuta da Farisawa suka fara sukar wannan,
suna cewa, “Wanene wannan da ke sabo? Wa zai iya gafarta zunubi, idan
ba Allah kadai ba?” 22 Amma da Yesu ya fahimci abin da suke tunani, sai
ya amsa ya ce masu, “Don me kuke sukar wannan a zuciyarku? 23 Wanne
ne ya fi sauki a ce, 'An yafe zunubanka' ko kuwa a ce, 'Tashi ka yi tafiya?”
24 Amma domin ku sani cewa Dan Mutum yana da yancin gafarta zunubai
a duniya, na ce maka, 'Tashi, dauki tabarmanka, ka tafi gidanka.'” 25 Nan
take, ya tashi a gabansu ya dauki tabarma da yake kwance; sai ya koma
gidansa, yana daukaka Allah. 26 Kowa yana ta mamaki kuma suka daukaka
Allah. Suna cike da tsoro, suna cewa, “Yau mun ga abubuwan al'ajibi.”
27 Bayan wadannan abubuwa sun faru, Yesu ya fito daga can sai ya ga wani
mai karban haraji mai suna Lawi yana zama a wurin karban haraji. Ya
ce masa, “Ka biyo ni.” 28 Sai Lawi ya bar komai, ya tashi, ya bi shi. 29 Lawi
kuma ya shirya gagarumar liyafa a gidansa, kuma akwai masu karban
haraji da yawa a nan, da wasu mutane da ke zama a gaban teburin liyafar
suna cin abinci tare da su. 30 Amma Farisawa da Marubuta suka fara korafi
ga almajiransa, suna cewa, “Don menene kuna ci da sha tare da masu
karban haraji da mutane masu zunubi?” 31 Yesu ya amsa masu, “Masu
lafiya basu bukatar likita, wadanda ke marasa lafiya kadai ke bukatar
likita. 32 Ban zo domin kiran masu adalci ba, amma na zo ne domin kiran
masu zunubi zuwa ga tuba.” 33 Sun ce masa, “Almajiran Yahaya sukan
yi azumi da addu'a, kuma almajiran Farisawa ma sukan yi haka. Amma

almajiranka suna ci suna sha?” 34 Yesu ya ce masu, “Akwai wanda zai sa
abokan ango su yi azumi, a lokacin da shi ango yana tare da su? 35 Amma
kwanaki na zuwa wadanda za a dauke ango daga wurinsu, a kwanakin
za su yi azumi.” 36 Sai Yesu ya sake fada masu wani misali. “Babu wanda
zai yage kyalle daga sabuwar tufa, ya kuma yi amfani da ita ya dinka
tsohuwar tufa. Idan ya yi hakannan, zai yage sabuwar tufar, kuma kyallen
daga sabuwar tufar ba zai dace da kyallen tsohuwar tufar ba. 37 Kuma,
babu mutum da zai sa sabon ruwan inabi a cikin tsofafin salkuna. Idan ya
yi haka, sabon ruwan inabin zai fasa salkunan, kuma ruwan inabin din
zai zube, salkunan kuma za su lallace. 38 Amma dole ne a sa sabon ruwan
inabi a sabobin salkuna. 39 Babu wanda zai yi marmarin sabon ruwan
inabi bayan da ya sha tsohon, gama zai ce, “Tsohon ya fi sabon.”

6

1 Ana nan wata Asabaci Yesu yana ratsawa cikin gonar hatsi, almajiransa
kuma na karyar zangarkun hatsin, suna murtsukawa a hanayensu suna
ci. 2 Amma wasu daga cikin Farisawa suka ce, “Saboda me kuke yin abin
da bai halatta a yi a ranar Asabaci ba?” 3 Yesu ya amsa masu, ya ce, “Ba
ku karanta abin da Dauda ya yi a lokacin da yake jin yunwa ba, shi da
mutanen da ke tare da shi? 4 Ya je cikin gidan Allah, ya dauki gurasar
alfarwa ya kuma ci daga ciki, ya kuma ba mazajen da ke tare da shi su ci,
ko da shike ya halarta ga Firistoci ne kadai su ci.” 5 Sai ya ce masu, “Dan
Mutum shi ne Ubangijin asabaci.” 6 Ya kasance a wata ranar Asabaci ya
shiga cikin majami'a ya kuma koya wa mutane a can. Wani mutum na
can wurin wanda hannun damansa ya shanye. 7 Marubuta da Farisawa
na kallonsa su ga ko zai warkar da wani a ranar Asabaci, domin su samu
dalilin zarginsa da yin abin da bai cancanta ba. 8 Amma ya san abin da
suke tunani, sai ya ce wa mai shanyeyen hannun, “Tashi, ka tsaya a nan
tsakiyar jama'a.” Sai mutumin ya tashi ya tsaya a nan. 9 Yesu ya ce masu,
“Ina tambayar ku, ya halatta a ranar Asabaci a yi nagarta ko mugunta, a
ceci rai ko a hallaka shi? 10 Sai ya dube su duka, ya kuma ce wa mutumin,
“Mika hannunka.” Ya yi haka, sai hannunsa ya koma lafiyayye. 11 Amma
suka fusata kwarai, suka yi shawara da junansu game da abin da za su
yi da Yesu. 12 Ya zama a kwanakin nan, ya hawo bisan dutse domin ya
yi addu'a. Ya ci gaba dukan dare yana addua'a ga Allah. 13 Da safiya
ta yi, ya kira almajiransa zuwa wurinsa, ya kuma zabi goma sha biyu
daga cikinsu, wadanda ya kira su “Manzanni.” 14 Sunayen Manzannin sune
Siman (wanda ya kuma kira Bitrus) da dan'uwansa, Andrawus, Yakubu,
Yahaya, Filibus, Bartalamawus, 15 Matta, Toma, Yakubu dan Halfa, Siman,
wanda ake kira Zaloti, Yahuda dan Yakubu, 16 da Yahuda dan Iskariyoti,
wanda ya zama maci amana. 17 Sai Yesu ya gangaro daga dutsen tare da
su, suka kuma tsaya a sarari. Almajiransa da yawa na nan a wurin, tare da
mutane da yawa daga Yahudiya da Urushalima, da kuma bakin tekun Taya
da Sidon. 18 Sun zo domin su ji shi, da kuma su sami warkarwa daga dukan
cututukansu. Mutane waddan da ke fama da kazaman ruhohi ma sun sami
warkarwa. 19 Dukan taron jama'ar suna kokarin su taba shi domin ikon
warkarwa yana fitowa daga wurinsa, ya kuma warkar da su duka. 20 Sai ya
dubi almajiransa ya ce, “Masu albarka ne ku matalauta, gama Mulkin Allah
naku ne. 21 Masu albarka ne ku masu yunwa yanzu, domin za a kosar da
ku. Masu albarka ne ku masu kuka a yanzu, domin za ku yi dariya. 22 Masu

albarka ne ku idan mutane sun ki ku, suka nuna maku wariya suna mai da
sunayen ku na mugunta, domin Dan Mutum. 23 Za ku yi farin ciki a ranan
nan kuna tsalle domin murna, domin hakika za ku samu lada mai girma a
sama, domin haka kakannin-kakannin su suka yi wa annabawa. 24 Amma
kaitonku mawadata! Domin kun rigaya kun samu ta'aziyar ku. 25 Kaitonku
kosassu a yanzu! Domin za ku ji yunwa nan gaba. Kaitonku masu dariya
yanzu! Domin za ku yi makoki kuna kuka nan gaba. 26 Kaiton ku idan
kowadanne mutane suna yabon ku! Domin haka kakannin-kakanninsu
suka yi wa annabawan karya. 27 Amma ina ce maku ku masu saurare
na, ku kaunaci magabtanku, ku kuma aikata nagarta ga wadanda suke
kinku. 28 Ku albarkaci masu zaginku, ku kuma yi addu'a ga wadanda suke
wulakanta ku. 29 Wanda ya mare ku a wannan kunci, ku juya masa dayan.
Idan wani ya dauki mayafinka, kada ka hana masa taguwarka. 30 Ku bayar
ga duk wanda ya roke ku. Idan wani ya dauki wani abu da ke naku, kada
ku bidi ya mayar da shi. 31 Duk abin da kake so mutane su yi maka, ka yi
masu hakan nan. 32 Idan ka kaunaci masoyan ka ne kadai, me wannan zai
amfane ka? Ko masu zunubi ma na kaunar masoyan su. 33 Idan kuna nuna
alheri ga wadan da ke maku alheri kadai, menene ladan ku a nan? Ko
masu zunubi ma na yin hakan nan. 34 Idan kun ba da rancen abubuwa ga
mutanen da kuna sa zuciya zasu mayar maku ne kadai, menene ribar ku
a nan? Ko masu zunubi suna ba masu zunubi rance, suna kuma sa zuciya
a mayar masu dadai gwargwado. 35 Amma ku kaunaci magabtan ku, ku
kuma nuna masu alheri. Ku basu rance, kada ku sa zuciya a maido maku,
kuma sakamakon ku zai zama da girma. Za ku zama yayan Mafifici, domin
shi da kansa yana nuna jinkai ga marasa godiya da miyagun mutane. 36 Ku
zama masu jinkai, domin Ubanku mai jinkai ne. 37 Kada ku shari'anta,
kuma ba za a shari'anta ku ba. Kada ku kayar, ku ma ba za a kashe ku ba.
Ku yafe wa wasu, kuma za a yafe maku. 38 Ku bayar ga wasu, ku ma za a
ba ku da yawa. Magwaji dankararre, girgizajje har ya cika yana zuba, za
su zuba har cinyarku. Domin duk ma'aunin da ku ka yi amfani da shi, da
shi za a auna maku. 39 Sai ya sake basu wani misali, “Makaho yana iya yi
wa makaho jagora? Idan ya yi haka, dukansu biyu za su fada cikin rami,
ko ba haka ba? 40 Almajiri baya fin Malaminsa, amma duk wanda ya samu
horo sosai zai zama kamar malaminsa. 41 Don me kake duba dan hakin da
ke a idon dan'uwanka, amma ba ka iya ganin gungumen da ke a idonka
ba? 42 Don me za ka ce wa dan'uwanka, 'Dan'uwa, bari in cire dan hakin da
ke a idonka', bayan kai da kanka ba ka iya ganin gungumen da ke a idonka
ba? Kai munafuki! Ka fara cire gungumen da ke a idonka, sa'annan za ka
gani da kyau yadda zaka cire hakin da ke a idon dan'uwanka. 43 Domin
babu itace mai kyau da ke haifar rubabbun 'ya'ya, ko rubabben itace da
zai haifi kyawawan 'ya'ya. 44 Domin ana iya sanin ko wani itace ta wurin
'ya'yan da yake bayarwa. Domin mutane basu kan tsinki 'ya'yan baure
a jikin kaya, ko kuwa su dibi inabi daga jikin sarkakkiya. 45 Mutumin
kirki, daga wadatar zuciyarsa ya kan ba da yaya masu kyau, kuma mugu
daga cikin muguwar ajiyar zuciyarsa yake aikata mugunta. Domin daga
cikar zuciyarsa ne bakinsa yakan yi magana. 46 Don me kuke ce da ni,
'Ubangiji, Ubangiji', amma ba ku yin biyayya da magana ta? 47 Duk wanda
ya zo wurina ya ji kalmomina ya kuma yi biyayya da su, zan gaya maku
yadda yake. 48 Yana kama da mutum da ke gina gida, wanda ya haka da
zurfi zuwa cikin kasa ya kuma gina harshashin gidan sa a kan dutse. Da

rigyawa ta zo, sai ruwa ya buga gidan, amma bai iya girgiza shi ba, domin
an gina shi da kyau. 49 Amma duk mutumin da ya ji kalmomina ya kuma
ki biyayya da su, yana kamar mutum wanda ya gina gidansa a kan kasa,
babu harshashi. Amma da ambaliyan ruwa ta buga gidan, nan take ya
rushe, ragargajewar gidan kuma da girma take.

7

1 Bayan da Yesu ya gama fadar dukan abubuwan da zai fadi a jin kunnen
dukan mutanen, sai ya shiga Kafarnahum. 2 Bawan wani jarumi, wanda
yake kauna, ba shi da lafiya har ma ya kusa mutuwa. 3 Amma da ya ji
labarin Yesu, jarumin ya aiki wadansu dattawan Yahudawa, ya ce a roki
Yesu ya zo ya ceci bawansa daga mutuwa. 4 Sa'adda su ka zo kusa da Yesu,
su ka roke shi da gaske, cewa, “Wannan ya isa ka yi masa haka, 5 saboda
shi mai kaunar kasar mu ne, kuma shi ne ya gina mana majami'a. 6 Sai
Yesu ya tafi tare da su. Amma sa'adda ya zo kusa da gidan mutumin,
jarumin ya aiki abokansa su ka ce da shi, “Ubangiji kada ka damu domin
ni ban isa ka zo gida na ba. 7 Shi ya sa na ga ban isa in zo wurinka ba,
ka yi magana kadai bawa na kuwa zai warke. 8 Gama ni ma mutum ne
mai iko, ina da sojoji karkashina. Ina iya cewa da wannan, 'Ka je' sai
ya tafi, in kuma ce da wani 'ka zo' sai ya zo, in kuma ce da bawa na,
'Yi kaza,' sai ya yi.” 9 Sa'adda Yesu ya ji haka, ya yi mamakin mutumin,
ya juya wajen taron da su ke biye da shi, ya ce, “Na gaya maku, ko a
cikin Isra'ila ban sami wani mai bangaskiya irin wannan ba” 10 Daga nan
wadanda a ka aika, suka dawo gida suka tarar da bawan cikin koshin
lafiya. 11 Wani lokaci bayan wannan, ya zama Yesu yana tafiya wani gari
da ake kira Na'im. Almajiransa su na tare da shi, da kuma taron mutane
masu yawa. 12 Sa'adda ya kusa da kofar garin, sai ga wani matacce ana
dauke da shi. Kuma shi kadai ne da a wurin mahaifiyarsa. Ita kuwa
gwauruwa ce, mutane da dama daga cikin gari suna tare da ita. 13 Da
ganin ta, sai Ubangiji ya cika da tausayi a game da ita ya ce da ita, “Kada
ki yi kuka.” 14 Sai ya zo ya taba makarar, sai masu dauke da shi su ka
tsaya. Ya ce 'Saurayi na ce ma ka ka tashi.” 15 Sai mataccen ya tashi ya
fara yin magana. Sai Yesu ya ba mahaifiyar danta. 16 Sai tsoro ya kama
su duka. Su ka kama yabon Allah, su na cewa, “An ta da wani annabi
mai girma a cikinmu” kuma “Allah ya dubi mutanensa.” 17 Wannan labari
na Yesu, ya ba zu a cikin dukan Yahudiya da yankuna da su ke kewaye.
18 Almajiran Yahaya suka gaya masa dukan wadannan abubuwa. 19 Sai
Yahaya ya kira biyu daga cikin almajiransa, ya aike su wurin Ubangiji,
suka ce da shi, “Kai ne mai zuwan nan, ko akwai wani wanda za mu
saurari zuwansa?” 20 Sa'adda suka zo kusa da Yesu, sai mutanen suka ce,
“Yahaya Mai Baftisma, ya aiko mu, mu tambaya, “Kai ne mai zuwan nan,
ko akwai wani wanda za mu saurari zuwansa?” 21 A cikin wannan lokaci,
ya warkar da mutane da yawa daga cututtuka da matsaloli da miyagun
ruhohi. Makafi da yawa sun sami ganin gari. 22 Yesu, ya amsa ya ce masu,
“Bayan kun tafi, ku ba Yohanna rahoton abin da ku ka ji da abin da ku
ka gani. Makafi suna ganin gari, guragu suna tafiya, ana kuma tsarkake
kutare. Kurame suna ji, ana tayar da matattu, ana gaya wa matalauta
labari mai dadi. 23 Mai albarka ne mutumin da ya tsaya a kan ba da gaskiya
gare ni saboda ayukan da na ke yi.” 24 Bayan da mutanen da Yahaya ya
aiko suka tafi, Yesu ya fara yi wa taron magana game da Yahaya. “Me ku ka

tafi ku gani a cikin hamada, ciyawa wadda iska ta ke girgizawa? 25 Amma
me ku ka tafi domin ku gani, mutum mai saye da tufafi masu taushi? Duba
mutanen da su ke saye da tufafi masu daraja, kuma suna rayuwa cikin jin
dadi suna fadar sarakuna. 26 Amma me ku ka tafi domin ku gani, annabi
ne? I, ina gaya ma ku, ya ma fi annabi. 27 Wannan shine wanda aka rubuta
a kansa, "Duba, ina aika manzo na a gabanka, wanda za ya shirya maka
hanya a gabanka. 28 Ina gaya maku, a cikin wadanda mata suka haifa, ba
wanda ya fi Yahaya girma. Duk da haka, wanda ya fi kankanta a mulkin
Allah, ya fi shi girma. 29 Sa'anda dukan mutane suka ji haka, har da ma
su karbar haraji, suka shaida Allah mai adalci ne. Su na cikin wadanda
Yahaya ya yi wa baftisma. 30 Amma Farisawa da wadanda su ke kwararru
a cikin shari'ar Yahudawa, wadanda ba shi ne ya yi masu baftisma ba,
suka yi watsi da hikimar Allah don kansu. 31 Sa'annan Yesu ya ce, "Da
me zan kamanta mutanen wannan zamani? Da me suka yi kama? 32 Suna
kama da yaran da suke wasa a kasuwa, wadanda suke magana da junansu
suna cewa, "Mun yi maku busa, ba ku yi rawa ba. Mun yi makoki, ba ku
yi kuka ba." 33 Haka, Yahaya ya zo, bai ci gurasa ba, bai sha ruwan inabi
ba, amma ku ka ce, 'Aljani ne yake mulkinsa. 34 Dan Mutum, ya zo, yana
ci, yana sha, amma, kuka ki shi, kuna cewa dubi mutum mai hadama, mai
shan ruwan inabi da yawa, abokin masu karbar haraji da masu zunubi!
35 Amma hikimar Allah tana shaidar dukan 'yayanta." 36 Wata rana wani
Bafarise, ya roki Yesu ya je ya ci abinci tare da shi. Bayan da Yesu ya
shiga gidan Bafarisen, ya zauna a teburi domin ya ci abinci. 37 Sai ga wata
mace mai zunubi, ta fito daga cikin birni. Sa'anda ta ji labari Yesu yana
gidan Bafarisen, domin ya ci abinci. Ta dauki tandun mai na alabastar
mai kamshi. 38 Ta tsaya kusa da Yesu tana kuka. Ta fara jika kafafunsa da
hawayenta, tana shafe kafafunsa da gashin kanta. Tana yi wa kafafunsa
sumba, tana shafe su da turare. 39 Sa'anda Bafarisen da ya gaiyaci Yesu,
ya ga haka, sai ya yi tunani a cikin ransa, da cewa, "In da wannan mutum
annabi ne, da ya gane ko wacce irin mace ce, wannan da take taba shi, ita
mai zunubi ce." 40 Yesu ya amsa ya ce masa, "Siman, ina so in gaya maka
wani abu." Ya ce, "malam sai ka fadi!" 41 Yesu ya ce, "wani mutum mai ba
da bashi yana bin wadansu mutane su biyu kudi, yana bin dayan sule dari,
dayan kuma yana bin sa sule hamsin. 42 Da yake ba su da kudin da za su
iya biyan sa, sai ya yafe masu, su duka biyu. A cikin su biyu, wanne ne zai
fi nuna kauna ga wannan mutum?" 43 Siman ya amsa ya ce, "Ina tsammani
wanda ya yafe wa kudi da yawa." Yesu ya amsa ya ce masa, "Ka shari'anta
dai dai." 44 Yesu ya juya wajen matar, ya ce da Siman, "Ka ga matan nan.
Na shiga gidanka. Ba ka ba ni ruwa domin kafafuna ba, amma ita ta ba
ni, da hawayenta ta wanke kafafuna, ta kuma shafe su da gashin kanta.
45 Kai ba ka yi ma ni sumba ba, amma ita ta yi, tun sa'adda na shigo nan ba
ta dena sumbatar kafafuna ba. 46 Kai ba ka shafe kai na da mai ba, amma
ita ta shafe kafafuna da turare. 47 Saboda haka, ita wadda ta ke da zunubi
da yawa ta bayar da mai yawa, ta kuma nuna kauna mai yawa. Amma shi
wanda aka gafarta wa kadan, ya kuma nuna kauna kadan." 48 Daga nan
sai ya ce mata, "An gafarta zunubanki." 49 Wadanda su ke a nan zaune
tare da shi suka fara magana da junansu, "Wanene wannan wanda har
yake gafarta zunubai? 50 Sai Yesu ya ce da matar, "Bangaskiyarki ta cece
ki. Ki tafi da salama."

8

[1] Bayan haka, Yesu da almajiransa goma sha biyu, su ka zagaya cikin
birane da kauyuka dabam dabam, suna wa'azi da shelar labari mai dadi
game da mulkin Allah, [2] mata da yawa wadanda Yesu ya warkar daga
aljanu da cututtuka iri iri suna tafiya tare da su. A cikinsu akwai Maryamu
wadda a ke ce da ita Magadaliya, wadda ya fitar da aljanu bakwai daga
cikinta, [3] da Yuwana matar Kuza wakilin Hirudus, da Suzanatu da kuma
wasu mata da yawa. Daga abin hannunsu suka tanada masu. [4] Wata rana
aka tara taron mutane da yawa, saboda mutane su na zuwa daga birane
da yawa domin su ga Yesu. Ya yi magana dasu cikin misali. [5] "Wani mai
shuka ya tafi domin ya shuka iri. Sa'adda ya ke yafa iri, wadansu iri
suka fada a kan hanya. Sai mutane suka tattake su, tsuntsaye kuma suka
tsince wadansu suka cinye. [6] Wadansu kuma suka fada a kan duwatsu
inda babu kasa da yawa. Da suka tsaro suka fara girma, sai nan da nan
suka bushe saboda babu laima a wurin. [7] Wadansu irin kuma suka fada
inda yake da kayayuwa. Tsiretsiren kayayuwan suka fito tare da irin da
aka shuka, suka shake su yadda basu iya yin girma ba. [8] Amma wadansu
irin suka fada a kan kasa mai kyau, suka yi girma sosai suka ba da anfani
da yawa, har rubi dari." Bayan da Yesu ya fadi wadannan abubuwan, sai
ya yi kira gare su, "Duk mai kunnen ji, bari ya ji." [9] Sai almajiran Yesu
suka tambaye shi ya gaya ma su ma'anar labarin. [10] ya ce da su, "Ku aka
ba dama ku gane boyayyun abubuwa, na mulkin Allah. Amma ga sauran
mutane ina yi masu magana cikin misalai, 'Domin ko da sun gani ba za
su gane ba, kuma ko da sun ji ba za su fahimta ba." [11] To ga ma'anar
misalin. Irin shi ne maganar Allah. [12] Irin da ya fada a kan hanya sune
mutanen da suka ji maganar Allah amma daga baya sai shedan ya zo ya
dauke maganar daga cikin hankulansu, domin kada su bada gaskiya su
tsira. [13] Sa'annan, wadanda suka fada kan duwatsu sune mutanen da, da
zarar sun ji maganar, sukan karbe ta da murna, amma ba su da sauyu; su
kan bada gaskiya na dan lokaci kadan kawai, da zaran gwaji ya same su
sai su ridda. [14] Irin da suka fada cikin kayayuwa, sune mutanen da suka
ji maganar, amma da suka ci gaba da rayuwa, sai suka bari matsalolin
rayuwa kamar dukiya da jin dadin rayuwa suka fi karfinsu, sai ya zama
ba su iya bada 'ya'yan da suka yi girma ba. [15] Amma irin da suka fada
a kan kasa mai kyau, wadannan sune mutanen da suka ji maganar, suka
karbe ta da gaskiya da zuciya daya, sun rike ta kam-kam, suna jimrewa
wurin ba da 'ya'ya. [16] Ba mai kunna fitila, ya rufe ta da kasko, ko su sa ta a
karkashin gado. Amma sai a sa ta a wurin zaman ta domin duk wanda ya
shigo ya iya ganin hasken ta. [17] Babu abin da yake a boye wanda ba za a
tone shi ba, ko wani asiri da ba za ya fito fili a san shi ba. [18] Ku yi hankali da
yadda kuke ji, domin duk mai abu, shi za a kara wa, kuma duk mara abu,
dan kadan da yake tunani yana da shi ma, za a dauke." [19] Sai mahafiyar
Yesu da 'yan'uwansa, su ka zo wurinsa, amma ba su iya zuwa ko kusa da
shi ba saboda taron jama'a. [20] Sai wani ya gaya masa, "Ga mahaifiyarka
da 'yan'uwanka, su na tsayuwa a waje, su na son ganin ka." [21] Amma Yesu
ya amsa ya ce ma su, "Mahaifiyata da 'yan'uwana sune wadanda suke jin
maganar Allah, suke yin biyayya da ita." [22] Wata rana kuma Yesu ya shiga
cikin jirgin ruwa, shi da almajiransa. Ya ce masu, "Ina so mu je dayan
ketaren tafkin." Sai su ka fara tafiya domin su ketare tafkin. [23] Amma
sa'adda su ke tafiya sai Yesu ya yi barci, sai wata iska mai karfi ta taso

cikin tafkin, nan da nan sai jirgin ya fara cika da ruwa, kuma su na cikin
hatsari. 24 Sai almajiran Yesu su ka zo su ka tashe shi daga barci. Suka ce
da shi, "Ya Shugaba! Ya Shugaba! Za mu mutu!" Sai ya tashi ya umarci
iskar, sai iskar mai hauka da tumbatsar ruwan sun tsaya tsit. 25 Daga
nan sai ya ce da su, "Ina bangaskiyar ku?" Almajiran suka tsorata suka yi
mamakin abin da ya faru nan take. Suka ce wa junansu, "Wanene wannan
wanda har zai ba iska da ruwa umarni kuma su yi masa biyayya?" 26 Suka
zo yankin Garasinawa, wanda ke kusa da Gallili. 27 Sa'adda Yesu ya sauka
kasa, sai wani mutum daga wannan yankin ya tarbe shi. Wannan mutum
kuwa yana da aljanu. Mutumin ya dade ba ya sa tufafi, kuma ba ya zama
a gida. Maimakon haka, sai a cikin kabarbura ya ke zama. 28 Sa'adda ya ga
Yesu, mutumin ya yi ihu da karfi, ya rusuna a gabansa da babban murya
ya ce, "Me zan yi da kai, Yesu, Dan Allah Madaukaki? Ina rokonka, kada
ka ba ni azaba!" 29 Domin Yesu ya umarci aljanun su fita daga cikinsa,
domin sau da dama aljanun sukan kama shi. Ko an daure mutumin da
sarkoki an kuma tsare shi, yakan tsuttsunke su, kazaman ruhohin sukan
kora shi cikin jeji. 30 Sa'annan Yesu ya tambaye shi, "Yaya sunanka?" Sai
ya ba da amsa, "Suna na dubbai." Ya ce haka ne domin aljanu da yawa sun
shiga wannan mutum. 31 Aljanun suka yi ta rokon Yesu kada ya ummarce
su su shiga cikin rami mai zurfi. 32 Akwai babban garken aladu su na
kiwo a kan tsauni kusa da wurin. Aljanun suka roki Yesu da ya barsu su
shiga cikin aladun, shi kuwa ya yarda masu. 33 Aljanun suka bar mutumin
suka shiga cikin aladun, sai garken aladun suka gangara kwari suka fada
cikin tafkin, suka nutse. 34 Lokacin da mutanen da su ke kiwon aladun
suka ga abin da ya faru, sai suka gudu! Suka ba da rahoton abin da ya
faru ga mutanen cikin gari da na wannan kewayen. 35 Don haka, mutanen
da suka ji haka suka tafi domin su ga abin da ya faru, suka zo wurin da
Yesu yake, suka ga mutumin wanda aljanu suka fita daga cikinsa. Suka
ga ya na sanye da tufafi, kuma ya na cikin hankalinsa, sai tsoro ya kama
su. 36 Mutanen da suka ga abin da ya faru, suka gaya wa wadansu yadda
aka warkar da mutumin da aljanu suke iko da shi. 37 Sai dukan mutane
wadanda suke cikin yankin Garasinawa da wadanda suke kewaye, suka
roki Yesu da ya fita daga cikin yankin kasarsu domin sun ji tsoro kwarai
da gaske. Daga nan Yesu da almajiransa suka shiga cikin jirgin ruwa suka
koma. 38 Mutumin wanda aljanu suka fita daga cikinsa, ya roki Yesu cewa,
"Ka barni in tafi tare da kai!" Amma Yesu ya sallame shi cewa, 39 "Ka koma
gida ka gaya wa mutanen ka abubuwa masu girma wadanda Allah ya yi
maka." Daga nan sai mutumin ya tafi yana ta gayawa dukan mutanen
birnin game da abubuwan da Yesu ya yi masa. 40 Sa'adda Yesu ya dawo,
mutanen suka marabce shi, gama, dukansu suna jiransa. 41 Sai ga wani
mutum mai suna Yayirus, daya daga cikin shugabannin majami'a, ya zo
kusa da Yesu ya rusuna da kansa a kasa. Ya roke shi domin ya zo gidansa,
42 saboda diyarsa mai kimanin shekara goma sha biyu ta na bakin mutuwa,
kuma ita kadai ce diya a gare shi. Amma sa'adda yake tafiya, taron mutane
da yawa suna matsa shi. 43 Akwai wata mace a nan wadda take zubar
jini har shekara goma sha biyu. Ta kashe kudinta duka a wurin likitoci,
domin su warkar da ita amma ba wanda ya iya warkar da ita. 44 Sai ta
biyo ta bayan Yesu ta taba habar rigarsa. Nan take sai zubar jinin ya tsaya.
45 Yesu ya ce, "Wanene ya taba ni?" Wadanda suke kewaye da shi, kowa ya
ce bai taba shi ba, Bitrus ya ce, "Shugaba, mutane da yawa suna ta taruwa

kewaye da kai suna ta matsowa kusa da kai.” 46 Amma Yesu ya ce, “Na sani,
wani ya taba ni, domin iko ya fita daga wurina.” 47 Sa'adda matar ta gane
cewa ba za ta iya boyewa ba, sai ta zo wurinsa cikin tsoro. Ta durkusa
a gaban Yesu, ta fada a gaban dukan jama'a dalilin da ya sa ta taba shi
kuma nan da nan ta warke. 48 Sai ya ce da ita, “Diya, bangaskiyarki ta
warkar da ke. Tafi cikin salama.” 49 Yana cikin yin magana, wani daga
cikin gidan shugaban majami'ar ya zo, ya ce, “Diyarka ta riga ta mutu,
kada ka dami malam.” 50 Amma sa'adda Yesu ya ji haka, sai ya ce da shi,
“Kada ka ji tsoro. Ka bada gaskiya za ta rayu.” 51 Sa'adda ya zo gidan, bai
bar kowa ya shiga gidan tare da shi ba sai Bitrus da Yahaya da Yakubu, da
mahaifiyar yarinyar da babanta. 52 Dukan mutane a wurin, suna ta kuka
da karfi saboda sun damu da yarinyar ta mutu. Amma Yesu ya ce da su,
“Ku dena kuka! Ba mutuwa ta yi ba! Barci ta ke yi kawai!” 53 Mutanen
suka yi ma sa dariyan reni, saboda sun sani yarinyar ta mutu. 54 Amma
ya kama hannun ta yayi kira cewa, “Yarinya, na ce ki tashi!” 55 Nan da nan
ruhun ta ya dawo jikin ta sai ta tashi. Ya ce masu su ba ta wani abu ta ci.
56 Iyayenta suka yi mamaki, amma Yesu ya ce da iyayen kada su gaya wa
kowa abin da ya faru.

9

1 Ya kira almajiransa goma sha biyu, ya ba su iko su fitar da kowanne
irin aljani, su kuma warkar da cututtuka daga mutane. 2 Ya aike su, su
yi wa'azin mulkin Allah, su kuma warkar da marasa lafiya. 3 Ya ce masu,
“Kada ku dauki komi tare da ku domin wannan tafiya. Kada ku dauki
sanda, ko jakar matafiyi, ko gurasa, ko kudi - Kada ma ku dauki taguwa
biyu. 4 Dukan gidan da ku ka shiga, ku zauna a gidan har zuwa lokacin da
za ku tafi daga wannan yankin. 5 Dukan wadanda ba su marabce ku ba,
sa'adda ku ke barin wannan gari, ku karkabe kurar kafufunku a matsayin
shaida a kansu.” 6 Daga nan sai almajiran suka tafi zuwa cikin kauyuka,
suka yi ta shelar bishara, su na warkar da mutane a ko'ina. 7 Ana nan
Hirudus, mai mulki, ya ji labarin dukan abubuwan da su ke faruwa. Ya yi
mamaki saboda wadansu mutane suna cewa Yahaya mai yin Baftisma ne
ya sake dawowa da ransa. 8 Wadansu kuma suna cewa, annabi Iliya ne ya
sake bayyana, wadansu kuma suna cewa daya daga cikin annabawa na
da can ne ya sake bayyana da rai. 9 Hirudus ya ce, “Ba zai yiwu Yahaya ne
ba, domin na datse masa kai. To, wanene wannan da ni ke jin wadannan
abubuwa a kansa?” Daga nan sai ya cigaba da neman hanyar da zai ga
Yesu. 10 Sa'adda manzannin suka dawo daga tafiyarsu, suka gaya wa Yesu
dukan abubuwan da suka yi. Daga nan sai ya dauke su domin su tafi tare
da shi zuwa garin Baitsaida. 11 Amma sa'adda taron suka ji inda Yesu ya
tafi, sai suka bi shi can. Ya marabce su ya yi masu jawabi a kan mulkin
Allah, kuma ya warkar da wadanda su ke bukatar warkarwa. 12 Da yake
yamma ta fara yi, sai almajiransa goma sha biyu suka zo suka ce da shi,
“Idan ka yarda ka sallami wannan babban taron mutane dominsu shiga
cikin kauyuka, da ke kewaye da gonaki, dominsu sami abinci da wuraren
da za su kwana, da yake mu na nan a wurin da ba kowa.” 13 Amma sai
ya ce da su, “Ku ba su abin da za su ci.” Suka amsa masa, “Dukan abin da
muke da shi shine, 'Yan dunkulen gurasa biyar da 'yan kifaye guda biyu,
ba za mu iya zuwa mu sawo abincin da zai ishi mutanen nan su duka ba.”
14 Mutanen da suke wurin sun kai kimanin mazaje dubu biyar. Sai Yesu

ya ce da almajiran, “Ku ce da mutanen su zauna kungiya-kungiya, mutane
hamsin a kowacce kungiya.” 15 Sai almajiran suka yi haka, dukan mutanen
suka zauna. 16 Ya dauki dunkulen gurasan guda biyar, da kifin guda biyu,
yana dubawa zuwa sama ya albakarce su, sa'annan ya gutsuttsura, ya ba
almajiran domin su rarraba wa mutane. 17 Dukansu suka ci kowa ya koshi.
Daga nan almajiran suka tattara sauran abin da ya rage, har kwanduna
goma sha biyu suka cika! 18 Wata rana Yesu yana yin addu'a shi kadai,
sai almajiransa suka zo sai ya tambaye su, “Wa mutane suke cewa da ni?”
19 Suka amsa, “Wadansu suna cewa, Yahaya mai yin Baftisma, wadansu
suna cewa kai annabi Iliya ne, har yanzu wadansu suna cewa kai wani
cikin annabawa na da can ne ya dawo da rai.” 20 Ya tambaye su, “Ku fa?
Wa kuke cewa da ni?” Bitrus ya amsa, “Kai Almasihu ne wanda ya zo daga
wurin Allah.” 21 Sai Yesu ya gargade su da karfi, kada su gayawa kowa haka
tukuna. 22 Sa'annan ya ce, “Dan Mutum dole ya sha wahalar abubuwa da
yawa; dattawa za su ki shi da manyan fristoci da marubuta, sa'annan za
a kashe shi. Bayan kwana uku, za a tashe shi da rai.” 23 Sai ya ce da
su duka, “Dukan wanda ya ke so ya biyo ni, dole ne ya yi musun kansa,
ya dauki gicciyen sa kulluyomin, ya biyo ni. 24 Dukan wanda yake so ya
ceci ransa, za ya rasa shi, amma dukan wanda ya ba da ransa domina,
za ya cece shi. 25 Wacce riba mutum zai samu idan ya sami duniya duka,
amma ya rasa ransa? 26 Dukan wanda yake jin kunya ta da magana ta,
Dan Mutum ma zai ji kunyarsa, sa'adda ya dawo cikin darajarsa da darajar
Uba da ta mala'iku masu tsarki. 27 Amma ina gaya maku wannan tabbas,
wadansu cikinku da ke nan tsaye, ba za su mutu ba sai sun ga mulkin
Allah.” 28 Kwana takwas bayan Yesu ya fadi wadannan kalmomi, sai ya
dauki Bitrus da Yahaya da Yakubu, ya hau kan dutse domin ya yi addu'a
a can. 29 Sa'anda ya ke yin addu'a sai yanayin fuskar sa ya canza sosai,
tufafinsa kuma suka yi sheki da haske kamar walkiya. 30 Nan da nan sai
ga mutane biyu suna magana da shi, wato Musa da Iliya. 31 Suka bayyana
da daraja kewaye da su, suka yi magana da Yesu a kan tafiyarsa wadda za
ta zo ba da dadewa ba a cikin Urushalima. 32 Bitrus da almajiran da suke
tare da shi barci mai nauyi ya dauke su. Sa'adda suka farka sai su suka
ga daukakar Yesu; kuma suka ga mutanen su biyu da ke tsaye tare da shi.
33 Sa'adda Musa da Iliya suke shirin su bar wurin Yesu, sai Bitrus ya ce, “Ya
shugaba, ya yi kyau da muke a nan. Zai yi kyau mu yi runfuna uku, daya
dominka, daya domin Musa, daya kuma domin Iliya.” Amma hakika bai
san abin da ya ke fadi ba. 34 Sa'adda yake fadin haka sai wani girgije ya zo
ya rufe su. Sai suka ji tsoro sa'adda girgijen ya kewaye su. 35 Sai ga wata
murya daga cikin girgijen tana cewa, “Wannan Dana ne wanda na zaba,
ku ji shi.” 36 Sa'adda muryar ta gama magana, Yesu yana nan shi kadai.
Suka yi shiru ba su iya cewa kome ba a kan abin da suka gani a kwanakin
nan. 37 Washe gari, da suka sauko daga kan dutsen, sai taron mutane
da yawa suka zo wurinsa. 38 Nan da nan, wani mutum daga cikin taron
mutanen ya yi magana da karfi, “Mallam, kayi wani abu dominka taimaki
da na, shi kadai ne gare ni. 39 Mugun ruhu ya kan hau kansa, ya sa shi ya
yi ta magowa. Ya kan girjiza shi da karfi ya sa bakinsa ya yi ta kumfa. Da
kyar ya ke rabuwa da shi, kuma ya kan ji masa ciwo ba kadan ba bayan
da ya bar shi. 40 Na roki almajiran ka su umurci mugun ruhun ya fita
daga cikinsa, amma ba su iya ba!” 41 Yesu, ya amsa, ya ce, “Ku karkatattun
tsara marasa bangaskiya, har yaushe zan zauna da ku ina jimrewa da ku?

“Kawo yaronka anan.” 42 Sa'adda yaron yake zuwa, sai mugun ruhun ya
fyada yaron a kasa, ya jijjiga shi sosai. Amma Yesu ya tsauta wa mugun
ruhun, ya warkar da yaron. Sa'annan ya mika yaron wurin mahaifinsa.
43 Dukansu suka yi mamaki da girman ikon Allah. Amma sa'anda suke ta
yin mamaki a kan dukan al'ajiban da ya yi, ya ce da almajiransa, 44 “Ku
saurara da kyau a kan abin da zan gaya maku, ba da dadewa ba za a bada
Dan Mutum ga mutane.” 45 Amma almajiran ba su gane abin da yake nufi
da haka ba, an hana su fahimta, domin kada su gane abin da ya ke nufi
tukuna, kuma suna jin tsoron su tambaye shi. 46 Wani lokaci, almajiran
suka fara gardama a tsakaninsu game da wanene za ya zama mafi girma a
cikinsu. 47 Amma Yesu ya san abin da suke tunani a zuciyarsu, sai ya kawo
dan karamin yaro ya tsaya a kusa da shi, 48 sai ya ce da su, “Idan wani
ya karbi dan karamin yaro kamar wannan saboda ni, dai dai yake da ya
karbe ni. Idan kuma wani ya karbe ni, ya karbi wanda ya aiko ni kenan.
Wanda yake mafi kankanta a cikinku, shi ne mafi mahimmanci.” 49 Yahaya
ya amsa yace, “Ya shugaba, mun ga wani mutum yana ba miyagun ruhohi
umarni su fita daga cikin mutane da sunanka. Sai muka ce da shi ya dena
yin haka saboda baya tare da mu.” 50 Amma Yesu ya ce, “Kada ku hana
shi yin haka, domin dukan wanda ba ya gaba da ku, yana tare da ku.”
51 Sa'adda rana ta kusato da zai hawo zuwa sama, ya kudurta sosai zai tafi
Urushalima. 52 Ya aiki wadansu manzanni su shirya wuri dominsa kafin
ya zo. Suka shiga wani kauye a cikin kauyen Samariya domin su shirya
masa wuri a can. 53 Amma mutanen can ba su karbe shi ba tun da ya ke
Urushalima zai tafi. 54 Sa'adda biyu daga cikin almajiransa, wato Yakubu
da Yahaya suka ga haka, suka ce, “Ubangiji, kana so mu umarci wuta ta
sauko daga sama, ta hallaka su?” 55 Amma, ya juya ya tsauta masu. 56 Sai
suka tafi wani kauye dabam. 57 Da suna cikin tafiya a kan hanya, sai wani
mutum ya ce da shi, “Zan bi ka dukan inda za ka tafi.” 58 Yesu ya amsa
masa, “Dila suna da ramuka a kasa inda za su shiga, tsuntsaye kuma suna
da sheka, amma Dan Mutum ba shi da inda zai kwanta.” 59 Yesu, ya ce da
wani mutumin kuma, “Ka biyo ni.” Amma mutumin ya ce, “Ubangiji, ka
bari in koma gida in bizine mahaifina tukuna.” 60 Amma Yesu ya ce masa,
“Ka bar matattu su bizine matattunsu; amma kai ka tafi ka yi wa mutane
shelar mulkin Allah a ko'ina.” 61 Wani kuma ya ce, “Ubangiji zan tafi tare
da kai, amma bari in je gida inyi ban kwana da mutanena tukuna.” 62 Yesu
ya ce da shi, “Dukan wanda ya fara huda a gonarsa idan ya dubi baya, bai
isa ya shiga mulkin Allah ba.”

10

1 Bayan wadannan abubuwa, Ubangiji ya sake nada wadansu saba'in
ya aike su biyu biyu, domin su tafi kowanne birni da wurin da yake
niyyan zuwa. 2 Ya ce da su, “Girbin yana da yawa, amma ma'aikatan
sun yi kadan. Saboda haka kuyi addu'a sosai ga Ubangijin girbin, domin
ya aiko da ma'aikata cikin gonarsa. 3 Ku tafi, duba na aike ku kamar 'yan
raguna cikin kyarkyetai. 4 Kada ku dauki jakan kudi, ko jakar matafiyi,
ko takalma, kada ku gai da kowa a kan hanya. 5 Dukan gidan da ku ka
shiga, ku fara cewa, 'Bari salama ta kasance a wannan gida.' 6 Idan akwai
mutum mai salama a gidan, salamar ku za ta kasance a kansa, amma idan
babu, salamar ku za ta dawo wurinku. 7 Ku zauna a wannan gidan, ku
ci ku sha abin da suka tanada maku. Gama ma'aikaci ya wajibci ladansa.

Kada ku bi gida gida. 8 Dukan birnin da ku ka shiga kuma sun karbe ku,
ku ci abin da suka sa a gabanku. 9 Ku warkar da marasa lafiyar da ke
wurin. Ku ce da su, 'Mulkin Allah ya zo kusa da ku.' 10 Amma dukan
birnin da ku ka shiga, idan ba su karbe ku ba, ku tafi cikin titunansu, ku
ce, 11 'Ko kurar birninku da ta like a kafafunmu, mun karkabe maku ita
a matsayin shaida a kanku! Amma ku sani mulkin Allah ya zo kusa da
ku.' 12 Na gaya maku, a ranar shari'a Saduma za ta fi wannan birni samun
sauki. 13 Kaiton ki, Korasinu! Kaiton ki, Baitsaida! Ayyuka masu girma da
aka yi a cikinku, da an yi su a cikin Taya da Sidon, da sun tuba tuntuni
a zaune cikin toka da tufafin makoki. 14 Amma a ranar shari'a Taya da
Sidon za su fi ku samun sauki. 15 Ke kuma Kafarnahum, kina tsammani
har zuwa sama za a daukaka ki? Babu, za a gangarar dake har zuwa
hadas. 16 Wanda ya saurare ku ya saurare ni, wanda ya ki ku, ya ki ni,
kuma wanda ya ki ni, ya ki wanda ya aiko ni.” 17 Su saba'in din suka dawo
da murna, suna cewa, “Ubangiji, har ma aljanu suna yi mana biyayya, a
cikin sunanka.” 18 Sai Yesu ya ce masu, “Na ga Shaidan yana fadowa daga
sama kamar walkiya. 19 Duba, na ba ku iko ku taka macizai da kunamai,
da kuma kan dukan ikon magabci, kuma ba zai iya yin illa a gareku ba
ko kadan. 20 Amma duk da haka kada ku yi murna a kan wannan kadai
cewa ruhohi suna yi maku biyayya, amma ku yi murna domin an rubuta
sunayenku a cikin sama.” 21 Cikin wannan lokacin, ya yi farin ciki kwarai
cikin Ruhu Mai Tsarki, ya ce, “Na ba ka girma, ya Uba, Ubangijin sama da
kasa. Domin ka rufe wadannan abubuwa daga masu hikima da ganewa,
ka bayyana su ga wadanda ba koyayyu ba ne, kamar kananan yara. I, Uba
gama haka ne ya gamshe ka.” 22 Dukan abu, Ubana ya damka su gare ni,
kuma babu wanda ya san Dan, sai Uban, kuma ba wanda ya san Uban,
sai Dan. Sai kuma wanda Dan ya yi niyyar ya bayyana Uban a gareshi.”
23 Ya juya wajen almajiran, ya ce da su a kadaice, “Masu albarka ne su
wadanda suka ga abin da kuke gani. 24 Na fada maku, annabawa da yawa,
da sarakuna da yawa sun so da sun ga abubuwan da kuke gani, amma ba
su gani ba. Kuma sun so da sun ji abubuwan da kuke ji, amma ba su ji
su ba.” 25 Sai ga wani malamin shari'ar Yahudawa, ya zo ya gwada shi da
cewa, “Malam, me zan yi domin in gaji rai na har abada?” 26 Sai Yesu ya ce
masa, “Yaya kake karanta abin da aka rubuta cikin shari'a?” 27 Ya amsa ya
ce,”Dole ne ka kaunaci Ubangiji Allah da dukan zuciyarka, da dukan ranka
da dukan karfinka, da dukan lamirinka. Ka kuma kaunaci makwabcinka
kamar kanka.” 28 Yesu ya ce ma sa, “Ka amsa daidai, idan ka yi haka za
ka rayu.” 29 Amma, malamin ya na so ya 'yantar da kansa, sai ya ce da
Yesu, “To, wanene makwabcina?” 30 Ya amsa ya ce, “Wani mutum yana
tafiya daga Urushalima za shi Yariko. Sai ya fada hannun mafasa, suka
tube shi, suka kwace dukan abin da ya ke da shi, suka yi masa duka, suka
bar shi kamar matacce. 31 Ya zama sai ga wani firist ya na bin wannan
hanya, da ya gan shi sai ya bi ta gefe daya ya wuce. 32 Haka kuma sai
ga wani Balawi, sa'adda ya zo wurin, ya gan shi sai ya bi ta wani gefe ya
wuce shi. 33 Amma wani Basamariye, ya na tafiya sa'adda ya zo wurin da
mutumin yake, sa'adda ya ga mutumin sai tausayi ya kama shi. 34 Ya zo
inda mutumin yake, ya daure masa raunukan da aka ji masa, yana shafa
masu mai da ruwan inabi. Ya dora shi a kan dabbarsa ya kawo shi wurin
kwana, ya kula da shi 35 Washegari ya kawo dinari biyu, ya ba mai wurin
kwanan ya ce 'Ka kula da shi, idan ma ka kashe fiye da haka, idan na dawo

zan biya ka.' 36 A cikinsu ukun nan, wanene kake tsammani makwabcin
wannan mutum da ya fada hannun 'yan fashi?" 37 Sai malamin ya ce,
"Wannan da ya nuna masa jinkai" Sai Yesu yace masa, "Ka je kai ma ka yi
haka." 38 Sa'adda suke tafiya, sai ya shiga cikin wani kauye, sai wata mata
mai suna Marta ta marabce shi a gidanta. 39 Tana da 'yar'uwa mai suna
Maryamu, wadda ta zauna a kafafun Ubangiji tana jin abin da yake fadi.
40 Amma ita Marta ta na ta kokari ta shirya abinci. Sai ta zo wurin Yesu ta
ce, "Ubangiji, ba ka damu ba 'yar'uwata ta bar ni ina ta yin aiki ni kadai?
Ka ce da ita ta taya ni." 41 Amma Ubangiji ya amsa ya ce da ita, "Marta,
Marta, kin damu a kan abubuwa da yawa, 42 amma abu daya ne ya zama
dole. Maryamu ta zabi abu mafi kyau, wanda ba za a iya kwace mata ba."

11

1 Wani lokaci, Yesu yana yin addu'a a wani wuri, sai daya daga cikin
almajiransa yace da shi, "Ubangiji, ka koya mana yin addu'a kamar yadda
Yahaya ya koya wa almajiransa." 2 Yesu ya ce ma su, "Sa'anda ku ke yin
addu'a ku ce, 'Uba a tsarkake sunanka. Mulkin ka ya zo. 3 Ka ba mu abin
da za mu ci a kowacce rana. 4 Gafarta mana zunubanmu, kamar yadda
muke gafarta ma wadanda suke mana laifi. Kada ka kai mu cikin jaraba.'"
5 Yesu ya ce masu, "Wanene a cikinku idan yana da aboki, za ya je wurinsa
da tsakar dare ya ce masa, ''Aboki, ka ba ni rancen dunkulen gurasa guda
uku, 6 da ya ke wani abokina ya iso yanzu daga tafiya, kuma ba ni da abin
da zan ba shi ya ci,' 7 Sai wanda yake ciki, ya amsa, ya ce, 'Kada ka dame
ni. Na riga na rufe kofa ta, kuma ni da yarana mun riga mun kwanta. Ba
zan iya tashi in ba ka gurasa ba.' 8 Na fada maku, ko da bai tashi ya ba ka
gurasar ba, a matsayin abokinsa, ba ka ji kunya ba, ka nace da rokonsa, za
ya tashi ya ba ka dukan yawan gurasar da kake bukata. 9 Ni kuma ina ce
maku, ku roka za a ba ku; ku nema za ku samu; ku kwankwasa za a bude
maku. 10 Domin dukan wanda yake roko ya na karba; dukan wanda ya
ke nema kuma yana samu; kuma wanda yake kwankwasawa, za a bude
masa. 11 Wanne uba ne a cikinku, idan dansa ya tambaye shi kifi, zai ba
shi maciji a maimakon kifi? 12 Ko kuwa idan ya tambaye shi kwai, za ya
ba shi kunama? 13 To, da yake ku da kuke masu mugunta kun san ku ba
'yanyan ku abu mai kyau. Yaya fa ga Ubanku wanda yake cikin sama, za
ya ba da Ruhu Mai Tsarki ga wadanda suka roke shi?" 14 Wani lokaci, Yesu
yana fitar da wani beben aljani. Sa'adda aljanin ya fita, sai mutumin da
yake bebe ya yi magana. Sai taron mutanen suka yi mamaki! 15 Amma,
wadansu daga cikin mutanen suka ce, "Da ikon Ba'alzabuba sarkin aljanu
ne yake fitar da aljanu." 16 Wadansu suka gwada shi, suka nemi ya nuna
masu wata alama daga sama. 17 Amma Yesu da yake ya san tunaninsu, ya
ce da su, "Dukan mulkin da ya rabu biyu, gaba da kansa, ya rushe kenan,
kuma idan gida ya rabu biyu, gaba da kansa za ya fadi. 18 Idan Shaidan
ya rabu biyu gaba da kansa, ta yaya mulkinsa zai iya tsayawa? Gama kun
ce ina fitar da aljanu ta wurin Ba'alzabuba. 19 Idan ni na fitar da aljanu ta
wurin Ba'alzabuba, ta wurin wa wadanda suke bin ku suke fitar da aljanu?
Saboda haka, su ne zasu zama masu yi maku shari'a. 20 Amma idan daga
wurin Allah na ke fitar da aljanu, to, ya zama ke nan mulkin Allah ya
zo wurinku. 21 Idan mutum mai karfi, mai kayan fada ya tsare gidansa,
kayansa za su tsira. 22 Amma idan wani mutum wanda ya fi shi karfi ya zo
ya ci nasara a kansa, zai dauke kayan fadan daga wurin mutumin, kuma

ya kwashe kayansa. 23 Wanda ba ya tare da ni, gaba da ni ya ke yi, kuma
wanda ba ya tattarawa tare da ni, watsarwa yake yi. 24 Idan kazamin
ruhu ya fita daga cikin mutum, ya kan bi ta wurin busassun wurare yana
neman wurin da zai huta. Idan bai samu ba sai ya ce, 'Bari in koma gidana
inda na baro. 25 Sa'adda ya dawo, ya tarar an share gidan, an kuma gyara
shi tsaf. 26 Sai ya je ya dauko wadansu aljanu guda bakwai wadanda su
ka fi shi mugunta, su zo su zauna a wurin. Sai karshen mutumin nan ya
fi farkonsa muni." 27 Ya zama, lokacin da ya ke fadin wadannan abubuwa,
wata mace ta tada muryarta a cikin taron mutanen ta ce da shi, "Mai
albarka ne cikin da ya haife ka, da maman da ka sha." 28 Sai shi kuma ya
ce, "Masu albarka ne wadanda suke jin maganar Allah suke yin biyayya da
ita." 29 Lokacin da mutane suke kara taruwa, sai ya fara cewa, "Wannan
tsara, muguwar tsara ce. Ta na neman alama, Ko da yake ba wata alamar
da za a bata sai irin ta Yunusa. 30 Domin kamar yadda Yunusa ya zama
alama ga mutanen Neneba, haka kuma Dan Mutum za ya zama alama ga
wannan tsara. 31 Sarauniyar Kudu, za ta tsaya ta yi shari'a da mutanen
wannan tsara, kuma za ta kashe su, gama ta zo daga wuri mai nisa domin
ta saurari hikimar Sulaimanu. Kuma ga wani wanda ya fi Sulaimanu a
nan. 32 Mutanen Neneba, za su tsaya shari'a da matanen wannan tsara,
kuma za su kashe su. Gama sun ji wa'azin Yunusa sun tuba. Kuma ga
wani wanda ya fi Yunusa a nan. 33 Ba wanda zai kunna fitila ya boye
ta, ko kuwa ya sa ta a karkashin kasko, amma zai sa ta a mazaunin ta
domin dukan wanda ya shiga dakin ya ga haske. 34 Idon ku shine fitilar
jikinku. Idan idonku yana gani sosai, jikinku zai cika da haske. Amma
idan idonku ba ya gani sosai, jikinku zai cika da duhu. 35 Ku yi hankali
fa, domin kada hasken da ya ke wurinku ya zama duhu. 36 Idan dukan
jikinku yana cike da haske, babu duhu ko kadan, to sai dukan jikinku
ya zama kamar fitilar da take bada haskenta a bisanku." 37 Sa'adda ya
gama jawabi, sai wani Bafarise ya ce da shi ya zo gidansa ya ci abinci,
sai Yesu ya shiga ya zauna. 38 Sai Bafarisen ya yi mamaki da ganin bai
wanke hannu kafin ya ci abinci ba. 39 Amma sai Ubangiji ya ce da shi, "Ku
Farisawa kuna tsabtace bayan kofi da bangaji, amma cikin yana cike da
kazamta da mugunta. 40 Ku mutane marasa tunani, wanda ya yi wajen,
ba shine ya yi cikin ba? 41 Ku bayar da abin da ke ciki ga matalauta, kuma
dukan abu zai zamar maku da tsafta. 42 Amma kaitonku Farisawa, gama
kuna karbar zakka da daddoya da karkashi da kowanne irin ganye na
lambu, amma kun watsar da adalci da kaunar Allah. Dole ne a yi adalci, a
kaunaci Allah, a yi sauran abubuwan kuma. 43 Kaitonku Farisawa, domin
kuna so a ba ku wuraren zama masu kyau a cikin masujadai, a kuma yi
maku gaisuwar bangirma a cikin kasuwanni. 44 Kaiton ku, gama kuna
kama da kabarbarun da ba yi masu shaida ba, mutane kuwa suna tafiya
akansu ba tare da saninsu ba." 45 Wani malami a cikin shari'ar Yahudawa
ya amsa masa ya ce, "Malam, abin da ka ce ya bata mana rai mu ma."
46 Sai Yesu ya ce, "Kaitonku malaman shari'a! Gama kun dora wa mutane
kaya mai nauyi wanda ya fi karfinsu dauka. Amma ku, ko da dan yatsa
ba ku taba kayan ba. 47 Kaiton ku, gama kuna gina abubuwan tunawa
a kabuburan annabawa, alhali kuwa kakanni-kakanninku ne suka kashe
su. 48 Ya zama kenan kuna sane da ayyukan kakanni-kakanninku, domin
sune suka kashe annabawan da kuke tunawa da su. 49 Saboda wannan
daliline hikimar Allah ta ce, ''Zan aika manzanni da annabawa a wurinsu,

kuma za su tsananta masu har ma za su kashe wadansu daga cikinsu.'
50 Wannan tsarar, za ta dauki alhakin jinin dukan annabawan da aka kashe
tun kafuwar duniya. 51 Tun daga jinin Habila, har zuwa jinin Zakariya
wanda aka kashe tsakanin bagadi da wuri mai tsarki. I, na gaya ma ku za
a nemi hakin su a wurin wannan tsarar 52 Kaitonku malaman shari'a na
Yahudawa, domin kun dauke mabudin sani, ku da kanku ba ku shiga ba,
kuma kun hana masu shiga su shiga.” 53 Bayan da Yesu ya bar nan wurin,
Marubuta da Farisawa suka yi gaba da shi, suka yi jayayya da shi a kan
abubuwa da yawa, 54 suna kokari su kafa masa tarko domin su kama shi
a cikin kalmomin da yake fadi.

12

1 Da jimawa kadan, bayan da mutane da yawa suka taru kwarai har
suna tattaka junansu. Sai ya fara yin magana da almajiransa. “Ku yi lura
da yisti na Farisawa, wanda shine manufunci. 2 Amma ba abin da ke rufe
wanda ba za a tone ba, ba kuma abin da ke boye wanda ba za a sani ba.
3 Saboda haka ba abin da za ku fadi a asirce wanda ba za a ji shi a cikin
sarari ba. Abin da ku ka fadi da rada cikin lungu, za a yi shelarsa a ko'ina.
4 Ina gaya maku abokaina, kada ku ji tsoron wanda da za su kashe jiki.
Bayan haka kuma ba abin da za su iya yi. 5 Bari in gargade ku a kan
wanda za ku ji tsoronsa. Ku ji tsoron shi wanda bayan ya kashe zai iya
jefa ku cikin jahannama. I, ina ce maku ku ji tsoronsa. 6 Ba a kan sayar
da 'yan tsuntsaye biyar a kan anini biyu ba? Duk da haka, Allah ba zai
manta da ko daya daga cikinsu ba. 7 Har ma gashin da ke kan ku ya san
yawan su. Kada ku ji tsoro, ku kun fi tsuntsaye daraja a wurinsa. 8 Ina
gaya maku, dukan wanda za ya shaida ni a gaban mutane, Dan Mutum
kuma za ya shaida shi a gaban mala'kun Allah. 9 Kuma dukan wanda ya ki
ni a gaban mutane, za a ki shi a gaban mala'ikun Allah. 10 Dukan wanda
ya yi magana gaba da Dan Mutum, za a gafarta masa. Amma shi wanda
ya yi sabon Ruhu Mai Tsarki, ba za a gafarta masa ba. 11 Idan suka kawo
ku gaban majami'a, ko gaban masu shari'a, ko gaban masu iko, kada ku
damu da abin da za ku fada domin ku kare kanku. Ko kuwa abin da za ku
ce. 12 Gama Ruhu Mai Tsarki zai koya maku abin da za ku fadi a wannan
lokaci.” 13 Sai wani a cikin taron ya ce masa, “Malam, ka yi wa dan'uwana
magana ya raba gado da ni 14 Yesu ya ce masa, “Kai, wanene ya sa ni in
zama alkali, ko matsakanci a kanku?” 15 Sai kuma ya ce masu, “Ku yi lura
kada ku zama masu hadama, gama ba abin da mutum ya mallaka ne ya fi
mahimmanci a cikin rayuwar sa ba.” 16 Sa'annan Yesu ya fada masu wani
misali, ya ce, “Gonar wani mutum ta bada amfani sosai, 17 ya yi tunani, ya
ce, 'Me zan yi, domin ba ni da wurin da zan iya ajjiye amfanin gonata?'
18 Sai ya ce, na san abin da zan yi. Zan rushe rumbuna na in gina wadansu
manya-manya, a nan zan ajjiye hatsi na da dukan abubuwa. 19 Sai in ce
da raina, “Ya raina, kana da abu da yawa da aka ajjiye dominka, sai ka
huta, ka ci, ka sha, ka yi murna.” 20 Amma sai Allah ya ce da shi, 'Wawan
mutum, a cikin daren nan ana son ranka daga wurinka. Kayan da ka
tara ka shirya wa kanka, na wa za su zama?' 21 Haka wanda ya tara wa
kansa dukiya yake, idan ba shi da dukiya a wurin Allah.” 22 Yesu, ya ce da
almajiransa, “Saboda haka ina cewa da ku, kada ku damu da rayuwarku,
wato, abin da za ku ci, ko abin da za ku sa a jikinku. 23 Gama rai ya
fi abinci, jiki kuma ya fi tufafi. 24 Ku dubi hankaki wadanda ba sa yin

shuka, ba sa yin girbi. Ba su da rumbuna ko dakunan ajjiya, amma Allah
ya na ciyar da su. Ku fa kun fi tsuntsaye daraja! 25 Wanene a cikinku ta
wurin sha'awarsa za ya iya karawa kansa kwanaki? 26 Idan ba ku iya yi
wa kanku dan karamin abu ba, me ya sa za ku damu da sauran abubuwa?
27 Ku dubi furanni a daji - yadda suke yin girma. Ba su kan yi aiki ba, ba
su kan yi kadi ba. Ina gaya maku, ko Sulaimanu, a cikin darajarsa, bai sa
tufafin da suka fi nasu kyau ba. 28 Idan Allah ya sa wa ciyawa tufafi masu
kyau haka, wadda yau tana nan, gobe kuma a sa ta a wuta, ta yaya zai
kasa sa maku tufafi, ku masu kankantar bangaskiya! 29 Kada ku damu da
abin da za ku ci, ko abin da za ku sha, kuma kada ku yi alhini. 30 Gama
dukan al'umman duniya suna neman wadannan abubuwa, kuma Ubanku
ya san kuna bukatar wada nan abubuwan. 31 Amma ku bidi mulkinsa,
wadannan abubuwa kuma za a kara maku su. 32 Kada ku ji tsoro, ku 'yan
kanana, domin da murna Ubanku zai ba ku mulkin. 33 Ku sayar da abin
da ku ke da shi ku ba matalauta. Kuyi wa kanku jakukkuna wadanda ba
za su lalace ba, ku yi ajjiya cikin sama inda abin ba ya karewa, inda barayi
ba za su iya zuwa ba, kwari kuma ba za su iya lalatawa ba. 34 Domin inda
dukiyarka take, can zuciyarka za ta kasance kuma. 35 Ku rage tsawon
tufafinku, ku yi dammara, ya zama fitilarku tana ci koyaushe, 36 ku kuma
zama kamar wadanda suke jiran mai gidansu ya dawo daga gidan buki,
domin duk sa'adda ya zo ya kwankwasa kofa, nan da nan za su bude masa.
37 Masu albarka ne wadannan bayi, wadanda ubangijinsu za ya tarar suna
jiran dawowar sa. Gaskiya ni ke gaya ma ku, zai yi dammara yasa su
zazzauna ya ba su abinci shi da kansa. 38 Ko da ubangijinsu ya zo da dare,
ko da tsakar dare, ya tarar da su a shirye suna jiransa. Masu albarka ne
wadannan bayi. 39 Kuma ku san wannan, da mai gida ya san lokacin da
barawo zai zo, ba zai bari a fasa masa gida a shiga ba. 40 Sai ku zauna
da shiri fa domin ba ku san lokacin da Dan Mutum zai dawo ba." 41 Sai
Bitrus ya ce masa, "Ubangiji, mu ka ke fadawa wannan misali, ko ga kowa
da kowa ne?" 42 Sai Ubangiji ya ce, "Wanne shugaba ne, mai aminci, mai
hikima kuma wanda ubangijinsa za ya damka bayinsa a hannunsa, domin
ya kula da su, ya ba su abincinsu a kan lokaci? 43 Mai albarka ne wannan
bawa, wanda ubangijinsa za ya tarar da shi yana yin abin da aka sa shi
ya yi. 44 Hakika, ina gaya maku, zai danka dukan malakarsa a gareshi.
45 Amma idan wannan bawa, ya ce a cikin zuciyarsa, 'Ubangiji na yayi
jinkirin dawowa,' sai ya fara dukan bayin, maza da mata abokan bautarsa,
ya ci ya sha, ya bugu, 46 ubangijin bawan nan zai dawo a lokacin da bawan
bai sa tsammani ba, kuma a cikin lokacin da bai sani ba, ya daddatsa shi
gunduwa-gunduwa, ya kuma hada shi da marasa aminci. 47 Bawan nan,
ya san halin ubagijinsa, amma bai shirya yayi abin da ubangijinsa yake
so ba. Zai sha duka da bulala da yawa. 48 Amma shi wanda bai sani ba,
kuma yayi abin da ba daidai ba, ba zai sha duka da bulala da yawa ba.
Dukan wanda aka ba abu da yawa, za a kuma nemi abu da yawa daga
wurinsa. Kuma ga wanda aka ba abu da yawa amana, za a nemi abu mafi
yawa daga gareshi. 49 Na zo domin in sa wuta a duniya, na so da ta riga
ta kama. 50 Amma ni, ina da baftisma wadda za a yi mani baftisma da ita,
kuma na kagara, da an riga an yi ta! 51 Kuna zaton na zo duniya domin
in kawo salama? Na ce maku a'a, amma tsattsaguwa. 52 Daga yanzu za
a sami mutane biyar a cikin gida daya, kuma za su rarrabu, mutane uku
suna gaba da biyu, biyun kuma suna gaba da ukun. 53 Da da mahaifi za su

yi gaba da juna, dan zai yi gaba da mahaifinsa. Mahaifiya za ta yi gaba da
diyarta, diya kuma gaba da mahafiyarta; uwar miji za ta yi gaba da matar
danta, matar da kuma gaba da uwar mijinta.” [54] Yesu, ya kuma gaya wa
taron, “Da kun ga hadari ya taso daga yamma, nan da nan sai ku ce za
a yi ruwa, haka kuwa ya kan zama. [55] Idan iska tana busowa daga kudu
sai ku ce za a yi zafi mai tsanani, haka kuwa ya kan faru. [56] Munafukai,
kun iya fasarta yanayin kasa da sama, amma baku iya fasarta abin da
yake faruwa yanzu ba? [57] Me ya sa ba ku iya gane abin da zai tamake ku?
[58] Idan kuna tafiya wurin shari'a da abokin husumarka, ka yi kokari ku
daidaita tun a kan hanya domin kada ya kai ka wurin mai shari'a. Domin
kada mai shari'a ya mika ka ga mai tsaron kurkuku, shi kuwa mai tsaron
kurkuku ba zai nuna maka sani a cikin kurkuku ba. [59] Na gaya maka, ba
za ka iya fitowa ba sai ka biya dukan kudin da a ke binka?

13

[1] A lokacin, wadansu mutane suka gaya masa game da galilawa wadanda
Bilatus ya gauraye jininsu da hadayunsu. [2] Sai Yesu ya amsa masu yace
“Kuna tsammani wadannan Galilawa sun fi duk sauran Galilawan zunubi
ne, da suka sha azaba haka? [3] A'a, ina gaya maku. In ba ku tuba ba,
dukanku za ku halaka kamarsu. [4] Ko kuwa mutane goma sha takwas din
nan da suna Siluwam wadanda hasumiya ta fado a kansu ta kashe su, kuna
tsamani sun fi duk sauran mutanen Urushalima laifi ne? [5] Ina gaya maku
ba haka bane. Amma duk wanda ya ki tuba, dukanku za su hallaka” [6] Yesu
ya fada wannan misali, “Wani mutum yana da baure wanda ya shuka a
garkar inabinsa sai ya zo neman 'ya'yan itacen amma bai samu ba. [7] Sai
mutumin ya ce wa mai kula da garkar, “ka ga, shekara uku kenan nake
zuwa neman 'ya'yan wannan baure, amma ban samu ba. A sare shi. Yaya
za a bar shi ya tsare wurin a banza? [8] Sai mai lura da garkar ya amsa
yace, 'Ka dan ba shi lokaci kadan in yi masa kaftu in zuba masa taki. [9] In
yayi 'ya'ya shekara mai zuwa to, amma in bai yi 'ya'ya ba sai a sare shi!”'
[10] Wata rana Yesu yana koyarwa a wata majami' a ran Asabaci. [11] Sai, ga
wata mace a wurin shekarunta goma sha takwas tana da mugun ruhu,
duk ta tankware, ba ta iya mikewa. [12] Da Yesu ya gan ta, sai ya kira
ta ya ce mata, an warkar da ke daga wannan cuta.” [13] Sai Yesu ya dora
hannunsa a kanta, nan da nan sai ta mike a tsaye ta fara daukaka Allah.
[14] Amma shugaban majami'a yayi fushi domin Yesu yayi warkarwa a ranar
Asabaci. Sai shugaban ya amsa yace wa jama'a, “Akwai ranaku shida da ya
kamata a yi aiki. Ku zo domin a warkar da ku amma ba ranar Asabaci ba.”
[15] Amma Ubangiji ya amsa masa ya ce, “Munafukai! Ashe kowannenku ba
ya kwance Jakinsa ko Sa daga turkensa ya kai shi banruwa ran Asabaci?
[16] Ashe wannan 'yar gidan Ibrahim, wanda shaidan ya daure ta shekara
goma sha takwas, wato ba za a iya kwance ta a ranar Asabaci kenan ba?
[17] Da ya fada wadannan abubuwa, dukansu da suka yi adawa da shi suka
kunyata, duk taron kuwa suka yi ta farin ciki da abubuwa masu daraja da
yayi. [18] Sai Yesu ya ce, “Yaya za a misalta mulkin Allah, kuma da me zan
kwatanta shi? [19] Yananan kamar kwayar mastad, wanda wani mutum ya
dauka ya jefa ta a lambunsa, ta kuma yi girma ta zama gagarumin itace,
har tsuntsaye suka yi shekarsu a rassanta.” [20] Ya sake cewa, “Da me zan
kwatanta mulkin Allah? [21] Yana kamar yisti wanda wata mace ta dauka
ta cuda da mudu uku na garin alkama don ya kumburar da shi.” [22] Yesu

ya ziyarci kowanne birni da kauye, a hanyar sa ta zuwa Urushalima yana
koyar da su. 23 Sai wani ya ce masa, “Ubangiji, wadanda za su sami ceto
kadan ne?” Sai ya ce masu, 24 “Ku yi kokari ku shiga ta matsatsiyar kofa,
domin na ce maku, mutane dayawa za su nemi shiga amma ba za su iya
shiga ba. 25 In dai maigida ya riga ya tashi ya rufe kofa, sannan za ku
tsaya a waje kuna kwankwasa kofar kuna cewa, 'Ubangiji, Ubangiji, bari
mu shiga ciki'. Sai ya amsa yace maku, 'Ni ban san ku ba ko daga ina
ku ka fito.' 26 Sannan za ku ce, 'Mun ci mun sha a gabanka, ka kuma yi
koyarwa a kan titunanmu.' 27 Amma zai amsa ya ce, “Ina gaya maku, ban
san ko daga ina ku ka fito ba, ku tafi daga wurina, dukanku masu aikata
mugunta!' 28 Za a yi kuka da cizon hakora a lokacin da kun ga Ibrahim,
da Ishaku, da Yakubu da dukan annabawa a mulkin Allah amma ku-za a
jefar da ku waje. 29 Za su zo daga gabas, yamma, kudu, da arewa, za su
ci a teburin abinci a mulkin Allah. 30 Ku san da wannan, na karshe za su
zama na farko, na farko kuma za su zama na karshe.” 31 Nan take, wadansu
farisiyawa suka zo suka ce masa, “Ka tafi daga nan domin Hirudus yana
so ya kashe ka.” 32 Yesu ya ce, “Ku tafi ku gaya wa dilan nan cewa, 'Duba,
na fitar da aljanu, ina warkarwa yau da gobe, kuma a rana ta uku kuwa
zan gama aiki na.' 33 Ko da kaka, dole ne in ci gaba da tafiyata yau, da
gobe, da kuma jibi, don bai dace a kashe annabi nesa da Urushalima ba.
34 Urushalima, Urushalima masu kisan annabawa, masu jifan wadanda
aka aiko gare ku. Sau nawa ne ina so in tattara 'ya'yanki kamar yadda
kaza take tattara 'ya'yanta a cikin fukafukanta, amma ba ki so wannan ba.
35 Duba, an yashe gidanki. Ina kwa gaya maku ba za ku kara ganina ba
sai ran da kuka ce, 'Albarka ta tabbata ga mai zuwa da sunan Ubangiji.'”

14

1 Wata ranar Asabaci, ya shiga gidan wani daya daga cikin shugabanin
Farisawa domin cin abinci, mutane kuwa suna sa masa idanu. 2 Sai ga
wani a gabansa mai ciwon fara. 3 Yesu ya tambaye masanan attaura da
Farisawa, “Ya halata a wakar a ranan Asabaci, ko a'a?” 4 Amma suka
yi shiru. Yesu kuwa ya kama shi, ya warkar da shi, ya kuma sallame
shi. 5 Sai yace masu, “Wanene a cikinku in yana da jaki ko takarkari ya
fadi a rijiya ran Asabaci, ba zai fitar da shi nan da nan ba?” 6 Sai suka
kasa ba da amsar wadannan abubuwa. 7 Sa'adda Yesu ya lura da yadda
wadanda aka gayyato sun zabi mazaunan alfarma, sai ya ba su misali
yana ce masu, 8 “Sa'adda wani ya gayyace ka zuwa bikin aure, kada ka
zauna a wuri mai daraja, domin yana yiwuwa an gayyaci wani wanda
ya fi ka daraja. 9 Sa'adda wanda ya gayyace ku duka biyu ya zo, zai ce
maka, 'Ka ba mutumin nan wurinka,' sa'annan a kunyace za ka koma
mazauni mafi kaskanci. 10 Amma idan an gayyace ka biki, sai ka je ka
zauna a wuri mafi kaskanci, domin idan wanda ya gayyace ka ya zo, yana
iya ce maka, 'Aboki, hawo nan mana'. Sannan za ka sami girma kenan
a gaban dukan wadanda kuke zaune tare a kan teburi. 11 Duk wanda
ya daukaka kansa, za a kaskantar da shi, wanda ya kaskantar da kansa,
kuma daukaka shi za a yi”. 12 Yesu ya ce wa mutumin da ya gayyace shi,
“Idan za ka gayyaci mutum cin abinci ko biki, kada ka gayyaci abokanka,
ko 'yan'uwanka, ko danginka, ko makwabtanka masu arziki, kamar yadda
suna iya gayyatar ka, sai ya zama an maida maka. 13 Amma idan za ka
kira biki sai ka gayyace matalauta, da nakasassu, da guragu, da makafi,

14 za ka kuwa sami albarka da yake ba su da hanyar saka maka. Gama za
a saka maka a ranar tashin masu adalci.” 15 Da daya daga cikin wadanda
ke zama akan teburi da Yesu ya ji wadannan abubuwa, sai ya ce masa,
“Albarka ta tabbata ga wanda zai ci abinci a mulkin Allah!” 16 Amma Yesu
ya ce masa, “Wani mutum ne ya shirya babban biki ya gayyaci mutane
da yawa. 17 Da lokacin biki ya yi, sai ya aiki bawansa ya ce wa wadanda
aka gayyata, “Ku zo, duk an shirya kome.” 18 Sai dukansu, suka fara kawo
dalilai. Na farko ya ce masa, 'Na sayi gona, lalle ne in je in gan ta. Ina
rokonka ka dauke mani.' 19 Sai wani ya ce, 'Na sayi shanu garma biyar,
ina so in gwada su. Ina ronkan ka, ka dauke mani.' 20 Wani mutum kuma
ya ce, 'Na yi aure, don haka ba zan iya zuwa ba.' 21 Da bawan ya zo ya
fadi wa maigidansa wadannan abubuwa, sai maigidan yayi fushi, ya ce
wa bawansa, jeka da sauri ka bi cikin titunan birni da kwararo-kwararo,
ka kawo gajiyayyu, da nakasassu, da makafi, da guragu.' 22 Sai bawan
ya ce, 'Maigida, abin da ka umarta an gama, amma har yanzu da sauran
wuri.” 23 Sai maigidan ya ce wa bawan, 'Jeka, ka bi kwararo-kwararo da
hanyoyin karkara, ka rinjayi mutane su shigo, don a cika gidana. 24 Gama
ina gaya maku, babu ko daya daga cikin mutanen da na gayyata da farko
da zai dandana bikina.” 25 Ana nan, taron suna tafiya tare da shi, sai ya
juya ya ce masu, 26 “Duk mai zuwa wurina amma bai ki mahaifinsa da
mahaifiyarsa, da matarsa, da 'ya'yansa, da 'yan'uwansa maza da mata ba -
I, har da ransa ma, ba zai iya zama almajirina ba. 27 Duk wanda bai dauki
gijiyensa ya biyo ni ba, ba zai iya zama almajirina ba. 28 Wanene a cikinku
wanda yake niyyar gina bene, da ba zai zauna ya yi lissafin abin da zai
kashe ba tun da farko, ko yana da ishashen kudi da zai iya kare aikin?
29 Kada ya zama bayan da ya sa harsashin ginin, ya kasa gamawa, har
duk wadanda suka gani su fara yi masa ba'a, 30 su rika cewa, ga mutumin
nan ya fara gini amma ya kasa gamawa.' 31 Ko kuwa wanne sarki ne, in
za shi je yaki da wani sarki, da ba zai zauna da farko ya yi shawara ya
ga ko shi mai jarumawa dubu goma zai iya karawa da dayan sarkin mai
jarumawa dubu ashirin ba? 32 In kuwa ba zai iya ba, to tun wancan yana
nesa, sai ya aiki wakili ya kuma tambayo sharudan salama. 33 Haka ma,
ba wani a cikinku wanda bai rabu da duk abin da ya mallaka ba, da zai
iya zama almajirina.” 34 “Gishiri abu ne mai kyau, amma idan gishiri ya
sane, da me za a dadada shi? 35 Ba shi da wani anfani a kasa, ko ya zama
taki. Sai dai a zubar kawai. Duk mai kunnen ji, ya ji.”

15

1 To sai duk masu karbar haraji da masu zunubi suna ta zuwa wurin
Yesu suna sauraronsa. 2 Dukan Farisawa da Marubuta suna ta gunaguni
da junansu, cewa, “Wannan mutum yana karbar masu zunubi, har ma
tare suke cin abinci.” 3 Yesu ya fadi wannan misali, ya ce, 4 “Idan waninku
yana da tumaki dari, sai dayarsu ta bace, wato ba zai bar tasa'in da taran
nan a makiyaya, ya bi sawun wadda ta bata gudan nan har sai ya same
shi ba? 5 Idan kuwa ya same ta, sai ya dauke ta a kafadarsa yana farin
ciki. 6 In ya dawo gida, sai ya kira abokansa da makwabta, yace masu, 'Ku
taya ni murna don na samo tunkiyata da ta bata.' 7 Ina gaya maku, haka
kuma za a yi farin ciki a sama, a kan mai zunubi guda da ya tuba, fiye da
kan masu adalci tassa'in da tara wadanda ba su bukatar tuba. 8 Ko kuwa
wacce mace ce, in tana da kudi azurfa guda goma, in ta batar da daya, ba

za ta kunna fitila ta share gidan, ta yi ta neman shi har sai ta same shi ba?
9 In kuwa ta same shi sai ta tara kawayenta da makwabtanta, ta ce, 'Ku
taya ni farin ciki don na sami kudin nan nawa da ya bace.' 10 Haka nake
gaya maku, abin farin ciki ne ga mala'ikun Allah idan mai zunubi guda ya
tuba.” 11 Sai Yesu ya ce, “Akwai wani mutum mai 'ya'ya biyu maza, 12 sai
karamin ya ce wa mahaifinsa, 'Baba, bani rabona daga cikin dukiyarka.'
Sai mahaifinsa ya raba masu dukiyarsa tsakaninsu. 13 Bayan 'yan kwanaki
kadan, sai karamin dan ya tattara duk mallakarsa, ya kama hanya zuwa
wata kasa mai nisa. A can ya batas da kudinsa, yana sayan abubuwan da
ba ya bukata, ya kuma batas da kudinsa a wajen masha'a. 14 Bayan da
ya batas da duk abin da ya ke da shi, sai aka yi babbar yunwa a kasar,
sai ya shiga fatara. 15 Ya je ya mika kansa domin aiki ga wani dan kasar,
sai ya aike shi cikin gonakinsa domin ya rika ba aladu abinci. 16 Har
yayi marmarin ya ci daga cikin barbashin da aladu suke ci, domin babu
wanda yake ba shi wani abu ya ci. 17 Amma da hankalinsa ya dawo, ya ce,
'Barorin mahaifina su nawa ne da suke da abinci isasshe, amma ina nan
a nan, ina mutuwa sabili da yunwa! 18 Zan tashi, in tafi gun mahaifina,
in ce masa, “Baba, na yi wa sama zunubi, na kuma saba maka. 19 Ban
cancanci a kara kira na danka ba; ka mai da ni kamar daya daga cikin
barorinka.'” 20 Sai ya tashi, ya taho wurin mahaifinsa. Amma tun yana
daga nesa, sai mahaifinsa ya hango shi tausayi ya kama shi, ya ruga a
guje, ya rungume shi, ya yi ta sumbatar sa. 21 Dan kuma ya ce masa,
'Baba, na yi wa sama zunubi, na kuma saba maka. Ban isa a kara kira na
danka ba.' 22 Amma mahaifinsa ya ce wa bayinsa, 'Ku yi hamzari ku kawo
riga mafi kyau, ku yafa masa. Ku sa masa zobe a hanunsa da takalma a
kafafunsa. 23 Sa'annan a kawo kiwataccen marakin nan, a yanka. Mu yi
buki! 24 Gama da na ya mutu a da, amma yanzu yana a raye. Ya bata
a da, amma a yanzu an same shi.' Sai suka fara liyafa. 25 A wannan
lokacin, babban dansa yana gona. Da ya kai kusa da gida, ya ji ana kade-
kade da raye-raye. 26 Sai ya kira wani bawan gidan, ya tambayi manufar
wadannan abubuwa. 27 Bawan ya ce masa, 'Dan'uwanka ne ya dawo gida,
mahaifinka kuma ya yanka kiwataccen marakin nan, saboda ya dawo gida
lafiya.' 28 Amma dan'uwan ya yi fushi, ya ki ya shiga ciki, mahaifinsa kuwa
ya fito, ya roke shi. 29 Amma babban dan ya amsa wa ubansa ya ce, 'Duba,
duk yawan shekarun nan da nake bauta maka, ban taba karya umarnin
ka ba, duk da haka ba ka taba bani ko dan taure da zan yi shagali tare
da abokaina ba, 30 amma da dan nan naka ya zo wanda ya fallasar da
dukiyarka a kan karuwai, ka yanka masa kiwataccen marakin nan. 31 Sai
mahaifin ya ce masa, 'Dana, ai kullum kana tare da ni, duk abin da yake
nawa naka ne. 32 Amma, daidai ne a yi murna da farinciki, don dan'uwan
nan naka da ya mutu, amma yanzu yana da rai, da ya bata, amma yanzu
an same shi.'”

16

1 Yesu ya kuma ce wa almajiransa, “Akwai wani mai arziki da yake da
wakili, sai aka yi karan sa da cewa wannan wakili yana fallasar masa da
dukiya. 2 Sai mai arziki ya kira shi ya ce masa, 'Labarin me nake ji game da
kai? Kawo lissafin wakilcin ka, don ba za ka sake zama wakili na ba.' 3 Sai
wakilin ya ce a ransa, 'Kaka zan yi, da yake maigida na zai karbe wakilci
daga hannuna? Gashi, ba ni da karfin noma ina kuwa jin kunya in yi roko.

4 Na san abin da zan yi domin idan an fitar da ni daga wakilcin, mutane su
karbe ni a gidajensu. 5 Sai wakilin ya kira kowanne daya da maigidansa
ke bi bashi, yace wa na farkon, 'Nawa maigida na yake bin ka?' 6 Ya ce,
'Garwan mai dari.' Sai ya ce masa, 'Ga takardarka, maza ka zauna, ka
rubuta hamsin.' 7 Ya kuma ce wa wani, 'Nawa ake binka?' Ya ce, 'Buhu dari
na alkama.' Ya ce masa, 'Ga tarkardarka, ka rubuta tamanin.' 8 Sai maigida
ya yaba wa wakilin nan marar gaskiya saboda wayonsa. Gama 'ya'yan
zamanin nan a ma'ammalar su da mutanen zamaninsu sun fi 'ya'yan haske
wayo. 9 Ina gaya maku ku yi abuta ta dukiya ta rashin gaskiya, saboda
idan ya kare, su karbe ku a gidaje masu dauwama. 10 Wanda yake da
aminci a karamin abu, mai aminci ne a babban abu, wanda yake marar
gaskiya a karamin abu, marar gaskiya ne a babban abu. 11 Idan fa ba ku
yi aminci da dukiya mara adalci ba, wa zai amince maku da dukiya ta
gaskiya? 12 Idan kuma ba ku yi aminci da kudin wani ba, wa zai ba ku
kudin da ke naku? 13 Ba bawan da zai iya bauta wa iyayengiji biyu, ko dai
ya ki daya, ya so daya ko kuwa ya amince wa dayan, ya raina dayan. Ba
za ku iya bauta wa Allah ku kuma bauta wa dukiya ba." 14 Da Farisawa
da ke da kaunar kudi suka ji dukan wadannan abubuwa, suka yi masa
ba'a. 15 Sai ya ce masu, "Ku ne masu baratar da kanku a gaban mutane,
amma Allah ya san zuciyarku. Abin da mutane suke girmamawa kwarai
abin kyama ne a gun Allah. 16 Attaura da litattafan annabawa suna nan
har zuwan Yahaya. Tun daga lokacin nan ake yin bisharar mulkin Allah,
kowa kuma yana kokarin kutsawa zuwa cikinta. 17 Duk da haka, zai fi
sauki sama da kasa su shude, da ko digo daya na attaura ya shude. 18 Duk
wanda ya saki matansa ya auri wata ya aikata zina, kuma wanda ma ya
auri sakakkiya ya aikata zina. 19 Akwai wani mai arziki, mai sa tufafi
na alfarma masu tsada yana shagalin sa kowace rana. 20 Aka ajiye wani
gajiyayye a kofarsa, mai suna liazaru wanda duk jikinsa miki ne, 21 Shi
kuwa yana marmarin ya koshi da barbashin da ke fadowa daga teburin
mai arzikin nan har ma karnuka sukan zo suna lasar mikinsa. 22 Ana nan
sai gajiyayyen nan ya mutu, malaiku kuma suka dauke shi suka kai shi
wurin Ibrahim. Mai arzikin ma ya mutu, aka kuma binne shi, 23 yana
cikin hades yana shan azaba, sai ya daga kai ya hangi Ibrahim daga nesa,
da Li'azaru a kirjinsa. 24 Sai ya yi kira ya ce, 'Baba Ibrahim, ka ji tausayi na,
ka aiko Li'azaru ya tsoma dan yatsansa a ruwa ya sanyaya harshena, don
azaba nake sha a cikin wannan wuta.' 25 Amma Ibrahim ya ce, 'Yaro, ka
tuna fa a zamanka na duniya ka sha duniyarka, ka kuma karba abubuwa
masu kyau, amma Li'azaru kuma sai wahala. Amma yanzu dadi ake bashi
a nan, kai kuwa kana shan azaba. 26 Banda haka ma, akwai rami mai zurfi,
domin wadanda suke son ketarewa zuwa wurinku kada su iya, kada kuma
kowa ya ketaro zuwa wurinmu daga can.' 27 Sai mai arziki ya ce, 'To ina
rokonka, Baba Ibrahim, ka aike shi zuwa gidan mahaifina - 28 domin ina
da 'yan'uwa maza biyar, ya je ya yi masu gargadi kada su ma su zo wurin
azaban nan.' 29 Amma Ibrahim ya ce, 'Suna da Musa da annabawa; bari su
saurare su.' 30 Sai mai arziki ya amsa, 'A'a, Baba Ibrahim, idan wani daga
cikin matattu ya je wurinsu, zasu tuba.' 31 Amma Ibrahim ya ce masa, 'In
dai har basu saurari Musa da na annabawa ba, ko da wani ya tashi daga
matattu ma, ba za su rinjayu ba.'"

17

1 Sai Yesu ya ce wa almajiransa, 'Babu shakka akwai sanadodin tuntube
da za su sa mu yin zunubi amma kaiton wanda shine sanadin su! 2 Zai
gwammaci a rataya masa dutsen nika a wuyansa, a jefar da shi a cikin
teku fiye da wanda zai zama sanadiyar tuntube ga wadannan kananan.
3 Ku kula da kanku. Idan dan'uwanka ya yi laifi, ka tsauta masa, in kuwa
ya tuba ka yafe masa. 4 Idan ya yi maka laifi sau bakwai a rana daya
sa'annan ya juyo wurinka sau bakwai ya ce, 'Na tuba,' ya wajabta ka yafe
masa!” 5 Sai Manzannin suka ce wa Ubangiji, 'Ka kara mana bangaskiya.'
6 Ubangiji kuwa ya ce, “In kuna da bangaskiya kamar kwayar mastad, za
ku ce wa wannan durumin, 'Ka tuge, ka kuma dasu a cikin teku,' zai yi
biyayya da ku. 7 Amma wanene a cikinku, idan yana da bawa mai yin
masa noma ko kiwon tumaki, da zarar ya dawo daga jeji, zai ce masa,
'Maza zo ka zauna ka ci abinci'? 8 Ba zai ce masa, 'Ka shirya mani wani
abu domin in ci ka kuma yi damara, ka yi mini hidima har in gama ci
da sha. Bayan haka sai ka ci ka sha'? 9 Ba zai yi wa bawan nan godiya
ba domin ya yi biyayya da abubuwan da aka umarce shi ya yi, ko zai yi
haka? 10 Haka kuma, idan kuka bi duk abin da aka umarce ku, sai ku ce,
'Mu bayi ne marasa amfani. Mun dai yi abin da yake wajibi ne kurum.'”
11 Wata rana yana tafiya zuwa Urushalima, sai ya bi iyakar kasar Samariya
da Galili. 12 Yayin da yana shiga wani kauye kenan, sai wadansu kutare
maza guda goma suka tarye shi suna tsaye daga nesa da shi 13 sai suka
daga murya suka ce, “Yesu, Ubangiji, ka yi mana jinkai.” 14 Da ya gan su,
ya ce masu, “Ku je ku nuna kanku a wurin firistoci.” Ya zama sa'adda
suke tafiya, sai suka tsarkaka. 15 Daya daga cikinsu da ya ga an warkar
da shi, ya koma, yana ta daukaka Allah da murya mai karfi. 16 Ya fadi
a gaban Yesu, yana masa godiya. Shi kuwa Basamariye ne. 17 Yesu ya
amsa ya ce, “Ba goma ne aka tsarkake ba? Ina sauran taran? 18 Babu
wani da ya dawo ya girmama Allah sai wannan bakon kadai?” 19 Sai ya
ce masa, “Tashi, kayi tafiyarka. Bangaskiyarka ta warkar da kai.” 20 Da
Farisawa suka tambaye shi lokacin da mulkin Allah zai bayyana, Yesu ya
amsa masu ya ce, “Mulkin Allah ba lura ake yi da shi ba. 21 Ba kuwa za
a ce, 'Gashi nan!' Ko kuwa, 'Ga shi can ba!' domin mulkin Allah yana
tsaknaninku.” 22 Yesu ya ce wa almajiran, “Kwanaki na zuwa da za ku yi
begen ganin rana daya cikin ranakun Dan Mutum, amma ba zaku gani ba.
23 Za su ce maku, 'Duba can! 'Duba nan!' Amma kada ku je kuna dubawa,
ko kuwa ku bi su. 24 Kamar yadda walkiya take haskakawa daga wannan
bangaren sararin sama zuwa wancan bangaren, haka ma dan mutum zai
zama a ranar bayyanuwarsa. 25 Amma lalle sai ya sha wahaloli dabam
dabam tukuna, mutanen zamanin nan kuma su ki shi. 26 Kamar yadda ya
faru a zamanin Nuhu, haka kuma zai faru a lokacin bayyanar Dan Mutum.
27 Ana ci, ana sha, ana aure, ana aurarwa, har zuwa ga ranar da Nuhu ya
shiga jirgi - ruwan tufana kuma ya zo, ya hallaka su duka. 28 Haka ma
aka yi a zamanin Lutu, ana ci, ana sha, ana saye, ana sayarwa, ana shuke-
shuke da gine-gine. 29 Amma a ranar da Lutu, ya fita daga Saduma, aka
zubo wuta da kibiritu daga sama, aka hallaka su duka. 30 Haka kuma zai
zama a ranar bayyanuwar Dan Mutum. 31 A ranar nan fa, wanda yake kan
soro kada ya sauka domin daukan kayansa daga cikin gida. Haka kuma
wanda yake gona kada ya dawo. 32 Ku tuna fa da matar Lutu. 33 Duk
mai son ransa, zai rasa shi, amma duk wanda ya rasa ransa, zai same shi.

[34] Ina gaya maku, a wannan dare za a sami mutum biyu a gado daya. Za
a dauka daya, a kuma bar dayan. [35] Za a sami mata biyu suna nika tare.
Za a dauka daya a bar daya." [36] ["Za a ga mutum biyu a gona. Za a dauki
daya a bar daya."] [37] Sai suka tambaye shi, "Ina, Ubangiji?" Sai ya ce masu,
"Duk in da gangar jiki yake, a nan ungulai sukan taru."

18

[1] Ya kuma ba su wani misali cewa ya kamata kullum su yi addu'a
kada kuma su karaya, [2] yace, "A wani gari an yi wani alkali mara tsoron
Allah, kuma baya ganin darajan mutane. [3] Akwai wata mace gwauruwa a
wannan garin, wadda ta rika zuwa wurinsa, tana ce masa, 'Ka taimake ni
yanda zan sami adalci a kan abokin gaba na.' [4] An dade bai so ya taimaka
mata, amma daga baya sai ya ce a ransa, 'ko da yake ba na tsoron Allah,
ba na kuma darajanta mutane, [5] duk da haka saboda gwauruwar nan ta
dame ni, zan taimake ta domin ta sami adalci, yadda ba za ta gajiyar da
ni da zuwanta wurina ba.'" [6] Sai Ubangiji ya ce, "Ku ji fa abin da alkalin
nan marar gaskiya ya fada. [7] A yanzu Allah ba zai biya wa zababbunsa
da suke yi masa kuka dare da rana hakkinsu ba? Zai yi jinkiri a wajen
taimakonsu ne? [8] Ina gaya maku, zai biya masu hakkin su da wuri. Amma
sa'adda Dan Mutum ya zo, zai tarar da bangaskiya a duniya?" [9] Ya sake ba
da misalin nan ga wadansu masu amincewa da kansu, wai su masu adalci
ne, har suna raina sauran mutane, [10] "Wadansu mutane biyu suka shiga
haikali domin yin addu'a - daya Bafarise, dayan kuma mai karbar haraji
ne. [11] Sai Bafarisen ya mike, ya yi addu'a a kan wadannan abubuwa game
da kansa, 'Allah, na gode maka, da cewa ni ba kamar sauran mutane dake
mazambata ba, ko marasa adalci, ko mazinata, ko kamar wannan mai
karbar harajin. [12] Duk mako ina azumi sau biyu. Nakan bayar da zakkar
dukan abin da na samu.' [13] Amma mai karbar harajin kuwa yana tsaye
daga can nesa, bai yarda ya daga kai sama ba, sai dai yana bugun kirjin
sa, yana cewa, 'Allah, ka yi mini jinkai, ni mai zunubi.' [14] Ina gaya maku,
wannan mutum ya koma gidansa baratacce, ba kamar dayan ba, domin
dukan wanda ya daukaka kansa, za a kaskantar da shi, amma duk wanda
kaskantar da kansa kuwa daukaka shi za a yi." [15] Sai mutanen suka kawo
masa jiriransu, domin ya taba su, da almajiransa suka ga haka, sai suka
kwabe su. [16] Amma Yesu ya kira su wurinsa, ya ce, "Ku bar yara kanana su
zo wurina, kada ku hana su. Ai mulkin Allah na irin su ne. [17] Gaskiya ina
gaya maku, duk wanda bai karbi mulkin Allah kamar karamin yaro ba,
lallai ba zai shige shi ba." [18] Wani shugaban jama'a ya tambaye shi ya ce
"Malam managarci, me zan yi in gaji rai Madawwami?" [19] Yesu ya ce masa,
"Don me ka kira ni managarci? Babu wani managarci sai Allah kadai.
[20] Ka dai san dokokin - kada ka yi zina, kada ka yi kisankai, kada ka yi
sata, kada ka yi shaidar karya, ka girmama mahaifinka da mahaifiyarka."
[21] Sai shugaban ya ce, "Dukan wadannan abubuwa na kiyaye su tun a
kuruciya ta." [22] Da Yesu ya ji haka, ya ce masa, "Abu daya ne kadai ya rage
maka. Dole ne ka sayar da dukan mallakarka, ka rarraba wa gajiyayyu,
za ka kuma sami wadata a sama - sa'annan ka zo ka biyoni." [23] Amma da
mai arzikin ya ji wadannan abubuwa, sai yayi bakin ciki kwarai, don shi
mai arziki ne sosai. [24] Yesu kuwa, da ya ga ransa ya baci, sai ya ce, "Yana
da wuya masu dukiya su shiga mulkin Allah! [25] Zai zama da sauki rakumi
ya shiga kafar allura, da mai arziki ya shiga mulkin Allah." [26] Wadanda

suka ji wannan magana suka ce, “Idan hakane wa zai sami ceto kenan?”
27 Yesu ya amsa, “Abin da ya fi karfin mutum, mai yiwuwa ne a gun Allah.”
28 Sai Bitrus ya ce, “To, ga shi mun bar mallakarmu, mun bi ka.” 29 Yesu ya
ce masu, “Hakika, ina gaya maku, ba wanda zai bar gida, ko matarsa,
ko 'yan'uwansa, ko iyayensa, ko kuma 'ya'yansa, saboda mulkin Allah,
30 sa'annan ya kasa samun ninkin ba ninkin a duniyan nan, da rai na har
abada a duniya mai zuwa.” 31 Bayan da ya tara su goma sha biyun nan,
ya ce masu, “Ga shi, muna tafiya zuwa Urushalima, duk abubuwan da aka
rubuta game da Dan Mutum ta hannun annabawa zasu tabbata. 32 Gama
za a bashe shi ga al'ummai, a yi masa ba'a, a wulakanta shi, a kuma tofa
masa miyau. 33 Za su yi masa bulala, su kashe shi, a rana ta uku kuma zai
tashi.” 34 Amma ba su fahimci ko daya daga cikin wadannan abubuwa ba,
domin zancen nan a boye yake daga garesu, ba su ma gane abin da aka
fada ba. 35 Da ya kusato Yariko, ga wani makaho zaune a gefen hanya,
yana bara, 36 da ya ji taro na wucewa, sai ya tambaya ko menene. 37 Suka
ce masa Yesu Banazarat ne yake wucewa. 38 Sai makahon ya ta da murya
mai karfi, ya ce, “Yesu, Dan Dauda, ka yi mani jinkai.” 39 Sai wadanda
suke gaba suka kwabe shi, suna gaya masa ya yi shiru. Amma ya kara
daga murya kwarai da gaske, yana cewa, “Dan Dauda, ka yi mani jinkai.”
40 Sai Yesu ya tsaya, ya umarta a kawo shi wurinsa. Da makahon ya zo
kusa, sai Yesu ya tambaye shi, 41 “Me kake so in yi maka?” Ya ce, “Ubangiji,
ina so in samu gani.” 42 Yesu ya ce masa, “Karbi ganin gari, bangaskiyarka
ta warkar da kai.” 43 Nan take ya samu gani, ya bi Yesu, yana daukaka
Allah. Ganin haka, sai duk jama'a suka yabi Allah.

19

1 Yesu ya shiga Yariko ya na wucewa cikinta. 2 Sai ga wani mutum a
wurin mai suna Zakka. Shugaba ne na masu karban haraji, kuma mai
arziki ne. 3 Yana kokarin ya ga ko wanene Yesu, amma bai iya gani ba
sabo da yawan jama'a, domin shi gajere ne. 4 Sai ya ruga gaba ya hau
itacen baure domin ya gan shi, saboda Yesu zai wuce ta wannan hanya.
5 Sa'adda Yesu ya zo wurin, ya kalli sama sai ya ce masa, “Zakka, ka sauko
da sauri, domin yau dole in sauka a gidanka.” 6 Sai ya sauko da sauri, ya
karbe shi da farin ciki. 7 Sa'adda dukansu suka ga wannan, sai suka yi
gunaguni, cewa, “Ya ziyarci mutum mai zunubi.” 8 Zakka ya tsaya ya ce
wa Ubangiji, “Duba, Ubangiji, zan ba matalauta rabin arzikina, idan kuma
na cuci wani a kome, zan mai da adadinsa sau hudu.” 9 Yesu ya ce masa,
“Yau ceto ya shigo wannan gida, domin shi ma dan Ibrahim ne. 10 Gama
Dan Mutum ya zo ne domin ya nemi, ya kuma ceci batattun mutane.”
11 Da suka ji wadannan abubuwan, ya cigaba da magana, sannan ya fada
masu wani misali, domin yana kusa da Urushalima, sai suka yi tsamani
mulkin Allah za ya bayyana nan da nan. 12 Sai ya ce, “Akwai wani mutum
mai sarauta wanda ya tafi wata kasa mai nisa domin ya karba wa kansa
mulki sa'annan ya dawo. 13 Sai ya kira bayinsa guda goma, ya ba su fam
goma, sai ya ce masu, 'Ku yi kasuwanci da wannan har sai na dawo.'
14 Amma mutanensa suka ki shi sai suka aiki jakadu bayansa, cewa, 'Ba za
mu yarda wannan mutum ya yi mulki a kanmu ba.' 15 Anan nan sa'adda
ya koma kuma, bayan da ya sami mulkin, sai ya ba da umarni a kira
masa bayin da ya basu kudi, domin ya san ribar da suka samu wajen
kasuwancin da suka yi. 16 Na farkon ya zo wurinsa, cewa, 'Ubangiji, fam

nan na ka ya yi riban fam goma.' 17 Masaraucin ya ce masa, 'Madalla,
bawan kirki. Domin ka yi aminci a karamin abu, za a baka iko kan birane
goma.' 18 Na biyun ya zo, yana cewa, 'Fam na ka, Ubangiji, ya yi ribar
fam biyar.' 19 Sai masarauncin yace masa, 'Ka dauki mulkin birane biyar.'
20 Wani kuma ya zo, yana cewa, 'Ubangiji, ga fam naka da na ajjiye shi da
kyau cikin kaya, 21 gama na ji tsoronka, domin kai mutum mai tsanani ne.
Kana daukar abu da baka ajiye ba, kana kuma girbin abin da ba ka shuka
ba.' 22 Masarauncin ya ce masa, 'Da kalmominka zan shari'antaka, kai
mugun bawa. Ka sani cewa ni mutum mai tsanani ne, ina daukan abinda
ban ajiye ba, ina kuma girbin abinda ban shuka ba. 23 To don me ba ka
kai kudi na wurin masu banki ba, saboda bayan da na dawo zan karbe
shi da riba?' 24 Masaraucin ya ce wa wadanda suke a tsaye a wurin, 'Ku
karba fam da ke a wurinsa, ku ba mai fam goman nan.' 25 Suka ce masa,
'Ubangiji, yana da fam goma.' 26 'Ina ce maku, duk wanda yake da abu za
a kara masa, amma wadda bai da shi, za a karba sauran da ke wurinsa.
27 Amma wadannan abokan gabana, wadanda ba sa so in yi mulki bisansu,
a kawo su nan a kashe su a gaba na.' 28 Da ya fadi wadannan abubuwan,
sai ya yi gaba, yana tafiya zuwa Urushalima. 29 Ananan sa'adda ya zo
kusa da Baitfaji da Baitanya, a kan tudu da a ke kira Zaitun, sai ya aiki
almajiransa guda biyu, cewa, 30 cewa, “Ku tafi cikin kauye da ke gabanku.
Sa'adda ku ka shiga, za ku same dan aholaki da ba a taba hawansa ba. Ku
kwance sai ku kawo mani shi. 31 Idan wani ya tambaye ku, 'Don me ku
ke kwance shi?' Ku ce, 'Ubangiji ne ke bukatarsa.” 32 Wadanda aka aike
su suka je sun sami aholakin kamar yadda Yesu ya gaya masu. 33 Sa'adda
suna kwance aholakin, sai masu shi suka ce masu, “Don me ku ke kwance
aholakin?” 34 Suka ce, “Ubangiji yana bukatar sa.” 35 Suka kawo wa Yesu,
suka shimfida tufafinsu akan aholakin sai suka dora Yesu akansa. 36 Da
yana cikin tafiya, suka shimfida tufafinsu akan hanya. 37 Da ya yi kusa da
gangaren tudun Zaitun, sai dukan taron almajiransa suka fara yin murna
suna kuma yabon Allah da murya mai karfi domin dukan ayukan al'ajibi
da suka gani, 38 cewa, “Albarka ta tabbata ga sarki da ke zuwa cikin sunan
Uba! Salama a sama da daraja mafi daukaka kuma!” 39 Wadansu Farisawa
daga cikin taron jama'a suka ce masa, “Malam, ka tsauta wa almajiranka.”
40 Yesu ya amsa ya ce, “Ina gaya maku gaskiya, in wadannan sun yi shiru,
duwatsu za su yi shewa.” 41 Sa'adda Yesu yana kusatowa, sai ya yi kuka
akan birnin, 42 cewa, “Da kun san wannan rana, ko ku ma, abubuwan da
ke kawo maku salama! Amma yanzu an boye su daga idanunku. 43 Gama
rana zata ta zo a gareki, da makiyan ki zasu gina ganuwa a kewaye da
ke, su kuma fada maki daga kowace gefe. 44 Za su sare ki kasa tare da
'ya'yanki. Ba za su bar wani dutse akan dan'uwansa ba, domin ba ki lura
da lokacin da Allah ya na kokarin ceton ki ba.” 45 Yesu ya shiga Haikalin sai
ya fara korar masu sayarwa, 46 ya na ce masu, “A rubuce yake, 'Gida na zai
zama wurin addu'a,' amma kun mayar da shi kogon mafasa.” 47 Yesu yana
nan yana koyarwa kowace rana a cikin haikali. Amma manyan firistoci
da marubuta da shugabanin jama'a suna so su kashe shi, 48 amma ba su
sami hanyar yin wannan ba, domin mutane suna sauraron sa sosai.

20

1 Ana nan wata rana, Yesu yana kan koyarwa a haikali da wa'azin
bishara, sai shugaban firistoci da marubuta suka zo wurinsa da dattawa.

[2] Suka yi magana, su na ce masa, “Gaya mana da wanne iko ne ka ke yin
wadannan abubuwan? Ko wanene ya baka wannan ikon?” [3] Ya amsa
sai ya ce masu, “Ni ma zan yi maku tambaya. Gaya mani game [4] da
baptisman Yahaya. Daga sama take ko kuwa daga mutane ne?” [5] Sai suka
yi mahawara da junansu, suna cewa, “In mun ce, 'Daga sama,' zai ce, 'To
don me ba ku ba da gaskiya gareshi ba?' [6] Amma in mun ce, 'Daga mutane
ne,' dukan mutane za su jejjefe mu da duwatsu, domin sun tabbata a ransu
Yahaya annabi ne.” [7] Sai suka amsa cewa ba su san ko daga ina ne take ba.
[8] Yesu yace masu, “To haka ni ma ba zan gaya maku ko da wanne iko nake
yin wadannan abubuwan ba.” [9] Ya gaya wa mutane wannan misali, “Wani
mutum ya dasa gonar inabi, ya ba wadansu manoma jinginarta, sai ya tafi
wata kasa har ya dade. [10] Da lokacin girbi ya yi sai ya aiki wani bawansa
zuwa wurin manoman, saboda su bashi daga cikin anfanin gonar. Amma
manoman suka doke shi, sai suka kore shi hannu wofi. [11] Ya aike wani
bawa kuma sai suka daddoke shi, suka kunyatar da shi, suka kore shi
hannu wofi. [12] Ya kuma sake aike na uku suka yi masa rauni, suka jefar da
shi a waje. [13] Sai mai gonar inabin ya ce, 'Me zan yi? Zan aiki kaunattacen
dana. Watakila zasu ba shi daraja.' [14] Amma sa'adda manoman suka gan
shi, suka yi shawara a tsakaninsu, cewa, 'Wannan ne magajin. Bari mu
kashe shi, saboda gadon ya zama namu.' [15] Suka jefar da shi waje daga
gonar, suka kashe shi. Menene ubangijin gonar inabin zai yi da su? [16] Zai
zo ya halakar da wadannan manoma, sai ya ba wadansu gonar.” Da suka
ji wannan, suka ce, “Allah ya sawake!” [17] Amma Yesu ya kalle su, sai yace,
“Menene ma'anar wannan nassi? 'Dutsen da magina suka ki, an mayar da
shi kan kusurwa'? [18] Duk wanda ya fadi kan dutsen zai farfashe. Amma
duk wanda dutsen ya fadi a kansa, zai rugurguza shi.” [19] Sai marubutan
da manyan firistocin suka so su kama shi a wannan sa'a, domin sun sani
ya yi wannan misali a kansu ne. Amma sun ji tsoron mutane. [20] Suna
fakonsa, suka aiki magewaya, wadanda suke kamar masu adalci, saboda
su sami kuskure cikin maganarsa, don su mika shi ga hukumci da kuma
ikon gwamna. [21] Suka tambaye shi, cewa, “Malam, mun sani da cewa kana
fada da koyar da abin ke daidai, kuma ba wanda yake cusa maka ra'ayi,
amma kana koyar da gaskiya game da hanyar Allah. [22] Wai shin doka ne
mu biya haraji ga Kaisar, ko babu?” [23] Amma Yesu ya gane makircinsu,
sai ya ce masu, [24] “Nuna mani dinari. Sifar wanene da kuma rubutun
wanene akan sa?” Suka ce, “Na Kaisar ne.” [25] Sai ya ce masu, “To sai ku
ba Kaisar abin da ke na Kaisar, ku kuma ba Allah, abin da ke na Allah.”
[26] Marubutan da manyan firistocin ba su sami abin zargi cikin maganarsa,
a gaban mutane ba. Suka yi mamakin amsar sa, ba su kuma ce komai ba.
[27] Sa'adda wadansu Sadukiyawa suka zo wurinsa, wadan da suka ce babu
tashin mattatu, [28] suka tambaye shi, cewa, “Malam, Musa ya rubuta mana
cewa idan dan'uwan mutum ya mutu, mai mace kuma ba shi da yaro,
sai dan'uwansa ya auri matar, ya samar wa dan'uwansa yaro. [29] Akwai
'yan'uwa guda bakwai kuma na farin ya yi aure, sai ya mutu babu da,
[30] haka ma na biyun. [31] Na ukun ya aure ta, haka nan na bakwai ma bai
bar yaya ba, har suka mutu. [32] Daga baya sai matar ma ta mutu. [33] To a
ranar tashin mattatu, matar wa za ta zama? Domin duka bakwai din sun
aure ta.” [34] Yesu ya ce masu, “'Ya'yan duniyan nan suna aure, ana kuma ba
da su ga aure. [35] Amma wadanda aka ga cancantarsu a waccan tsara, sun
isa su sami tashin mattatu, ba za suyi aure ko a aurar da su ba. [36] Gama ba

za su mutu kuma ba, domin suna daidai da mala'iku kuma su 'ya'yan Allah
ne, da shike su 'ya'yan tashin matattu ne. 37 Amma batun tashi matattu,
ko Musa ma ya nuna wannan, a cikin jeji, inda ya kira Ubangiji, Allah
na Ibrahim da kuma Allah na Ishaku da Allah na Yakubu. 38 Yanzu shi
ba Allahn matattu ba ne, amma na masu rai, saboda duka suna raye a
wurinsa.” 39 Wadansu marubuta suka amsa, “Malam, ka amsa da kyau.”
40 Gama ba su sake yi masa wadansu tambayoyi ba. 41 Yesu ya ce masu,
“Yaya suke cewa Almasihu dan Dauda ne? 42 Gama Dauda da kansa ya
ce a cikin littafin Zabura, Ubangiji ya ce wa Ubangiji na, 'Zauna a hannun
dama na, 43 sai na maida makiyanka a karkashin tafin sawunka.' 44 Dauda
ya kira Kristi 'Ubangiji', to ta yaya ya zama dan Dauda?” 45 Dukan mutane
suna ji ya ce wa almajiransa, 46 “Ku yi hankali da marubuta, wadanda
suna son tafiya da manyan riguna, suna kuma son a gaishe su a cikin
kasuwanni, da mayan wuraren zama a cikin majami'u, da kuma manyan
wurare a wurin bukukkuwa. 47 Suna kuma kwace wa gwamraye gidaje,
suna kuma badda kama ta wurin yin doguwar addu'a. Wadannan za su
sha hukumci mai girma.”

21

1 Yesu ya tada ido sai ya ga mutane masu arziki wadanda suke saka
baikonsu a cikin ma'aji. 2 Ya ga wata gwauruwa matalauciya tana
saka anini biyu a ciki. 3 Sai ya ce, “Gaskiya ina gaya maku, wannan
matalauciyar gwauruwa ta saka fiye da dukansu. 4 Duka wadannan sun
bayar da baikonsu daga cikin yalwarsu. Amma wannan gwauruwan, daga
cikin talaucin ta, ta saka dukan iyakar kudinta na zaman gari da take da
shi.” 5 Kamar yadda wadansu suke maganan haikali, yadda aka yi masa
ado da duwatsu masu daraja da bayebaye, ya ce, 6 “Game da wadannan
abubuwa da ku ke gani, rana tana zuwa da ba dutse ko daya da zai zauna
kan dan'uwansa da ba za a rushe kasa ba.” 7 Sai suka yi masa tambaya,
cewa, “Malam, yaushe ne wadannan abubuwan zasu faru? Menene kuma
zai zama alama sa'adda wadannan abubuwa suna shirin faruwa?” 8 Yesu
ya amsa, “Ku yi hankali kada a rude ku. Gama dayawa zasu zo a cikin
sunana, suna cewa, 'Ni ne shi,' kuma, 'Lokaci ya yi kusa.' Kada ku bi
su. 9 Sa'adda ku ka ji game da yakoki da hargitsi, kada ku firgita, dole
ne wadannan abubuwa su faru tukuna, amma karshe ba zai faru nan da
nan ba.” 10 Sa'annan ya ce masu, “Al'umma za ta tasar ma al'umma, mulki
kuma za ya tasar wa mulki. 11 Za a yi babbar girgizan kasa, a wurare
dabam dabam kuma za a yi yunwa da annoba. Za a yi al'amura masu
ban tsoro da manyan alamu daga sama. 12 Amma kafin abubuwan nan
duka, za su kama ku, su kuma tsananta maku, suna mika ku ga majami'u
da kuma gidajen kurkuku, za su kawo ku gaban sarakuna da gwamnoni
saboda sunana. 13 Zai zamar maku zarafin shaida. 14 Saboda haka ku
kudurta a ranku kada ku shirya yadda za ku amsa, 15 gama ni zan ba
ku kalmomi da hikima, wadda dukan makiyanku ba za su yi tsayayya
ko su karyata ku ba. 16 Amma har da mahaifa da 'yan'uwa da dangi da
abokai za su bashe ku, su kuma kashe wadansun ku. 17 Kowa zai ki ku
saboda sunana. 18 Amma ba ko gashin kanku da zai hallaka. 19 A cikin
hankurin ku za ku ribato rayukanku. 20 Sa'adda ku ka ga Urushalima tana
kewaye da sojoji, sai ku sani da cewa faduwarta ta yi kusa. 21 Sai wadanda
su ke Yahudiya su gudu zuwa kan tuddai, wadanda suke tsakiyar gari

kuma su tafi, kada su bar wadanda suke kauyuka su shigo ciki. 22 Gama
wadannan ranakun ramako ne, saboda duka abubuwan da aka rubuta
su cika. 23 Kaiton wadanda suke da juna biyu da masu ba da mama a
wannan kwanakin! Gama za a sha kunci mai girma a kasan, da fushi
kuma zuwa ga mutanen nan. 24 Za su fadi ta kaifin takobi kuma za a
kai su cikin bauta ga dukan kasashe, al'ummai za su tattake Urushalima,
har ya zuwa lokacin al'ummai ya cika. 25 Za a ga alamomi cikin rana
da wata da kuma taurari. A duniya kuma, al'ummai za su sha kunci, za
su rude saboda rurin teku da rakuman ruwa. 26 Mutane za su suma da
tsoro da kuma da tunanin abubuwa da za su abko wa duniya. Gama za
a girgiza ikokin sammai. 27 Sa'annan za su ga Dan Mutum yana zuwa a
cikin gajimarai da iko da daukaka mai girma. 28 Amma sa'adda wadannan
abubuwa suka fara faruwa, tashi saye, sai ku daga kanku sama, saboda
ceton ku ya kusato." 29 Yesu ya bada misali, "Duba itacen baure, da duka
itatuwa. 30 Sa'adda su ke fitar da ganye, za ku gani da kanku cewa bazara
ta yi kusa kuma. 31 Haka kuma, sa'adda ku ka ga wadannan abubuwa
suna faruwa, ku sani cewa mulkin Allah ya yi kusa. 32 Gaskiya, na ke
gaya maku, wannan zamani ba za ya shude ba, sai duka abubuwan nan
sun faru. 33 Sama da kasa za su shude, amma maganata ba za ta shude
ba. 34 Amma ku lura da kanku, domin kada ku nawaita zuciyarku da
tararradin duniya da shayeshaye da damuwa ta rayuwa. Gama ranar za
ta zo babu shiri 35 kamar tarko. Gama zai zo akan kowa da ke rayuwa a
fuskar dukan duniya. 36 Amma ku zama a fadake kowanne lokaci, kuna
addu'a domin ku iya samun karfin tserewa dukan wadannan abubuwa da
za su faru, da kuma yadda za ku tsaya a gaban Dan Mutum." 37 Da rana
yana koyarwa a cikin haikali, dukan dare kuma yakan tafi dutsen da a ke
kira zaitun. 38 Dukan mutane suka rika zuwa wurinsa da sassafe domin
su ji shi a haikali.

22

1 Anan nan idin gurasa mara yisti ya yi kusa, wanda a ke kira Idin
ketarewa. 2 Manyan firistoci da marubuta suka yi shawara yadda za su
kashe Yesu, gama suna jin tsoron mutane. 3 Shaidan ya shiga Yahuza
Iskariyoti, daya daga cikin goma sha biyun. 4 Yahuza ya je ya yi shawara
da manyan firistoci da Jarumawa yadda zai ba da Yesu a garesu. 5 Suka
yi farin ciki, suka yarda su ba shi kudi. 6 Sai ya yarda, sai ya nimi dama
yadda zai ba da shi garesu a lokacin da babu taro. 7 Ranar idin gurasa
mara yisti ya yi, da dole za a yi hadayan rago na Idin ketarewa. 8 Yesu
ya aiki Bitrus da Yahaya, ya ce masu, "Ku je ku shirya mana abincin Idin
ketarewa, domin mu ci." 9 Suka tambaye shi, "A ina ka ke so mu shirya?"
10 Ya amsa masu, "Ku ji, sa'adda ku ka shiga birnin, wani mutum mai
dauke da tulun ruwa zai same ku. Ku bishi zuwa cikin gidan da za ya
shiga. 11 Sai ku gaya wa mai gidan, 'Malam ya ce, "Ina dakin baki, inda
zan ci abincin Idin ketarewa da almajirai na?'" 12 Zai nuna maku babban
bene wanda yake a shirye. Ku shirya a can." 13 Sai suka tafi, suka sami
komai kamar yadda ya gaya masu. Sai suka shirya abincin Idin ketarewan.
14 Sa'adda lokacin ya yi, ya zauna da almajiran. 15 Sai ya ce masu, "Ina da
marmari matuka in ci wannan abincin Idin ketarewa da ku kamin in sha
wahala. 16 Gama na ce maku, ba zan ci shi kuma ba, sai dai an cika shi
a mulkin Allah." 17 Sai Yesu ya dauki koko, sa'adda ya yi godiya, sai yace,

“Karba wannan, ku rarraba a tsakaninku. 18 Gama ina ce maku, ba zan sha
wannan ruwan inabi kuma ba, sai dai mulkin Allah ya zo.” 19 Sai ya dauki
gurasa, sa'adda ya yi godiya, ya kakkarya shi, sai ya ba su, cewa, “Wannan
jikina ne wanda aka bayar dominku. Ku yi wannan domin tunawa da
ni.” 20 Sai ya dauki kokon kuma bayan jibi, cewa, “Wannan koko sabon
alkawari ne cikin jinina, wanda aka zubar dominku. 21 Amma ku yi lura.
Wanda zai bashe ni yana tare da ni a teburi. 22 Gama Dan Mutum zai
tafi lallai kamar yadda aka kaddara. Amma kaiton wannan mutum da
shine za ya bashe shi!” 23 Sai suka fara tambaya a tsakaninsu, wanene a
cikinmu da zai yi wannan abu. 24 Sai gardama ta tashi a tsakaninsu game
da wanene mafi girma. 25 Ya ce masu, “Sarakunan al'ummai suna nuna
iko akansu, kuma wadanda suke da iko a kansu ana ce da su masu mulki
da daraja. 26 Amma kada ya zama haka da ku. A maimakon haka, bari
wanda ya ke mafi girma a cikinku ya zama mafi kankanta. Bari wanda
yafi muhimmanci kuma ya zama kamar mai hidima. 27 Gama wanene
yafi girma, wanda ya zauna a teburi, ko kuwa wanda yake yin hidima?
Ba wanda ya zauna a teburi ba? Duk da haka ina kamar mai hidima a
tsakaninku. 28 Amma ku ne wadanda ku ke tare da ni a cikin jarabobina.
29 Na baku mulki, kamar yadda Ubana ya ba ni mulki, 30 domin ku ci ku
kuma sha a teburi na mulkina. Za ku zauna a kan kursiyai kuna shari'anta
kabilun nan goma sha biyu na Israila. 31 Siman, Siman, ka yi hankali,
shaidan ya nemi izini a bada kai domin ya tankade ka kamar alkama.
32 Amma na yi maka addu'a, saboda kada bangaskiyarka ta fadi. Bayan da
ka juyo kuma, ka karfafa 'yan'uwanka.” 33 Bitrus ya ce masa, “Ubangiji, ina
shirye in tafi tare da kai zuwa cikin kurkuku da zuwa mutuwa.” 34 Yesu
ya amsa masa, “Ina gaya maka, Bitrus, kamin caran zakara a yau, za ka
yi musu na sau uku cewa ba ka sanni ba.” 35 Sa'annan Yesu ya ce masu,
“Lokacin da na aike ku babu jaka, ko burgami ko takalma, ko kun rasa
wani abu? Sai suka amsa, “Babu.” 36 Ya kuma ce masu, “Amma yanzu,
wanda ya ke da jaka, bari ya dauka, da kuma burgami. Wanda ba shi da
takobi sai ya sayar da taguwarsa ya sayi guda. 37 Gama ina ce maku, abin
da aka rubuta game da ni dole sai ya cika, 'An lisafta shi kamar daya daga
cikin masu karya doka.' Gama abinda aka fada akaina ya cika.” 38 Sai suka
ce, “Ubangiji, duba! Ga takuba biyu.” Sai ya ce masu, “Ya isa.” 39 Bayan
cin abincin yamma, Yesu ya tafi, kamar yadda ya saba yi, zuwa dutsen
Zaitun, sai almajiran suka bi shi. 40 Sa'adda suka iso, ya ce masu, “Ku yi
addu'a domin kada ku shiga cikin jaraba.” 41 Ya rabu da su misalin nisan
jifa, sai ya durkusa kasa ya yi addu'a, 42 yana cewa “Uba, in ka yarda, ka
dauke wannan kokon daga gareni. Ko da yake ba nufina ba, amma bari
naka nufin ya kasance.” 43 Sai mala'ika daga sama ya bayyana a wurinsa,
yana karfafa shi. 44 Yana cikin wahala sosai, sai ya dukufa cikin addu'a,
har zufarsa kuma tana diga a kasa kamar gudajen jini. 45 Sa'adda ya tashi
daga addu'arsa, sai ya zo wurin almajiran, ya same su suna barci domin
bakin cikinsu, 46 sai ya tambaye su, “Don me kuke barci? Tashi ku yi
addu'a, saboda kada ku shiga cikin jaraba.” 47 Sa'adda yana cikin magana,
sai, ga taron jama'a suka bayana, tare da Yahuza, daya daga cikin sha
biyun, ya na jagabansu. Sai ya zo kusa da Yesu domin ya yi masa sumba,
48 amma Yesu ya ce masa, “Yahuza, za ka ba da Dan Mutum da sumba?”
49 Sa'adda wadanda suke kewaye da Yesu suka ga abin da yake faruwa, sai
suka ce, “Ubangiji, mu yi sara da takobi ne?” 50 Sai daya daga cikinsu ya

kai wa bawan babban firist sara a kunne, sai ya yanke masa kunnensa na
dama. 51 Yesu ya ce, “Ya isa haka.” Sai ya taba kunnensa, sai ya warkar da
shi. 52 Yesu yace wa manyan firistoci, da masu tsaron haikali, da dattawa
wadanda suke gaba da shi, “Kun fito kamar za ku kama dan fashi, da
takuba da sanduna? 53 Sa'adda nake tare da ku kowace rana a haikali,
ba ku kama ni ba. Amma wannan shine lokacinku, da kuma ikon duhu.”
54 Suka kama shi, sai suka tafi da shi, suka kawo shi cikin gidan babban
firist. Amma Bitrus yana binsa daga nesa. 55 Bayan da suka hura wuta a
tsakiyar gidan da suka zazzauna tare, Bitrus ya zaune a tsakaninsu. 56 Sai
wata baranya ta ganshi ya zauna a hasken wuta, sai ta zura masa ido ta
ce, “Wannan mutum ma yana tare da shi.” 57 Amma Bitrus ya yi musu,
yana cewa, “Mace, ban san shi ba.” 58 Bayan dan karamin lokaci sai wani
mutum ya gan shi, sai ya ce, “Kaima kana daya daga cikinsu.” Amma
Bitrus ya ce, “Mutumin, ba ni ba ne.” 59 Bayan sa'a daya sai wani mutum
ya nace da cewa, “Gaskiya wannan mutum yana tare da shi, gama shi dan
Galili ne.” 60 Amma Bitrus ya ce, “Mutumin, ban san abin da kake fada
ba.” Sai nan da nan, da yana cikin magana, sai zakara ta yi cara. 61 Yana
juyawa, sai Ubangiji ya dubi Bitrus. Sai Bitrus ya tuna kalmar Ubangiji,
sa'adda ya ce masa, “Kafin zakara ya yi cara yau za ka musunce ni sau
uku.” 62 Da fitowarsa waje, Bitrus ya yi kuka mai zafi. 63 Sai mutanen da
ke tsare da Yesu suka yi masa ba'a da bulala kuma. 64 Bayan da suka rufe
masa idanu, suka tambaye shi, cewa, “Ka yi annabci! Wa ya buge ka?”
65 Suka yi wadansu miyagun maganganu na sabo game da Yesu. 66 Da gari
ya waye, sai dattawa suka hadu tare, da manyan firistoci da marubuta. Sai
suka kai shi cikin majalisa 67 suka ce, “Gaya mana, in kai ne Almasihu.”
Amma yace masu, “Idan na gaya maku, ba za ku gaskanta ba, 68 idan na
yi maku tambaya, ba za ku amsa ba. 69 Amma nan gaba, Dan Mutum zai
zauna a hannun dama na ikon Allah.” 70 Suka ce masa, “Ashe kai Dan
Allah ne?” Sai Yesu ya ce masu, “Haka kuka ce, nine.” 71 Suka ce, “Don me
muke neman shaida? Gama mu da kanmu munji daga bakinsa.”

23

1 Sai duk taron suka tashi, suka kawo Yesu gaban Bilatus. 2 Suka
fara saransa, cewa “Mun same wannan mutum yana ruda kasarmu, ya
haramta a ba Kaisar haraji, yana kuma cewa shi da kansa ne Almasihu,
sarki.” 3 Bilatus ya tambaye shi, cewa “Shin kaine Sarkin Yahudawa?” Sai
Yesu ya amsa masa ya ce, “Haka ka ce.” 4 Sai Bilatus ya ce wa manyan
firistocin da taro mai yawa, “Ban samu ko laifi daya game da wannan
mutumin ba.” 5 Amma suka yi ta cewa, “Yana ta da hankalin mutane
da koyarwa a dukan Yahudiya, ya fara daga Galili har zuwa ga wannan
wuri.” 6 Sa'adda Bilatus ya ji wannan, sai ya tambaya ko mutumin daga
Galiline. 7 Sa'adda ya gane cewa yana karkashin mulkin Hirudus, sai
ya tura Yesu wurin Hirudus, wanda shi da kansa yana Urushalima a
wadannan kwanakin. 8 Sa'adda Hirudus ya ga Yesu, sai ya cika da farin
ciki sosai, saboda ya so ganinsa tunda dadewa. Tun can ya ji game da shi
sai ya yi begen ganin wadansu al'ajibai da zai yi. 9 Hirudus ya tambaye
Yesu cikin kalmomi masu yawa, amma Yesu bai amsa masa da komai ba.
10 Sai manyan firistoci da marubuta suka tsaya, suna ta yi masa zargi mai
zafi. 11 Hirudus da sojojinsa suka zarge shi, suka kuma yi masa ba'a, suka
sa masa tufafi masu kyau, sa'annan ya sake aika Yesu zuwa wurin Bilatus.

12 Sai Hirudus da Bilatus suka zama abokai a wannan rana (da ma su
abokai gaba ne). 13 Bilatus ya kira manyan firistoci tare da masu mulki da
kuma taron jama'ar, 14 sai ya ce masu, "Kun kawo mani wannan mutum
kamar wanda yake jagorar mutane ga munanan ayyuka, ku kuma gani,
Ni, na tuhume shi a gabanku, ban sami ko kuskure daya daga mutumin
nan game da abinda ku ke zarginsa da shi ba. 15 Babu, ko Hirudus ma,
ya sake komar mana da shi, kun gani, babu wani abu wanda ya yi da
ya cancanci mutuwa, 16 saboda haka zan yi masa horo sa'annan in sake
shi." 17 [Ya zama dole Bilatus ya sakar wa Yahudawa wani daurarre guda
daya lokacin idin.] 18 Amma dukansu suka yi ihu tare, cewa, "A tafi da
wannan mutumin, sai a sako mana Barabbas!" 19 Barabbas mutum ne
wanda aka sa a cikin kurkuku saboda wani tada hankali a cikin birni da
kuma kisankai. 20 Bilatus ya sake yi masu magana, yana so ya saki Yesu.
21 Amma suka yi ihu, cewa, "A giciye shi, a giciye shi." 22 Sai ya sake ce
masu sau na uku, "Don me, wace magunta wannan mutum ya yi? Ban
sami wani abu da ya isa sanadin mutuwa game da shi ba. Saboda haka
bayan na hore shi, zan sake shi." 23 Amma suka nace da murya mai karfi,
suna so a giciye shi, sai muryarsu ta rinjayi Bilatus. 24 Sai Bilatus ya yarda
ya yi masu bisa ga abin da suke so. 25 Ya sako masu wanda suka tambaya
ya ba su wanda aka sa a kurkuku domin tada hankali da kuma kisankai.
Amma ya ba da Yesu bisa nufinsu. 26 Da suka tafi da shi, sai suka kama
wani mai suna siman Bakurane, yana zuwa daga karkara, sai suka daura
masa giciyen ya dauka, yana biye da Yesu. 27 Babban taron jama'a, da na
mata da suke makoki da kuka dominsa, suna binsa. 28 Amma da ya juya
wurinsu, Yesu yace, "Yan matan Urushalima, kada ku yi kuka domina,
amma ku yi kuka domin kanku da 'ya'yanku. 29 Gama ku gani, kwanaki
suna zuwa da za su ce, 'Albarka ta tabbata ga bakararru da wadanda
basu taba haihuwa ba da kuma wadanda ba a taba shan mamansu ba.'
30 Sa'annan za su fara ce wa duwatsu, 'Ku fado bisanmu,' da tuddai ma, 'Ku
rufe mu.' 31 Gama idan sun yi wadannan abubuwan lokacin da itace yana
danye, me zai faru sa'adda ya bushe?" 32 Aka kai wadansu mutum biyu
masu laifi, domin a kashe shi tare da su. 33 Sa'adda suka zo wurin da a ke
kira kwalluwa, nan suka giciye shi da barayin, daya daga hannun damansa
dayan kuma daga hannun hagu. 34 Yesu yace, "Uba, ka yafe masu, gama
basu san abin da suke yi ba." Sai suka jefa kuri'a, suka rarraba tufafinsa.
35 Mutane sun tsaya suna kallo sa'annan masu mulki suna ta yin masa
ba'a, cewa, "Ya ceci wadansu. Bari ya ceci kansa, idan shine Almasihu
na Allah, zababben nan." 36 Sojojin ma suka yi masa dariya, suna zuwa
wurinsa, suna mika masa ruwan tsami, 37 suna cewa, "Idan kai Sarkin
Yahudawa ne, ceci kanka." 38 Akwai wata alama bisansa, "Wannan shine
Sarkin Yahudawa." 39 Daya daga cikin barayi wanda aka giciye, ya zage
shi, cewa, "Ba kai ne Almasihu ba? Ka ceci kanka da mu." 40 Amma dayan
ya amsa, ya tsauta masa cewa, "Ba ka tsoron Allah, da yake shari'arka daya
ne da nasa? 41 Mu kam an yi ma na daidai, gama mun samu bisa ga abin da
muka yi. Amma wannan mutum bai yi wani abu mara kyau ba." 42 Sai ya
kara, "Yesu, ka tuna da ni sa'adda ka shiga mulkinka." 43 Yesu ya ce masa,
"Gaskiya ina ce maka, yau za ka kasance tare da ni a firdausi." 44 Anan
nan a wajen sa'a na shida, sai duhu ya mamaye kasar duka har zuwa sa'a
na tara 45 sa'adda rana ya fadi. Sai labulen haikalin ya rabu a tsakiya zuwa
kasa. 46 Da kuka da murya mai karfi, Yesu yace, "Uba, na mika Ruhu na a
hannunka." Bayan da ya fadi wannan, sai ya mutu. 47 Sa'adda jarumin ya

ga abin da ya faru, ya daukaka Allah, cewa, “Lallai wannan mutumin mai
adalci ne.” 48 Sa'adda dukan taro mai yawa wadanda suka zo tare domin
su shaida da idanunsu suka ga abubuwan da suka faru, suka koma suna
bugan kirjinsu. 49 Amma duk idon sani, da kuma matan da suka bi shi
tun daga Galili, suka tsaya daga nesa, suna duban wadannan abubuwa.
50 Ga shi kuwa, wani mutum mai suna Yusufu, shi dan majalisa ne, nagari
ne kuma mutum mai adalci ne 51 (bai yarda da shawarar da kuma abin
da suka aikata ba), daga Arimatiya a kasar Yahudiya, wanda yake jiran
mulkin Allah. 52 Wannan mutum, ya sami Bilatus, ya tambaya a bashi
jikin Yesu. 53 Ya saukar da shi kasa, sai ya nade shi cikin likafani na linin
mai kyau, ya kwantar da shi cikin kabari da aka sassaka shi daga dutse,
inda ba a taba binne wani ba. 54 Ranar kuwa, ranar shiri ce, Asabaci kuma
ta kusato. 55 Matan da suka taho da shi tun daga Galili, suka biyo baya,
su ga kabarin da inda aka ajiye shi. 56 Suka koma, sai suka shirya kayan
kamshi da mai. Suka kuma huta a ranar Asabaci bisa ga doka.

24

1 Da sassafe a ranar farko ta mako, suka zo kabarin, suka kawo kayan
kamshi wadda suka shirya. 2 Sai suka samu dutsen a mirgine shi daga
kabarin. 3 Suka shiga ciki, amma ba su sami jikin Ubangiji Yesu ba. 4 Ya
faru kuwa, yayin da suke a rikice game da wannan, ba zato, mutane
guda biyu suka tsaya a gabansu da tufafi masu walkiya. 5 Sa'adda matan
suka sunkuyar da kansu kasa domin tsoro, suka ce wa matan, “Don me
kuke neman mai rai ciki matattatu? 6 Baya nan, amma ya tashi! Ku
tuna fa yadda ya yi maku magana tun sa'adda ya ke Galili, 7 cewa za a
ba da Dan Mutum ga mutane masu zunubi su kuma giciye shi, a rana
ta uku, zai tashi kuma” 8 Sai matan suka tuna da kalmominsa, 9 suka
koma daga kabarin sai suka gaya wa sha dayan wadannan abubuwan
da dukan sauran. 10 Su Maryamu Magadaliya, Yuwana, Maryamu uwar
Yakubu, da sauran matan da ke tare da su suka ba manzanni rohoton
wadannan abubuwan. 11 Amma manzannin suka dauki maganar kamar
ba ta da amfani, kuma ba su bada gaskiya ga matan ba. 12 Duk da haka
Bitrus ya tashi, sai ya gudu zuwa kabarin, ya sunkuya yana kallon ciki,
sai ya gan likaftani linin kadai. Sa'annan Bitrus ya tafi gidansa, yana ta
mamakin abinda ya faru. 13 A ranan nan, sai ga biyu daga cikinsu suna
tafiya zuwa wani kauye suna Imawus, wanda nisansa kimanin mil ne daga
Urushalima. 14 Suna tattaunawa da junansu game da dukan abubuwan
da suka faru. 15 Sai ya zama da cewa, sa'adda su ke tattaunawa tare
da tambayoyi, sai Yesu da kansa ya matsa kusa yana tafiya tare da su.
16 Amma idanunsu basu iya ganewa da shi ba. 17 Yesu ya ce masu, “Menene
ku ke magana akai sa'adda ku ke tafiya?” Suka tsaya a wurin suna bakin
ciki. 18 Daya daga cikinsu, mai suna Kiliyobas, ya amsa masa, “Kai ne kadai
mutumin da ke Urushalima wanda bai san abubuwan da suka faru a can
a wannan kwanakin ba?” 19 Yesu ya ce masu, “Wadanne abubuwa?” Suka
amsa masa, “Abubuwa game da Yesu ba Nazarat, wanda ya ke annabi ne,
mai manyan ayuka da kalmomi daga Allah da kuma mutane. 20 Da yadda
manyan firistoci da masu mulkinmu suka bada shi domin a hukunta shi ga
mutuwa a kuma giciye shi. 21 Amma mun yi begen cewa shine wanda za ya
yantar da Isra'ila. I, bayan wannan kuma, yanzu kwana uku kenan tunda
wadannan abubuwan suka faru. 22 Amma har'ila yau, wadansu mata da

ke tare da mu sun yi mana abin al'ajabi, da suka kasance a kabarin tunda
sassafe. 23 Sa'adda ba su sami jikinsa ba, suka zo, da cewa su ma sun
ga wahayin mala'iku wadanda suka ce masu ya na da rai. 24 Wasu maza
wadanda ke tare da mu suka tafi kabarin, suka tarar da shi kamar yadda
matan suka fada. Amma ba su ganshi ba." 25 Yesu ya ce masu, "Ku mutane
masu wauta da marasa ba da gaskiya ga abin da annabawa suka fada!
26 Bai zama dole ne Almasihu ya sha wahalan wadannan abubuwan ba,
ya kuma shiga cikin daukakarsa?" 27 Sa'annan da farko daga Musa da har
zuwa dukan annabawa, Yesu ya fasara masu duka abubuwa da ke game da
kansa a dukan littattafai. 28 Da suka yi kusa da kauyen, inda suke tafiya, ko
da yake Yesu ya yi kamar zai wuce su. 29 Amma suka tilasta shi, cewa, "Ka
zauna da mu, gama yamma ta yi kusa rana kuma ta kusa karewa." Sai Yesu
ya tafi ya zauna da su. 30 Ya faru cewa, sa'adda ya zauna tare da su domin
ya ci abinci, sai ya dauki gurasan, ya albarkace shi, ya kakkarya, sai ya ba
su. 31 Sa'annan idanunsu suka bude, da suka gane shi, sai ya bace daga
garesu, 32 Suka ce wa junansu, ashe zuciyarmu ba ta yi kuna a cikinmu ba,
sa'adda yake magana da mu a hanya, sa'adda ya bude mana littattafai?"
33 Suka tashi a wancan sa'a, sai suka koma Urushalima. Suka sami sha
dayan nan tare, da wadanda suke tare da su, 34 cewa, "Lalle ne Ubangiji ya
tashi, ya kuma bayyana ga Siman." 35 Sai suka fadi abubuwan da suka faru
a hanya, da yadda aka bayyana masu Yesu sa'adda ya kakkarya gurasa.
36 Sa'adda suke fadin wadannan abubuwan, sai Yesu ya tsaya a sakaninsu,
sai ya ce masu, "Salama a gareku." 37 Amma suka firgita suna cike da
tsoro, suna tsammani sun ga fatalwa. 38 Yesu ya ce masu, don me ku ke
damuwa? Don me tambayoyi ke tasowa a zuciyarku? 39 Duba hannayena
da kafafuna, cewa nine da kaina. Taba ni ku gani. Gama ruhu ba shi
da jiki da kashi, kamar yadda ku ka ga nake da su." 40 Bayan da ya fadi
wannan, sai ya nuna masu hannayensa da kafafunsa. 41 Sa'adda suke cike
da farin ciki, da mamaki, Yesu ya ce masu, "Kuna da wani abinci?" 42 Sai
suka bashi gasasshen kifi. 43 Yesu ya karba, ya ci a gabansu. 44 Sai ya
ce masu, "Sa'adda nake tare da ku na gaya maku cewa duka abin da aka
rubuta a cikin dokokin Musa da na annabawa da Zabura dole su cika."
45 Sai ya bude hankalinsu, saboda su gane littattafai. 46 Ya ce masu, "A
rubuce yake, cewa Almasihu za ya sha wuya, zai tashi kuma daga matattu
a rana ta uku. 47 Ku yi wa'azin tuba da gafarar zunubai a cikin sunansa ga
dukan al'ummai, ku fara daga Urushalima. 48 Ku shaidu ne ga wadannan
abubuwan. 49 Duba, ina aiko da alkawarin Ubana a kanku. Amma ku
jira a birni, sai an suturta ku da iko daga sama." 50 Sa'annan Yesu ya tafi
tare da su har sai da suka kai kusa da Betanya. Sai ya daga hannunsa
ya albarkace su. 51 Ya zama sa'adda yake sa masu albarka, ya bar su sai
aka dauke shi zuwa cikin sama. 52 Sai suka yi masa sujada, suka komo
Urushalima da murna mai yawa. 53 Kullayaumin suna cikin haikali, suna
albarkatar Allah.

Yahaya

1 A cikin farko akwai Kalma, Kalmar kuma tana tare da Allah, wannan
Kalma kuwa Allah ne. 2 Shi kuwa tare da Allah yake tun farko. 3 Dukan abu
ta wurinsa aka yi su, babu abin da aka halitta sai ta wurin sa. 4 A cikinsa
rai ya ke, kuma wannan rai ya zama haske ga dukan mutane. 5 Hasken
ya haskaka a cikin duhu, kuma duhun bai rinjaye shi ba. 6 Akwai wani
mutum wanda Allah ya aiko, mai suna Yahaya. 7 Ya zo a matsayin mai ba
da shaida game da hasken, domin kowa ya ba da gaskiya ta wurinsa. 8 Ba
Yahaya ne hasken ba, amma ya zo ne domin ya shaida hasken. 9 Wannan
shine haske na gaskiya mai ba da haske ga dukan mutane, da ke zuwa
cikin duniya. 10 Yana cikin duniya, kuma an halicci duniya ta wurinsa,
amma duniya bata san shi ba. 11 Ya zo wurin nasa, amma nasa basu
karbe shi ba. 12 Amma duk iyakar wadanda suka karbe shi, suka kuma ba
da gaskiya ga sunansa, ya ba su 'yanci su zama 'ya'yan Allah. 13 Wadanda
aka haife su ba ta wurin jini ba, ko ta wurin nufin jiki, ko nufin mutum,
amma ta wurin Allah. 14 Kalmar kuma ya zama jiki ya zauna cikin mu.
Mun ga daukakarsa, daukaka irin ta makadaici shi kadai wanda ya zo daga
Uban, cike da alheri da gaskiya. 15 Yahaya ya yi shaida akansa yana kira da
karfi, cewa, "Wannan shine wanda na yi magana a kansa cewa, 'Shi wanda
ke zuwa bayana, ya fi ni, domin ya kasance kafin ni.'" 16 Domin daga
cikarsa ne muka karbi alheri akan alheri. 17 Gama shari'a ta zo daga wurin
Musa. Alheri da gaskiya sun zo ta wurin Yesu Almasihu. 18 Babu lokacin
da wani ya taba ganin Allah, shi wanda shi kadai ne Allah, wanda ke
jingine da kirjin Uba, shi ya bayyana shi. 19 Wannan ita ce shaidar Yahaya
sa'adda Yahudawa suka aika da Firistoci da Lawiyawa zuwa gareshi don su
tambaye shi, "Wanene kai?" 20 Ya fada dalla dalla, kuma bai musunta ba,
yana amsa masu cewa, "ba nine Almasihu ba." 21 Sai suka tambaye shi, "To
kai wanene? Kai Iliya ne?" Yace, "Ba ni ba ne." Suka ce, "Kai ne anabin?"
Ya amsa, "A'a". 22 Sai suka ce masa, "Kai wanene, domin mu bada amsa
ga wadanda suka aiko mu? Me kake fadi game da kanka?" 23 Yace, "Ni
murya ne, da ke kira cikin jeji, 'Ku daidaita hanyar Ubangiji,' kamar yadda
annabi Ishaya ya fada." 24 Su wadanda aka aika daga wurin Farisawa
suke. Sai suka tambaye shi cewa, 25 "To don me kake baftisma idan kai
ba Almasihu bane, ko Iliya, ko annabin?". 26 Yahaya ya amsa masu, cewa,
"Ina baftisma ne da ruwa. Amma a cikinku akwai wani tsaye wanda ba
ku sani ba, 27 shi wanda ke zuwa bayana, wanda ko igiyar takalminsa ban
isa in kwance ba." 28 Wadannan abubuwa sun faru ne a Baitanya, a dayan
ketaren Urdun, a wurin da Yahaya ke Baftisma. 29 Washegari, Yahaya ya
ga Yesu yana zuwa wurinsa ya ce, "Duba, ga Dan Ragon Allah wanda ke
dauke zunubin duniya! 30 Wannan shine wanda na fada maku cewa, "Shi
wanda ke zuwa bayana ya fi ni, domin ya kasance kafin ni.' 31 Ban san shi
ba, amma saboda a bayyana shi ga Isra'ila ne nazo ina baftisma da ruwa.
" 32 Yahaya ya shaida, cewa, "Na ga Ruhu yana saukowa kamar kurciya
daga sama, ya kuma zauna a kansa. 33 Ban gane shi ba, amma shi wanda
ya aiko ni in yi baftisma cikin ruwa ya fada mani cewa, 'duk wanda ka
ga Ruhun ya sauka kuma ya zauna a kansa, shine wanda ke yin baftisma

cikin Ruhu mai tsarki.' 34 Na gani, na kuma shaida cewa wannan shine
Dan Allah.” 35 Kuma, washegari, da Yahaya na tsaye da biyu daga cikin
almajiransa, 36 suka ga Yesu na wucewa, sai Yahaya ya ce, “Duba, ga Dan
rago na Allah!” 37 Sai almajiransa biyu suka ji ya fadi haka, suka kuwa bi
Yesu. 38 Da Yesu ya waiwaya ya gan su suna bin sa, sai ya ce masu, “Me
kuke so?” Suka amsa, “ Rabbi (wato 'Mallam'), ina kake da zama?” 39 Yace
masu, “Zo ku gani.” Sai suka zo suka ga inda yake zama; suka zauna da
shi ranan nan, gama wajen sa'a ta goma ne. 40 Daya daga cikin wadanda
suka ji maganar Yahaya suka kuma bi Yesu shine Andarawus, dan'uwan
Siman Bitrus. 41 Ya fara neman dan'uwansa Siman yace masa, “Mun sami
Almasihu” (wanda ake kira 'Kristi'). 42 Ya kawo shi wurin Yesu. Yesu ya
dube shi yace, “Kai ne Siman dan Yahaya. Za a kira ka Kefas,” (ma'ana,
'Bitrus'). 43 Washegari, da Yesu yana shirin tafiya zuwa Galili, sai ya sami
Filibus, ya ce masa, “ka biyo ni.” 44 Filibus dan asalin Baitsaida ne, garin
Andarawus da Bitrus. 45 Filibus ya sami Natana'ilu yace masa, “Mun same
shi, shi wanda Musa ya rubuta shi a cikin attaura, da annabawa: Yesu
Dan Yusufu, Ba-Nazarat.” 46 Natana'ilu ya ce masa, “za a iya samun wani
abu nagari a Nazarat?” Filibus yace masa, “Zo ka gani.” 47 Yesu ya ga
Natana'ilu yana zuwa wurinsa sai yayi magana game da shi, “Duba, Ba-
Isra'ile na hakika wanda babu yaudara a cikinsa.” 48 Natana'ilu yace masa,
“Ta yaya ka san ni?” Sai Yesu ya amsa masa yace, “Tun kafin Filibus ya
kira ka, sa'adda kake a gindin baure, na gan ka.” 49 Natana'ilu ya amsa,
“Rabbi, Kai Dan Allah ne! Kai Sarkin Isra'ila ne!” 50 Yesu ya amsa masa
yace, “Don na ce maka, 'Na gan ka a gindin Baure', ka gaskanta? Za ka ga
abubuwa da suka fi wannan girma.” 51 Sai yace, 'Hakika, hakika ina gaya
maka, zaka ga sammai a bude, mala'ikun Allah kuma suna hawa suna
sauka akan Dan Mutum.”

2

1 Bayan kwana uku, akwai aure a Kana ta Galili, mahaifiyar Yesu kuma
tana wurin. 2 An gayyaci Yesu da almajiransa zuwa auren. 3 Da ruwan
inabin ya kare, maihafiyar Yasu tace masa, “basu da ruwan inabi.” 4 Yesu
yace mata, “Mace, me yasa kika zo wurina? Lokaci na bai yi ba tukuna”.
5 Maihafiyarsa tace wa ma'aikatan, “Ku yi duk abin da yace maku.” 6 To
akwai randunan ruwa na dutse guda shidda a wurin wadanda Yahudawa
ke amfani da su domin al'adansu na tsarkakewa, kowace zata iya daukar
durom guda. 7 Yesu yace masu, “Cika randunan da ruwa”. Sai suka cika
randunan makil. 8 Sai yace wa ma'aikatan, “Ku diba daga ciki ku kai
wa shugaban biki.” Sai suka yi hakannan. 9 Shugaban bikin ya dandana
ruwan da ya zama ruwan inabin, amma bai san inda ya fito ba (amma
ma'aikatan wadanda suka jawo ruwan sun sani). Sai ya kira ango 10 yace
masa, “Kowane mutum yakan raba ruwan inabi mai kyau da farko, kafin
mai arhar bayan an shanye mai kyaun. Amma kai ka ajiye mai kyaun
sai yanzu.” 11 Wannan alama ta farko ce da Yesu yayi a Kana ta Galili,
ya kuma bayyana daukakarsa, almajiransa kuma suka gaskata da shi.
12 Bayan wannan, Yesu, da mahaifiyarsa, da 'yan'uwansa da almajiransa
suka tafi Kafarnahum, kuma suka zauna can wasu 'yan kwanaki. 13 To idin
ketarewa na Yahudawa ya kusato, Yesu kuwa ya wuce zuwa Urushalima.
14 Ya iske wadanda suke sayar da shanu da tumaki da tantabaru, masu
canjin kudi kuma na zaune a wurin. 15 Sai yayi tsumingiya da igiyoyi

ya kore su duka daga cikin haikalin, duk da tumakin da shanun. Sai ya
watsar da sulallan masu canjin kudin ya birkitar da teburansu. 16 Yace wa
masu sayar da tantabaru, “Ku fitar da wadannan abubuwa daga nan. Ku
daina maida gidan Ubana wurin kasuwanci.” 17 Almajiransa suka tuna a
rubuce yake, “Himma domin gidanka za ta cinye ni.” 18 Sai shugabannin
Yahudawa suka amsa suka ce masa, “Wace alama za ka nuna mana,
da shike kana yin wadannan abubuwan?” 19 Yesu ya amsa, “Ku rushe
wannan haikali, kuma a cikin kwana uku zan gina shi.” 20 Sai shugabanin
Yahudawa suka ce, “An dauki shekaru arba'in da shidda kamin a gama
gina wannan haikalin, za ka dau kwanaki uku kadai wajen gina shi?”
21 Amma yana nufin haikali na jikinsa ne. 22 Bayan da aka tashe shi daga
matattu, sai almajiransa suka tuna ya fadi haka, suka kuma ba da gaskiya
ga nassi da wannan kalami da Yesu ya fada. 23 Kuma, da yana Urushalima
a idin ketarewa, a lokacin idin, mutane da yawa suka gaskata ga sunansa,
sa'adda suka ga alamun da ya yi. 24 Amma Yesu bai yadda da su ba domin
ya san su duka, 25 saboda baya bukatar wani ya shaida masa game da
mutum, domin ya san abinda ke cikin sa.

3

1 akwai wani Bafarise da ake kira Nikodimu, shugaba a cikin Yahudawa.
2 Wannan mutum ya zo wurin Yesu da dare ya ce masa, “Rabbi, mun sani
cewa kai malami ne da kazo daga wurin Allah, gama ba wanda zai iya yin
wadannan alamu da kake yi sai idan Allah na tare da shi.” 3 Yesu ya amsa
masa, “Hakika, hakika, idan ba a sake haifuwar mutum ba, ba zai iya ganin
mulkin Allah ba.” 4 Nikodimu ya ce masa, “Yaya za a sake haifuwar mutum
bayan ya tsufa? Ba zai iya sake shiga cikin cikin uwarsa kuma a haife shi
ba, zai iya?” 5 Yesu ya amsa, “Hakika, hakika, idan ba a haifi mutum da
ruwa da kuma Ruhu ba, ba zai iya shiga cikin mulkin Allah ba. 6 Abin da
aka haifa ta wurin jiki, jiki ne, kuma abin da aka haifa ta wurin Ruhu,
Ruhu ne. 7 Kada ka yi mamaki don na ce maka, 'dole a maya haifuwar
ka.' 8 Iska takan hura duk inda ta ga dama. Ka kan ji motsin ta, amma ba
ka san inda ta fito ko inda za ta tafi ba. Haka duk wanda aka haifa daga
Ruhu.” 9 Nikodimu ya amsa yace masa, “Yaya wannan zai yiwu?” 10 Yesu
ya amsa yace masa, “Kai malami ne a Israila amma ba ka san wadannan
al'amura ba? 11 Hakika, hakika, ina gaya maka, muna fadin abubuwan
da muka sani, kuma muna shaida abubuwan da muka gani. Duk da haka
ba ku karbi shaidar mu ba. 12 Idan na gaya maka abubuwan da ke na
duniya amma baka gaskata ba, to yaya zaka gaskata idan na gaya maka
abubuwa na sama? 13 Babu wanda ya taba hawa zuwa sama sai dai shi
wanda ya sauko daga sama: wato Dan Mutum. 14 Kamar yadda Musa
ya ta da maciji a jeji, haka ma dole a ta da Dan Mutum 15 domin dukan
wadanda suka bada gaskiya gareshi su sami rai na har abada. 16 Gama
Allah ya kaunaci duniya sosai, har ya ba da makadaicin Dansa, domin
duk wanda ya bada gaskiya gareshi, kada ya mutu, amma ya samu rai
madawwami. 17 Gama Allah bai aiko da Dansa cikin duniya domin ya
kayar da duniya ba, amma domin a ceci duniya ta wurin sa. 18 Duk wanda
ya bada gaskiya gare shi ba a kayar da shi ba, amma duk wanda bai bada
gaskiya gare shi ba an riga an kayar da shi, domin bai bada gaskiya ga
sunan wannan da shi kadai ne Dan Allah ba. 19 Wannan shi ne dalilin
shari'ar, domin haske ya zo duniya, amma mutane suka kaunaci duhu fiye

da hasken, sabili da ayyukan su na mugunta ne. 20 Domin duk wanda ke
mugayen ayyuka ya ki haske, kuma baya zuwa wurin hasken domin kada
ayyukansa su bayyanu. 21 Sai dai duk wanda yake aikata gaskiya kan zo
wurin hasken domin ayyukansa, da ake aiwatarwa ga Allah, su bayyanu.
22 Bayan wannan, Yesu da almajiransa suka tafi kasar Yahudiya. A can ya
dan zauna tare da su ya kuma yi Baftisma. 23 Yahaya ma yana Baftisma
a Ainon kusa da Salim domin akwai ruwa da yawa a can. Mutane na
zuwa wurin sa yana masu Baftisma, 24 domin a lokacin ba a jefa Yahaya a
kurkuku ba tukuna. 25 Sai gardama ta taso tsakanin almajiran Yahaya da
wani Bayahude akan al'adun tsarkakewa. 26 Suka je wurin Yahaya suka
ce, “Rabbi, wanda yake tare da kai a dayan ketaren kogin Urdun, kuma ka
shaida shi, duba, yana baftisma, kuma mutane duka suna zuwa wurin sa.”
27 Yahaya ya amsa, “Mutum ba zai iya samun wani abu ba sai an ba shi
daga sama. 28 Ku da kanku zaku shaida na ce, 'Ba ni ne Almasihu ba' amma
amaimakon haka, 'an aiko ni kafin shi.' 29 Amaryar ta angon ce. Yanzu
abokin angon, wanda ke tsaye yana saurarensa, yana murna sosai saboda
muryan angon. Murnata ta cika domin wannan. 30 Dole shi ya karu, ni
kuma in ragu. 31 Shi wanda ya fito daga sama ya fi kowa. Shi Wanda ya
zo daga duniya, na duniya ne, kuma game da duniya yake magana. Shi
wanda ya fito daga sama yana saman kowa. 32 Ya shaida abubuwan da
ya ji ya kuma gani, amma babu wanda ya karbi shaidarsa. 33 Duk wanda
ya karbi shaidarsa ya tabbatar Allah gaskiya ne. 34 Domin duk wanda
Allah ya aika kan yi magana da kalmomin Allah. Domin bai bada Ruhun
da ma'auni ba. 35 Uban ya kaunaci Dan, ya kuma ba da dukan komai a
hanunsa. 36 Shi wanda ya bada gaskiya ga Dan ya na da rai madawwami,
amma wanda ya ki yiwa Dan biyayya ba zai ga rai ba, amma fushin Allah
na kansa.

4

1 Da Yesu ya sani cewa Farisawa sun ji cewa yana samun almajirai yana
kuma yi masu baftisma fiye da Yahaya 2 (ko da shike ba Yesu da kansa ke
yin baftismar ba, amma almajiransa ne), 3 ya bar Yahudiya ya koma Galili.
4 Amma ya zamar masa dole ya ratsa ta Samariya. 5 Ya zo wani birnin
Samariya, mai suna Sika, kusa da filin da Yakubu ya ba dansa Yusufu.
6 Rijiyar Yakubu na wurin. Da Yesu ya gaji da tafiyarsa sai ya zauna gefen
rijiyar. Kusan karfe goma sha biyu na rana ne. 7 Wata mace, Ba-Samariya
ta zo domin ta dibi ruwa, sai Yesu ya ce mata, “Ba ni ruwa in sha.” 8 Gama
almajiransa sun tafi cikin gari don sayen abinci. 9 Sai ba-Samariyar tace
masa, “Yaya kai da kake Bayahude kake tambaya ta ruwan sha, ni da nike
'yar Samariya?” Domin Yahudawa ba su harka da Samariyawa. 10 Sai Yesu
ya amsa yace mata, “In da kin san kyautar Allah, da shi wanda yake ce
da ke, 'Ba ni ruwan sha,' da kin roke shi, sai kuma ya ba ki ruwan rai.”
11 Matar tace masa, “Mallam, ga shi ba ka da guga, kuma rijiyar tana da
zurfi. Ina za ka samu ruwan rai? 12 Ai ba ka fi Ubanmu Yakubu ba, ko ka fi
shi, shi wanda ya ba mu rijiyar, shi kansa kuma ya sha daga cikin ta, haka
kuma 'ya'yansa da shanunsa?” 13 Yesu ya amsa yace mata, “duk wanda ya
sha daga wannan ruwan zai sake jin kishi, 14 amma duk wanda ya sha
daga ruwa da zan ba shi ba zai sake jin kishi ba. Maimakon haka, ruwan
da zan bashi zai zama mabulbular ruwa a cikinsa wanda ke bulbula zuwa
rai madawwami.” 15 Matar tace masa, “Mallam, ka ba ni wannan ruwa

yadda ba zan kara jin kishi ba ba kuma sai na zo nan don in dibi ruwa
ba.” 16 Yesu ya ce mata, “Je, ki kira maigidanki ku zo nan tare.” 17 Matar
ta amsa tace masa, “Ba ni da miji.” Yesu yace, “Kin fadi daidai da kika
ce, 'ba ni da miji,' 18 domin kin auri mazaje har biyar, kuma wanda kike
da shi yanzu ba mijin ki bane. Abinda kika fada gaskiya ne.” 19 Matar
tace masa, “Mallam, Na ga kai annabi ne. 20 Ubaninmu sun yi sujada a
wannan dutse, amma kun ce Urushalima ce wurin da ya kamata mutane
su yi sujada.” 21 Yesu ya ce mata, “Mace, ki gaskata ni, cewa lokaci na
zuwa wanda ba za ku yi wa Uban sujada ba ko akan wannan dutse ko
a Urushalima. 22 Ku kuna bauta wa abinda ba ku sani ba. Mu muna
bauta wa abinda muka sani, gama ceto daga Yahudawa yake. 23 Sai dai,
sa'a tana zuwa, har ma ta yi, wadda masu sujada na gaskiya za su yi wa
Uba sujada a cikin ruhu da gaskiya, domin irin wadannan ne Uban ke
nema su zama masu yi masa sujada. 24 Allah Ruhu ne, kuma mutanen
da ke yi masa sujada, dole su yi sujada cikin ruhu da gaskiya.” 25 Matar
ta ce masa, “Na san Almasihu na zuwa (wanda ake kira Kristi). Sa'adda
ya zo, zai bayyana mana kowane abu. 26 Yesu ya ce mata, “Ni ne shi,
wanda ke yi maki magana.” 27 A daidai wannan lokaci, almajiransa suka
dawo. Suna ta mamakin dalilin da yasa yake magana da mace, amma babu
wanda yace, “Me kake so?” Ko kuma, “Don me ka ke magana da ita?” 28 Sai
matar ta bar tulunta, ta koma cikin gari, tace wa mutanen, 29 “Ku zo ku ga
wani mutum wanda ya gaya mani duk wani abu da na taba yi. Wannan
dai ba Almasihun bane, ko kuwa?” 30 Suka bar garin suka zo wurinsa.
31 A wannan lokacin, almajiransa suna rokansa, cewa, “Mallam, ka ci.”
32 Amma ya ce masu, “ina da abinci da ba ku san komai akai ba.” 33 Sai
almajiran suka ce da junansu, “Babu wanda ya kawo masa wani abu ya
ci, ko akwai ne?” 34 Yesu ya ce masu, “Abincina shine in yi nufin wanda ya
aiko ni, in kuma cika aikinsa. 35 Ba ku kan ce, 'akwai wata hudu tukuna
kafin girbi ya zo ba?' Ina gaya maku, daga idanunku ku ga gonakin, sun
rigaya sun isa girbi. 36 Shi wanda ke girbi yakan karbi sakamako ya kuma
tattara amfanin gona zuwa rai na har abada, ta haka shi mai shuka da
shi mai girbi za su yi farinciki tare. 37 Gama cikin wannan maganar take,
'Wani na shuka, wani kuma na girbi.' 38 Na aike ku ku yi girbin abinda
ba ku yi aiki a kai ba. Wandansu sun yi aiki, ku kuma kun shiga cikin
wahalarsu. 39 Yawancin Samariyawan da ke wannan birni suka gaskata
da shi sabili da labarin matar data bada shaida, “Ya gaya mani duk abinda
na taba yi.” 40 To sa'adda Samariyawa suka zo wurinsa, sai suka roke shi
ya zauna tare da su, ya kuwa zauna wurin kwana biyu. 41 Wasu da dama
kuma suka gaskata domin maganarsa. 42 Suka cewa matar, “Mun bada
gaskiya, ba saboda maganar ki kadai ba, amma mu kanmu munji, yanzu
kuma mun sani cewa wannan lallai shine mai ceton duniya.” 43 Bayan
wadannan kwana biyu, ya bar wurin zuwa Galili. 44 Domin Yesu da kansa
yace, ba a girmama annabi a kasarsa. 45 Da ya zo Galili, Galiliyawan suka
marabce shi. Sun ga dukan abubuwan da ya yi a Urushalima wurin idin,
domin su ma sun je idin. 46 Kuma ya koma Kana ta Galili inda ya mayar
da ruwa zuwa ruwan inabi. Akwai wani ma'aikacin fada wanda dansa
na rashin lafiya a Kafarnahum. 47 Da ya ji cewa Yesu ya bar Yahudiya ya
koma Galili, sai ya tafi wurin Yesu ya roke shi ya sauko ya warka da dansa
wanda ke bakin mutuwa. 48 Yesu yace masa, “Idan ba ku ga alamu da
mu'ujizai ba, ba za ku gaskata ba.” 49 Ma'aikacin ya ce masa, “Mallam, ka

sauko kafin da na ya mutu.” 50 Yesu yace masa, “Je ka. Dan ka ya rayu.”
Mutumin ya gaskata maganar da Yesu ya gaya masa, Sai yayi tafiyarsa.
51 Yayin da yake sauka kasa, bayinsa suka same shi, suna cewa, danka
yana raye. 52 Sai ya tambaye su sa'ar da ya fara samun sauki. Suka amsa
masa, “Jiya a sa'a ta bakwai zazabin ya bar shi.” 53 Sai Uban ya gane cewa
wannan sa'a ce Yesu ya ce masa, “Jeka, danka na raye.” Sabili da haka, shi
da dukan gidansa suka bada gaskiya. 54 Wannan ce alama ta biyu da Yesu
ya yi bayan da ya bar Yahudiya zuwa Galili.

5

1 Bayan haka akwai idi na yahudawa, kuma Yesu ya tafi Urashalima.
2 To a cikin Urashilima kusa da kofar tumaki akwai tabki, wanda ake kira
Baitasda da harshen Ibraniyanci, yana da shirayi biyar. 3 Taron mutane
dayawa masu ciwo da, makafi da guragu da shanyayyu suna kwance a
wurin [suna jira a dama ruwan]. 4 Gama mala'ikan Ubangiji kan sabko
a cikin tabkin ya dama ruwan, wanda ya fara taba ruwan sai ya warke
komai cutar da yake da ita. 5 Akwai wani mutum a bakin tabki yana
kwance yana da rashin lafiya har shekara talatin da takwas. 6 Da Yesu
ya gan shi yana kwance a wurin sai ya gane ya dade a wurin, sai ya ce
masa, “ Ko kana so ka warke?” 7 Sai mai rashin lafiyar ya amsa ya ce,
“Malam, bani da kowa da zai sa ni a cikin tabkin idan ruwan ya motsa.
Yayinda na ke kokari sai wani ya riga ni.” 8 Yesu ya ce masa,” Ka tashi
ka dauki shimfidarka ka tafi.” 9 Nan dan nan Mutumin ya warke, ya
dauki shimfidarsa ya tafi. Ranar kuwa Asabar ce. 10 Sai Yahudawa suka
ce da wanda aka warkar din, “Ai, Asabar ce, bai kuwa halatta ka dauki
shimfidarka ba.” 11 Sai ya amsa ya ce, “Ai wanda ya warkar da ni, shine ya
ce mani 'Dauki shimfidarka, ka tafi.” 12 Suka tambaye shi, “wane mutum
ne ya ce maka, 'Dauki shimfidar ka yi tafiya'?” 13 Sai dai, shi wanda aka
warka din, ba san ko wanene ya warkar da shi ba, domin Yesu ya riga ya
tafi aboye, saboda akwai taro a wurin. 14 Bayan haka, Yesu ya same shi a
Haikalin, ya ce masa, “ka ga fa, ka warke. To, kada ka kara yin zunubi don
kada wani abu da ya fi wannan muni ya same ka.” 15 Sai mutumin ya tafi
ya gaya wa Yahuduwa cewa Yesu ne ya warkar da shi. 16 To saboda haka
Yahudawa suka fara tsanantawa Yesu, don ya yi wadannan abubuwa ran
Asabar. 17 Yesu kuwa ya amsa masu ya ce, “Ubana yana aiki har yanzu,
ni ma ina aiki.” 18 Saboda haka, Yahudawa suka kara nema su kashe shi
ba don ya keta Asabar kadai ba, amma kuma domin ya ce Allah Ubansa
ne, wato yana maida kansa dai-dai da Allah. 19 Yesu ya amsa masu ya
ce, hakika hakika, ina gaya maku, Dan ba ya yin kome shi kadai, sai abin
da ya ga Uba yana yi. 20 Domin Uban na kaunar Dan, yana kuma nuna
masa dukan abinda shi da kansa yake yi, kuma zai nuna masa abubuwan
da suka fi wadannan, domin ku yi mamaki. 21 Gama kamar yadda Uba
yakan tada matattu ya kuma basu rai, haka Dan ma yake bada rai ga
duk wanda ya nufa. 22 Gama Uban ba ya hukunta kowa, sai dai ya damka
dukan hukunci ga Dan, 23 domin kowa ya girmama Dan, kamar yadda suke
girmama Uban. Shi wanda ba ya girmama Dan, ba ya girmama Uban da
ya aiko shi. 24 Hakika, hakika, duk mai jin Maganata, yana kuma gaskata
wanda ya aiko ni, yana da rai madawwami ba kuma za a kashe shi ba,
domin ya ratse daga mutuwa zuwa rai. 25 Hakika hakika, ina gaya maku,
lokaci na zuwa, har ma ya yi da matattatu za su ji muryar Dan Allah,

wadanda suka ji kuwa za su rayu. [26] Kammar yada Uba ya ke da rai a
cikinsa, haka ya ba Dan don ya zama da rai cikin kansa. [27] Uban ya kuma
ba Dan ikon zartar da hukunci, saboda shi ne Dan Mutum. [28] Kada ku yi
mamakin wannan, domin lokaci na zuwa da duk wadanda suke kaburbura
za su ji muryarsa, [29] su kuma fito: wadanda suka aikata nagarta zawa tashi
na rai, wadanda suka aikata mugunta kuwa zuwa tashi na hukunci. [30] Ba
na iya yin kome ni da kai na. Yadda na ke ji, haka nake yin hukunci,
Hukunci na kuwa na adalci ne, domin ba nufin kaina nake bi ba, sai dai
nufin wanda ya aiko ni. [31] Idan zan yi shaida game da kaina, shaidata
baza ta zama gaskiya ba. [32] Akwai wani wanda ya ke bada shaida game
da ni, na kuwa sani shaidar da yake bayarwa game da ni gaskiya ce. [33] Kun
aika zuwa wurin Yahaya, shi kuma ya yi shaidar gaskiya. [34] Duk da haka
shaidar da na karba bata mutum bace. Na fadi wadanan abubuwa domin
ku sami ceto. [35] Yahaya fitila ne mai ci, mai haske ne kuma, kun yarda
ku yi farinciki da haskensa dan lokaci kadan. [36] Amma shaidar da ni ke
da ita ta fi ta Yahaya karfi. Domin ayyukan da Uba ya bani ni in yi, wato
ainihin ayyukan da nake yi, su ne suke shaida ta cewa, Uba ne ya aiko ni.
[37] Uba wanda ya aiko ni, shi da kansa ya shaide ni. Ba ku taba jin muryar
sa ba, ko ganin kamanninsa. [38] Maganarsa kuwa ba ta zaune a zuciyarku,
domin baku gaskata da wanda ya aiko ni ba. [39] Kuna nazarin littattafai,
don a tsammaninku a cikinsu za ku sami rai Madawwami, alhali kuwa su
ne suke shaidata. [40] kuma baku niyyar zuwa wurina domin ku sami rai.
[41] Ba na karbar yabo daga wurin mutane, [42] amma na sani baku da kaunar
Allah a zuciyarku. [43] Na zo a cikin sunan Ubana, amma ba ku karbe ni
ba. Idan wani ya zo da sunan kansa, za ku karbe shi. [44] Ta yaya za ku ba
da gaskiya, ku da kuke karban yabo daga junanku, amma ba ku neman
yabon dake zuwa daga wurin Allah? [45] Kada ku yi tunani zan zarge ku
a wurin Uba. Mai zargin ku shine Musa, wanda kuka sa begenku a cikin
sa. [46] Inda kun gaskata Musa, da kun gaskata da ni domin ya yi rubutu
game da ni. [47] Idan kuwa ba ku gaskata abin da ya rubuta ba, ta yaya za
ku gaskata maganata?"

6

[1] Bayan waddannan abubuwa, Yesu ya ketare tekun Galili, wanda a ke
kira tekun Tibariya. [2] Sai taro mai yawa suka bi shi domin suna ganin
alamu da yake yi akan marasa lafiya. [3] Sai Yesu ya hau dutse ya zauna a
can tare da almajiransa. [4] (Kuma da idin Ketarewa, wato idin Yahudawa,
ya kusato.) [5] Da Yesu ya daga kai sai ya ga babban taro yana zuwa wurinsa,
sai ya ce ma Filibus, "Ina za mu sayi gurasar da Mutanen nan za su ci?"
[6] (Ya fadi haka ne domin ya gwada shi, saboda shi kansa ya san abin
da zai yi.) [7] Filibus ya amsa masa, "gurasar dinari biyu ma ba zata ishi
kowannensu ya samu ko kadan ba." [8] Daya daga cikin almajiransa, wato
Andarawus, dan'uwan Siman Bitrus, ya ce masa, [9] "Ga wani dan yaro nan
da dunkule biyar na sha'ir, da kifi biyu. Amma menene wadannan za
su yi wa mutane masu yawa?" [10] Yesu ya ce, "ku sa mutane su zauna."(
wurin kuwa akwai ciyawa.) Sai mazajen suka zauna, sun kai wajen dubu
biyar. [11] Sai Yesu ya dauki gurasar, bayan da ya yi godiya, sai ya rarraba
wa wadanda suke zaune. Haka kuma ya rarraba kifin gwargwadon abin
da zai ishe su. [12] Da Mutanen suka ci suka kuma koshi, sai ya ce wa
almajiransa, ku tattara gutsattsarin da suka rage, kada ya zama asara."

13 Sai suka cika kwanduna goma sha biyu da gutsattsarin gurasar nan
biyar da ya rage bayan da kowa ya ci. 14 Da jama'a suka ga alamar da
ya yi, sai suka ce, “ Hakika wannan shi ne annabin nan mai zuwa cikin
duniya. 15 “Da Yesu ya gane suna shirin zuwa su dauke shi da karfi da
yaji su nada shi sarki, sai ya sake komawa kan dutsen da kansa. 16 Da
yamma ta yi, sai almajiransa suka gangara teku. 17 Suka shiga cikin jirgi,
suka haye teku zuwa kafarnahum. (A lokacin duhu ya yi, Yesu kuwa bai
riga ya iso wurinsu ba tukuna.) 18 Iska mai karfin gaske tana kadawa,
kuma tekun yana hargowa. 19 Bayan da almajiran suka yi tuki na wajen
kimanin mil ashirin da biyar ko talatin, sai suka hango Yesu yana tafiya a
kan teku ya kuma kusa da jirgin, sai suka firgita. 20 Amma ya ce masu, “Ni
ne! kada ku firgita.” 21 Sa'an nan suka yarda suka karbe shi a cikin jirgin,
kuma nan da nan jirgin ya kai gacci. 22 Kashe gari, sauran taron da suke
tsaye a dayan hayin tekun suka ga cewa babu wani jirgi a wajen sai dayan,
Yesu kuma bai shiga ciki da almajiransa ba, amma almajiransa suka tafi su
kadai. 23 Sai dai, akwai wadansu jirage da suka zo daga Tibariya kusa da
wurin da taron suka ci gurasa bayan da Ubangiji ya yi godiya. 24 Sa'anda
taron suka gane cewa Yesu da almajiransa ba su wurin, su da kansu su
ka shiga cikin jiragen suka tafi Kafarnahum neman Yesu. 25 Da suka same
shi a hayin tekun, suka ce masa, “Mallam, yaushe ka zo nan?” 26 Yesu ya
amsa masu, da cewa, “ hakika, kuna nema na ne, ba don kun ga alamu ba,
amma domin kun ci gurasar nan kun koshi. 27 Ku daina yin wahala a kan
neman abinci mai lalacewa, sai dai a kan abinci mai dawwama wanda zai
kaiku ga rai madawwami wanda Dan Mutum zai ba ku, domin Ubangiji
Allah ya sa hatiminsa a kansa.” 28 Sai suka ce Masa, “Me za mu yi, domin
mu aikata ayyukan Allah? 29 Yesu ya amsa, “Wannan shi ne aikin Allah:
wato ku gaskata da wanda ya aiko.” 30 Sai suka ce masa, “To wace alama
za ka yi, don mu gani mu gaskata ka? 31 Me za ka yi? Kakanninmu sun
ci manna a jeji, kamar yadda aka rubuta, “Ya ba su gurasa daga sama
su ci.” 32 Sa'an nan Yesu ya ce masu, “hakika, hakika, ina gaya maku ba
Musa ne ya ba ku gurasa nan daga sama ba, amma Ubana ne ya baku
gurasa ta gaskiya daga sama. 33 Gurasar Allah itace mai saukowa daga
sama mai kuma bada rai ga duniya,” 34 Sai suka ce masa, “Mallam, ka rika
ba mu irin wannan gurasa kodayaushe.” 35 Yesu ya ce masu, “Ni ne gurasa
mai ba da rai. Wanda ya zo wurina ba zai ji yunwa ba, wanda kuma ya
gaskanta da ni ba zai kara jin kishi ba. 36 Amma na gaya maku cewa,
hakika kun gan ni, duk da haka ba ku ba da gaskiya ba. 37 Duk wanda
Uba ya bani zai zo gare ni, wanda kuwa ya zo gare ni ba zan kore shi
ba ko kadan. 38 Gama na sauko daga sama, ba domin in bi nufin kaina
ba, sai dai nufin wanda ya aiko ni. 39 Wannan shi ne nufin wanda ya
aiko ni, kada in rasa ko daya daga cikin wadannan da ya bani, sai dai
in tashe su a ranar karshe. 40 Gama wannan shi ne nufin Ubana, duk
wanda yake ganin Dan ya kuma gaskata da shi zai sami rai madawwami,
ni kuma zan tashe shi a ranar karshe. 41 Sai Yahudawa suka yi gunaguni
akansa, domin ya ce, “Nine Gurasar da ta sauko daga sama.” 42 Suka ce,
“Ba wannan ne Yesu Dan Yusufu, wanda Ubansa da Uwarsa mun san su
ba? Ta yaya yanzu zai ce, 'Na ya sauko daga sama'? 43 Yesu ya amsa, ya
ce masu, “Kada ku yi gunaguni a junanku. 44 Ba mai iya zuwa wurina sai
dai in Uba wanda ya aiko ni ya jawo shi, ni kuwa zan tashe shi a rana ta
karshe. 45 A rubuce yake cikin litattafan anabawa cewa, 'Dukkansu Allah

zai koya masu'. Duk wanda ya ji ya kuma koya daga wurin Uba, ya kan
zo gare ni. 46 Ba cewa wani ya taba ganin Uban ba, sai shi wanda yake
daga wurin Allah - shine ya ga Uban. 47 Hakika, hakika, wanda ya bada
gaskiya, yana da rai Madawwami. 48 Ni ne Gurasa ta rai. 49 Ubanninku sun
ci manna cikin jeji, suka kuma mutu. 50 Ga gurasa da ta sauko daga sama,
domin mutum ya ci daga cikinta ba kuwa zai mutu ba. 51 Ni ne gurasa
mai rai da ya sauko daga sama. Duk wanda ya ci daga gurasar, zai rayu
har abada. Wannan gurasar da zan bayar jiki na ne don ceton duniya."
52 Sai Yahudawa suka fusata a tsakanin junansu suka kuma fara gardama,
cewa, "Yaya mutumin nan zai iya bamu naman jikinsa mu ci? 53 Sai Yesu
ya ce masu, " hakika, hakika, in ba ku ci naman jikin Dan mutum ba, ba
ku kuma sha jininsa ba, ba za ku sami rai a cikin ku ba. 54 Dukan wanda
ya ci nama na ya kuma sha jinina yana da rai Madawwami, ni kuwa zan
tashe shi a ranar karshe. 55 Domin namana abinci ne na gaske, jinina
kuma abin sha ne na gaskiya. 56 Duk wanda ya ci namana, ya kuma sha
jinina yana zamne a ciki na, ni kuma a cikinsa. 57 Kamar yadda rayayyen
Uba ya aiko ni, nake kuma rayuwa saboda Uban, haka ma wanda ya ci
namana, zai rayu sabo da ni. 58 Wannan itace gurasar da ta sauko daga
sama, ba irin wadda Ubanninku suka ci suka mutu ba. Dukan wanda ya
ci gurasar zai rayu har abada." 59 Yesu ya fadi wadan nan abubuwa a
cikin majami'a sa'ad da yake koyarwa a Kafarnahum. 60 Da jin haka, da
yawa daga cikin almajiransa suka ce, "Wannan Magana yana da karfi, wa
zai iya jinta?" 61 Yesu, kuwa da yake ya sani a ransa da cewa almajiransa
suna gunagunin wannan, sai ya ce masu, "Wannan ya zamar maku laifi?
62 Yaya Ke nan in kun ga Dan Mutum yana hawa inda yake a da? 63 Ruhu
shine mai bayar da rai; Jiki ba ya amfana komai. Kalmomin da na fada
maku ruhu ne, da kuma rai. 64 Amma fa akwai wadansun ku da ba su ba
da gaskiya ba. Domin tun farko Yesu ya san wadanda ba su ba da gaskiya
ba, da kuma wanda zai bashe shi. 65 Ya fada cewa, "shiyasa na gaya maku,
ba mai iya zuwa wurina, sai ta wurin Uban." 66 Bayan haka, da yawa daga
cikin almajiransa suka koma da baya, ba su kara tafiya tare da shi ba.
67 Sai Yesu ya ce wa goma sha biyun, "ku ba kwa so ku tafi, ko ba haka
ba? 68 Bitrus ya amsa masa ya ce, "Ya Ubangiji, gun wa za mu je? kai kake
da maganar rai madawwami. 69 Mu kwa mun gaskata mun kuma sani kai
ne mai tsarkin nan na Allah." 70 Yesu ya ce masu, "Ba ni na zabe ku, goma
sha biyu ba, amma dayanku Iblis ne?" 71 Wato yana magana akan Yahuda
dan Siman Iskariyoti, shi kuwa daya daga cikin sha-biyun ne, wanda zai
ba da Yesu.

7

1 Bayan wadannan abubuwa Yesu ya zagaya cikin Gallili, saboda baya
so ya shiga cikin Yahudiya domin Yahudawa suna shirin su kashe shi. 2 To
Idin Bukkoki na Yahudawa ya kusa. 3 Sai 'yan'uwansa suka ce da shi, "ka
tashi ka tafi Yahudiya, domin almajiranka su ga ayyukan da kake yi su
ma. 4 Ba wanda ya ke yin wani abu a boye idan dai yana so kowa da kowa
ya san shi. Da yake ka na yin wadannan abubuwa sai ka nuna kan ka a
fili ga duniya. 5 Domin ko 'yan'uwansa ma basu bada gaskiya gare shi ba.
6 Yesu ya ce dasu, "lokaci na bai yi ba tukuna, amma ku koyaushe lokacin
ku ne. 7 Duniya baza ta iya kin ku ba, amma ta ki ni saboda ina fadin cewa
ayyukanta ba su da kyau. 8 Ku ku je wurin idin, ni ba zan je wurin idin

ba domin lokacina bai yi ba tukuna. 9 Bayan da ya gaya masu wadannan
abubuwa, ya tsaya a cikin Gallili. 10 Amma bayan da 'yan'uwansa su ka tafi
wurin idin shi ma ya tafi, amma a asirce ba a fili ba. 11 Saboda Yahudawa
suna neman sa a wurin idin, su na cewa “Ina yake?” 12 Akwai maganganu
dayawa a kansa cikin taron. Wadansu suna cewa, “shi mutumin kirki
ne.” Wadansu kuma suna cewa,”A'a yana karkatar da hankalin jama'a.”
13 Amma duk da haka ba wanda ya yi magana a fili a kansa saboda suna
jin tsoron Yahudawa. 14 Sa'anda aka kai rabin idin, sai Yesu ya shiga cikin
haikali ya fara koyarwa. 15 Yahudawa suna mamaki suna cewa,”Yaya aka
yi wannan mutum ya sami ilimi dayawa haka? Shi kuwa bai je makaranta
ba.” 16 Yesu ya ba su amsa ya ce,”Koyarwata ba tawa ba ce, amma ta wanda
ya aiko ni ce.” 17 Idan wani yana so ya yi nufinsa, za ya gane koyarwannan
ko daga wurin Allah ta zo, ko ko tawa ce ta kaina. 18 Ko wanene yake
maganar kansa, yana neman darajar kansa kenan, amma ko wanene ya
nemi darajar wanda ya aiko ni, wannan mutum mai gaskiya ne, babu
rashin adalci a cikin sa. 19 Ba Musa ya baku dokoki ba? Amma duk da haka
ba mai aikata dokokin. Me yasa ku ke so ku kashe ni? 20 Taron suka ba shi
amsa, “Ka na da aljani. Wanene yake so ya kashe ka?” 21 Yesu ya amsa ya
ce masu, “Nayi aiki daya, dukan ku kuna mamaki da shi. 22 Musa ya baku
kaciya, {ba kuwa daga Musa take ba, amma daga kakannin kakanni ta ke},
kuma a ranar Asabar kukan yi wa mutum kaciya. 23 Idan mutum ya karbi
kaciya ranar Asabar, domin kada a karya dokar Musa, don me kuka ji
haushi na saboda na mai da mutum lafiyayye sarai ranar Asabar? 24 Kada
ku yi shari'a ta ganin ido, amma ku yi shari'a mai adalci.” 25 Wadansun
su daga Urushalima suka ce, “wannan ba shine wannan da suke nema
su kashe ba?” 26 Kuma duba, yana magana a fili, sannan ba wanda ya ce
da shi komai. Ba zai yiwu ba mahukunta su sani cewa wannan Kristi ne,
ko ba haka ba? 27 da haka, mun san inda wannan mutum ya fito. Amma
sa'anda Kristi za ya zo, ba wanda zai san inda ya fito.” 28 Yesu yayi magana
da karfi a haikali, yana koyarwa ya na cewa, “Kun san ni kuma kun san
inda na fito. Ban zo domin kaina ba, amma wanda ya aiko ni mai gaskiya
ne, ku kuwa baku san shi ba. 29 Ni na san shi domin daga wurinsa na fito,
kuma shine ya aiko ni.” 30 Suna kokari su kama shi, amma ba wanda ya iya
sa masa hannu domin sa'arsa ba ta yi ba tukuna. 31 Duk da haka wadansu
dayawa a cikin taron suka bada gaskiya gare shi suka ce,”Sa'anda Kristi ya
zo, zai yi alamu fiye da wadanda wannan mutum ya yi?” 32 Farisawa suka
ji tattarmukan suna yin rada a kan wadannan abubuwa game da Yesu, Sai
manyan malamai da Farisawa su ka aika jami'ai su kama shi. 33 Sa'annan
Yesu yace ma su,” jimawa kadan ina tare ku, sa'annan in tafi wurin wanda
ya aiko ni. 34 Za ku neme ni ba za ku same ni ba; inda na tafi, ba za ku
iya zuwa ba.” 35 Yahudawa fa su ka cewa junan su, “Ina wannan mutum
zai je inda ba za mu iya samun sa ba? Ko za ya tafi wurin Helinawa na
warwatsuwa ya koyawa Helinawa? 36 Wace kalma ya ke fadi haka, 'za ku
neme ni amma ba za ku same ni ba; inda na tafi, ba za ku iya zuwa ba'?”
37 To a rana ta karshe, babbar rana ta idin, Yesu ya mike ya yi magana
da karfi cewa, “Idan kowa yana jin kishi, ya zo wuri na ya sha. 38 Shi
wanda ya bada gaskiya gare ni kamar yadda nassi ya fadi, daga cikin sa
rafukan ruwa na rai za su bulbulo.” 39 Amma ya fadi haka a kan Ruhu,
wanda wadanda suka bada gaskiya gare shi za su karba; ba a ba da Ruhun

ba tukuna, saboda ba a rigaya an daukaka Yesu ba. 40 Wadansu a cikin
taron, sa'anda suka ji wadannan kalmomi, suka ce, “Wannan lallai annabi
ne.” 41 Wadansu suka ce, “Wannan Almasihu ne.” Amma wadansu suka ce,
“Almasihu zai fito daga Gallili ne.? 42 Ba nassi ya ce Almasihu zai fito daga
cikin dangin Dauda daga Baitalami ba, daga kauyen da Dauda ya fito?”
43 Sai aka sami rabuwa a cikin taron saboda shi. 44 Da wadansun su sun
kama shi, amma ba wanda ya sa masa hannu. 45 Sa'annan jami'an suka
dawo wurin manyan Fristoci da Farisawa, wadanda suka ce,” me yasa ba
ku kawo shi ba?” 46 Jami'an su ka amsa, “Ba mutumin da ya taba yin
magana kamar haka.” 47 Farisawa suka amsa masu, “kuma an karkatar
da ku? 48 Ko wani daga cikin mahukunta ya bada gaskiya gare shi, ko
kuwa daga cikin Farisawa? 49 Amma wannan taro da basu san shari'a ba,
la'anannu ne.” 50 Nikodimus ya ce masu, (shi wanda ya zo wurin Yesu da,
daya daga cikin Farisawa), 51 “ Ko shari'armu bata hana hukunta mutum
ba, sai ta ji daga gare shi ta kuma san abin da ya aikata ba?” 52 Suka
amsa masa suka ce,”kai ma daga Galili ka fito? Ka yi bincike ka gani ba
annanbin da zai fito daga Galili.” 53 Daga nan sai kowa ya tafi gidansa.

8

1 Yesu ya je Dutsen Zaitun. 2 Da sassafe ya dawo Haikali, dukan mutane
kuma suka zo wurin sa; yazauna koya masu. 3 Sai marubuta da Farisawa
suka kawo mace wadda aka kama ta tana zina. Su ka sa ta a tsakiya. 4 Sai
su ka ce da shi, “Malam, wannan mace an kama ta tana cikin yin zina. 5 A
cikin shari'a, Musa ya bamu umurni mu jejjefe irin wandannan mutume,
kai me ka ce game da ita?” 6 Sun fadi haka ne domin su gwada shi su
sami abinda za su zarge shi da shi, amma Yesu ya sunkuya yayi rubutu da
yatsansa a kasa. 7 Sa'adda suka cigaba da tambayar sa, ya mike tsaye yace
masu, “shi wanda ba shi da zunubi a cikin ku, ya fara jifar ta da dutse.”
8 Ya sake sunkuyawa, ya yi rubutu da yatsansa a kasa. 9 Da suka ji haka,
sai suka fita dai-dai da dai-dai, kama daga babbansu. A karshe dai aka
bar Yesu shi kadai, tare da matar wadda ta ke a tsakiyar su. 10 Yesu ya
tashi tsaye ya ce da ita, “mace, ina masu zargin ki? Ba wanda ya kashe
ki? 11 Ta ce, “Ba kowa, Ubangiji” Yesu ya ce, “Ni ma ban kashe ki ba. Ki
yi tafiyar ki, daga yanzu kada ki kara yin zunubi.” 12 Yesu ya kara yin
magana da mutanen cewa, “Ni ne hasken duniya, shi wanda ya biyo ni,
ba zai yi tafiya cikin duhu ba, amma za ya sami hasken rai. 13 Farisawa
suka ce masa, “Kana bada shaida a kan ka, shaidarka ba gaskiya ba ce.”
14 Yesu ya amsa ya ce masu, “Ko ma na bada shaida a kai na, shaidata
gaskiya ce, na san daga inda na fito da inda zan tafi, amma ku baku san
daga inda na fito ba, baku kuma san inda zan tafi ba. 15 Kuna shari'a ta son
kai, ni ko ban yi wa kowa shari'a ba. 16 Ko ma da na yi shari'a, shari'ata
gaskiya ce domin ba ni kadai ba ne, amma ina tare da Uba wanda ya aiko
ni. 17 I, a cikin dokarku an rubuta cewa shaidar mutum biyu gaskiya ce.
18 Ni ne ni ke shaidar kaina, kuma Uba wanda ya aiko ni ya na shaida
ta. 19 Su ka ce da shi, “Ina ubanka?” Yesu ya amsa ma su ya ce, “baku
san ni ba balle Ubana, in da kun san ni da kun san Uba na kuma. “ 20 Ya
fadi wadannan kalmomi a kusa da wurin ajiya sa'adda ya ke koyarwa
a cikin haikali, kuma ba wanda ya kama shi saboda sa'arsa bata yi ba
tukuna. 21 Ya kara cewa da su,”Zan tafi, za ku neme ni ba za ku same ni
ba, za ku mutu cikin zunubinku. Inda ni ke tafiya, ba za ku iya zuwa ba”.

22 Yahudawa su ka ce,”Zai kashe kansa ne, da ya ce inda ni ke tafiya ba
za ku iya zuwa ba?” 23 Yesu ya ce masu ku daga kasa kuke, Ni kuwa daga
bisa ni ke. Ku na wannan duniya ne, Ni kuwa ba na wannan duniya ba
ne. 24 Shiyasa na ce maku za ku mutu cikin zunubanku. In ba kun bada
gaskiya NI NE ba, za ku mutu cikin zunubanku. 25 Sai kuma suka ce da
shi,”Wanene kai?” Yesu ya ce masu, “Abin da na gaya maku tun daga farko.
26 Ina da a bubuwa da yawa da zan gaya maku, in kuma hukunta ku a kai.
Duk da haka, wanda ya aiko ni, mai gaskiya ne, abubuwan da naji daga
wurin sa, wadannan abubuwan su ni ke gaya wa duniya.” 27 Ba su gane ba
yana yi masu magana a kan Uban. 28 Yesu ya ce, “Sa'adda kuka tada Dan
Mutum sama sa'annan za ku gane NI NE, kuma ban yi komi domin kaina
ba. Kamar yadda Uba ya koya mani, haka nike fadin wadannan abubuwa.
29 Shi wanda ya aiko ni, yana tare da ni kuma bai bar ni ni kadai ba, domin
kullum ina yin abubuwan da suke faranta masa rai.” 30 Sa'adda Yesu ya
ke fadin wadannan abubuwa, dayawa suka bada gaskiya gare shi. 31 Yesu
ya gayawa wadancan Yahudawa da suka bada gaskiya gare shi, “Idan kun
tsaya a cikin magana ta ku almajiraina ne na gaskiya, 32 Kuma za ku san
gaskiya, gaskiya kuwa zata 'yantar da ku.” 33 Suka amsa masa, “ Mu zuriyar
Ibrahim ne kuma bamu taba yin bauta wurin kowa ba, yaya za ka ce, 'Za
a 'yantar da ku'?” 34 Yesu ya ce masu, “Hakika, hakika, ina ce maku, dukan
wanda ya ke aika zunubi bawan zunubi ne. 35 Bawa kuwa, ba ya zama
a gida dindindin, da yana zama dindindin. 36 Saboda haka, idan Dan ya
'yantar da ku zaku zama 'yantattu sosai. 37 Na san ku zuriyar Ibrahim ne,
kuna so ku kashe ni saboda kalma ta bata da wurin zama a cikin ku. 38 Na
fadi abubuwan da na gani a wurin Ubana, ku kuma kuna yin abubuwan
da kuka ji daga wurin ubanku.” 39 Suka amsa suka ce masa, “Ibrahim ne
ubanmu” Yesu ya ce masu, “Da ku 'yayan Ibrahim ne da kun yi ayukan da
Ibrahim ya yi. 40 Amma, yanzu kuna so ku kashe ni, mutumin da ya gaya
maku gaskiyar da ya ji daga wurin Allah. Ibrahim bai yi haka ba. 41 Kuna
yin ayyukan ubanku. Suka ce masa, “mu ba a haife mu cikin fasikanci ba,
muna da Uba daya: Allah.” 42 Yesu ya ce masu, “Inda Allah Ubanku ne, da
kun kaunace ni, gama na zo daga wurin Allah kuma ga ni anan, gama ba
domin kaina nazo ba, shine ya aiko ni. 43 Meyasa baku gane magana ta
ba? Ai saboda ba za ku iya jin maganata ba ne. 44 Ku na ubanku, shaidan
ne, kuma kuna so ku yi nufe-nufe na ubanku. Shi mai kisan kai ne tun
daga farko kuma ba ya tsayawa gaskiya saboda da babu gaskiya a cikin
sa. Sa'anda yake fadin karya, yana maganar halinsa ne domin shi dama
makaryaci ne da uban karya kuma. 45 Dayake ina fadin gaskiya baku bada
gaskiya gare ni ba. 46 Wanene a cikin ku ya kama ni da zunubi? Idan na
fadi gaskiya don me ba ku gaskanta ni ba? 47 Shi wanda yake na Allah
ya kan ji maganar Allah, ku ba kwa jin maganar Allah da yake ku ba na
Allah bane,” 48 Yahudawa suka amsa suka ce masa, “Bamu fadi gaskiya ba
da muka ce kai Basamariye ne kuma kana da aljan?” 49 Yesu ya amsa, “Ni
ba ni da aljan, ina girmama Ubana, ku kuma ba kwa girmama ni.” 50 Ba na
neman daraja domin kaina, akwai wanda ke nema yana kuma hukuntawa.
51 Hakika, hakika, iIna ce maku, dukan wanda ya kiyaye maganata, ba za
ya ga mutuwa ba.” 52 Sai Yahudawa su ka ce masa, Yanzu mun sani kana da
aljan. Ibrahim da annabawa sun mutu, amma kai ka ce, 'dukan wanda ya
yi biyayya da maganata ba zai dandana mutuwa ba'. 53 Ai baka fi ubanmu

Ibrahim girma ba wanda ya mutu, ko ka fi shi? Annabawa kuma sun
mutu. Wa kake daukar kanka ne?” 54 Yesu ya amsa, “Idan na daukaka
kaina, daukaka ta banza ce, Ubana ne ya daukaka ni. Wanda kuka ce shi
ne Allahnku. 55 Ku kuwa ba ku san shi ba, amma ni na san shi. Idan na ce
ban san shi ba, na zama kamar ku kenan, makaryaci. Sai dai, Ni na san
shi ina kiyaye maganarsa. 56 Ubanku Ibrahim ya yi farinciki da ganin rana
ta; ya gan ta kuma ya yi murna.” 57 Yahudawa su ka ce masa, “Baka kai
shekara hamsin ba tukuna, ka taba ganin Ibrahim?” 58 Yesu ya ce masu,
“Hakika, hakika, ina ce maku, kafin a haifi Ibrahim, NI NE.” 59 Suka dauki
duwatsu za su jefe shi, amma Yesu ya boye kansa, ya fita daga haikali.

9

1 Da Yesu yana wucewa, sai ya ga wani mutum makaho tun daga
haihuwa. 2 Sai almajiransa suka tambaye shi, “Mallam, wa yayi zunubi,
mutumin ne ko iyayensa, har aka haife shi makaho?” 3 Yesu ya amsa, Ba
mutumin ne ko iyayensa suka yi zunubi ba, amma domin aikin Allah ya
bayyana a cikinsa. 4 Dole mu yi aikin wanda ya aiko ni tunda rana. Dare
na zuwa inda ba mai iya yin aiki. 5 Yayinda ina duniya, ni ne hasken
duniya.” 6 Bayan da Yesu ya fadi wadannan abubuwan, ya tofa yawu
a kasa, ya kwaba kasar da yawunsa, sai ya shafe idanun mutumin da
kasar. 7 Ya ce masa, tafi, ka wanke a tafkin Siloam (ma'anarsa: aike).”
Sai mutumin ya tafi, ya wanke, ya dawo yana gani. 8 Sai makwabtansa
da mutanen da da suka gan shi tun can yana roko suka ce, “ Ba wannan
mutum ne wanda ya ke zaune yana roko ba?” 9 Wadansu suka ce, “shi
ne.” Wadansu suka ce, “A'a, amma yana kama da shi.” Amma shi ya
ce, “Ni ne wannan mutum.” 10 Suka ce masa, “ To yaya aka bude maka
idanu?” 11 Sai ya amsa, “Mutumin da ake ce da shi Yesu shi ya kwaba kasa
ya shafa mani a idanuna ya ce mani, 'je ka kogin Siluwam ka wanke.' Sai
naje na wanke, sannan na samu gani.” 12 Suka ce masa, “Ina yake?” Ya
amsa, “Ban sani ba.” 13 Suka kawo mutumnin da yake makaho a da wurin
farisawa. 14 A ranar asabar ne kwa Yesu ya kwaba kasa ya bude masa
idanu. 15 Har yanzu farisawan suka tambaye shi yadda ya sami ganin
gari. Ya ce masu, “Ya sa mani kasa a idanuna, na wanke, kuma yanzu ina
gani.” 16 Wadansu daga cikin farisawa suka ce, “Wannan mutum ba daga
Allah yake ba domin ba ya kiyaye ranar Asabar. “Wadansu suka ce, “Yaya
mai zunubi zai yi irin wadannan alamu?” Sai rabuwa ta shiga tsakanin su.
17 Sai suka tambayi makahon kuma, “Me kake cewa game da shi dashike
ya bude maka idanu?” Makahon ya ce, “ shi annabi ne.” 18 Har yanzu kam
Yahudawan basu yarda da makantarsa ba da ganin gari da ya samu, sai da
suka kirayo iyayen shi wanda ya sami ganin garin. 19 Su ka tambayi iyayen,
“Wannan shine yaronku da kuka ce an haife shi makaho? Yaya yanzu ya
ke iya gani?” 20 Sai iyayen suka amsa masu, “Mun san wannan yaronmu
ne kuma a makaho aka haife shi. 21 Yadda ya ke gani yanzu, bamu sani
ba, kuma wanda ya bude masa idanu, bamu sani ba. Ku tambaye shi, ba
yaro ba ne. Zai iya magana don kansa.” 22 Iyayensa sun fadi wadannan
abubuwan, domin suna ji tsoron Yahudawan. Gama Yahudiyawan sun
rigaya sun yarda duk wanda yace Yesu Almasihu ne, za a fitar dashi daga
majami'a. 23 Domin wannan ne, iyayensa suka ce, “Ai shi ba yaro ba ne,
ku tambaye shi.” 24 Suka sake kiran mutumin dake makaho karo na biyu,
suka ce masa, “Ka girmama Allah. Mu kam mun sani wannan mutum mai

zunubi ne.” 25 Sai wannan mutum ya amsa, “ Ban sani ba ko shi mai zunubi
ne. Abu guda daya na sani: da Ni makaho ne, amma yanzu ina gani.” 26 Sai
su ka ce masa, “Me ya yi maka? Ta yaya ya bude idanunka?” 27 Ya amsa,
“ Na rigaya na gaya maku, amma ba ku ji ba! Don me kuke so ku sake ji?
Ko kuma kuna so ku zama almajiransa, haka ne? 28 Sai suka kwabe shi
suka ce, “kai ne almajirinsa, amma mu almajiran Musa ne. 29 Mun sani
Allah ya yi magana da Musa, amma wannan mutum, bamu san ko daga
ina ne ya zo ba.” 30 Mutumin ya amsa masu ya ce, “ Tirkashi, baku san
inda ya fito ba, duk da haka shi ya bude mani idanu. 31 Mun san da cewa
Allah baya jin masu zunubi, amma idan wani mai ibada ne yana kuma yin
nufinsa, to yana jin sa. 32 Tunda duniya ta fara ba a taba jin cewa wani
ya bude idanun wanda aka haifa makaho ba. 33 In mutumin nan ba daga
Allah yake ba, ba zai iya yin komai ba.” 34 Suka amsa suka ce masa, “an
haife ka cikin zunubai, yanzu kana so ka yi mana koyarwa?” Sai suka fitar
da shi. 35 Yesu ya ji cewa sun fitar da shi daga majami'a. Da ya same shi
sai ya ce masa, “Kana bada gaskiya ga Dan Allah?” 36 Sai ya amsa masa
yace, “Wanene shi, Ubangiji, da zan bada gaskiya gare shi?” 37 Yesu yace
masa, “Ai ka gan shi, shine wanda yake magana da kai.” 38 Mutumin ya
ce, “Ubangiji, Na bada gaskiya.” Sai ya yi masa sujada. 39 Yesu ya ce, “
Don hukunci na zo wannan duniya domin wadanda ba su gani su gani,
saboda kuma wadanda suke gani su zama makafi.” 40 Wadansu Farisawa
wadanda suke tare da shi suka ji wadannan abubuwan, suka tambaye shi,
“Muma makafi ne?” 41 Yesu ya ce masu, “ Inda ku makafi ne, da ba ku da
zunubi, amma yanzu kun ce, 'Muna gani', don haka zunubinku ya tabbata.

10

1 “Hakika, Hakika, ina ce maku, wanda bai shiga ta kofa zuwa garken
tumaki ba, amma ya haura ta wata hanya, wannan mutum barawo ne
da dan fashi. 2 Wanda ya shiga ta kofa shine makiyayin tumakin. 3 Mai
gadin kofar zai bude masa. Tumakin suna jin muryarsa, ya na kuma kiran
tumakinsa da sunayensu, ya kuma kai su waje. 4 Bayanda ya kawo su
duka a waje, yana tafiya a gabansu, sai tumakin su bi shi, domin sun san
muryarsa. 5 Ba za su bi bako ba amma sai dai su guje shi, domin basu
san muryar baki ba.” 6 Yesu ya yi masu magana da wannan misali, amma
basu gane wadannan abubuwa da yake gaya masu ba. 7 Sai Yesu ya ce
masu kuma, “Hakika, Hakika, Ina ce maku, Ni ne kofar tumaki. 8 Dukan
wadanda suka zo kamin ni barayi ne da yan fashi, amma tumakin ba su ji
su ba. 9 Ni ne kofa, In kowa ya shiga ta wurina, zai sami ceto, zai shiga ya
fita ya kuma sami wurin kiwo. 10 Barawo ba ya zuwa sai don ya yi sata,
ya kashe, ya kuma hallakar. Na zo ne domin su sami rai su kuma same
shi a yalwace. 11 Ni ne makiyayi mai kyau. Makiyayi mai kyau yana bada
ransa domin tumakinsa. 12 Wanda yake dan sako kuma, ba makiyayi ba,
wanda ba shine mai tumakin ba, in ya ga kyarkeci na zuwa sai ya saki
tumakin ya gudu. Sai kyarkecin ya dauke su ya kuma warwatsa su. 13 Ya
gudu domin shi mai aikin kudi ne kuma bai damu da tumakin ba. 14 Nine
makiyayi mai kyau, na kuma san nawa, nawa kuma sun san ni. 15 Uban ya
san ni, ni ma na san Uban, na kuma bada raina domin tumakin. 16 Ina da
wadansu tumaki wadanda ba na wannan garken ba. Wadannan, kuma,
dole in kawo su, su ma za su ji muryata saboda za su zama garke daya
da makiyayi daya. 17 Domin wannan ne Uban yake kauna ta: Na bada

raina domin in same shi kuma. 18 Babu wanda zai dauke shi daga wurina,
amma ina bayar da shi da kaina. Ina da ikon bada shi, ina da iko in dauke
shi kuma. Na karbi wannan umarnin daga wurin Ubana.” 19 Tsattsaguwa
ta sake tashi tsakanin Yahudawa domin wadannan kalmomin. 20 Dayawa
a cikinsu suka ce, yana da aljani, kuma mahaukaci ne. Don me ku ke
sauraronsa?” 21 Wadansu suka ce, wadannan ba kalmomin wanda yake da
aljani ba ne. Ko mai aljani zai iya bude idanun makaho?” 22 Sai lokacin idin
Tsarkakewa a Urushalima ya zo. 23 A lokacin damuna ne, Yesu kuwa yana
tafiya a shirayi cikin haikalin Sulaimanu. 24 Sai Yahudawa suka zagaye
shi suka ce masa, “Har yaushe ne za ka bar mu cikin shakka? In kai
ne Almasihun, ka gaya mana dalla-dalla.” 25 Yesu ya ce masu, “Na gaya
maku, amma baku gaskata ba. Ayyukan da nake yi a cikin sunan Ubana,
su ke yin shaida a kaina. 26 Duk da haka baku gaskata ba domin ku ba
tumakina ba ne. 27 Tumakina suna jin murya ta; Na san su, suna kuma bi
na. 28 Ina ba su rai na har abada; ba za su taba mutuwa ba, babu wanda
zai kwace su daga hannu na. 29 Ubana, wanda ya bani su, ya fi kowa girma,
kuma ba mai iya kwace su daga hannun Uban. 30 Ni da Uban daya ne.”
31 Sai Yahudawa suka dauki duwatsu kuma domin su jajjefe shi. 32 Yesu
ya amsa masu, “Na nuna maku kyawawan ayyuka masu yawa daga wurin
Uban. Saboda wane daga cikin wadannan ayyukan kuke jefe ni?” 33 Sai
Yahudawa suka amsa masa, “ba don wani aiki mai kyau muke son mu
jefe ka ba, amma don sabo, domin kai, mutum ne, amma kana mayar da
kanka Allah.” 34 Yesu ya amsa masu, “Ba a rubuce yake a shari'arku ba, 'Na
ce, “ku alloli ne”'?” 35 In ya kira su alloli, su wadanda maganar Allah ta zo
gare su (kuma ba za a iya karya nassi ba), 36 kuna gaya wa wanda Uban ya
kebe ya kuma aiko cikin duniya, 'Kana sabo', domin Na ce, 'Ni dan Allah
ne'? 37 In ba na aikin Ubana, kada ku gaskata ni. 38 Amma, idan ina yin
su, ko ba ku gaskata da ni ba, ku gaskata da ayyukan saboda ku sani, ku
kuma gane cewa Uban yana ciki na, ni kuma ina cikin Uban.” 39 Suka sake
kokarin kama shi, amma ya yi tafiyarsa, ya fita daga hannunsu. 40 Ya yi
tafiyarsa kuma har gaba da kogin Urdun zuwa inda Yahaya ke yin baftisma
ada, ya kuma zauna a wurin. 41 Mutane masu yawa suka zo wurinsa,
suka ce,”Hakika Yahaya bai yi wasu alamu ba, amma dukan abubuwan
da Yahaya ya ce game da wannan mutum gaskiya ne.” 42 Mutane dayawa
suka bada gaskiya gare shi a wurin.

11

1 To wani mutum mai suna Li'azaru, yayi rashin lafiya. Shi mutumin
Baitanya ne, wato kauyen su Maryamu da 'yar'uwarta Matta. 2 Wato
wannan Maryamu da ta shafe Ubangiji da mur ta kuma share masa
kafafunsa da gashin kanta, wadda dan'uwanta Li'azaru ke rashin lafiya.
3 'Yan'uwannan mata suka aika sako wurin yesu, cewa, “Ubangiji, duba, shi
wanda kake kauna yana rashin lafiya”. 4 Da Yesu ya ji, sai ya ce “Wannan
ciwo ba zai kai ga mutuwa ba, amma domin daukakar Allah ne, domin
Dan Allah ya sami daukaka tawurin ta”. 5 Yesu yana kaunar Matta, da
'yar'uwarta da Li'azaru. 6 Da yaji cewa Li'azaru na rashin lafiya, sai ya
tsaya kwana biyu a inda ya ke. 7 Bayan haka, sai ya ce wa almajiransa,
“Bari mu je Yahudiya kuma.” 8 Sai almajiransa suka ce masa, “Mallam,
harwayau Yahudaya na neman ka domin su jefe ka da duwatsu, kuma
kana son komawa can?” 9 Yesu ya amsa, “Ba sa'a goma sha biyu ce ta haske

a rana guda ba? Idan mutum ya yi tafiya da rana, ba za ya yi tuntube ba,
domin yana gani ta wurin hasken wannan duniya. 10 Amma idan mutum
ya yi tafiya chikin dare, za ya yi tuntube domin haske ba ya tare da shi.
11 Ya fadi wadannan al'amura, kuma bayan wadannan abubuwa, sai ya
ce masu, “Abokinmu Li'azaru ya yi barci, amma zan je don In tashe shi
daga barci”. 12 Sai almajirai suka ce masa, “Ubangiji, idan barci yake yi,
ai za ya farka.” 13 Yesu kuwa ya yi maganar mutuwar Li'azaru ne, amma
su suna tsammani yana magana akan barci ne na hutu. 14 Sai Yesu ya
yi masu bayani cewa, “Li'azaru ya mutu. 15 Ina farinchiki domin ku, da
bani a wurin domin ku gaskata. Bari mu je wurinsa.” 16 Toma wanda
ake kira Dan tagwaye, ya ce wa sauran almajirai, “Bari mu tafi domin
mu mutu tare da Yesu.” 17 Da Yesu ya iso, sai ya tarar cewa Li'azaru
ya rigaya ya yi kwana hudu a kabari. 18 Baitanya kuma tana kusa da
Urushalima, 'yar tafiya marar nisa ce a tsakanin su. 19 Yahudawa dayawa
sun zo wurin Maryamu da Matta domin su yi masu ta'aziyar mutuwar
dan'uwansu. 20 Da Matta ta ji cewa Yesu na zuwa, sai ta tafi domin ta
same shi, amma Maryamu na zamne a cikin gida. 21 Matta ta ce wa Yesu,
“Ubangiji, da kana nan tare da mu, da dan'uwana baya mutu ba”. 22 Ko
yanzu na san cewa duk abinda ka roka a wurin Allah, za ya ba ka. 23 Yesu
ya ce mata, “Dan'uwanki za ya rayu kuma. 24 Sai Matta ta ce masa, “Na
san zaya rayu kuma a tashin mattatu na ranar karshe.” 25 Yesu ya ce mata,
“Ni ne tashin matattu, ni ne kuma rai; wanda ya bada gaskiya gare ni, ko
ya mutu, za ya rayu; 26 Kuma duk wanda yake raye, ya kuma bada gaskiya
gare ni, ba zai mutu ba dadai. Kin gaskata da wannan?” 27 Sai ta ce masa,
“I, Ubangiji, Na gaskata cewa kaine Almasihu, Dan Allah, wanda ke zuwa
duniya. 28 Sa'adda ta fadi haka, sai ta koma ta kira yar'uwarta Maryamu
gefe guda. Ta ce, “mallam ya iso, kuma yana kiran ki.” 29 Da ta ji haka,
sai ta tashi da sauri ta tafi wurin sa. 30 Yesu bai rigaya ya shiga kauyen
ba, yana nan inda Matta ta zo ta same shi. 31 Da Yahudawan nan dake
tare da Maryamu, wato wadannan da suka zo mata ta'aziya, suka ga ta
fita daga chikin gida da sauri, sai suka bi ta, suna tsammanin cewa ta tafi
ta yi kuka ne a kabari. 32 Da Maryamu ta kai inda Yesu ya ke, sai ta fadi
gaban sawayensa, ta ce, “Ubangiji, inda kana tare da mu, da dan'uwana
bai mutu ba”. 33 Da Yesu ya gan ta tana kuka, da wadannan Yahudawa
da suka bi ta, sai ya yi juyayi a ruhu ya damu kuma; 34 sai ya ce, “A ina
kuka kwantar da shi?” Sai suka ce masa, “Ubangiji, zo ka gani.” 35 Yesu
ya yi kuka. 36 Sai Yahudawa suka ce, “Dubi yadda yake kaunar Li'azaru!”
37 Amma wadansun su suka ce, “Shi wannan mutum da ya iya ba makaho
ganin gari, da bai iya hana wannan mutum mutuwa ba? 38 Yesu yana
cikin juyayi kuma a cikin kansa, sai ya tafi kabarin. Kabarin a kogo ne an
kuma rufe bakinsa da dutse. 39 Sai Yesu ya ce, “A kawar da dutsen.” Matta
yar'uwar Li'azaru wanda ya mutu, ta ce wa Yesu, “Ubangiji, Yanzu jikin ya
ruba domin ya kai kwana hudu da mutuwa”. 40 Yesu ya ce mata, “Ba na
ce maki idan kin gaskata za ki ga daukakar Allah ba?” 41 Sai suka kawar
da dutsen. Yesu ya daga idanunsa ya ce, “Uba, na gode maka domin kana
ji na.” 42 Na san kana ji na a kowane lokaci, amma domin wannan taro da
ke tsaye kewaye da ni nike wannan magana, domin su bada gaskiya cewa
kaine ka aiko ni.” 43 Bayan ya yi wannan magana, sai ya daga murya ya
ce, “Li'azaru, ka fito!” 44 Sai mataccen ya fito; kafafunsa da hannayensa na

daure da likkafani, fuskarsa kuma na lullube da tsumma. Yesu ya ce masu,
“Ku kwance shi, ya tafi”. [45] To dayawa daga cikin yahudawan da suka zo
wurin Maryamu suka kuma ga abinda Yesu ya yi, suka gaskata da shi;
[46] amma wadansu suka koma wurin farisawa suka fada masu abubuwan
da Yesu ya yi. [47] Sai manyan firistoci da farisawa suka tara majalisa wuri
guda, suka ce, “menene za mu yi?” Mutumin nan yana alamu masu yawa.
[48] Idan mun kyale shi haka, duka za su gaskata da shi; Romawa za su zo su
kwace wurinmu da al'ummar mu. [49] Duk da haka, wani daga cikin su wato,
Kayafas wanda shine babban firist a wannan shekara, ya ce da su, “baku
san komai ba”. [50] Ba ku lura cewa ya fi maku kyau mutum daya ya mutu
domin mutane, a maimakon dukan al'umma ta hallaka.” [51] Ya fadi wannan
ne ba don kansa ba, amma sabo da shine babban firist, ya yi anabci ne
cewa ya kamata Yesu ya mutu domin al'ummar; [52] kuma ba don alummar
kawai ba, amma domin a tattara 'ya'yan Allah da suke warwatse ko'ina
wuri daya. [53] Tun daga wannan rana suka fara neman hanyar da za su
kashe Yesu. [54] Tun daga nan Yesu ya dena tafiya a sarari chikin Yahudawa,
amma sai ya koma wani yanki kusa da jeji a wani gari da ake kira Ifraimu.
A can kuma ya zamna da almajiransa. [55] Idin ketarewa na Yahudawa ya
yi kusa, da yawa sun tafi Urushalima daga yankin kasar kamin ranar idi
domin su tsarkake kan su. [56] Suka shiga neman Yesu, suna magana da
junan su yayin da suke tsaitsaye a haikali, cewa “me kuke tunani? Ba za
ya zo idin bane?” [57] Babban firist da farisawa sun rigaya sun ba da umurni
cewa duk inda aka ga Yesu a zo a shaida domin su kama shi.

12

[1] Kwana shidda kafin idin ketarewa, Yesu ya zo Baitanya inda Li'azaru
yake, wato wannan da Yesu ya tada daga matattu. [2] Sai suka shirya masa
abinci a wurin kuma Matta ce ke hidima, Li'azaru kuwa ya kasance cikin
wadanda ke kan tebiri tare da Yesu. [3] Sai Maryamu ta dauki wani turare da
aka yi da man nard, ta shafe kafafun Yesu da shi, ta kuma share kafafun
nasa da gashin kanta. Sai gida ya cika da kamshin turaren. [4] Yahuza
Iskariyoti, daya daga cikin almajiransa, wanda zai bashe shi, ya ce, “ [5] “Me
yasa ba a sayar da wannan turare dinari dari uku a ba gajiyayyu ba?”
[6] Ya fadi haka ba don ya damu da gajiyayyu ba, amma domin shi barawo
ne: shi ne ma'aji, kuma yana sata daga jakkar kudi. [7] Yesu ya ce, “Ku
kyale ta ta ajiye abinda ta tanada domin jana'iza ta. [8] Gajiyayyu suna
tare da ku a koyaushe, ni kuwa ba zan kasance da ku koyaushe ba. [9] To
babban taron Yahudawa sun ji cewa Yesu yana wurin, sai suka zo, ba
don Yesu kawai ba amma domin su ga Li'azaru, wanda Yesu ya tada daga
matattu. [10] Sai manyan firistoci suka kulla makirci akan yadda za su kashe
Li'azaru shima; [11] domin saboda shi ne yahudawa dayawa suka je suka
bada gaskiya ga Yesu. [12] Kashegari, babban taro suka zo idin. Da suka ji
cewa Yesu na zuwa Urushalima, [13] Sai suka dauki ganyen dabino suka fita
gari suka tare shi da kira mai karfi suna cewa, “Hosanna! Mai albarka
ne wanda yake zuwa cikin sunan Ubangiji, Sarkin Isra'ila. [14] Yesu ya sami
wani Aholakin jaki, ya hau kansa; kamar yadda aka rubuta, [15] “Kada ki ji
tsoro ke 'yar Sihiyona; duba, ga Sarkinki na zuwa, zaune a kan danJaki”.
[16] Almajiransa basu fahimci wannan al'amari ba da farko, amma bayan
da aka daukaka Yesu, sai suka tuna cewa an rubuta wadannan abubuwa
game da shi, kuma sun yi masa wadannan abubuwa. [17] Sai taron da ke

tare da Yesu a ranar da ya kira Li'azaru daga kabari ya kuma tashe shi
daga matattu, suka bada shaida. 18 Domin wannan ne kuma taron suka zo
domin su sadu da shi saboda sun ji cewa ya yi wannan alama. 19 Don haka,
sai farisawa suka shiga magana a tsakanin su suna cewa "Duba, babu
abinda zaku iya yi; kun ga, duniya ta gama bin sa. 20 Akwai wadansu
Helinawa cikin wadanda suka je sujada a idin. 21 Wadannan suka tafi
wurin filibus, mutumin Betsaida da ke Galili, suka ce masa, "Mallam, muna
so mu ga Yesu. 22 Filibus ya tafi ya fadawa Andrawus; sai Andrawus ya
tafi tare da Filibus, suka kuwa gaya wa Yesu. 23 Yesu ya amsa masu ya ce,
"sa'a ta zo da za'a daukaka Dan mutum. 24 Hakika, hakika, Ina ce maku,
in ba kwayar alkama ta fadi kasa ba ta mutu, za ta kasance ita kadai;
amma idan ta mutu, za ta bada 'ya'ya masu yawa. 25 Duk wanda yake
son ransa, zai rasa shi; amma wanda ba ya son ransa a duniyan nan za
ya kiyaye shi domin rayuwa ta har abada. 26 Idan wani na bauta mani,
to bari ya biyo ni; kuma duk inda nike, a can bawana zai kasance kuma.
Duk wanda ke bauta mani, Uban zai girmama shi. 27 Yanzu raina na cikin
damuwa, to me zan ce? 'Uba, ka cece ni daga wannan sa'a? Amma Saboda
wannan dalili ne na zo wannan sa'a. 28 Uba, ka daukaka sunanka". Sai
wata murya daga sama ta ce, "Na daukaka shi, zan kuma sake daukaka
shi. 29 Daganan sai taron dake tsaye kuma suka ji muryar, suka ce an yi
tsawa. Wasu suka ce, "Mala'ika ya yi magana da shi". 30 Yesu ya amsa ya
ce, "wannnan murya ta zo ba saboda ni ba, amma domin ku." 31 Yanzu
za'a shar'anta duniya. Yanzu za'a kori mai mulkin duniyan nan. 32 Sa,
annan ni, idan an daga ni daga duniya, zan jawo dukan mutane zuwa
gare ni". 33 Ya fadi wannan ne domin ya nuna irin mutuwar da za ya yi.
34 Taro suka amsa masa cewa, "Mun ji a cikin shari'a cewa Almasihu za
ya kasance har abada. Yaya za ka ce, 'za'a daga dan mutum'? Wanene
wannan dan mutum?" 35 Yesu ya ce masu, "Nan da lokaci kadan za ku
kasance da haske, ku yi tafiya tun haske na tare da ku, kada duhu ya
mamaye ku. Wanda ke tafiya cikin duhu, bai san inda za shi ba. 36 Ku
gaskata ga haske tun yana tare da ku domin ku zama yayan haske". Yesu
ya fadi wadannan abubuwa sannan ya tafi ya boye masu. 37 Kodashike
Yesu ya yi alamu da dama a gabansu, duk da haka ba su gaskata shi ba.
38 Saboda maganar annabi Ishaya ta cika, wadda ya ce, " Ubangiji, wa ya
gaskata rahoton mu? Ga wa kuma hannun Ubangiji ya bayyana? 39 Saboda
wannan dalili basu gaskata ba, gama Ishaya ya sake cewa, 40 ya makantar
da su, ya kuma taurare zuciyarsu, saboda kada su gani da idanunsu, su
kuma sami fahimta da zuciyarsu, su juyo wurina in warkar da su. 41 Ishaya
ya fadi wadannan abubuwa ne domin ya hangi daukakar Yesu ya kuma
yi magana game da shi. 42 Amma duk da haka, dayawa cikin shugabanni
suka gaskata Yesu. Amma saboda farisawa, basu shaida shi a sarari ba,
domin kada a kore su daga majami'a. 43 Suna son yabo daga mutane fiye
da yabon dake zuwa daga Allah. 44 Yesu ya yi magana da babbar murya,
ya ce, "Wanda ya gaskata ni, ba ni yake gaskatawa kadai ba, amma kuma
yana gaskata wanda ya aiko ni, 45 kuma wanda ke gani na, yana ganin
shi wanda ya aiko ni. 46 Na zo ne a matsayin haske a duniya, saboda duk
wanda ya gaskata da ni ba za ya yi tafiya cikin duhu ba. 47 Duk wanda
ya ji maganata baya gaskata ba, ba ni hukunta shi; gama ban zo in yi wa
duniya hukunci ba, amma don in ceci duniya. 48 Wanda ya ki ni, ya kuma
ki ya karbi magana ta, akwai wanda za ya yi masa hukunci. Kalmar da

na fada, ita ce za ta yi masa hukunci a rana ta karshe. 49 Maganar da ni
ke yi, ba ra'ayina ba ne. Amma Uba wanda ya aiko ni shi ke bani umarni
game da abin da zan ce da abin da zan fadi. 50 Na san umarninsa rai ne
madawwami, don haka na ce - kamar yadda Uba ya fada, haka ni ma nake
fadi."

13

1 Kamin bukin idin ketarewa, sa'adda Yesu ya san lokaci ya yi da zai tashi
daga wannan duniya zuwa wurin Uba, da yake ya kaunaci nasa wadanda
ke duniya- ya kaunace su har karshe. 2 Iblis ya rigaya ya sa a zuciyar
Yahuza Iskariyoti dan Saminu, ya bashe da Yesu. 3 Ya san cewa Uba ya
bada kome a hannunsa, kuma ya zo daga wurin Allah, kuma zai koma
wurin Allah. 4 Ya tashi daga cin abincin, ya tube tufafinsa, ya dauki tawul
ya lullube kansa da shi. 5 Sa'an nan ya zuba ruwa a bangaji, ya fara wanke
kafafun almajiran, yana shafe su da tawul din da ya lullube jikinsa da shi.
6 Ya zo wurin Bitrus Saminu, sai Bitrus ya ce masa,"Ubangiji, za ka wanke
mani kafa?" 7 Yesu ya amsa ya ce, "Abin da nake yi ba za ka fahimce shi
yanzu ba, amma daga baya za ka fahimta." 8 Bitrus ya ce masa, "Ba za ka
taba wanke mani kafa ba." Yesu ya amsa masa ya ce, "In ban wanke maka
ba, ba ka da rabo da ni". 9 Bitrus ya ce masa, "Ubangiji, ba kafafuna kadai
za ka wanke ba, amma da hannayena da kaina." 10 Yesu ya ce masa, "Duk
wanda ya yi wanka ba ya da bukata, sai dai a wanke kafafunsa, amma
shi tsarkakakke ne baidaya; ku tsarkakakku ne, amma ba dukanku ba."
11 (Don Yesu ya san wanda zai bashe shi, shiyasa ya ce, "Ba dukanku ne ke
da tsarki ba.") 12 Bayan Yesu ya wanke masu kafafu, ya dauki tufafinsa ya
zauna kuma, ya ce masu, "Kun san abin da na yi muku? 13 kuna kirana,
'Malam, da Ubangiji,' kun fadi daidai, don haka Nake. 14 Idan ni Ubangiji
da kuma mallam, na wanke maku kafafu, ya kamata kuma ku wanke wa
junan ku kafafu. 15 Gama na baku misali, saboda ku yi yadda na yi maku.
16 Lalle hakika ina gaya muku, bawa ba ya fi mai gidansa girma ba; dan
aike kuma ba ya fi wanda ya aiko shi girma ba. 17 Idan kun san wadannan
abubuwa, ku masu albarka ne idan kun aikata su. 18 Ba ina magana akan
dukanku ba; Na san wadanda na zaba. Amma domin Nassi ya cika: 'Shi
Wanda ya ci gurasata, ya tayar mani'. 19 Ina fada maku wannan yanzu
tun kafin haka ta faru domin sa'adda ta faru, ku gaskata Ni ne. 20 Hakika,
hakika, Ina gaya maku, wanda ya karbi wanda na aiko, Ni ya karba, wanda
kuma ya karbe ni, ya karbi wanda ya aiko ni. 21 Bayan Yesu ya fadi haka,
ya damu a ruhu, ya yi shaida ya ce, "Lalle hakika, ina gaya muku cewa
daya daga cikinku zai bashe ni." 22 Almajiran suka kalli juna, suna juyayin
ko akan wa yake magana. 23 Daya daga cikin almajiransa, wanda Yesu
yake kauna, yana a teburi, jingine a kirjin Yesu. 24 Siman Bitrus ya ce
wa almajirin, "ka fada mana ko akan wa ya ke magana." 25 Sai ya sake
jingina a kirjin Yesu, ya ce masa, "Ubangiji, wanene?" 26 Sannan Yesu ya
amsa, "Shine wanda zan tsoma gutsuren gurasa in ba shi." Sannan bayan
ya tsoma gurasar, sai ya ba Yahuza Dan Siman Iskariyoti. 27 To bayan
gurasar, sai shaidan ya shige shi, sai Yesu ya ce masa, " Abinda kake yi, ka
yi shi da sauri." 28 Babu wani a teburin da ya san dalilin dayasa ya fada
masa wannan. 29 Wadansu sun yi tsamanin cewa, tun da Yahuza ne ke rike
da jakkar kudi, Yesu ya ce masa, "Ka sayi abinda muke bukata don idin",
ko kuma ya bada wani abu domin gajiyayyu. 30 Bayan Yahuza ya karbi

gurasar, sai ya fita nan da nan. Da daddare ne kuwa. 31 Bayan Yahuza
ya tafi, Yesu ya ce, “Yanzu an daukaka Dan mutum, kuma an daukaka
Allah a cikinsa. 32 Allah zai daukaka shi a cikin kansa, kuma zai daukaka
shi nan da nan. 33 'Ya'ya kanana, ina tare da ku na wani gajeren lokaci.
Zaku neme ni, kuma kamar yadda na fadawa Yahudawa, 'in da zan tafi
ba za ku iya zuwa ba.' Yanzu kuma na fada maku wannan. 34 Ina baku
sabuwar doka, ku kaunaci juna; kamar yadda na kaunace ku, haka kuma
ku kaunaci juna. 35 Ta haka kowa zai san ku almajiraina ne, idan kuna
kaunar juna.” 36 Siman Bitrus ya ce masa, “Ubangiji, ina za ka?” Yesu ya
amsa ya ce, “Inda za ni, ba zaka iya bi na ba yanzu, amma zaka bini daga
baya.” 37 Bitrus ya ce masa, “Ubangiji, don me ba zan iya binka a yanzu
ba? Zan bada raina domin ka.” 38 Yesu ya amsa ya ce, “ Za ka bada ranka
domina? Lalle hakika, ina gaya maka, kafin zakara ya yi cara zaka yi musu
na sau uku.”

14

1 “Kada zuciyarku ta bachi. Kun gaskata da Allah, sai kuma ku gaskata
da ni. 2 A gidan Ubana akwai wurin zama dayawa. Da ba haka ba, da
na fada maku, domin zan tafi in shirya maku wuri. 3 In kuwa na je na
shirya maku wuri, zan dawo in karbe ku zuwa wurina domin inda nake
kuma ku kasance. 4 Kun san hanya inda zan tafi.” 5 Toma ya ce wa Yesu,
“Ubangiji, bamu san inda za ka tafi ba, yaya za mu san hanyar?” 6 Yesu
ya ce masa, “Ni ne hanya, ni ne gaskiya, ni ne rai; Ba mai zuwa wurin
Uba sai ta wurina. 7 Da kun san ni, da kun san Ubana kuma. Amma daga
yanzu kun san shi, kuma kun gan shi.” 8 Filibus ya ce wa Yesu, “Ubangiji,
ka nuna mana Uban, wannan za ya ishe mu.” 9 Yesu ya ce masa, “Ina
tare da ku da dadewa, amma har yanzu baka san ni ba, Filibus? Duk
wanda ya gan ni, ya ga Uban. Yaya za ka ce, 'Nuna mana Uban'? 10 Baka
gaskata cewa Ina cikin Uban, Uban kuma yana ciki na ba? Maganganun
da nake fada maku, ba da ikona nake fadi ba, amma Uban ne da yake
zaune a ciki na yake yin ayyukansa. 11 Ku gaskata ni cewa ina cikin Uban,
Uban kuma na ciki na, ko kuwa ku bada gaskiya domin ayyukan kansu.
12 “Lalle hakika, ina gaya maku, duk wanda ya gaskata ni zai yi ayyukan
da nake yi, kuma zai yi ayyuka fiye da wadannan, domin zan tafi wurin
Uba. 13 Duk abinda kuka roka da sunana, zan yi shi domin a daukaka Uban
cikin Dan. 14 Idan kuka roke ni komai cikin sunana, zan yi shi. 15 “Idan
kuna kaunata, za ku kiyaye dokokina. 16 Sa, annan zan yi addu'a ga Uba,
zai kuwa baku wani mai ta'aziya domin ya kasance tare daku har abada.
17 Ruhun gaskiya. Wanda duniya ba zata iya karba ba, domin bata gan
shi ba, ko ta san shi. Amma ku kun san shi, domin yana tare da ku, zai
kuma kasance a cikin ku. 18 Ba zan barku ku kadai ba; zan dawo wurin
ku. 19 Sauran dan gajeren lokaci, duniya kuma ba zata ka ra gani na ba,
amma ku kuna gani na. Saboda ina raye, kuma zaku rayu. 20 A wannan
rana zaku sani ina cikin Ubana, ku kuma kuna ciki na, ni ma ina cikin
ku. 21 Shi wanda yake da dokokina yake kuma bin su, shine ke kauna
ta, kuma shi wanda ke kauna ta Ubana zai kaunace shi, Ni ma kuma zan
kaunace shi in kuma bayyana kaina gare shi.” 22 Yahuza (ba Iskariyoti ba)
ya ce ma Yesu, “Ubangiji, meyasa za ka bayyana kanka a gare mu, ba ga
duniya ba?” 23 Yesu ya amsa ya ce masa,”Kowa yake kauna ta, zai kiyaye
maganata. Ubana kuwa zai kaunace shi, za mu zo wurinsa mu zauna tare
da shi. 24 Shi wanda baya kauna ta, ba ya kiyaye maganganuna. Maganar

da kuke ji ba daga gareni take ba, amma daga Uba wanda ya aiko ni take.
25 Na fada maku wadannan abubuwa, sa'adda nake tare da ku. 26 Saidai,
mai ta'aziyar- Ruhu Mai Tsarki wanda Uba zai aiko cikin sunana, zai koya
maku kome, kuma zai tunashe ku dukan abinda na fada maku. 27 Na bar
ku da salama; ina ba ku salamata. Ba kamar yadda duniya ke bayarwa
Nake bayarwa ba. Kada zuciyarku ta baci, kuma kada ku tsorata. 28 Kun ji
dai na fada maku, 'zan tafi, kuma Zan dawo gare ku'. Idan kuna kaunata,
za ku yi farinciki domin za ni wurin Uban, gama Uban ya fi ni girma.
29 Yanzu na fada maku kafin ya faru, domin idan ya faru, ku gaskata.
30 Ba zan kara magana mai yawa da ku ba, domin mai mulkin duniyan
nan yana zuwa. Bashi da iko a kai na, 31 amma domin duniya ta san cewa
ina kaunar Uban, Ina yin daidai abinda Uban ya Umarce ni. Mu tashi mu
tafi daga nan.

15

1 “Nine itacen inabi na hakika, Ubana kuwa shi ne manomin. 2 Yakan
cire duk wani rashe a cikina da ba ya bada 'ya'ya, mai bada 'ya'ya kuwa
ya kan gyara shi domin ya kara bada 'ya'ya. 3 Kun rigaya kun tsarkaka
saboda maganar da na yi muku. 4 Ku zauna ciki na, Ni kuma cikin ku.
Kamar yadda reshe ba ya iya bada 'ya'ya shi kadai sai ya zauna cikin
itacen, haka kuma ba za ku iya ba, sai kun zauna ciki na. 5 Ni ne itacen
inabi, ku ne rassan. Wanda ya zauna ciki na, ni kuma cikin sa, yana
bada 'ya'ya dayawa, gama in ba tare da ni ba, ba za ku iya yin kome ba.
6 Wanda kuma bai zauna a ciki na ba, akan jefar da shi kamar reshe,
ya bushe, kuma sukan tattara rassan su jefa a wuta, su kone. 7 In kun
zauna a ciki na, maganata kuma ta zauna a cikin ku, sai ku roki duk
abinda kuke so, za a kuwa yi maku. 8 Ta haka ake daukaka Ubana: cewa
ku bada 'ya'ya dayawa, kuma cewa ku almajiraina ne. 9 Kamar yadda
Ubana ya kaunace ni, haka Ni ma na kaunace ku; Ku zauna cikin kaunata.
10 Idan kun kiyaye dokokina, za ku zauna cikin kaunata kamar yadda
Na kiyaye dokokin Ubana, na kuma zauna cikin kaunarsa. 11 Ina gaya
maku wadannan al'amura domin farincikina ya kasance a cikin ku, kuma
domin farincikinku ya zama cikakke. 12 “Wannan shine umarnina, cewa
ku kaunaci juna kamar yadda na kaunace ku. 13 Babu wanda ke da kaunar
da tafi haka, wato ya bada ransa domin abokansa. 14 Ku abokaina ne idan
kuna yin abubuwan da na umarce ku. 15 Nan gaba ba zan kara ce da
ku bayi ba, don bawa bai san abinda Ubangijinsa ke yi ba. Na kira ku
abokaina, domin na sanar da ku duk abinda na ji daga wurin Ubana.
16 Ba ku kuka zabe ni ba, amma Ni ne na zabe ku, na aike ku don ku
je ku bada 'ya'ya, 'ya'yanku kuma su tabbata. Wannan ya zama domin
duk abinda kuka roki Uba a cikin sunana, zai baku. 17 Na baku wannan
umarni: domin ku kaunaci juna. 18 In duniya ta ki ku, ku sani cewa ta kini
kafin ta ki ku. 19 Da ku na duniya ne, da duniya ta kaunace ku kamar nata.
Amma saboda ku ba na duniya bane, na kuma zabe ku daga duniya, don
haka duniya take kin ku. 20 Ku tuna da maganar da na yi muku, 'Bawa ba
ya fi Ubangijinsa girma ba.' Idan sun tsananta mani, ku ma za su tsananta
maku; Idan sun kiyaye maganata, za su kuma kiyaye maganarku. 21 Za
su yi maku duk wadannan abubuwa saboda sunana, don basu san wanda
ya aiko ni ba. 22 Da ban zo na yi masu magana ba, da basu da zunubi,
amma yanzu, basu da wata hujja don zunubinsu. 23 Duk wanda ya ki ni

ya ki Ubana. 24 Da ban yi ayyukan da babu wanda ya taba yinsu a cikin
su ba, da basu da zunubi, amma yanzu sun gani, sun kuma ki ni da Ubana
duka. 25 An yi wannan kuwa domin a cika maganar da ke rubuce a cikin
shari'arsu, ' Sun ki ni ba dalili.' 26 Sa'adda Mai Ta'aziya- wanda zan aiko
maku daga wurin Uban, wato, Ruhun gaskiya, wanda ke fita daga wurin
Uban-ya zo, zai bada shaida a kai na. 27 Ku ma kuna bada shaida saboda
kuna tare da ni tun daga farko.

16

1 "Na fada maku wannan ne domin kada kuyi tuntube. 2 Zasu fitar da
ku daga majami'u. Amma, sa'a tana zuwa, wadda idan wani ya kasheku,
zai yi zaton aikin Allah yake yi. 3 Za suyi haka ne kuwa domin ba su san
Uban ko ni ba. 4 Na fada maku wadannan abubuwa ne domin in lokacin
da zasu faru yayi, ku tuna na fada maku." Ban fada maku wadannan
abubuwa ba tun da farko, domin ina tare da ku. 5 Yanzu kuwa za ni
wurin wanda ya aiko ni, duk da haka a cikinku, ba wanda ya tambaye
ni, 'Ina za ka?' 6 Amma saboda na fada maku wadannan abubuwa, bakin
ciki ya cika zuciyarku. 7 Amma ina gaya maku gaskiya: zai fi ye maku
in na tafi. Domin in ban tafi ba, Mai Ta'aziyya ba zai zo gare ku ba, in
kuwa na tafi, zan aiko shi gare ku. 8 Idan kuwa ya zo, Mai Ta'aziyyar zai
fadarkar da duniya a kan zunubi, da adalci, da kuma hukunci. 9 Game da
zunubi, domin basu gaskata da ni ba, 10 Game da adalci, domin za ni wurin
Uba, kuma ba za ku sake ganina ba, 11 game da hukunci kuma, domin an
yanke wa mai mulki duniyan nan hukunci. 12 "Akwai abubuwa da yawa
da zan gaya maku, amma ba za ku iya fahimta a yanzu ba. 13 Saboda haka,
sa'adda Ruhu na gaskiya ya zo, zai bishe ku a cikin dukan gaskiyar, domin
ba zai yi magana don kansa ba, sai dai duk abin da ya ji, shi zai fada, zai
kuma sanar da ku al'amuran da zasu faru. 14 Zai daukaka ni, domin zai
dauko abubuwa dake nawa ya sanar da ku. 15 Duk abinda Uba yake da
shi, nawa ne. Domin wannan ne nace zai dauko abubuwa da yake nawa
ya sanar da ku. 16 "Bayan dan lokaci kadan, ba zaku kara ganina kuma ba.
bayan dan lokaci kadan kuma, zaku gan ni." 17 Sai wadansu almajiransa
sukace wa juna, "Me nene wannan da yake fadi mana, 'Bayan dan lokaci
kadan ba zaku gan ni ba, bayan dan lokaci kadan kuma zaku gan ni?' da
kuma, ' zan tafi wurin Uba'?" 18 Saboda haka sukace, "Me nene wannan
da yake fada, 'Bayan dan lokaci kadan'? Bamu san abinda yake fada mana
ba." 19 Yesu kuwa ya ga suna so su tambaye shi, sai ya ce masu, "Wato kuna
tambayar juna ne abinda nake nufi da cewa, "Bayan dan lokaci kadan ba
zaku gan ni ba, bayan dan lokaci kadan kuma zaku gan ni'? 20 Hakika,
hakika, ina gaya maku, zaku yi kuka da makoki, amma duniya za ta yi
farin ciki, zaku cika da bakin ciki, amma bakin cikinku zai koma farin
ciki. 21 Mace takan ji zafi lokacin da take nakuda don lokacin haihuwa ya
zo. Amma da zarar ta haifi jinjirin nan, ba ta kara tunawa da zafin, domin
ta na fariciki an haifi mutum a duniya. 22 To yanzu dai kuna bakin ciki,
amma zan sake ganinku, kuma ba wanda zai iya kwace maku wannan
farin ciki. 23 A rannan, ba zaku tambaye ni komai ba. Hakika hakika, ina
gaya maku, komai kuka roki Uba a cikin sunana zai ba ku shi. 24 Harwa
yau, ba ku roki komai cikin sunana ba. Ku roka, zaku karba, domin farin
cikin ku ya zama cikakke." 25 "Na fada maku wadannan abubuwa cikin
karin magana. Amma sa'a tana zuwa da ba zan kara fada maku komai

ba cikin karin magana, amaimakon haka zan gaya maku komai a sarari
game da Uba. 26 A ranar nan, zaku yi roko a cikin sunana kuma bance
maku zan yi addu'a ga Uba a madadinku ba, 27 domin Uba da kansa yana
kaunarku, domin kun kaunace ni, kun kuma gaskata daga wurin Uban
na fito. 28 Daga wurin Uban na fito, kuma na shigo duniya. Har wa yau,
kuma zan bar duniya in koma wurin Uba." 29 Almajiransa sukace, duba,
"Yanzu kake magana a sarari, ba cikin karin magana ba! 30 Yanzu mun
sani ka san komai, ba sai wani ya tambaye ka ba. Ta haka muka gaskata
daga wurin Allah ka fito." 31 Yesu ya amsa masu yace, "Ashe, yanzu kun
gaskata? 32 Duba, sa'a na zuwa, I, sa'ar ta yi, da za a warwatsa ku, kowa
ya koma gidansa, kuma ku bar ni ni kadai. Duk da haka kuwa ba ni kadai
nake ba, domin Ubana yana tare da ni. 33 Na fada maku wannan ne domin
a ciki na ku sami salama. A duniya kuna shan tsanani, amma ku karfafa:
na yi nasara da duniya,"

17

1 Da Yesu ya fadi wandannan abubuwa, sai ya tada idanunsa sama ya
ce, ya Uba, sa'a ta zo; ka daukaka Danka, domin Dan shi ya daukaka
ka, 2 kamar yadda ka ba shi iko akan dukkan 'yan adam, ya ba da rai
madawwami ga duk wanda ka ba shi. 3 Wannan ne rai madawwami:
wato su san ka, Allah makadaici na gaskiya, da shi kuma wanda ka aiko,
Yesu Almasihu. 4 Na daukaka ka a duniya, na gama aikin da ka ba ni in
yi. 5 Yanzu, ya Uba, ka daukaka ni tare da kai da daukaka wadda ni ke
da ita tare da kai tun kafin duniya ta kasanci. 6 Na bayyana sunanka ga
mutunen da ka ba ni acikin duniya. Na ka suke, ka ba ni su, sun kuwa
kiyaye maganarka. 7 Yanzu kuwa sun san duk iyakar abinda ka ba ni daga
gare ka yake, 8 don kuwa maganganun da ka fada mani. Na fada masu,
sun kuma karba, sun sani kuwa hakika na fito daga gareka ne, kuma sun
gaskata kai ne ka aiko ni. 9 Ina yi masu addu'a. Ba domin duniya ni ke
yin addu'a ba, amma domin wadanda ka bani gama na ka ne. 10 Gama
dukan abinda ke nawa na ka ne, naka kuwa nawa ne, an kuma daukaka
ni a cikinsu. 11 Ba na cikin duniya kuma, amma wadannan mutane suna
cikin duniya, ni kuwa ina zuwa wurin ka. Ya Uba mai Tsarki, ka adanasu
cikin sunanka da ka ba ni domin su zama daya, kamar dai yadda muke
daya. 12 Lokacin da ina tare da su, na adanasu acikin sunanka da ka ba ni.
Na kiyaye su, kuma ko daya kuwa daga cikinsu ba ya bace ba, sai dai dan
hallakar nan, domin Nassi ya cika. 13 Amma yanzu ina zuwa wurinka, Ina
fadar wadannan abubuwa tun ina duniya, domin farin cikina ya zama
cikakke a zukatansu. 14 Na ba su maganarka, kuma duniya ta tsane su
domin su ba na duniya ba ne, kamar yadda ni ba na duniya ba ne. 15 Ba
ina roko ka dauke su daga cikin duniya ba, amma domin ka tsare su daga
mugun nan. 16 Su ba na duniya ba ne, kamar yadda ni ba na duniya ba ne.
17 Ka kebe su domin kanka cikin gaskiya. maganarka gaskiya ce. 18 Kamar
dai yadda ka aiko ni cikin duniya, haka kuma na aike su cikin duniya.
19 Na kebe kaina gareka sabili da su, domin su ma kansu a kebe su gareka
cikin gaskiya. 20 Ina addu'a ba domin wadannan kadai ba, amma har da
wadanda zasu gaskata da ni ta wurin maganarsu, 21 Domin su zama daya
dukansu, kamar yadda kai, ya Uba, ka ke ciki na, ni kuma na ke cikin ka.
Ina roko suma su kasance a cikinmu, domin duniya ta gaskata cewa ka
aiko ni 22 Daukakar da ka bani, ita nake basu, domin su zama daya, kamar

yadda mu ke daya; [23] ni a cikinsu, kai kuma a ciki na. Domin su kammalu
cikin zama daya, domin duniya ta sani cewa ka aiko ni, kuma ka kaunace
su, kamar yadda ka kaunace ni. [24] Ya Uba, ina so wadanda ka ba ni, su ma
su kasance tare da ni inda nake, domin su dubi daukakata da ka yi mani.
Domin ka kaunace ni tun kafin halittar duniya. [25] Ya Uba mai adalci,
duniya kam, ba ta sanka ba, amma ni na sanka; kuma wadannan sun sani
kai ne ka aiko ni. [26] Na sanar masu da sunanka, zan kuma sanar da shi
domin kaunar da ka yi mani ta kasance a cikinsu, ni kuma in kasance a
cikinsu,

18

[1] Bayan Yesu ya fadi wadannan maganganu, ya fita shi da almajiransa
zuwa daya barayin kwarin Kidiron, inda wani lambu ya ke, ya kuma shiga
da almajiransa. [2] Yahuza ma wanda zai bashe shi ya san wurin, domin
Yesu ya saba zuwa wurin da almajiransa. [3] Yahuza kuwa, bayan ya dauko
kungiyar soja daga manyan firistoci, da Farisawa, da 'yan majalisa, suka
zo wurin, rike da fitilu, da cociloli, da makamai. [4] Sai Yesu, da ya san duk
abinda ke faruwa da shi, yayiwo gaba, yace masu, "Wa kuke nema" [5] Suka
amsa masa su ka ce, "Yesu Banazare" Yesu yace masu, Ni ne" Yahuza kuma,
wanda ya bashe shi, yana tsaye tare da sojojin. [6] Sa'adda ya ce masu, "Ni
ne", suka koma da baya, suka fadi a kasa. [7] Ya sake tambayarsu kuma,
"Wa ku ke nema?" su ka ce, "Yesu Banazare." [8] Yesu ya amsa, "Ai, na
gaya maku cewa, Ni ne. In kuwa ni ku ke nema, ku bar wadannan su tafi
abinsu;" [9] Wannan kuwa domin maganar daya fada ta cika, "Daga cikin
wadanda ka ba ni, ko daya bai bace mani ba." [10] Saminu Bitrus kuwa,
da ya ke yana da takobi, ya zaro ya kai wa bawan babban firist sara, ya
dauke masa kunnensa na dama, sunan bawan Malkus ne. [11] Yesu ya ce
wa Bitrus, "Mai da takobin ka kubenta. Ba zan sha kokon da Uba ya ba ni
ba.'? [12] Sai sojojin da hafsan, da 'yan majalisar Yahudawa, suka kama Yesu,
suka daure shi. [13] Da fari suka tafi da shi wurin Hanana, don shi surukin
Kayafa ne, wanda ya ke shi ne babban firist a shekaran nan. [14] Kayafa
kuma shi ne ya ba Yahudawa shawara, cewa ya fiye masu mutum daya ya
mutu domin mutane. [15] Saminu bitrus ya bi bayan Yesu, haka kuma wani
almajirin yayi. Almajirin nan kuwa sananne ne ga babban firist, sai ya
shiga har farfajiyar babban firist din tara da Yesu; [16] Amma bitrus kuwa
ya tsaya a bakin kofa daga waje. Sai daya almajirin da ya ke sananne ga
babban firist ya fita, yayi magana da macen da ta ke tsaron kofar, sa'an
nan ya shigo da Bitrus. [17] Sai yarinyar mai tsaron kofar ta ce wa Bitrus,
"kai ma ba kana cikin almajiran mutumin nan ba?" Yace "bani ba." [18] To,
barorin da dogaran Haikali suna tsaye a wurin, sun kuwa hura wutar
gawayi, suna jin dumi, gama ana sanyi. Bitrus ma yana tsaye tare da su
yana jin dumin. [19] babban firist ya tambayi Yesu game da almajiransa da
koyarwarsa kuma. [20] Yesu ya amsa masa, Ai, na yi wa duniya magana a
bayyane. Na kuma sha koyarwa a majami'u da Haikali in da Yahudawa
duka sukan taru. Ban fadi komai a boye ba. [21] Don me kake tambaya
ta? Ka tambayi wadanda suka saurare ni a kan abinda na fada, ai, sun
san abinda na fada. [22] Sa'adda Yesu ya fadi wannan, wani daga cikin
'yan majalisar da ke tsaye a wurin ya nushi Yesu, yace, "Kana amsa wa
babban firist haka." [23] Yesu ya amsa masa yace, "Idan na fadi mugun abu
to, ka bada shaida kan hakan. In kuwa dai dai na fada, to, dan me za ka

nushe ni?" 24 Sai Hanana ya aika daYesu a daure wurin Kayafa, babban
firist. 25 To Saminu Bitrus yana tsaye yana jin dumin. Mutanen kuwa suka
ce masa, "Anya kai ma ba cikin almajiransa ka ke ba?" Sai yayi musu
yace, "A'a, ba na ciki." 26 Sai wani daga cikin bayin babban firist, wato
dan'uwan wanda Bitrus ya fillewa kunne, yace, "Ashe, ban gan ka tare da
shi a lambun ba? 27 Bitrus ya sake yin musu, nan da nan kuwa zakara
yayi cara. 28 Daga wurin Kayafa kuma suka kai Yesu fadar Gwamna. Da
asuba ne kuwa, su kansu ba su shiga fadar Gwamnan ba, wai don kada su
kazantu su kasa cin jibin Ketarewa. 29 Sai bilatus fa ya fita zuwa wurinsu,
yace, 'Wane zargi ku ke kawowa akan mutumin nan?' 30 "Sai suka amsa
suka ce, "idan da mutumin nan bai yi mugun abu ba, me zai sa mu yi
kararsa a wurin ka" 31 bilatus yace masu, "Ku tafi da shi da kan ku mana,
ku hukunta shi bisa ga shari'arku!" Sai Yahudawa su kace masa, "Ai, ba
mu da ikon zartar da hukuncin kisa akan kowa." 32 Sun fadi Wannan ne
don a cika maganar da Yesu yayi, wadda ta kwatanta irin mutuwar da zai
yi. 33 Sai bilatus ya sake shiga cikin fadar Gwamnan, ya kira Yesu ya ce
masa, "kai sarkin Yahudawa ne?" 34 Yesu ya amsa, " wannan fadarka ce,
ko kuwa wadansu ne suka ce da ni haka a wurinka?" 35 Bilatus ya amsa
“Ni ba Bayahude bane, ko kuwa?" Ai, jama'arka ne da manyan firistoci
suka bashe ka gareni. "Me ka yi?" 36 Yesu ya amsa, "Mulkina ba na duniya
nan ba ne. Da mulkina na duniyan nan ne da barorina za su yi yaki kada
a bashe ni ga Yahudawa. To, mulkina ba daga nan ya ke ba." 37 Sai Bilatus
yace masa, "Wato ashe, sarki ne kai?" Yesu ya amsa, "Yadda ka fada, ni
sarki ne. Domin wannan dalili aka haife ni, domin kuma wannan dalili na
zo cikin duniya, don in bada shaida game da gaskiya. Kowane mai kaunar
gaskiya kuma yakan saurari muryata." 38 Bilatus yace masa, "Menene
gaskiya?" Bayan da ya fadi haka, ya sake fitowa wurin Yahudawa, yace
masu, "Ni kam, ban sami mutumin nan da wani laifi ba. 39 Amma dai kuna
da wata al'ada, in Idin Ketarewa ya yi, na kan sakar maku mutum daya.
To, kuna so in sakar maku sarkin Yahudawa?" 40 Sai suka sake daukar
kururuwa suna cewa, "A; a, ba wannan mutum ba, sai dai Barabbas."
Barabbas din nan kuwa dan fashi ne.

19

1 Sai Bilatus yayi wa Yesu bulala. 2 Sojojin kuwa suka saka rawanin
kaya. Suka kuwa dora wa Yesu a kai suka sa mashi kaya irin na saurata.
3 Suka zo wurin sa sukace, “Ranka ya dade, sarkin Yahudawa! sai suka
nushe shi. 4 Sai Bilatus ya sake fita waje yace masu, “Dubi, zan kawo
maku mutumin domin ku sani ban same shi da wani laifi ba”, 5 Yesu
kuwa ya fito, da rawanin kaya da kaya irin na sarauta. Sai Bilatus yace
“Ga mutumin nan”. 6 Da manyan firistocin tare da yan majalisar suka
ga Yesu, sai suka yi ta ihu suna cewa “A gicciye shi, A gicciye shi” Sai
Bilatus yace masu, “ku dauke shi ku gicciye shi, ni kam ban same shi
da wani laifi ba”. 7 Sai Yahudawan sukace mashi, “Ai muna da shari'a,
kuma bisa ga shari'ar ya cancanci mutuwa domin ya mai da kansa Dan
Allah”. 8 Da Bilatus ya ji wannan zance sai ya tsorata kwarai. 9 Sai ya
sake shiga fadar Gwamna, yace wa Yesu, “Daga ina ka fito?” amma Yesu
bai amsa mashi ba. 10 Sai Bilatus yace masa “Ba zaka yi mani magana
ba? Baka san ina da iko in sake ka ba, kuma in gicciye ka? 11 Yesu
ya amsa masa, “Ai ba ka da iko a kaina sai dai in an baka daga sama,

Saboda haka, wanda ya mika ni a gare ka shine mafi zunubi". 12 Da jin
haka, sai Bilatus yayi kokari a sake shi, amma sai Yahudawa suka tada
murya sukace, "In ka saki mutumin nan, kai ba abokin Kaisar bane, duk
wanda ya maida kansa sarki, ya sabawa Kaisar". 13 Da Bilatus ya ji irin
maganganunsu sai ya fito da Yesu waje ya kuma zauna akan kujeransa a
inda ake kira "Dakalin shari'a," a Yahudanci kuma, "Gabbata." 14 To a ran
nan ana shirye shiryen idin ketarewa, da misalin sa'a ta shidda kenan,
wato tsakar rana, Bilatus yace wa Yahudawan "Ga sarkin ku!" 15 Su kuwa
suka yi ihu, a tafi da shi, a tafi da shi, a gicciye shi, Bilatus yace masu "In
gicciye sarkin ku? Sai manyan firistocin sukace "Ba mu da wani sarki sai
Kaisar". 16 Sai Bilatus ya mika Yesu domin su gicciye shi. 17 Sai suka tafi
da Yesu, ya fito yana dauke da gicciyen zuwa wurin da ake kira "Wurin
kwalluwa" da Yahudanci kuma "Golgota". 18 Suka gicciye Yesu a wurin,
tare da wasu mutum biyu, daya a kowane gefe, Yesu kuwa na tsikiya.
19 Bilatus kuwa ya rubuta wata alama a kan gicciyen, "YESU BANAZARE,
SARKIN YAHUDAWA". 20 Yahudawa da yawa kuwa suka karanta wannan
alama domin wurin da aka gicciye Yesu yana kusa da Birnin. Alamar
kuwa an rubuta ta da Yahudanci, da Romanci, da Helenanci. 21 Sai manyan
firistocin yahudawa sukace wa Bilatus, kada ka rubuta sarkin Yahudawa,
amma kace, 'wannan yace "Ni ne sarkin Yahudawa"'. 22 Bilatus kuwa
ya amsa, "Abinda na rubuta na rubuta kenan." 23 Bayan da sojojin suka
gicciye Yesu, sai suka yayyaga rigarsa kashi hudu, kowane soja da nasa,
kashin, sai kuma alkyabbar. Alkyabbar kuwa bata da dinki an saka tane
daga sama har kasa. 24 Sai sukace wa junansu, "Kada mu yaga alkyabbar,
amma kuzo mu jefa kuri'a a kan ta mu gani ko wanene zai dauke ta,
anyi haka ne domin a cika nassi cewa "Sun raba rigata a tsakaninsu,
sun kuwa jefa kuri'a domin alkyabbata. 25 Sojojin suka yi wadannan
abubuwa. Uwar Yesu, da 'yar'uwarta, da Maryamu matar Kilofas, da kuma
Maryamu Magadaliya. Wadannan mataye suna tsaye kusa da gicciyen
Yesu. 26 Da Yesu ya ga mahaifiyarsa da almajirin nan da yake kauna tsaye
kusa da juna, yace, "Mace, dubi, dan ki!" 27 Sai yace wa almajirin, "Dubi,
mahaifiyarka!" Daga wannan sa'a almajirin ya dauke ta zuwa gidansa.
28 Bayan wannan Yesu, saboda ya san yanzu komai ya kammala, domin a
cika nassin, sai yace "Ina jin kishi. 29 A gefensu kuma akwai gora cike da
ruwan inabi mai tsami, sai suka tsoma soso a cikin ruwan inabin mai tsami
suka daura a wata sanda sai suka mika masa a baki. 30 Da Yesu ya tsotsi
ruwan tsamin, sai yace "An gama" Sai ya sunkuyar da kansa ya kuwa saki
ruhunsa. 31 Sai Yahudawan, domin ranar shirye shirye ne, domin kada
a bar jikunansu akan gicciye har ranar asabacin (domin asabacin rana
ce mai muhimmanci), suka roki Bilatus ya kakkarye kafafunsu kuma ya
saukar da su. 32 Sai sojojin suka zo suka karya kafafun mutum na farko da
kuma mutum na biyun wadanda aka gicciye tare da Yesu. 33 Da suka iso
kan Yesu sai suka tarar ya riga ya mutu, sai basu kuwa karya kafafunsa ba.
34 Duk da haka daya daga cikin sojojin ya soki kuibin shi da mashi, nan da
nan sai jini da ruwa suka fito. 35 Wanda ya ga wannan, shi ya zama shaida,
shaidarsa kuwa gaskiya ce. Ya sani cewa abinda ya fada gaskiya ne saboda
ku ma ku gaskata. 36 Wadannan sun faru ne domin a cika nassi, "Babu ko
daya daga cikin kasusuwansa da za'a karya". 37 Kuma wani nassin yace,
"Zasu dube shi wanda suka soka." 38 Bayan wadannan abubuwa, Yusufu
mutumin Arimatiya, wanda yake almajirin Yesu ne (amma a boye saboda

tsoron Yahudawa) ya roki Bilatus izini domin ya dauke jikin Yesu. Bilatus
kuwa ya bashi izini, sai Yusufu yazo ya dauki jikin. 39 Nikodimu ma ya zo,
wanda da farko ya zo wurin Yesu da daddare, ya kawo hadin man kamshi
na mur da al'ul wajen nauyin awo dari. 40 Sai suka dauki jikin Yesu suka
sa shi a likkafanin lillin tare da kayan kamshin nan, domin jana'iza bisa
ga al'adar Yahudawa. 41 To a wurin da aka gicciye shi kuwa akwai wani
lambu, a cikin lambun kuma akwai sabon kabari wanda ba'a taba sa kowa
ba. 42 Da yake ranar shirye shirye ce ta Yahudawa, kabarin kuwa na kusa,
sai suka sa Yesu a ciki.

20

1 To da sassafe ranar farko ta mako, da sauran duhu, Maryamu
Magadaliya ta zo kabarin, ta tarar an kawar da dutsen daga kabarin.
2 Sai ta ruga da gudu zuwa wurin Saminu Bitrus tare da almajirin nan
da Yesu ke kauna, tace masu, “Sun dauke Ubangiji daga kabarin, bamu
kuwa san inda aka sa shi ba.” 3 Sai Bitrus tare da almajirin nan suka fita,
kuma suka tafi kabarin, 4 dukansu suka ruga da gudu tare, amma daya
almajirin ya riga Bitrus isowa kabarin, 5 Sai ya sunkuya ya leka ciki, ya ga
likkafanin lillin a wurin, amma fa bai shiga ciki ba. 6 Sai Saminu Bitrus
ya iso daga bayansa sai ya shiga kabarin, ya tarar da likkafanin lillin a
ajiye. 7 sai fallen kuma da yake kansa. Ba'a ajiye tare da likkafanin ba
amma aka linkeshi aka ajiye shi daban. 8 Sai almajirin nan da ya riga
isa kabarin shi ma ya shiga ya gani, sai ya ba da gaskiya. 9 Har ya zuwa
wannan lokacin basu san nassin daya ce zai tashi daga matattu ba. 10 Sai
almajiran suka sake komawa gida kuma. 11 Amma Maryamu tana tsaye
a bakin kabarin tana kuka. Yayin da take kuka, sai ta sunkuya ta leka
cikin kabarin. 12 Sai ta ga mala'iku guda biyu cikin fararen kaya zaune,
daya ta wurin kai daya kuma ta wurin kafafu inda aka kwantar da Yesu.
13 Sukace mata, “Uwargida don me kike kuka? Sai tace masu, “Domin sun
dauke Ubangijina, ban kuwa san inda suka ajiye shi ba. 14 Bayan ta fadi
haka, ta juya sai ta ga Yesu tsaye a wurin. Amma bata san cewa Yesu bane,
15 Yesu yace mata, “Uwargida, me yasa kike kuka? Wa kuma kike nema?
Domin tana zaton shine mai kula da lambun, sai tace masa, “Maigida in
kaine ka dauke shi, gaya mani inda ka sa shi, ni kuwa in dauke shi.” 16 Yesu
yace mata, “Maryamu”. Sai ta juya, tace masa da Armaniyanci “Rabboni!”
wato mallam. 17 Yesu yace mata, kada ki taba ni, domin har yanzu ban
hau wurin Uba ba tukuna, amma kije wurin 'yan'uwana kice masu, zan
je wurin Ubana da Ubanku, Allahna da kuma Allahnku”. 18 Maryamu
Magadaliya ta je tace wa almajiran, “Na ga Ubangiji” Ta kuma ce ya fada
mata wadannan abubuwa. 19 Da yamma a wannan rana, a rana ta farko ta
mako, almajiran suna kulle a daki saboda tsoron Yahudawa, Yesu yazo ya
tsaya a tsakaninsu, yace “Salama Agareku”. 20 Bayan ya fadi haka, sai ya
nuna masu hannuwansa da kuibinsa. Da almajiran suka ga Ubangiji, sai
suka yi farin ciki. 21 Yesu ya sake ce masu, “salama agareku. “Kamar yadda
Uba ya aiko ni, haka Ni ma na aike ku”. 22 Da Yesu ya fadi haka, sai ya hura
masu lumfashinsa, yace masu, “Ku karbi Ruhu Mai Tsarki. 23 Duk wanda
kuka gafarta wa zunubai, an gafarta masa; kowa kuka rike zunubansa, an
rikesu.” 24 Toma, daya daga cikin sha biyun, wanda ake kira Dan Tagwai,
baya tare dasu lokacin da Yesu ya bayyana. 25 Sauran almajiran sukace
masa “Mun ga Ubangiji”. Sai yace masu, “In ban ga gurbin kusoshi a

hannuwansa ba, in sa yatsana a gurbin kusoshin ba, in kuma sa hannuna
cikin kuibinsa ba, ba zan bada gaskiya ba. 26 Bayan kwana takwas har
wa yau almajiran na cikin gida, Toma ma na tare dasu, kofofin suna kulle,
sai ga Yesu a tsakaninsu yace, "Salama agareku". 27 Sa'an nan yace wa
Toma, "Iso nan da yatsanka, dubi hannuwana. Miko hannunka kuma kasa
a kuibina, kada ka zama marar bada gaskiya, sai dai, mai bada gaskiya".
28 Toma ya amsa yace "Ya Ubangijina da Allahna!" 29 Yesu yace masa, "Wato
saboda ka gan ni, ka bada gaskiya? Albarka ta tabbata ga wadanda basu
gani ba, amma kuwa sun bada gaskiya. 30 Yesu yayi wadansu alamu da
yawa dabam dabam a gaban almajiransa, wadanda ba'a rubuta a littafin
nan ba. 31 Amma an rubuta wadannan ne, domin ku bada gaskiya Yesu
shine Almasihu, Dan Allah, ta wurin gaskatawa kuma ku sami rai cikin
sunansa.

21

1 Bayan wadannan abubuwa, Yesu ya sake bayyana kansa ga almajiran
a bakin tekun Tibariya. Ga yadda ya bayyana kansa: 2 Saminu Bitrus na
tare da Toma wanda ake kira Dan Tagwai, da Natana'ilu daga Kana ta
kasar Galili, da 'ya'yan nan na Zabadi, da kuma wadansu almajiran Yesu
biyu. 3 Saminu Bitrus yace masu, "Zani su." sukace masa "Mu ma za mu je
tare da kai." Sai suka fita suka shiga jirgi, amma a daren nan basu kama
komai ba. 4 To, gari na wayewa, sai ga Yesu tsaye a bakin gaci, amma
almajiran basu gane cewa Yesu bane. 5 Sai Yesu yace masu, "Samari, kuna
da wani abinda za a ci?" Suka amsa masa sukace "A'a". 6 Yace masu, "Ku
jefa taru dama da jirgin zaku samu wasu." Suka jefa tarunsu har suka
kasa jawo shi don yawan kifin. 7 Sai almajirin nan da Yesu yake kauna
yace wa Bitrus, "Ubangiji ne fa!" Da Saminu Bitrus yaji, Ashe, Ubangiji ne,
yayi damara da taguwarsa, (don a tube yake), ya fada a tekun. 8 Sauran
almajiran kuwa suka zo a cikin karamin jirgi, (domin basu da nisa da
kasa, kamar kamu dari biyu zuwa sama), janye da tarun cike da kifi. 9 Da
isowarsu gaci, sai suka ga garwashin wuta a wurin da kifi akai, da kuma
gurasa. 10 Yesu ya ce masu "Ku kawo wandansu daga cikin kifin da kuka
kama yanzu". 11 Sai Saminu Bitrus ya hau, ya jawo tarun gaci, cike da
manyan kifaye dari da hamsin da uku (153). Amma duk da yawansu,
tarun bai tsage ba. 12 Yesu yace masu, "Ku zo ku karya kumallo". Daga
cikin almajiran kuwa babu wanda yayi karfin halin tambayarsa "Ko shi
wanene?" Domin sunsani Ubangiji ne. 13 Yesu zo ya dauki gurasar ya ba
su, haka kuma kifin. 14 Wannan shine karo na uku da Yesu ya bayyana
ga almajiransa bayan tashinsa daga matattu. 15 Da suka karya kumallon,
Yesu yace wa Saminu Bitrus, "Bitrus dan Yahaya, kana kaunata fiye da
wadannan?" Bitrus yace masa "I ya Ubangiji, ka sani ina kaunarka" Yesu
yace masa "Ka ciyar da 'ya'yan tumakina". 16 Ya sake fada masa karo
na biyu, "Saminu Dan Yahaya, kana kaunata?" Bitrus Yace masa "I ya
Ubangiji, ka sani ina kaunarka". Yesu yace masa, "Ka lura da Tumakina".
17 Ya sake fada masa, karo na uku, "Bitrus Dan Yahaya, kana kaunata?
Sai Bitrus bai ji dadi ba domin Yesu ya fada masa karo na uku, "Kana
kaunata" Yace masa, "Ubangiji ka san komai duka, ka sani ina kaunarka."
Yesu yace masa "Ka ciyar da tumaki na. 18 Hakika, hakika, Ina gaya maka,
lokacin da kake kuruciyarka, kakan yi wa kanka damara, ka tafi inda ka
ga dama. amma in ka tsufa, zaka mike hannuwanka wani yayi maka

damara, ya kai ka inda baka nufa ba.” 19 To Yesu ya fadi haka ne domin
ya nuna irin mutuwar da Bitrus zai yi ga daukakar Allah. Bayan ya fadi
haka, sai yace wa Bitrus, ka biyo ni. 20 Bitrus ya juya sai ya ga almajirin da
Yesu yake kauna yana biye dasu; wanda ya jingina a kirgin Yesu lokacin
cin jibin nan da yace “Ya Ubangiji, wanene zai bashe ka?” 21 Da Bitrus
ya gan shi, yace wa Yesu “Ya Ubangiji, Me mutumin nan zai yi?” 22 Yesu
yace masa, “Idan ina so ya zauna har in dawo ina ruwanka? Ka biyo ni.”
23 Wannan zance ya yadu cikin 'yan'uwa cewa, wannan almajirin ba zai
mutu ba. Alhali Yesu bai cewa Bitrus, wannan almajirin ba zai mutu ba,
Amma “Idan ina so ya zauna har in dawo ina ruwanka?” 24 Wannan shine
almajirin da yake shaida wadannan abubuwa, wanda ya rubuta su, kuma
mun tabbata shaidarsa gaskiya ne. 25 Akwai kuma sauran abubuwa da
yawa wanda Yesu yayi. Idan da an rubuta kowannensu daya bayan daya,
ina gaya maku, ko duniya bazata iya daukar litattafan da za a rubuta ba.

Ayyukan Manzanni

1 Littafin da na rubuta da farko, Tiyofilos, ya fadi abubuwan da Yesu
ya fara yi ya kuma koyar, 2 har zuwa ranar da aka karbe shi zuwa sama.
Wannan kuwa bayan da ya ba da umarni ga zababbun manzanninsa ta
wurin Ruhu Mai Tsarki. 3 Bayan ya sha wahala, ya bayyana kan sa da rai
a garesu, da alamu da dama masu gamsarwa. Kwana arba'in ya baiyana
kansa a garesu yana yi masu magana game da mulkin Allah. 4 Yayin da
yana zaune tare da su ya basu umarni cewa kada su bar Urushalima,
amma su jira alkawarin Uban, wanda ya ce, ''Kun ji daga gare ni, 5 cewa
Yahaya babu shakka ya yi baftisma da ruwa, amma ku za a yi maku
baftisma da Ruhu Mai Tsarki nan da kwanaki kadan.'' 6 Sa'adda suna
tare suka tambaye shi, ''Ubangiji, a wannan lokaci ne za ka maido da
mulki ga Isra'ila?” 7 Ya ce masu, ''Ba naku bane ku san lokaci ko sa'a
wanda Uba ya shirya ta wurin ikonsa. 8 Amma za ku karbi iko, idan
Ruhu Mai Tsarki ya zo bisanku, sa'annan za ku zama shaidu na cikin
Urushalima da kuma cikin dukan Yahudiya da Samariya, har ya zuwa
karshen duniya.” 9 Lokacin da Ubangiji Yesu ya fadi wadannan abubuwa,
yayin da suna kallon sama, sai aka dauke shi zuwa sama, kuma girgije
ya boye shi daga idanunsu. 10 Da suka dinga kallon sama yayin da ya
tafi, nan da nan, mazaje biyu suka tsaya a gabansu cikin fararen tufafi.
11 Suka ce, ''Ku mazajen Galili me yasa ku ke tsaye a nan kuna kallon
sama? Wannan Yesu wanda ya hau zuwa sama zai dawo kamar yadda
kuka gan shi yana tafiya zuwa sama.'' 12 Da suka dawo Urushalima daga
dutsen Zaitun, wanda ke kusa da Urushalima, tafiyar Asabaci daya ne.
13 Da suka iso, sai suka haye zuwa cikin bene inda suke da zama. Sune su
Bitrus, Yahaya, Yakubu, Andarawus, Filibus, Toma, Bartalamawus, Matiyu,
Yakubu dan Alfa, Siman mai tsattsauran ra'ayi, kuma da Yahuza dan
Yakubu. 14 Dukansu kuwa suka hada kai gaba daya, yayin da suka ci gaba
da naciya cikin addu'a. Tare da su kuma akwai mata, Maryamu mahaifiyar
Yesu, da kuma 'yan'uwansa. 15 A cikin wadannan kwanaki Bitrus ya tashi
tsaye a tsakiyar 'yan'uwa, kimanin mutane dari da ashirin, ya ce, 16 ''
'Yan'uwa, akwai bukatar Nassi ya cika, wanda Ruhu Mai Tsarki ya fada
a baya ta bakin Dauda game da Yahuza, wanda ya jagoranci wadanda
suka kama Yesu 17 Domin yana daya daga cikinmu kuma ya karbi rabonsa
na ladan wannan hidima,” 18 (Wannan mutum fa ya sai wa kansa fili da
cinikin da ya yi na muguntarsa, kuma a nan ya fado da ka, cikinsa ya
fashe, hanjinsa suka zubo waje. 19 Duka mazaunan Urushalima suka ji
wannan, saboda haka suka kira wannan fili da harshensu “Akeldama''
wato, “Filin Jini.”) 20 “Domin an rubuta a littafin Zabura, 'Bari filinsa ya
zama kufai, kada a bar kowa ya zauna wurin,'kuma, 'Bari wani ya dauki
matsayinsa na shugabanci.' 21 Saboda haka ya zama dole, daya daga cikin
wadanda suke tare da mu tun lokacin da Ubangiji Yesu yana shiga da
fita, a tsakaninmu, 22 farawa daga baftismar yahaya har zuwa ranar da
aka dauke shi daga wurinmu zuwa sama, ya zama daya daga cikin mu
wurin shaidar tashinsa.” 23 Suka gabatar da mutum biyu, Yusufu wanda
ake kira Barsabbas, wanda kuma aka yiwa suna Justus, da kuma Matayas.
24 Su ka yi addu'a suka ce, ''Ubangiji, kai ka san zuciyar dukan mutane,

ka bayyana mana wanda ka zaba cikin su biyun nan 25 Domin ya dauki
gurbin da kuma manzancin daga inda Yahuza ya kauce zuwa nashi waje''
26 suka jefa kuri'a a kansu; zabe ya fada kan Matayas kuma suka lissafta
shi tare da manzanni sha dayan.

2

1 Da ranar Fentikos ta zo, dukansu suna tare wuri daya. 2 Nan da nan sai
ga wata kara daga sama kamar ta babbar iska, kuma ta sauko ta cika duka
gidan inda suke zaune. 3 Sai ga wasu harsuna kamar na wuta sun bayyana
a garesu aka rarraba su, kuma suka zauna bisa kowannensu. 4 Dukansu
suka cika da Ruhu Mai Tsarki suka fara magana da wadansu harsuna,
yadda Ruhu ya ba su iko su yi magana. 5 A lokacin akwai Yahudawa
dake zaune a Urushalima, mutanen Allah, daga kowace kasa karkashin
sama. 6 Da suka ji wannan kara jama'a duk suka taru suka rude saboda
kowannensu ya ji suna magana da harshensa. 7 Suka yi mamaki matuka;
suka ce, ''Lallai, wadannan duka ba Galiliyawa ba ne? 8 Yaya mu ke jinsu
duka, kowannensu na magana a cikin harshen da aka haife mu? 9 Fisiyawa
da Mediyawa da Elimawa, da Yahudawa da Kafadokiya, cikin Fontus da
Asiya, 10 cikin Firgia da Bamfiliya, cikin Masar da yankunan Libiya ta
wajen Sur, da baki daga Roma, 11 Yahudawa da tubabbun cikin Yahudanci,
Kiretawa da Larabawa, duk munji su suna fadi a harshenmu game da
manyan ayyukan Allah.'' 12 Dukansu suka yi mamaki suka rikice; suka ce
da junansu, ''Menene ma'anar wannan?'' 13 Amma wasu suka yi ba'a suka
ce, ''Sun bugu ne da sabon ruwan inabi.'' 14 Amma Bitrus ya tashi tare da
sha dayan, ya daga murya ya ce da su, ''Mutanen Yahuda da dukanku dake
zaune a Urushalima, bari ku san wannan; ku saurari maganata. 15 Domin
wadannan mutanen ba buguwa suka yi ba yadda kuke zato, domin yanzu
karfe tara ne na safe kawai. 16 Amma wannan shine abinda aka fada ta
wurin annabi Yowel. 17 Allah ya ce, 'Haka zai kasance a kwanakin karshe,
zan zubo Ruhuna a kan dukan mutane, 'ya'yanku maza da mata za su
yi anabci, kuma samarinku za su ga wahayoyi, kuma tsofaffinku za su yi
mafarkai. 18 Haka kuma a bisa bayi na maza da mata, a kwanakin nan
zan zubo da Ruhuna, kuma za su yi anabci. 19 Zan nuna al'ajibai a sararin
sama da kuma alamu a bisa duniya, jini da wuta, da girgije. 20 Rana zata
juya ta koma duhu kuma wata ya koma jini, kafin Babbar ranan nan ta
Ubangiji ta zo. 21 Zai kuma zama dukan wanda ya kira ga sunan Ubangiji
zai sami ceto. 22 Mutanen Isra'ila, ku saurari wadannan magana. Yesu
Banazare, mutumin da Allah ya tabbatar da shi gareku ta wurin manyan
ayyuka da ban mamaki da alamu da Allah ya yi ta wurinsa a tsakiyarku,
kamar yadda ku da kanku kuka sani. 23 Saboda tabbataccen shiri da riga
sani na Allah, aka bayar dashi, ku kuma, ta hannun mutane 'yan tawaye,
kuka gicciye shi kuma kuka kashe shi. 24 Wanda Allah ya tayar, bayan ya
cire zafin mutuwa daga gareshi, saboda ba zai yiwu ba ta rike shi. 25 Gama,
game da shi, 'Ina ganin Ubangiji a gabana ko yaushe, domin yana gefen
hannun damana saboda kada in firgita. 26 Saboda haka zuciyata na farin
ciki harshena yana yin murna. Kuma, jikina zai zauna gabagadi. 27 Gama
ba za ka watsar da raina a lahira ba, ba kuwa za ka bar Mai Tsarkinka
ya ga ruba ba. 28 Ka bayyana mani hanyar rai; da fuskarka zaka cika ni
da farin ciki. 29 'Yan'uwa, zan yi magana da ku gabagadi game da baba
Dauda: ya mutu kuma aka bizne shi, kuma kabarinsa na nan tare da

mu har yau. 30 Domin haka, don shi annabi ne kuma ya san Allah ya
yi masa alkawari da rantsuwa cewa daga cikin zuriyarsa zai sanya wani
bisa kursiyinsa. 31 Ya hango wannan al'amari kuma ya yi magana game
da tashin Almasihu, 'Ba ayi watsi da shi ba a lahira, kuma jikinsa bai ga
rubewa ba.' 32 Wannan Yesun - Allah ya tashe shi, wanda dukanmu shaidu
ne. 33 Saboda haka yadda aka tashe shi zuwa hannun dama na Allah
kuma ya karbi alkawarin Ruhu Mai Tsarki daga wurin Uba, shine ya zubo
mana wannan da kuke gani kuma kuke ji. 34 Dauda bai hau zuwa sama
ba, amma ya ce, ''Ubangiji ya ce wa Ubangijina, “Zauna hannun dama
na, 35 har sai na maida makiyanka abin takawar sawunka.''' 36 Saboda
haka, bari gidan Isra'ila su sani tabbas wannan Yesun wanda kuka gicciye,
Allah ya maishe shi Ubangiji da kuma Almasihu. 37 Da suka ji haka sai
suka soku a zukatansu, suka cewa Bitrus da sauran manzanni, '''Yan'uwa
me za mu yi?'' 38 Sai Bitrus ya ce masu, ''Ku tuba ayi wa kowannenku
baftisma, cikin sunan Yesu Almasihu domin gafarar zunubanku, kuma za
ku karbi baiwar Ruhu Mai Tsarki. 39 Domin alkawarin a gareku ne da
'ya'yanku da duk wadanda ke nesa, dukan iyakar mutanen da Ubangiji
Allahnmu zai kira.'' 40 Da maganganu da yawa ya ba da shaida kuma ya
karfafa su; ya ce, ''Ku ceci kan ku daga wannan muguwar tsara.'' 41 Sai
suka karbi maganar sa kuma aka yi ma su baftisma, a wannan rana kuma
aka sami karin rayuka wajen dubu uku. 42 Su ka cigaba cikin koyarwar
manzanni da zumunta, cikin kakkaryawar gurasa da kuma cikin addu'o'i.
43 Tsoro ya sauko bisa kowane rai, kuma aka yi abubuwan ban mamaki
da alamu da yawa ta wurin manzannin. 44 Duka wadanda suka ba da
gaskiya suna tare kuma komai nasu na kowanensu ne, 45 kuma suka
saida kadarorinsu da mallakarsu kuma suka rarrabawa kowa, bisa ga irin
bukatar da kowannensu yake da ita. 46 A kowace rana suka cigaba tare da
nufi daya a cikin haikali, suna kakkarya gurasa a gidaje, kuma suna raba
abinci tsakaninsu cikin farin ciki da tawali'u a zuciya; 47 Suna yabon Allah
kuma suna da tagomashi a gaban dukan mutane. Ubangiji kuma kullum
yana kara masu wadanda suke samun ceto.

3

1 Sa'adda Bitrus da Yahaya suna hanya zuwa haikali a lokacin addu'ar
karfe uku. 2 Wani mutum, gurgu ne tun daga haihuwa, ana daukar sa
kulluyomi zuwa kofar haikali da ake kira Kyakkyawa, domin bara gun
mutanen da ke shiga haikalin. 3 Da ya ga Bitrus da Yahaya suna shiga
haikalin, sai ya roke su sadaka. 4 Bitrus da Yahaya kuwa suka zuba masa
ido, Bitrus ya ce, ''Ka dube mu.'' 5 Gurgun nan kuwa ya dube su, yana
tsammanin zai sami wani abu a wurin su. 6 Amma Bitrus ya ce, “Azurfa
da Zinariya ba ni da su, amma abin da nake da shi, zan baka. A cikin sunan
Yesu Almasihu Banazare, Yi tafiya'' 7 Bitrus ya kama hannun damarsa, ya
daga shi; nan da nan kafafunsa da kashin idon sawayensa suka samu
karfi. 8 Da gurgun ya yunkura, ya mike tsaye sai ya fara takawa; ya shiga
haikali tare da Bitrus da Yahaya, yana takawa, yana tsalle, yana kuma
girmama Allah. 9 Dukan mutane suka gan shi yana tafiya yana kuma
yabon Allah. 10 Sun lura cewa, shine mutumin da ke zama yana bara
a Kyakyawar kofar haikali; sai suka cika da mamaki domin abin da ya
faru. 11 Yayin da yake rike da Bitrus da Yahaya, dukan jama'a suka matso
wurinsu, a gefen dakalin Sulaimanu, suna ta mamaki kwarai. 12 Da Bitrus

ya ga haka ya amsa wa jama'ar, “Ya ku mutanen Isra'ila, don me ku ke
mamaki?” Don me ku ka zura mana ido, kamar mu ne muka sa shi ya yi
tafiya da ikon kanmu ko adalcin mu? 13 Allah na Ibrahim, da Ishaku, da
Yakubu, Allah na iyayenmu ya girmama bawansa Yesu. Shi kuka ki kun
kuma bashe shi a gaban Bilatus da ya so ya sake shi. 14 Kuka ki Mai Tsarkin
nan, Mai Adalcin, maimakon haka kuka ce a sakkar maku mai kisan kai.
15 Kun kashe mai ba da rai, wanda Allah ya tayar daga matattu, mu kuwa
shaidu ne ga wannan al'amari. 16 Yanzu, ta bangaskiya ga sunansa -
wannan mutum da kuke gani kuma kun san shi - ta wurin wannan sunan
ne ya sami karfi. Bangaskiya cikin Yesu ta ba shi cikakkiyar lafiya, a
gabanku duka. 17 Ya ku 'yan'uwa, na san kun yi haka ne cikin rashin sani,
yadda shugabaninku suka yi. 18 Amma duk abubuwan da Allah ya fada
ta bakin dukan anabawansa, cewa Almasihunsa zai sha wahala, yanzu ya
cika. 19 Saboda haka, Ku tuba, ku juyo, domin a shafe zunubanku, domin
lokacin sabuntuwa daga wurin Ubangiji ya zo; 20 domin a aiko maku da
Almasihu wanda aka kaddara wato, Yesu. 21 Shine wanda dole sama ta
karbe shi har zuwa lokacin komo da dukan abubuwa, game da abubuwan
da Allah ya fada tun da ta bakin annabawansa tsarkaka. 22 Musa hakika
ya ce, 'Ubangiji Allah zai tayar maku da wani annabi kamar ni daga
cikin, 'yan'uwanku. Za ku saurari dukan abin da zai fada maku. 23 Zai
kasance kowanne mutum da bai saurari annabin nan ba za a kau da shi
gabadaya daga cikin mutanensa.' 24 I, dukan annabawa tun daga Sama'ila
da wadanda suka zo bayansa, sun yi magana sun ambaci wadannan
kwanaki. 25 Kune 'ya'yan annabawa da na alkawari wanda Allah ya yi
da kakanninku, yadda ya ce wa Ibrahim, 'Daga zuriyarka dukan al'uman
duniya za su sami albarka.' 26 Bayan da Allah ya ta da bawansa, a gareku
ne ya fara aiko shi, domin ya albarkace ku tawurin juyadda kowannenku
daga muguntarsa.”

4

1 Yayin da Bitrus da Yahaya suna kan magana da mutanen, sai firistoci
da shugaban masu tsaron Haikali da kuma Sadukiyawa suka afko masu.
2 Sun damu sosai domin Bitrus da Yahaya suna koyar da mutane game da
Yesu kuma suna shelar tashinsa daga matattu. 3 Suka kama su suka jefa
kurkuku sai washegari, domin yamma ta riga ta yi. 4 Amma mutane da
yawa da suka ji sakon suka ba da gaskiya; kimanin mazaje dubu biyar ne
kuwa suka ba da gaskiya. 5 Washegari, da shugabaninsu, da dattawansu,
da Marubuta suka taru a Urushalima. 6 Anas babban firist, yana nan,
da Kayafa, da Yahaya da Iskandari, da dukan dangin babban firist 7 Da
suka kawo Bitrus da Yahaya a tsakiyarsu sai suka tambaye su, “Da wanne
iko, ko cikin wanne suna k ka yi haka?” 8 Sai Bitrus, cike da Ruhu Mai
Tsarki, ya ce, “Ku shugabanni da dattawan jama'a, 9 idan mu yau ana
tuhumarmu saboda aikin kirki da aka yi ga wannan mara lafiya - ta yaya
wannan mutum ya sami lafiya? 10 Bari ku da dukan mutanen Isra'ila, ku
san wannan, cikin sunan Yesu Almasihu Banazare, wanda kuka giciye,
wanda Allah ya tayar daga matattu ta dalilinsa ne wannan mutumin yake
tsaye a gaban ku lafiyayye. 11 Yesu Almasihu ne dutsen da ku magina kuka
ki, amma an mai da shi kan gini. 12 Babu ceto daga kowanne mutum,
domin babu wani suna da aka bayar karkashin sama, a cikin mutane
wanda ta wurinsa za a iya samu ceto.'' 13 Sa'adda, suka ga karfin halin
Bitrus da Yahaya, suka gane mutane ne talakawa marasa ilimi, sai suka yi

mamaki, suka kuma lura suka gane Bitrus da Yahaya sun kasance tare da
Yesu. 14 Da yake suna ganin mutumin nan da aka warkar tare da su, sai
suka rasa abin yi. 15 Amma bayan sun fitar da manzannin daga majalisa
sai suka tattauna a tsakaninsu. 16 Suka ce, “Yaya za mu yi da wadannan
mutane? Babu shakka aikin al'ajibi ya faru ta wurinsu, kuma sananne
ne ga dukan mazauna Urushalima, kuma ba mu da iko mu musanci haka.
17 Amma saboda kada ya cigaba da yaduwa cikin mutane, bari mu yi masu
kashedi kada su kara magana da kowa cikin wannan suna." 18 Suka kira
Bitrus da Yahaya suka dokace su kada su kara magana ko kuma koyarwa
ko kadan a cikin sunan Yesu. 19 Amma Bitrus da Yahaya suka amsa suka
ce, "Ko ya yi daidai a gaban Allah mu yi maku biyayya fiye da shi, ku
hukunta. 20 Baza mu iya daina magana game da abubuwan da muka ji
kuma muka gani ba." 21 Bayan sun sake yi wa Bitrus da yahaya kashedi,
sai suka sake su, su tafi. Domin ba su iya samu wata hujja da za su hore
su a kai ba, domin dukan mutane suna yabon Allah saboda abin da ya
faru. 22 Mutumin da ya sami wannan al'ajibi na warkarwa yana sama
da shekara arba'in. 23 Bayan an sake su, Bitrus da Yahaya suka zo cikin
mutanensu suka ba da rahoton duk abin da manyan firistoci da dattawa
suka fada masu. 24 Da suka ji haka, suka daga muryarsu tare ga Allah
suka ce, "Ubangiji, kai da ka yi sama da duniya da teku da duk abin
da ke cikinsu, 25 kai wanda ta wurin Ruhu Mai Tsarki ta bakin ubanmu
Dauda bawanka, ya ce, 'Me ya sa al'ummai suka tunzura, kuma mutane
suke tunanin abubuwan banza? 26 Sarakunan duniya sun hada kansu
tare, kuma shugabanninsu sun taru don su yi gaba da Ubangiji, da kuma
Almasihunsa.' 27 Hakika, Hiridus da Buntus Bilatus, tare da al'ummai da
mutanen Isra'ila, sun taru a wannan birni domin su yi jayayya da bawanka
mai tsarki Yesu, shafaffe. 28 Sun taru domin su aiwatar da dukan abin da
hannunka da nufinka ya shirya zai faru. 29 Yanzu, Ya Ubangiji ka dubi
kashedin su, ka ba bayin ka ikon furta maganar ka gabagadi. 30 Sa'adda
ka mika hannunka domin warkarwa, alamu da al'ajibai su faru ta wurin
sunan bawanka mai tsarki Yesu.” 31 Bayan sun gama addu'a, wurin da suka
taru ya girgiza, suka cika da Ruhu Mai Tsarki, suka furta maganar Allah
gabagadi. 32 Babban taron da suka ba da gaskiya kansu hade yake; kuma
ba wanda ya ce da abinda ya mallaka nasa ne; maimakon haka, komai na
su daya ne. 33 Da iko mai karfi manzannin suka yi shelar shaidarsu game
da tashin Yesu Ubangiji daga matattu, babban alheri kuma na bisansu.
34 Babu wani a cikinsu wanda ya rasa komai, domin masu filaye da gidaje
suka sayar suka kawo kudin abin da suka sayar 35 sai suka kawo kudin
gaban manzanni. Aka rarraba wa kowanne mutum bisa ga bukatarsa.
36 Yusufu, Balawi, mutumin tsibirin Kubrus, wanda manzannisu ka yi wa
lakani da suna Barnaba. (wato, mai karfafa zuciya). 37 Yana da fili sai ya
sayar da shi ya kawo kudin gaban manzanni.

5

1 Sai wani mai suna Hananiya da matarsa Safiratu, suka sayar da
filinsu, 2 Hananiya kuwa ya boye wasu daga cikin kudin filin, (kuma da
sanin matarsa), sa'annan suka kawo ragowar kudin a gaban manzannin.
3 Amma Bitrus ya ce, "Hananiya don me shaidan ya cika zuciyarka, har
ka yi wa Ruhu Mai Tsarki karya? Har ka boye wasu daga kudin filin?
4 Sa'adda ba ka sayar da filin ba, ba mallakarka bane? Bayan da ka sayar

ma, ba naka bane? Don me kayi irin wannan tunanin a zuciyarka? To
ba mutane ka yi wa karya ba, Allah ka yi wa.” 5 Nan take da jin haka,
Hananiya ya fadi ya ja numfashinsa na karshe. Dukan mutanen da suka ji
labarin kuwa tsoro mai girma ya afko masu 6 Matasa suka zo suka nannade
gawarsa, suka fitar da shi waje suka binne shi. 7 Bayan wajen sa'a uku,
sai matarsa ta iso, ba tare da sanin abin da ya faru ba. 8 Sai Bitrus ya ce
mata, ''ki gaya mini ko nawa kuka sayar da filin?'' Sai ta amsa, ''ta ce kaza
ne.” 9 Sa'annan Bitrus ya ce mata, ''Don me kuka shirya wannan makidar
tare da mijinki don ku gwada Ruhun Ubangiji? Kiji tafiyar wadanda suka
bizne mijinki a bakin kofa, kuma za su dauke ki yanzu.'' 10 Nan take sai ta
fadi a gabansa, ta ja numfashinta na karshe, matasan kuwa suka zo suka
same ta ta mutu; sai suka dauki gawarta suka kai waje suka kuma bizne ta
kusa da mijinta. 11 Tsoro mai girma kuwa ya afko wa iklisiyar gaba daya
da dakan wadanda suka ji wadan nan al'amura. 12 Ayyukan alamu da ban
mamaki masu yawa kuwa sun faru ga mutane, ta hannun manzannin.
Dukansu kuma suna nan tare a dakalin Sulaimanu, 13 Sai dai babu mai
karfin halin ya hada kai tare dasu; amma suna da kwarjini sosai a gaban
jama'a. 14 Har wa yau aka rika samun karin masu ba da gaskiya, dinbin
jama'a, maza da mata, 15 har sukan dauki marasa lafiya su kai su bakin
titi, suna kwantar da su a bisa gadaje da shinfidu, domin idan Bitrus ya
zo wucewa ko da inuwarsa ma ta taba wasunsu. 16 Mutane dayawa kuwa
sukan zo daga garuruwan da ke kewaye da Urushalima, suna kuma kawo
masu rashin lafiya, da wadanda aljannu ke damunsu, aka kuma warkar da
su duka. 17 Amma babban firist ya taso tare da duk wadanda ke tare da shi
(wato 'yan darikar Sadukiyawa); suka cika da kishi matuka 18 suka kama
manzannin suka kuma jefasu a kurkuku. 19 A cikin dare sai mala'ikan
Ubangiji ya bude kofofin kurkukun ya kuma fito da su waje, ya ce, 20 “Kuje
ku tsaya a gaban haikali ku kuma gaya wa mutane maganar wannan rai.”
21 Sa'adda suka ji haka, sai suka tafi haikalin da wayewar gari suka yi
koyarwa. Amma babban firist da jama'arsa suka zo suka kuma kira taro
da kuma dukan yan majalisa, da dattawan jama'ar Isra'ilawa suka fito
suka kuma ba da umarni, a fito masu da manzannin. 22 Amma ma'aikatan
da suka je kurkukun basu sami kowa, a kurkukunba, sai suka dawo suka
ba da rahoto, 23 Su ka ce kurkukun a rufe gam da masu gadi suna nan
a tsaye a bakin kofar amma da muka shiga, bamu sami kowa a ciki ba.
24 Yanzu sa'adda shugaban haikalin da manyan firistoci suka ji wadannan
kalamai, sai suka rikice sosai game da su, suka ce yanzu me wannan zai
haifar. 25 Sai wani ya zo ya ce masu, ''Wadannan mutanen da kuka jefa a
kurkuku suna can a cikin haikali suna koyar da jama'a.'' 26 Sai shugaban
haikalin ya je da ma'aikatansa suka kawosu, ba tare da tashin hankali ba,
domin gudun kada jama'a su jejjefesu. 27 Da suka kawo su, sai suka gabatar
da su gaban majalisa, babban firist kuwa ya tuhume su, 28 cewa ''Ba mun yi
maku kashedi da karfi kada ku yi koyarwa cikin wannan sunan ba? Amma
ga shi duk kun cika Urushalima da koyarwarku, kuna kuma neman kusa
jinin mutumin nan ya sauko kanmu.” 29 Amma Bitrus da manzannin suka
amsa suka ce, ''Dole mu yi wa Allah biyayya ba mutane ba. 30 Allah na
ubanenmu ya ta da Yesu, wanda kuka kashe, ta wurin rateye shi a bisa
itace, 31 Allah kuwa ya daukaka shi a hannun damarsa, domin ya zama
sarki da kuma mai ceto, ya ba Isra'ila tuba da gafarar zunubai. 32 Mu

kuwa shaidu ne ga wadannan al'amura, haka ma Ruhu Mai Tarki, wanda
Allah ya bayar ga dukan wadanda suka yi biyayya a gareshi." 33 Da yan
majalisa suka ji haka sai suka fusata kwarai da gaske, har suka nemi su
kashe manzannin. 34 Amma wani Bafarise mai suna Gamaliel, malami
ne kuma na attaura wanda dukan jama'a suna martabawa, sai ya mike
ya ba da umarni cewa a fid da manzannin waje na dan lokaci. 35 Sai ya
ce masu "Ya ku mutanen Isra'ila, ku lura sosai da a binda kuke niyyar
yi wa mutanen nan, 36 A kwanakin baya wani ya zo mai suna Tudas ya
dauki kansa wani abu, kimanin mutane dari hudu ne suka bishi, amma
da aka kashe shi jama'arsa baki daya sai suka watse, ba wanda ya kara
jin labarinsu. 37 Bayansa kuma, aka yi wani mai suna Yahuza na Galili
wanda a kwanakin kidaya, ya zo ya rinjayi mutane da yawa, shima ya
lalace, duk wadanda suka bi shi kuwa suka watse. 38 Don haka ina gaya
maku ku rabu da mutanen nan, domin idan shirinsu ko kuma ayyukansu
na mutane ne za su lalace. 39 Amnma idan abin nan daga Allah yake baza
ku iya lalata su ba; kada ya zama kuna gaba da Allah." Sai suka rinjayu.
40 Da suka kira manzannin ciki suka yi masu duka, sai suka umarce su da
cewa kada su sake koyarwa a cikin sunan Yesu, sai suka barsu suka tafi.
41 Suka fita daga cikin majalisar, suna murna domin sun cancanta su sha
wulakanci saboda sunan. 42 Bayan haka kullayomin suna zuwa haikali,
suna bi gida gida, suna wa'azi, suna kuma koyarwa ba fasawa cewa Yesu
shine Almasihu.

6

1 A wadannan kwanaki, yawan almajiran ya ci gaba da ribanbanya, sai
Yahudawan da suke zama a kasar Helanawa suka fara gunaguni game
da Yahudawan Isra'ila, domin basu damu da gwamrayensu, wajen raba
abinci da ake yi kullum. 2 Manzannin nan sha biyu suka kira taron
almajiran suka ce masu, "Bai kamata mu bar maganar Allah mu shiga
hidimar rabon abinci ba. 3 Don haka ku zabi 'yan'uwa maza daga cikinku,
mutane bakwai wadanda a ke ganin su da daraja, cike da Ruhu da kuma
hikima, wadanda za mu zaba suyi wannan hidima. 4 Mu kuwa mu ci
gaba da da addu'a da kuma hidimar kalmar." 5 Maganar su kuwa ta
farantawa dukan jama'a rai sosai. Sai suka zabi Istifanus, shi kuwa
mutum ne cike da bangaskiya kuma da Ruhu Mai Tsarki da Filibus,
da Birokoros, da Nikanar, da Timan, da Barminas, da kuma Nikolas,
mutmin Antakiya wanda ya yi tuban Yahudanci. 6 Masu bin kuwa suka
gabatar da wadannan mutanen a gaban manzannin, su kuwa suka yi masu
addu'a suka kuma dora hannuwansu a kansu. 7 Sai maganar Allah ta
yawaita; yawan almajiran kuwa ya rubanbanya matuka a Urushalima;
firistoci da yawa na Yahudawa suka bada gaskiya. 8 Sai Istifanus, cike da
alheri da iko, ya rika yin ayyukan ban mamaki da alamu a cikin jama'a.
9 Amma sai ga wadansu mutane daga wata majami'a da ake kira majami'ar
Yantattu, wato su Kuramiyawa da Iskandariyawa, da kuma wasu daga
kasar Kilikiya da Asiya. Wadannan mutanen kuwa suna muhawara da
Istifanus. 10 Amma suka kasa yin tsayayya da Istifanus, saboda irin hikima
da Ruhun da Istifanus ya ke magana da shi. 11 Sai a asirce suka zuga
wasu mutane su je su ce, "Ai munji Istifanus yana maganganun sabo game
da Musa da kuma Allah." 12 Sai suka zuga mutanen, har da dattawa da
marubuta suka tunkari Istifanus, suka kama shi, suka kawo shi gaban
majalisa. 13 Suka kawo masu shaidar karya suka ce, "Wannan mutumin

har yanzu bai dena maganganun gaba akan wannan wuri mai tsarki da
kuma shari'a ba. 14 Domin kuwa mun ji shi, yana cewa wannan Yesu
Banazarat zai rushe wannan wuri zai kuma canza al'adun da muka gada
daga wurin Musa." 15 Dukan wadanda suke zaune a majalisar suka zuba
masa ido, sai suka ga fuskarsa kamar ta mala'ika.

7

1 Sai babban firist ya ce, "Wadannan al'amura gaskiya ne?" 2 Sai Istifanus
ya amsa ya ce, "Ya 'yan'uwa da ubanni, ku saurare ni, Allah Madaukaki
ya bayyana ga ubanmu Ibrahim tun yana can kasar Mesofotamiya, kafin
ma ya zauna a kasar Haran; 3 ya ce masa, 'Ka bar kasarka da danginka, ka
tafi kasar da zan nuna maka.' 4 Sa'annan ya bar kasar Kaldiyawa ya zo ya
zauna a Haran; daga can, bayan rasuwar mahaifinsa, sai Allah ya kira shi
zuwa wannan kasa da kuke ciki. 5 Amma Allah bai ba shi kasar gado ba
tukuna, ko da misalin tafin sawunsa. Amma ya alkawarta - ko da yake bai
riga ya haifi da ba tukuna - wanda zai ba shi kasar gado, shi da zuriyarsa,
a bayansa. 6 Allah ya yi magana da shi kamar haka, cewa zuriyarsa za su
yi bakonci a wata kasa wadda ba tasu ba, mutanen wannan kasar kuwa
za su gwada masu bakar azaba su kuma bautar da su har shekaru dari
hudu. 7 'Kuma zan hukunta wannan al'umma da ta bautar da su,' Allah
ya ce, 'Bayan haka za su fito daga wannan kasa su bauta mini a wannan
wuri.' 8 Allah ya ba Ibrahim alkawarin kaciya, sai Ibrahim ya haifi Ishaku
ya yi masa kaciya a rana ta takwas; Ishaku ya haifi Yakubu, Yakubu kuma
ya haifi ubanni Isra'ila su goma sha biyu. 9 Wadannan 'yan'uwa suka yi
kyashin danuwansu Yusifu suka sayar da shi bauta zuwa Masar. Amma
Allah na tare da shi. 10 Ya kuwa cece shi daga dukan sharin da yan
uwansa suka kulla masa, Allah kuwa ya ba shi tagomashi da hikima a
gaban Fir'auna, sarkin Masar. Fir'auna kuwa ya mai da shi mai mulki
a dukan kasar Masar da kuma dukan mallakarsa. 11 Sai aka yi babbar
yunwa a dukan kasar Masar da ta Kan'ana, iyayenmu suka sha wuya
saboda rashin abinci. 12 Amma lokacin da Yakubu ya ji akwai hatsi a
kasar Masar, sai ya aiki ubannimu a karo na farko. 13 Da suka je a karo
na biyu, sai Yusifu ya bayyana kansa ga yanuwansa; a wannan lokaci
ne Fir'auna ya gane da yanuwan Yusufu. 14 Yusufu ya aiki yanuwansa
su kawo Yakubu ubansu da dukan mallakarsu da iyalansu zuwa Masar,
Dukansu mutane saba'in da biyar ne. 15 Yakubu ya tafi ya zauna a Masar;
shi da zuriyarsa har mutuwar su. 16 Aka dauke su zuwa Shekem aka binne
su a kabarin da Ibrahim ya saya da kudin azurfa daga hannun yayan
Hamor a Shekem. 17 Yayin da alkawarin Allah ya kusato wanda Allah ya
fada wa Ibrahim, mutanen suka karu suka hayayyafa kwarai a Masar,
18 Sai a ka yi wani sarki a Masar wanda bai san Yusifu ba, 19 Wannan
sarki ya yaudari kakkaninmu ya yi masu mugunta kwarai da gaske, har
ma ya kai ga suna barin jariransu cikin hasari don su ceci rayukansu. 20 A
wannan lokaci ne aka haifi Musa, kuma kyakkyawan yaro ne sai aka yi
renon sa tsawon wata uku a gidan mahaifinsa a asirce. 21 Yayin da aka
jefar da shi, sai diyar Fir'auna ta dauke shi ta rene shi kamar danta. 22 Aka
ilimantar da Musa da dukan ilimi irin na Masar; kuma ya shahara cikin
fasahar magana da kuma ayyukansa. 23 Amma lokacin da yakai shekara
arba'in, sai ya yi niyyar ya ziyarci 'yan'uwansa, Isra'ilawa. 24 Sai ya ga
wani na cin zalin Ba Isra'ile, Musa kuwa ya taimaki wanda ake kwara ta

wurin murkushe Bamasaren: 25 zaton Musa 'yan'uwansa za su fahimci
taimakon Allah ne ya zo masu amma ina! Basu gane ba. 26 Washegari ya
ga wasu Isra'ilawa na fada da junansu; ya yi kokari ya raba su; sai ya ce
masu, 'Malamai, ku 'yan'uwan juna ne; don me kuke fada da junanku?'
27 Amma shi wanda ake kwarar makwabcinsa ya ture Musa a gefe guda,
ya ce, 'Wa ya nada ka shugaba ko alkali akanmu? 28 Kana so ka kashe ni
ne, kamar yadda ka kashe Bamasaren nan jiya?' 29 Da jin haka sai Musa ya
gudu, zuwa kasar Midinawa, a matsayin dan gudun hijira. Anan ya haifi
''ya'ya biyu maza. 30 Bayan da shekaru arba'in suka wuce, sai mala'ika ya
bayyana gare shi a jeji, kusa da dutsen Sinai, a cikin harshen wuta a cikin
jeji. 31 Sa'adda Musa ya ga wutar, mamaki ya kama shi; sai ya maso kusa
don ya kara dubawa, sai ya ji muryar Ubangiji na cewa, 32 'Nine Allah na
ubanninka, Ibrahim, da na Ishaku, da na Yakubu.' Musa ya razana har ma
bai sake daga kai ya duba ba. 33 Ubangiji ya ce masa, 'Tube takalminka,
domin in da kake tsaye wuri mai tsarki ne. 34 Ba shakka na ga wahalar
da mutane na ke sha a Masar, kuma na ji nishinsu, don haka na zo in
cece su, yanzu fa sai ka zo, in aike ka zuwa Masar.' 35 Wannan fa shine
Musan da suka ki, harma da cewa, 'Wanene ya nada ka alkali ko shugaba
a kanmu?' Shine kuma wanda Allah ya aiko masu a matsayin shugaba da
kuma mai ceto. Allah ya aiko shi ta hannun mala'ikan da ya gani a daji.
36 Bayan alamu da al'ajibai iri-iri a Masar da kuma Baharmaliya, Musa ya
fito da su daga Masar da kuma cikin jeji, a lokacin da suka yi tafiya shekara
arbain. 37 Wannan shine Musan da ya cewa Isra'ilawa, 'Ubangiji zai tayar
maku da wani annabi kamar ni daga cikin Yan'uwan ku.' 38 Wannan shine
mutumin da ke tare da mutane a jeji. Karkashin jagorancin mala'ikan
da ya yi magana da shi a dutsen Sinai. Wannan ne mutumin da ke tare
da ubannen mu, wannan shi ne mutumin da ya ba mu maganar Allah
mai rai. 39 Wannan shine mutumin da ubannenmu suka ki su yi masa
biyayya; su ka fitar da shi daga cikinsu, suka kudurta a zuciyarsu za su
koma masar. 40 A lokacin ne suka cewa Haruna, 'ya yi masu allolin da
za su jagorance su zuwa masar. Domin kuwa ga zancen Musan nan da
ya fito da mu daga Masar, ba mu san abin da ya faru da shi ba.' 41 Sai
suka kera dan maraki suka kawo wa gunkin hadaya, suka yi murna da
abin da hannayensu suka kera. 42 Allah ya bashe su su bauta wa tauraran
sama, kamar yadda yake a rubuce cikin littattafafan annabawa, 'Kun mika
mani hadayu na yankakkun dabbobi a jeji ne a shekaru arba'in din nan ya
ku Isra'ilawa?' 43 Kun yarda da haikalin Molek da kuma tauraron allahn
nan Rafem, da kuma siffofin nan da kuka kera don ku yi masu sujada;
don haka zan kai ku bauta har gaba da Babila.' 44 Kakkaninmu suna da
alfarwa ta sujada domin shaida a cikin jeji, kamar yadda Allah ya umarta
yayin da ya yi magana da Musa, cewa ya yi shi bisa ga salon da aka
nuna mashi. 45 Wannan shine Alfarwar da kakkaninmu suka zo da shi,
a lokacin Joshuwa. Wannan ya faru ne yayin da suka mallaki wannan
kasa ta al'ummai da Allah ya kora a gaban kakkaninmu. Haka abin yake
har ya zuwa zamanin Dauda, 46 wanda ya sami tagomashi a wurin Allah;
don ya gina masujada domin Allah na Yakubu. 47 Amma Sulaimanu ne ya
gina Gidan Allah. 48 Sai dai Madaukaki ba yakan zauna a gidan da hannaye
suka gina ba, kamar yadda annabin ya ce, 49 'Sama kursiyina ce, duniya
kuwa wurin ajjiye sawayena ne. To wane irin gida za ku gina mani? inji
Ubangiji: ko kuwa ina ne wurin da zan huta? 50 Ko ba hannayena ne suka

yi dukan wadannan ba?' [51] Ku mutane masu taurin kai masu zuciya mara
kaciya da kunnuwa marasa ji, kullum kuna gaba da Ruhu Mai Tsarki, kuna
aikata abin da kakkaninku suka aikata. [52] Wane annabi ne kakkaninku
ba su tsanantawa ba? Sun kashe annabawan da suka rigayi zuwan Mai
Adalcin nan, kuma kun zama wadanda suka kasance masu bashe shi da
masu kashe shi, [53] kune mutanen da kuka karbi shari'a wadda mala'iku
suka bayar, amma ba ku kiyaye ta ba". [54] Yayin da majalisar suka ji
wannan, sai ransu ya baci kwarai, har suna cizon hakoransu don gaba da
Istifanus. [55] Amma shi, cike da Ruhu Mai Tsarki, sai ya daga idonsa sama,
ya ga daukakar Allah; ya kuma hango Yesu na tsaye a hannun daman
Allah. [56] Istifanus ya ce, "Duba, ina ganin sama ta bude, ga Dan Mutum na
tsaye a hannun dama na Allah." [57] Amma yan majalisar suka daga murya
da karfi, suka yi ihu, suka kuma toshe kunnuwansu, gaba dayansu suka
afka masa; [58] suka fitar da shi bayan gari, suka jejjefe shi da duwatsu, don
shaida sai suka tube manyan rigunansu suka ajiye a gaban wani matashi
da ake ce da shi Shawulu. [59] Lokacin da suke kan jifan Istifanus, ya dinga
kira yana cewa, "Ya Ubangiji Yesu, ka karbi ruhu na." [60] Ya durkusa ya
daga murya da karfi, ya ce, "Ya Ubangiji, kada ka rike wannan zunubi a
kansu." Yayin da ya fadi wannan, sai ya yi barci.

8

[1] Bulus ya amince da mutuwarsa. A wannan rana tsanani mai zafi ya
fara tasowa akan Iklisiya da take a Urushalima, sai masu bangaskiya duka
suka bazu ko ina a cikin garuruwan Yahudiya da Samariya, sai manzannin
kadai aka bari. [2] Amintattun mutane suka bizne Istifanus suka yi babban
makoki game da shi. [3] Amma Shawulu ya yi wa Iklisiya mugunta kwarai,
ya dinga shiga gida gida yana jawo mutane maza da mata, kuma yana kulle
su cikin kurkuku. [4] Duk da haka masu bangaskiyar nan da suka warwatsu
suka tafi suka dinga yada wa'azin maganar. [5] Filibus ya tafi can Samariya
ya yi shelar Almasihu. [6] Da taron mutane suka ji kuma suka ga alamun
da Filibus yake yi, sai suka mai da hankali dukansu domin su ji abinda
yake fadi. [7] Domin kazaman ruhohi sun fito daga cikin mutane da yawa da
suka saurare shi suna kuka da kururuwa; nakasassun mutane dayawa da
guragu suka warke. [8] Kuma aka yi farin ciki mai girma a birnin. [9] Amma
akwai wani mutum a cikin birnin da ake kira Siman, wanda tun farko shi
masafi ne da kuma dan dabo, yana yi wa mutanen Samariya abubuwan
ban mamaki, yayin da yake kiran kansa wani mai muhimmanci. [10] Dukan
Samariyawa, manya da yara, suna sauraronsa, su kan ce, "Wannan mutum
shine ikon Allahn nan wanda ake kira mai girma." [11] Suna sauraron
sa, domin ya dade yana yi masu abubuwan mamaki da tsafe-tsafensa.
[12] Amma da suka yi bangaskiya da wa'azin bisharar da Filibus yake yi
game da mulkin Allah da sunan Yesu Almasihu, sai aka yi masu Baftisma
dukansu maza da mata. [13] Har shima Siman da kansa ya ba da gaskiya.
Bayan an yi masa Baftisma ya cigaba da bin Filibus, da ya ga ana nuna
alamu da manyan ayyuka, sai ya yi mamaki. [14] Da manzannin da ke
Urushalima suka ji labarin Samariya ta karbi maganar Allah, sai suka aika
masu Bitrus da Yahaya. [15] Da suka iso, suka yi masu addu'a, domin su
karbi Ruhu Mai Tsarki. [16] Domin har wannan lokaci, Ruhu Mai Tsarki bai
sauko kan kowannensu ba; an dai yi masu baftisma ne kadai cikin sunan
Ubangiji Yesu. [17] Sai Bitrus da Yahaya suka dora masu hannuwansu, sai

suka karbi Ruhu Mai Tsarki. 18 Sa'adda Siman yaga ana bayar da Ruhu
Mai Tsarki ta wurin dorawar hannuwan manzanni, ya basu kudi. 19 Ya
ce, “Ku bani wannan iko, ni ma, don duk wanda na dora wa hannu ya
karbi Ruhu Mai Tsarki." 20 Amma Bitrus yace masa, "Azurfarka ta lalace
tare da kai, saboda kana tunanin za ka malaki baiwar Ubangiji da kudi.
21 Baka da wani rabo a wannan al'amari, domin zuciyarka ba daidai take
da Allah ba. 22 Saboda haka ka tuba daga wannan muguntarka, ka kuma yi
addu'a ga Ubangiji, domin mai yiwuwa ya gafarta maka game da manufar
zuciyarka. 23 Domin na gane kana cikin bacin rai da kuma cikin daurin
zunubi." 24 Siman ya amsa ya ce, "Kayi addu'a ga Ubangiji domina, kada
wani daga cikin abubuwan nan da ka fada ya faru da ni." 25 Sa'anda Bitrus
da Yahaya suka bada shaida kuma suka fadi maganar Ubangiji, sun koma
Urushalima; akan hanya, suka yi wa'azin bishara a kauyukan samariyawa
da yawa. 26 Yanzu kuwa Mala'ikan Ubangiji ya yi wa Filibus magana cewa,
"Tashi ka tafi ta kudu da hanyar da ta yi kasa daga Urushalima zuwa
Gaza" (wannan hanyar yana cikin hamada.) 27 Ya kuwa tashi ya tafi. Sai
ga wani mutum daga Habasha, baba ne mai babban matsayi a karkashin
Kandakatu, sarauniyar Habasha. Shine yake mulkin dukan dukiyarta. Ya
zo Urushalima domin ya yi ibada. 28 Yana komawa zaune cikin karussarsa,
kuma yana karanta Littafin annabi Ishaya. 29 Ruhun ya ce wa Filibus,
"Ka je kusa da karussar nan." 30 Sai Filibus ya gudu ya same shi, kuma
ya ji shi yana karanta littafin annabi Ishaya, sai ya ce, "Ka fahimci abin
da kake karantawa?" 31 Bahabashen ya ce. "Yaya zan iya, idan ba wani
ya bishe ni ba?" Ya roki Filibus ya shigo cikin karussar ya zauna tare
da shi. 32 Wannan kuwa shine nassin da Bahabashen yake karantawa,
"An kai shi kamar tunkiya zuwa mayanka; shiru kuma, kamar dan rago
a hannun masu sosayarsa, bai bude baki ba. 33 Cikin kaskancinsa aka
yi masa shari'a da rashin adalci: Wa zai bada tarihin tsararsa? Domin
an dauke ransa daga duniya." 34 Sai baban ya tambayi Filibus, ya ce, "Na
roke ka, gaya mani, game da wa annabin yake magana? Da kansa, ko kuwa
wani mutum dabam?" 35 Filibus ya fara magana; akan littafin Ishaya, ya
kuwa yi masa wa'azi akan Yesu. 36 Yayin da suke tafiya akan hanya, sai
suka iso bakin wani kogi; Baban ya ce, “Duba, ga ruwa anan; me zai hana
ayi mani baftisma?” 37 Filibus ya ce,” Idan ka gaskanta da zuciya daya, ana
iya yi maka baftisma.” Sai Bahabashen ya ce, “Na gaskata Yesu Almasihu
shine Dan Allah.” 38 Sai Bahabashen ya umarta a tsai da karussar. Sai
suka zo wurin ruwa dukan su biyu, Filibus da baban, Filibus kuwa yayi
masa baftisma. 39 Yayin da suka fito daga cikin ruwan, Ruhun Ubangiji ya
dauke Filibus; baban bai sake ganin shi ba, sai ya ci gaba da tafiyar sa yana
murna. 40 Amma Filibus ya bayyana a Azotus. Ya ratsa wannan yankin
yana wa'azin bishara a dukan garuruwan, har sa'anda ya iso Kaisariya.

9

1 Amma Shawulu, ya cigaba da maganganun tsoratarwa har ma da na
kisa ga almajiran Ubangiji, ya tafi wurin babban firist 2 kuma ya roke shi
wasiku zuwaga majami'un da ke Dimashku, domin idan ya sami wani da
ke na wannan hanya, maza ko mata, ya kawo su Urushalima a daure.
3 Yayin da yana tafiya, ya kasance da ya iso kusa da Dimashku, nan da
nan sai ga wani haske daga sama ya haskaka kewaye da shi; 4 Sai ya fadi a
kasa kuma yaji wata murya na ce da shi, "Shawulu, Shawulu, me yasa kake

tsananta mani?" 5 Shawulu ya amsa, "Wanene kai, Ubangiji?" Ubangiji ya
ce, "Nine Yesu wanda kake tsanantawa; 6 amma ka tashi, ka shiga cikin
birnin, kuma za a gaya maka abinda lallai ne kayi. 7 Mutanen da ke
tafiya tare da Shawulu suka tsaya shiru sun rasa abin fada, suna sauraron
muryar, amma ba su ga kowa ba. 8 Shawulu ya tashi daga kasa, kuma daga
ya bude idanunsa, baya ganin komai; sai suka kama hannuwansa suka yi
masa jagora suka kawo shi cikin birnin Dimashku. 9 Har kwana uku ba
ya kallo, kuma ba ya ci balle sha. 10 Akwai wani almajiri a Dimashku
mai suna Hananiya; sai Ubangiji ya yi magana da shi cikin wahayi, ya
ce, "Hananiya." Sai ya ce, "Duba, gani nan Ubangiji." 11 Ubangiji ya ce
masa, "Tashi, ka tafi titin da ake kira Mikakke, kuma a gidan wani mai
suna Yahuza ka tambaya mutum daga Tarsus mai suna Shawulu; gama
yana addu'a; 12 kuma ya gani cikin wahayi mutum mai suna Hananiya na
shigowa kuma ya daura masa hannu, domin idanunsa su bude." 13 Amma
Hananiya ya amsa, "Ubangiji, na ji labari daga wurin mutane da yawa
game da mutumin nan, da irin muguntar da ya aikata ga tsarkakan
mutanenka da ke Urushalima. 14 An bashi izini daga babban firist domin
ya kama dukan wanda ke kira bisa sunanka." 15 Amma Ubangiji ya ce
masa, "Jeka, gama shi zababben kayan aiki na ne, wanda zai yada sunana
ga al'ummai da sarakuna da 'ya'yan Isra'ila; 16 Domin zan nuna masa irin
wahalar da zai sha sabo da sunana." 17 Sai Hananiya ya tafi, ya shiga
gidan. Ya dora masa hannu a kai, ya ce, "Dan'uwa Shawulu, Ubangiji
Yesu, wanda ya bayyana a gareka a hanya sa'adda kake zuwa, ya aiko ni
domin ka sami ganin gari ka kuma cika da Ruhu Mai Tsarki." 18 Nan take
wani abu kamar bawo ya fado daga idanun Shawulu, kuma ya sami ganin
gari; ya tashi aka yi masa baftisma; 19 kuma ya ci abinci sai aka karfafa
shi. Ya zauna tare da almajirai a Dimashku kwanaki da yawa. 20 Nan take
ya fara shellar Yesu cikin haikali, yana cewa shine dan Allah. 21 Dukan
wadanda suka saurare shi suka yi mamaki suka ce "Ba wannan mutumin
ne yake hallaka mutanen Urushalima da ke kira bisa ga wannan suna ba?
Ya kuma zo nan domin ya ba da su a daure ga manyan firistoci." 22 Amma
Shawulu kuwa ya sami iko sosai, kuma yana haddasa damuwa tare da
rinjaya tsakanin Yahudawan dake zama a Dimashku ta wurin tabbatar da
Yesu shine Almasihu. 23 Bayan kwanaki da yawa, sai Yahudawan suka yi
shiri domin su kashe shi. 24 Amma shirin su ya zama sananne ga Shawulu.
Suna fakkon sa ta wurin tsaron kofar birnin dare da rana domin su kashe
shi. 25 Amma da tsakar dare almajiransa suka daukeshi a kwando, suka
zurara shi ta katanga. 26 Sa'adda ya zo Urushalima, Shawulu ya yi niyyar
hada kai da almajirai, amma dukansu suna tsoronsa, domin ba su yarda
cewa shima ya zama almajiri ba. 27 Amma Barnaba ya dauke shi ya kawo
shi wurin manzannin. Ya kuwa gaya musu yadda Shawulu ya sadu da
Ubangiji a hanya, har Ubangiji ya yi magana da shi, kuma yadda Shawulu
ya yi wa'azi cikin sunan Yesu gabagadi a Dimashku. 28 Ya sadu da su
lokacin shigar su da fitar su a Urushalima. Ya yi wa'azi gabagadi cikin
sunan Ubangiji Yesu 29 kuma yana muhawara da Yahudawan Helenanci;
amma sun ci gaba da kokarin kashe shi. 30 Da 'yan'uwa suka gane haka,
sai suka kawo shi Kaisariya, suka kuwa tura shi zuwa Tarsus. 31 Sa'annan
iklisiya dake dukan kasar Yahudiya, Galili da kuma Samariya suka sami
salama da kuma ginuwa; suka kuwa ci gaba da tafiya cikin tsoron Ubangiji,
da kuma ta'aziyar Ruhu Mai Tsarki, iklisiyar kuwa ta karu da yawan

mutane. 32 Har ta kai, yayin da Bitrus ya zaga dukan yankin kasar, ya
dawo wurin masu bi dake zama a garin Lidda. 33 A can kuwa ya sami
wani mutum mai suna Iniyasu, wanda yake shanyayye ne, yana kwance
har tsawon shekara takwas a kan gado. 34 Bitrus ya ce masa, ''Iniyasu, Yesu
Almasihu ya warkar da kai. Tashi ka nade shimfidarka.'' Nan take sai ya
mike. 35 Sai duk mazauna kasar Lidda da kasar Sarona suka ga mutumin,
suka kuma juyo ga Ubangiji. 36 Yanzu kuwa a Yafa akwai wata almajira,
mai suna Tabita, ma'ana ''Dokas.'' Wannan matar kuwa tana chike da
ayyukan nagarta da halin tausayi da take yi ga mabukata. 37 Ya kai ga cewa
a kwanakin can ta yi rashin lafiya har ta mutu; da suka wanke gawar ta
suka kwantar da ita a bene. 38 Da shike Lidda na kusa da Yafa, almajiran
kuma sun ji cewa Bitrus yana can, suka aika mutane biyu wurinsa. Suna
rokansa, ''Ka zo garemu ba tare da jinkiri ba.'' 39 Bitrus ya tashi ya tafi
da su, da isowar sa, suka kai shi benen. Sai dukan gwamrayen suka tsaya
kusa da shi suna kuka, sai suka dauko riguna da sutura da Dokas ta dinka
lokacin da take tare da su. 40 Bitrus ya fitar da su duka daga cikin dakin, ya
durkusa, ya yi addu'a; sai, ya juya wurin gawar, ya ce, ''Tabita, tashi.'' Ta
bude idanunta, da ta ga Bitrus ta zauna, 41 Bitrus kuwa ya mika hannunsa
ya tashe ta; sa'annan ya kira masu bi da gwamrayen, ya mika ta a raye
garesu. 42 Wannan al'amari ya zama sananne cikin dukan Yafa, kuma
mutane da yawa suka bada gaskiya ga Ubangiji. 43 Ya kasance, cewa, Bitrus
ya zauna kwanaki da dama a Yafa tare da wani mutum mai suna Saminu,
majemi.

10

1 An yi wani Mutum a birnin Kaisariya, mai suna Karniliyas, shugaban
sojoji ne na kungiyar da ake kira Italiya. 2 Mutum ne mai ibada, wanda ya
mika kansa da iyalinsa ga bautar Allah; ya kan bada taimakon kudi mai
yawa ga Yahudawa, kuma yana addu'a ko yaushe ga Allah. 3 Wajen sa'a
ta tara ga yini, an bayyana masa cikin wahayi mala'kan Ubangiji na zuwa
gare shi sai mala'ikan ya ce masa, ''Karniliyas!'' 4 Karniliyas ya zuba wa
mala'ikan ido a tsorace ya ce ''Menene, mai gida?'' mala'ikan ya ce masa,
''Addu'ar ka da taimakon ka ga talakawa ya kai sama matsayin sadaka
abin tunawa a gaban Allah, 5 ''Yanzu ka aika mutane zuwa birnin Yafa su
kawo mutum mai suna Saminu wanda ake kira Bitrus. 6 Yana zama tare
da Saminu majemi, wanda gidansa ke bakin teku. 7 Da mala'ikan da ya
yi magana da shi ya tafi, Karniliyas ya kira biyu daga barorin gidansa, da
kuma soja guda mai bautar Allah daga cikin sojojin da suke masa hidima.
8 Karniliyas ya fada masu dukan abin ya faru sai ya aike su Yafa. 9 Washe
gari wajen sa'a ta shida (tsakar rana) suna cikin tafiya da suka yi kusa
da birni, Bitrus ya hau kan bene don ya yi addu'a. 10 Sai ya ji yunwa
kuma yana bukatar wani abinda da zai ci, amma a yayin da mutanen na
dafa abinci, sai ya ga wahayi. 11 Sai ya ga sararin sama ya bude kuma
wani tasa na saukowa, wani abu kamar babban mayafi yana saukowa
zuwa duniya, ana zuro shi ta kusuryoyinsa hudu. 12 A cikinsu kuwa akwai
dukan halitun dabbobi masu kafa hudu da kuma masu rarrafe a duniya da
tsunstayen sama. 13 Sai murya ta yi magana da shi; "Tashi, Bitrus, yanka
ka ci '' 14 Amma Bitrus ya ce ''Ba haka ba, Ubangiji, gama ban taba cin abu
mara tsarki ko mai kazanta ba." 15 Amma muryar ta sake zuwa masa karo
na biyu kuma; "Abinda Allah ya tsarkake, kada ka kira shi kazantacce."

16 Wannan ya faru sau uku; nan da nan sai aka dauki tasar zuwa sama.
17 A yayin da Bitrus na cikin rudani game da ma'anar wahayin da ya gani,
sai ga mutanen da Karniliyas ya aika suna tsaye a bakin kofar gidan, bayan
sun tambayi hanyar zuwa gidan, 18 Kuma suka yi sallama suna tambaya
ko Saminu wanda ake kira Bitrus ya sauka a nan. 19 A yayin da Bitrus
yana kan tunani akan wahayin, Ruhu ya ce masa, “Duba, mutane uku
na neman ka.” 20 Tashi ka sauka ka tafi tare da su. Kada ka yi jinkirin
tafiya tare da su, domin Nine na aike su.” 21 Bitrus kuwa ya sauko wurin
mutanen ya ce, “Ni ne wanda kuke nema. Me ya sa kuka zo?” 22 Suka
ce, “Shugaban soja mai suna Karniliyas, adalin mutum kuma mai bautar
Allah, yana da kyakkyawar shaida a dukan al'umman Yahudawa, shi ne
wanda mala'ika mai tsarki na Allah ya aika domin ka zo gidansa, ya ji sako
daga wurinka.” 23 Sai Bitrus ya gayyace su su zo ciki kuma su zauna tare
da shi. Washegari sai ya tafi tare da su, kuma wadansu 'yan'uwa daga
Yafa suka raka shi. 24 Kashegari suka shiga Kaisariya, Karniliyas kuwa
yana jiran su; har ma ya gayyaci 'yan'uwansa da kuma abokansa na kusa.
25 Ya kasance sa'adda Bitrus ya shiga, Karniliyas ya sadu da shi kuma ya
durkusa ya yi masa sujada. 26 Amma Bitrus ya tashe shi yana cewa, “Tashi
tsaye! Ni ma mutum ne.” 27 A lokacin da Bitrus yake magana da shi, ya
shiga ciki sai ya tarar da mutane da yawa sun taru a wuri daya. 28 Ya ce
masu, “Ku da kanku kun sani bai dace Bayahuden mutum ya yi ma'amulla
ko ya ziyarci wani ko wata kabila ba. Amma Allah ya ce da ni kada in ce
da kowa mara tsarki ko kazantacce. 29 Wannan shine yasa na zo ba tare
da musu ba, a lokacin da kuka kira ni. Don haka na tambaye ku me ya sa
kuka aika in zo.” 30 Karniliyas ya ce “Kwanaki hudu da sun wuce a daidai
wannan lokaci, ina addu'a da cikin sa'a na tara (karfe uku) a gidana, sai
na ga mutum tsaye a gabana da tufafi mai haske. 31 Ya ce, “Karniliyas,
Allah ya ji addu'ar ka, kuma taimakon ka ga talakawa ya tuna ma Allah
da kai. 32 Saboda haka ka aika da wani Yafa, ya kira maka mutum mai
suna Saminu wanda ake kira Bitrus. Yana zama a gidan Saminu majemi,
da ke bakin teku. 33 [Idan ya zo, zai yi magana da kai.] 34 Sai Bitrus
ya bude bakinsa ya ce, “Gaskiya, na fahimci Allah baya nuna bambanci.
35 Maimakon haka, cikin kowace al'umma duk mai ibada kuma mai aikata
adalci karbabbe ne a gare shi. 36 Ku kun san sakon da ya aika wa mutanen
Isra'ila, a lokacin da ya sanar da labarin mai kyau na salama ta wurin Yesu
Kristi, wanda shine Ubangiji na duka. 37 Ku da kanku kun san al'amuran
da suka kasance, wanda ya faru cikin Yahudiya, farawa daga Galili, bayan
sanarwar baftismar da Yahaya ya yi. 38 Al'amura game da Yesu Banazare,
yadda Allah ya kebe shi da Ruhu Mai Tsarki da iko kuma. Ya kuma ci gaba
da aikin alheri da warkarwa ga dukan wadanda shaidan ya daure, domin
Allah yana tare da shi. 39 Mu shaidu ne ga dukan abubuwan da ya yi a
kasar Yahudawa da cikn Urushalima, wannan Yesu wanda suka kashe, ta
wurin giciye shi a akan itace. 40 Wannan mutumin, Allah ya ta da shi rana
ta uku ya kuma maishe shi sananne, 41 ba ga dukan mutane ba, amma
ga shaidun da Allah ya zaba tun da farko - mu kanmu, wadanda muka ci
muka sha tare da shi bayan tashin sa daga matattu, 42 Ya umarce mu mu yi
wa mutane wa'azi mu kuma tabbatar cewa shine wanda Allah ya zaba ya
yi shariya bisa masu rai da matattu. 43 Gareshi ne dukan annabawa suka
yi shaida, domin dukan wanda ya bada gaskiya gareshi ya sami gafarar
zunubai ta wurin sunansa.` 44 Sa'adda Bitrus yana kan magana game da

wadannan abubuwa, Ruhu Mai Tsarki ya sauko a kan dukan wadanda
suke sauraron wa'azin sa. 45 Mutanen da ke kungiyar masu bi da suka
yarda da kaciya, dukan wadanda suka zo tare da Bitrus suka yi mamaki,
domin baiwar Ruhu Mai Tsarki ya sauko a kan al'ummai. 46 Domin sun
ji al'umman nan suna magana da wasu harsuna suna yabon Allah. Sai
Bitrus ya amsa, 47 “Ko akwai wanda zai hana wa wadannan baftisma ta
ruwa, da shike suma sun karbi Ruhu Mai Tsarki kamar mu?” 48 Sai ya ba
da umarni a yi masu baftisma cikin sunan Yesu Kristi. Sai suka roke shi
ya kasance da su na wasu kwanaki.

11

1 Yanzu Manzani da 'yan'uwa wadanda suke cikin Yahudiya suka ji
cewa al'ummai ma sun karbi maganar Allah 2 Lokacin da Bitrus ya je
Urushalima, wadanda suke na kaciya suka zarge shi; 3 suka ce, “Ka hada
kai tare da mutane marasa kaciya kana ci tare da su!” 4 Amma Bitrus ya
fara bayyana masu dalla-dalla; ya ce, 5 Ina addu'a a cikin birnin Yafa, sai
na ga wahayi game da taska yana saukowa, kamar babban mayafi da aka
saukar daga sama ta kusurwan nan hudu. Ya sauko gabana. 6 Na zura
masa ido kuma na yi tunani a kansa, na ga dabbobi masu kafa hudu na
duniya, miyagun dabbobi, da masu rarrafe, da tsuntsayen sama. 7 Sai na
ji murya tana ce da ni, “Tashi, Bitrus, yanka ka ci.” 8 Na ce, “Ba haka ba,
Ubangiji: gama babu abu mara tsarki ko mai kazanta da ya taba shiga
bakina.” 9 Amma murya ta amsa kuma daga sama cewa, “Abin da Allah
ya kira mai tsarki, kada ka kira shi mara tsarki.” 10 Wannan ya faru sau
uku, sai dukan komai ya koma sama. 11 Nan da nan sai ga mutane uku
tsaye a gaban gidan da muke; an aike su daga Kaisariya zuwa gare ni.
12 Ruhun ya umurce ni in tafi tare da su, ba tare da nuna banbanci game
da su ba. Yan'uwan nan shida sun tafi tare da ni, sai muka shiga gidan
mutumin. 13 Ya fada mana yadda ya ga mala'ika tsaye a cikin gidansa yana
cewa “Aiki mutane zuwa Yafa, su kirawo Saminu wanda ake kira Bitrus.
14 Zai gaya maku sakon da za ku sami ceto kai da dukan gidanka.” 15 Da
na fara magana da su, Ruhu Mai Tsarki ya sauko akansu kamar yadda
ya sauko mana tun da farko. 16 Sai na tuna da maganar Ubangiji, yadda
ya ce,”Hakika Yahaya ya yi baptisma da ruwa, amma ku za a yi maku
baptisma da Ruhu Mai Tsarki.” 17 To, idan Allah ya yi masu baiwa kamar
yadda ya yi mana yayin da muka bada gaskiya ga Ubangiji Yesu Almasihu,
wane ni da zan yi jayayya da Allah? 18 Da suka ji wadannan abubuwa, suka
rasa ta cewa, amma suka daukaka Allah suka ce “Ga al'ummai ma Allah
ya basu tuba zuwa rai.” 19 Sai wadanda suka warwatsu saboda tsananin
da ya bi bayan mutuwan Istifanas, suka yadu har zuwa Finikiya, Kuburus
da Antakiya, amma suka yi wa'azin Yesu ga Yahudawa kadai. 20 Amma
wadan sunsu, mutane daga Kuburus da Kurane, suka zo Antakiya suka
yi magana da hellenawa, suna yi masu wa'azin Ubangiji Yesu. 21 Kuma
ikon Ubangiji yana tare da su, har mutane da yawa suka gaskata kuma
suka juyo wurin Ubangiji. 22 Labari game da su ya iso kunnen ikilisiya
da ke Urushalima: sai suka aika da Barnaba zuwa can Antakiya. 23 Da ya
iso kuma ya ga kyautar Allah, sai ya yi farinciki; ya karfafa su dukka su
kafu cikin Ubangiji da dukan zuciyar su. 24 Domin shi mutumin kirki ne,
cike kuma da Ruhu Mai Tsarki da bangaskiya, sai mutane da yawa suka
karu ga Ubangiji. 25 Sai Barnaba ya tafi Tarsus domin ya nemi Shawulu.

[26] Da ya same shi, ya kawo shi Antakiya. Ya kasance, shekara guda suna
taruwa tare da ikilisiya suka koyar da mutane da yawa. A Antakiya ne aka
fara kiran almajiran Krista. [27] A cikin kwanakin nan wadansu annabawa
daga Urushalima suka zo Antakiya. [28] Daya daga cikinsu, mai suna Agabas
ya mike tsaye yayi magana da ikon Ruhu cewa za a yi tsanani fari ko'ina
a duniya. Wannan ya faru ne a zamanin Kalaudiya. [29] Sai, almajiran,
suka dau niyya kowa gwargwadon karfinsa, su aika wa 'yan'uwa da ke
Yahudiya da taimako. [30] Suka yi haka; sun aika wa dattawa da kudi ta
hanun Barnaba da Shawulu.

12

[1] A lokacin nan Sarki Hiridus ya sa wa wasu masu bi hannu domin ya
musguna masu. [2] Ya kashe Yakubu dan'uwan Yahaya da takobi. [3] Bayan
da ya ga hakan ya gamshi Yahudawa, sai ya kama Bitrus ma. [4] Bayan ya
kama shi, sai ya tsare shi a kurkuku ya kuwa sa sojoji hudu su dinga tsaron
sa; yana niyyar kawo shi gaban mutanen a bayan Idin katarewa. [5] To,
Bitrus na tsare a kurkuku, amma 'yan'uwa na iklisiya suna yin addu'a ga
Allah sosai domin sa. [6] Ana kamar gobe Hiridus zai fitar da shi, a wannan
daren, Bitrus yana barci a tsakanin sojoji biyu, daure da sarkoki biyu;
sojoji kuma na gadi a bakin kurkukun. [7] Ba zato, sai ga mala'ikan Ubangiji
ya bayyana a gareshi, haske ya haskaka dakin. Ya taba Bitrus a gefe ya
tashe shi kuma ya ce, “Tashi da sauri.” Sai ga sarkokin suka zube daga
hannunsa. [8] Mala'ikan ya ce masa, “Yi damara ka sa takalmanka.” Bitrus
kuwa yayi haka. Mala'ikan ce ma sa, “Yafa mayafinka, ka biyo ni.” [9] Bitrus
kuwa ya bi mala'ikan suka fita waje. Bai gane abin da mala'ikan ke yi
zahiri ne ba. Yana zaton ko yana ganin wahayi ne. [10] Bayan da suka wuce
masu tsaron fari da na biyu, sun kai kofar da aka yi da karfe wadda ta
mike zuwa cikin gari; ta bude masu da kanta. Suka fita sun bi titin, kuma
nan take kuma sai mala'ikan ya bar shi. [11] Da Bitrus ya komo hayyacin
sa, ya ce, “Hakika yanzu na gane Ubangiji ya aiko da mala'ikansa don
ya kubutar da ni daga hannun Hiridus da abin da Yahudawa suke zato.”
[12] Da ya gane haka, ya zo gidan Maryamu mahaifiyar Yahaya wanda sunan
mahaifinsa Markus; masu bi da yawa sun taru a can suna addu'a. [13] Da
ya kwankwasa kofar gidan, sai baiwar gidan mai suna Roda ta zo don
ta bude kofar. [14] Da ta gane muryar Bitrus, don farin ciki ta kasa bude
kofar; maimakon haka, ta koma daki a guje, don ta basu labari Bitrus na
tsaye a bakin kofa. [15] Suka ce mata, “Kin haukace.” Amma ta nace da
cewa haka ne. Suka ce, “Mala'ikansa ne.” [16] Amma Bitrus ya ci gaba da
kwankwasawa, da suka bude kofar, sai suka ga ai shine, suka sha mamaki
kwarai. [17] Bitrus kuwa ya yi masu hannu yana, masu alama su yi shuru.
Sai ya gaya masu labarin yadda Ubangiji ya kubutar da shi daga kurkukun.
Ya ce, “Ku gaya wa Yakubu da dukan 'yan'uwa abin da ya faru.” Sai ya bar
su, ya tafi wani wuri. [18] Sa'anda gari ya waye ba karamar hargowa ce ta
tashi a cikin sojojin ba, game da abin da ya faru da Bitrus. [19] Bayan da
Hiridus ya neme shi kuma bai same shi ba, sai ya tambayi masu tsaron
kuma ya bada umarni a kashe su. Sai ya gangara daga Yahudiya zuwa
Kaisariya ya yi zamansa a can. [20] Yanzu kuwa Hiridus ya yi fushi sosai
da mutanen Taya da Sidon. Suka tafi wurinsa tare. Suka roki Bilastasa,
mataimakin sarkin, ya taimake su. Sai suka nemi sasantawa don suna
samun abinci daga kasarsa ne. [21] A ranan da aka kayyade, Hirudus ya

sha damara da kayan saurata kuma ya zauna akan kursiyi; ya yi masu
jawabi. [22] Mutanen suka yi ihu, “Wannan muryar allahce, ba ta mutum
ba!” [23] Nan take mala'ika Ubangiji ya buge shi don bai ba Allah daukaka
ba, nan take tsutsotsi suka cinye shi har ya mutu. [24] Maganar Allah ta
yadu tana ta ribabbanya. [25] Bayan Barnaba da Shawulu sun gama aikin
su a Urushalima. Suna dawowa, suka zo tare da Yahaya wanda sunan
mahaifinsa Markus ne. [Barnaba da Shawulu suka koma Urushalima.]

13

[1] A cikin iklisiyar da take Antakiya, akwai annabawa da malamai. Sune
su Barnabas, Saminu (wadda ake kira Baki) da Lukiya Bakurame da
Manayin (wanda aka yi renon su tare da sarki Hiridus mai mulki) da
Shawulu. [2] Sa'adda suke bauta wa Allah tare da azumi, sai Ruhu Mai
Tsarki ya ce, “Ku kebe mani Barnaba da Shawulu domin aikin da na kiraye
su”. [3] Bayan taron sun yi addu'a da azumi, sai suka sa masu hannu, su
suka sallame su. [4] Sai Shawulu da Barnabas suka yi biyayya da Ruhu Mai
Tsarki suka tafi Sulukiya; daga nan suka ketare zuwa tsibirin Kuburus.
[5] Sa'adda suke garin Salami, suka koyar da maganar Ubangiji a majami'un
Yahudawa, suna kuma tare da Yahaya Markus mai taimakonsu. [6] Bayan
sun zaga tsibirin duka har Bafusa, nan suka iske wani Bayahude mai suna
Bar-yeshua mai tsafi kuma annabin karya. [7] Wannan mai tsafin wanda ke
tare da Makaddas, shi Sarjus Bulus mutum mai basira ne. Wannan kuwa
ya kira Shawulu da Barnaba domin yana so ya ji maganar Allah. [8] Amma
Elimas “mai tsafi” (fasarar sunansa kenan) ya yi adawa da su; yana so ya
baudar da Makaddashin daga bangaskiya. [9] Amma Shawulu wanda ake
ce da shi Bulus yana cike da Ruhu Mai Tsarki ya kafa masa ido. [10] Sai
ya ce, “Kai dan iblis, kana cike da kowace irin yaudara da mugunta. Kai
abokin gabar kowanne irin adalci ne. Ba za ka daina karkata mikakkakun
hanyoyin Ubangiji ba? [11] Yanzu ga hannun Ubangiji bisa kanka, zaka zama
makaho. Ba za ka ga rana ba nan da dan lokaci.” Nan take kuwa sai
wani hazo da duhu suka rufe shi ya fara yawo yana neman mutane su
yi masa jagora. [12] Bayan da Makaddashin ya ga abin da ya faru ya ba
da gaskiya saboda ya yi mamakin koyarwa game da Ubangiji. [13] Bulus da
abokansa suka shirya suka ketare a jirgin ruwa daga Bafusa zuwa Firjiya
a Bamfiliya. Amma Yahaya ya bar su ya koma Urushalima. [14] Bulus da
abokansa suka tafi daga Firjiya zuwa Antakiya na kasar Bisidiya. Nan
suka shiga majami'a ran Asabaci suka zauna. [15] Bayan karatun dokoki da
annabawa, shugabanin iklisiyar suka tura sako cewa, “'Yan'uwa, idan kuna
da wani sakon karfafawa ga jama'a ku fadi.” [16] Bulus kuwa ya tashi ya yi
alama da hannunsa ya ce, “Mutanen Isra'ila da ku wadanda kuke girmama
Allah, ku ji. [17] Allahn Isar'ila ya zabi kakkaninmu ya kuma ribabbanya
su sa'adda suke kasar Masar da kuma madaukakin iko ya fito da su daga
cikinta. [18] Ya yi hakuri da su a jeji har na tsawon shekara arba'in. [19] Bayan
ya hallaka kasashe bakwai a kasar Kan'ana, ya ba kakkaninmu kasar nan
gado. [20] Duk wadanan abubuwan sun faru shekaru dari hudu da hamsin
da suka wuce. Bayan wadannan, Allah ya ba su alkalai har sai da annabi
Sama'ila ya zo. [21] Sai jama'a suka roka a ba su sarki, Allah kuwa ya ba su
Saul dan Kish, mutumin kabilar Binyamin ya zama sarki har na tsawon
shekara arba'in. [22] Allah kuwa ya cire shi daga kan kujerar sarauta, ya
daga Dauda ya zama sarkinsu. A kan Dauda ne Allah ya ce, 'Na sami

Dauda dan Yessi, mutumin da zuciyata ke so; zai yi duk abin da nake
so'. 23 Daga zuriyar mutumin nan Allah ya fito da mai ceto, Yesu, kamar
yadda aka alkawarta zai yi. 24 Wannan ya faru kafin Yesu ya zo, Yahaya
ya yi shelar baftimar tuba ga jamma'ar Isra'ila. 25 Sa'adda Yahaya ya gama
aikin sa, sai ya ce, 'Wanene ni a tsamanin ku? Ba nine shi ba. Amma ku
saurara, akwai wani mai zuwa bayana wanda maballin takalminsa ban
isa in kwance ba.' 26 Yan'uwa 'ya'ya daga zuriyar Ibrahim, da wadanda
ke bautar Allah a cikinku, saboda mune aka turo sakon ceto. 27 Saboda
wadanda ke zaune cikin Urushalima, da masu mulkinsu, ba su gane shi ba,
kuma sun cika fadin annabawa da a ke karantawa kowace ranar Asabaci
ta wurin kashe shi. 28 Duk da cewa ba su sami dalilin mutuwa a kansa
ba, suka roki Bilatus ya kashe shi. 29 Bayan sun gama duk abin da aka
rubuta game da shi, sai suka sauke shi daga giciye suka sa shi a cikin
kabari. 30 Amma Allah ya tashe shi daga matattu. 31 Mutanen da suka
zo tare da shi daga Galili da Urushalima kuwa suka yi ta ganinsa har
kwanaki da yawa. Wadanan mutane kuma sune shaidunsa ga jama'a a
yanzu. 32 Mun kawo maku labari mai dadi game da alkawaran da aka yi
wa kakkaninmu. 33 Ubangiji ya bar mana alkawaran. Don haka ya ta da
Yesu daga matattu. Kamar yadda ya ke a littafin zabura ta biyu: ''Kai da
na ne yau na zama mahaifinka.'' 34 Kuma dalilin tayar da shi daga matattu
shine saboda kada jikinsa ya rube, ya yi magana kamar haka: ''Zan baku
albarkun Dauda masu tsarki tabatattu.'' 35 Wannan shine dalilin da ya yi
magana kuma a wata Zabura, 'Ba za ka bar Mai Tsarkinka ya rube ba.'
36 Bayan Dawuda ya yi wa Allah bauta a cikin zuciyarsa da kuma abin
da Allah yake so, ya mutu, aka binne shi tare da kakkaninsa, ya kuma
ruba, 37 amma wanda Allah ya tayar bai ga ruba ba. 38 'Yan'uwa, ku sani
cewa ta wurin mutumin nan aka yi maku wa'azin gafarar zunubai. 39 Ta
wurinsa ne duk wanda ya ba da gaskiya zai kubuta daga dukan abin da
dokar Musa bata 'yantar da ku a kai ba. 40 Saboda haka ku yi hankali
da abubuwan da annabawa suka fada kada su faru a kanku: 41 'Ku masu
reni, za ku rude don mamaki, ku kuma shude; saboda ina aiki a cikin
kwananakinku, aikin da ba za ku yarda ba ko da wani ya gaya maku.”
42 Da Bulus da Barnaba suna fita kenan, sai jama'a suka rokesu, su sake
yin irin wannan magana ranar Assabaci mai zuwa. 43 Bayan da sujadar ta
kare, Yahudawa da yawa da kuma wadanda suka shiga addinin Yahudanci
suka bi Bulus da Barnaba, sai suka gargade su da su cigaba da aikin alherin
Allah. 44 Da Asabaci ta kewayo, kusan dukan garin suka taru domin su ji
maganar Ubangiji. 45 Sa'adda Yahudawa suka ga taron jama'a, sai suka
cika da kishi suna karyata abubuwan da Bulus ya fada suka kuma aibata
shi. 46 Amma Bulus da Barnaba sun yi magana gabagadi suka ce, “Dole ne
a fara fada maku maganar Allah. Amma da yake kun ture ta, kun nuna
baku cancanci rai madawwami ba soboda haka zamu juya ga al'ummai.
47 Don haka Ubangiji ya umarce mu, cewa, 'Na sa ku haske ga al'ummai,
saboda ku kawo ceto ga iyakar duniya.'” 48 Da al'ummai suka ji haka, sai
suka yi murna suka kuma yabi kalmar Ubangiji. Dukan wadanda aka
kaddarawa samin rai madawwami suka tuba. 49 Kalmar Ubangiji kuwa
ta bazu a kowanne bangaren yankin. 50 Amma Yahudawan suka zuga
wadansu mata masu sujada, masu daraja da kuma shugabannin mazan
garin. Wannan ya tayar da tsanani ga Bulus da Barnaba har suka fitar da
su daga iyakar garinsu. 51 Amma Bulus da Barnaba suka kade masu kurar

kafarsu. Suka tafi garin Ikoniya. [52] Amma almajiran suka cika da farin
ciki da kuma Ruhu Mai Tsarki.

14

[1] A lokacin da Bulus da Barnaba sun shiga garin Ikoniya suka shiga
majami'an Yahudawa suka yi wa'azi yadda har mutane da yawa daga
cikin Yahudawa da Hellinawa suka ba da gaskiya. [2] Amma Yahudawa da
basu yi biyayya ba, suka zuga al'umman har suka yi fushi da 'yan'uwan.
[3] Suka zauna a wurin na tsawon lokaci, suna yni maganarsu gabagadi
da ikon Ubangiji, yana kuma shaidar sakon alherinsa. Ya yi wannan ta
wurin alamu da al'ajibai ta hannun Bulus da Barnaba. [4] Saboda haka
mutanen garin sun rabu: wadansun su suka bi ra'ayin Yahudawa, wasu
kuwa sun bi manzannin. [5] Al'umman garin da Yahudawa sun nemi jan
hankali shugabanninsu, don su wulakanta Bulus da Barnaba, su jajjefe su,
[6] da suka gane haka suka gudu zuwa biranen Likoniya, Listira da Darbe,
da garuruwa wadanda ke kewaye da su, [7] a can suka yi wa'azin bishara.
[8] A Listira akwai wani wanda ke zaune bai taba tashi da kafafunsa ba,
don shi gurgu ne tun daga haihuwa. [9] Wannan mutumin ya ji Bulus yana
magana. Bulus ya kafa masa ido, ya gane mutumin na da bangaskiya da
za a warkar da shi. Sai ya ce masa da murya mai karfi, “Tashi ka tsaya
akan kafafunka” [10] Sai mutumin ya yi tsalle ya fara tafiya da kafafunsa,
yana yawo. [11] Da jama'an garin sun ga abin da Bulus ya yi, suka tada
muryarsu suna cewa da Likoniyanci, “Ai alloli sun ziyarce mu daga sama,
da kamanin mutane.” [12] Suna kiran Barnaba da sunan “Zafsa,” Bulus kuwa
suka kira shi da sunan “Hamisa” domin shine yafi yin magana. [13] Sai firist
din zafsa wanda dakin yin masa sujada na kofar birni; ya kawo bijimai
biyu da furannin da aka saka su kamar gammo; shi da jama'arsa suna so
su yi masa hadaya. [14] Amma da manzannin, wato Barnaba da Bulus, su ka
ji labarin, suka yage rigunansu, suka hanzarta zuwa gun taron mutanen.
[15] Suna ta cewa, “Kuji! Ku mutane don me kuke wannan abin? Mu fa
mutane ne kamarku. Mun kawo maku labari mai dadi ne, da cewa, ku
rabu da abubuwa marar amfani, ku koma ga Allah mai rai, wanda ya
hallici sama da kasa da teku da dukan abubuwa da ke cikinsu. [16] A da
dai ya bar mutane su yi abinda suka ga dama. [17] Duk da haka, bai bar
kansa ba tare da shaida ba, don yana bada abubuwa masu kyau, yana ba
ku ruwan sama, lokatai masu albarka, ya cika ranku da abinci da farin
ciki.” [18] Duk da wadannan kalmomin da kyar, Bulus da Barnaba suka
iya tsayar da su daga yi masu hadaya. [19] Amma wasu Yahudawa daga
Antakiya da wasunsu daga Ikoniya suka rinjayi tarun jama'ar. Suka jajjefi
Bulus suka ja shi zuwa wajen garin, suna ganin kamar ya mutu. [20] Duk da
haka da almajirai suka kewaye shi a tsaitsaye, sai ya tashi ya koma cikin
garin. Washegari, ya tafi Darba tare Barnaba. [21] Bayan sun yi wa'azin
bishara a wannan birnin suka kuma sami almajirai da yawa, suka dawo
Listira, da Ikoniya da Antikiya. [22] Suna karfafa zuciyar almajiran su rike
bangaskiyarsu, su ci gaba da ita, suna ce masu, “Ta wurin jimrewa mai
yawa zamu shiga mulkin Allah, don haka dole ne mu sha wahala.” [23] Da
suka zabar masu dattawa a kowace iklisiya, sai suka yi addu'oi da azumi,
suka mika su ga Ubangiji, ga wanda suka gaskanta a gareshi. [24] Sa'annan
sun bi ta Bisidiya suka kai Bamfiliya. [25] Da suka yi maganarsu a Biriya,
sun wuce zuwa har Italiya. [26] Ta jirgin ruwa zuwa Antakiya, a nan ne aka

mika su ga alherin Allah don aikin da suka gama a yanzu. 27 Da isowarsu
Antakiya sun tara 'yan iklisiya a wuri daya, sun ba da labarin dukan abin
da Allah ya yi ta wurinsu. Da yadda Ya bude kofa a wurin al'ummai ta
bangaskiya. 28 Sun zauna tare da almajiran na tsawon lokaci.

15

1 Wadansu mutane suka zo daga Yahudiya suka koyar da 'yan'uwa, cewa,
"Idan ba yi maku kaciya bisa ga al'addar Musa ba, ba za ku sami ceto
ba." 2 Da Bulus da Barnaba suka tunkare su da mahawara, sai 'yan'uwa
suka yanke shawara Bulus da Barnaba da wasu su je Urushalima wurin
manzanni da dattawa a kan wannan magana. 3 Da shike iklisiya ce ta aike
su, sai suka bi ta Finikiya da ta Samariya suka sanar da tuban al'ummai.
Ya kawo murna mai yawa a wurin 'yan'uwa. 4 Bayan sun zo Urushalima,
sai iklisiya da manzanni da dattawa, suka marabce su, sai suka fada masu
abin da Allah ya yi ta wurinsu. 5 Amma wadansu mutane wadanda suka
ba da gaskiya daga cikin Farisawa, suka tashi suka ce, "Dole ne a yi masu
kaciya a kuma umarce su su kiyaye dokar Musa." 6 Sai manzanin da
dattawan suka taru don su duba wannan lamari. 7 Bayan mahawara
mai tsanani, sai Bitrus ya tashi ya ce masu, "'Yan'uwa, kun san lokacin
baya da ya wuce, Allah ya yi zabi a cikinku, cewa ta bakina ne al'ummai
za su ji bishara, su kuma ba da gaskiya. 8 Allah, wanda ya san zuciya,
ya yi masu shaida, ya kuma basu Ruhu Mai Tsarki kamar yadda ya yi
mana; 9 kuma bai bambanta mu da su ba, ya tsabtace zuciyarsu ta wurin
bangaskiya. 10 To, saboda haka don me kuke gwada Allah, kuna sa wa
almajirai nauyi a wuya wanda ubanninmu duk da mu ba mu iya dauka
ba? 11 Amma mun gaskanta za mu samu ceto ta wurin alherin Ubangiji
Yesu, kamar yadda suke." 12 Dukan taron jama'ar suka yi shiru sa'adda
suke sauraron sakon shaidar da mamakin abin da Allah ya yi ta wurin
Bulus da Barnaba a cikin al'ummai. 13 Bayan sun gama magana, Yakubu ya
amsa, ya ce, "'Yan'uwa, ku ji ni. 14 Saminu ya fada yadda Allah ya fara nuna
jinkai ga al'ummai domin ya dauke jama'a daga cikinsu domin sunansa.
15 Maganar annabawa ta yarda da wannan, kamar yadda yake a rubuce,
16 'Bayan wadannan abubuwa zan dawo, zan gina gidan Dauda wanda
ya fadi kasa; in sake gina bangonsa, in tsayar da shi, 17 saboda sauran
jama'a su nemi fuskar Ubangiji, har da al'ummai da ake kira da sunana.
18 Wannan shine abin da Ubangiji ya fadi, shi wanda ya yi wadannan
abubuwa da aka sani tun zamanin da. 19 Saboda haka, a gani na kada mu
matsa wa al'umman da suka juyo gun Allah; 20 amma zamu rubuta masu
da cewa, su guje wa gumaka da zina da faskanci da maye da cin mushe.
21 Tun zamanin da akwai mutane a kowanne birni wadanda suke wa'azi
da karatun Musa a majami'u kowanne Asabaci." 22 Sai ya yi wa manzanin
kyau su da dattawa da dukan iklisiyar su zabi Yahuza da Barnaba da Sila
da dattawan iklisiya a tura su Antakiya tare da Bulus da Barnaba. 23 Sai
suka rubuta wasika, "Manzani da dattawa da 'yan'uwa zuwa ga al'ummai
'yan'uwa a Antakiya da Suriya da Kilikiya, gaisuwa mai yawa. 24 Mun ji
cewa wasu mutane daga cikinmu wadanda ba mu umarce su ba, sun fita
daga cikinmu sun yi maku koyarwar da ta daga maku hankali. 25 Ya yi
kyau da dukanmu, muka amince mu zabi wadansu mutane mu tura su
wurinku tare da Bulus da Barnaba, 26 mutane wadanda suka sadaukar
da ransu domin sunan Ubangiji Yesu Almasihu. 27 Mun aika Yahuza da

Sila su gaya maku wadannan abubuwa. [28] Saboda haka ya yi kyau Ruhu
Mai Tsarki da mu, kada mu sa maku nauyi fiye da wadannan abubuwan:
[29] ku bar yi wa gumaka hadaya, ku bar cin mushe da shan kayan maye da
zina da faskanci, in kun kiyaye wadannan abubuwa za ku zauna lafiya.
Ku huta lafiya." [30] Da aka sallame su, sai suka je Antakiya. Bayan sun
tara jama'a sai suka ba su wasikar. [31] Bayan da suka karanta ta, sai
suka yi murna sosai saboda karfafawa. [32] Yahuza da Sila, da shike su
annabawa ne, suka karfafa 'yan'uwa da kalmomi masu yawa. [33] Bayan sun
yi kwananki a wurin, sai aka sallame su zuwa wurin 'yan'uwa wadanda
suka aiko su. [34] Amma ya gamshe Sila ya zauna a wurin. [35] Amma Bulus
da Barnaba suka tsaya a Antakiya da sauran 'yan'uwa, suna koyar da
maganar Ubangiji. [36] Bayan kwanaki kadan Bulus ya ce ma Barnaba,
"Mu koma yanzu mu ziyarci dukan 'yan'uwa da muka yi masu bisharar
Ubangiji, mu ga yadda suke. [37] Barnaba yana so su dauki Yahaya wanda
kuma ake kira Markus. [38] Amma Bulus ya yi tunanin bai kamata a tafi
da Markus ba, tun da ya bar su a Bamfiliya bai ci gaba da su ba. [39] Nan
jayayya ta tashi tsakaninsu, har suka rabu da juna sai Barnaba ya tafi
tare da Markus suka ketare zuwa Kuburus. [40] Amma Bulus ya zabi Sila
suka tafi, bayan 'yan'uwa sun yi masu addu'ar alherin Allah ya kiyaye su.
[41] Bulus ya tafi ya zazzaga Suriya da Kilikiya yana ta karfafa iklisiyoyin.

16

[1] Bulus ya kuma isa Darbe da Listira, in da akwai wani almajiri mai suna
Timoti a wurin, dan wata Bayahudiya wadda ta ba da gaskiya; ubansa
kuwa Baheline ne. [2] Ana maganar kirki a kansa ta bakin 'yan'uwa da
ke Listira da Ikoniyan. [3] Bulus ya yi wa Timoti kaciya, domin yana so
su yi tafiya tare, domin kuma saboda Yahudawan da ke wurin, sun san
cewa ubansa Baheline ne. [4] Suna shiga cikin biranen, suna yi wa iklisiyoyi
gargadi da su yi biyayya da umurnan da Manzanni da dattawa suka rubuta
a Urushalima. [5] Bangaskiyar iklisiyoyi kuwa ta karu, ana kuma samun
karuwa na wadanda suke ba da gaskiya kowace rana. [6] Bulus da abokan
aikin sa sun shiga cikin lardin Firigiya da Galatiya, tun da Ruhu Mai Tsarki
ya hana su wa'azin kalmar a cikin yankin Asiya. [7] Sun zo kusa da Misiya,
da nufin shiga cikin Bitiniya, Ruhun Yesu ya hana su. [8] Da suka ratse
ta cikin Misiya, sai suka shiga birnin Taruwasa. [9] Bulus ya ga wahayi
cikin dare, wani mutumin Makidoniya na kiransa, yana cewa. ''Ka zo
Makidoniya ka taimake mu''. [10] Bulus, da ganin haka, ya kama hanya zuwa
Makidoniya, da tunanin Allah ne ya ke so su kai wa mutanen Makidoniya
bishara. [11] Da barin Taruwasa, Bulus da kungiyarsa sun shiga jirgin ruwa
zuwa Samutaraki, da gari ya waye kuma sun tafi Niyafolis; [12] Daga nan
kuma suka tafi Filibi, birni na Makidoniya, mai muhimmanci ne a yankin
Roma, in da mun yi zango kwanaki da dama. [13] Ranar Asabaci mun je
kofar gari, gefen rafi, da tunanin samun wurin addu'a. Mun zauna mun
kuma yi magana da matan da sun taru a wurin. [14] Wata mace mai suna
Lidiya, 'yar kasuwa ce a birnin Tiyatira, mai bautar Allah ce, ta saurare
mu. Ubangiji ya bude zuciyarta, ta mai da hankali ga maganar da Bulus
ke fadi. [15] Sa'anda da aka yi mata Baftisma tare da mutanen gidanta, ta
ce da mu, "Idan kun dauke ni mai bautar Allah, ku zo gidana ku zauna."
Sai ta rinjaye mu. [16] A daidai wannan lokaci, muna tafiya wurin addu'a,
wata yarinya mai ruhun duba ta hadu da mu. Iyayen gijinta na arziki da

ita sosai. 17 Tana bin Bulus, tare da mu, tana fadi da murya mai karfi
cewa, "Wadannan mutanen, bayin Allah mafi daukaka ne, suna sanar
maku hanyar ceto ne". 18 Ta dauki kwanaki tana haka. Amma Bulus ya
yi fushi da ita ainun, ya juya ya umarci ruhun, ya ce, "Na umarce ka, ka
rabu da ita a cikin sunan Yesu Almasihu". Ruhun ya yi biyayya ya rabu
da ita nan take. 19 Da iyayengijinta suka ga cewa hanyar shigar kudinsu
ta toshe, sai suka kama Bulus da Sila, suka ja su cikin kasuwa suka kai su
gaban mahunkunta. 20 Da suka kai su Kotu, suka ce, "Wadannan mutane
Yahudawa ne, suna kawo tashin hankali a birninmu. 21 Suna koyar da
abubuwa da ba su karbuwa a gare mu, balle mu aikata, a matsayinmu
na Romawa." 22 Sai jama'a gaba daya sun tayar wa Bulus da Sila; alkalan
kuma sun yage rigunansu, sun ba da umarni a duki Bulus da Sila da bulala.
23 Bayan dukan, an jefa su Bulus a kurkuku, an ba mai tsaron kurkukun
umurni ya kulle su da kyau, kada su gudu. 24 Shi kuma ya yi hakanan, ya
sa masu sarkoki a kafafun su, kamar yadda aka umurce shi. 25 Da tsakar
dare, Bulus da Sila suna yin adu'a, su na raira wakoki ga Allah, sauran
'yan sarkar su na jin su. 26 Nan da nan sai ga wata girgizar kasa, wadda
ta sa ginshikan kurkukun sun kadu, nan da nan kofofin kurkukun sun
bude, 'yan sarka kuma, sarkokin su sun karkatse. 27 Mai tsaron kurkukun
ya tashi daga barci ya ga kofofin kurkukun a bude, ya zaro takobi, zai
kashe kan sa, a tunanin sa, 'yan sarkar sun gudu. 28 Amma Bulus ya ta
da murya da karfi, ya ce, "kada kayi wa kanka barna, domin dukan mu
muna nan". 29 Mai tsaron kurkukun ya aika a kawo fitila, ya shiga ciki a
gurguje da rawan jiki, ya fadi a gaban Bulus da Sila, 30 ya fitar da su waje
ya ce, "Shugabanni, me ya kamata in yi domin in tsira?" 31 Sun ce masa,
"ka ba da gaskiya ga Yesu Ubangiji, da kai da gidan ka, za ku sami tsira".
32 Bulus da Sila suka fada masa maganar Ubangiji, tare da iyalinsa. 33 Shi
mai tsaron kurkukun ya dauke su cikin daren, ya wanke raunukansu, an
kuma yi masa Baftisma nan da nan tare da iyalinsa. 34 Ya kai Bulus da Sila
gidansa, ya ba su abinci. Murna ta cika gidan mai tsaron kurkukun, domin
iyalin sa duka sun ba da gaskiya ga Allah. 35 Da gari ya waye, alkalai sun
ba da sako a saki Bulus da Sila. 36 Mai tsaron kurkukun kuwa ya sanar
wa Bulus wannan magana ta alkalan, saboda haka ya ce wa Bulus, "Ku
tafi cikin salama". 37 Amma Bulus ya ce masu, “Sun yi mana duka a fili
a gaban mutane mu da muke Romawa, ba a kashe mu ba, sun kuma sa
mu a kurkuku; suna koran mu a asirce? Su zo da kansu su fitar da mu.
38 Masu tsaron kurkuku sun mayar da maganar Bulus ga alkalan, wanda
ya sa sun firgita, da jin cewa Bulus da Sila Romawa ne. 39 Alkalai da kansu
sun zo sun roki Bulus da Sila; da suka fitar da su daga kurkukun, sun ce
wa Bulus da Sila su bar birnin. 40 Da hakanan ne Bulus da Sila suka fita
daga kurkuku, sun je gidan Lidiya. Da Bulus da Sila sun ga 'yan'uwa, sun
karfafa su, sa'annan suka bar birnin.

17

1 Bayan sun wuce biranen Amfibolis da Aboloniya, sun iso birnin
Tasalunika, in da akwai wata majami'ar Yahudawa a wurin. 2 Bulus,
kamar yadda ya saba, ya nufi wurinsu, yana tattaunawa da su har Asabaci
uku, daga cikin littattafai. 3 Bulus ya bude littattafai yana bayyana masu
cewa, dole ne Almasihu ya sha wahala, ya kuma tashi daga matattu. Ya
ce, "Wannan Yesu kuwa da nake sanar maku, shine Almasihu". 4 Wasu

Yahudawa sun yarda, sun bi Bulus da Sila, da wadansu Helenawa, da
Shugabannin Mata da jama'a da yawa. 5 Yahudawan da basu ba da gaskiya
ba suka cika da kishi, suka dauki wadansu 'yan ta'adda daga cikin kasuwa,
suka tada tarzoma cikin birnin, mutane da yawa na bin su. Sun kai hari
a gidan Yason, da niyyar fitar da Bulus da Sila a gaban jama'a. 6 Amma
da ba su ga Bulus da Sila ba, suka ja Yason da wasu 'yan'uwa masu bi
zuwa gaban mahukuntar birnin, suna cewa, "Wadannan ne fa masu ta
da zaune tsaye, gashi sun zo mana. 7 Wadannan mutane da Yason ya
marabta, sun saba wa dokokin Kaisar; Suna cewa akwai wani sarki mai
suna - Yesu." 8 Da taron jama'a, da mahukuntan birnin suka ji haka, sun
damu. 9 Bayan da sun amshi kudi daga wurin Yason da sauran 'yan'uwan,
sai suka sake su. 10 A wannan daren, 'yan'uwa masu bi suka fitar da Bulus
da Sila, suka aike su garin Biriya. Da isar su can, su ka nufa majami'ar
Yahudawa. 11 Mutanen Biriya daban suke da na Tasalunika, sun yarda da
sakon Bulus da zuciya daya, suna kuma binciken littattafai kowace rana
domin su tabbatar da sakon Bulus, ko gaskiya ne. 12 Saboda haka mutane
da yawa cikin su sun ba da gaskiya, tare da wadansu sannanun mata
Helenawa da maza da yawa. 13 Amma da Yahudawan Tasalunika suka ji
cewa Bulus yana wa'azin kalmar Allah a Biriya, sun haura can, sun tada
hankulan jama'a. 14 Nan da nan, masu bi na Biriya sun dauki Bulus sun
aika shi zuwa teku, an bar Sila da Timoti a Biriya tukuna. 15 Wadanda sun
fitar da Bulus, sun kai shi har zuwa birnin Atina. Bulus ya ba su sako, su
fada wa Sila da Timoti suyi hanzari su same shi. 16 Sa'anda Bulus yana
jiran zuwan Sila da Timoti a Atina, ya yi fushi a ransa, da ya ga birnin
cike da gumakai. 17 Ya tattauna da Yahudawa a cikin majami'a tare da
masu yin sujada ga Allah, da kuma wadanda yake samu a kowace rana, a
kasuwa. 18 Amma wadan su Abikuriyawa da masana sun yi karo da shi.
Wadansun su na cewa, "Menene wannan sakaren ke cewa?" Wadansu
kuma sun ce, "Da alama mai wa'azi ne na wasu alloli dabam," domin yana
wa'azin Yesu da tashin sa daga matattu. 19 Suka dauki Bulus zuwa Tudun
Arasa, suna cewa, "Ko za ka sanar mana da wannan sabuwar koyaswar
taka? 20 Abubbuwan da kake fadi, baki ne a gare mu. Muna so mu san
ma'anar su." 21 (Atiniyawa da bakin da ke cikinsu, suna ba da lokacin su
ga fadin sabobbin abubuwa da sauraron su). 22 Bulus ya tsaya a tsakiyar
Tudun Arasa ya ce, "Ku mutanen Atiniya na lura masu kwazon addini ne
ku. 23 Na lura da abubuwan sujadar ku yayin da nake zagawa, amma na ga
wani bagadi da rubutu a kansa mai cewa, "Ga Allah wanda ba a sani ba."
Abin da kuke bauta wa cikin rashin sani, shi nake sanar maku. 24 Allahn
da ya yi duniya da kome da ke cikinta, tun da ya ke shine Ubangijin sama
da kasa, ba ya zama a haikalin da mutane suka gina da hannu. 25 Ba ya
neman taimakon kowa, babu kuma wanda ya isa ya ba shi. Shine ke ba da
rai, da numfashi da kowanne abu. 26 Daga mutum daya ya hallici dukan
al'umman duniya, ya rarraba, ya kuma sanya kowa a inda ya shirya masa.
27 Domin su nemi Allah ko za su iya kaiwa zuwa gareshi su same shi, ga
shi kuwa ba ya nesa da kowannenmu. 28 A cikinsa muke rayuwa, muna
walwala, kamar yadda wani daga cikin masananku yace, 'Mu 'ya'yansa ne'.
29 Idan mu 'ya'yan Allah ne, bai kamata mu danganta Allah da zinariya ko
azurfa, ko kuma duwatsu da itatuwa da an sassaka ba. 30 Saboda haka
ne, Allah ya kawar da kwanakin jahilci, amma ya ba da umarni kowa a
ko'ina ya tuba. 31 Akwai ranar da ya shirya zai yi wa duniya shari'a cikin

adalci, ta wurin mutumin da ya zaba. Allah ya nuna wannan mutumin, ta
wurin ta da shi daga matattu''. 32 Da mutanen Atina sun ji batun tashi daga
matattu, wadansu suka yi wa Bulus ba'a; amma wadansu kuma sun ce, ''Za
mu saurare ka kuma, a kan wannan maganar.'' 33 Bayan haka, Bulus ya
bar su. 34 Amma wasu maza a cikinsu sun yarda da bisharar, sun ba da
gaskiya, hade da Diyonisiyus dan Majalisar Tudun Arasa da wata mace
mai suna Damaris, da wadansu tare da su.

18

1 Bayan haka sai Bulus ya tafi Antakiya daga nan, ya wuce Korinti. 2 A
can ya sadu da wani Bayahude mai sunan Akila, dan kasar Buntus ne; bai
dade da zuwa garin ba, daga Italiya ya zo da matarsa mai suna Balkisu,
saboda Kalaudiyas ya ba da umarni dukan Yahudawa su bar Roma; sai
Bulus ya je wurinsu. 3 Bulus ya zauna a gidansu don sana'arsu daya ce,
wato, masu aikin Tanti ne. 4 Saboda haka Bulus na zuwa majami'a, yana
yin nazari tare da su a kowace Asabaci. Yana kokari ya rinjayi Yahudawa
da Helinawa. 5 Amma a lokacin da Sila da Timoti suka iso Makidoniya,
Ruhu ya matsa Bulus ya shaida wa Yahudawa cewa Yesu Almasihu ne.
6 Lokacin da Yahudawa suka tayar masa suna zarginsa. Bulus ya kakkabe
rigansa a gabansu yana cewa, “Alhakin jininku yana kanku; daga yanzu
zan koma wurin al'ummai.” 7 Da ya bar wurinsu, ya tafi gidan Taitus
Yustus mai wa Allah sujada. Gidansa na kusa da majami'a. 8 Kiristus shine
shugaban majami'a, sai shi da dukan iyalin gidansa sun ba da gaskiya ga
Ubangiji. Korantiyawa da yawa suka ji jawabin Bulus suka ba da gaskiya,
aka yi masu Baftisma. 9 Da dare Ubangiji ya ce wa Bulus a cikin wahayi,
“Kada ka ji tsoro, amma ka yi magana kada kuma ka yi shuru. 10 Gama ina
tare da kai, ba wanda zai cutar da kai, gama ina da mutane anan garin.”
11 Bulus ya zauna a nan tsawon shekara daya da wata shida, yana koyar
masu da maganar Allah. 12 Amma da Galiyo ya samu zaman gwamnan
Akaya, sai Yahudawa suka tayar wa Bulus har suka kai shi gaban dakalin
shari'a. 13 Suna cewa, “Wannan mutumin yana kokarin rinjayar mutane
su yi sujadar da ta saba wa dokarmu.” 14 Duk da haka kafin Bulus ya
yi magana, Galiyo ya ce wa Yahudawa, “Ku Yahudawa in da karar ku ta
wani babban laifi ce wanda ya aikata, da sai in hukunta. 15 Amma tun da
ya ke akan al'amurar, kalmomi ne, da ta sunaye da dokokin ku, ku je ku
sasanta al'amuran ku.” 16 Galiyo ya kore su daga dakalin shari'a. 17 Saboda
haka sai suka kama Sastanisu, suka yi masa duka sosai a gaban dakalin
shari'a. Amma Galiyo bai damu da yadda suka karasa ba. 18 Bulus kuwa,
bayan ya zauna tare da su na wasu kwanaki masu yawa, ya bar 'yan'uwan
zuwa Suriya ta jirgin ruwa, tare da Balkisu da Akila. Kafin ya bar tashar
jiragen ruwa da ke a Sankuriya, ya tafi saboda ya aske kansa, domin ya
dauki alkawarin Banazare. 19 Da suka iso Afisa, Bulus ya bar Balkisu da
Akila anan. Shi kuwa ya shiga majami'ar Yahudawa yana nazari tare da
su. 20 Da suka roki Bulus ya zauna da su na tsawon lokaci, bai yarda ba.
21 Ya kama hanyarsa ya bar su ya ce, “In Allah ya yardar mani zan dawo
wurinku wata rana.” Sai ya shiga jirgin ruwa daga Afisa. 22 Daga saukar
su a Kaisariya, sai ya haura zuwa Urushalima ya gai da iklisiya daga nan
ya tafi Antakiya. 23 Bayan ya zauna na dan lokaci a wurin, Bulus ya kama
hanyarsa zuwa yakin Galatiya da Firjiya anan ya karfafa almajirai. 24 A
nan dai akwai wani Bayahude mai suna Afolos, dan asalin Iskandariya ne
da haihuwa, ya zo Afisa. Shi masani ne a maganar Allah. 25 Afolos dai ya

sami horo daga maganar Ubangiji. Shi mai kokari ne a ruhu, yana wa'azi
da koyarwa daidai game da Yesu. Amma ya san da Baftismar Yahaya ne
kadai. [26] Afolos ya fara wa'azinsa da gabagadi a cikin majami'a. Da Balkisu
da Akila suka ji shi sai suka yi abokantaka da shi, suka kara bayyana masa
game da labarin hanyar Allah mafi daidai. [27] Da ya so ya wuce zuwa cikin
Akaya 'yan'uwa suka karfafa shi, sun rubuta wa almajiran da ke a Akaya,
don su karbe shi da hannu biyu. Da ya iso wurinsu, ya kuwa karfafa
'yan'uwa da sun ba da gaskiya ta wurin alheri. [28] Afolos ya ba Yahudawa
mamaki da irin ikon da yake da shi da gwanintarsa, yadda yake nunawa
daga nassoshi cewa Yesu shine Almasihu.

19

[1] Sa'adda Afolos yake a Koranti, Bulus ya zagaya kasar tudu ya zo birnin
Afisa, a nan kuma ya sami wadansu almajirai. [2] Bulus ya ce masu, “Ko
kun karbi Ruhu Mai Tsarki sa'anda kuka ba da gaskiya?” Suka amsa, “A'a
bamu taba jin labarin Ruhu Mai Tsarki ba. [3] Bulus ya ce, “Wacce irin
baftisma aka yi maku?” Suka ce, “Baftismar Yahaya” [4] Bulus ya amsa ya
ce, “Yahaya ya yi wa mutane baftismar tuba, ya ce su ba da gaskiya wanda
zai zo bayansa, wato, Yesu kenan.” [5] Da mutanen suka ji haka, sai aka yi
masu baftisma cikin sunan Ubangiji Yesu. [6] Sa'adda Bulus ya dibiya hannu
a kansu, Ruhu Mai Tsarki kuma ya sauka a kansu suka yi magana da
harsuna da kuma annabci. [7] Su wajen mutum goma sha biyu ne. [8] Bulus
ya shiga majami'a ya yi ta koyarwa gabagadi misalin tsawon wata uku.
Yana bi da su cikin nazarin maganar yana fahimtar da mutane su gaskanta
game da abubuwa da suka shafi mulkin Allah. [9] Amma sa'adda wadansu
Yahudawa suka taurare, suka ki yin biyayya, sai suka fara bata hanyar
Almasihu a gaban taron. Saboda haka sai Bulus ya janye daga wurinsu
tare da wadanda suka ba da gaskiya. Ya fara koyarwa a makarantar
Tiranus. [10] Haka ya cigaba shekaru biyu har duk mazaunan Asiya suka ji
maganar Ubangiji, Yahudawa da Helenawa. [11] Allah ya yi manyan al'ajibai
ta hannun Bulus, [12] har marasa lafiya suka warke, mugayen ruhohi suka
fito daga cikin mutane, sa'adda suka karbi kyallaye da mayafai daga jikin
Bulus. [13] Amma akwai Yahudawa masu tsubu da suka biyo ta wajen, suka
dauka wa kansu su yi amfani da sunan Yesu. Suka ce, “Mun dokace ku
cikin sunan Yesu wanda Bulus yake wa'azinsa, ku fita.” [14] Wadanda suka
yi wannan su bakwai ne 'ya'yan wani babban firist Bayahude mai suna
Siba. [15] Mugun ruhun ya amsa ya ce, “Na san Yesu, na san Bulus, amma
ku, su wanene?” [16] Sai mugun ruhun da ke cikin mutumin ya fada a kan
matsubatan ya fi karfinsu ya kuma bubuge su. Suka runtuma da gudu suka
fice daga dakin tsirara da raunuka. [17] Wannan ya zama sanannen abu ga
dukan mutane, Yahudawa da Helenawa mazaunan Afisa. Suka ji tsoro
kwarai, sunan Ubangiji Yesu ya sami daukaka. [18] Masu bi da yawa kuma,
suka zo suka furta mugayen ayyukan da suka aikata. [19] Masu sihiri suka
kawo littattafansu suka kona a gaban mutane. Da aka yi jimilar tamaninsu,
aka samu sun kai dubu hamsin na azurfa. [20] Sai maganar Ubangiji ta yadu
da iko ta hanyoyi da yawa. [21] Da Bulus ya kammala aikinsa na bishara a
Afisa, Ruhu ya bishe shi sai ya bi ta Makidoniya da Akiya a kan hanyarsa
zuwa Urushalima. Ya ce, “Bayan na je can, dole in je Roma.” [22] Bulus ya
aiki almajiransa biyu Timoti da Irastus zuwa Makidoniya, wadanda suka

taimake shi. Amma shi da kansa ya jira a Asiya na dan lokaci. 23 A wannan
lokacin sai aka yi babban tashin hankali a Afisa game da wannan Hanyar.
24 Wani Makeri mai suna Damatrayus wanda ke kera sifoffin gunkin azurfa
na Dayana, wanda sana'a ce mai kawo wa makera riba sosai. 25 Ya tattara
makera ya ce da su, “Kun sa ni da wanan sana'a ne muke samun kudi
mai yawa. 26 Kun gani kun kuma ji cewa, ba a Afisa kadai ba, amma
har da fadin kasar Asiya wannan Bulus ya rinjayi mutane da yawa. Yana
cewa babu alloli da ake kerawa da hannu. 27 Ba sana'ar mu kadai ke cikin
hatsari ba, amma har da haikalin allahnmu Dayana babba zai zama mara
amfani. Ta haka za ta rasa girmanta, ita da dukan kasar Asiya da duniya
ke wa sujada.” 28 Da suka ji haka sai suka fusata kwarai, suka yi kira
mai karfi suna cewa “Mai girma ce Dayana ta Afisa.” 29 Gari gaba daya
ya rude, jama'a kuma sun hanzarta zuwa wurin taron. Kafin wannan
lokaci, sun riga sun kama abokan tafiyar Bulus, wato Gayus da Aristakas
wadanda suka zo daga Makidoniya. 30 Bulus ya yi niyya ya shiga cikin
taron jama'ar, amma almajiran suka hana shi. 31 Haka nan ma wadansu
abokan Bulus da ke shugabanin yankin al'umma Asiya sun aika masa da
roko mai karfi kada ya shiga dandalin. 32 Wadansu mutane na kirarin wani
abu, wadansu kuma na kirarin wani abu dabam, domin jama'a sun rude.
Da yawa daga cikinsu ma ba su san dalilin taruwarsu ba. 33 Yahudawa
suka kawo Iskandari ya tsaya a gaban taruwan jama'a. Iskandari ya mika
hannunsa sama domin ya yi bayani ga jama'a. 34 Amma da suka gane shi
Bayahude ne, sai dukansu suka kwala ihu wajen sa'a biyu, “Mai girma
ce Dayana ta Afisa.” 35 Da magatakardar garin ya sha kan jama'a, sai ya
ce, “Ya ku mutanen Afisa, wanene bai san cewa birnin Afisa cibiya ce
na allahn nan Dayana mai girma da na sifar da ta fado daga sama ba?
36 Tun da ba a karyata wadannan abubuwa ba, ya kamata ku yi shuru don
kada ku yi wani abu a gaggauce. 37 Gama kun kawo wadannan mutane a
wannan dakin sharia ba a kan su mafasa ne na haikali ba ko kuma masu
sabo ga allahnmu ba. 38 Saboda haka idan Damatrayas da makeran da
ke tare da su na da wata tuhuma a kan wani, kotuna suna nan a bude
masu shari'a kuma suna nan. Ba ri su kai karar junansu. 39 Amma idan
akwai maganganu na dubawa, za a daidaita su a taronmu na lokaci lokaci.
40 Domin hakika muna cikin hatsarin zargi game da hargitsin yau. Babu
dalilin wanan yamutsi domin ba mu da bayani a kansa.” 41 Da ya fadi
haka, sai ya sallami taron.

20

1 Bayan da rikici ya kare, Bulus ya aika a kira al'majiran, ya karfafa su.
Sa'annan ya yi bankwana da su, ya tashi zai tafi Makidoniya. 2 Bayan
ya ratsa cikin lardunan yana yi wa masu bi gargadi sosai, sai ya zo
kasar Helenawa. 3 Sa'adda ya yi wata uku a wurin, Yahudawa suka
kulla masa makirci, yayin da yake shirin hawa Jirgi zuwa Suriya, sai
ya canza ra'ayi ya koma ta Makidoniya. 4 Masu yi wa Bulus rakiyar
zuwa yankin Asiya sun hada da Sobatarus dan Burus daga Biriya; Gayus
mutumin Derbe; Timoti da Aristakus da Sakundus, dukansu masu bi ne
daga Tasalonika; da Tikikus da Trofimus daga Asiya. 5 Amma wadansu
har suka rigaye mu, suka jira mu a Taruwasa. 6 Da muka shiga Jirgi daga
Filibi bayan kwanakin Gurasa mara yisti; bayan kwanaki biyar muka iske
su a Taruwasa; kwananmu bakwai a wurin. 7 A rana ta fari ga mako, da

muka taru domin karya gurasa. Bulus ya yi wa masubi jawabi, don ya
yi niyyar ya tafi da wayewar gari; jawabinsa ya kai har tsakar dare. 8 A
benen da suka taru akwai fitilu da yawa. 9 Wani matashi mai suna Aftikos
yana zaune a kan taga, barci mai nauyi ya dauke shi; da shike Bulus ya
tsawaita jawabinsa, saurayin da shike barci mai nauyi ya dauke shi sai ya
fado daga kan bene na uku aka dauke shi matacce. 10 Sai Bulus ya sauka
ya mike a bisansa ya rungume shi, sa'annan ya ce, “Kada kowa ya damu;
domin yana darai bai mutu ba.” 11 Sa'annan ya hawo kan bene domin cin
gurasa tare da su, ya yi magana da su har gari ya waye daga nan ya bar su.
12 Suka kawo saurayin da rai, sun sami ta'aziya ba kadan ba. 13 Amma mu,
da muka riga Bulus zuwa gun Jirgin, muka shiga zuwa Asos, mun shirya
mu dauki Bulus a jirgi amma shi ya kudurta ya yi tafiya a kasa. 14 Da muka
sadu a Asos, mun dauke shi a Jirgin ruwa zuwa Mitilitus. 15 Bayan tashin
mu daga can, washegari muka zo tsibirin Kiyos. Washegari kuma muka zo
birnin Militus. 16 Amma Bulus ya kudurta wucewa Afisa a Jirgi, don kada
ya bata lokaci a Asiya, don yana sauri in ya yiwu ranar Fentekos ta same
shi a Urushalima. 17 Daga Militus ya aika a kira masa dattawan iklisiyar
Afisa. 18 Da suka zo wurinsa sai ya ce masu, “Ku da kanku kun san tun
daga ranar da na sa kafata a Asiya, irin zaman da muka yi da kasancewar
mu tare. 19 Na bauta wa Ubangiji da tawaliu har da hawaye, da wahalun
da na sha saboda makircin Yahudawa. 20 Kun sani ban ji nauyin sanar
da ku kowanne abu mai amfani ba, na bi ku gida gida ina koyar da ku
abubuwa a sarari. 21 Kunsan yadda na gargadi Yahudawa da Hellenawa
game da tuba ga Allah da bangaskiya ga Ubangiji Yesu. 22 Yanzu fa, gashi,
zan tafi Urushalima, Ruhu Mai Tsarki ya nuna mani a fili dole in je, ban san
abin da zai faru da ni a can ba. 23 Sai dai Ruhu Mai Tsarki ya nuna mani a
kowanne gari cewa, sarkoki da wahalu suna jira na. 24 Amma ban dauka
cewa raina yana da wani amfani gare ni ba, domin in cika tsere da hidimar
da na karba daga wurin Ubangiji Yesu, ta shaidar bisharan alherin Allah.
25 Yanzu fa, duba, na san dukanku, wadanda na yi wa wa'azin mulkin
Allah, ba za ku kara gani na ba. 26 Don haka na shaida maku a wannan
rana, ba ni da alhakin jinin kowanne mutum. 27 Don banji nauyin sanar
maku da dukan nufin Allah a gare ku ba. 28 Saboda haka ku kula da
kanku, da masubi da Ruhu Mai Tsarki ya sanya ku shugabanni. Ku kula
ku yi kiwon iklisiyar Allah, wadda ya saya da jininsa. 29 Na sani cewa
bayan tafiyata, kyarketai masu zafi za su shiga tsakaninku, kuma baza su
rangwanta wa masubi ba. 30 Na sani har daga cikinku wadansu mazaje za
su zo su fadi gurbattatun zantattuka, domin su janye almajirai zuwa gare
su. 31 Saboda haka ku yi lura. Ku tuna da cewa shekara uku ban fasa yi wa
kowannenku gargadi da hawaye dare da rana ba. 32 Yanzu ina mika ku ga
Allah, da maganar Alherinsa, wadda take da ikon gina ku ta kuma ba ku
gado tare da dukan wadanda ke cikin kebabbu na Allah. 33 Ban yi kyashin
azurfa, ko zinariya, ko tufafin wani ba. 34 Ku da kanku kun sani na yi aiki
da hannuwana, na biya bukatu na da na wadanda ke tare da ni. 35 Na
zama maku abin koyi a kowace hanya game da yadda za ku taimaka wa
nakasassu ta wurin aiki, da yadda za ku tuna da maganar Ubangiji Yesu,
maganar da shi da kansa ya ce: ''Bayarwa tafi karba albarka.'' 36 Bayan da
ya yi magana haka, ya durkusa ya yi addu'a tare da su duka. 37 Dukansu
kuwa suka yi kuka mai tsannani, suka rungume shi kuma suka sunbace
shi. 38 Suka yi bakin ciki musamman domin abin da ya ce masu, ba za

su kara ganinsa ba. Sai dukansu suka yi masa rakiya zuwa wurin jirgin
ruwa.

21

[1] Da muka rabu da su, muka shiga jirgin ruwa muka mike hanya zuwa
birnin Kos, washegari sai birnin Rodusa, daga nan sai kuma zuwa birnin
Batara. [2] Da muka sami jirgi mai hayewa zuwa Fonisiya sai muka shiga.
[3] Da muka hango tsibirin Kubrus muka bar shi a hagun mu muka nufi
Suriya, muka sauka a birnin Taya domin a nan ne jirgin ruwan zai sauke
kayansa. [4] Bayan mun sami almajirai sai muka zauna can kwana bakwai.
Al'majiran suka ce ma Bulus, ta wurin Ruhu, kada ma ya je Urushalima.
[5] Bayan 'yan kwanaki muka cigaba da tafiyarmu. Dukansu da matansu
da 'ya'yansu suka raka mu har bayan birnin. Sa'annan muka durkusa a
bakin gacci muka yi addu'a muka yi sallama da juna. [6] Sai muka shiga
jirgin ruwa, su kuma suka koma gida. [7] Da muka gama tafiyarmu a Taya
muka iso Talamayas. A nan ne muka gaisa da 'yan'uwa, muka zamna
kwana daya da su. [8] Washegari muka tashi muka tafi Kaisariya. Muka
shiga gidan Filibus mai shaida bishara, daya daga cikin bakwai din, muka
zauna da shi. [9] Wannan mutum yana da 'ya'ya hudu mata, budurwai masu
yin annabci. [10] Sa'anda muka zauna can 'yan kwanaki, wani annabi ya zo
daga Yahudiya mai suna Agabus. [11] Ya zo wurinmu ya dauki damarar
Bulus ya daure tasa kafar da hannayensa ya ce, “Ruhu Mai Tsarki ya ce,
'Haka Yahudawa za su daure mai wannan damarar, zasu kuma bashe shi
ga al'ummai.'” [12] Da muka ji wannan sakon, sai dukanmu da mazaunan
wurin muka roki Bulus kada ya tafi Urushalima. [13] Sai Bulus ya amsa ya ce,
“Me kuke yi, kuna kuka kuna karya mani zuciya? Bama a shirye don dauri
kadai nake ba har ma da mutuwa a Urushalima, sabili da sunan Ubangiji
Yesu.” [14] Tun da Bulus bashi da niyyar a rinjaye shi, muka daina kuka
muka ce, “Bari nufin Ubangiji ya tabbata.” [15] Bayan wadannan kwanaki,
muka dauki jakkunanmu muka haura Urushalima. [16] Wadansu almjirai
daga Kaisariya suka bi mu. Sun zo ne tare da wani ana ce da shi Manason,
mutumin Kuburus mai bi na farko, wanda za mu zauna da shi. [17] Da muka
isa Urushalima, 'yan'uwa suka marabce mu da farin ciki. [18] Washegari
Bulus ya tafi tare da mu zuwa wurin Bitrus, dukan dattawa kuma suna
nan. [19] Bayan ya gaishe su, sai ya shaida masu daya bayan daya abubuwan
da Allah ya yi cikin al'ummai ta wurin hidimarsa. [20] Da suka ji haka, suka
yabi Ubangiji suka ce masa, “Ka gani, dan'uwa, dubban Yahudawa sun
bada gaskiya suna kuma da niyyar kiyaye shari'a. [21] An kuma gaya masu
a kanka cewa, kana koya wa Yahudawan da suke zaune cikin al'ummai su
yi watsi da Musa. Kana koya masu kada su yi wa 'ya'yansu kaciya, kada
kuma su bi tsofaffin al'adu. [22] Me ya kamata mu yi? Hakika za su ji ka zo.
[23] Sabo da haka ka yi abin da muka fada maka yanzu. Muna da maza hudu
da suka dauki wa'adi. [24] Tafi da wadannan ka tsarkake kanka tare da su,
ka dauki dukan dawainiyar su dana askin kai. Ta haka kowanne mutum
zai sani abubuwan da ake fadi a kanka karya ne. Za su sani cewa kai
mai kiyaye shari'a ne. [25] Game da al'umman da suka bada gaskiya mun yi
masu wasika, mun bada umarni su kaurace kansu daga sadakokin da aka
mika wa gumaku, da jini, da abin da aka makare da kuma fasikanci. [26] Sai
Bulus ya dauki mazannan, washegari ya tsarkake kansa tare da su, suka
shiga haikali, domin ya sanar da cikar ranakun tsarkakewarsu, wato ranar
ba da sadaka domin kowanne dayansu. [27] Da kwanakin nan bakwai suka

yi gab da cika, wadansu Yahudawa daga Asiya suka ga Bulus a haikali, sai
suka zuga taro, suka danke shi. 28 Suna ta kururuwa, “Mutanen Isra'ila ku
taimaka mana. Wannan shine mutumin da ke koya wa dukan mutane
ko'ina abubuwa gaba da mutane, da shari'a da kuma wannan wurin.
Banda haka ya kawo Helenawa cikin haikalin nan ya kazantar da wannan
wuri tsatsarka.” 29 Domin dama sun ga Tarofimas mutumin Afisa tare da
Bulus cikin birni, suka yi zaton ya kawo shi cikin haikali. 30 Sai duk gari ya
rude, mutane suka runtuma suka danke Bulus. Suka ja shi waje daga cikin
haikalin, nan da nan aka rufe kofofin. 31 Suna kokarin kashe shi kenan,
sai labari ya kai wurin hafsan sojoji cewa Urushalima duk ta yamutse da
tarzoma. 32 Nan take ya dauki mayaka da jarumawa, suka sheka da gudu
wurin taron. Da mutane suka ga hafsan sojoji da rundunansa sai suka
daina dukan Bulus. 33 Sai hafsan ya tafi ya danke Bulus ya sa aka daure shi
da sarkoki biyu. Ya tambaya ko shi wanene da kuma laifinsa. 34 Wadansu
cikin taron suna ta kururuwa wadansu su ce wannan, wadansu su ce,
wancan. Tunda hafsan bai fahimci abin da suke fadi ba, sabo da ihunsu,
ya dokaci a shigar da Bulus farfajiyar sojoji. 35 Da suka kai matakala,
sojoji suka dauki Bulus sabo da tsananin husatar taron jama'a. 36 Domin
taron suka biyo baya suna ihu suna cewa, “A kashe shi.” 37 An kusa shigar
da shi farfajiyan kenan sai Bulus ya ce wa babban hafsan, “Ko ka yarda
inyi magana da kai?” Hafsan ya ce, “Ka iya Helenanci? 38 Ashe ba kai
ne Bamasaren nan da kwanakin baya ka haddasa tawaye, ka dauki 'yan
ta'adda dubu hudu ka kai su jeji ba?” 39 Bulus ya ce, “Ni Ba'ibrane ne daga
birnin Tarsus a Kilikiya. Ni dan kasar babban birni ne. Ka amince mani
in yi magana da mutanen.” 40 Da hafsan ya bashi izni, Bulus ya mike a kan
matakala ya daga hannayensa sama ya yi nuni su yi shuru. Da wuri ya yi
tsit, Bulus ya yi masu magana da Ibraniyanci. Ya ce,

22

1 “Yanuwa da Ubanni, ku saurari kariya ta zuwa gare ku yanzu.” 2 Da
taron sun ji Bulus na magana a harshen Ibraniyawa sai sun yi tsit. Ya
ce, 3 Ni Bayahude ne daga garin Tarwasa na Kilikiya, amma a karkashin
Gamaliyal aka ilimantar da ni. An horar da ni sosai bisa ga bin hanyar
dokokin kakkaninmu. Ina da himma ga bin Allah kamar yadda ku ma
kuna da ita. 4 Na tsananta wa wannan Hanyan har ga mutuwa; na daure
maza da mata sa'annan na jefa su cikin gidan yari. 5 Hakannan ma
babban firist da dukan dattawa za su ba da shaida cewa na karbi izini
daga wurinsu domin 'yan'uwa da ke a Dimashku, saboda in tafi can. Haki
na shine in daure mabiyan Hanyan nan, in kawo su Urushalima domin
a hukunta su. 6 Sa'anda ina cikin tafiya, ina kuma kusa da Dimashku, da
tsakar rana sai farat daya ga babban haske daga sama ya haskaka kewaye
dani. 7 Na fadi kasa sa'anan na ji murya na ce da ni, 'Shawulu, Shawulu,
don me kake tsananta mani?' 8 Na amsa, 'Wanene kai, Ubangiji?' Ya ce
mani, 'Nine Yesu Banazarat wanda kake tsananta wa.' 9 Wadanda ke tare
da ni sun ga hasken, amma ba su gane muryar wanda ya yi magana da
ni ba. 10 Na ce, 'Me zan yi ya Ubangiji?” Ubangiji ya ce mani, 'Tashi ka
tafi cikin Dimashku, a can za a fada maka abinda wajibi ne ka yi. 11 Ban
iya ganin wuri ba domin walkiyar hasken, sai na tafi cikin Dimashku ta
wurin jagorancin wadanda ke tare da ni. 12 A can na sami wani mai suna
Ananiya, mai tsoron Allah bisa ga sharia, da kyakyawan suna kuma a
gaban Yahudawa da ke zama a can. 13 Ya zo gare ni ya ce, 'Dan'uwa

Shawulu, karbi ganin gari.' A daidai wannan sa'a na gan shi. 14 Sa'annan
ya ce, 'Allah na kakkaninmu ya zabe ka ka san nufinsa, ka ga Mai Adalcin
nan, ka kuma ji muryar da ke fitowa daga bakinsa. 15 Gama za ka zama
mashaidinsa ga dukan mutane game da abinda ka gani da wanda ka ji. 16 A
yanzu me ka ke jira? 'Tashi a yi maka baftisma a wanke zunubanka, kana
kira bisa sunansa.' 17 Bayan da na dawo Urushalima, sa'anda ina addu'a
a cikin haikali, sai na karbi wahayi. 18 Na gan shi ya ce mani, 'Gaggauta
ka bar Urushalima yanzu, domin ba za su yarda da shaidarka game da
ni ba.' 19 Na ce, 'Ubangiji, su da kansu sun san yadda na sa su a kurkuku
na kuma doddoke wadanda suka gaskanta da kai a kowacce masujada.
20 A sa'anda a ke zubar da jinin mashaidinka Istifanus, ina nan tsaye ina
goyon baya, ina kuma lura da rigunan wadanda suka kashe shi.' 21 Amma
ya ce mani, 'Tafi, domin zan aike ka can wurin Al'ummai.' 22 Mutanen
sun bar shi yayi magana har zuwa ga wannan lokacin. Amma sai suka ta
da murya suna cewa, 'A kawar da wannan dan taliki daga duniya: don
bai kamata ya rayu ba.' 23 Sa'anda suke tadda muryarsu, suna jefar da
tufafinsu da kuma baza kura a iska, 24 babban hafsan ya umarta a kawo
Bulus a farfajiyan. Ya umarta da cewa a bincike shi da bulala, domin ya
san dalilin da suka ta da ihu gaba da shi haka. 25 Bayan da suka daure shi
da tsirkiya, Bulus ya ce wa Jarumin da ke kusa da shi, “Ko daidai ne bisa
ga doka a yi wa Barome wanda ma sharia ba ta kashe shi ba bulala?” 26 Da
Jarumin ya ji haka, ya tafi wurin babban hafsan, yana cewa, “Me kake so
ka yi? Gama wanan mutumin dan asalin Roma ne.” 27 Babban hafsa ya
zo ya ce masa, “Gaya mani, kai dan asalin Roma ne?” Bulus ya ce, “Haka
ne.” 28 Babban hafsan ya amsa masa, “Da kudi masu yawa na sayi yancin
zama dan kasa.” Amma Bulus ya ce, “An haife ni dan kasar Roma. 29 “Sai
mutanen da sun zo su tuhume shi sun bar shi nan da nan. Babban hafsa
shi ma ya tsorata da ya gane Bulus dan asalin Roma ne, domin ya riga ya
daure shi. 30 Washegari, babban hafsan ya so ya san gaskiyar tuhuma da
Yahudawa suke yi a kan Bulus. Sai ya kwance shi daga sarka, ya kuma
umarci babban firist da dukan majalisa su sadu. Sai ya kawo Bulus ya sa
shi a tsakiyarsu.

23

1 Bulus ya kura wa yan majalisa ido yace, "'Yan'uwa, na yi rayuwa tare da
Allah da lamiri mai kyau har wannan ranan." 2 Babban firist Hannaniya
ya ba wandanda suke tsaye tare da shi urmarni su buge bakinsa. 3 Bulus
ya ce, “Allah zai buge ka, kai munafiki. Kana zama domin ka shari'anta
ni da shari'a, kuma ka umarce a buge ni, gaba da sharia?" 4 Wanda suka
tsaya a gefe suka ce, "Kada ka zage babban firis na Allah." Bulus yace, "Ban
sani ba, 'yan'uwa, cewa shi babban firis ne. 5 Domin a rubuce yake, Ba za
ku zargi shugaban mutanenku ba." 6 Da Bulus ya ga cewa, daya bangaren
Sadukiyawa ne dayan kuma Farisawa, ya yi magana da karfi a majalisa,
"'Yan'uwa, ni Bafarise ne, dan Farisawa. Don tabbacin tashin matattu
ne kuna shari'anta ni." 7 Daya fadi haka, mahawara ta fara a tsakanin
Farisawa da Sadukiyawa, sai taron ya rabu kashi biyu. 8 Don Sadukiyawa
suka ce babu tashin matattu, babu mala'iku, babu kuma ruhohi, amma
Farisawa suka ce dukan abubuwan nan sun kasance. 9 Sai mahawara ta
tashi, wadansu marubutan Farisawa suka tashi da mahawara cewa, "Ba
mu same mutumin nan da laifi ba sam. Ko mala'iku da ruhohi ne suka

yi masa magana?" 10 Da jayayya ta tashi, babban hafsa ya ji tsoro kada
su yayaga Bulus, sai ya umarce sojoji suje su kwato shi da karfi daga 'yan
majalisa, su tafi da shi farfajiya. 11 Da dare Ubangiji ya tsaya kusa da
shi yace, "Kada ka ji tsoro, kamar yadda ka ba da shaida game da ni a
Urushalima, dole zaka sake zama shaida a Roma." 12 Da gari ya waye,
wadansu Yahudawa sun yi yarjejeniya suka dauka wa kansu la'ana: suka
ce ba za su ci ba ba za su sha ba sai sun kashe Bulus. 13 Mutane fiye da
arba'in suka kulla wannan makirci. 14 Suka je wurin manyan firistoci da
dattawa suka ce, "Mun sa wa kanmu la'ana, ba za mu ci ba, ba za mu sha
ba sai mun kashe Bulus. 15 Yanzu, bari majalisa ta ba wa babban hafsa
izini a kawo shi a gaba, kamar zai yanke hukunci. Mu kam, a shirye muke
mu kashe shi kafin ya iso nan. 16 Amma dan yar'uwan Bulus ya ji suna
labe, sai ya tafi ya shiga farfajiyar ya fada wa Bulus. 17 Bulus ya kira daya
daga cikin jarumai yace, "Dauki saurayin nan ka kai shi wurin babban
hafsa, don yana da abin da zai fada masa." 18 Jarumin ya dauke saurayin
ya kai shi wurin babban hafsa yace, "Bulus dan sarka ne yace in kawo
saurayin nan a gaban ka. Yana da abin da zai fada maka." 19 Babban
hafsa ya kai shi wani lungu, sai ya tambaye shi, “Menene kake so ka fada
mani?" 20 Saurayin yace, "Yahudawa sun yarda su roke ka ka kawo Bulus
gobe a majalisa, kamar zasu kara bincike a kan al'amarin. 21 Amma kada
ka yarda da su, mutane fiye da arba'in suna jiransa. Sun sa wa kansu
la'anna, ba za su ci ba ba za su sha ba sai dai sun kashe shi. Yanzu a shirye
suke; suna jira ka ba su izini." 22 Sai babban hafsa yace wa saurayin ya
tafi, da ya gama masa magana, "Kar ka fada wa wani al'amuran." 23 Sai ya
kira jarumai biyu yace, "Ku shirya sojoji dari biyu, yan dawakai saba'in,
masu daukar mashi dari biyu su tafi kaisariya karfe uku na dare." 24 Ya
umarta a shirya dabbobin da Bulus zai hawo da zasu kai shi lafiya wurin
Filikus gwamna. 25 Sai ya rubuta wasika a misalin haka: 26 Gaisuwa zuwa
Kuludiyas Lisiyas zuwa ga mai martaba gwamna Filikus. 27 Yahudawa sun
kama wannan mutumin suna shirin kashe shi, na abko masu da sojoji na
kwace shi, bayan da na ji shi Barome ne. 28 Inna son sani dalilin zarginsa,
sai na kai shi majalisa. 29 Na gane cewa ana zarginsa ne a kan tambayoyi
game da shari'ansu, amma ba wani zargi da ya cancanci dauri ko mutuwa.
30 Da aka sanar da ni shirin makircin, sai na tura shi wurinka ba da bata
lokaci ba, na umarce masu zarginsa su kawo zarginsu wurinka. Huta
lafiya.” 31 Sai sojoji suka yi biyayya da umarni da aka basu: suka dauki
Bulus suka kawo shi dadare a wurin Antibatris. 32 Da gari ya yawe, yan
dawakai suka tafi tare da shi kuma sauran sojoji suka koma farfajiya.
33 Bayan da yandawakan suka isa Kaisiririya sun mika wasika ga gwamna,
suka kuma danka Bulus a hanunsa. 34 Da gwamna ya karanta wasikar, sai
ya tambaye su daga wani yanki ne Bulus ya fito; da ya ji daga yankin
kilikiya ne, 35 Yace zan saurare ka sosai lokacin da masu zargin ka sun zo.
Sai ya umarta a tsare shi a fadar Hiridus.

24

1 Bayan kwanaki biyar, sai Ananiyas babban firist, Wasu dattawa da
wani masanin shari'a mai suna Tartilus, sun tafi can. Suka kai karar Bulus
gaban gwamna. 2 Lokacin da Bulus ya tsaya gaban gwamna, Tartilus ya
fara zarginsa yace wa gwamnan, “Saboda kai mun sami zaman lafiya;
sa'annan hangen gabanka ya kawo gyara a kasarmu; 3 don haka duk abin

da ka yi mun karba da godiya, ya mai girma Filikus. 4 Domin kada in
wahalsheka, ina roko a yi mani nasiha don in yi magana kadan. 5 An
iske mutumin nan yana barna irir iri, yana kuma zuga jama'ar Yahudawa
a dukan duniya su yi tayarwa. 6 Har ma ya yi kokarin kazantar da
haikali; saboda haka muka kama shi. [Mun so mu shari'anta masa bisa
ga dokarmu.] 7 Amma Lisiyas jami'i ya zo ya kwace shi da karfi daga
hannunmu. 8 Idan ka binciki Bulus game da wadannan al'amura, kai ma,
zai tabbatar maka abin da muke zarginsa a kai. 9 Dukan Yahudawa suna
zargin Bulus cewa wadannan abubuwa gaskiya ne. 10 lokacin da gwamnan
ya alamta wa Bulus ya yi magana sai yace, "Yanzu na fahimci cewar da
dadewa kana mulkin kasarnan, don haka da farin ciki zan yi maka bayani.
11 Zaka iya tabbatarwa cewa bai kai kwana sha biyu ba tun da nake zuwa
Urushalima don yin sujada. 12 Da suka same ni a haikali, ban yi jayayya
ko kawo rudami a tsakanin jama'a ba. 13 Don haka ba su da tabbas akan
abinda suke zargina a kansa yau. 14 Amma na sanar da kai, bisa ga abin
da suke kira darika, haka ni ma nake bautawa Allah na kakanninmu. Na
yi aminci wajen kiyaye dukan abin da ke a rubuce a Attaurat da litattafan
annabawa. 15 Ina sa bege ga Allah, kamar yadda za a yi tashin matattu,
masu adalci da miyagu; 16 a kan haka kuma, nake kokarin zama mara
abin zargi a gaban Allah da mutane ina yin haka cikin dukan al'amura.
17 Bayan wadansu shekaru na zo in kawo wasu sadakoki da baikon yardar
rai. 18 Cikin kudurin yin haka, sai wasu Yahudawa daga kasar Asiya
suka iske ni a cikin ka'idodin tsarkakewa a haikali, ba da taro ko ta da
hargitsi ba. 19 Yakamata wadannan mutanen su zo gabarka a yau, har
idan suna da wani zargi a kai na. 20 In kuwa ba haka ba bari mutanennan
su fada in sun taba iske ni da wani aibu a duk lokacin da na gurfana a
gaban majalisar Yahudawa; 21 sai dai ko a kan abu daya da na fada da
babbar murya sa'adda na tsaya a gabansu, 'Wato batun tashin matattu
wanda ake tuhumata ake neman yi mani hukunci yau.'" 22 Filikus yana
da cikakken sanin tafarkin Hanyar, shi yasa ya daga shari'ar. Yace da su,
"Duk sa'anda Lisiyas mai ba da umarni ya zo daga Urushalima, zan yanke
hukunci." 23 Sa'annan ya umarci jarumin ya lura da Bulus, amma ya yi
sassauci, kada ya hana abokansa su ziyarce shi ko su taimake shi. 24 Bayan
wadansu kwanaki, Filikus da mai dakinsa Druskila, ita Bayahudiya ce, ya
kuma aika a kira Bulus ya saurare shi game da bangaskiya cikin Kristi
Yesu. 25 Amma sa'adda Bulus yake bayyana zancen adalci, kamunkai, da
hukunci mai zuwa, Filikus ya firgita ya ce, "Yanzu ka tafi. Amma idan na
sami zarafi an jima, zan sake neman ka." 26 A wannan lokacin, yasa zuciya
Bulus zai bashi kudi, yayi ta nemansa akai-akai domin yayi magana da shi.
27 Bayan shekaru biyu, Borkiyas Festas ya zama gwamna bayan Filikus,
domin neman farin jini a wurin Yahudawa, ya ci gaba da tsaron Bulus a
gidan yari.

25

1 Da Festas ya shiga lardin, kuma bayan kwana uku, ya tashi daga
Kaisariya ya tafi Urushalima. 2 Sai babban firist da manyan Yahudawa
suka kawo wa Festas sara a kan Bulus. 3 Suka roki tagomashi wurin Festas
ya kira Bulus zuwa Urushalima domin su kashe shi a hanya. 4 Amma Festas
ya amsa masu cewa, Bulus dan sarka ne a Kaisariya, kuma ba da dadewa
ba shi da kansa zai koma can. 5 "Saboda haka duk wadanda za su iya,

su biyo mu. Idan akwai wani laifi game da mutumin, sai ku zarge shi.”
6 Bayan kwana takwas ko goma, sai ya gangara zuwa Kaisariya. Washegari
ya zauna bisa kursiyin shari'a ya bada umarni a kawo Bulus a gabansa.
7 Da Bulus ya iso, Yahudawa daga Urushalima suka tsaya kusa, suka yi ta
kawo kararraki, amma basu iya tabbatar da su ba. 8 Bulus ya kare kansa
ya ce, “Ban yi wa kowa laifi ba, ko Yahudawa, ko haikali, ko kuma Kaisar.”
9 Amma Festas yana neman farin jini wajen Yahudawa, sabo da haka ya
tambayi Bulus ya ce, “Kana so ka je Urushalima in shari'anta ka a can game
da wadannan abubuwa?” 10 Bulus ya ce, “Ina tsaye a Ddakalin Shari'ar
Kaisar inda dole a shari'anta ni. Ban yi wa Yahudawa laifi ba, kamar yadda
ka sani sosai. 11 Idan lallai na yi laifi kuma na yi abin da ya chanchanci
mutuwa, ban ki ba in mutu. Amma idan zarginsu karya ne, kada kowa
ya bashe ni gare su. Ina daukaka kara zuwa ga Kaisar.” 12 Bayan Festas
ya tattauna da majalisa ya amsa ya ce, “Kana kira ga Kaisar; za ka tafi
wurin Kaisar.” 13 Bayan wadansu kwanaki, sarki Agaribas da Barniki suka
iso Kaisariya domin su ziyarci Festas. 14 Da ya kasance kwanaki da yawa,
Festas ya fada wa sarki labarin Bulus ya ce, “Akwai wani mutum dan
sarka da Filikus ya bari a kurkuku. 15 Sa'anda nake a Urushalima, babban
firist da dattawan Yahudawa suka kawo kararsa gare ni, suka roka a kashe
shi. 16 Game da wannan na amsa na ce masu, ba al'adar Romawa ba ce
a ba da mutum tagomashi; sai wanda ake kararsa an bashi zarafi ya kare
kansa a gaban masu kararsa, ya kuma bada hujjojinsa game da kararakin.
17 Saboda haka, da duk suka taru ban bata lokaci ba, washegari na zauna
a kujerar shari'a, na ba da umarni a kawo mutumin. 18 Da masu karar
suka fadi kararsu, sai na fahimci karar ba wani muhimmin abu a cikinta.
19 Sai dai na ga cewa jayayya ce tsakanin su ta addini a kan wani Yesu da
ya mutu, wanda Bulus ya ce yana da rai. 20 Na rasa yadda zan bincike
wannan al'amarin, sai na tambaye shi ko zai je Urushalima a shari'anta
shi kan wadannan abubuwa. 21 Amma da Bulus ya nemi a lura da shi,
Kaisar ya shari'anta shi, sai na ba da umarni a ajiye shi har sai na aika
shi wurin Kaisar.” 22 Agaribas yace wa Festas. “Zan so ni ma in saurari
mutumin nan.” “Gobe za ka ji shi,” in ji Fostus. 23 Washegari Agaribas
da Barniki suka zo tare da kasaitaccen taro suka shiga dakin taro tare da
hafsoshi da shugabanin gari. Da Festas ya ba da umarni, aka fito da Bulus
wurinsu. 24 Festas ya ce, “Sarki Agaribas da dukanku da kuke tare da mu a
nan, kun ga mutumin nan, dukan Yahudawa sun gana da ni a Urushalima
da nan kuma. Suna mani ihu cewa, bai chanchanta a bar shi da rai ba.
25 Na gane bai yi wani abin da ya chanchanci mutuwa ba; amma saboda
ya daukaka kara zuwa Kaisar, na yanke shawara in aika shi. 26 Amma ba
ni da wani dalili na musamman da zan rubuta wasika ga Kaisar. Saboda
wannan dalili na kawo shi gabanku, masamman kai ya sarki Agaribas.
Domin in sami karin abin da zan rubuta game da shi. 27 Gama a ganina
wauta ce in aika dan sarka ba tare da na rubuta laifi a kansa ba.”

26

1 Sai Agaribas ya ce wa Bulus, “Za ka iya kare kan ka.” Sai Bulus ya
daga hannunsa ya fara kare kansa. 2 “Ina farinciki, ya sarki Agaribas,
game da saran da Yahudawa ke kawowa a kaina yau; 3 musamman ma
don kai masani ne game da al'adun Yahudawa da al'amuransu. Don haka,
ina rokanka ka yi hakuri ka saurare ni. 4 Hakika, dukan Yahudawa sun

san yadda na yi rayuwa ta daga kurciyata a kasa ta, da kuma Urushalima.
5 Sun san ni tun farko, kuma yakamata su yarda cewa na yi rayuwa kamar
Bafarase, darikan nan mai tsatsauran ra'ayi ta addininmu. 6 Yanzu ina
tsaye a nan dominn a shari'anta ni, saboda alkawalin da Allah ya yi wa
ubanninmu. 7 Domin wannan shine alkawalin da kabilunmu goma sha
biyu suka sa zuciya su karba, yayin da suke yin sujada da himma ga Allah
dare da rana. Saboda wanan bege, Sarki Agaribas, Yahudawa ke tuhuma
ta. 8 Me ya sa wani zai yi tunani cewa abin mamaki ne Allah ya ta da
mattatu? 9 Da, na yi tunanin yin abubuwa gaba da sunan Yesu Banazarat.
10 Na yi wadanan a Urshalima. Na kulle masu bi da yawa a kurkuku,
sanadiyar iko da na samu daga wurin manyan firistoci, kuma da ake kashe
su ma, ina ba da goyon baya. 11 Na wahalshe su sau dayawa a cikin dukan
majamiu ina kuma yin kokari in tilasta masu su yi sabo. Na yi gaba mai
zafi da su kuma na tsananta masu har zuwa birane na wadansu kasashe.
12 A sa'anda nake yin wannan, na tafi Dimashku da izinin manyan firistoci;
13 a cikin tafiyata kuma, da tsakar rana, ya sarki, na ga haske daga sama da
ya fi rana sheki, ya haskaka kewaye da ni da kuma wadanda ke tafiya tare
da ni. 14 Da dukanmu muka fadi kasa, na ji wata murya na magana da ni a
harshen Ibraniyawa tana cewa, 'Shawulu, Shawulu, don me kake tsananta
mani? Yana da wuya ka hauri abin da ke mai tsini.' 15 Sai na ce, 'Wanene
kai ya Ubangiji?' Ubangiji ya amsa, 'Ni ne Yesu wanda kake tsanantawa.
16 Yanzu ka tashi tsaye domin saboda wannan dalili ne na bayyana gare ka
in sanya ka, ka zama bawa da mashaidi na game da abubuwan da ka sani
a kaina yanzu da wadanda zan bayyana maka daga bisani; 17 Zan kubutar
da kai daga wurin mutane da kuma al'ummai da zan aike ka wurinsu,
18 domin ka bude idanunsu ka juyo su daga duhu zuwa haske da daga ikon
Shaidan zuwa ga Allah, domin su karbi gafarar zunubai da gado da zan ba
wadanda na kebe wa kaina ta wurin bangaskiya gare ni.' 19 Saboda haka,
sarki Agaribas, ban yi rashin biyayya da wahayin da na gani daga sama
ba; 20 amma, da farko ga wadanda ke a Dimashku, sa'annan a Urushalima
da kasar Yahudiya gaba daya, da dukan Al'ummai, na yi wa'azi domin
su tuba su kuma juyo ga Allah, su yi ayyukan da suka chanchanci tuba.
21 Domin wannan dalili ne Yahudawa suka kama ni a cikin haikali kuma
suke kokari su kashe ni. 22 Allah ya taimake ni har wa yau, domin in iya
tsayawa gaban mutane kanana da manya, in bada shaida game da iyakar
abin da annabawa da Musa suka fada zai faru; 23 wato lallai Almasihu
zai sha wahala, ya kuma zama na farko da za'a rayar daga matattu ya
kuma yi shelar haske zuwa ga mutanen Yahudawa da Al'ummai.” 24 Da
Bulus ya gama kare kansa, Festas ya yi magana da babban murya, “Bulus,
kana hauka; yawan iliminka yasa ka hauka.” 25 Amma Bulus ya ce, “Ba na
hauka, ya mai girma Festas; amma da karfin zuciya nake fadi kalmomin
gaskiya da na natsuwa. 26 Saboda sarkin ya san wadannan abubuwa duka;
shi ya sa nake magana gabagadi, don na hakikance cewa, ba abin da ke
a boye gare shi; gama ba a yi wadannan abubuwa a boye ba. 27 Ko ka
gaskanta da annabawa, Sarki Agaribas? Na sani ka gaskanta.” 28 Agaribas
ya ce wa Bulus, “A cikin karamin lokaci kana so ka rinjaye ni ka mai da
ni Krista?” 29 Bulus ya ce, “Ina roko ga Allah, domin ko a karamin lokaci
ko a dogon lokaci, ba kai kadai ba, amma har da wadanda ke sauraro na
yau su zama kamar ni, amma ban da wadannan sarkokin.” 30 Sai sarki
ya tashi tsaye tare da gwamna da Barniki da dukan wadanda ke zaune
tare da su; 31 da suka bar dakin taron, suka ci gaba da magana da juna

suna cewa, “Wannan mutum bai yi wani abin da ya chanchanci mutuwa
ko kuma dauri ba.” 32 Agaribas ya ce wa Fastos, “Da mutumin nan bai
daukaka kara zuwa ga Kaisar ba da an sake shi.”

27

1 Bayan da aka amince zamu tafi Italiya, sun mika Bulus tare da wadansu
daurarru a hanun wani jarumi mai suna Yuliyas, daga batalian Agustas.
2 Muka shiga Jirgin ruwa daga Adramatiya, wanda ke shirin tashi zuwa
kusa da gefen tekun Asiya. Sai muka je teku. Aristakus mutumin
Tasalonika a Makidoniya ya tafi tare damu. 3 Washegari muka sauka
birnin Sidon, inda Yuliyas ya nuna wa Bulus karamci ya kuma yarda
abokansa su bi shi don ya kula da su. 4 Daga wurin, muka bi teku muka tafi
ta Tsibirin Kubrus, domin matsananciyar iska da ke gaba damu. 5 Sa'adda
muka ketare ruwa zuwa sassan Kilikiya da Bamfiliya, muka zo Mira ta
birnin Lisiya. 6 Anan, jarumin ya sami jirgin ruwa daga Iskandariya
wanda za shi Italiya. Ya samu cikinsa. 7 Kwana da kwanaki muna tafiya
a hankali a karshe da kyar muka sauka kusa da Sinidus, iska ta hana mu
tafiya, sai muka ratsa ta Karita, kusa da Salmina. 8 Da wahala muka bi
ta makurda har muka zo wani wuri da ake kira Mafaka Mai Kyau wanda
ke kusa da birnin Lasiya. 9 Yanzu mun dauki dogon lokaci, gashi lokacin
azumin Yahudawa ya wuce, tafiyar kuma ta zama da hatsari. Bulus ya
gargade su, 10 ya ce, “Jama'a, na gane tafiyarmu zata zamar mana da barna
da asara mai yawa, ba ga kaya da jirgin kadai ba amma har da rayukan
mu.” 11 Amma jarumin ya fi mai da hankali ga maganar shugabansa da
mai jirgin ruwan, fiye da abubuwan da Bulus ya fadi. 12 Da shike tashar
ba za ta yi dadin zama da hunturu ba, mafi yawa sun ba da shawara a
bar wurin, in maiyiwuwa ne muga mun kai birnin Finikiya, don mu yi
hunturu a can. Finikiya tashar jirgin ruwa ce a Karita, tana fuskantar
arewa maso gabas da kudu maso gabas. 13 Sa'adda iska daga kudu ta huro
a hankali, sun tsammaci bukatarsu ta biya. Sai suka janye linzamin jirgin
ruwan sukabi ta Karita kusa da gaba. 14 Amma bayan wani dan lokaci
sai iska mai karfi da ake kira Yurokilidon, ta fara bugun mu daga tsibirin.
15 Sa'adda Jirgin ruwan ya kasa fuskantar iskar, sai muka bi inda iskar ta
nufa. 16 Sai muka bi ta inda muka sami kariya kusa da wani dan tsibiri
wanda ake kira Kauda; kuma da wahala muka daure karamin jirgin a jikin
babban. 17 Bayanda suka daga shi, sun yi amfani da igiyoyi don su daure
jirgin don gudun fadawa kan yashin Sirtis, suka bar jirgin yana ta korarsu.
18 Mun yi ta fama da hadari ba kadan ba, da gari ya waye ma'aikatan jirgin
suka fara zubar da kaya daga jirgin. 19 A rana ta uku, ma'aikatan jirgi
suka jefar da kaya daga cikin jirgin da hannuwansu. 20 Kwanaki dayawa
ba mu ga hasken rana da taurari a bisan mu ba. Babban hadari kadai
ke dukanmu, duk mun fidda zuciya zamu tsira. 21 Sa'adda sun dade basu
ci abinci ba, sai Bulus ya tashi a gaban ma'aikatan jirgi yace, “Jama'a, da
kun saurare ni, da bamu tashi daga Karita ba, balle mu fuskanci wannan
barna da asarar. 22 Yanzu fa ina karfafa ku kuyi karfin hali, domin ba
wanda zai rasa ransa a cikinku, sai dai jirgin kadai za a rasa. 23 Domin
daren da ya gabata mala'ikan Allah wanda ni nasa ne, wanda kuma nake
bautawa -mala'ikansa ya tsaya kusa dani 24 ya ce, “Kada ka ji tsoro, Bulus,
dole ka tsaya gaban Kaisar, duba kuma, Allah cikin jinkansa ya baka dukan
wadannan da ke tafiya tare da kai. 25 Domin haka, jama'a, kuyi karfin hali,

domin na gaskanta da Allah, kamar yadda aka fada mani haka zai faru.
26 Amma lallai dole ne a jefa mu kan wani tsibiri". 27 Sa'adda dare na goma
sha hudu ya yi, ana ta tura mu nan da can a cikin tekun Adriyat, wajen
tsakar dare, ma'aikatan jirgin sun tsammaci sun kusanci wata kasa. 28 Da
suka gwada sai suka iske kamu ashirin; bayan dan lokaci kadan, sun sake
aunawa sai suka iske kamu sha biyar ne. 29 Tsoro ya kama su ko watakila
a jefar da mu kan duwatsu, sai suka jefa linzami hudu daga karshen jirgin
suka yi addu'a don gari ya waye da sauri. 30 Ma'aikatan jirgin ruwan suna
neman hanyar da za su rabu da jirgin kuma sun jefa karamin jirgin a cikin
teku. Suka yi kamar zasu jefa wasu linzamai daga gaban jirgin. 31 Amma
Bulus ya ce ma jarumi da sojojin, "Idan mutanen nan ba zasu tsaya cikin
jirgin ba, ba zaku tsira ba". 32 Sai sojojin suka yanke igiyoyin jirgin suka
kuma barshi ya fadi. 33 Da gari ya fara wayewa, Bulus ya roke su duka su
dan ci abinci, ya ce, "Yau kwana goma sha hudu kenan ba ku ci kome ba.
34 Saboda haka na roke ku ku ci abinci, domin wannan saboda lafiyarku
ne; kuma ko gashin kanku daya baza ku rasa ba". 35 Da ya fadi haka sai
ya dauki gurasa ya yi godiya ga Allah a idanun kowa. Sai ya gutsutsura
gurasa ya fara ci. 36 Sai dukansu suka karfafu suka kuma ci abinci. 37 Mu
mutane 276 (dari biyu da saba'in da shida) ne cikin jirgin. 38 Da suka ci
suka koshi, suka zubar da alkamar cikin teku domin su rage nauyin jirgin.
39 Da gari ya waye, basu fahimci kasar ba, amma suka hangi wani lungu a
gacci, sai suka yi shawara tsakaninsu ko su tuka jirgin zuwa cikin lungun.
40 Sai suka yanke linzaman suka bar su cikin tekun. Cikin lokaci guda suka
kwance igiyoyin da ke juya jirgin, suka saki filafilan goshin jirgi suka nufi
gabar tekun. 41 Da suka iso inda ruwa biyu suka hadu, sai jirgin ya tsaya
kasa. Gaban jirgin ya kafe a nan, ba damar matsawa, sai kuma kurar jirgin
ta fara kakkaryewa saboda haukan rakuman ruwa. 42 Shirin sojojin ne su
kashe 'yan kurkukun domin kada su yi iyo su tsere. 43 Amma shi hafsan
ya so ya ceci Bulus, sai ya tsai da shirin su, ya ba da umarni, duk masu iya
iyo su yi tsalle su fada ruwa su kai gacci. 44 Sa'annan sauran mazajen su
biyo baya, wadansu a kan karyayyun katakai, wadansu akan abubuwan
da ke a jirgin. Ta haka ne dukanmu muka kai gacci lafiya.

28

1 Sa'adda muka sauka lafiya, sai muka ji cewa sunan tsibirin Malita.
2 Mutanen garin sun nuna mana alheri matuka don sun hura wuta don
mu ji dimi, saboda ruwan sama da sanyin da ake yi. 3 Amma sa'adda
Bulus ya tara kiraruwa don hura wuta, sai maciji saboda zafin wuta, ya
fito ya nade hannuwansa. 4 Da mazaunan garin suka ga maciji ya nade
hannuwansa, sai suka cema junansu, "Ba shakka wannan mutumin mai
kisan kai ne, koda shike ya tsira daga Teku, sharia baza ta barshi da rai ba".
5 Amma ya karkade macijin cikin wuta ba tare da ya cutar da shi ba. 6 Sun
saurara su gani ko zai kumbura ko ya fadi matacce. Amma da suka jira
dan lokaci basu ga wata matsala ta same shi ba sai suka canza tunaninsu
sukace shi wani allah ne. 7 A kusa da wannan wurin tsibirin akwai wasu
gonakin wani babban mutumin tsibirin, mai suna Babiliyas. Ya karbe mu
ya biya bukatun mu har kwana uku. 8 Ana nan ashe mahaifin Babiliyas
yana fama da zazzabi da atuni. Bulus ya shiga, yayi masa addu'a, ya dibiya
masa hannu, ya sami warkarwa. 9 Sa'adda wannan ya faru, sauran marasa
lafiya da ke tsibirin sun zo sun sami warkarwa. 10 Mutanen sun mutunta

mu kwarai. Yayin da muke shirin tafiya, sun bamu duk abinda muke
bukata. [11] Bayan watanni uku, mun shiga jirgin Iskandariya wanda tun
da hunturu yake a tsibirin mai zane kamannin Tagwaye Maza. [12] Bayan
saukar mu a birnin Sirakus, mun yi kwana uku a wurin. [13] Daga nan
sai muka tafi, har muka zo birnin Rigiyum. Bayan kwana daya iska mai
karfi daga kudu ta taso, a cikin kwana biyu muka iso Butiyoli. [14] A can
muka iske wasu 'yan'uwa suka roke mu mu zauna tare da su har kwana
bakwai. Ta wannan hanyar ce muka zo Roma. [15] Daga can da 'yan'uwa
suka ji labarin mu, suka fito don su tarbe mu tun daga Kasuwar Abiyas
da kuma Rumfuna Uku. Da Bulus ya gan su, ya yi wa Allah godiya ya
kuma sami karfafawa. [16] Sa'adda muka shiga Roma, aka yardar wa Bulus
ya zauna shi kadai tare da sojan da ke tsaronsa. [17] Ana nan bayan kwana
uku, Bulus ya kira shugabannin Yahudawa. Bayan da suka taru, sai ya
ce masu, “Yan'uwa, ko da shike ban yi wa kowa laifi ko keta al'adun
Ubanninmu ba, duk da haka an bashe ni daurarre tun daga Urushalima
zuwa ga hannunwan mutanen Roma. [18] Bayan tuhumata, sun yi kudirin
saki na, domin ban yi laifin da ya cancanci mutuwa ba. [19] Amma da
Yahudawa suka tsaya a kan ra'ayin su, ya zama dole in daukaka kara zuwa
ga Kaisar, ba domin ina da wani dalilin da zan yi karar al'ummata ba ne.
[20] Saboda wannan ne na bukaci ganinku in yi magana da ku. Saboda
begen da Isra'ila suke da shi ya sa nake daure da wannan sarkar”. [21] Sai
suka ce masa, “Bamu karbi wasiku daga Yahudiya game da kai ba, babu
kuma wani daga cikin 'yan'uwa wanda ya kawo mana wani rahoto ko
wata magana game da kai. [22] Amma muna so mu ji daga gare ka abin
da kayi tunani ka kuma gani game da wannan darikar, gama mun sani
ana kushenta a ko'ina.” [23] Sa'adda suka sa masa rana, mutane da dama
suka same shi a masaukinsa. Ya gabatarda zantattukan a gare su, yana
tabbatar da bayyanuwar mulkin Allah. Har ya nemi ya rinjaye su a kan
zancen Yesu, tun daga attaurat ta Musa zuwa litattafan annabawa, ya yi
wannan tun daga safiya har yamma. [24] Wasu sun kawar da shakkar abin
da aka fada, amma wadansu basu gaskanta ba. [25] Da shike ba su yarda da
junansu ba, sai suka tafi bayan da Bulus ya fadi kalma daya, “Ruhu Mai
Tsarki ya yi magana ta bakin annabi Ishaya zuwa ga kakanninku. [26] Ya ce,
'Jeka wurin al'umman nan ka ce, cikin ji zaku ji amma ba zaku fahimta
ba; zaku gani amma ba zaku gane ba. [27] Amma zuciyar mutanen nan
ta yi kanta, kunnuwansu sun ji da kyar, sun rufe idanunsu; don kada su
gani su gane, su kuma ji da kunuwansu, kuma su fahimta da zuciyarsu,
domin su juyo ni kuma in warkar da su.” [28] Saboda haka, sai ku sani cewa
wannan ceto na Allah an aikar da shi zuwa ga Al'ummai, za su kuma
saurara.” [29] [Sa'adda ya fadi wannan zantattuka, Yahudawa suka tashi,
suna gardama da junansu.] [30] Bulus ya zauna shekaru biyu a cikin gidan
hayarsa, yana marabtar duk wadanda suka zo wurinsa. [31] Yana wa'azin
mulkin Allah, yana koyarwa da al'amuran Ubangiji Yesu Kristi gaba gadi.
Ba wanda ya hana shi.

Romawa

1 Bulus, bawan Yesu Almasihu, kirayayye ya zama manzo, kuma kebabbe
domin bisharar Allah. 2 Wannan itace bisharar da ya alkawarta tuntuni
ta wurin annabawansa ta wurin tsarkakakkun littattafan sa. 3 Game da
Dansa ne, haifaffe daga zuriyar Dauda ga zancen jiki. 4 Ta wurin tashinsa
daga mattatu aka aiyana shi ya zama Dan Allah ta wurin ikon Ruhu na
tsarkakewa. Yesu Almasihu Ubangijimu. 5 Ta wurinsa muka karbi alheri
da manzanci sabo da biyayyar imani a cikin dukkan al'ummai, domin
darajar sunansa. 6 cikin wadannan al'ummai kwa, ku ma an kiraku ku
zama na Yesu Almasihu. 7 Wannan wasika ga dukkanku ne da kuke cikin
Roma, kaunatattu na Allah, kirayayyun mutane tsarkakakku. Bari alheri
ya kasance tare daku, da salama daga Allah Ubanmu, da kuma Ubangiji
Yesu Almasihu. 8 Abu na farko dai ina yi wa Allah na godiya ta wurin Yesu
Almasihu domin ku duka, domin kuwa ana labarta bangaskiyarku ko ina
a cikin dukkan duniya. 9 Domin kuwa Allah shi ne shaida ta, wanda nake
bautawa a cikin ruhuna a cikin bisharar Dansa, yadda a koyaushe na ke
ambaton ku. 10 A kullum ina roko cikin addu'o'ina domin ta kowanne hali
in yi nasarar zuwa gare ku da izinin Allah. 11 Gama ina marmarin ganin
ku, domin in baku wata baiwa ta ruhaniya, domin in karfafa ku. 12 Wato
ina dokin in sami cikakkiyar karfafawa a cikin ku, ta wurin bangaskiyar
junanmu, wato tawa da taku. 13 Yanzu fa bana so ku rasa sani, yan'uwa,
sau da yawa nake yin niyyar zuwa wurinku, amma har yanzu hakan din
bata samu ba. Na so yin hakan din ne don in sami 'ya'ya na ruhu a cikinku
kamar dai yadda ya ke a sauran Al'ummai. 14 Ina dauke da nawayar
Hellinawa da ta sauran jama'a, masu hikima da marasa hikima. 15 Don
a shirye na ke in sanar da bishara a gare ku, ku da kuke cikin Roma.
16 Don kuwa ni ba na jin kunyar yin bishara, don ita ce ikon Allah don
samun ceto ga duk wanda ya gaskata, da farko dai Yahudawa kana kuma
Hellinawa, 17 Domin a cikin ta adalcin Allah ya bayyana daga bangaskiy
zuwa bangaskiya, kamar yadda yake a rubuce, “Mai adalci zai rayu ne
tawurin bangaskiya.” 18 Domin fushin Allah ya bayyana ne daga sama
gaba da rashin ibada da rashin adalci na yan'adam, wadanda suke danne
gaskiya ta wurin rashin adalcin su. 19 Dalili kuwa abinda yakamata a sani
game da Allah a bayyane ya ke a gare su. Domin kuwa Allah ya bayyana
masu shi a zahiri. 20 Domin al'amuransa da ba'a iya gani a bayyane suke
tun halittar duniya. A na iya gane su ta wurin halitatattun abubuwa.
Wadannan al'amura kuwa sune madawwamin ikonsa da Allahntakarsa.
Sakamakon haka, wadannan mutane ba su da hujja. 21 Dalili kuwa, koda
suna jin sun san Allah, amma basu darajanta shi a matsayin Allah ba,
ko kuma su nuna masa godiya. Maimakon haka, suka zama wawaye a
cikin tunaninsu, zukatansu marasa tunani sun duhunta. 22 Suna daukar
kansu akan masu hikima ne su, amma sai ga su sun zama wawaye. 23 Sun
musanya daukakar Allah madawwami da ta kamannin abubuwan da basa
dawwama, kamar mutum, da tsuntsaye, da dabbobi masu kafafu hurhudu,
da masu jan ciki. 24 Saboda haka Allah ya bashe su ga sha'awoyin kazantar
zukatansu, su wulakantar da jukunansu a junansu. 25 Sune suka musanya
gaskiyar Allah da karya, Kuma suke sujada da bauta ga halittaccen abu,
maimakon Mahaliccin, Wanda yake abin yabo har abada. Amin. 26 Saboda

haka Allah ya bashe su, ga sha'awowin su na lalata da wulakanci, har
matansu suka canza ka'idar jima'i da aka saba zuwa madigo mace da
mace. 27 Mazajensu ma suka sauya ka'idar jima'i tsakanin mace da miji
zuwa namiji da namiji suna yin aikin lalata. Maza su na kwana da maza
suna aikata aikin ban kyama, suna kuwa girbe sakamakon aiknsu na ban
kyama. 28 Tunda shike ba su amince da Allah a cikkin al'amuransu ba,
Allah ya bashe su ga bataccen hankalinsu, su aikata wadannan munanan
abubuwa. 29 Suna cike da dukkan rashin adalci, mugunta, kyashi, keta,
kuma cike da kishi, kisan kai, tarzoma, makirci, da kuma munanan
manufafofi. 30 Masu gulma da kage, makiyan Allah. Masu tada zaune
tsaye, masu taurin kai, da ruba, masu kaga kowadanne miyagun abubuwa,
kuma masu kin yin biyayya ga iyayensu. 31 Masu duhun zuciya; masu cin
amana, marasa soyayya, da kuma rashin tausayi. 32 Suna sane da tsarin
Allah cewa masu yin irin wadannan al'amura sun cancanci hukuncin
mutuwa. Ba kuwa yin wadannan abubuwan ka dai suke yi ba, harma
goyon bayan masu yinsu suke yi.

2

1 Saboda da haka baka da hujja, kai mutum, kai mai shara'antawa,
domin kuwa abinda kake shara'antawa akan wasu kana kada kanka
da kanka. Domin kuwa kai mai shar'antaawa kana aikata wadannan
abubuwa. 2 Amma mun san cewa shari'ar Allah ta gaskiya ce sa'adda
zata fado wa masu aikata wadannan irin abubuwa. 3 Amma ka lura da
wannan, ya kai mutum, mai shara'anta masu aikata wadannan ababuwa.
Duk da shike kaima kana aikatawa. Kana jin zaka kubucewa hukuncin
Allah? 4 Ko kana raina falalar alheransa da yake yi ta wajen jinkirin
hukuncinsa, da hakurinsa? Baka san cewa alheransa musanman domin
su kai ka ga tuba bane? 5 Amma saboda taurin kanka da zuciyarka marar
tuba, kana tanadarwa kanka fushi, a ranar fushi, wato ranar bayyanuwar
shari'ar adalci ta Allah. 6 Zai baiwa kowanne mutum daidai sakamakon
ayyukansa: 7 Ga wadanda kuma suka nace da yin ayyukan alheri ba
fasawa, sun samarwa kansu, yabo da daraja, da rai na har'abada. 8 Amma
ga masu son kai, wadanda suka ki yin biyayya ga gaskiya, suka yiwa rashin
adalci biyayya, fushi da hasala mai zafi zai afko masu. 9 Allah kuma zai
sauko da bala'i da bakin ciki ga dukkan rayukan da suka aikata mugunta,
ga Yahudawa da fari, sannan kuma Hellinawa. 10 Amma yabo daraja da
salama zasu kasance ga dukkan wadanda suka aikata ayukan alheri, ga
Yahudawa da fari sannan Hellanawa. 11 Domin kuwa Allah ba mai tara
bane. 12 Ga wadanda suka yi zunubi batare da shari'aba, zasu hallaka
ba tare da shari'a ba, ga wadanda suka yi zunubi cikin shari'a kuma
za'a hukunta su bisa ga shari'a. 13 Domin kuwa ba masu jin shari'ar ne
masu adalci agaban Allah ba, amma masu aikatawa ne zasu samu barata.
14 Gama al'umai da basu san shari'a ba, bisa ga dabi'a sun yi abinda ke
na shari'a, sun kuma zame wa kansu shari'a, koda shike basu da shari'ar.
15 Dalilin haka kuwa sun nuna cewa ayukan da shari'a take bukata na
nan a rubuce a zuciyarsu. lamirinsu kuma na yi masu shaida, tunanainsu
kuma, ko dai yana kashe su, ko kuma yana karesu. 16 hakanan kuma
ga Allah. Wannan zai faru ranar da Allah zai shara'anta asiran boye na
dukkan mutane, bisa ga bishara ta cikin Yesu Almasihu. 17 Da shike kana
kiran kanka Bayahude, kana zaune akan shari'a, kana alfahari cikin Allah,
18 ka san nufinsa, ka kuma san abubuwan da suka bambanta da hakan,
ka kuma sami koyarwa cikin shari'ar. 19 Da shike kana da gabagadi akan

cewa kai jagora ne ga makafi, haske ga wadanda suke cikin duhu, [20] mai
horo ga marasa hikima, mai koyar da jarirai, kuma a cikin shari'ar kana
da abin da ya shafi sani da kuma gaskiya. [21] ku da kuke koyar da wadansu,
ba ku koyar da kanku? ku da kuke wa'azi kada ayi sata, ba ku yin sata?
[22] Ku da ke wa'azi kada ayi zina, ba ku yin zina? ku da ke hana bautar
gumaka, ba ku yin sata a haikali? [23] ku masu murna da tinkaho cikin
shari'ar, ba kwa wulakanta Allah cikin kurakuranku na rashin bin shari'a?
[24] "Domin kuwa an wulakanta sunan Allah cikin Al'umai sabili da ku,"
kamar yadda aka riga aka rubuta. [25] Lallai kuwa kaciya tana da riba a gare
ku, idan kuka kiyaye doka, amma idan ku marasa bin doka ne kaciyarku ta
zama rashin kaciya. [26] domin kuwa idan mutum marar kaciya zai kiyaye
dukkan bukatun doka, baza'a iya daukan rashin kaciyarsa a matsayin mai
kaciya ba? [27] Sannan idan mutum marar kaciya ta jini zai kiyaye dukkan
dokoki, ba zai iya shara'anta ku masu kaciya ta shari'a ba? Haka kuma
ya kasance ne domin kuna da shari'a a rubuce da kuma kaciya amma ba
kwa bin doka! [28] Domin shi kuwa ba Bayahude bane a waje; ba kuwa mai
kaciyar da aka tsaga fata ba. [29] Amma Bayahude ne ta ciki, sanna kuma
mai kaciyar zuciya da kuma ruhu ba wasika ba, irin wanna mutumin
yabonsa ba daga wurin mutane yake zuwa ba, amma daga Allah.

3

[1] To ina fifikon da bayahude yake dashi? Kuma ina ribar kaciya? [2] Akwai
muhimmancinsu ta kowacce hanya. Tun farko dai, yahudawa ne aka
dankawa wahayi daga Allah. [3] Idan wasu yahudawa basu bada gaskiya
ba fa? Rashin bangaskiyarsu zai hana amincin Allah aiki? [4] Bazai taba
zama haka ba. Maimakon haka, bari Allah ya zama mai gaskiya, ko da
kowanne mutum makaryaci ne. Kamar yadda aka rubuta, "Domin a nuna
kai mai adalci cikin maganganunka, kuma kayi nasara a lokacin da aka
kawo ka gaban shari'a." [5] Amma idan rashin adalcinmu ya nuna adalcin
Allah, to me zamu ce? Allah ba marar adalci ba ne, wanda ke aiwatar
da fushinsa, ko kuwa? Ina magana bisa ga tunanin mutuntaka. [6] Bazai
taba zama haka ba. Domin idan haka ne ta yaya Allah zai shar'anta
duniya? [7] Amma idan gaskiyar Allah ta wurin karyata ta habaka yabonsa,
To me yasa ake shar'anta ni a matsayin mai zunubi? [8] To me zai hana
ace kamar yadda ake fadin zancen karya a kanmu, wasu kuma sun
dauka cewa mun fadi hakan, "Bari muyi mugunta, domin nagarta tazo?"
Hukuncin su halal ne. [9] To me kenan? Zamu ba kanmu hujja ne? ko
kadan. Domin mun riga munyi zargin yahudawa da hellinawa, da cewar
dukkansu, suna karkashin zunubi. [10] Kamar yadda aka rubuta, babu
wani mai adalci, babu ko daya. [11] Babu wani mai fahimta. Babu wani
mai neman Allah. [12] Dukansu sun kauce hanya, dukansu gaba daya sun
zama marasa amfani. Babu mai aikin nagarta, a'a, babu ko da guda daya.
[13] Makogwaronsu a bude yake kamar kabari. Harsunansu na dauke da
cuta. Dafin macizai na karkashin lebunansu. [14] Bakunansu cike suke da
la'ana da daci. [15] Sawayensu na saurin zuwa zubar da jini. [16] Tafarkinsu
wahala ce da lalacewa. [17] Wadannan mutane basu san hanyar salama ba.
[18] Babu tsoron Allah a idanunsu." [19] To mun san dai duk abin da shari'a
tace, shari'a na magana ne da wadanda ke karkashinta, domin a rufe
kowanne baki, domin dukan duniya ta bada amsa a gaban Allah. [20] Domin
a gabansa babu wanda zai barata ta wurin ayukan shari'a. Domin ta wurin
shari'a ne sanin zunubi yazo. [21] Amma yanzu ba tare da shari'a ba an

bayyana sanin adalcin Allah, wanda shari'a da annabawa suke shaidawa.
22 Wato, adalcin Allah ta wurin bangaskiya cikin Yesu Almasihu ga dukkan
wadanda ke bada gaskiya. Domin babu bambanci: 23 Domin duk sun yi
zunubi sun kuma kasa kaiwa ga darajar Allah, 24 Da alherinsa an baratar
da mu ta wurin fansar dake cikin Yesu Almasihu. 25 Amma Allah ya bayar
da Yesu Almasihu wanda yake hadayar fansa ta wurin bangaskiya cikin
jininsa. Ya mika Almasihu a matsayin tabbacin hukuncinsa, sabo da kuma
ketarewar zunubanmu na baya 26 cikin hakurinsa. Duk wannan ya faru
ne domin a bayyana adalcinsa cikin wannan zamani, domin ya tabbatar
da kansa mai hukunci, kuma ya nuna shine mai baratar da kowa saboda
bangaskiya cikin Yesu. 27 To ina fahariya? An fitar da ita. A kan wane
dalilin? Don ayyuka? A'a, amma ta dalilin bangaskiya. 28 Domin wannan
muka kammala cewar ana baratar da mutum ta wurin bangaskiya ba tare
da ayyukan shari'a ba. 29 Ko kuwa Allah Allahn yahudawa ne kadai? Shi
ba Allahn al'ummai bane? I, na al'ummai ne kuma. 30 Idan dai lallai
Allah daya ne, zai baratar da mai kaciya ta wurin bangaskiya, da marar
kaciya kuma ta wurin bangaskiya. 31 Mun kawar da shari'a kenan ta wurin
bangaskiya? ba zai taba kasancewa haka ba. Maimako ma, muna inganta
shari'a kenan.

4

1 Me kenan zamu ce game da Ibrahim, kakanmu a jiki, me ya samu?
2 Domin idan Ibrahim ya sami kubutarwa ta wurin ayuka, ai da ya sami
dalilin fahariya, amma ba a gaban Allah ba. 3 Kuma fa me nassi ke fadi?
"Ibrahim ya bada gaskiya ga Allah, sai aka lisafta ta adalci gare shi."
4 Yanzu fa shi dake yin ayyuka, ladansa ba a lisafta shi alheri ba ne, amma
abun da ke nasa. 5 Amma kuma shi da bai da ayyuka kuma maimakon
haka ya gaskanta ga wanda ke kubutar da masu zunubai, bangaskiyarsa
an lisafta ta a misalin adalci. 6 Dauda ya yi furcin albarka bisa mutumin
da Allah ya lisafta mai adalci da rashin ayyuka. 7 Sai ya ce, "Masu albarka
ne wadanda aka yafe laifofinsu, kuma wadanda zunubansu a rufe suke.
8 Mai albarka ne mutumin da ko kadan Ubangiji ba zaya lisafta zunubin
sa ba." 9 To albarkar da aka fadi ko a bisansu wadanda aka yi wa kaciya
ne kadai, ko kuwa a bisan su ma marasa kaciya? Domin mun yi furcin,
"Bangaskiyar Ibrahim an lisafta ta adalci ce agare shi." 10 Yaya aka lisafta
ta? Bayan Ibrahim ya yi kaciya, ko kuwa a rashin kaciya? Ba a cikin kaciya
ba, amma a rashin kaciya. 11 Ibrahim ya amshi alamar kaciya. Wannan shi
ne hatimin adalcin bangaskiyar da ya ke da ita tun cikin rashin kaciyarsa.
Albarkacin wannan alama ce, ta sa shi ya zama uban dukkan wadanda
suka badagaskiya, ko da shike ba su da kaciya. Wato ma'ana, adalci za a
lisafta masu. 12 Wannan kuma yana da ma'anar cewa Ibrahim ya zama
uban kaciya ga wadanda suka fito ba domin masu kaciya kadai ba, amma
kuma domin wadanda ke biyo matakin ubanmu Ibrahim. Kuma wannan
itace bangaskiyar da ya ke da ita a rashin kaciya. 13 Domin ba ta wurin
shari'a aka bada alkawarin nan da aka yi wa Ibrahim da zuriyarsa ba,
wannan alkawarin da ya ce zasu gaji duniya. Maimako, a ta wurin adalcin
bangaskiya ne. 14 Domin idan su da ke na shari'a magada ne, bangaskiya
bata da komai, kuma alkawarin an wofintar da shi kenan. 15 Domin shari'a
ta kan jawo fushi, amma ta wurin rashin shari'a, babu karya umarni.
16 Saboda wannan dalili haka ta faru ta wurin bangaskiya, domin ya zama
bisa ga alheri. Kamar haka, alkawarin ya tabbata ga dukkan zuriya. Kuma

wannan zuriya ba zata kunshi wadanda suke da sanin shari'a ba kadai,
har ma da wadanda ke daga bangaskiyar Ibrahim. Saboda shi ne uban
dukkan kowa, 17 kamar yadda aka rubuta, “Na maishe ka uba ga kasashe
masu yawa.” Ibrahim na gaban aminin sa, wato, Allah, mai bada rai ga
mattatu kuma ya kan kira abubuwan da basu da rai su kuma kasance.
18 Duk da halin da ke a bayyane, Ibrahim ya gaskata ga Allah kai tsaye
game da abubuwan da ke nan gaba. Sai ya zama uba ga kasashe masu
yawa, kamar yadda aka ambata, “... Haka zuriyarka zata kasance.” 19 Ba
ya karaya a bangaskiya ba. Ibrahim ya yarda da cewa jikinsa ya rigaya
ya tsufa (shekarun sa na misalin dari). Ya kuma yarda da cewa mahaifar
Saratu bata iya bada 'ya'ya ba. 20 Amma domin alkawarin Allah, Ibrahim
bai ji nauyin rashin bangaskiya ba. Maimakon haka, ya sami karfafawa
a bangaskiyarsa sai ya daukaka Allah. 21 Ya na da cikakkiyar gamsuwa
cewa idan Allah ya yi alkawari, shi mai iya kammalawa ne. 22 Haka nan
ne kuma aka lisafta masa wannan a matsayin adalci. 23 To ba'a rubuta
kawai damin amfaninsa kadai ba, da aka lisafta dominsa. 24 A rubuce
yake domin mu, domin wadanda za'a lisafta su, mu da muka bada gaskiya
gare shi wanda ya tada Yesu Ubangijinmu daga matattu. 25 Wannan shi ne
wanda aka bashe shi domin zunubanmu kuma an tada shi saboda fasar
mu.

5

1 Tun da shike mun sami barata, sabili da bangaskiya, mun sami salama
tare da Allah ta wurin Yesu Almasihu. 2 . Ta wurin sa kuma mun
sami iso zuwa ga alheri inda muke tsayawa albarkacin bangaskiyarmu.
Muna murna da gabagadin da Allah ya ba mu game da abin da zai faru,
gabagadin da zamu dandana nan gaba cikin daukakar Allah. 3 Ba kuwa
haka kadai ba, amma muna murna da shan wahalolinmu. Mun san
cewa shan wuya na haifar da 4 Jimiri, Jimiri kuma na kawo amincewa,
amincewa na kawo gabagadi game da abin da zai zo nan gaba. 5 Wannan
gabagadi wato begen da muke da shi baya kunyatarwa, domin kuwa an
kwarara mana kaunar Allah a cikin zuciyarmu ta wurin Ruhu Mai Tsarki,
da aka ba mu. 6 Domin kuwa ko yayin da muke raunana, Almasihu ya
mutu a lokacin da ke dai dai domin marasa ibada. 7 To ai kuwa yana
da wuya kwarai wani mutum ya yarda ya mutu don mutumin kirki ma.
Watakila, wani na iyayin kasada ya yarda ya mutu don nagarin mutum.
8 Amma Allah ya tabbatar mana da kaunarsa a gare mu, don kuwa tun
muna masu zunubi, Almasihu ya mutu domin mu. 9 Balle ma yanzu, da
muka barata ta wurin jininsa, za mu sami tsira daga fushin Allah. 10 Domin
kuwa, in tun muna makiya, aka sulhunta mu da Allah ta wurin mutuwar
Dansa, balle ma, yanzu da muka sami sulhu, zamu sami tsira ta wurin
ransa. 11 Bama haka kadai ba, amma muna murna a cikin Allah ta wurin
Ubangijinmu Yesu Almasihu, wanda ta wurinsa ne muka sami wannan
sulhu. 12 Saboda haka, kamar yadda ta wurin mutum daya zunubi ya shigo
cikin duniya, ta haka mutuwa ta shigo ta dalilin zunubi. 13 Domin kuwa
tun kafin a bada shari'a, zunubi na nan a duniya, amma ba' a lissafin
zunubi in da ba shari'a. 14 Duk da haka, mutuwa ta mallake tun daga
Adamu har Musa, har ma wadanda basu yi zunubin keta umarni irin na
Adamu ba, wanda yake misalin mai zuwan nan a gaba. 15 Amma kyautar
ba kamar keta umarnin take ba. Domin in sabo da laifin mutum dayan
nan ne, da yawa suke mutuwa, haka ma alherin sa da baiwarsa ta wurin

mutum dayan nan, Yesu Almasihu, sai baiwar ta wadata zuwa ga masu
yawa. [16] Domin kyautar ba kamar sakamakon wannan da yayi zunubin
bace. Ta haka din nan ne, hukuncin nan mai tsanani ya zo sabo da zunubin
mutum dayan. Har yanzu dai, wannan baiwa ta yanci ta zo ne bayan
laifuffuka masu yawa. [17] Domin, idan sabo da laifin mutum dayan nan ne,
mutuwa ta mallake, saboda dayan, haka ma wadanda suka karbi alheri
mai yawa da kuma baiwar adalci ta wurin ran, Yesu Almasihu. [18] Don
haka, kamar yadda zunubin dayan ya sa hukunci ya zo kan dukka, haka
ma aikin adalci na dayan zai kawo barata da rai ga mutane masu yawa.
[19] Kuma kamar yadda rashin biyayyar dayan ta sa mutane masu yawan
gaske su zama masu zunubi, haka ma ta biyayyar dayan mutane da yawan
gaske za su sami adalci. [20] Amma shari'a ta zo, inda ta sa zunubi ya habaka.
Amma inda zunubi ya habaka, alheri ma ya habaka ribin ribi. [21] Wannan
ya faru ne, don kamar yadda zunubi yai mallaka zuwa mutuwa, haka
kuma alheri ya mallaka zuwa adalci da rai na har abada ta wurin Yesu
Almasihu Ubangijin mu.

6

[1] Me kuwa zamu ce yanzu? Sai mu ci gaba da yin zunubi domin Alheri
ya yawaita? [2] Ba zai taba faruwa ba. 'Yaya za'ace mu da muka mutu cikin
zunubi mu ci gaba da rayuwa cikin sa? [3] Ba ku san cewa duk wadanda aka
yi masu baftisma cikin Almasihu Yesu an yi masu baftisma har ya zuwa
mutuwarsa ne ba? [4] An kuwa binne mu tare da shi, ta wurin baftisma cikin
mutuwarsa. Haka kuma ya kasance ne domin kamar yadda Almasihu ya
tashi daga matattu cikin daukakar Uba. Sakamakon haka muma zamu
yi tafiya cikin sabuwar rayuwa. [5] Domin kuwa idan muna tare dashi
cikin kamannin mutuwarsa zamu kuwa zauna tare dashi har ga kamannin
tashinsa. [6] Mun kuma san cewa, an giciye wannan tsohon mutunmin nan
namu tare dashi, domin a hallaka jikin zunubi. wanna kuwa ya kasance
ne domin kada mu ci gaba da bautar zunubi. [7] Duk kuma wanda ya mutu
an ambace shi a matayin adali akan zunubi. [8] Amma idan muka mutu
tare da Almasihu, mun bada gaskiya zamu yi rayuwa tare dashi. [9] Muna
da sanen cewa an tada Almasihu daga matattu, don haka kuwa ba matacce
yake ba. Mutuwa kuma bata da iko a kansa. [10] Game da mutuwar da yayi
ga zunubi yayi sau daya kuma domin dukka. Rayuwar da yake yi kuma
yana yi wa Allah ne. [11] Don haka ku ma sai ku dauki kanku a matsayin
matattu ga zunubi amma rayayyu ga Allah cikin Almasihu Yesu. [12] Sabili
da haka kada ku bar zunubi yayi mulki a cikin jikinku, har ku yi biyayya ga
sha'awarsa. [13] Kada ku mika gabobin jikinku ga zunubi a matsayin kayan
aikin rashin adalci. Amma ku mika kanku ga Allah rayayyu daga mutuwa.
Ku kuma mika gabobin jikinku ga Allah a matsayin kayan aiki na adalci.
[14] kada ku ba zunubi dama yayi mulki a kanku, domin ba karkashin doka
kuke ba, amma karkashin alheri kuke. [15] To sai me? Sai mu yi zunubi
wai don ba a karkashin doka muke ba amma alheri. ba zai taba faruwa
ba. [16] Ba ku san cewa duk ga wanda kuka mika kanku a matsayin bayi, a
gareshi ku bayi ne ba? Wannan fa gaskiya ne, ko dai ku bayi ne ga zunubi
wanda kaiwa ga mutuwa ko kuma bayi ga biyayya wanda ke kaiwa ga
adalci. [17] Amma godiya ta tabbata ga Allah! domin da ku bayin zunubi
ne, amma kun yi biyayya daga zuciyarku irin salon koyarwar da aka
baku. [18] An 'yantar daku daga bautar zunubi, an kuma maishe ku bayin
adalci. [19] Ina magana da ku kamar mutum, domin kasawarku ta nama

da jini. Kamar yadda kuka mika gabobin jikinku ga kazamta da miyagun ayyuka, haka ma yanzu ku mika gabobin jikinku a matsayin bayi na adalci.
[20] Domin a lokacin da kuke bayin zunubi, ku yantattu ne ga adalci. [21] A wannan lokacin wanne amfani kuka samu na ayyukan da yanzu kuke jin kunyarsu? Domin kuwa sakamakon wadannan ayyuka shine mutuwa.
[22] Amma yanzu da da aka yantar daku daga zunubi aka mai da ku bayin Allah, amfaninsa ku kuwa shine tsarkakewarku. Sakamakon kuwa shine rai na har abada. [23] Don kuwa sakamakon zunubi mutuwa ne. Amma kyautar Allah itace rai madauwami cikin Almasihu Yesu Ubangijinmu.

7

[1] 'Yan'uwa, ko baku sani ba (domin ina magana da wadanda suka san shari'a), cewar shari'a na mulkin mutum muddin ransa? [2] Domin ta wurin shari'a matar aure a daure take muddin mijinta nada rai, amma idan mijinta ya mutu, ta kubuta daga shari'ar aure. [3] To don haka idan, mijinta na da rai, sai ta tafi ta zauna da wani mutumin, za'a kirata mazinaciya. Amma idan mijin ya mutu, ''yantarciya ce daga shari'a, domin kada ta kasance mazinaciya idan ta auri wani mutum. [4] Domin wannan, 'yan'uwana, ku ma an sa kun mutu ga shari'a ta wurin jikin Almasihu, saboda a hada ku aure da wani, wato, ga wanda aka tashe shi daga matattu, domin mu haifawa Allah 'ya'ya. [5] Domin sa'adda muke cikin jiki, ana motsa dabi'armu ta zunubi dake cikin jikunan mu ta wurin shari'a domin mu haifi 'ya'ya zuwa mutuwa. [6] Amma yanzu an kubutar damu daga shari'a, mun mutu daga abin da ya daure mu, domin mu yi bauta cikin sabuntuwar Ruhu, ba cikin tsohon rubutun shari'a ba. [7] To me zamu ce kenan? ita shari'ar kanta zunubi ce? ba zai taba faruwa ba. Duk da haka. Idan ba ta wurin shari'a ba, ba zan taba sanin zunubi ba, in ba ta wurin shari'a ba. Ba zan taba kyashin abin wani ba, har sai da shari'a tace, “Kada kayi kyashi.” [8] Amma zunubi, sai ya dauki zarafi ta wurin dokar, ya jawo dukkan sha'awa dake cikina. Domin in da babu shari'a, zunubi matacce ne. [9] Ada na rayu sau daya ba tare da shari'a ba, amma da dokar ta zo, sai zunubi ya farfado, ni kuma na mutu. [10] Dokar wadda ta kamata ta kawo rai, sai na same ta matacciya. [11] Domin zunubin, ya dauki zarafi ta wurin dokar, ya rude ni, kuma ta wurin dokar ya kashe ni. [12] Domin haka, shari'ar na da tsarki, dokar na da tsarki, adalci da kuma kyau. [13] To abu mai kyau ya zamar mani mutuwa kenan? ba zai taba zama haka ba. Amma zunubi, domin ya nuna shi zunubi ne ta wurin abin da ke mai kyau, sai ya kawo mutuwa a cikina. Wannan ya kasance haka ne domin ta wurin dokar, zunubi ya zama cikakken zunubi. [14] Domin mun san shari'a mai Ruhaniya ce, amma ni ina cikin jiki. An sai da ni karkashin bautar zunubi. [15] Domin ni ma ban fahimci abin da nake aikatawa ba. Domin abin da nake so in aikata, ba shi nake aikatawa ba, kuma abin da bana so, shi nake aikatawa. [16] Amma idan na aikata abin da bana so, na amince da shari'a kenan, cewar shari'a nada kyau. [17] Amma yanzu ba ni ke aikata abin ba, amma zunubi da ke zaune a cikina. [18] Domin na san a cikina, wato cikin jikina, babu wani abu mai kyau. Domin marmarin aikata abu mai kyau na tare da ni, amma ba ni iya aikatawa. [19] Domin abu mai kyau da na ke so in aikata bana iyawa, amma muguntar da ba na so ita na ke aikatawa. [20] To idan na yi abin da ba ni so in aikata, wato kenan ba ni bane ke aikatawa, amma zunubin da ke zaune a cikina. [21] Don haka, sai na iske, akwai ka'ida a cikina dake son aikata abu mai kyau, amma kuma ainihin

mugunta na tare dani. [22] Domin a cikina ina murna da shari'ar Allah.
[23] Amma ina ganin wasu ka'idoji daban a gabobin jikina, su na yaki da
wannan sabuwar ka'idar da ke cikin tunanina, suna kuma sanya ni bauta
ta wurin ka'idar zunubi wadda ke cikin gabobin jikina. [24] Ni wahalallen
mutum ne! wa zai kubutar dani daga wannan jiki na mutuwa? [25] Amma
godiya ga Allah ta wurin Yesu Almasihu Ubangijinmu! Domin haka ni
kaina a wannan hannu bisa ga tunani na ina bautawa shari'ar Allah. Duk
da haka, ta wani gefen ina bautawa ka'idar zunubi da ke tare da jikina.

8

[1] Saboda haka babu kayarwa yanzu ga wadanda ke cikin Almasihu Yesu.
[2] Domin ka'idar ruhun rai a cikin Almasihu Yesu ta maishe mu 'yanttatu
daga ka'idar zunubi da mutuwa. [3] Saboda abin da shari'a bata iya aikatawa
ba domin kasawa ta wurin jiki, Allah ya yi. Ya aiko da dansa a kamanin
jiki mai zunubi domin ya zama hadaya domin zunubi, sai ya yi Allah
wadai da zunubi a cikin jiki. [4] Ya yi haka domin bukatar shari'a ta sami
cika a cikinmu, mu da muke tafe ba ta gwargwadon jiki ba, amma ta
gwargwadon ruhaniya. [5] Wadanda ke rayuwa gwargwadon jiki sukan lura
da al'amuran jiki, amma su da ke rayuwa a gwargwadon Ruhu sukan mai
da hankali ga al'amuran Ruhu. [6] To kwallafa rai ga jiki mutuwa ce, amma
kwallafa rai ga Ruhu rai ne da salama. [7] Haka yake domin kwallafa rai
ga jiki gaba yake da Allah, gama baya biyyaya ga shari'ar Allah, balle ma
ya iya. [8] Wadanda ke a jiki ba su iya faranta wa Allah zuciya. [9] Duk da
haka, ba ku cikin jiki amma a cikin Ruhu, idan gaskiya ne, Ruhun Allah na
rayuwa cikinku. Amma idan wani ba shi da Ruhun Almasihu, shi ba na sa
bane. [10] In Almasihu na cikinka, jikin ka fa matacce ne ga zunubi, amma
ruhu na rayuwa bisa ga adalci. [11] Idan Ruhun wanda ya tada Yesu daga
matattu na raye a cikinku, to shi wanda ya tada Almasihu da ga matattu
za ya bada rai ga jikinku masu matuwa ta wurin Ruhunsa, da ke rayuwa
a cikin ku. [12] To, 'yan' uwa, muna da hakki amma ba bisa jiki ba, da za mu
yi rayuwa bisa ga dabi'ar jiki. [13] Gama idan kun yi rayuwa gwargwadon
jiki, za ku mutu kenan, amma idan ta wurin Ruhu ku ka kashe ayyukan
jiki, za ku rayu. [14] Gama duk wadanda Ruhun Allah ke bishe su, su 'ya 'yan
Allah ne. [15] Gama ba ku karbi ruhun bauta da ke sa tsoro ba. Maimakon
haka, kun karbi ruhun diyanci, ta wurinsa muke tadda murya muna kira,
“Abba, Uba!” [16] kansa na bada shaida tare da namu ruhun cewa mu 'ya'yan
Allah ne. [17] Idan mu 'ya'ya ne, ai mu magada ne kenan, magadan Allah.
Kuma mu magada ne tare da Almasihu, hakika idan mun sha wahala
tare da shi za a kuma daukaka mu tare da shi. [18] Gama na yi la'akari
cewa wahalonin zamanin nan ba su isa a kwatanta su da daukakar da
za'a bayyana mana ba. [19] Saboda yadda halitta ke marmarin bayyanuwar
'ya'yan Allah. [20] Gama an kaskantar da halitta ga banza, ba da nufin ta ba,
amma na shi wanda ya kaskantar da ita. Ta na cikin tabbacin alkawarin.
[21] Cewa halitta kanta za ta kubuta daga bautar rubewa, kuma za a kawo
ta zuwa ga 'yantarwa na yabon daukakar 'ya'yan Allah. [22] Gama mun sani
dukan halitta na nishi da zafin nakuda tare har ya zuwa yanzu. [23] Ba haka
kadai ba, amma ko mu kanmu, da ke nunar farko na Ruhu—mu kanmu
muna nishi acikin mu, muna jiran diyancinmu, wato ceton jikinmu kenan.
[24] Gama ta wanan hakikancewa aka cece mu. Amma dai abin da muke da
tabbacin zai faru ba mu gan shi ba tukuna, domin wanene wa ke begen
tabbatacce abin da yake gani? [25] Amma idan muna da tabbacin abin da ba

mu gani ba tukuna, to sai mu jjira shi da hakuri. [26] Hakanan, Ruhu kuma
ke taimako a kasawarmu. Gama ba mu da san yadda zamu yi addu'a
ba, amma Ruhu kansa na roko a madadinmu da nishe-nishen da ba'a iya
ambatawa. [27] Shi da ke bidar zuciya yana sane da tunanin Ruhu, domin
yana roko a madadin masu badagaskiya ta wurin nufin Allah. [28] Mun san
cewa ga wadanda ke kaunar Allah, yakan aikata dukan al'amura domin su
zuwa ga alheri, ga duk wadanda aka kira bisa ga nufinsa. Dukan abubuwa
sukan zama alheri. [29] Saboda wadanda ya sani tuntuni su ne ya kardara
su zama da kamanin dansa, domin ya zama dan fari a cikin 'yan'uwa
masu yawa. [30] Su da ya kaddara, ya kiraye su. Wadanda ya kira, su ya
kubutar. Su da ya kubutar, sune kuma ya daukaka. [31] Me zamu ce game da
wadannan al'amura? Idan Allah na tare da mu, wake gaba da mu? [32] Shi
da baya hana dansa ba, amma ya bada shi a madadinmu dukka, me zai
hana shi bamu dukkan abubuwa a yalwace tare da shi? [33] Wa zaya kawo
wata tuhuma ga zababbu na Allah? Allah ne ke “yantarwa. [34] Wanene ke
hukumtawa? Almasihu ne da ya mutu sabili da mu har ma fiye da haka,
shi wanda kuma aka tasar. Yana mulki tare da Allah a wuri mai daukaka,
shi ne kuma ya ke roko sabili da mu. [35] Wa za ya raba mu da kaunar
Allah? Kunci, ko bacin rai, ko tsanani, ko yunwa, ko tsiraci, ko hadari,
ko takobi? [36] Kamar yadda aka rubuta, “Saboda kai ake kisanmu dukkan
yini. An mai da mu kamar tumaki yanka.” [37] A dukan al'amuran nan mun
fi karfi a ce da mu masu nasara ta wurin shi da ke kaunar mu. [38] Gama
na tabata cewa ko mutuwa, ko rai, ko mala'iku, ko mulkoki, ko al'amuran
yanzu, ko al'amura masu zuwa, ko iko, [39] ko tsawo, ko zurfi, kai ko wace
irin halitta, ba su isa su raba mu da kaunar Allah, da ke a cikin Almasihu
Yesu Ubangijin mu ba.

9

[1] Gaskiya ne nake gaskiya nake fada cikin Almasihu. Ba karya nake yi
ba. Lamirina, na shaida a cikin Ruhu Mai Tsarki. [2] cewa ina da matukar
bakin-ciki da takaici marar karewa a zuciyata. [3] Dama ace, a la'anta ni,
in rabu da Almasihu saboda 'yan'uwana, wato dangina da suke zuriyata
bisa ga jiki. [4] Sune Isra'ilawa, sun sami karbuwa, da daukaka, da baiwar
shari'a, da yi wa Allah sujada, da alkawarai. [5] Dukkan ubanni nasu ne
daga cikinsu Almasihu ya fito bisa ga jiki- wanda shi ke Allah bisa kowa.
Yabo ya tabbata a gare shi har abada. Amin. [6] Amma ba wai alkawarin
Allah ya kasa ba ne, ba dukkan Isra'ilawa ne suke Isra'ilawa na gaskiya ba.
[7] Haka nan, ba dukkan zuriyar Ibrahim ne 'ya'yansa ba. Amma "ta wurin
Ishiyaku ne za'a kira zuriyarka." [8] Yana nuna mana cewa ba 'ya'yan jiki
su ne 'ya'yan Allah ba. Amma 'ya'yan alkawari ne ake kirga su, kuma aka
kebe su. [9] Wanna ce kalmar alkawari, "badi warhaka zan dawo, Saratu
kuwa zata sami da." [10] Amma ba wannan kadai ba, bayan Rifkatu ta dauki
ciki daga gun mijinta, ubammu Ishiyaku. [11] Yaran nan kafin ma a haife
su, balle ma a ce sun yi wani abu mai kyau ko laifi, saboda zaben da Allah
yayi, bai danganta da abin da suka yi ba, ko don aiki ba, amma don shine
mai kira— [12] kamar yadda Ya ce, mata, “babban zaya yiwa karamin bauta,"
haka nassi yace, [13] "Kamar yadda aka rubuta: “Yakubu na ke kauna, amma
Isuwa na ki shi.” [14] To me zamu ce kenan? Allah ya yi rashin adalci kenan?
Ko kadan. [15] Gama ya ce wa Musa, "Ina nuna jinkai ga wanda zan yi wa
jinkai, zan ji tausayi ga wanda zan tausaya masa." [16] Saboda haka, ba

don wanda ke da aniya ba ne, ko kuwa wanda yake kokari ba, amma
saboda Allah mai nuna jinkai. 17 Gama nassi ya ce da Fir'auna, " Saboda
wannan dalilin ne, na tada kai, don in nuna ikona mai karfi a kanka, don
sunana ya yadu ga dukkan duniya." 18 Ta haka Allah ya nuna jinkansa
ga wanda ya so, ya taurarar da zuciyar wanda ya ga dama. 19 Za kuce
mani, to don me, "Yake kama mu da llaifi? Wa ya taba yin jayayya da
nufinsa?" 20 In ma mun duba, kai mutum wanene kai da zaka ja da Allah?
Ko abin da aka gina zai ce wa magininsa, "Don me yasa ka ginani haka?"
21 Ko maginin ba shi da iko akan yimbu daya da zai gina tukunya mai
daraja, wata kuma tukunyar don kowanne irin aiki? 22 In ace Allah, dake
niyyar nuna fushinsa da ikonsa, ya sanu, sai ya jure da matukar hakuri
mai yawa da tukwanen fushi da ya shirya don hallakarwar fa? 23 To ko
ma ya yi haka don ya nuna yalwar daukakarsa da take dauke da alheri,
wanda ya shirya don daukakarsa tun farko? 24 Zai yiwu ma ya yi haka ne
domin mu, mu da ya kira, ba ma daga cikin Yahudawa kadai ba, amma
har ma daga cikin al'ummai? 25 Kamar yadda ya ce a cikin littafin Yusha'u:
"zan kira wadanda ba mutanena ba mutanena, da kuma kaunatattunta
wadanda ba kaunatattu ba. 26 Zai zama kuma a inda aka ce da su, “ku ba
mutanena bane, za a kisa su 'ya'yan Allah mai rai.”' 27 Ishaya ya yi kira
game da Isra'ila, "in a ce yawan 'ya'yan Isra'ila zasu zama kamar yashi a
bakin teku, ragowarsu ne kawai za su sami ceto. 28 Ubangiji zai tabbatar
da cikar kalmarsa a duniya, ba kuwa da dadewa ba. 29 Yadda Ishaya ya
rubuta ada, "In da ba Ubangiji mai runduna bai bar mana zuriya ba, da
zamu zama kamar Saduma, da kuma an maida mu kamar Gomarata. 30 To
me za mu ce kenan? Ko al'ummai, da ba sa neman adalci, sun samu adalci
ta wurin bangaskiya. 31 Amma Isra'ila, wadanda suka nemi adalcinsu ta
wurin shari'a, ba su kai ga gaci ba. 32 To don me? don ba su neme shi da
bangaskiya ba, amma ta ayyuka. Sun yi tuntube a kan dutse da zai sa laifi.
33 Kamar yadda aka rubuta, “Ga, shi na ajiye dutse a kan Sihiyona dutsen
tuntube mai sa laifi. Ga wanda ya bada gaskiya gare shi ba zai ji kunya
ba.”

10

1 'Yan'uwana, muradin zuciyata da dukkan addu'oi na ga Allah dominsu
shine don su sami ceton. 2 Domin na shaida game da su cewa suna da
kwazo game da Allah, amma ba a kan sani ba. 3 Don, ba su da sani akan
adalcin Allah, suna kokarin tabbatar da adalcin kansu. Ba su bada kan su
ga adalcin Allah ba. 4 Gama Almasihu shi ne cikar doka zuwa ga adalci
ga dukkan wadanda suka gaskata. 5 Musa kam ya rubuta game da adalci
da zai samu ta shari'a: "mutumin da ya aikata adalcin shari'a, zai rayu ta
wurin wannan adalcin." 6 Amma adalcin da ya zo ta wurin bangaskiya
yace, "Kada ku ce a zuciyarku, wa zai hau zuwa sama?"(don ya sauko da
Almasihu kasa). 7 Kada ku ce, "Wa zai gangara zuwa kasa?" (Wato wa zai
fito da Almasihu daga cikin matattu). 8 Amma me yake cewa? “ kalmar
tana kusa da kai a cikin bakinka da kuma cikin zuciyarka.” Wato kalmar
bangaskiya, wadda muke shaidawa. 9 Don idan da bakinka, ka shaida Yesu
Ubangiji ne, kuma ka gaskata a zuciyarka cewa Allah ya tashe shi daga
matattu, za ka sami ceto. 10 Don da zuciya ne mutum yake gaskatawa
zuwa ga adalci, da kuma baki ne yake shaida zuwa ga ceto. 11 Don nassi
na cewa, "Duk wanda ya gaskata da shi ba zai ji kunya ba," 12 Gama ba
bambanci tsakanin Bayahude da Ba'al'ume. Gama dukkansu Ubangijinsu

daya ne, Shi mayalwaci ne ga dukkan wanda ya kira shi. 13 Duk wanda ya
kira sunan Ubangiji zai sami ceto. 14 To ta yaya zasu kira ga wanda basu
gaskata ba? Kuma ta yaya zasu gaskata ga wanda ba su taba jin labarinsa
ba? 15 Kuma ta yaya zasu ji in ba ayi masu wa'azi ba? Kuma ta yaya zasu
yi wa'azin in ba an aike su ba? - Kamar yadda yake a rubuce, “Ina misalin
kyau na kafafun wadanda ke shaida labarin farin ciki na abubuwa masu
kyau!” 16 Amma ba dukkansu ne suka ji bishara ba. Gama Ishaya ya ce,
''Ubangiji, wa ya gaskata da sakon? 17 Saboda haka bangaskiya na zuwa
ta wurin ji, jin kuwa daga maganar Almasihu. 18 Amma na ce, “ko basu
ji ba ne? I, tabbas'' muryarsu ta kai dukkan duniya, kuma kalmominsu
sun kai har karshen duniya.'' 19 yau, na ce, ''Ko Isra'ila basu sani ba ne?''
Da farko Musa ya ce, “Zan sa kuyi fushi da kishi da abin da ba al'umma
ba. Abin da nake nufi nan shine al'ummar da basu da fahinta, zan more
su, in tayar maku da hankali.'' 20 Amma Ishaya da karfin hali ya ce, ''Ga
wadanda basu neme ni ba suka same ni. Na bayyana ga wadanda basu
nemi ni ba. 21 ''Amma ga Isra'ila kam ya ce, '' na mika hannu na ga masu
rashin biyayya dukkan tsawon rana, domin su mutane ne masu taurin
kai.''

11

1 Sai na ce, Allah ya ki mutanensa ne? Ba zai taba yiwuwa ba. Domin
ni ma ba-Isra'ile ne, na zuriyar Ibrahim, a kabilar Bilyaminu. 2 Allah bai
ki mutanen sa da ya ke da rigyasaninsu ba. Ko kun san abin da nassi
ya ce game da Iliya, yadda ya kai karar Isra'ila a gaban Allah? 3 Ya ce,
''Ubangiji, sun kashe annabawanka, sun rushe alfarwanka kuma, Ni kadai
ne na rage, ga shi suna neman su kashe ni.'' 4 Amma wacce amsa ce Allah
ya ba shi? Ya ce, ''Ina da mutane dubu bakwai da na kebe don kaina, da ba
su taba rusuna wa Ba'al ba.'' 5 Ban da haka ma, ban da haka ma a wannan
lokacin akwai sauran zabe na alheri. 6 Amma tun da ta wurin alheri ne,
ba ga ayyuka ba. In ba haka ba, alheri ba zai zama alheri ba kenan. 7 Sai
kuma me? Abin da Isra'ila ke nema, ba su samu ba, amma zababbun
sun same shi, saura kuma sun taurare. 8 Kamar yadda yake a rubuce,
''Allah ya ba su ruhun rashin fahimta, ga idanu amma ba za su gani ba,
ga kunnuwa amma ba za su ji ba, har zuwa wannan rana.'' 9 Dauda kuma
ya ce, ''bari teburinsu ya zama taru, da tarko, ya zama dutsen tuntube
da abin ramako a gare su. 10 Bari idanunsu ya duhunta domin kada su
gani; bayansu kuma a duke kullum.'' 11 Na ce, ''sun yi tuntube domin su
fadi ne?'' Kada abu kamar haka ya faru. A maimakon haka, juyawa baya
da suka yi ya sa, ceto ya zo ga Al'ummai, domin ya sa su kishi. 12 Idan
yanzu juyawa baya da sun yi ya zama arziki ga duniya, rashin su kuma
arziki ga Al'ummai, yaya kwatancin girmansa zai kasance in sun zo ga
kammala? 13 Yanzu ina magana da ku ku da ke Al'ummai. Tunda yake
ni ne manzo ga Al'ummai, ina kuma fahariya cikin hidimata. 14 Yana
yiwuwa in sa ''yan'uwa na kishi, domin mu ceci wadansu su. 15 Idan kinsu
ya kawo sulhuntawa ga duniya, Karbarsu kuma zata zama yaya? Zata
zama rai ne daga mutuwa. 16 'ya'yan farko sunan haka ma kakkabensu
yake, Idan saiwar itace na nan, haka ma rassan za su zama. 17 Amma
idan an karye wasu daga cikin rassan, idan ku rassan zaitun na ainihi ne,
da aka samu daga cinkinsu, kuma idan kuna da gado tare da su, acikin
saiwar itacen zaitun din. 18 Kada ku yi fahariya a kan rassan. Amma idan
kuka yi fahariya to ba ku bane masu karfafa saiwar amma saiwar ce ke

karfafa ku. 19 Kana iya cewa, "An karye rassan domin a same ni a ciki."
20 Wannan gaskiya ne! Saboda rashin bangaskiyarsu ne ya sa aka karye
su daga rassan, amma ku tsaya da karfi acikin bangaskiyarku. Kada ku
dauki kanku fiye da yadda ya kamata, amma ku ji tsoro. 21 Domin idan
Allah bai bar ainihin rassan ba, to ba zai bar ku ba. 22 Ku duba yadda
irin ayyuka masu tsananni na Allah. Ta daya hannun kuma, tsanannin
kan zoa kan Yahudawa wadanda suka fadi. Har 'ila yau jinkai Allah ya zo
maku, idan kun cigaba cikin alherinsa baza a sare ku ba. Amma in kun
ki za a sare ku. 23 Hakanan, idan ba su ci gaba cikin rashin bangaskiyarsu
ba, za a maida su cikin itacen. Domin Allah zai iya sake maida su. 24 Idan
an yanke ka daga itacen zaitun da ke na jeji, har ya yiwu an hada ka cikin
itacen zaitun na ainihi, yaya kuma wadannan Yahudawa wadanda sune
ainihin rassan, da za'a maido cikin zaitun da ke na ainihi? 25 Yan'uwa,
ba na so ku kasance cikin duhu a game da wannan asirin, domin kada
ku zama da hikima cikin tunaninku. Wannan asirin shine cewa wannan
taurarewa ta faru a Isra'ila, har sai da Al'ummai suka shigo ciki. 26 Ta
haka dukan Isra'ila za su tsira, kamar yadda yake a rubuce: "Daga cikin
Sihiyona mai Kubutarwa zai fito; Zai kawar da kazanta daga cikin Yakubu.
27 Wannan zai zama alkawarina da su, sa'adda na kawar da zunubansu."
28 A wani bangaren kuma game da bishara, su makiya ne amamadinku,
ta wani fannin kuma bisa ga zabin Allah su kaunattatu ne saboda ubanni.
29 Domin baye-baye da kiran Allah basa canzawa. 30 Domin ku ma da
ba ku yin biyayya ga Allah, amma yanzu kun sami jinkai saboda rashin
biyayyarsu. 31 Ta wannan hanyar dai, wadannan Yahudawan sun zama
marasa biyayya. Sakamakon haka shine ta wurin jinkan da aka nuna
maku, suma su samu jikai yanzu. 32 Domin Allah ya rufe kowa ga rashin
biyayya, domin ya nuna jinkai ga kowa. 33 Ina misalin zurfin wadata
da kuma hikima da sani na Allah! Hukunce-hukuncensa sun fi gaban
a bincika, hanyoyinsa kuma sun fi gaban ganewa! 34 Don wanene ya san
tunanin Ubangiji? Wanene kuma ya zama mai bashi shawara? 35 Ko kuma,
wanene ya fara ba Allah wani abu, domin a biya shi?" 36 Daga wurinsa
ne, ta wurinsa ne kuma, a gare shi ne kuma dukan abu suka fito. A gare
shi daukaka ta tabbata har abada. Amin.

12

1 Ina rokon ku 'yan'uwa, saboda yawan jinkan nan na Allah, da ku mika
jikunanku hadaya mai rai, mai tsarki kuma abar karba ga Allah. wannan
itace hidimarku ta zahiri. 2 Kada ku kamantu da wannan duniya, amma ku
sami canzawa ta wurin sabunta tunaninku, kuyi haka don ku san abin da
ke nagari, karbabbe, kuma cikakken nufin Allah. 3 Don ina cewa, saboda
alherin da aka bani, ka da waninku ya daukaka kansa fiye da inda Allah
ya ajiye shi; a maimakon haka ku kasance da hikima, gwargwadon yadda
Allah yaba kowa bangaskiya. 4 Domin muna da gababuwa da yawa a jiki
daya, amma ba dukansu ne ke yin aiki iri daya ba. 5 haka yake a garemu,
kamar yadda muke da yawa haka cikin jikin Almasihu, dukkanmu gabobin
juna ne. 6 Muna da baye-baye dabam-dabam bisa ga alherin da aka
bayar a gare mu. Idan baiwar wani anabci ne, yayi shi bisa ga iyakar
bangaskiyarsa. 7 In wani yana da baiwar hidima, sai yayi hidimarsa. Idan
baiwar wani koyarwa ce, yayi koyarwa. 8 Idan baiwar wani karfafawa ce,
yayi ta karfafawa; Idan baiwar wani bayarwa ce, yayi ta da hannu sake;
Idan baiwar wani shugabanci ne, yayi shi da kula; Idan baiwar wani nuna

jinkai ne, yayi shi da sakakkiyar zuciya. 9 Ku nuna kauna ba tare da riya
ba. Ku Ki duk abin da ke mugu ku aikata abin da ke nagari. 10 Akan kaunar
'yan'uwa kuma, ku kaunaci juna yadda ya kamata; akan ban girma kuma,
ku ba juna girma. 11 Akan himma kuma, kada ku yi sanyi; akan ruhu
kuma, ku sa kwazo; Game da Ubangiji kuma, ku yi masa hidima. 12 Akan
gabagadi kuma, ku yi shi da farin ciki; akan tashin hankali kuma, ku cika
da hakuri; akan adu'a kuma, ku nace. 13 Ku zama masu biyan bukatar
tsarkaka, ku zama masu karbar baki a gidajenku. 14 Ku albarkaci masu
tsananta maku, kada ku la'anta kowa. 15 Ku yi farinciki tare da masu
farinciki; Ku yi hawaye tare da masu hawaye. 16 Tunanin ku ya zama
daya. Kada tunaninku ya zama na fahariya, amma ku yi abokantaka da
matalauta. Kada wani a cikin ku ya kasance da tunanin yafi kowa. 17 Kada
ku rama mugunta da mugunta. Ku yi ayukan nagarta a gaban kowa. 18 Ku
yi duk abin da za ku iya yi domin ku yi zaman salama tare da kowa.
19 'Yan'uwa, kada ku yi ramako, ku bar Allah ya rama maku. A rubuce
yake, '' 'Ramako nawa ne; zan saka wa kowa,' in ji Ubangiji.'' 20 ''Amma
idan makiyin ka na jin yunwa, ba shi abinci ya ci. Idan yana jin kishin
ruwa, ba shi ruwan sha. Idan kun yi haka, garwashin wuta ne za ku
saka akan duk makiyi.'' 21 Kada mugunta ta rinjaye ku, amma ku rinjayi
mugunta ta wurin yin aikin nagarta.

13

1 Bari kowa yayi biyayya da hukuma, saboda babu wata hukuma sai dai
in tazo daga Allah; mahukunta da suke nan kuwa daga Allah ne. 2 Saboda
da haka duk wanda ya ja hukuma ya ja da dokar Allah; kuma dukan
wadanda suka ki hukuma za su sha hukunci. 3 Don kuwa mahukunta ba
abin tsoro ne ga masu nagarta ba, amma ga masu aikata laifi. Kuna so ku
zama marasa tsoron hukuma? Kuyi abu nagari, zaku sami yabo daga yin
hakan. 4 Saboda shi bawan Allah ne a gare ku don nagarta. Amma in kun
yi abu mara kyau, kuyi tsoro, saboda ba ya dauke da takobi ba tare da
dalili ba. Don shi bawan Allah ne mai saka wa mugu da fushi. 5 Saboda
haka dole kuyi biyayya, ba don fushi ba, amma saboda lamiri. 6 Saboda
wannan ne kuke biyan haraji. Don masu mulki bayin Allah ne, wadanda
suke yin haka kullum. 7 Ku bawa kowa hakkinsa; haraji ga mai haraji;
kudin fito ga mai fito; tsoro ga wanda ya cancanci tsoro; girma ga wanda
cancanci girmamawa. 8 Kada ku rike bashin kowa, sai dai ku kaunaci
juna. Domin duk wanda ya kaunaci dan'uwansa ya cika doka. 9 To, “Kada
kuyi zina, kada kuyi kisa, kada kuyi sata, kada kuyi kyashi, idan har akwai
wata doka kuma, an takaita ta a wannan jimlar: “Ka kaunaci dan'uwanka
kamar kanka.” 10 Kauna bata cutar da makwabci. Domin haka, kauna tace
cikar shari'a. 11 Saboda wannan, kun san lokaci yayi, ku farka daga barci.
Domin cetonmu yana kusa fiye da yadda muke tsammani. 12 Dare yayi
nisa, gari ya kusan wayewa. Don haka, sai mu rabu da ayyukan duhu, mu
yafa makaman haske. 13 Sai muyi tafiya yadda ya kamata, kamar da rana,
ba a cikin shashanci ko buguwa ba. Kada kuma muyi tafiya cikin fasikanci
da muguwar sha'awa, ba kuma cikin husuma ko kishi ba. 14 Amma ku yafa
Ubangiji Yesu Almasihu, kada kuwa ku tanadi halin mutumtaka, don biye
wa muguwar sha'awarsa.

14

1 Ku karbi duk wanda yake da rarraunar bangaskiya, ba tare da sukar
ra'ayinsa ba. 2 Wani yana da bangaskiyar yaci komai, wani wanda yake
da rauni yakanci ganye ne kawai. 3 Kada wanda yake cin komai ya raina
wanda baya cin kowanne abu. Kada kuma wanda baya cin kowanne abu
ya shara'anta sauran da suke cin komai. Saboda Allah ya karbe shi. 4 Kai
wanene, kai wanene da kake ganin laifin bawan wani? Tsayawarsa ko
faduwarsa ai hakin maigidansa ne, amma Ubangiji yana da ikon tsai da
shi. 5 Wani yakan daukaka wata rana fiye da sauran. Wani kuma yana
daukan ranakun daidai. Kowa ya zauna a cikin hakakkewa akan ra'ayinsa.
6 Shi wanda ya kula da wata rana, ya kula da ita don Ubangiji. Kuma
wanda yaci, yaci ne domin Ubangiji, domin yana yi wa Allah godiya. Shi
wanda bai ci ba, yaki ci ne domin Ubangiji. Shima yana yi wa Allah
godiya. 7 Domin babu wanda yake rayuwa don kansa a cikinmu, kuma
babu mai mutuwa don kansa. 8 Domin in muna raye, muna raye don
Ubangiji. Kuma in mun mutu, mun mutu ne don Ubangiji. Ashe, ko muna
raye, ko a mace mu na Ubangiji ne. 9 Domin wannan dalilin Almasihu ya
mutu ya kuma tashi, saboda ya zama Ubangiji ga matattu da rayayyu.
10 Amma ku don me kuke shara'anta yan'uwanku? kai kuma don me
kake raina dan'uwanka? Dukan mu zamu tsaya gaban kursiyin shari'ar
Allah. 11 Domin a rubuce yake, " Na rantse, "inji Ubangiji", kowacce
gwiwa zata rusuna mani, kowanne harshe kuwa zai yabi Allah." 12 Domin
kowannenmu zai fadi abin da shi yayi da bakinsa a gaban Allah. 13 Saboda
da haka kada muyi wa juna shari'a, amma maimakon haka ku dauki
wannan kudduri, don kada kowa ya zama sanadin tuntunbe ko faduwa
ga dan'uwansa. 14 Na sani na kuma tabbata tsakani na da Ubangiji Yesu,
ba abin da yake mara tsarki ga asalinsa. Sai dai ga wanda ya dauke shi
marar tsarki ne yake zama marar tsarki. 15 Idan har abincinka na cutar
da dan'uwanka, ba ka tafiya cikin kauna. Kada ka lalata wanda Yesu ya
mutu domin sa da abincinka. 16 Saboda haka, kada abubuwan da aka
dauka kyawawa su zama abin zargi ga wadansu. 17 Saboda mulkin Allah
ba maganar ci da sha ba ne, amma game da adalci ne, salama, da farin ciki
a cikin Ruhu Mai Tsarki. 18 Domin wanda yake bautar Almasihu a wannan
hanya, karbabbe ne ga Allah, kuma jama'a sun yarda da shi. 19 Don haka,
mu nemi abubuwa na salama da abubuwan da zasu gina juna. 20 Kada ku
lalata aikin Allah don abinci. Komai yana da tsarki, amma kaiton mutumin
da yake cin abin da zai sa shi ya fadi. 21 Bashi da kyau a ci nama ko a sha
ruwan inabi, ko duk abin da zai jawo faduwar dan'uwanka. 22 Wannan
bangaskiyar da kuke da ita, ku adana ta tsakaninku da Allah. Mai albarka
ne wanda zuciyarsa bata da laifi akan abin da hankalinsa ya ga daidai
ne. 23 Duk wanda yayi shakka amma kuma yaci, ya sani yayi laifi kenan,
domin ba tare da bangaskiya bane. Duk abin da ba na bangaskya bane
zunubi ne.

15

1 Yanzu mu da muke da karfi ya kamata mu dau nauyi raunana,
kuma bai dace mu nuna son kai ba. 2 Bari kowannenmu ya faranta wa
makwabcinsa rai, domin wannan yana da kyau, don a gina shi. 3 Domin
Almasihu bai faranta wa kansa rai ba. Kamar yadda aka rubuta, "zagin
da wadansu suka yi masa ya sauka a kaina." 4 Don abin da aka rubuta a

baya an rubuta ne domin a gargade mu, domin ta hakuri da karfafawar
litattafai mu sami karfi. 5 Yanzu Allah mai hakuri da karfafawa ya baku
zuciya daya ta zaman tare da juna bisa ga halin Yesu Almasihu. 6 Domin
ya yi haka ne da zuciya daya domin ku yi yabo da bakinku daya. 7 Domin
ku karbi juna, kamar yadda Yesu ma ya karbe ku domin a daukaka Allah.
8 Saboda na ce an mai da Almasihu bawan kaciya a madadin gaskiyar
Allah. Ya yi wannan ne don a tabbatar da alkawarai da aka ba kakanin
kakaninmu. 9 Domin Al'umai su daukaka Allah saboda jinkansa, kamar
yadda ya ke a arubuce, "Domin ta haka zan yabe ka cikin Al'umai in yi
wakar yabon sunanka." 10 Kuma an ce. "Ku yi faranciki, ku Al'ummai
tare da mutanensa." 11 Kuma." Ku yabi Ubangiji, ku dukan Al'ummai; bari
dukan mutane su yabe shi." 12 Kuma, Ishaya ya ce "Za a sami tsatson Yessi,
wanda zai tashi ya yi mulki a kan Al'umai, Al'umai za su sami karfin hali
a cikinsa." 13 Yanzu Allah mai karfafawa ya cika ku da dukkan farin ciki
salama, saboda da bangaskiyarku, domin ku sami cikkakiyar karafafawa,
ta wurin ikon Ruhu Mai Tsarki. 14 Ni kaina na amince da ku, yan'uwa.
Kuma na amince cewa ku da kanku kuna cike da alheri, cike da dukkan
sani. Na amince cewa za ku sami zarafi ku gargadi juna. 15 Amma ina
rubuta maku da gabagadi kan wadansu abubuwa, domin in tunasheku,
saboda baiwar da aka bani daga wurin Allah. 16 Cewa baiwar ta sa na
zama bawan Almasihu Yesu da aka aika ga Al'ummai, limami na bisharar
Allah. Zan yi wannan saboda baikon Al'ummai ya zama karbabbe, kuma
kebbabe ga Allah ta wurin Ruhu Mai Tsarki. 17 Don haka ina jin dadi cikin
Yesu Almasihu da abubuwa na Allah. 18 Domin ba ni da abin da zan ce,
sai abin da Yesu ya aikata ta wurina, domin Al'ummai su yi biyayya ta
magana da aiki. 19 Ta wurin alamu, da al'jibai, da ikon Ruhu Mai Tsarki.
Daga Urushalima, da kewaye har zuwa Ilirikum, an kai bisharar Almasihu
ko'ina dukka. 20 A cikin hanyar nan, burina in sanar da bishara, amma
a inda ba a san Yesu ta wurin sunansa ba, don kada in sa gini akan
harshashi wani. 21 Kamar yadda yake a rubuce."Wadanda ba a taba fada
wa labarinsa ba, su gane. Wadanda ba su taba jin labarinsa ba su fahimta."
22 Saboda an hana ni zuwa wurin ku a lokatai da dama. 23 Amma yanzu
bani da sauran wani wuri a lardin nan, kuma cikin shekaru masu yawa ina
da marmarin in zo wurin ku. 24 Duk lokacin da zan tafi Asbaniya ina begen
ganin ku yayin wucewa, don ku raka ni bayan na ji dadin zama da ku na
dan lokaci. 25 Amma yanzu ina tafiya Urushalima don in yi wa tsarkaka
hidima. 26 Domin abin farinciki ne ga mutanen Makidoniya da Akaya su yi
bayarwa domin gajiyayyu masu bada gaskiya wadanda suke a Urushalima.
27 Suna jin dadi domin hakika kamar bashi ne a kansu. Domin Al'ummai
sun yi tarayya da su cikin ayyukan ruhaniya, ya zama hakki a kansu su ma
su taimake su da abubuwa. 28 Domin lokacin da na gama basu kudin, zan
zo gareku a hanyata ta zuwa Asbaniya. 29 Na san cewa lokacin da na zo
gareku, zan zo da cikakkun albarku na Almasihu. 30 Yanzu ina rokonku,
yan'uwa, ta wurin Ubangiji Yesu Almasihu, da kaunar Ruhu Mai Tsarki,
ku yi ta fama tare da ni a cikin yin addu'o, inku ga Allah saboda ni. 31 Kuyi
haka saboda in tsira daga wadanda suke masu biyayya ga Yahudiya, domin
kuma hidimata saboda Urushalima ta zama karbabbiya. 32 Ku yi addu'a
cewa in zo wurinku da farinciki ta wurin nufin Allah, cewa tare da ni da
ku, mu sami hutu. 33 Allah na salama ya kasance tare da ku duka. Amin.

16

1 Ina gabatar muku da fibi 'yar'uwarmu, wanda take hidima a Ikilisiya
dake cikin Kankiriya. 2 Domin ku karbe ta cikin Ubangij. A hanyar da
ta dace ga masu bada gaskiya, ku tsaya tare da ita cikin kowacce bukata.
Domin ita da kanta ta zama da taimako ga masu yawa, har da ni ma.
3 Ku gai da Bilkisu da Akila abokan aiki cikin Yesu Almasihu. 4 Wadanda
sabo da ni suka sadaukar da ransu. Ina godiya garesu, ba ni kadai
ba, amma kuma da dukan Ikilisiyoyin Al 'mmai. 5 Gaida Ikilisiya da ke
gidansu. Ku gai da Abainitas kaunataccena. Wanda shi ya fara bada
gaskiya ga Almasihu a Asiya. 6 Ku gai da Maryamu, wadda ta yi maku
aiki tukuru. 7 Ku gai da Andaranikas da Yuniyas, yan'uwana da abokan
kurkukuna. Su sanannu ne cikin manzani, wadanda suke cikin Almasihu
kafin ni. 8 Ku gai da Amfiliyas kaunatace na cikin Ubangiji. 9 Ku gai da
Urbanas abokin aikinmu cikin Almasihu, da Istakis kaunataccena. 10 Ku
gai da Abalis amintacce cikin Almasihu. Ku gai da wadanda su ke gidan
Aristobulus. 11 Ku gai da Hirudiya, dan'uwa na, da wadanda ke gidan
Narkissa, wadanda ke cikin Ubangiji. 12 Ku gai da Tarafina daTarafusa,
masu aikin Ubangiji. 13 Ku gai da Barsisa kaunatacciya, wadda ta yi aikin
Ubangiji da yawa. Ku gai da Rufas zababbe cikin Ubangiji da mamarsa da
ni. 14 Ku gai da Asinkiritas da Filiguna da Hamis da Baturobas da Hamisu
da kuma yan'uwa da ke tare da su. 15 Ku gai da Filolugus daYuliya da
Niriyas da yan'uwansa, da Ulumfas da kuma dukan tsarkaka da ke tare
su. 16 Ku gaggai da juna da tsatsarkar sumba. Dukan Ikilisiyoyin Almasihu
na gaishe ku. 17 Yanzu ina rokon ku, yan'wa, ku yi tunani fa game da masu
kawo rabuwa da tuntube. Sabanin koyarwar da ku ka koya. Ku yi nesa
da su. 18 Domin irin mutanen nan ba sa bauta wa Ubangiji Yesu, sai dai
tumbinsu. Ta dadin bakinsu suke rudin zuciyar marasa laifi. 19 Domin
rayuwar biyayyarku takai ga kunnen kowa, na yi farin ciki da ku, amma
ina so ku zama da hikima game da abin ya ke mai kyau, ku zama marasa
laifi ga abin da ke na mugunta. 20 Allah na salama zai sa ku tattake Shaidan
da sauri kalkashin sawayen ku. Alherin Ubangijin mu Yesu Almasihu ya
kasance tare da ku. 21 Timoti abokin aikina, yana gaishe ku, haka Lukiyas
da Yason da Susibataras da kuma yan'uwana. 22 Ni Tartiyas wanda ya
rubuta wasikan nan, na gaisheku cikin Ubangiji. 23 Gayus mai masaukina
da kuma dukan Ikilisiya, suna gaishe ku. Arastas ma'ajin birni na gaishe
ku, da Kwartus dan'uwanmu. 24 Alherin Ubangijinmu Yesu Almasihu ya
kasance tare da ku dukka. Amin. 25 Yanzu ga wanda ke da Ikon karfafa
ku bisa ga bisharata da wa'azin Yesu Almasihu, wanda ta gare shi ne aka
bayyana asiran nan da suke boye tun da dadewa, 26 amma yanzu sanannu
ne ta wurin litattafan Annabawa bisa umarnin Allah madauwami, domin
biyayyar bangaskiya cikin Al'ummai dukka. 27 Ga Allah mai hikima kadai,
ta wurin Yesu Almasihu daukaka ta tabbata har abada. Amin.

1 Korintiyawa

[1] Bulus, kirayayye daga Almsihu Yesu don zama manzo ta wurin nufin
Allah, da dan'uwanmu Sastanisu, [2] zuwa ga Ikilisiyar Allah da ke korinti,
zuwa ga wadanda aka kebe su cikin Almasihu Yesu, wadanda aka kira
domin su zama al'umma maitsarki. Muna kuma rubuta wa dukan masu
kira bisa sunan Ubangijinmu Yesu Almasihu a ko'ina, wato Ubangijinsu
da Ubangijinmu kuma. [3] Bari alheri da salama su zo gare ku daga Allah
Ubanmu da Ubangiji Yesu Almasihu. [4] Kodayaushe ina gode wa Allahna
domin ku, saboda alherin Allah da Almasihu Yesu ya yi maku. [5] Ya ba ku
arziki ta kowace hanya, cikin dukkan magana da dukkan ilimi. [6] Kamar
yadda shaida game da Almasihu ta tabbata gaskiya a tsakaninku. [7] Saboda
haka baku rasa wata baiwa ta ruhaniya ba yayinda kuke marmarin jiran
bayyanuwar Ubangijinmu Yesu Almasihu. [8] Zai kuma karfafa ku zuwa
karshe, saboda ku zama marasa aibi a ranar Ubangijinmu Yesu Almasihu.
[9] Allah mai aminci ne shi wanda ya kira ku zuwa zumunta ta Dansa, Yesu
Almasihu Ubangijimu. [10] Ina rokon ku, yan'uwa, cikin sunan Ubangijinmu
Yesu Almasihu, ku yarda da juna, kada tsattsaguwa ta kasance tsakanin ku.
Ina rokon ku ku zama da zuciya daya da kuma nufi daya. [11] Gama mutanen
gidan Kulowi sun kawo kara cewa akwai tsattsaguwa a cikin ku. [12] Ina
nufin: kowannen ku na cewa, “ Ina bayan Bulus,” ko “ Ina bayan Afollos,”
ko “Ina bayan Kefas,” ko “Ina bayan Almasihu.” [13] Almasihu a rarrabe
yake? An gicciye Bulus domin ku? Ko an yi maku baftisma a cikin sunan
Bulus? [14] Na godewa Allah domin ban yi wa wanin ku baftisma ba, sai dai
Kirisfus da Gayus. [15] Na yi wannan saboda kada wani ya ce an yi maku
baftisma a cikin sunana. [16] (Na kuma yi wa iyalin gidan Sitifanas baftisma.
Banda haka, ban sani ko na yi wa wani baftisma ba.) [17] Gama Almasihu
bai aiko ni domin yin baftisma ba, amma domin yin wa'azin bishara. Bai
aiko ni domin in yi wa'azi da kalmomin hikimar mutum ba, saboda kada
giciyen Almasihu ya rasa ikonsa. [18] Gama wa'azin gicciye wauta ne ga
wadanda su ke mutuwa. Amma cikin wadanda Allah ke ceto, ikon Allah
ne. [19] Gama a rubuce yake, “Zan watsar da hikimar masu hikima. Zan
dode fahimtar masu basira.” [20] Ina mai hikima? Ina masani? Ina mai
muhawara na duniyan nan? Allah bai juya hikimar duniya zuwa wauta
ba? [21] Tunda duniya cikin hikimarta bata san Allah ba, ya gamshi Allah
ta wurin wautar wa'azi ya ceci masu bada gaskiya. [22] Gama Yahudawa
suna bidar al'ajibai, Helinawa kuma suna neman hikima. [23] Amma muna
wa'azin Almasihu gicciyayye, dutsen tuntube ga yahudawa da kuma wauta
ga Helinawa. [24] Amma ga wadanda Allah ya kira, Yahudawa da Helinawa,
muna wa'azin Almasihu a matsayin iko da kuma hikimar Allah. [25] Gama
wautar Allah tafi mutane hikima, kuma rashin karfin Allah yafi mutane
karfi. [26] Dubi kiranku, yan'uwa. Ba dukkan ku ke da hikima a ma'aunin
mutane ba. Ba dukkan ku ke da iko ba. Ba dukkan ku ke da haifuwa
ta sarauta ba. [27] Amma Allah ya zabi abubuwan da suke wofi na duniya
domin ya kunyatar da masu hikima. Allah ya zabi abin da ke marar karfi a
duniya domin ya kunyatar da abinda ke mai karfi. [28] Allah ya zabi abinda
ke marar daraja da kuma renanne a duniya. Ya ma zabi abubuwan da
ake dauka ba komai ba, domin ya wofinta abubuwan da ake dauka masu

daraja. 29 Ya yi wannan ne domin kada wani ya sami dalilin fahariya
a gabansa. 30 Domin abinda Allah ya yi, yanzu kuna cikin Almasihu
Yesu, wanda ya zamar mana hikima daga Allah. Ya zama adalcinmu, da
tsarkinmu da fansarmu. 31 A sakamakon haka, kamar yadda nassi ya ce,
"Bari mai yin fahariya, ya yi fahariya cikin Ubangiji."

2

1 Lokacin da na zo wurin ku, yan'uwa, ban zo da gwanintar magana
ko hikima ba yayinda na yi shelar boyayyun bayanai game da Allah
[a yayinda na bada shaida game da Allah]. 2 Domin na kudura a
zuciyata kada in san komai lokacin da nake tare da ku, sai dai Yesu
Almasihu, gicciyayye. 3 Ina tare da ku cikin kasawa, da tsoro, da fargaba
mai yawa. 4 Kuma sakona da shelata basu tare da kalmomin hikima
masu daukar hankali. Maimakon haka, sun zo da bayyanuwar Ruhu da
iko, 5 saboda kada bangaskiyarku ta zama cikin hikimar mutane, amma
cikin ikon Allah. 6 Yanzu muna maganar hikima ga wadanda suka ginu,
amma ba hikima ta duniyan nan ba, ko ta masu mulkin wannan zamani,
wadanda suke shudewa. 7 Maimakon haka, muna maganar hikimar Allah
ta boyayyar gaskiya, boyayyar hikima da Allah ya kaddara kafin zamanin
daukakarmu. 8 Babu wani mai mulki na zamanin nan da ya san wannan
hikimar, domin inda sun gane ta a wancan lokacin, da basu gicciye
Ubangijin daukaka ba. 9 Amma kamar yadda yake a rubuce, "Abubuwan
da babu idon da ya gani, babu kunnen da ya ji, babu zuciyar da ta yi
tsammanin sa, abubuwan da Allah ya shirya wa wadanda suke kaunarsa.
10 Wadannan ne abubuwan da Allah ya bayyana mana ta wurin Ruhu.
Gama Ruhu yana bincika komai, har ma abubuwa masu zurfi na Allah.
11 Gama wanene ya san tunanin mutum, sai dai ko ruhun mutumin da
ke cikinsa? Haka ma, babu wanda ya san abubuwa masu zurfi na Allah
sai dai Ruhun Allah. 12 Ba mu karbi ruhu na duniya ba, amma Ruhun
da ya zo daga wurin Allah, domin mu san abubuwan da aka bamu a sake
daga wurin Allah. 13 Muna maganar wadannan abubuwa da kalmomin da
hikimar da mutum baza ta iya koyarwa ba, amma wadanda Ruhu ke koyar
da mu. Ruhu yana fassara kalmomi na ruhaniya da hikima ta ruhaniya.
14 Mutum marar ruhaniya ba ya karbar abubuwan da suke daga Ruhun
Allah, gama wauta suke a gareshi. Ba zai iya sanin su ba domin Ruhu ne
yake bayyana su. 15 Shi wanda yake mai ruhaniya yana shari'anta dukan
abubuwa, amma shi baya karkashin shari'ar sauran mutane. 16 "Wa zai
iya sanin zuciyar Ubangiji, da zai iya ba shi umarni?" Amma mu muna da
lamiri irin na Almasihu.

3

1 Amma ni, yan'uwa, ba zan iya magana da ku kamar mutane
masu ruhaniya ba, amma kamar mutane masu jiki, kamar jarirai cikin
Almasihu. 2 Na shayar da ku da Madara ba da nama ba, don baku isa cin
nama ba, kuma ko yanzu ma baku isa ba. 3 Gama har yanzu ku masu jiki
ne. Muddin akwai kishi da jayayya a tsakaninku, ashe, ku ba masu jiki
ba ne, kuma kuna tafiya bisa magwajin mutane? 4 Domin in wani ya ce,
"Ina bayan Bulus," wani kuma ya ce, "Ina bayan Afollos," ashe, ba zaman
mutuntaka kuke yi ba? 5 To wanene Afollos? Wanene kuma Bulus? Bayi
ne wadanda kuka bada gaskiya ta wurin su, kowannen su kuwa Allah ya
bashi ayyuka. 6 Ni nayi shuka, Afolos yayi banruwa, amma Allah ne ya

sa girma. 7 Don haka, da mai shukar da mai banruwan, ba komi bane.
Amma Allah ne mai sa girman. 8 Da mai shukar, da mai banruwan, duk
daya suke, kuma kowannen su zai sami nasa lada, gwargwadon aikinsa.
9 Gama mu abokan aiki ne na Allah. Ku gonar Allah ne, ginin Allah kuma.
10 Bisa ga alherin Allah da aka bani a matsayin gwanin magini, na kafa
harsashi, wani kuma yana dora gini a kai. Sai dai kowane mutum, ya lura
da yadda yake dora ginin. 11 Gama ba wanda ke iya kafa wani harsashin
daban da wanda aka rigaya aka kafa, wato, Yesu Almasihu. 12 Yanzu fa
in wani ya dora gini a kan harashin da zinariya, ko azurfa, ko duwatsu
masu daraja, ko itace, ko ciyawa, ko tattaka, 13 aikinsa zai bayyanu, domin
ranar nan zata tona shi. Gama za a bayyana shi cikin wuta. Wutar kuwa
zata gwada ingancin aikin da kowa ya yi. 14 Duk wanda aikinsa ya tsaya,
zai karbi lada; 15 amma duk wanda aikinsa ya kone, zai sha Asara, amma
shi kansa zai tsira, sai dai kamar ta tsakiyar wuta. 16 Ashe, baku san ku
haikalin Allah ne ba, Ruhun Allah kuma yana zaune a cikin ku? 17 Idan
wani ya lalata haikalin Allah, Allah zai lalata shi. Gama haikalin Allah mai
tsarki ne, kuma haka ku ke. 18 Kada kowa ya rudi kansa. Idan wani a cikin
ku na ganin shi mai hikima ne a wannan zamani, bari ya zama" wawa"
domin ya zama mai hikima. 19 Gama hikimar duniyar nan wauta ce a gun
Allah. Gama a rubuce yake, "Yakan kama masu hikima a cin makircin su."
20 Har wa yau, "Ubangiji ya san tunanin masu hikima banza ne." 21 haka
ba sauran fariya akan mutane! Domin kuwa kome naku ne, 22 Ko Bulus,
ko Afollos, ko kefas, ko duniya, ko rai, ko mutuwa, ko abubuwa na yanzu,
ko abubuwa masu zuwa. Duka naku ne, 23 Ku kuwa na Almasihu ne,
Almasihu kuma na Allah ne.

4

1 Ga yadda za ku dauke mu, kamar bayin Almasihu da kuma masu rikon
asiran Allah. 2 Hade da wannan, ana bukatar wakilai su zama amintattu.
3 Amma a gare ni, karamin abu ne ku yi mani shari'a, ko a wata kotu irin
ta mutane. Gama bani yi wa kaina shari'a. 4 Ban sani ko akwai wani zargi
a kaina ba, amma wannan bai nuna cewa bani da laifi ba. Ubangiji ne
mai yi mani shari'a. 5 Sabili da haka, kada ku yanke shari'a kafin lokaci,
kafin Ubangiji ya dawo. Zai bayyana dukkan boyayyun ayyuka na duhu,
ya kuma tona nufe-nufen zuciya. San nan kowa zai samu yabonsa daga
wurin Allah. 6 Yan'uwa, ina dora wadannan ka'idoji a kaina da Afollos
domin ku, yadda ta wurin mu za ku koyi ma'anar maganar nan cewa,
"kada ku zarce abin da aka rubuta." Ya zama haka domin kada waninku ya
kumbura yana nuna fifiko ga wani akan wani. 7 Gama wa yaga bambanci
tsakanin ku da wasu? Me kuke da shi da ba kyauta kuka karba ba?
Idan kyauta kuka karba, don me kuke fahariya kamar ba haka ba ne?
8 Kun rigaya kun sami dukkan abubuwan da kuke bukata! Kun rigaya
kun zama mawadata! Kun rigaya kun fara mulki- kuma ba tare da mu
ba! Hakika, marmarina shine ku yi mulki, domin mu yi mulki tare da
ku. 9 A tunanina, mu manzanni, Allah ya sa mu a jerin karshe kamar
mutanen da aka zartar wa hukuncin mutuwa. Mun zama abin kallo ga
duniya, ga mala'iku, ga mutane kuma. 10 Mun zama marasa wayo sabili
da Almasihu, amma ku masu hikima ne a cikin Almasihu. Mu raunana
ne, amma ku masu karfi ne. Ana ganin mu marasa daraja, ku kuwa masu
daraja. 11 Har zuwa wannan sa'a, muna masu yunwa da kishi, marasa

tufafi masu kyau, mun sha kazamin duka, kuma mun zama marasa gidaje.
12 Mun yi fama sosai, muna aiki da hanuwanmu. Sa'adda an aibata mu,
muna sa albarka. Sa'adda an tsananta mana, muna jurewa. 13 Sa'adda an
zage mu, muna magana da nasiha. Mun zama, kuma har yanzu an dauke
mu a matsayin kayan shara na duniya da abububuwa mafi kazamta duka.
14 Ban rubuta wadannan abububuwa domin in kunyata ku ba, amma domin
in yi maku gyara kamar kaunatattun yayana. 15 Ko da kuna da masu
riko dubu goma a cikin Almasihu, ba ku da ubanni da yawa. Gama ni na
zama ubanku cikin Almasihu Yesu ta wurin bishara. 16 Don haka, ina kira
gare ku da ku zama masu koyi da ni. 17 Shiyasa na aiko Timoti wurin ku,
kaunatacce da amintaccen dana cikin Ubangiji. Zai tunashe ku hanyoyina
cikin Almasihu, kamar yadda nake koyar da su ko'ina da kowace Ikilisiya.
18 Amma yanzu, wadansun ku sun zama masu fahariya, suna yin kamar
ba zan zo wurinku ba. 19 Amma zan zo gare ku ba da dadewa ba, idan
Ubangiji ya nufa. Sannan zan san fiye da maganar masu fahariya, amma
kuma zan ga ikonsu. 20 Gama Mulkin Allah ba magana kadai ya kunsa ba,
amma ya kunshi iko. 21 Me kuke so? In zo wurin ku da sanda ne ko kuwa
da kauna da ruhun nasiha?

5

1 Mun ji cewa akwai lalata mai kazanta a cikin ku, irin lalatar ba ba a
yarda da ita ba ko a cikin al'ummai. Labarin da na samu shine, wani daga
cikin ku yana kwana da matar mahaifinsa. 2 Kuma kuna fahariya sosai!
Ba bakinciki ya kamata ku yi ba? Shi wanda ya yi haka, dole a fitar da shi
daga cikin ku. 3 Gama Kodashike ba ni tare da ku cikin jiki, amma ina tare
daku a ruhu, na rigaya na hukunta wanda yayi wannan, tamkar ina wurin.
4 Lokacin da ku ka taru a cikin sunan Ubangijinmu Yesu, ruhuna yana nan
tare da ku cikin ikon Ubangiji Yesu, na rigaya na hukunta wannan mutum.
5 Na yi haka ne domin in mika wannan mutum ga Shaidan domin a hallaka
jikin, don ruhunsa ya tsira a ranar Ubangiji. 6 Fahariyarku bata yi kyau
ba. Ko baku sani ba yisti dan kadan ya kan bata dukan dunkule? 7 Ku
tsarkake kan ku daga tsohon yisti domin ku zama sabon dunkule, wato
gurasar da ba ta da yisti. Gama an yi hadayar Almsihu, dan ragonmu
na idi. 8 Don haka, bari mu yi idinmu ba da tsohon yisti ba, wato yisti
irin na rashin tabi'a da mugunta. Maimakon haka, bari muyi bukin idi da
gurasa marar yisti ta aminci da gaskiya. 9 Na rubuta maku a cikin wasikata
cewa kada ku yi hudda da fasikan mutane. 10 Ba ina nufin fasikan mutane
na wannan duniya ba, ko masu zari, ko 'yan'damfara, ko masu bautar
gumaka, tunda kafin ku rabu da su sai kun bar wannan duniya. 11 Amma
yanzu ina rubuta maku cewa kada ku yi hudda da duk wanda ake kira
dan'uwa amma yana zama cikin fasikanci, ko zari, ko bautar gumaka, ko
in shi mai ashar ne, ko mashayi, ko dan'damfara. Kada ko abinci ku ci da
irin wannan mutum. 12 Domin ta yaya zan iya shar'anta wadanda ba 'yan
Ikklisiya ba? Maimakon haka, ba ku ne zaku shar'anta wadanda ke cikin
ikilisiya ba? 13 Amma Allah ke shar'anta wadanda ke waje. “Ku fitar da
mugun mutumin daga cikin ku.”

6

1 Idan wani a cikin ku yana jayayya da wani, to sai ya tafi kotu gaban
alkali marar bada gaskiya, a maimakon gaban masu bi? 2 Ko ba ku sani ba,
masubi ne za su yiwa duniya shari'a? Kuma idan ku za ku yi wa duniya

shari'a, sai ku kasa sasanta al'amura marasa mahimmanci? [3] Baku sani
ba mu za mu yiwa mala'iku shari'a? Balle shari'ar al'amuran wannan
rai? [4] Idan kuna shar'anta al'amuran yau da kullum, don me ku ke kai
irin wadannan matsaloli gaban wadanda ba 'yan ikilisiya ba? [5] Na fadi
wannan domin ku kunyata. Babu wani mai hikima a cikin ku ko daya
da zai iya sasanta gardama a tsakanin 'yan'uwa? [6] Amma kamar yadda
yake, mai bi ya na kai karar mai bi a kotu, kuma a gaban mai shari'a
wanda ba mai bi ba! [7] Kasancewar rashin jituwa a tsakanin Kirista na
nuna cewa kun rigaya kun gaza. Don me ba za ka shanye laifi ba? Don
me ba za ka yarda a kware ka ba? [8] Amma kun yi wa wadansu laifi kun
kuma cutar su, su kuwa 'yan'uwanku ne! [9] Ba ku sani ba marasa adalci
ba za su gaji Mulkin Allah ba? Kada ku gaskata karya. Da fasikai, da
masu bautar gumaka, da mazinata, da karuwai maza, da masu ludu, [10] da
barayi, da masu zari, da mashaya, da masu zage-zage, da 'yan damfara -
ba waninsu da zai gaji Mulkin Allah. [11] Kuma da haka wadansu a cikinku
suke, amma an tsarkake ku, an mika ku ga Allah, an maida tsayuwar ku
dai-dai a gaban Allah a cikin sunan Ubangiji Yesu Almasihu, kuma ta wurin
Ruhun Allahnmu. [12] Dukkan abu halal ne a gare ni", amma ba kowanne
abu ne mai amfani ba. "Dukan abu halal ne a gare ni," amma ba zan yarda
wani abu ya mallake ni ba. [13] "Abinci don ciki ne, kuma ciki don abinci
ne", amma Allah za ya kawar da su duka. Ba a yi jiki saboda fasikanci ba.
Maimakon haka, jiki don Ubangiji ne, kuma Ubangiji zai yi wa jiki tanaji.
[14] Allah ya tada Ubangiji, kuma za ya tashe mu ta wurin ikonsa. [15] Ba ku
sani ba jikunanku gabobi ne na Almasihu? Na dauki gabobin Almasihu
in hada su da karuwa? Allah ya sawwake! [16] Ko baku sani ba dukan
wanda yake hade da karuwa, ya zama jiki daya da ita kenan? [17] Kamar
yadda Littafi ya fadi, "Su biyun za su zama nama daya." Amma wanda
yake hade da Ubangiji ya zama ruhu daya da shi kenan. [18] Ku gujewa
fasikanci! Kowane zunubi mutum yake aikatawa a waje da jikinsa yake,
amma mutum mai fasikanci yana zunubi gaba da jikinsa. [19] Ba ku sani
ba jikinku haikali ne na Ruhu Mai-tsarki, wanda yake zaune a cikinku,
wanda ku ka samu daga wurin Allah? Ba ku sani ba cewa ku ba na kanku
ba ne? [20] An saye ku da tsada. Don haka, ku daukaka Allah da jikin ku.

7

[1] Game da abubuwan da kuka rubuto: "Yayi kyau ga mutum kada ya
taba mace." [2] Amma Saboda jarabobi na ayyukan fasikanci masu yawa,
ya kamata kowane mutum ya kasance da matarsa, kowace mace kuma ta
kasance da mijinta. [3] Kowanne maigidanci ya ba matarsa hakin ta, kuma
kowace mace ta ba maigidan ta hakinsa na saduwa da juna. [4] Matan ba
ta da iko akan jikin ta amma maigidan ne. Haka ma, maigidan bashi da
iko akan jikinsa amma matar ce. [5] Kada ku hana wa junanku saduwa, sai
dai da yardar junanku domin wani dan lokaci. Kuyi haka domin ku bada
kanku ga addu'a. Daganan sai ku sake saduwa, domin kada Shaidan ya
jarabce ku saboda rashin kamun kanku. [6] Amma ina fada maku wadannan
abubuwa ne a matsayin nuni, ba a matsayin umurni ba. [7] Na so da kowa
da kowa kamar ni yake. Amma kowa na da baiwarsa daga wurin Allah.
Wani na da irin wannan baiwar, wani kuma waccan. [8] Ga marasa aure
da gwamraye, Ina cewa, yana da kyau a garesu su zauna ba aure, kamar
yadda nike. [9] Amma idan baza su iya kame kansu ba, ya kamata su yi aure.

Gama yafi masu kyau su yi aure da su kuna da sha'awa. 10 Ga masu aure
kwa, ina bada wannan umarni- ba ni ba, amma Ubangiji: “Kada mace ta
rabu da mijinta.” 11 Amma idan har ta rabu da mijinta, sai ta zauna ba
aure ko kuma ta shirya da shi. Haka kuma “ Kada miji ya saki matarsa.”
12 Amma ga sauran ina cewa-Ni, ba Ubangiji ba-idan wani dan'uwa yana da
mata wadda ba mai bi ba, kuma idan ta yarda ta zauna da shi, to kada ya
sake ta. 13 Idan kuwa mace tana da miji marar bi, idan ya yarda ya zauna
tare da ita, to kada ta kashe aure da shi. 14 Gama miji marar bada gaskiya
ya zama kebabbe saboda matarsa, sannan mata marar bada gaskiya ta
zama kebbiya saboda mijinta mai bi. In ba haka ba 'ya'yanku za su zama
marasa tsarki, amma a zahiri su kebabbu ne. 15 Amma idan abokin aure
marar bi ya fita, a bar shi ya tafi. A irin wannan hali, dan'uwa ko 'yar'uwa
ba a daure suke ga alkawarinsu ba. Allah ya kira mu da mu zauna cikin
salama. 16 Yaya kika sani, ke mace, ko za ki ceci mijinki? ko yaya ka
sani, kai miji, ko za ka ceci matarka? 17 Bari dai kowa ya yi rayuwar da
Ubangiji ya aiyana masa, kamar yadda Allah ya kirawo shi. Wannan ce
ka'idata a dukkan ikilisiyu. 18 Mutum na da kaciya sa'adda aka kira shi ga
bada gaskiya? Kada yayi kokarin bayyana kamar marar kaciya. Mutum
ba shi da kaciya sa'adda aka kira ga bangaskiya? To kada ya bidi kaciya.
19 Gama kaciya ko rashin kaciya ba shine mahimmin abu ba. Mahimmin
abu shine biyayya da dokokin Allah. 20 Kowa ya tsaya cikin kiran da yake
lokacin da Allah ya kira shi ga bada gaskiya. 21 Kai bawa ne lokacin da
Allah ya kirawo ka? Kada ka damu da haka. Amma idan kana da zarafin
samun 'yanci, ka yi haka. 22 Domin wanda Ubangiji ya kira shi lokacin
da yake bawa, shi 'yantacce ne na Ubangiji. Hakanan kuma, wanda shike
'yantacce lokacin da aka kira shi ga bada gaskiya, Bawan Almasihu ne.
23 An saye ku da tsada, donhaka kada ku zama bayin mutane. 24 Yan'uwa,
a kowace irin rayuwa kowannenmu ke ciki lokacin da aka kira mu ga
bada gaskiya, bari mu tsaya a haka. 25 Game da wadanda basu taba aure
ba, ba ni da wani umarni daga wurin Ubangiji. Amma ina bada ra'ayina
kamar mutum wanda, ta wurin jinkan Allah, yake yardajje. 26 Don haka,
Ina ganin saboda yamutsin dake tafe ba da jimawa ba, ya yi kyau mutum
ya zauna yadda yake. 27 Kana daure da mace? Kada ka nemi 'yanci daga
gare ta. Baka daure da mace? Kada ka nemi auren mace. 28 Amma idan
ka yi aure, ba ka yi zunubi ba. Kuma idan mace marar aure ta yi aure,
bata yi zunubi ba. Saidai su wadanda suka yi aure za sha wahalhalu iri-
iri a yayinda suke raye, kuma ina so in raba ku da su. 29 Amma wannan
nike fadi ya'nuwa: lokaci ya kure. Daga yanzu, bari wadanda suke da
mata suyi rayuwa kamar basu da su. 30 Masu kuka su zama kamar marasa
kuka, masu farinciki kamar marasa farinciki, masu sayen abubuwa kamar
marasa komai. 31 Wadanda suke harka da duniya kamar ba su harka
da ita, domin ka'idar duniyan nan tana kawowa ga karshe. 32 Ina so ku
kubuta daga damuwa mai yawa. Mutum marar aure yana tunani akan
al'amuran Ubangiji, yadda zai gamshe shi. 33 Amma mai aure yana tunani
akan al'amuran duniya, yadda za ya gamshi matarsa, 34 hankalinsa ya
rabu. Mace marar aure ko budurwa tana tunanin al'amuran Ubangiji,
yadda za ta kebe kanta a jiki da ruhu. Amma mace mai aure tana tunanin
al'amuran duniya, yadda za ta gamshi mijinta. 35 Ina fadar wannan domin
amfaninku ne, ba domin in takura ku ba. Na fadi wannan domin abinda ke
daidai, yadda zaku bi Ubangiji ba tare da hankalinku ya rabu ba. 36 Amma
idan wani yana tunani da cewa baya yin abinda ya dace ga budurwarsa-

idan ta wuce shekarun aure, kuma hakan ya zama dole- sai yayi abinda
yake so. Ba zunubi yake yi ba. Sai suyi aure. [37] Amma idan ya tsaya da
karfi a zuciyarsa, idan baya shan wani matsi kuma yana iya kame kansa,
har ya kudurta a zuciyarsa yayi haka, wato ya kiyaye budurwarsa da yake
tashi, to hakan ya yi daidai. [38] Don haka, shi wanda ya auri budurwarsa
yayi daidai, sannan shi wanda ya zabi yaki yin aure yafi yin daidai. [39] Mace
tana a daure ga mijinta a duk tsawon rayuwarsa. Amma idan mijin ya
mutu, tana da 'yanci ta auri duk wanda take so ta aura, amma a cikin
Ubangiji. [40] Amma a ganina, za ta fi farinciki idan za ta zauna yadda take.
Kuma ina tunanin ni ma ina da Ruhun Allah.

8

[1] Game da abinci da ake yiwa gumakai hadaya: Mun sani cewa,
"Dukanmu muna da ilimi." Ilimi ya kan kawo takama, amma kauna tana
ginawa. [2] Idan wani yana tunanin ya san wani abu, wannan mutumin
bai rigaya ya san abinda ya kamata ya sani ba. [3] Amma idan wani yana
kaunar Allah, to ya san da wannan mutum. [4] Game da abincin da aka
yiwa gumakai hadaya: Mun san cewa, "Gunki a duniyan nan ba wani
abu bane," kuma cewa" Babu wani Allah sai guda daya." [5] To wata kila
ma a ce wadanda ake kira alloli sun kasance, ko a cikin sama ko duniya,
kamar yadda akwai wadanda ake ce dasu "alloli dabam dabam a duniya
ko a sama," kamar yadda akwai "alloli da iyayengiji" da yawa. [6] "Amma
a wurin mu, Allah daya ne, Uban dukan duniya, daga wurinsa aka halita
dukan abu, domin sa muke rayuwa, Ubangiji Yesu Almasihu daya, wanda
ta wurin sa kome ya kasance, mu kuma daga wurinsa muke." [7] Amma
ba kowa ke da wannan ilimi ba. Shi ya sa tun da, wadan su na bauta
wa gunki, kuma suna cin wannan abincin kamar abin da aka mika wa
gunki. Lamirin su ya kazantu sabo da yana da rauni. [8] Amma ba abinci
ke bamu tagomashi a wurin Allah ba. Ko mun ci, bamu kara karbuwan
mu ba, ko ba mu ci ba, ba mu rage karbuwan mu ba. [9] Amma, ka yi
hatara kada 'yancin ka ya zama sanadiyar tuntuben wani mai rarraunar
bangaskiya. [10] Anar misali, idan wani mai rarraunar lamiri ya hango ka
mai ilimi, kana cin abincin da aka mika wa gunki, ai ba ka bashi kwarin
gwiwa kenan yaci abincin da aka mika wa gunki ba? [11] Sabili da ganewar
ka akan yanayin gumaka, dan'uwa rarrauna wanda Yesu ya mutu domin
sa ya hallaka. [12] Saboda haka, idan ka saba wa 'yan'uwa masu raunin
a lamiri, ka yi zunubi a gaban Almasihu. [13] Idan abinci zai sa dan'uwa
na yayi tuntube, zan huta cin nama, domin kada in jawo wa 'yan'uwana
faduwa.

9

[1] Ni ba yantacce bane? Ni ba Manzo ba ne? Ban ga Ubangijinmu Yesu
ba? ba ku ne aikin hannuna cikin Ubangiji ba? [2] Idan ni ba Manzo ba ne
ga wadansu, hakika ni Manzo ne a gare ku. Ai kune shedar manzanci na
cikin Ubangiji. [3] Ga kariya ta zuwa masu zargi na, [4] Ba mu da 'yanci mu ci
mu sha? [5] Ba mu da 'yanci mu dauki mace mai bada gaskiya kamar sauran
manzanni da Kefas da 'yan'uwan Ubangiji? [6] ko ni da Barnabas ne kawai
muka cancanci aiki? [7] Wake aikin soja daga aljihunsa? Wake shuka gonar
inabi baya ci daga 'ya'yan ta ba? Ko kuwa wake kiwon tumaki ba ya shan
madarasu? [8] Ina wannan zance da ikon mutum ne? Doka bata fadi haka
ba? [9] Gama a rubuce yake a attaura ta Musa cewa, Takarkari mai tattake

hatsi kada a sa masa takunkumi. Amma shanu ne Ubangiji ke zance a kai?
10 Ba don mu yake magana ba? An rubuta domin mu ne. Domin wanda
yake noma, yayi cikin bege. mai tattake hatsi kuma yayi da begen samu.
11 Idan mun yi shuka ta ruhaniya a rayuwarku, mai wuya ne mu girbi
kayan ku na jiki? 12 Idan wadansu sun mori wannan 'yanci a gurin ku, ba
mu fi su cancanta ba? duk da haka bamu yi amfani da wannan 'yancin ba,
maimakon haka, mun yi jimriya da duk abin da zaya hana bisharar Yesu
Almasihu. 13 Baku sani ba masu bauta a haikali suna samun abincinsu ne
daga haikalin? Baku sani ba masu bauta a bagadi, suna da rabo daga abin
da ake kawowa kan bagadin? 14 Haka kuma Ubangiji ya umarta masu
aikin bishara zasu ci abincinsu ta hanyar bishara. 15 Amma ban yi amfani
da wannan 'yanci ba, ba kuma ina rubuta maku domin ayi mani wani abu
bane, na gwanmace in mutu maimakon wani ya hana ni wannan fahariya.
16 Ko nayi shelar bishara, ba ni da dalilin fahariya domin ya zama dole
in yi. Kaito na idan ban yi shelar bishara ba 17 Idan na yi hidimar nan
da yardar zuciyata, ina da sakamako, idan kuma ba da yaddar zuciyata
ba, harwa yau akwai nauwaya akai na. 18 To menene sakamako na? shi
ne in yi shelar bishara kyauta, da haka ba zan yi amfani the 'yanci na
cikin bishara ba 19 Ko da shike ni 'yantacce ne ga duka, amma na mai da
kaina bawan kowa domin in ribato masu yawa, 20 Ga yahudawa, na zama
bayahude, domin in ribato yahudawa, ga wadanda ke karkashin shari'a,
na maishe kaina kamarsu, domin in ribato wadanda ke karkashinta. Na
aikata wannan ko da shike bana karkashin shari'a 21 Ga wadanda basu
karkashin shari'a, na maishe kaina kamar su. Ko da shike ban rabu da
shari'ar Allah ba. Amma ina karkashin dokar Almasihu. Na yi haka ne
domin in ribato wadanda ba sa karkashin shari'a. 22 Ga marasa karfi, na
maishe kaina kamar marar karfi, domin in ribato raunana. Na mai da
kaina dukan abu ga dukan mutane domin in sami zarafin da zan ribato
wadansu zuwa ceto. 23 Ina dukan abu sabili da bishara, domin kuma in
sami albarkar da ke cikinta 24 Baku sani ba mutane da dama suna shiga
tsere amma daya neke karbar sakamakon, saboda haka ku yi tsere domin
ku karbi sakamako. 25 Dan wasa yana motsa jiki da kame kansa. Yana
yi saboda ya karbi wannan sakamako mai lalacewa, amma muna tsere
domin mu karbi sakamako marar lalacewa. 26 Saboda haka ba na tsere
ko fada haka nan kamar mai bugun iska. 27 Amma ina matse jiki na in
maishe shi bawa, kada bayan na yi wa wadansu wa'azi ni kuma a karshe
a fitar da ni.

10

1 Ina son ku sani, 'yan'uwa, cewa ubaninmu duka suna karkashin
gajimarai kuma sun bi ta cikin teku. 2 Dukansu an yi masu baftisma
cikin gajimarai da kuma teku, 3 kuma dukansu sun ci abincin ruhaniya
iri daya. 4 Dukansu sun sha abin sha na ruhaniya iri daya. Gama sun sha
daga wani dutsen ruhaniya da ya bisu, kuma wannan dutsen Almasihu
ne. 5 Amma Ubangiji bai ji dadin yawancinsu ba, saboda haka gawawakin
su suka bazu a jeji. 6 Wadan nan al'amura, an rubuta mana su domin
muyi koyi da su, kada mu yi sha'awar miyagun ayyuka kamar yadda suka
yi. 7 Kada ku zama masu bautar gumaka kamar yadda wadansun su suka
yi. Wannan kamar yadda aka rubuta ne, “Mutanen sukan zauna su ci su
sha kuma su tashi suyi wasa.” 8 Kada mu shiga zina da faskanci kamar
yadda yawancin su suka yi, a rana guda mutane dubu ashirin da uku

suka mutu. [9] Kada mu gwada Almasihu kamar yadda yawancinsu suka
yi, macizai suka yi ta kashe su. [10] kada kuma ku zama masu gunaguni
kamar yadda suka yi, suka yi ta mutuwa a hannun malaikan mutuwa.
[11] Wadannan abubuwa sun faru dasu ne a matsayin misalai a garemu.
An rubuta su domin gargadinmu - mu wadanda karshen zamanai yazo
kanmu. [12] Saboda haka, bari duk wanda yake tunanin shi tsayyaye ne, to
yayi hattara kada ya fadi. [13] Babu gwajin da ya same ku wanda ba a saba
da shi ba cikin dukan mutane. A maimako, Allah mai aminci ne. Da ba
zaya bari ku jarabtu ba fiye da iyawarku. Tare da gwajin zai tanadar da
hanyar fita, domin ku iya jurewa. [14] Saboda haka ya kaunatattu na, ku guji
bautar gumaka. [15] Ina magana da ku kamar masu zurfin tunani, domin
ku auna abin da ni ke fadi. [16] Kokon albarka da muke sa wa albarka, ba
tarayya bane cikin jinin Almasihu? Gurasa da muke karyawa ba tarayya
bane cikin jikin Almasihu? [17] Domin akwai gurasa guda, mu da muke
dayawa jiki daya ne. Dukanmu munci daga gurasa daya ne. [18] Dubi
mutanen Isra'ila: ba wadanda ke cin hadayu ke da rabo a bagadi ba?
[19] Me nake cewa? gunki wani abu ne? Ko kuma abincin da aka mika wa
gunki hadaya wani abu ne? [20] Amma ina magana game da abubuwan da
al'ummai suke hadaya, suna wa aljannu ne hadaya ba Allah ba. Ba na son
kuyi tarayya da al'janu! [21] Ba zaku sha daga kokon Ubangiji ku kuma sha
na Al'janu ba, ba za kuyi zumunta a teburin Ubangiji ku yi a na Al'janu ba.
[22] Ko muna so mu sa Ubangiji kishi ne? Mun fi shi karfi ne? [23] “Komai dai
dai ne,” amma ba komai ke da amfani ba, “Komai dai dai ne,” amma ba
komai ke gina mutane ba. [24] Kada wani ya nemi abinda zaya amfane shi.
A maimako, kowa ya nemi abinda zaya amfani makwabcinsa. [25] Kana iya
cin duk abin da ake sayarwa a kasuwa, ba tare da tamboyoyin lamiri ba.
[26] Gama “duniya da duk abin da ke cikin ta na Ubangiji ne.” [27] Idan marar
bangaskiya ya gayyace ka cin abinci, kana kuma da niyyar zuwa, ka je ka
ci duk abinda aka kawo maka, ba tare da tamboyoyin lamiri ba. [28] Amma
idan wani ya ce maka, “Wannan abinci an yi wa gumaka hadaya da shi ne”
To kada ka ci. Wannan za ka yi ne saboda wanda ya shaida maka, da kuma
lamiri (gama duniya da dukan abinda ke cikin ta na Ubangiji ne). [29] Ba
ina nufin lamirin ka ba, amma lamirin wanda ya fada maka. Don me za a
hukunta 'yanci na domin lamirin wani? [30] Idan na ci abincin tare da bada
godiya, don mi za a zage ni don abin da na bada godiya a kansa? [31] Saboda
haka, ko kana ci ko kana shi, ka yi komai domin daukakar Allah. [32] Kada ka
zama sanadiyyar tuntube, ga Yahudawa, ko Helenawa, ko ikilisiyar Allah.
[33] Na yi kokari in farantawa dukan mutane rai cikin dukan abubuwa. Ba
riba nake nema wa kaina ba, amma domin kowa. Na yi wannan ne domin
su sami ceto.

11

[1] Ku yi koyi da ni, kamar yadda nake koyi da Almasihu. [2] Yanzu ina
yaba maku ne, don kuna tunawa da ni cikin abu duka. Ina kuma yaba
maku wajen bin al'adun da na ba ku daidai yadda na ba ku. [3] Amma
fa ina son ku fahimta da cewa, shugaban kowane mutum Almasihu ne,
shugaban kowace mace mutumin ne, shugaban Almasihu Allah ne. [4] Kuma
duk mutumin da ya yi addu'a ko annabci kansa a rufe, ya wulakanta
shugabansa. [5] Amma duk macen da ta yi addu'a ko annabci kanta a bude,
ta wulakanta shugabanta. Gama yayi dai dai da idan tayi aski. [6] Gama
idan mace ba zata rufe kanta ba, to ta yanke gashinta ya zama gajere.

Idan abin kunya ne mace ta yanke gashinta ko ta aske kanta, bari ta rufe
kanta. 7 Bai kamata na miji ya rufe kansa ba, tun da yake shi siffa ne da
daukakar Allah. Amma mace daukakar namiji ce. 8 Don kuwa namiji ba
daga jikin mace yake ba. A maimako, matar daga jikin namiji take. 9 Ba a
kuma halicci namiji don mace ba. A maimako, an halicci mace don namiji.
10 Shi ya sa mace za ta kasance da alamar iko a kanta, saboda mala'iku.
11 Duk da haka, a cikin Ubangiji, mace ba a rabe take da namiji ba, haka
kuma namiji ba a rabe yake da mace ba. 12 Kamar yadda mace take daga
namiji, haka ma namiji kuma haihuwar mace ne. Amma dukkan abubuwa
daga Allah suke. 13 Ku hukunta da kanku: Daidai ne mace ta yi addu'a ga
Allah kanta a bude? 14 Ashe, ko dabi'a bata nuna maku cewa abin kunya
ne namiji, ya kasance da dogon gashi ba? 15 Ba dabi'a ta koya maku cewa
idan mace tana da dogon gashi, daukakar ta ne ba? Gama domin rufewa
aka yi mata baiwar gashin. 16 To idan wani yana da niyyaryin gardama
game da wannan, mu dai bamu da wata al'adar, ikilisiyoyin Allah kuma
haka. 17 Amma game da umarnin dake biye, ban yaba maku ba, taruwarku
ba ta kirki ba ce, ta rashin gaskiya ce. 18 Farko dai sa'adda kuke, taron
ikklisiya, na ji har akwai rarrabuwa tsakaninku, har na fara amincewa
da maganar. 19 Dole ne a sami tsattsaguwa a tsakaninku, don a iya gane
wadanda suke amintattu a cikinku. 20 Domin, in kun taru a wuri daya, ba
jibin Ubangiji kuke ci ba! 21 Ya yin da kuke ci, kowa na cin abincinsa ne
kamin sauran Wani yana jin yunwa, wani kuma ya zarin ci, har ya bugu.
22 Baku da gidajen da zaku ci ku sha, kuna raina ikkilisiyar Allah, kuna
kuma wulakanta wa wadanda basu da komai? To, me zan ce maku? Yaba
maku zan yi? Ba zan yaba maku ba akan wannan. 23 Amma abin da na
karba a gun Ubangiji shi nake baku cewa Ubangiji Yesu, a daren da aka
bashe shi ya dauki gurasa. 24 Bayan ya yi godiya, sai ya kakkarya ya ce,
“wanna shi ne jikina wanda yake saboda ku, ku yi domin tunawa da ni.”
25 Ta wannan hanya kuma, sai ya dauki kokon, ya ce, “kokon nan na sabon
alkawari ne, da aka tabbatar da shi da cikin jinina. Ku yi haka kuna sha
don tunawa da ni.” 26 Duk sa'adda kuke cin gurasar nan, kuna kuma sha
cikin kokon nan, kuna bayyana mutuwar Ubangiji ke nan, har sai ya dawo.
27 Saboda haka duk wanda ya ci gurasar nan, ko ya sha a cikin kokon nan,
na Ubangiji da rashin cancanta, ya yi laifin wulakanta jikin Ubangiji da
jininsa. 28 Sai kowa ya fara auna kansa, kafin ya ci gurasar, ya kuma sha
a cikin kokon nan. 29 In kowa ya ci, ya sha ba tare da rarrabewa da jikin
Ubangiji ba, lalle ya jawowa kansa hukunci, ta wurin ci da sha da ya yi.
30 Shi ya sa da yawa a cikin ku suke raunana, kuma suna fama da rashin
lafiya, har ma wasun ku da dama suka yi barci. 31 Amma, in mun auna
kanmu, ba a za a hukunta mu ba. 32 In kuwa Ubangiji ne ya ke hukunta
mu, To, muna horuwa ke nan, don kada a kayar damu tare da duniya.
33 Saboda haka, ya ku 'yan'uwana, idan kuka tattaru don cin abinci, sai ku
jira juna. 34 Idan kuwa wani yana jin yunwa, ya ci a gida, kada ya zama
taronku ya jawo maku hukunci. Batun sauran abubuwan da kuka rubuta
kuwa, zan ba da umarni a kai sa'ad da na zo.

12

1 Game da baye bayen Ruhu Mai Tsarki 'yan'uwa, bana so ku zama da
jahilci. 2 Kun san cewa lokacin da ku ke al'ummai, an rude ku da alloli
marasa magana ta hanyoyi dabam dabam marasa kan gado. 3 Saboda haka

ina so ku sani babu wanda ya ke magana da Ruhun Allah da zai ce, “Yesu
la'ananne ne.” Babu kuma wanda zaya ce, “Yesu Ubangili ne,” sai dai ta
Ruhu Mai Tsarki. 4 Akwai bay bye iri iri, amma Ruhu daya ne. 5 Akwai
hidimomi iri iri, amma Ubangiji daya ne. 6 Akwai aikace aikace iri iri,
amma Allah daya ke bayyanawa kowane mutum yadda zai aiwatar da su.
7 To ga kowanne an bayar da ikon nuna ayyukan Ruhu a fili domin amfanin
kowa. 8 Ga wani ta wurin Ruhu an bayar da baiwar hikima, kuma ga wani
kalmar sani ta wurin Ruhu daya. 9 Ga wani an ba shi baiwar bangaskiya
ta wurin Ruhun nan, ga wani kuwa an ba shi baiwar warkarwa ta wurin
wannan Ruhun. 10 Ga wani yin ayyukan iko, ga wani kuwa annabci. Ga
wani kuwa an ba shi baiwar bambance ruhohi, ga wani harsuna daban
daban, kuma ga wani fassarar harsuna. 11 Dukan wadannan Ruhu daya
ne ya ke iza su, ya kuma rarraba baye bayen ga kowannen su yadda ya
nufa. 12 Kamar yadda jiki daya ne amma da gabobi da yawa kuma duk
gabobin na jiki daya ne, haka nan Almasihu yake. 13 Gama ta Ruhu daya
aka yi wa kowa baftisma cikin jiki daya, ko Yahudawa ko al'ummai, ko
bayi ko 'ya'ya, dukan mu kuwa an shayar da mu Ruhu daya. 14 Gama
jiki ba daya ba ne sungun, amma gabobi ne da yawa. 15 Idan kafa ta ce,
“tun da dai ni ba hannu ba ne to ni ba fannin jikin bane,” wannan baya
rage masa matsayin sa a jikin ba. 16 Kuma da kunne zaya ce, '"Da yake ni
ba ido ba ne, ai, ni ba gabar jiki ba ne,'' fadar haka ba za ta raba shi da
zama gabar jikin ba. 17 Idan dukan jikin ya kasance ido ne da me za a ji?
Da dukan jikin kunne ne, da me za a sunsuna? 18 Amma Allah ya shirya
gabobin jiki bisa ga tsarin sa. 19 Amma da duk jiki gaba daya ce, da ina
jikin zai kasance? 20 Ga shi akwai gabobi da yawa, kuma jiki daya ne. 21 Ba
da ma ido ya fadawa hannu, ''Bana bukatar ka,'' ko kuma kai ya fadawa
kafafu, ''Ba na bukatar ku.'' 22 Amma, sai ma gabobin da ake gani kamar
raunannu su ne masu humimmanci, gabobin jiki kuwa da ake gani kamar
sun kasa sauran daraja, mu kan fi ba su martaba. 23 Ta haka gabobinmu
marasa kyan gani, akan kara kyautata ganinsu. Gabobin mu masu kyan
kuma ba sai an yi masu ado ba. 24 Amma Allah ne da kansa ya hada jiki,
yana bada mafificiyar martaba ga kaskantacciyar gaba. 25 Yayi haka ne
domin kada a sami tsattsaguwa a cikn jikin, amma domin gabobin su kula
da juna da matsananciyar lura. 26 Kuma idan gaba daya na wahala, dukan
gabobin suna wahala tare. ko kuma idan an girmama gaba daya, dukan
gabobin na farin ciki tare. 27 Yanzu ku jikin Almasihu ne, saboda haka
kuma kowannen ku gabarsa ne. 28 A cikin ikilisiya, Allah ya sa wasu su
zama, na farko manzanni, na biyu annabawa, na uku masu koyarwa, sa'an
nan sai masu yin ayyukan iko, sai masu aikin warkarwa, da masu bayar
da taimako, da masu aikin tafiyar da al'amura, da masu harsuna daban
daban. 29 To kowa manzo ne? ko kuwa duka annabawa ne? ko kuma
duka masu koyarwa ne? Kowa ne ke yin manyan ayyukan iko? 30 Ko
kuwa dukan su ne suke da baiwar warkarwa? Dukan su ne ke magana
da harsuna? ko kuma dukan su ne ke fassara harsuna? 31 Amma bari
ku himmantu ga neman baiwa mafi girma. Kuma zan nuna maku wata
hanya mafificiya.

13

1 Koda ya zamanto ina magana da harsunan mutane, har ma da na
mala'iku, amma kuma ba ni da kauna, na zama kamar kararrawa mai

yawan kara, ko kuge mai amo. 2 Ko da ya zamanto ina da baiwar annabci
kuma na fahimci dukkan boyayyar gaskiya, da dukkan ilimi, ko ina da
matukar bangaskiya, har ma zan iya kawar da duwatsu. muddin ba ni da
kauna, ni ba komai ba ne. 3 Ko da ya zamanto na bayar da dukan mallakata
domin a ciyar da matalauta,, in kuma mika jikina domin a kona. Amma
in ba ni da kauna, ban sami ribar komai ba. (Na bayar da jikina ne domin
inyi fahariya.) 4 Kauna na da hakuri da kirki. kauna bata kishi ko fahariya.
kauna ba ta girman kai 5 ko fitsara. Bata bautar kanta. Bata saurin fushi,
kuma bata ajiyar lissafin laifuffuka. 6 Bata farin ciki da rashin adalci. A
maimako, tana farin ciki da gaskiya. 7 Kauna tana jurewa cikin dukan
abubuwa, tana gaskata dukan abubuwa, tana da yarda game da dukan
abubuwa, tana daurewa dukan abubuwa. 8 Kauna ba ta karewa. Idan
akwai anabce anabce, zasu wuce. Idan akwai harsuna, zasu bace. Idan
akwai ilimi, zaya wuce. 9 Domin muna da sani bisa - bisa kuma muna
anabci bisa - bisa. 10 Sa'adda cikakke ya zo, sai marar kammalar ya wuce.
11 Da nake yaro, nakan yi magana irinta kuruciya, nakan yi tunani irin
na kuruciya, nakan ba da hujjojina irin na kuruciya. Da na isa mutum na
bar halayen kuruciya. 12 Gama yanzu muna gani sama - sama kamar ta
madubi, amma a ranar fuska da fuska, yanzu na sani bisa - bisa, amma a
lokacin zan sami cikakken sani kamar yadda aka yi mani cikakken sani.
13 To, a yanzu abubuwan nan uku sun tabbata: bangaskiya, da gabagadi
mai zuwa, da kuma kauna, amma duk mafi girma a cikinsu ita ce kauna.

14

1 Ku dafkaci kauna kuma ku himmatu domin baye bayen ruhaniya,
musamman domin kuyi anabci. 2 Domin wanda yake magana da harshe
bada mutane yake magana ba amma da Allah. domin babu mai fahimtarsa
saboda yana zancen boyayyun abubuwa ciki Ruhu. 3 Amma wanda yake
anabci da mutane yake magana domin ya gina su, ya karfafa su, kuma
ya ta'azantar dasu. 4 Wanda yake magana da wani harshe, kansa yake
ginawa, amma mai yin annabci kuwa, ikilisiya yake ginawa. 5 To, fatana
ace dukan ku kuna magana da harsuna. Amma fiye da hakama, fatana
ace kuyi anabci. Wanda yake anabci yafi wanda yake magana da harsuna
(sai dai idan wani ya fassara domin ikilisiya ta ginu). 6 Amma yanzu,
'yan'uwa, in na zo wurin ku ina magana da harsuna, ta yaya zaku karu
dani? ba zaya yiwu ba, sai idan nayi maku magana da wahayi, ko sani,
ko anabci, ko koyarwa. 7 Idan kayan kida marasa rai suna fitar da sauti -
kamar su sarewa da algaita - kuma basu fitar da amo daban daban, ta yaya
wani zaya san irin amon da sarewar da algaitar suke kadawa? 8 Domin
idan aka busa kaho da sauti marar ma'ana, ta yaya wani zaya san lokacin
da ya dace ya shirya zuwa yaki? 9 Haka yake game da ku. Idan kuka
furta zance marar ma'ana, ta yaya wani zaya fahimci abinda kukace?
zaku yita magana, kuma babu wanda zaya fahimce ku. 10 Babu shakka
akwai harsuna daban daban a duniya, kuma babu wanda baya da ma'ana.
11 Amma idan ban san ma'anar wani harshe ba, zan zama bare ga mai
maganar, kuma mai maganar zaya zama bare a gareni. 12 haka yake gare
ku. Tun da kuna da dokin bayyanuwar Ruhu, ku himmatu da habaka cikin
gina ikilisiya. 13 To wanda yake magana da harshe yayi addu'a domin ya
iya fassarawa. 14 Domin idan nayi addu'a da harshe, ruhuna yayi addu'a,
amma fahimtata bata karu ba. 15 To, me zan yi? Zan yi addu'a da ruhuna,

in kuma yi addu'a da fahimtata. Zan yi raira waka da ruhuna, kuma in
raira waka da fahimtata. 16 In ba haka ba, idan ka yi yabon Allah da ruhu
kawai, ta yaya wanda yake waje zai ce, “Amin” a kan godiyar da kake
yi in bai san abin da kake fada ba? 17 Babu shakka kayi godiya sosai,
amma wanin baya ginu ba. 18 Nagodewa Allah ina magana da harsuna
fiye da ku duka. 19 Duk da haka dai a taron ikilisiya na gwammace in
yi magana da kalmomi biyar cikin fahimta saboda inganta wadansu fiye
da dubu goma da harshe. 20 'Yan'uwa, kada ku zama yara cikin tunani,
sai dai a wajen aikin mugunta, ku yi halin jarirai, amma a tunaninku
ku girma. 21 A rubuce yake a shari'a cewa, “zan yi magana da mutanen
nan ta wurin mutane masu bakin harsuna, da kuma lebunan baki. Duk
da haka kuwa ba za su saurare ni ba”, in ji Ubangiji. 22 Amma harsuna
alamu ne, ba ga masu bada gaskiya ba, sai dai ga marasa ba da gaskiya.
Annabci kuwa alama ce ga masu ba da gaskiya, amma ba don marasa
bangaskiya ba. 23 Saboda haka, in dukan ikilisiya ta taru, kowa kuwa
yana magana da wasu harsuna, wadansu na waje da kuma marasa ba da
gaskiya suka shigo, ashe, ba sai su ce kun haukace ba ba? 24 In kuwa kowa
yana yin annabci, wani kuma marar ba da gaskiya ko wani daga waje ya
shigo, maganar kuwa zata ratsa shi. Za a ma hukanta shi a kan maganar,
25 asiran zuciyarsa kuma za su tonu. Sakamokon haka, sai ya fadi ya yi wa
Allah sujada, zaya furta cewa lallai Allah yana tare da ku. 26 Sai me kuma
'yan'uwa? idan kuka tattaru, wani yana da zabura, koyarwa, wahayi,
harshe, ko fassara. Kuyi komai domin gina ikilisiya. 27 Idan wani yayi
magana da harshe, bari a sami mutum biyu ko uku a yawansu, kuma kowa
yayi daya bayan daya. Sai wani ya fassara abinda aka fada. 28 Amma idan
babu wanda zaya fassara, bari dukansu suyi shiru a ikilisiya. Bari kowa
yayi wa kansa maganar a gida shi kadai da kuma Allah. 29 Bari annabawa
biyu ko uku suyi magana, bari sauran su saurara tare da bambance abinda
ake fada. 30 Idan kuma anba wani fahimta wanda yana zaune a cikin
sujadar, bari wanda yake ta magana kafin yanzu yayi shiru. 31 Dukanku
kuna iya yin annabci daya bayan daya, domin kowannen ku yayi koyi,
a kuma samu karfafawa. 32 Gama ruhohin annabawa suna karkashin
annabawa, 33 domin Allah ba Allahn rudu ba ne, na salama ne. Haka
yake kuwa a duk ikllisiyoyin masu bangaskiya. 34 Mataye suyi shiru a
ikilisiyoyi. Domin ba a basu dama ba suyi magana. A maimako, su zama
masu sadaukar da kansu, kamar yadda doka ta ce. 35 Idan akwai abinda
suke so su koya, bari su tambayi mazajen su a gida. Domin abin kunya ne
mace tayi magana a ikilisiya. 36 Daga wurinku maganar Allah ta zo ne?
ko kuwa a gare ku kadai ta iso? 37 In wani yana zaton shi ma annabi ne,
ko kuwa mai ruhaniya, to, sai ya fahimta, abin nan da nake rubuta maku
umarni ne daga wurin Ubangiji. 38 In kuwa wani ya ki kula da wannan,
shi ma kada a kula da shi. 39 Saboda haka, 'yan'uwa, ku yi marmarin yin
annabci sosai, sa'an nan kada ku hana kow yin magana da harsuna. 40 Sai
dai a yi komai ta hanyar da ta dace bisa ga tsari.

15

1 Yanzu ina tunashshe ku 'yan'uwa, game da bisharar nan da nake
shelarwa, wadda kuka karba kuke kuma dogara da ita. 2 Da wannan
bishara aka yi maku ceto, idan kuka rike wa'azi da na yi maku da karfi, sai
in dama kun gaskanta a banza. 3 Domin na baku muhimmin sako kamar

na farko da na karba: cewa Almasihu ya mutu domin zunubanmu, bisa
ga nassosi, 4 cewa kuma an bizne shi, ya kuwa tashi daga matattu a rana
ta uku bisa ga nassosi. 5 Cewa kuma ya bayyana ga Kefas, sa'an nan ga
sha biyun. 6 Daga nan ya bayyana ga 'yan'uwa sama da dari biyar a lokaci
guda. Wadanda mafi yawan su na da rai har yau, amma wasun su sun yi
barci. 7 Daga nan ya bayyana ga Yakubu, da kuma ga manzannin duka. 8 A
karshe, sai ya bayyana a gare ni, kamar dan da aka haifa bakwaini. 9 Gama
ni ne mafi kankanta a cikin manzanni. Ban cancanci a kira ni manzo ba,
domin na tsanantawa ikklisiyar Allah. 10 Amma saboda alherin Ubangiji
ina matsayin da nake a yau, kuma alherin sa da ke ciki na ba a banza yake
ba. A maimako, nayi aiki tukuru fiye da su duka. Amma duk da haka ba
ni bane, amma alherin Allah da ke tare da ni. 11 Saboda haka ko nine ko
Su, haka mukayi wa'azin, haka kuma kuka gaskata. 12 To idan anyi shela
a matsayin cewa Yesu ya tashi daga matattu, tayaya wadansunku su ke
cewa babu tashin matattu? 13 Amma idan babu tashin matattu, Almasihu
ma ai ba a tashe shi ba kenan. 14 idan kuwa ba a tashi Almasihu ba,
wa'azin mu ya zama banza kenan, haka kuma bangaskiyar ku ta zama
banza. 15 Mun kuma zama shaidun karya game Allah kenan, muna shaida
akan Allah cewa ya tashi Almasihu daga matattu alhali ko bai tashe shi ba.
16 Domin idan babu tashin matattu, kai, ko Almasihu ma ba a tashe shi ba
kenan. 17 Idan har ba a tashi Almasihu ba, bangaskiyar ku a banza take,
har yanzu kuma, kuna cikin zunuban ku. 18 To wadanda suka mutu cikin
Almasihu kuma sun hallaka kenan, 19 idan a wannan rayuwa ce kadai
muke da bege cikin Almasihu, to cikin dukkan mutane munfi kowa zama
abin tausayi. 20 Amma yanzu, Almasihu ya tashi daga matattu, wanda
ya sa shi ya zama nunar fari cikin tashi daga matattu. 21 Domin yadda
mutuwa ta shigo duniya ta hanyar mutum guda, hakkan nan ma tashi
daga matattu. 22 Gama kamar yadda a cikin Adamu duka suka mutu,
haka kuma a cikin Almasihu za a rayar da duka. 23 Amma kowanne da
tsarinsa: Almasihu, nunan fari, sannan su wadanda ke na Almasihu za
a rayar da su lokacin zuwansa. 24 Sa'an nan karshen zai gabato, lokacin
da Almasihu zai mika mulkin ga Allah Uba. sa'an nan ne zaya kawar da
dukkan mulki, martaba da iko. 25 Gama mulkinsa zai habaka har sai ya sa
dukkan makiyansa a karkashin sawayen sa. 26 Mutuwa kuwa, ita ce makiyi
na karshe da za'a hallaka. 27 Domin “ yasa dukkan komai a karkashin
ikonsa,” Amma da aka ce” yasa dukkan komai a karkashin ikonsa,” a sarari
yake cewa wannan baya hada da wanda yasa dukan komai a karkashin
ikonsa ba. 28 Idan dukan abu na karkashin mulkinsa, to Dan da kansa
zaya kasance a karkashin ikon shi wanda yasa komai a karkashin ikonsa.
Wannan zaya kasance ne saboda Allah Uba ya zama dukkan komai cikin
dukkan komai. 29 ko kuma me zai faru da wadanda ake yi wa baftisma
domin matattu? Idan kuwa babu tashin matattu sam sam, ina amfanin
yi masu baftisma domin su? 30 Kuma me yasa muke cikin hadari kowace
sa'a? 31 Ina mutuwa kullum. Wannan nake furtawa ta wurin fahariya,
'yan'uwa, wadda nake da ita cikin Almasihu Yesu Ubangijinmu. 32 Menene
ribata, a idanun mutane, idan nayi kokowa da bisashe a Afisa, idan babu
tashin matattu? “ bari mu ci mu sha, domin gobe zamu mutu.” 33 Kada fa a
yaudare ku, domin “ tarayya da mugaye takan bata halayen kirki.” 34 “Ku
natsu! kuyi zaman adalci! kada ku cigaba da zunubi. Domin wasunku
basu da sanin Allah. Ina fadar wannan domin in baku kunya. 35 Amma

wani zaya ce, “Yaya za'a yi tashin matattu? Wane irin jiki kuma zasu tashi
da shi? 36 Ku jahilai ne sosai! Abinda ka shuka ba zaya fara girma ba
sai ya mutu. 37 Abinda ka shuka ba jikin da zaya kasance bane, amma
kwayar irin ne kawai. Wanda zaya zama alkama ko wani abu daban.
38 Amma Allah zaya bashi jiki yadda ya zaba, ga kowane kwayar iri da
nashi jikin. 39 Ba duka jiki ne yake iri daya ba. A maimako, akwai jiki
irin na mutane, akwai kuma wani irin na dabbobi, kuma wani jikin irin
na tsuntsaye, kuma da irin na kifi. 40 Akwai kuma jikina na samaniya da
jikina na duniya. Amma daukakar jikin samaniya wata daban ce kuma
daukakar jikin duniya daban ce. 41 Akwai daukaka irin ta rana, da kuma
wata daukakar irin ta wata, da kuma wata daukakar irin ta taurari. Domin
wani tauraron ya bambanta da wani wajen daukaka. 42 Haka yake a tashin
matattu. Abinda aka shuka mai lalacewa ne, wanda aka tayar marar
lalacewa ne. 43 An shuka shi cikin rashin daraja; an tayar da shi cikin
daukaka. An shuka shi cikin rauni; an tayar da shi cikin iko. 44 An shuka
shi jiki na zahiri; an tayar da shi jiki na ruhaniya. Idan akwai jiki na zahiri,
to akwai jiki na ruhaniya. 45 Haka kuma aka rubuta, “ Adamu na farko ya
zama rayayyen taliki.” Adamu na karshe ya zama Ruhu mai bayar da rai.
46 Amma na ruhaniyar ba shine ya fara zuwa ba amma na zahirin, daga
nan na ruhaniyar. 47 Mutumin farkon ai daga turbaya ya fito, wato na
duniya. Amma shi na biyun daga sama yake. 48 kamar yadda mutumin ya
fito daga turbaya haka ma wadanda aka halitta da turbaya. kamar yadda
mutumin yake daga sama haka ma wadanda ke na sama. 49 Kamar yadda
muke dauke da jiki mai kamannin turbaya, haka ma zamu kasance da
kamannin mutumin sama. 50 To wannan na fada, 'yan'uwa, cewa nama
da jini ba za su gaji mulkin Allah ba. Haka kuma mai lalacewa ba za ya
gaji marar lalacewa ba. 51 Duba! ina gaya maku asirtacciyar gaskiya: Ba
dukanmu zamu mutu ba, amma dukanmu za a canza mu. 52 Za a canza mu
nan da nan, cikin keftawar ido, a kaho na karshe. Domin za a busa kaho,
kuma za a tada matattu marasa lalacewa, kuma za a canza mu. 53 Domin
wannan jiki mai lalacewa dole ya sanya jiki marar lalacewa, kuma wannan
jiki mai mutuwa dole ya sanya marar mutuwa. 54 Amma idan wannan jiki
mai lalacewa ya sanya marar lalacewa, kuma wannan jiki mai mutuwa ya
sanya marar mutuwa, sai abinda aka rubuta ya cika, “An hadiye mutuwa
cikin nasara.” 55 “Mutuwa, ina nasararki? Mutuwa, ina dafinki?” 56 Gama
dafin mutuwa zunubi ne, kuma ikon zunubi shari'a ce. 57 Amma godiya
ga Allah, wanda ya bamu nasara ta wurin Ubangijinmu Yesu Almasihu!
58 Saboda haka, ya ku 'yan'uwana kaunatattu, ku dage kuma kada ku
jijjigu. Ko yaushe ku habaka da aikin Ubangiji, domin kun san cewa
aikinku cikin Ubangiji ba a banza yake ba.

16

1 Yanzu game da zancen tattara gudunmuwa ga masu bi, kamar yadda
na umurci ikilisiyun Galatiya, haka za ku yi. 2 A ranar farko ga mako,
kowannen ku ya ajiye wani abu, yana tarawa bisa ga iyawarku. Ku yi
haka don in na zo ba sai an tattara ba. 3 Sa'adda na zo, zan aiki duk
wadanda kuka yarda da su da wasiku don su kai sakonku Urushalima.
4 Sannan idan ya dace nima in tafi, sai su tafi tare da ni. 5 Zan zo wurinku
sa'adda na ratsa Makidoniya. Domin zan ratsa ta makidoniya. 6 Meyuwa
in jima a wurinku, har ma in yi damuna, domin ku taimaka mani game
da tafiyata, duk inda za ni. 7 Gama ba na so in yi maku gani na gajeren

lokaci. Don ina so in dau lokaci tare da ku, idan Ubangiji ya yarda. 8 Amma
zan tsaya Afisus har ranar Fentikos. 9 Gama an bude mani kofa mai fadi,
kuma akwai magabta da yawa. 10 Sa'adda Timoti ya zo, ku tabbata ya
sami sakewa acikinku, tun da aikin Ubangiji yake yi kamar yadda nake yi.
11 Kada fa kowa ya rena shi. Ku tabbata kun sallame shi lafiya, domin ya
komo gare ni, don ina duban hanyarsa tare da yan'uwa. 12 Game da zancen
dan'uwanmu Afollos kuwa, na karfafa shi ya ziyarce ku tare da 'yan'uwa.
Sai dai baya sha'awar zuwa yanzu. Amma zai zo sa'adda lokaci ya yi.
13 Ku zauna a fadake, ku tsaya daram cikin bangaskiya, kuna nuna halin
maza, ku yi karfin hali. 14 Bari dukan abinda kuke yi ayi shi cikin kauna.
15 Kun dai sani iyalin gidan Sitefanas su suka fara tuba a Akaya, kuma
sun bada kansu ga yi wa masu bi hidima. Yanzu ina rokonku, 'yan'uwa,
16 kuyi biyayya da irin wadannan mutane da duk wanda ke taimakawa
a cikin aikin, yana kuma fama tare da mu. 17 Na yi farinciki da zuwan
Sitefanas, da Fartunatas, da Akaikas. Sun debe mini kewarku. 18 Gama
sun wartsakar da ruhuna da naku kuma. Don haka, Sai ku kula da irin
wadannan mutane. 19 Ikilisiyoyin kasar Asiya suna gaishe ku. Akila da
Bilkisu, tare da ikilisiyar da take taruwa a gidansu, suna gaishe ku cikin
Ubangiji. 20 Dukan 'yan'uwa masu bi na gaishe ku. Ku gaida juna da
sumba maitsarki. 21 Ni Bulus, nake rubuta wannnan da hannuna. 22 Duk
wanda ba ya kaunar Ubangiji bari ya zama la'ananne. Ubangijinmu, Ka
zo! 23 Alherin Ubangiji Yesu ya kasance tare da ku. 24 Bari kaunata ta
kasance tare da ku duka a cikin Almasihu Yesu. [Amin].

2 Korantiyawa

1 Bulus, manzon Almasihu Yesu ta wurin nufin Allah, da kuma Timoti
dan'uwan mu, zuwa ga Ikilisiyar Allah da ke a Korantus, da kuma dukan
'yan'uwa da ke yankin kasar Akaya. 2 Bari alheri ya kasance tare da ku da
kuma salama ta Allah Ubanmu da kuma Ubangiji Yesu Almasihu. 3 Bari
yabo ya tabbata ga Allah da kuma Uba na Ubangijinmu Yesu Almasihu.
Shine Uba na dukan jiyejiyenkai, da kuma Allah na dukan ta'aziya. 4 Allah
yana ta'azantar da mu a cikin dukan wahalarmu, domin mu iya ta'azantar
da wadanda ke cikin kowace wahala. Muna ta'azantar da wasu da irin
ta'aziyar da Allah ke ta'azantar da mu. 5 Gama kamar yadda wahalhalun
Almasihu suka karu domin mu, haka kuma ta'aziyarmu ta yawaita cikin
Almasihu. 6 Amma fa idan muna shan wuya, domin ta'aziyarku ne da
cetonku. Haka kuma in mun ta'azantu, domin ta'aziyarku ne. Ta'aziyarku
tana aiki ne sosai yayinda kuka jure da irin shan wuyar da mu ma muke
sha. 7 Kuma gabagadinmu game da ku tabbatacce ne. Mun kuwa sani
kamar yadda kuke tarayya cikin shan wahalhalun, haka kuma za ku yi
tarayya cikin ta'aziyyar. 8 Gama ba mu so ku rasa sani, 'yan'uwa, game
da tsananin da ya same mu a Asiya. An murkushe mu gaba daya har fiye
da karfin mu, har ma mun fidda zuciya za mu rayu. 9 Hakika, mun ji
hukuncin mutuwa akan mu. Amma wannan ya faru ne domin kada mu
dogara ga kanmu, sai dai ga Allah, wanda ke tada matattu. 10 Ya kubutar da
mu daga wannan mummunan hatsari na mutuwa, kuma zai sake kubutar
da mu. Mun kafa begenmu gare shi cewa zai sake kubutar da mu. 11 Zai
aikata wannan yayinda kuka taimake mu da addu'ar ku. Sa'an nan da
dama za su bada godiya a madadin mu don tagomashin alheri da aka yi
mana ta wurin addu'o'in mutane masu yawa. 12 Muna kuwa alfahari da
haka: wato shaidar lamirinmu. Gama da kyakkyawan nufi da aminci da ke
zuwa daga Allah muka tafiyar da rayuwarmu a Duniya. Mun yi wannan ne
musamman tare da ku-ba kuwa cikin hikimar Duniya ba, amma ta wurin
alherin Allah. 13 Bamu rubuta maku abinda ba za ku iya karantawa ko
fahimta ba. Ina fata za ku fahimce mu baki daya, 14 kamar yadda kuka
fahimce mu kadan yanzu. Daganan a ranar Ubangijinmu Yesu za mu zama
dalilinku na alfahari, kamar yadda za ku zama namu. 15 Saboda gabagadin
da nake da shi game da haka, naso in zo gare ku da farko, domin ku
amfana da ziyara sau biyu. 16 Ina da shirin ziyaratar ku a kan hanyata ta
zuwa Makidoniya. Daga nan kuma ina da yi niyyar in sake ziyartar ku, a
tafiya ta daga Makidoniya, domin ku aike ni a hanyata ta zuwa Yahudiya.
17 Yayinda nake irin wannan tunani, ina shakka ne? Ina shirya abubuwa
ne bisa ga magwajin mutum, ta yadda har zan ce “I, i” da “A, a, a, a” a
lokaci guda? 18 Amma kamar yadda Allah yake amintacce, ba ma fadin ''I''
da ''A'a'' a lokaci guda. 19 Gama Dan Allah, Yesu Almasihu, wanda Silbanus
da Sila, da Ni muka shaida maku, ba “I” da “A, a” ba ne. Maimakon haka,
Shi “I” ne a kodayaushe. 20 Gama dukan alkawaran Allah 'I' ne a cikin
sa. Haka kuma ta wurin sa muna cewa ''Amin'' zuwa ga daukakar Allah.
21 Yanzu dai Allah ne ya tabbatar da mu da ku a cikin Almasihu, ya kuma
kebe mu. 22 Ya sa hatiminsa a kan mu ya kuma ba mu Ruhu a zuciyar
mu a matsayin tabbacin abinda zai bamu daga baya. 23 Maimakon haka,

na yi kira ga Allah ya zama shaida domina, cewa dalilin dayasa banzo
Korintis ba domin in kare ku ne. [24] Ba muna kokarin mu sarrafa yadda
bangaskiyar ku za ta zama ba ne. Maimakon haka, muna aiki tare da ku
ne domin farincikinku, yayinda kuke tsaye cikin bangaskiyarku.

2

[1] Don haka na yanke shawara daga bangarena, ba zan sake zuwa wurin
ku cikin yanayi mai tsanani ba. [2] Idan na bata maku rai, wa zai karfafa
ni, in ba shi wanda na bata wa rai ba? [3] Na rubuto maku kamar yadda
na yi domin idan na zo gareku kada in sami bacin rai a wurin wadanda
ya kamata su faranta mani rai. Ina da gabagadi game da dukan ku, cewa
farincikin da nake da shi, shine kuke da shi duka. [4] Domin kuwa na rubuto
maku cikin kunci da bacin rai da kuma hawaye mai yawa. Ba zan so
in sake bata maku rai ba. Maimakon haka, na so ku san zurfin kaunar
da nake da ita domin ku. [5] Idan wani ya kawo sanadin bacin rai, ba ni
kadai ya kawo wa wannan abin ba, amma ta wani fannin- domin kada a
tsananta- har a gare ku duka. [6] Hukuncin nan da galibinku kuka yi wa
mutumin nan ya isa. [7] Don haka, yanzu a maimakon hukunci, ku gafarta
masa, ku kuma ta'azantar da shi. Ku yi haka domin kada bakinciki mai
yawa ya danne shi. [8] Don haka ina karfafa ku da ku nuna irin kaunar
da kuke yi masa a fili. [9] Wannan shine dalilin da ya sa na rubuto maku,
domin in gwada ku, ko kuna biyayya cikin komai. [10] Duk mutumin da
kuka gafarta wa, ni ma na gafarta masa. Abin da na gafarta-idan na
gafarta wani abu-an gafarta ne domin ku a gaban Almasihu. [11] Wannan ya
zama haka ne domin kada shaidan ya yaudare mu. Don ba mu jahilci irin
makircinsa ba. [12] Na samu budaddiyar kofa daga wurin Ubangiji yayin
da nazo birnin Tarwasa, in yi wa'azin bisharar Almasihu a can. [13] Duk da
haka, raina bai kwanta ba, domin ban ga dan'uwana Titus a can ba. Sai na
bar su a can, na dawo Makidoniya. [14] Amma godiya ta tabbata ga Allah,
wanda cikin Almasihu yake kai mu ga nasara a koyaushe. Ta wurin mu
ya baza kamshi mai dadi na saninsa ko'ina. [15] Gama mu, kamshi ne mai
dadi na Almasihu ga Allah, a tsakanin wadanda ake ceton su, da kuma
tsakanin wadanda suke hallaka. [16] Ga mutanen da suke hallaka, kamshi
ne daga mutuwa zuwa mutuwa. Ga wadanda suke samun ceto kuma
kamshi ne daga rai zuwa rai. Wanene ya cancanci wadannan abubuwan?
[17] Gama mu ba kamar sauran mutane muke ba, masu sayar da maganar
Allah domin samun riba. Maimakon haka, da tsarkakkiyar manufa, muke
magana cikin Almasihu, kamar yadda Allah ya aiko mu, a gaban Allah.

3

[1] Muna fara sake yabon kanmu ne? Ba mu bukatar wasikun shaida
daga gare ku ko zuwa gare ku, kamar wadansu mutane, ko ba haka ba?
[2] Ku da kanku kune wasikar shaidarmu, wadda aka rubuta a zukatanmu,
wadda Kuma dukan mutane suka sani suke kuma karantawa. [3] Kuma kun
nuna ku wasika ne daga Almasihu, wadda muka isar. Ba da tawada aka
rubuta ta ba amma da Ruhun Allah mai rai. Ba bisa allunan duwatsu
aka rubuta ta ba, amma bisa allunan zukatan mutane. [4] Gama wannan
ne gabagadin da muke da shi cikin Allah ta wurin Almasihu. [5] Ba mu
da wata gwanintar kanmu da za mu yi takamar wani abu ya zo daga
gare mu. Maimakon haka, gwanintar mu daga Allah take. [6] Allah ne ya
maishe mu kwararrun bayi na sabon alkawari. Wannan alkawari ne ba na

rubutu ba amma na Ruhu. Gama rubutu kisa yake yi, amma Ruhu rai yake
bayarwa. 7 To hidimar da ta haifar da mutuwa- wadda aka rubuta bisa
duwatsu- ta zo cikin irin wannan daukaka da har Israila ba su iya kallon
fuskar Musa kai tsaye ba. Wannan kuwa saboda daukakar da ke fuskarsa
ne, daukaka mai shudewa. 8 Ina misalin girman daukakar hidimar da
Ruhu ke yi? 9 Gama idan hidimar kayarwa tana da daukaka, ina misalin
yalwatar daukaka da hidimar adalchi za ta yi! 10 Babu shakka, abin da
aka maishe shi mai daukaka a da, ba ya da sauran daukaka a wannan
fanni, saboda irin daukakar da ta zarce shi. 11 To idan har mai shudewar
nan ya na da daukaka, ina misalin daukakar da abu na dindindin zai
samu! 12 Dashike muna da wannan tabbaci, muna da gabagadi sosai.
13 Ba kamar Musa muke ba wanda ya sa mayafi ya rufe fuskarsa, ta
yadda mutanen Isra'ila basu iya kallon karshen daukaka mai shudewa
ba kai tsaye. 14 Amma tunaninsu ya zama a rufe. Har yau kuwa mayafin
na nan sa'adda ake karanta tsohon alkawari. Ba a bude shi ba, saboda
a cikin Almasihu ne kadai ake kawar da shi. 15 Amma har yau, duk
lokacin da ake karanta littafin Musa, akwai mayafi shimfide a zukatansu.
16 Amma sa'adda mutum ya juyo wurin Ubangiji, an kawar da mayafin.
17 To Ubangiji shine Ruhun. Inda Ruhun Ubangiji yake, akwai 'yanci.
18 Dukan mu yanzu, da fuskoki marasa mayafi, muna ganin daukakar
Ubangiji. Muna samun sakewa zuwa cikin irin wannan daukaka, daga
wannan mataki na daukaka zuwa wani matakin, kamar dai daga wurin
Ubangiji, wanda shine Ruhun.

4

1 Don haka, domin muna da wannan hidima, da kuma yadda muka
karbi jinkai, ba mu karaya ba. 2 Maimakon haka, sai muka rabu da
dukan hanyoyin da ke na kunya, kuma na boye. Ba mu rayuwar makirci,
kuma bamu yiwa maganar Allah rikon sakaci. Ta wurin gabatar da
gaskiya, muna mika kanmu ga lamirin kowa a gaban Allah. 3 Amma,
idan bishararmu a rufe take, tana rufe ne ga wadanda ke hallaka. 4 A
al'amarinsu, allahn wannan duniya ya makantar da zukatansu marasa
bada gaskiya. A sakamakon haka, ba su iya ganin hasken bisharar
daukakar Almasihu ba, wanda shine surar Allah. 5 Gama ba mu yin shelar
kanmu, amma Almasihu Yesu a matsayin Ubangiji, mu kuma bayinku
saboda Yesu. 6 Gama Allah shine wanda ya ce, “Haske zai haskaka daga
cikin duhu.” Ya haskaka cikin zukatanmu don ya bada hasken sanin
daukakar Allah a gaban Yesu Almasihu. 7 Amma muna da wannan dukiya
a randunan yunbu, yadda zai zama a bayyane cewa mafi girman iko na
Allah ne ba namu ba. 8 Muna shan tsanani ta kowace hanya, ba a ci
mu dungum ba. Mun rikice amma ba mu karaya ba, an tsananta mana
amma ba a watsar da mu ba. 9 Ana tsananta mana amma ba a yashe mu
ba. Aka doddoke mu amma ba mu lalace ba. 10 Mu dai a kullayaumin
muna dauke da mutuwar Yesu a jikkunanmu, saboda a bayyana rayuwar
Yesu a jikkunanmu kuma. 11 Mu da muke a raye kuwa a kulluyaumin
ana mika mu ga mutuwa saboda Yesu, domin rayuwar Yesu ta zama a
bayyane a jikunanmu na mutuntaka. 12 Saboda haka, mutuwa tana aiki a
cikinmu, amma rai na aiki a cikinku. 13 Amma dai muna da wannan Ruhu
na bangaskiya kammar yadda aka rubuta: “Na gaskata, saboda haka na
furta.” Mu ma mun gaskata, haka kuwa muke fada. 14 Mun sani cewa
wanda ya tada Ubangiji Yesu daga matattu za ya sake tada mu tare da

Yesu. Mun san cewa zai gabatar da mu tare da ku a gabansa. 15 Dukan
abubuwa sabili da ku suke domin, yayin da aka baza alheri ga mutane
dayawa, bada godiya ta karu ga daukakar Allah. 16 Don haka ba mu
karaya ba. Kodashike daga waje muna lalacewa, daga ciki ana sabunta mu
kulluyaumin. 17 Domin wannan 'yar wahala ta dan lokaci tana shirya mu
zuwa ga nauyin madauwamiyar daukaka wadda ta wuce gaban aunawa.
18 Domin ba muna kallon abubuwan da ake gani bane, amma abubuwan
da ba a gani. Abubuwan da muke iya gani ba masu dawwama ba ne,
amma abubuwan da ba a gani madawwama ne.

5

1 Mun san cewa idan wannan gidan da muke zaune a ciki ya rushe, muna
da wani ginin daga wurin Allah. Gida ne wanda ba hannuwan mutane
suka gina ba, amma madawwamin gida ne a cikin sama. 2 Domin a cikin
wannan jiki muna gurnani, muna jira a suturta mu da wurin zaman mu
na samaniya. 3 Muna jiran wannan ne domin ta wurin suturtar da mu
ba za a same mu tsirara ba. 4 Gama babu shakka yayinda muke cikin
wannan alfarwa, muna gurnani, muna nawaita. Ba mu so muyi zaman
hutanci. Maimakon haka, muna so a suturtar da mu, domin rai ya hadiye
abu mai mutuwa. 5 Wanda kuwa yake shirya mu domin ainihin wannan
abu Allah ne, wanda ya ba mu Ruhu a matsayin alkawarin abinda ke
zuwa. 6 Domin wannan mu zama da gabagadi koyaushe. Mu lura da cewa
yayinda muka shagala cikin jiki, muna nesa da Ubangiji. 7 Gama bisa
ga bangaskiya muke tafiya, ba bisa ga ganin ido ba. 8 Don haka muna
da gabagadi. Mun gwammace mu rabu da jiki domin mu zauna tare da
Ubangiji. 9 Sai muka maishe shi burinmu, ko muna cikin jiki ko nesa,
mu gamshe shi. 10 Domin tilas dukanmu mu hallara a gaban kursiyin
shari'a na Almasihu, saboda kowa ya karbi sakamakon abubuwan da yayi
cikin jiki, ko masu kyau ne ko marasa kyau. 11 Don haka, domin mun san
tsoron Ubangiji, muna rinjayar mutane. Allah na ganin yadda muke a fili.
Ina fatan hakan a fili take ga lamirinku. 12 Ba muna kokarin mu rinjaye
ku domin ku kalle mu a matsayin amintattun mutane ba. Maimakon
haka, muna ba ku dalilin yin takama da mu, domin ku sami amsar da
za ku bada ga wadanda ke fahariya da kasancewarsu amma ba game da
abinda ke zuciya ba. 13 Gama idan mun fita daga hankulanmu, saboda
Allah ne. Kuma idan muna cikin hankalinmu, domin ku ne. 14 Domin
kaunar Almasihu ta tilas ta mu, domin mun tabbatar da wannan: cewa
mutum daya ya mutu domin kowa, kuma domin wannan duka sun mutu.
15 Kuma Almasihu ya mutu domin kowa, domin wadanda ke raye kada
su sake rayuwa domin kansu. A maimakon haka, su yi rayuwa domin
shi wanda ya mutu kuma aka tashe shi. 16 Domin wannan dalili, daga
yanzu ba za mu kara shar'anta kowa bisa ga ma'aunin 'yan'adam ba, ko da
yake a baya mun taba duban Almasihu a haka. Amma yanzu mun daina
shar'anta kowa ta haka. 17 Saboda haka, duk wanda ke cikin Almasihu,
sabon halitta ne. Tsofaffin al'amura sun shude. Duba, sun zama sababbi.
18 Dukan wadannan abubuwa daga Allah ne. Ya sulhunta mu da kansa ta
wurin Almasihu, ya kuma ba mu hidimar sulhu. 19 Wato, cikin Almasihu,
Allah na sulhunta duniya zuwa gare shi, ba tare da lissafin zunubansu
a kansu ba. Yana damka mana sakon sulhu. 20 Don haka an zabe mu a
matsayin wakilan Almasihu, kamar dai Allah na kira ga mutane ta wurin
mu. Muna rokon ku, saboda Almasihu: "ku sulhuntu ga Allah!" 21 Shi

ya maida Almasihu ya zama hadaya domin zunubinmu. Shine wanda bai taba zunubi ba. Ya yi haka ne don mu zama adalchin Allah a cikin sa.

6

[1] haka, tundashike muna aiki tare, na roke ku kar ku yi watsi da alherin
Allah. [2] Domin ya ce, “A lokacin alheri na saurare ku, kuma a ranar ceto na
agaje ku.” Yanzu ne fa, lokacin alheri. Duba, yanzu ne ranar ceto. [3] Ba mu
sa sanadin faduwa a gaban kowannen ku, domin ba mu so hidimarmu ta
zama marar amfani. [4] Maimakon haka, mun tabbatar da kan mu ta wurin
dukan ayyukanmu, cewa mu bayin Allah ne. Mu bayinsa ne ta wurin
yawan jimiri, azaba, kunci, wahala, [5] duka, kurkuku, tarzoma, cikin aiki
tukuru, cikin rashin barci yawancin dare, cikin yunwa, [6] cikin tsarki, ilimi,
hakuri, kirki, cikin Ruhu Mai tsarki, da sahihiyar kauna. [7] Mu bayinsa
ne cikin kalmar gaskiya, cikin ikon Allah. Muna kuma da makamai na
adalci, a hanun dama da hagu. [8] Muna aiki cikin daraja da rashin daraja,
kushe da yabo. Ana zargin mu a kan mu mayaudara ne, duk da haka
mu masu gaskiya ne. [9] Muna aiki kamar ba a san mu ba, gashi kuwa
mu sanannu ne. Muna aiki kamar masu mutuwa-duba! -har yanzu muna
raye. Muna aiki kamar wadanda aka hukunta, amma ba hukuncin kisa
ba. [10] Muna aiki kamar muna bakinciki, amma a koyaushe muna farinciki.
Muna aiki kamar matalauta, amma muna azurta mutane dayawa. Muna
aiki kamar ba mu da komai, amma mun mallaki komai. [11] Mun fada maku
dukan gaskiyar, Korantiyawa, kuma zuciyar mu a bude ta ke. [12] Ba mu
kange zukatan ku ba, ku ne kuka kange zukatanku a gare mu. [13] Yanzu
a sabanin haka-Ina magana da ku kamar yara-ku bude mana zukatanku.
[14] Kada ku yi cudanya da marasa bangaskiya. Wace tarayya ke tsakanin
adalci da take shari'a? Ko kuma wace zumunta ce ke tsakanin haske da
duhu? [15] Wace yarjejeniya ke tsakanin Almasihu da Ibilis? ko kuma me
ya hada masu bangaskiya da marasa bangaskiya? [16] ko wace yarjejeniya
ce a tsakanin haikalin Allah da gumaka? Domin kuwa mu haikali ne na
Allah mai rai, kamar yadda Allah ya ce: "Zan zauna a cikin su, in kuma yi
tafiya a tsakanin su. Zan zama Allahnsu, su kuma za su zama mutanena.”
[17] Sabili da haka, "Ku fito daga cikin su, kuma ku zama kebabbu," in ji
Ubangiji. "Kada ku taba kazamin abu, zan kuma karbe ku. [18] Zan zama
Uba a gare ku, ku kuma za ku zama 'ya'ya maza da mata a gare ni," in ji
Ubangiji Mai iko duka.

7

[1] Kaunatattu, da shike muna da wadannan alkawura, bari mu tsaftace
kanmu, daga dukan abubuwan da ke kazantar da jikinmu da ruhunmu.
Bari mu bidi tsarki cikin tsoron Allah. [2] Ku ba mu dama! Bamu bata
wa kowa rai ba. Ba mu cutar da kowa ko mu zambaci kowa ba. [3] Ba
domin in kayar da ku na fadi haka ba. Domin kuwa na riga na fada
muku, cewa kuna zuciyar mu, domin mu mutu tare mu kuma rayu tare.
[4] Ina da muhimmin gabagadi a cikin ku, Ina fahariya da ku. Ina cike
da ta'aziya. Farincikina ya cika makil duk da wahalhalunmu. [5] Yayin da
muka zo Makidoniya, jikinmu bai samu hutu ba. A maimakon haka, mun
shiga matsaloli ta ko wace hanya ta wurin tashin hankali a waje tsoro
kuma a ciki. [6] Amma Allah, mai ta'azantar da raunana, ya ta'azantar da
mu ta wurin zuwan Titus. [7] Ba ta wurin isowar sa kadai Allah ya yi mana
ta'aziyya ba. Amma kuma ta wurin ta'aziyyar da Titus ya samu daga wurin

ku. Ya gaya mana irin matsananciyar kaunarku, bakincikinku, da zurfin
kulawarku a kaina. Na kuwa yi farinciki sosai. 8 Kodashike wasikata, ta
bata maku rai, ban yi da na sanin haka ba. Amma sa'adda na ga wasika ta
ta bata maku rai, na yi da na sani. Sai dai bacin ranku, na dan lokaci ne.
9 Yanzu kuwa, ina farinciki, ba domin bacin ranku ba, amma domin bacin
ranku ya kawo ku ga tuba, kun fuskanci bakinciki na ibada, donhaka ba ku
yi rashi ba sabili da mu. 10 Domin bakinciki daga Allah ya kan kai ga tuba
da ke kammala ceto ba tare da-da na sani ba. Bakinciki na duniya kuwa
ya kan kai ga mutuwa. 11 Ku dubi irin kyakkyawar niyya da bakincikin
nan daga Allah ya haifar a cikin ku. Ina misalin girman niyyar nan taku
ta nuna cewa baku da laifi. Ina misalin girman fushinku, tsoronku, da sa
zuciyarku, himmar ku, da marmarin ku na ganin cewa an yi adalci! A cikin
komai, kun nuna kanku marasa laifi a cikin wannan al'amari. 12 Kodayake
na rubuto maku, ban rubuto saboda mai laifin ba, ko kuma saboda wanda
aka yi wa laifin. Na rubuto ne domin himmarku gare mu ta sanu gare ku a
gaban Allah. 13 Dalilin haka ne muka samu karfafawa. Baya ga ta'aziyyar
mu, mun kuma yi murna sosai saboda farin cikin Titus, domin ruhunsa
ya wartsake ta wurin ku duka. 14 Domin kuwa idan na yi fahariya da ku
a gaban sa, ban ji kunya ba. A sabanin haka, kamar yadda kowane abu
da muka fada maku gaskiya ne, fahariyarmu a kan ku ga Titus ta zama
gaskiya. 15 Kaunarsa a gare ku tana da girma, kamar yadda ya rika tunawa
da biyayyarku duka, yadda kuka karbe shi da tsoro da rawar jiki. 16 Ina
farinciki matuka domin ina da cikakken gabagadi a cikin ku.

8

1 Muna so ku sani, 'yan'uwa, game da alherin Allah da aka bayar ga
Ikkilisiyoyin Makidoniya. 2 A lokacin babban gwajin wahala, yalwar
farincikinsu da tsananin talaucinsu ya haifar da yalwar bayarwa hannu
sake. 3 Domin ina shaida, sun yi bayarwa iya kokarinsu, fiye da abinda
ma suke iyawa. Cikin yaddar ransu 4 da roko mai yawa suka nace da a ba
su zarafi su yi tarayya a wannan hidima ga masu bi. 5 Haka ya auku ba
kamar yadda muka yi zato ba. A Maimakon haka, sai da suka fara bada
kansu ga Ubangiji. Kuma suka bada kansu gare mu bisa ga nufin Allah.
6 Sai muka karfafa Titus, wanda ya rigaya ya fara wannan aiki, domin ya
kammala wannan aiki na bayarwa ta fannin ku. 7 Amma kun habaka cikin
komai-cikin bangaskiya, cikin magana, cikin sani, cikin aiki tukuru, cikin
kaunarku dominmu. Don haka, ku tabbata kun habaka a wannan aiki na
bayarwa. 8 Na fadi haka ne ba kamar ina umurtar ku ba. A maimakon
haka, na fadi haka ne in gwada sahihancin kaunarku ta wurin kwatanta
ta da himmar sauran mutane. 9 Domin kun san alherin Ubangijinmu Yesu
Almasihu. Kodashike shi mai arziki ne, amma ya zama matalauci, domin
ta wurin talaucinsa ku yi arziki. 10 A wannan al'amari zan ba ku shawarar
da za ta taimake ku. Shekarar da ta wuce, ba fara wani abu kawai kuka
yi ba, amma kun yi marmarin ku yi shi. 11 Yanzu ku kammala shi. Kamar
yadda kuke da niyya da marmarin yin haka a lokacin, bari ku yi kokari
ku kawo shi ga kammalawa iyakar iyawar ku. 12 Idan kuna niyya ku yi
wannan aiki, abu mai kyau ne karbabbe kuma. Tabbas ya zama dai-dai
da abinda mutum ke da shi, ba abinda ba ya da shi ba. 13 Domin wannan
aiki ba domin a nawaita maku sannan wadansu su samu sauki ba ne. A
maimakon haka, ya kamata a sami daidaituwa. 14 Yalwar ku a wannan

lokaci za ta zama abin biyan bukatarsu. Haka nan kuma domin yalwar
su ta iya biyan bukatarku, domin a sami daidaituwa. 15 Yana nan kamar
yadda aka rubuta: “Wanda ke da shi dayawa bai samu raguwar komai ba,
kuma wanda yake da kadan bai rasa komai ba.” 16 Amma godiya ga Allah,
da yasa a zuciyar Titus marmarin kulawa da ku kamar wadda nake da ita
domin ku. 17 Gama ba rokon mu kadai ya karba ba, amma ya yi da gaske
akan haka. Ya zo gare ku ne da yardar kan sa. 18 Mun aiko tare da shi
dan'uwa da ake yaba masa a tsakanin dukan Ikkilisiyoyi domin ayyukansa
a cikin shelar bishara. 19 Ba domin wannan kadai ba, amma Ikkilisiyoyi
ne suka zabe shi ya tafi tare da mu a cikin yin wannan hidima ta alheri.
Wannan domin girmama Ubangiji ne kansa da kuma domin aniyarmu ta
taimakawa. 20 Muna gudun kada kowa ya sa mana laifi game da wannan
alheri da muke dauke da shi. 21 Niyyar mu ce mu yi kyakkyawan abu,
ba a gaban Ubangiji kadai ba, amma a gaban mutane ma. 22 Mun kuma
aiki wani dan'uwan tare da su. Mun sha gwada shi, kuma mun same shi
da himma wajen ayyuka da dama. Yanzu kuma ya kara himma, saboda
amincewa mai girma da yake da ita gare ku. 23 Game da Titus, shi abokin
tafiyata ne, kuma abokin aikina domin ku. Game da yan'uwanmu, an aiko
su ne daga Ikkilisiyoyi. Su kuwa daraja ne ga Almasihu. 24 Don haka, ku
nuna masu kaunarku, ku kuma nuna wa Ikilisiyoyi dalilin fahariyarmu
game da ku.

9

1 Game da hidima domin tsarkaka, ya dace in rubuta maku. 2 Na san
marmarinku, wanda na yi fahariya da shi a gaban mutanen Makidoniya.
Na gaya masu Akaya sun riga sun shirya tun bara. Kwazon ku ya sa
yawancin su sun shiga aiki. 3 To na aiko maku da 'yan'uwa saboda kada
fahariyarmu akanku ta zama a banza, domin kuma ku zauna a shirye,
kamar yadda na ce za ku yi. 4 Idan kuwa ba haka ba, idan wani cikin
makidoniyawa ya biyoni kuma ya tarar da baku shirya ba, za mu ji kunya-
ba ni cewa komai game da ku-domin ina da gabagadi a kan ku. 5 Sai na
ga ya dace in turo 'yan'uwa su zo wurin ku kafin lokaci yayi suyi shirye
shirye game da gudummuwar da kuka yi alkawari. Wannan ya zama haka
ne domin a shirya shi a matsayin bayarwar albarka, ba wani abin kwace
ba. 6 Batun shine: wanda ya shuka kadan zai girbi kadan, wanda kuma
ya shuka da manufar albarka zai girbi albarka 7 Bari kowa ya bayar bisa
ga yadda ya yi niyya a zuciyarsa. Kada ya bayar da bacin rai ko kamar
dole. Gama Allah yana kaunar mai bayarwa da dadin rai. 8 Allah na da
ikon ya sa kowace albarka ta ribanbanya domin ku, domin, a koyaushe,
a cikin dukan abubuwa, ku sami duk abinda kuke bukata. Hakan zai
kasance domin ku ribabbanya kowanne kyakkyawan aiki. 9 Kamar yadda
aka rubuta, "Ya rarraba arzikinsa, ya bada shi ga matalauta. Adalcinsa ya
dawwama har abada." 10 Shi wanda ke bayar da iri ga mai shuka da gurasa
domin abinci, zai bayar ya kuma ribabbanya maku iri domin shuka. Zai sa
girbin adalcinku ya karu. 11 Za ku wadata ta kowace hanya domin ku zama
masu bayarwa, wannan kuwa zai sa a yi wa Allah godiya ta wurin mu.
12 Aiwatar da wannan hidima ba biyan bukatun tsarkaka kawai take yi ba.
Tana kuma ribanbanya zuwa ayyuka masu yawa na bada godiya ga Allah.
13 Domin an gwada ku an tabbatar da ku akan wannan hidima, za ku kuma
daukaka Allah ta wurin biyayyar ku ga shaidar bisharar Almasihu. Za ku
kuma daukaka Allah ta wurin yalwar bayarwarku gare su da kowa duka.

[14] Suna marmarin ganin ku, suna kuma yi maku addu'a. Suna yin haka
saboda alherin Allah mai girma da ke bisan ku. [15] Godiya ga Allah domin
kyautarsa wadda ta fi gaban bayyanawa.

10

[1] Ni, Bulus, da kaina nake rokon ku, ta wurin tawali'u da nasihar
Almasihu. Ina da saukin kai yayinda nake gaban ku, amma ina da
gabagadi a gare ku yayinda ba na tare da ku. [2] Ina rokon ku, yayinda
nake gabanku, ba ni so in zama mai tsaurin hali. Amma ina ganin zan
bukaci zama mai gabagadi sa'adda nake tsayayya da su wadanda ke zaton
muna zama bisa ga jiki. [3] Kodashike dai muna tafiya bisa jiki, ba ma
yin yaki bisa jiki. [4] Domin makaman da muke yaki da su ba na jiki ba
ne. Maimakon haka, makamai ne na Allah da ke da ikon rushe ikokin
shaidan. Suna kawar da dukan gardandamin da ke kawo kaucewa. [5] Muna
kuma rushe duk wani abinda ke gaba da sanin Allah. Muna kuma kama
kowanne tunani zuwa biyayya ga Almasihu. [6] Muna kuma shirye mu
hukunta kowanne irin aiki na rashin biyayya, da zarar biyayyarku ta
tabbata. [7] Dubi abin da aka sa a bayyane a gaban ku. In har wani ya
tabbata shi na Almasihu ne, bari fa ya tunatar da kansa cewa kamar yadda
shi na Almasihu ne, hakanan muma muke. [8] Ko da zan yi fahariya da ikon
da muke dashi, wanda Ubangiji ya ba mu domin mu inganta ku, ba domin
mu rushe ku ba, ba zan ji kunya ba. [9] Ba na so ya zama kamar ina firgita
ku ne da wasikuna. [10] Domin wadansu mutane na cewa, “Wasikunsa na da
iko da firgitarwa, amma in ka gan shi kumama ne. Kalmominsa ba abin
saurare ba ne.” [11] Bari wadannan mutane su sani cewa abinda muke fadi a
kalmomin wasikunmu lokacin da ba mu nan, haka za mu yi in muna nan.
[12] Mu dai ba mu hada kanmu da kowa, ko kuma mu kwatanta kanmu da
wadanda ke yabon kansu. Amma yayin da suke gwada kansu da junansu,
suke kuma kwatanta kansu da junansu, ba su da ganewa. [13] Saidai, ba za
mu yi fahariya fiye da yadda ya kamata ba. Maimakon haka, za mu yi haka
ne gwalgwadon iyakar abinda Allah ya sa muyi, iyakar da takai gareku.
[14] Gama bamu yi zarbabi ba sa'adda muka kai gareku. Mune na farko
da muka kai gare ku da bisharar Almasihu. [15] Ba mu yi fahariya fiye da
kima game da aikin wasu ba. Maimakon haka, muna fatan bangaskiyar ku
ta karu domin bangaren aikin mu ya kara fadada kwarai, kuma a daidai
iyakarsa. [16] Muna fatan haka, domin mu kai bishara zuwa yankunan da ke
gaba da naku. Ba za mu yi fahariya akan aikin da aka yi a yankin wani ba.
[17] “Amma bari duk wanda zai yi fahariya, ya yi ta cikin Ubangiji.” [18] Domin
ba wanda ya ke shaidar kansa shine yardajje ba. Maimakon haka, sai dai
wanda Ubangiji ke shaidarsa.

11

[1] Ina fatan za ku jure da ni cikin wauta kadan. Ko da yake lallai kuna
jurewa da ni! [2] Domin ina kishi sabili da ku. Kishi na kuwa irin na Allah
ne domin ku. Tun da na alkawartar da ku a cikin aure ga miji daya.
Na kuma yi alkawarin in gabatar da ku kamar budurwa mai tsarki ga
Almasihu. [3] Gama ina fargaba a kan ku, ko watakila, kamar yadda macijin
ya yaudari Hauwa'u ta wurin kissarsa, Ya zamana tunaninku ya kauce
daga sahihiyar sadaukarwa ga Almasihu. [4] Anar misali idan wani ya zo
ya kawo shelar wani Yesu daban da wanda muka yi maku wa'azinsa. Ko
kuma kun karbi wani ruhu daban da wanda muka karba. Ko kuma kun

karbi wata bishara daban da wadda muka karba. Amincewar da kuka
yi wa wadannan abubuwa ta isa! [5] Don kuwa ina tsammanin ba a baya
nake ba ga sauran wadanda ake kira manyan manzanni. [6] To ko ma ba
a ilimantar da ni ba akan yin jawabi, ban rasa horarwar ilimi ba. Ta
kowace hanya kuma cikin abubuwa duka mun sanar da ku wannan. [7] Na
yi zunubi ne da na kaskantar da kai na domin a daukaka ku? Domin na yi
maku wa'azin bisharar Allah kyauta. [8] Na yi wa sauran Ikilisiyoyi kwace
ta wurin karbar gudummuwa daga wurin su domin inyi maku hidima.
[9] Lokacin da ina tare da ku kuma na sami kai na cikin bukata, ban dora
wa kowa nauyi ba. Domin 'yan'uwa da suka zo daga Makidoniya sun
biya bukatuna. A cikin komai na kebe kaina daga zama nawaya a gare
ku, kuma zan cigaba da yin haka. [10] Kamar yadda gaskiyar Almasihu ke
ciki na, ba zan yi shiru da wannan fahariya tawa ba a cikin dukan kasar
Akaya. [11] Don me? Saboda ba na kaunar ku? Allah ya sani. [12] Amma
abinda na ke yi, zan cigaba da yi. Zan yi haka ne domin in yanke zarafin
wadanda ke son samun zarafi kamar mu akan abubuwan da suke fahariya
da shi. [13] Don irin wadannan mutane manzannin karya ne masu aikin
yaudara. Suna badda kama kamar manzannin Almasihu. [14] Wannan ba
abin mamaki ba ne, domin shaidan ma yakan badda kama ya fito kamar
mala'ikan haske. [15] Ba wani babban abin mamaki ba ne idan bayin sa
sun badda kamanninsu don a dauka bayin adalci ne su. Karshen su zai
zama sakamakon abin da suka aikata. [16] Ina kara fadi: Kada wani ya yi
zaton ni wawa ne. Idan kun yi zaton hakan, to ku dauke ni kamar wawan
don inyi fahariya kadan. [17] Abinda nake fadi game da wannan gabagadi
mai fahariya ba bisa ga amincewar Ubangiji ba ne, amma ina magana a
matsayin wawa. [18] Tun da mutane dayawa suna fahariya bisa ga jiki, ni
ma zan yi fahariya. [19] Gama kuna murnar tarayya da wawaye. Ku masu
hikima ne! [20] Kuma kuna hakuri da wanda zai bautar da ku, idan ya
tauye ku, yana amfani da ku don ribar kansa, idan ya dauki kansa fiye da
ku, ko ya mammare ku a fuska. [21] Ina mai cewa mun kunyata da muka
rasa gabagadin yi maku haka. Duk da haka idan wani zai yi fahariya-Ina
magana kamar wawa-Ni ma zan yi fahariya. [22] Su yahudawa ne? Ni ma
haka. Su Isra'ilawa ne? Nima haka. Su zuriyar Ibrahim ne? Nima haka.
[23] Su bayin Almasihu ne? (Ina magana kamar ba ni cikin hankalina) na fi
su ma. Na ma yi aiki tukuru fiye da su duka, shiga kurkuku fiye da kowa,
a shan duka babu misali, a fuskantar haduran mutuwa da yawa. [24] Daga
hannun yahudawa sau biyar na sha bulala "Arba'in ba daya". [25] Sau uku na
sha dibga da sanduna. Sau daya aka jejjefe ni da duwatsu. Sau uku na yi
hadari a jirgin ruwa. Na yi tsawon dare da yini guda a tsakiyar teku. [26] Ina
shan tafiye tafiye, cikin hadarin koguna, cikin hadarin 'yan fashi, cikin
hadari daga mutane na, cikin hadari daga al'ummai, cikin hadarin birni,
cikin hadarin jeji, cikin hadarin teku, cikin hadarin 'yan'uwan karya. [27] Na
sami kaina ina aiki tukuru cikin mawuyacin hali, cikin yin dare dayawa
ba barci, cikin yunwa da kishin ruwa, cikin yawan azumi, cikin sanyi da
tsiraici. [28] Baya ga wadannan duka, akwai nauyi a kaina kullayaumin
saboda damuwata akan Ikkilisiyoyi duka. [29] Waye kumama, wanda ban
zama kumama akan shi ba? Wanene aka sa yayi tuntube, kuma ban kuna
ba? [30] Idan zan yi fahariya, zan yi fahariya akan abinda ke nuna kasawata.
[31] Allah kuma Uba na Ubangijinmu Yesu, wanda ya isa yabo har abada, ya
san ba karya nake yi ba! [32] A Damasku, gwamnan da ke mulki karkashin

sarki Aritas yasa aka yi tsaron birnin Damasku domin a kama ni. [33] Amma
ta taga cikin kwando aka ziraro ni bayan ganuwar birni, na kuwa kucce
daga hannunsa.

12

[1] Dole ne in yi fahariya, ko dashike bata da ribar komai. Amma zan ci
gaba da wahayoyi da ruyoyi daga Ubangiji. [2] Na san wani mutum cikin
Almasihu, wanda shekaru goma sha hudu da suka wuce-ko a cikin jiki
ne ko ba a jiki ba, ban sani ba, Allah ya sani-an dauke shi zuwa sama ta
uku. [3] Kuma na san wannan mutumin-ko cikin jiki ko kuma ba cikin jiki
ba, ban sani ba, Allah ya sani- [4] an dauke shi zuwa Firdausi ya kuma ji
madaukakan al'amura wadanda ba mai iya fadi. [5] A madadin irin wannan
mutumin zan yi fahariya. Amma a madadin kaina ba zan yi fahariya ba,
sai dai game da kumamancina. [6] Idan ina so inyi takama, ba zai zama
wauta ba, domin gaskiya zan rika fada. Amma zan guje wa fahariya,
domin kada wani ya dauke ni fiye da abinda ya gani ko ya ji daga gare ni.
[7] Zan kuma gujewa fahariya saboda irin wadannan gagaruman ruyoyi.
Domin kada in cika da girman kai, an ba ni kaya cikin jikina, manzon
shaidan ya wahalshe ni, domin kada in yi girman kai dayawa. [8] Na roki
Ubangiji har sau uku domin ya kawar mini da wannan. [9] Amma ya ce
mani, "Alherina isasshe yake a gare ka, domin ta wurin kumamanci karfi
yake cika." Don haka zan gwammace takama a akan kasawata, domin
ikon Almasihu ya zauna a ciki na. [10] Sabili da haka a gamshe nake ta
dalilin Almasihu, cikin kumamanci, ko raini, ko matsaloli, ko jarabobi, ko
kuma nawaya. Don ko dayaushe na raunana, ina da karfi kuma. [11] Na
zama wawa! Amma ku ne kuka tilasta mani haka, ya kamata ku yabe ni,
domin ban kasa ga wadan da ake kira manyan manzanni ba, ko da shike
ni ba komai ba ne. [12] Cikakkun alamun mazanni sun faru a tsakanin ku,
da cikakken hakuri, alamu da abubuwan ban mamaki da manyan ayyuka.
[13] Ta yaya kuka zama da rashin muhimmanci akan sauran Ikkilisiyoyin,
sai dai don ban zama matsala a gare ku ba? Ku gafarce ni a kan wannan
laifin. [14] Duba! A shirye nake domin in zo gare ku karo na uku. Ba zan so
in zamar maku nawaya ba, domin ba kayanku nake so ba. Amma ku nake
so. Domin ba 'ya'ya ne ya kamata su yi wa iyaye tanadi ba. Amma iyaye
ne ya kamata su yi wa 'ya'ya tanadi. [15] Zan yi murnar biyan bukatunku, ko
ya kai ga in bada rai na. Idan ni na kaunace ku, sosai, sai ni za a kaunata
kadan? [16] Amma kamar yadda yake, ban nawaita maku ba. Amma, da
shike ni mai dabara ne, Ni ne na kama ku da yaudara. [17] Ko na cutar da
ku ta wurin wadanda na turo maku? [18] Rokar Titus na yi domin ya zo gare
ku, sa'an nan na turo shi da wani dan'uwa. Ko da na turo Titus, ya cutar
da ku ne, ba cikin hanya daya muka yi tafiya ba? Ba a sawu daya muka yi
tafiya ba? [19] Kuna tsammanin a dukan wannan lokaci muna kare kan mu
a gaban ku ne? A gaban Allah, a cikin Almasihu muke fadin komai domin
ku sami karfi. [20] Ina tsoro domin idan na zo ba zan same ku yadda nake
zato ba. Ina tsoro kuma ba za ku same ni kamar yadda ku ke zato ba. Ina
tsoron cewa za a sami gardandami, kishi, barkewar fushi, buri na son kai,
gulma, girman kai da yamutsi. [21] Ina tsoron cewa bayan na dawo, Allahna
zai iya kaskantar da ni a gaban ku. Ina tsoron cewa zan yi bakinciki domin
mutane dayawa da suka yi zunubi kafin yanzu, wadanda kuma ba su tuba

daga rashin tsarki da zina da fasikanci da ayyukan sha'awa da suka aikata ba.

13

1 Wannan ne karo na uku da nake zuwa gare ku, "Ana tabbatar da
kowanne zargi ta bakin shaidu biyu ko uku." 2 Na riga na yi magana a
baya da wadanda suka yi zunubi da kuma sauran a lokacin da ina tare da
ku karo na biyu, kuma ina sake fadi: Idan na sake zuwa, ba zan raga masu
ba. 3 Ina fadi maku wannan ne domin kuna neman shaida ko Almasihu
na magana ta bakina. Shi ba kasashshe bane zuwa gare ku. Maimakon
haka, Shi mai iko ne a cikin ku. 4 Domin an gicciye shi cikin kasawa, amma
yana da rai ta ikon Allah. Don mu ma kasassu ne a cikin shi, amma za mu
rayu tare da shi cikin ikon Allah dake cikinku. 5 Ku auna kanku ku gani
ko kuna cikin bangaskiya. Ku yi wa kanku gwaji. Ba ku lura da cewa Yesu
Almasihu yana cikin ku ba? Yana cikin ku, sai dai in ba a amince da ku ba.
6 Gama ina da gabagadin cewa za ku iske an amince da mu. 7 Ina addu'a
ga Allah cewa ba za a same ku da laifi ba. Ba wai ina rokon mu bayyana
kamar mun ci gwadawar ba. Maimakon haka, ina addu'a ku yi abinda
ke dai dai, ko dayake mun yi kamar mun fadi gwadawar. 8 Domin bamu
iya yin wani abu na tsayayya da gaskiya ba, sai dai mu yi domin gaskiya.
9 Muna farin ciki idan mun kasa ku kuma kun yi karfi. Muna addu'a kuma
domin ku kammalu. 10 Na rubuta wadannan abubuwa yayinda ba ni tare
da ku, saboda yayin da zan kasance da ku ba zan zamar maku mai fada ba.
Ba na so inyi amfani da ikon da Ubangiji ya bani in tsattsaga ku, sai dai in
gina ku. 11 A karshe, 'yan'uwa, ku yi farinciki, ku yi aiki don sabuntuwa,
ku karfafa, ku yarda da juna, ku zauna cikin salama. Kuma Allahn kauna
da salama zai kasance tare da ku. 12 Ku gai da juna da tsattsarkar sumba.
13 Masu bi duka suna gaishe ku. 14 Bari alherin Ubangiji Yesu Almasihu, da
kaunar Allah, da zumuntar Ruhu Mai Tsarki su kasance tare da ku duka.

GALATIYAWA

1 Wannan Bulus manzo ne. Manzancina kuwa, bai zo daga mutane ba
ko mutum, amma ta wurin Yesu Almasihu da Allah Uba wanda da ya tashe
shi daga matattu. 2 Ni da dukan 'yan'uwa da nake tare da su a nan, ina
rubuto maku ku iklisiyoyi da ke a Galatiya. 3 Alheri zuwa gare ku da
salama daga Allah Ubanmu da kuma Ubangjinmu Yesu Almasihu, 4 wanda
ya ba da kansa domin zunubanmu saboda ya kubutar da mu daga wannan
mugun zamani, bisa ga nufin Allah da Ubanmu. 5 Daukaka ta tabbata
a gare shi har abada abadin. 6 Na yi mamaki kwarai yadda kuka juya
da sauri zuwa wata bishara daban. Na yi mamakin cewa kuna juyawa
daga shi wanda ya kira ku ta wurin alherin Almasihu. 7 Ba wata bishara,
amma akwai wadansu mutane da suke kawo maku rudani kuma suna so
su gurbata bisharar Almasihu. 8 Amma, ko da mu ne ko mala'ika daga
sama ya yi maku shelar wata bishara ta daban da wadda muka yi shelar
ta, la'ananne ne. 9 Kamar yadda muka fadi maku a da, yanzu kuma ina
sake fada, “Idan wani ya yi maku shelar wata bishara ta daban da wadda
kuka karba, la'ananne ne.” 10 To yanzu ina neman shaidar mutane ne ko
Allah? Ina neman in gamshi mutane ne? Idan har yanzu ina kokarin in
gamshi mutane ne, ni ba bawan Almasihu ba ne. 11 Ina son ku sani fa
'yan'uwa, cewa bisharar da nake shelar ta ba daga mutane take ba. 12 Ban
karbe ta daga mutum ba, ba ma wanda ya koyar mani A maimakon haka,
ta wurin wahayin Yesu Almasihu ne zuwa gare ni. 13 Kun riga kun ji game
da rayuwa ta a da cikin Yahudanci, yadda da nake da kwazon tsananta wa
iklisiyar Allah fiye da misali kuma ina lalatar da ita. 14 Ina gaba-gaba cikin
Yahudanci fiye da yawancin tsararrakina. A kwazo kuwa fiye da kima
game da al'adun ubannina. 15 Amma ya gamshi Allah ya zabe ni daga cikin
mahaifiyata. Ya kira ni ta wurin alherinsa. 16 Ya bayyana dansa a gareni,
saboda in yi shelar sa cikin al'ummai. Nan da nan, ban nemi shawarar
nama da jini ba 17 kuma ban tafi Urushalima ba wurin wadanda suka
zama manzanni kafin ni. Maimakon haka sai na tafi Arebiya, daga nan
sai na dawo Dimashku. 18 Bayan shekara uku na je Urushalima don in san
Kefas, na zauna da shi na kwana goma sha biyar. 19 Amma ban ga ko daya
daga cikin manzannin ba sai Yakubu kadai, dan'uwan Ubangiji. 20 Duba,
a gaban Allah, ba karya nake yi ba cikin abin da na rubuta maku. 21 Daga
nan sai na je lardin Suriya da Kilikiya. 22 Har a lokacin babu wanda ya
san ni a fuska a iklisiyoyin Yahudiya da suke cikin Almasihu, 23 amma sai
labari kawai suke ji, “Wanda a da yake tsananta mana yanzu yana shelar
bangaskiyar da a da yake rusarwa.” 24 Suna ta daukaka Allah saboda ni.

2

1 Daga nan, bayan shekara goma sha hudu na koma Urushalima tare da
Barnaba. Na kuma dauki Titus tare da ni. 2 Na koma ne domin Allah ya
nuna mani in koma. Sai na gabatar masu shelar bisharan da nake yi a cikin
al'ummai. (Amma a kebe na yi magana da wadanda aka dauka muhimman
shugabanni). Na yi haka ne domin in tabbatar da cewa ba gudun banza
nake yi ba, ko kuma na yi gudun banza. 3 Amma ko Titus wanda yake
tare da ni, Baheline, ba wanda ya tilasta masa ya yi kaciya. 4 Wannan

maganar ta taso ne daga 'yan'uwan karya da suka zo cikinmu a boye su ga
'yancin mu a cikin Yesu Almsihu. Sun yi marmarin su maishe mu bayi ga
doka. 5 Ba mu mika kanmu biyayya gare su ba ko da na sa'a daya, domin
gaskiyar bishara ta kasance babu canzawa domin ku. 6 Amma su wadanda
a ke ganin su da muhimmanci ba su taimaka mani da komai ba. Ko su
wanene su bai dame ni ba. Allah ba ya karbar wanda mutane suka fi so.
7 Maimakon haka, suka ga an danka mani shelar bishara ga wadanda ba
su da kaciya. Kamar yadda aka ba Bitrus shelar bishara ga masu kaciya.
8 Gama Allah wanda yake yin aiki a cikin Bitrus domin manzanci zuwa
ga masu kaciya, haka kuma yake aiki ciki na zuwa ga al'ummai. 9 Da
Yakubu, Kefas, da Yahaya, wadanda a ke gani masu gina ikilisiya, suka
fahimci alherin da aka ba ni, suka bamu hannun dama na zumunci ni da
Barnaba, Sun yi haka ne kawai domin mu mu tafi zuwa wurin al'ummai,
su kuma su je wurin masu kaciya. 10 Suna kuma so mu tuna da matalauta.
Ni ma ina da aniyar yin haka. 11 Da Kefas ya kai Antakiya, na yi tsayayya
da shi a gabansa domin shine ke da kuskure. 12 Da ma Kefas yana cin
abinci tare da al'ummai kafin zuwan wasu mutane daga wurin Yakubu.
Amma da wadannan mutane suka iso, sai ya dena kuma ya ware kansa
daga al'umman. Yana jin tsoron wadannan mutanen da ke bukatar kaciya.
13 Hakannan ma sauran Yahudawa da suke tare da shi sun bi munafurcin
sa. A sakamakon haka Barnaba ma ya bi munafurcin su. 14 Da na ga basu
bin gaskiyar da take cikin bisharar, na gaya wa Kefas a gaban su duka,
“Idan kai Bayahude ne kana rayuwar ka ta al'ummai a maimakon rayuwar
Yahudawa, to ta yaya za ka tilasta wa al'ummai su yi zaman Yahudawa? “
15 Mu da muke Yahudawa daga haihuwa, ba ''Al'ummai masu zunubi ba.''
16 Ku sani fa, babu wanda za a baratar ta ayyukan shari'a. A maimakon
haka an baratar da su ta wurin bangaskiya cikin Yesu Almasihu. Mun zo
ga cikin Almasihu Yesu domin mu samu baratarwa ta bangaskiya cikin
Almasihu, kuma ba ta ayyukan shari'a ba. Domin ta ayyukan shari'a babu
wanda zai samu baratarwa. 17 Amma idan mun nemi Allah ya baratar da
mu cikin Almasihu, mun samu kanmu masu zunubi kenan, Almasihu ya
zama bawan zunubi ne? Ko kadan! 18 Idan na sake gina dogara ta a kan
shari'a, dogarar da na juya wa baya, na nuna kai na mai karya shari'a
kenan. 19 Ta wurin shari'a na mutu ga shari'a, domin in yi rayuwa irin
ta Allah. 20 An giciye ni tare da Almasihu, ba nine ke rayuwa ba kuma,
amma Almasihu ke rayuwa a cikina. Rayuwar da nake yi a yanzu a cikin
jiki, ina yin ta ne, ta wurin bangaskiya ga dan Allah, wanda ya kaunace ni
ya ba da kansa domina. 21 Ban yi watsi da alherin Allah ba, domin idan
adalci ya wanzu ta wurin shari'a, ashe Almasihu ya mutu a banza kenan.

3

1 Ku Galatiyawa marasa wayo! Wanne mugun ido ya cuce ku? Ashe,
ba Yesu Almasihu gicciyayye aka nuna a gaban idon ku ba? 2 Ina so
in gane wannan daga wurin ku ne kawai. Kun karbi Ruhun ta wurin
ayyukan doka ne ko ta wurin ba da gaskiya ga abin da kuka ji? 3 Rashin
wayonku ya yi yawa haka ne? Kun fara da Ruhu, sai kuma yanzu ku
karasa a cikin jiki? 4 Kun fuskanci abubuwa da yawa a banza ne - har
idan a banza ne? 5 To, shi wanda ya ba ku Ruhun, da ayyuka masu iko
a tsakanin ku, ya yi ne ta wurin ayyukan shari'a ko ta wurin ji tare da
bangaskiya? 6 Ibrahim ''ya ba da gaskiya ga Allah, kuma an lisafta mashi
wannan a matsayin adalci.'' 7 Ta wannan hanya ku fahimta su wadanda

suka ba da gaskiya, 'ya'yan Ibrahim ne. [8] Nassi ya riga ya hangi gaba cewa,
ta wurin bangaskiya Allah zai baratar da Al'ummai. An yi wa Ibrahim
shelar bishara tuntuni: "A cikinka ne dukan al'ummai za su yi albarka."
[9] Saboda haka, wadanda suka ba da gaskiya, masu albarka ne tare da
Ibrahim wanda ke da bangaskiya. [10] La'ana na kan wadanda sun dangana
ga ayyukan shari'a. Gama a rubuce yake, "La'ananne ne kowanne mutum
da bai tsaya ga duk abin da ke a rubuce cikin littafin shari'a ba, ya kuma
aikata shi duka."' [11] Yanzu a sarari yake, Allah ba ya baratar da kowa
ta wurin shari'a, domin "Mai adalci zai rayu ta bangaskiya." [12] Doka
ba daga bangaskiya take ba, 'Amma a maimakon haka, "Shi wanda ke
yin wadannan abubuwa cikin shari'a, zai yi rayuwa ta wurin shari'a."
[13] Almasihu ya fanshe mu daga la'anar shari'a da ya zama la'ananne
saboda mu. Kamar yadda yake a rubuce, "La'ananne ne duk wanda aka
sargafe a bisa itace." [14] Dalilin shine, albarkan da ke bisan Ibrahim ta zo ga
al'ummai cikin Almasihu Yesu, domin mu samu karban alkawarin Ruhu ta
wurin bangaskiya. [15] 'Yan'uwa, ina magana bisa ga ka'idojin mutane. Idan
mutane sun yi yarjejeniya, babu mai kawar da shi ko a kara shi. [16] Yanzu
fa, an fada alkawaran nan ne ga Ibrahim da zuriyarsa. Bai ce, "ga zuriya
ba" da manufar masu yawa; amma a maimakon haka ga daya kadai, "ga
zuriyar ka," wanda shine Almasihu. [17] Yanzu na fadi wannan. Shari'a,
wadda ta zo shekaru 430 daga baya, ba ta kawar da alkawarin da Allah
ya tabbatar da shi ba tun a baya. [18] Domin idan da gadon ya zo ta dalilin
shari'a ne, da ba za ya zo kuma ta dalilin alkawari ba. Amma Allah ya ba
da shi ga Ibrahim kyauta ta wurin alkawari. [19] Me ya sa kenan aka ba da
shari'a? An kara ta ne saboda laifuffuka, har sai zuriyar Ibrahim din nan ta
zo ga wadanda aka yi masu alkawarinta. An kaddamar da ikon shari'ar ta
wurin mala'iku, ta hannun matsakaici. [20] Yanzu dai matsakanci yana nufin
mutum fiye da daya, duk da haka Allah daya ne. [21] Shari'a tana tsayayya
da alkawaran Allah kenan? Ko kadan! Domin idan da an ba da shari'a
da ke iya bayar da rai, babu shakka da adalci ya zo ta wurin wannan
shari'a. [22] A maimakon haka, nassi ya kulle abubuwa duka a karkashin
zunubi. Allah ya yi wannan domin alkawarin sa na ceton mu ta wurin
bangaskiya cikin Yesu Almasihu ya samu a ba da shi ga wadanda suka
gaskanta. [23] Amma kafin bangaskiya cikin Almasihu ta zo, an kulle mu
kuma aka tsare mu da shari'a har zuwa ga wahayin bangaskiya. [24] Daga
nan shari'a ta zama mana jagora har sai da Almasihu ya zo, domin mu
samu baratarwa ta wurin bangaskiya. [25] Yanzu da bangaskiya ta zo, ba
mu kuma a karkashin jagora. [26] Domin dukanku 'ya'yan Allah ne ta wurin
bangaskiya cikin Almasihu Yesu. [27] Dukanku da aka yi wa baftisma cikin
Almasihu, kun suturce kanku da Almasihu. [28] Babu Bayahude ko Baheline,
bawa ko 'yantacce, babu na miji ko mace, domin dukanku daya ne cikin
Almasihu Yesu. [29] Idan ku na Almasihu ne, ku zuriyar Ibrahim ne kenan,
magada bisa ga alkawarin.

4

[1] Ina cewa muddin magaji yaro ne, babu bambancin sa da bawa, ko
da yake shine mai mallakan dukan kadarorin. [2] A maimakon haka, yana
karkashin masu jagora da amintattu har sai lokacin da mahaifinsa ya ajiye.
[3] Hakannan mu ma, lokaci da muke yara, an rike mu cikin kangi na tushin
ka'idojin wannan duniya. [4] Amma da lokacin ya yi daidai, Allah ya aiko

da dansa, haihuwar mace, haihuwar karkashin shari'a. 5 Ya yi haka ne
domin ya fanshi wadanda ke a karkashin shari'a, domin mu karbi diyanci
a matsayin 'ya'ya. 6 Domin ku 'ya'ya ne, Allah ya aiko da Ruhun Dansa cikin
zuciyarmu, Ruhun wanda ke kirar, “Abba, Uba.” 7 Saboda wannan dalilin
kai ba kuma bawa ba ne amma da. Idan kai da ne, hakannan kuma kai ma
magaji ne ta wurin Allah. 8 Duk da haka a da, da ba ku san Allah ba, bayi
ne ku ga alloli wadanda ainihi ba alloli ba ne ko kadan. 9 Amma yanzu da
kuka san Allah, ko kuma, yanzu da Allah ya san ku, me ya sa kuke sake
komawa zuwa ga tushen ka'idodin nan mara karfi da amfani? Kuna so
ku sake komawa zaman bayi kuma daga farko? 10 Kuna kiyaye ranaku na
musamman, sabobin watanni, lokatai, da shekaru. 11 Ina ji maku tsoro.
Ina tsoro cewa kamar na yi aiki cikinku a wofi. 12 Ina rokon ku 'yan'uwa,
ku zama kamar yadda nake, domin ni ma na zama kamar ku. Ba ku yi
mani laifin komai ba. 13 Amma kun sani cewa saboda rashin lafiya ne na yi
maku shelar bishara da farko. 14 Ko da yake halin da nake ciki cikin jiki a
zahiri ya sa ku cikin gwaji, ba ku raina ni ba ko kuma kuka watsar da ni. A
maimakon haka, kun karbe ni kamar mala'ikan Allah, kamar ni Almasihu
Yesu ne da kansa. 15 Saboda haka, yanzu ina murnar taku? Domin ina
shaidar ku, idan mai yiwuwa ne, da kun kwakulo idanunku, kun ba ni.
16 To kenan, na zama makiyin ku ne saboda na gaya maku gaskiya? 17 Suna
neman ku da himma ba domin wani alheri ba ne. Suna so su raba ni da ku
domin ku bi su. 18 Yana da kyau ko yaushe a yi himma domin dalilai masu
kyau, ba kuma kawai sa'adda ina tare da ku ba. 19 'Ya'yana kanana, sabili
da ku ina cikin zafin nakuda kuma sai Almasihu ya samu kafuwa cikinku.
20 Da ma a ce ina tare da ku yanzu in canza muryata, domin ina damuwa
a kanku kwarai. 21 Ku gaya mani, ku da kuke marmarin ku zo karkashin
shari'a, ba ku ji abin da shari'ar ta ce ba? 22 A rubuce yake cewa, Ibrahim
yana da 'ya'ya maza biyu, daya dan baiwa ne, dayan kuma dan 'yantaciyar
mace ne. 23 Abin lura anan, dan baiwar an haife shi ta hanyar mutuntaka
ne, amma dan 'yantaciyar macen, an haife shi ta wurin alkawari ne. 24 Ana
iya bayyana abubuwan nan a hanyar kwatanci kamar haka, wadannan
mata na kama da alkawarai ne guda biyu. Dayan alkawarin daga dutsen
Sinayi ne. Ta haifi 'ya'ya da ke bayi ne su. Ita ce Hajaratu. 25 Yanzu fa,
Hajaratu ita ce dutsen Sinayi da ke Arebiya. Misali ce na Urushalima na
yanzu, domin tana cikin bauta tare da 'ya'yanta. 26 Amma Urushalima
da ke bisa 'yantacciya ce, ita ce mahaifiyarmu. 27 Kamar yadda yake a
rubuce, “Ki yi murna, ke bakarariya, ke da ba ki taba haihuwa ba. Ki yi
shewa na farinciki, ke da ba ki dandana haihuwan da ba. Domin 'ya'yan
bakarariya da yawa suke, fiye da ta mace mai miji.” 28 Yanzu fa, 'yan'uwa,
kamar yadda Ishaku yake, haka muke, wato 'ya'yan alkawari. 29 A lokacin
can, shi wanda aka haife shi ta hanyar mutuntaka ya tsananta wa wanda
aka haife shi ta hanyar Ruhu. Haka yake har yanzu. 30 Amma menene
nassi ya ce? “Ka kori baiwar nan tare da danta. Domin dan baiwar nan
ba za ya ci gado tare da dan macen nan da ke 'yantacciya ba.” 31 Saboda
haka 'yan'uwa, mu ba 'ya'yan baiwa ba ne, a maimakon haka, mu 'ya'yan
macen nan ne da ke 'yantacciya.

5

1 Saboda 'yanci ne Almasihu ya yantar da mu. Sai ku dage kada ku
sake komawa cikin kangin bauta. 2 Duba, ni Bulus, ina gaya maku cewa

idan an yi maku kaciya, Almasihu ba zai zama da amfani a gare ku ba a
kowace hanya. 3 Haka kuma, na shaida ga ko wanda mutum wadda aka
yi masa kaciya ya zama dole ya yi biyayya da dukan shari'a. 4 Kun rabu
da Almasihu, dukanku wadanda aka “baratar” ta wurin shari'a. Kun fadi
daga alheri. 5 Domin ta wurin Ruhu, cikin bangaskiya, muna jira gabagadi
na adalci. 6 A cikin Almasihu kaciya ko rashin kaciya ba shi da ma'ana.
Bangaskiya kadai mai aiki ta wurin kauna ita ce mafi muhimmanci. 7 Da
kuna tsere da kyau, wanene ya tsayar da ku daga yin biyayya da gaskiya?
8 Rinjayarwa da ke sa yin wannan, ba daga wanda ya kira ku ba ne 9 Ai
karamin yisti shi yake sa dukan kulli ya kumbura. 10 Ina da wannan
gabagadin game da ku cikin Ubangiji cewa ba za ku yi tunani a wata
hanya daban ba. Shi wanda ya rikita ku zai sha hukunci ko wanene shi.
11 'Yan'uwa, idan har yanzu wa'azin kaciya nake yi, don me har yanzu ake
tsananta mani? Inda haka ne dutsen sanadin tuntube game da gicciye
da ya ragargaje. 12 Ina fata wadanda suke badda ku su maida kansu
babani. 13 'Yan'uwa, domin Allah ya kira ku zuwa ga yanci, kada dai ku
mori yancin nan ya zama zarafi domin jiki. A maimakon haka ta wurin
kauna ku yi wa juna hidima. 14 Saboda dukan shari'a ta cika ne a cikin
doka guda daya; “Ka kaunaci makwabcinka kamar kanka.” 15 Amma idan
kuna cizo da hadiye juna, ku lura kada ku hallakar da junanku. 16 Na
ce, ku yi tafiya cikin Ruhu, ba za ku cika sha'awoyin jiki ba. 17 Domin
jiki yana gaba mai karfi da Ruhu, Ruhu kuma yana gaba da jiki. Domin
wadannan akasin juna suke. Sakamakon shine ba za ku iya yin abin da
kuke so ba. 18 Amma idan Ruhu ne ke bishe ku, ba ku karkashin shari'a.
19 Yanzu ayyukan jiki a bayyane suke. Sune al'amuran lalata, rashin tsarki,
sha'awoyi, 20 bautar gumaka, sihiri, yawan fada, jayayya, kishi, zafin fushi,
gasa, tsattsaguwa, hamayya, 21 hassada, buguwa, buguwa da tarzoma, da
dai sauran irin wadannan abubuwa. Na gargade ku, kamar yadda a da
na gargade ku, cewa wadanda suke aikata wadannan abubuwa ba za su
gaji mulkin Allah ba. 22 Amma 'ya'yan Ruhu kauna ne, farinciki, salama,
hakuri, kirki, nagarta, bangaskiya, 23 tawali'u, da kamun kai. Babu wata
shari'a da ke gaba da wadannan abubuwa. 24 Wadanda suke na Almasihu
Yesu sun giciye halin jiki tare da marmarin sa da miyagun sha'awoyi.
25 Idan muna zaune cikin Ruhu, mu yi tafiya da Ruhu. 26 Kada mu zama
masu girman kai, ko muna cakunar juna, ko muna kishin juna.

6

1 'Yan'uwa, idan an kama mutum yana yin wani laifi, ku da kuke da
ruhaniya sai ku dawo da mutumin a hanya cikin ruhun tawali'u, ka lura
da kanka don kada kai ma ka fada a cikin gwaji. 2 Ku dauki damuwar juna,
ta yin haka za ku cika shari'ar Almasihu. 3 Domin idan kowa ya zacci shi
wani abu ne alhali shi ba komai ba ne rudin kansa yake yi. 4 Sai kowa ya
auna aikin sa. Sa'annan zai sami abin da zai yi takama, ba sai ya kwatanta
kansa da wani ba. 5 Domin kowa zai dauki nauyin kayansa. 6 Wanda
aka koya masa maganar, wajibi ne ya ci amfanin abubuwansa masu kyau
duka tare da malaminsa. 7 Kada fa a yaudare ku ba a yi wa Allah ba'a.
Dukan abin da mutum ya dasa, shine abin da zai girba. 8 Domin shi wanda
ya shuka wa kansa dabi'ar zunubi zai girbi hallaka, amma shi wanda ya
shuka cikin Ruhu, zai girbi rai madawwami daga Ruhu. 9 Kada mu gaji da
aikata nagarta, domin a lokacin da ya dace za mu yi girbi idan ba mu gaji

ba. [10] Saboda haka, lokacin da muke da zarafi, sai mu yi nagarta ga kowa.
Mu yi nagarta mussamman ga wadanda suke na iyalin bangaskiya. [11] Dubi
yawan wasikun da na rubuta maku da hannuna. [12] Wadanda suke so su
nuna hali mai kyau cikin jiki suke tilasta ku yin kaciya. Suna yin haka ne
kadai saboda kada a tsananta masu saboda gicciyen Almasihu. [13] Domin
ko su wadanda suke masu kaciya ba su kiyaye shari'a. Maimakon haka
suna so ne a yi maku kaciya don su yi fahariya game jikinku. [14] Bari kada
ya zama ina fahariya sai dai ta gicciyen Ubangijinmu Yesu Almasihu. Ta
wurinsa ne aka gicciye duniya a gare ni, ni kuma ga duniya. [15] Domin
kaciya ko rashin kaciya ba komai ba ne. Maimakon haka, sabon halita
ne ke da muhimmanci. [16] Ga dukan wadanda za su zauna cikin wannan
ka'ida, bari salama da jinkai su kasance tare da su da kuma bisa Isra'ila
na Allah. [17] Daga yanzu zuwa nan gaba kada wani ya dame ni, domin ina
dauke da tabbai na Yesu a jikina. [18] Alherin Ubangijinmu Yesu Almasihu
ya kasance da ruhun ku, 'yan'uwa. Amin.

Afisawa

[1] Bulus, manzon Yesu Almasihu ta wurin nufin Allah, zuwa ga kebabbu
na Allah da ke a Afisa wanda suke aminci cikin Yesu. [2] Bari alheri ya
kasance da ku, da salama daga wurin Allah Ubanmu da Ubangijinmu Yesu
Almasihu. [3] Yabo ya tabbata ga Allah Uban Ubangijinmu Yesu Almasihu.
Shine ya albarkace mu da kowanne albarku na ruhaniya da ke cikin
sammai cikin Almasihu. [4] Kafin halitar duniya, Allah ya zabe mu da
muka ba da gaskiya cikin Yesu. Ya zabe mu domin mu yi zaman tsarki
da rayuwar da babu aibu a gabansa. [5] Cikin kauna Allah ya kaddara
ya dauke mu mu zama yayansa ta wurin Yesu almasihu. Ya yi wannan
domin ya gamshe shi ya yi abin da ya ke so. [6] Sakamakon shine Allah
ya karbi yabo domin daukakan alherinsa. Wannan shine abinda ya ba
mu hannu sake ta wurin kaunataccensa. [7] Gama cikin kaunataccensa
aka fanshe mu ta wurin jininsa, da gafarar zunubai ta wurin wadataccen
alherinsa. [8] Ya ba da wannan alherin a yalwace cikin dukan hikima da
fahimta. [9] Allah ya bayyana mana gaskiyar al'amarin da aka boye na
shirinsa, ta wurin abin da yake so ya nuna cikin Almasihu. [10] Idan lokaci
ya yi na kammala shirinsa, Allah zai kawo dukan abubuwan da ke sama
da kasa cikin Yesu. [11] An zabe mu cikin Almasihu mu zama abin gado
na Allah. Ya yi mana wannan shirin tun da cikin shirin sa, shi mai yin
dukan abu ta dalilin nufinsa. [12] Allah ya yi haka saboda mu rayu domin
yabon daukakarsa. Mune na farko da muka sami bege cikin Almasihu.
[13] A cikin Almasihu ne kuma kuka samu jin maganar gaskiya, bisharan
cetonku ta wurin Yesu. A cikinsa ne kuka bada gaskiya aka hatimce ku da
Ruhu Mai Tsarki wanda aka alkawarta. [14] Ruhun shine tabbacin gadonmu
kafin mu kai ga samunsa. Wannan don yabon daukakarsa ne. [15] Sabo da
haka, tun lokacin da na ji labarin bangaskiyarku cikin Ubangiji Yesu da
kaunar ku zuwa dukan wadanda aka kebe dominsa. [16] Ban fasa tunawa
da ku ba ina addu'a saboda ku cikin addu'o'ina. [17] Ina addu'a da cewa
Allah Ubangijinmu Yesu Almasihu, Uban daraja, ya ba ku ruhun basira
da wahayin saninsa. [18] Ina addu'a idanun zuciyarku su bude domin ku
san tabacin kiranku. Ina addu'a dominku san arzikin mulkin gadonsa
cikin wadanda aka kebe dominsa. [19] Ina addu'a ku san ikon nan nasa
mai girma mara iyaka da ke cikin mu da muka ba da gaskiya. Wannan
girman yana ta wurin aikin karfin ikonsa ne. [20] Wannan shine ikon da
ya yi aiki cikin Almasihu lokacin da Allah ya tashe shi daga matattu ya sa
shi a hannun damansa cikin sammai. [21] Ya sanya shi bisa birbishin dukan
sarauta, iko, mulki, karfi, da kowanne irin suna. Ya sanya Almasihu ba
a wannan zamanin kadai ba, amma da zamani mai zuwa. [22] Allah ya
saka dukan abubuwa a karkashin kafafun Almasihu. Ya sa shi shugaban
dukan abubuwa a cikin ikilisiya. [23] Ikilisiya jikinsa ne, cikarsa wanda ya
cika dukan abubuwa cikin kowacce hanya.

2

[1] Amma da ku matattu ne cikin zunubanku da laifofinku. [2] A
cikinsu kuka yi rayuwa bisa ga al'amuran duniyan nan. Kuka biye wa
mai sarautar ikokin sararin sama, wannan ruhun ne da ke aiki cikin
kangararrun 'ya'ya. [3] Da can dukanmu muna cikin wadannan marasa

bada gaskiya. Muka biye wa mugun burin jikinmu. Muna aikata halin
mutuntaka da na tunaninmu. Bisa ga dabi'a 'ya'ya ne wadanda sun
cancanci fushin Allah, kamar wadansu. 4 Amma Allah mai yalwar jinkai
ne, sabili da matukar kauna da ya kaunace mu. 5 Sa'anda muke matattu
cikin zunubai, ya kawo mu cikin sabon rai tare da Almasihu. Ta wurin
alheri aka cece mu. 6 Allah ya tashe mu tare ya kuma sa muka zauna tare
a matsayi guda cikin Almasihu Yesu. 7 Ya yi wannan domin a zamanai
masu zuwa ya nuna mana matukar yalwar arzikin alherinsa ta wurin
Yesu. Yana nuna mana wannan ta wurin alherinsa. 8 Domin ta wurin
alheri aka cece ku ta wurin bangaskiya, wannan ba daga gare ku ba ne,
kyauta ce ta Allah. 9 Ba daga ayyuka ba, Saboda wannan dalili kada kowa
ya yi fahariya. 10 Gama mu aikin hannuwansa ne, halitattu cikin Almasihu
Yesu domin mu yi kyawawan ayyuka, wadanda tun da Allah ya tanada, mu
yi rayuwa a cikinsu. 11 Saboda haka ku tuna da ku al'ummai ne a dabi'ar
jiki. Ana kiranku “marasa kaciya”, abin da ake kira kaciya cikin jiki wadda
hannayen mutane ke yi. 12 Gama a lokacin nan a rabe kuke da Almasihu.
Ku bare ne ga mutanen Isra'ila. Ku baki ne ga wa'adodi na al'kawarai. Ba
ku da tabbaci a kan gobe. Ba ku da Allah a cikin duniya. 13 Amma yanzu
a cikin Almasihu Yesu ku da da kuke nesa da Allah, an kawo ku kusa da
shi ta wurin jinin Almasihu. 14 Gama shine salamar mu. Domin ya mai
da biyun daya. Cikin jikinsa ne ya rushe katangar gaba da ta raba mu
da juna. 15 Wato ya kawar da shari'a mai umarnai da sharudda, domin
ya halitta sabon mutum daya a cikinsa. Yin haka ya kawo salama. 16 Ya
yi haka domin ya sulhunta mutum biyu cikin jiki daya ga Allah ta wurin
gicciye. Ta wurin gicciye ya kashe gabar da ke tsakaninsu. 17 Yesu ya zo ya
yi maku shelar salama ku da kuke nesa da ku na kusa. 18 Domin ta wurin
Yesu dukanmu biyu cikin Ruhu daya muna da hanya zuwa wurin Uba.
19 Sabo da haka yanzu ku al'ummai, ko daya, ba bare ba ne. Maimakon
haka ku abokai ne tare da kebabbun Allah, abokan aiki. 20 Wadanda an
gina su bisa tushen manzanni da annabawa. Almasihu Yesu da kansa
shine mafificin dutsen ginin. 21 A cikinsa dukan ginin ya hade tare, suna
kuma girma kamar haikali cikin Ubangiji. 22 A cikinsa ne kuma ake gina
ku gaba daya kun zama mazaunin Allah a cikin Ruhu.

3

1 Saboda haka, ni Bulus, dan sarka sabili da Almasihu dominku
al'ummai. 2 Ina zaton kun ji a kan aiki mai girma na alherin Allah da
ya ba ni dominku. 3 Ina rubuto maku bisa ga wahayin da aka sanashe
ni. Wannan ita ce boyayyar gaskiya da na rubuta a takaice a cikin wata
wasikar. 4 Sa'adda kuka karanta a kan wannan, za ku iya fahimtar basira
ta cikin boyayyar gaskiya a kan Almasihu. 5 Wanda a zamanun da ba
a bayyana wa mutane ba. Amma yanzu an bayyana shi ga manzanni
da annabawa kebabbu a cikin Ruhu. 6 Wannan boyayyar bishara ita
ce al'ummai ma abokan gado ne tare da mu, gabobi ne cikin jiki daya.
Abokan tarayya ne kuma cikin alkawaran Almasihu Yesu ta wurin bishara.
7 Domin wannan na zama bawa ta wurin baiwar alherin Allah da ya bani
ta wurin karfin ikonsa. 8 Allah ne ya ba ni wannan baiwa. Ko da shike nine
mafi kankanta cikin kebabbun Allah, in yi shelar bishara ga al'ummai akan
wadatar Almasihu marar matuka. 9 In kuma fahimtar da dukan mutane
a kan shirin Allah, wannan boyayyar gaskiya wadda tun zamanai da suka
wuce Allah ya boye, shi da ke mahallicin dukan abubuwa. 10 Saboda

haka, ta wurin ikilisiya, masu iko da masu mulkin sararin sama za su
san hikimar Allah ta fuskoki daban daban. [11] Wannan ya kasance bisa
ga dawwamammen nufi da ya zartar cikin Almasihu Yesu Ubangijinmu.
[12] Gama a cikin Almasihu muna da gabagadi, da dama, da amincewa sabili
da gaskiyar mu a cikinsa. [13] Saboda haka ina rokon ku kada ku karaya
da wahalar da na sha domin ku wadda ta zama daukakar ku. [14] Saboda
haka nake durkusawa da gwiwa ta a gaban Uba, [15] wanda ta wurinsa ake
kiran kowanne iyali na sama da na kasa. [16] Ina addu'a ya amince maku
bisa ga yalwar wadatar daukakarsa, ku karfafa matuka da iko ta wurin
Ruhunsa, da yake cikinku. [17] Ina addu'a Almasihu ya zauna a cikin zuciyar
ku ta wurin bangaskiya. Ina kuma addu'a ku kafu ku kuma ginu da zurfi
kwarai cikin kaunarsa. [18] Ku kasance cikin kaunarsa domin ku gane, tare
da dukan masu bi, menene zurfi, da fadi, da tsawon kaunar Almasihu.
[19] Ina addu'a domin ku san mafificiyar kaunar Almasihu da ta wuce sani.
Ku yi wannan domin a cika ku da dukan cikar Allah. [20] Yanzu ga wanda
yake da ikon aikata dukan abu fiye da abin da muke roko ko tunani, bisa
ga ikonsa da ke aiki a cikinmu, [21] daukaka ta tabbata a gare shi a cikin
ikilisiya ta wurin Almasihu Yesu har ya zuwa zamanun zamanai har abada
abadin. Amin.

4

[1] Saboda haka a matsayi na na dan sarka saboda Ubangiji; ina rokon
ku ku yi zaman rayuwa da ta cancanci kiran da Allah ya kiraye ku. [2] Ku
zamna da matukar tawali'u da sahihanci da hakuri. Ku karbi juna cikin
kauna. [3] Ku yi kokarin zaman dayantaka cikin Ruhu kuna hade cikin
salama. [4] Akwai jiki daya da kuma Ruhu daya, kamar yadda aka kira ku a
kan begen nan daya. [5] Ubangiji daya, bangaskiya daya, da kuma baftisma
daya. [6] Allah daya ne da Uban duka. Shine bisa duka, ta wurin duka, da
kuma cikin duka. [7] Ko wannenmu an ba shi baiwa bisa ga awon baiwar
Almasihu. [8] Kamar yadda nassi ya ce, “Da ya haye zuwa cikin sama, ya bi
da bayi cikin bauta. Ya kuma yi wa mutane baye baye. [9] Menene ma'anar,
“Ya hau?” Ana cewa kenan ya sauka har cikin zurfin kasa. [10] Shi da ya
sauka shine kuma wanda ya hau birbishin sammai. Ya yi wannan domin
ya cika dukan abubuwa. [11] Almasihu ya ba da baye baye kamar haka:
manzanni, annabawa, masu shelar bishara, makiyaya, da masu koyarwa.
[12] Ya yi haka domin ya shiryar da masu bi saboda hidima, domin gina
jikin Almasihu. [13] Ya yi haka har sai mun kai dayantakar bangaskiya
da sanin Dan Allah. Ya yi haka har sai mun kai ga manyanta, kamar
wadanda suka kai cikakken matsayin nan na falalar Almasihu. [14] Wannan
ya zamanto haka domin kada mu kara zama kamar yara. Kada a yi ta juya
mu. Wannan haka yake domin kada mu biye wa iskar kowacce koyarwa
ta makirci da wayon mutane masu hikimar yin karya. [15] Maimakon haka
za mu fadi gaskiya cikin kauna domin mu yi girma cikin dukan tafarkun
da ke na sa, shi da yake shugaba, Almasihu. [16] Almsihu ya hada dukan
jikin masu ba da gaskiya. Jikin yana hade ta wurin kowanne gaba, domin
jikin ya yi girma ya gina kansa cikin kauna. [17] Saboda haka ina yi maku
gargadi cikin Ubangiji cewa, kada ku sake yin rayuwa irin ta al'ummai da
suke yi cikin azancin wofi marar amfani. [18] Sun duhunta cikin tunaninsu.
Bare suke da rai irin na Allah, ta wurin jahilcin da ke cikinsu da ta wurin
taurare zukatansu. [19] Basa jin kunya. Sun mika kansu ga mutumtaka ta

yin kazamtattun ayyuka da kowacce zari. 20 Amma ba haka kuka koyi
al'amuran Almasihu ba. 21 Ina zaton kun rigaya kun ji a kansa. Ina zaton
an koyar da ku cikinsa, kamar yadda gaskiyar Yesu ta ke. 22 Dole ku yarda
halin ku na da, wato tsohon mutum. Tsohon mutumin ne ya ke lalacewa
ta wurin mugun buri. 23 Ku yarda tsohon mutum domin a sabonta ku
cikin ruhun lamirinku. 24 Ku yi haka domin ku yafa sabon mutum, mai
kamanin Allah. An hallitta shi cikin adalci da tsarki da gaskiya. 25 Saboda
haka ku watsar da karya. "Fadi gaskiya ga makwabcin ka", domin mu
gabobin juna ne. 26 "Ku yi fushi, amma kada ku yi zunubi." Kada ku bari
rana ta fadi kuna kan fushi. 27 Kada ku ba shaidan wata kofa. 28 Duk
mai yin sata, kada ya kara yin sata kuma. Maimakon haka, ya yi aiki. Ya
yi aiki da hannuwan sa domin ya sami abin da zai taimaka wa gajiyayyu.
29 Kada rubabbun maganganu su fito daga cikin bakinku. Maimakon haka,
sai ingantattu da za su ba da alheri ga masu ji. 30 Kada ku bata wa Ruhu
Mai Tsarki na Allah rai domin ta wurin sa ne aka hatimce ku domin ranar
fansa. 31 Sai ku watsar da dukan dacin rai, da hasala, da fushi, da tankiya,
da reni tare da dukan mugunta. 32 Ku yi wa juna kirki, ku zama da taushin
zuciya. Ku yafe wa juna, kamar yadda Allah cikin Almasihu ya gafarta
maku.

5

1 Saboda haka ku zama masu koyi da Allah, kamar kaunatattun
'ya'yansa. 2 Ku yi zama cikin kauna kamar yadda Almasihu ya kaunace
mu, ya kuma mika kansa sadaka da hadaya ga Allah dominmu, hadaya
mai kanshi abin karba ga Allah. 3 Fasikanci ko kowacce irin kazamta,
ko kazamar lalata kada a ambace su a tsakaninku, don haka ya dace ga
masu bi. 4 Kada a ambaci batsa, maganar wauta ko alfasha wadanda ba
su dace ba. Maimakon haka, mu zama masu godiya. 5 Domin wannan
kun sani cewa ba fasiki, ko mara tsarki, ko mai hadama wato mai bautar
gumaka zai sami gado cikin mulkin Almasihu da Allah. 6 Kada kowa ya
rude ku da maganganun wofi. Saboda wadannan abubuwa ne fushin
Allah ke zuwa kan kangararrun 'ya'ya. 7 Kada ku yi tarayya tare da su.
8 Domin da ku duhu ne, amma yanzu ku haske ne cikin Ubangiji. Sai
ku yi tafiya kamar 'ya'yan haske. 9 Saboda amfanin haske shine dukan
alheri, adalci da gaskiya. 10 Kuna bidar abin da Ubangiji ke murna da
shi. 11 Kada ku sa hannu ga ayyuka marasa amfani da ayyukan duhu
amma gara a tone su. 12 Don abubuwan da suke yi a boye abin kunya
ne a bayyana su. 13 Dukan abu, idan haske ya bayyana su, za a gan
su. 14 Domin duk abin da aka bayyana ya zama haske. Saboda haka
aka ce, "Ka farka, kai mai barci, ka tashi daga cikin matattu; Almasihu
kuwa zai haskaka bisanka". 15 Saboda haka, ku maida hankali yadda
kuke rayuwar ku, ba kamar mutane marasa hikima ba amma kamar masu
hikima. 16 Ku yi lura yadda kuke amfani da lokaci don kwanakin miyagu
ne. 17 Kada ku zama wawaye. Maimakon haka, ku fahimci ko menene
nufin Ubangiji. 18 Kuma Kada ku bugu da ruwan inabi, don yana iya
lalata rayuwa. Maimakon haka, ku cika da Ruhu Mai Tsarki. 19 Kuna
magana da junanku cikin zabura da wakoki da wakokin ruhaniya, kuna
rairawa da yabo da zuciyarku ga Ubangiji. 20 Kullum kuna ba da gaskiya
domin dukan abubuwa cikin sunan Ubangiji Yesu ga Allah Uba. 21 Kuna
sarayadda kanku ga juna cikin girmama Almasihu. 22 Mata, ku yi biyayya

ga mazan ku kamar ga Ubangiji. [23] Domin miji shine shugaban matarsa
kamar yadda Almasihu yake shugaban ikilisiya. Shine kuma mai ceton
jiki. [24] Amma kamar yadda ikilisiya take biyayya ga Almasihu, haka kuma
dole mata suyi ga mazajen su cikin kowanne abu. [25] Mazaje, ku kaunaci
matanku kamar yadda Almasihu ya kaunaci ikilisiya har ya ba da kansa
dominta, [26] Ya yi wannan domin ya tsarkake ta. Ya wanke mu da ruwan
wanki ta wurin kalma. [27] Ya yi wannan domin ya mika ma kansa ikilisiya
mai daraja, ba tare da tabo ko cikas ko wani abu kamar wadannan, amma
ta zama da tsarki da kuma mara aibi. [28] Hakannan kuma, mazaje su
kaunaci matansu kamar jikunnansu. Wanda yake kaunar matarsa yana
kaunar kansa. [29] Ba wanda ya taba kin jikinsa. Amma, yakan ciyadda
shi yana kaunarsa, kamar yadda Almasihu ya kaunaci ikilisiya. [30] Domin
mu gabobin jikinsa ne. [31] "Domin wannan mutum zai rabu da ubansa da
uwarsa ya manne wa matarsa, su biyu su zama nama daya". [32] Wannan
asirin gaskiyar, da girma yake, amma ina magana ne game da Almasihu da
ikilisiyarsa. [33] Duk da haka, kowannenku dole ya kaunaci matarsa kamar
kansa, matar kuma dole ta girmama mijinta.

6

[1] 'Ya'ya, ku yi biyayya ga iyayenku chikin Ubangiji, domin wannan daidai
ne. [2] "Ka girmama mahaifinka da mahaifiyarka" (Doka ta fari kenan da
alkawari), [3] "ta haka za ku yi albarka, domin kwanakinku su yi tsawo a
duniya". [4] Hakanan, ku ubanni kada ku cakuni 'ya'yan ku har su yi fushi,
amma ku goye su cikin horon Ubangiji da gargadinsa. [5] Bayi, ku yi biyayya
ga iyayengijinku na duniya tare da girmamawa da tsoro da zuciya mai
gaskiya. Ku yi masu biyayya kamar ga Almasihu. [6] Ku yi masu biyayya ba
don lallai suna kallonku ba domin ku faranta masu rai. Maimakon haka,
ku yi biyayya kamar bayi ga Almasihu. Ku yi nufin Allah daga zuciya.
[7] Ku yi hidima da dukan zuciya, kamar kuna bautar Ubangiji ba mutane
ba. [8] Sai ku sani cewa duk abinda mutum ya yi zai karbi sakamako daga
wurin Ubangiji, ko shi bawa ne ko 'yantacce. [9] Ku kuma iyayengiji, ku yi
irin wannan ga barorin ku. Kada ku razana su. Kun sani shi wanda ke
Ubangijinsu da ku daya ne yana sama. Kun sani tare da shi baya nuna tara.
[10] A karshe, ku karfafa cikin Ubangiji da cikin karfin ikonsa. [11] Ku dauki
dukan makamai na Allah, domin ku iya dagewa gaba da dabarun shaidan.
[12] Gama yakinmu ba da da nama da jini bane. Amma, da ikoki da mulkoki
da mahukuntan wannan zamani mai duhu da rundunai masu duhu na
mugunta cikin sammai. [13] Don haka ku dauki dukan makamai na Allah,
domin ku iya tsayawa da karfi cikin muguwar rana. Bayan kun yi komai
za ku tsaya da karfi. [14] Saboda haka ku tsaya da karfi. Ku yi wannan bayan
kun yi damara cikin gaskiya kuna yafa sulke na adalci. [15] Ku yi wannan
bayan kun daure kafafunku da shirin kai bisharar salama. [16] Cikin dukan
abu ku dauki garkuwar bangaskiya, wadda za ku kashe dukan kibau masu
wuta na mugun. [17] Ku dauki kwalkwalin ceto da takobin Ruhu, wanda
shine maganar Allah. [18] Tare da kowacce irin addu'a da roko kuna addu'a
kullum cikin Ruhu. Da wannan lamiri, kuna tsare wannan da iyakacin
kula da dukan juriya da roko saboda dukan masu bi. [19] Ku yi mani
addu'a, domin in karbi sako duk sa'adda na bude bakina. Ku yi addu'a
in sami gabagadin bayyana boyayyar gaskiyar bishara. [20] Saboda bishara
nake jakada cikin sarkoki, yadda a cikinta zan yi magana gabagadi yadda

takamata. 21 Amma domin ku san rayuwa ta, da yadda nake, Tikikus,
dan'uwa kaunatacce da amintaccen bawa cikin Ubangiji, zai sanar da ku
dukan abu. 22 Saboda wannan dalili na aiko shi gare ku, domin ku san
al'amuran mu, kuma domin ku sami ta'aziya a zukatan ku. 23 Bari salama
ta kasance tare da 'yan'uwa, kauna da bangaskiya daga wurin Allah Uba
da Ubangiji Yesu Almasihu. 24 Alheri ya kasance tare da wadannan da
suke kaunar Ubangijinmu Yesu Almasihu tare da kauna mara mutuwa.

Filibiyawa

1 Bulus da Timoti bayin Almasihu Yesu, zuwa ga dukan wadan da aka
kebe cikin Almasihu Yesu da ke a Filibi, tare da masu kula da ikilisiya da
dikinoni. 2 Bari alheri ya kasance tare da ku da salama daga Allah Ubanmu
da Ubagijinmu Yesu Almasihu. 3 Ina godiya ga Allahna duk lokacin da
na tuna da ku. 4 Ko yaushe cikin addu'a ta dominku duka, da farin ciki
na ke addu'a. 5 Ina godiya domin tarayyar ku a cikin bishara tun daga
rana ta fari har ya zuwa yanzu. 6 Na tabbata game da wannan abu, shi
wanda ya fara aiki mai kyau a cikinku zai ci gaba da shi har ya kai ga
kammala zuwa ranar Yesu Almasihu. 7 Daidai ne in ji haka game da
dukanku domin kuna zuciya ta. Dukanku abokan tarayya ta ne cikin
alherin Allah wajen dauri na da kuma kariyar bishara, da tabbatar da
bishara. 8 Domin Allah mashaidi na ne, a kan yadda ina da marmarin ku
duka cikin zurfin kaunar Almasihu Yesu. 9 Ina yin wannan addu'a: kaunar
ku ta habaka gaba gaba a cikin sani da dukan fahimta. 10 Ina addu'a a
kan haka domin ku gwada ku zabi mafifitan abubuwa. Ina addu'a domin
ku zama sahihai marasa abin zargi a ranar Almasihu. 11 Wannan kuma
domin a cika ku da 'ya'yan adalci da ake samu ta wurin Yesu Almasihu,
zuwa ga daukaka da yabon Allah. 12 Yanzu ina so ku sani, 'yan'uwa, cewa
al'amuran da suka faru da ni sun zama dalilan cin gaban bishara kwarai da
gaske. 13 Sakamakon haka, sarkokina cikin Almasihu sun zama sanannu
ga dukan sojojin fada da kuma sauran jama'a, 14 har galibin 'yan'uwa cikin
Ubangiji suka karfafa kwarai sabili da sarkokina, suka fito a fili suka yi
shelar maganar Allah gabagadi. 15 Lalle wadansu suna shelar Almasihu
cikin kishi da husuma, wadansu kuwa domin kyakyawar manufa. 16 Masu
shelar Almasihu domin kauna sun sani cewa an ajiye ni nan domin in kare
bishara. 17 Amma wadansu kuwa suna shelar Almasihu saboda sonkai da
rashin gaskiya. A zaton su suna wahalar da ni cikin sarkokina. 18 Sai kuma
me? Ta kowace hanya, ko da gangan ko da gaske, shelar Almasihu ake yi,
ina kuma murna da wannan! I, zan yi murna. 19 Domin na sani wannan
zai kai ga sanadiyar kubuta ta. Wannan zai faru sabili da addu'ar ku, da
kuma taimakon Ruhun Yesu Almasihu. 20 Bisa ga abin da hakikance nake
tsammani da tabbaci cewa ba zan kunyata ba. Maimakon haka, da dukan
karfin hali kamar kullum, da yanzu kuma, ina da burin kawo daukaka ga
Almasihu a cikin jikina. Ina da begen Almasihu ya sami daukaka a cikin
jikina ko cikin rayuwa ko cikin mutuwa. 21 Domin ni a gare ni rai Almasihu
ne, mutuwa kuwa riba ce. 22 Amma idan ya zamanto rayuwata cikin jiki
za ta kawo amfanin hidima to, ban san wanda zan zaba ba. 23 Amma
dukansu biyu suna jan hankali na. Ina da burin in bar nan in kasance tare
da Almasihu, wannan ya fiye mani kwarai! 24 Duk da haka rayuwata cikin
jiki wajibi ne sabili da ku. 25 Tunda shike ina da tabbas a kan wannan, na
kuma sani zan rayu, in cigaba da kasancewa da ku duka domin cigaban
ku, da farincikin ku, cikin bangaskiya. 26 Sakamakon haka, takamar ku
cikin Almasihu Yesu za ta bunkasa sabili da dawowa ta a gare ku. 27 Ku
tafiyar da al'amuran ku kamar yadda ya cancanci bisharar Almasihu, ku yi
haka domin ko na zo in duba ku, ko bana nan inji yadda kuke tsaye daram
cikin ruhu guda. Ina fatan in ji cewa da nufi daya kuke fama tare saboda

bangaskiyar nan ta bishara. [28] Kada ku tsorata da kome da magabtanku
za su yi. Alama ce a gare su ta hallakar su. Amma ku kuwa alama ce ta
ceton ku, wannan kuwa daga Allah ne. [29] Gama an yi maku alheri, sabo
da Almasihu, ba gaskantawa da Almasihu kawai ba, amma har ma shan
wuya dominsa. [30] Kuna da shan wuya irin tawa wanda kuka gani, wanda
kun ji nake sha har yanzu.

2

[1] Idan akwai wani abin karfafawa cikin Almasihu. Idan da wata
ta'aziyya daga kaunarsa. Idan akwai zumunta a Ruhu. Idan da tatausan
jinkai da tausayi. [2] Ku cika farin cikina don ku zama da tunani irin haka,
kuna da kauna daya, kuna tarayya cikin Ruhu daya, ku kasance da manufa
iri daya. [3] Kada ku yi komai cikin sonkai ko girman kai. A maimakon haka
cikin zuciya mai tawali'u kowa na duban wadansu fiye da kansa. [4] Kada
kowa ya dubi bukatun sa, amma yana lura da bukatun wadansu. [5] Ku yi
tunani cikin hanya wadda ke cikin Almasihu Yesu. [6] Wanda ya yi zama
cikin siffar Allah, bai mai da daidaitarsa da Allah wani abin da zai rike
ba. [7] Maimakon haka, ya wofintar da kansa. Ya dauki siffar bawa. Ya
bayyana cikin kamannin mutane. An same shi a bayyane kamar mutum.
[8] Ya kaskantar da kansa, ya yi biyayya har ga mutuwa, mutuwa ta gicciye.
[9] Saboda haka Allah ya ba shi mafificiyar daukaka. Ya ba shi suna wanda
yafi kowanne suna. [10] Domin a cikin sunan Yesu kowace gwiwa za ta
durkusa, gwiwoyin wadanda ke cikin sama da kuma duniya da kuma
karkashin duniya. [11] Kuma kowanne harshe zai furta cewa Yesu Almasihu
Ubangiji ne, zuwa daukakar Allah Uba. [12] Domin wannan kaunatattuna,
kamar yadda kullum kuke biyayya ba sai ina nan kadai ba. Balle yanzu
da bananan, ku yi aikin cetonku da tsoro da far gaba. [13] Gama Allah ne
yake aiki a cikinku ku yi nufi duka da aikata abin da zai gamshe shi. [14] Ku
yi kowanne abu ba tare da gunaguni da gardama ba. [15] Domin ku zama
marasa abin zargi kuma masu gaskiya, 'ya'yan Allah marasa aibi. Ku yi
haka domin ku haskaka kamar haske a cikin wannan duniya, a tsakiyar
karkatacciyar da gurbatacciyar tsara. [16] Ku rike kalmar rai da karfi domin
in sami dalilin daukaka Almasihu a ranarsa. Sa'annan zan san cewa ban
yi tseren banza ba, ban kuma yi wahalar banza ba. [17] Ko da ana tsiyaye
ni kamar sadaka a kan hadaya da kuma hidimar bangaskiyarku, na yi
farin ciki, kuma na yi farin ciki tare da ku duka. [18] Kamar haka kuma sai
ku yi farin ciki, ku yi farin ciki tare da ni. [19] Amma na yi niyya in aiko
da Timoti wurin ku ba da dadewa ba, domin ni ma in sami karfafuwa
idan na san al'amuran ku. [20] Gama bani da wani wanda halinmu yayi
daidai da nasa, wanda yake juyayin ku da gaskiya. [21] Domin duka ribar
kansu suke nema bata Yesu Almasihu ba. [22] Amma kun san darajar sa,
kamar yadda da ke hidimar mahaifisa, haka ya bauta mani cikin bishara.
[23] Shi nake sa zuciyar in aiko maku ba da dadewa ba idan naga yadda
al'amura nake gudana. [24] Amma ina da gabagadi cikin Ubangiji cewa ni
da kaina zan zo ba da dadewa ba. [25] Amma ina tunanin yakamata in sake
aiko maku da Abafaroditus, shi dan'uwana ne, abokin aiki, da abokin yaki,
manzon ku da kuma bawa domin bukatu na. [26] Da shike yana marmarin
ku duka, ya damu kwarai da shike kun ji yayi rashin lafiya. [27] Da gaske
yayi rashin lafiya har ya kusan mutuwa. Amma Allah ya ji tausayin sa,
ba shi kadai ba, amma har da ni, domin kada in yi bakin ciki kan bakin

ciki. 28 Domin haka na yi niyyar aiko shi, saboda idan kun sake ganinsa za
ku yi farin ciki ni kuma in kubuta daga juyayi. 29 Ku karbi Abafaroditus
da dukan murna cikin Ubangiji. Ku ga darajar mutane irin sa. 30 Domin
saboda aikin Almasihu ne ya kusan mutuwa. Ya sadakar da ransa domin
ya bauta mani domin ya cika hidimar da ya kamata ku yi mani.

3

1 A karshe, 'yan'uwana, ku yi farin ciki cikin Ubangiji. In sake rubuta
maku wadannan abubuwa ba wani abu mai nauyi ba ne a gare ni.
Wadannan abubuwa zasu tsare ku. 2 Ku yi hankali da karnuka. Ku
yi hankali da miyagun ma'aikata. Ku yi hankali da masu yanke-yanke.
3 Gama mune kaciyar. Don mune muke sujada ta wurin Ruhun Allah.
Mune masu fahariya chikin Almasihu Yesu, kuma ba mu da gabagadi
cikin jiki. 4 Ko da shike, ni kaina ina gabagadi ga jiki. Idan wani zai iya
tunanin gabagadi ga jiki, ni na fi shi. 5 An yi mani kaciya a rana ta takwas,
daga mutanen Israila, na kabilar Biliyaminu, Bayahuden Yahudawa; ga
zancen shari'a Bafarisiye nake. 6 Wajen himma na tsanantawa ikilisiya.
Ga zancen adalci cikin sharia, na zama mara abin zargi. 7 Amma duk
wadannan abubuwan da suka zama riba a gare ni, na dauke su asara ne
saboda Almasihu. 8 I, lallai ina lisafta dukan wadannan abubuwa asara
saboda mafificin sanin Almasihu Yesu Ubangijina. Saboda shine na yi
asarar dukan abubuwa. Na maishe su marasa amfani domin in ribato
Almasihu, 9 a iske ni cikinsa. Ba ni da wani adalcin kaina ta wurin shari'a.
Maimakon haka, ina da adalci ta wurin bangaskiya cikin Almasihu, adalcin
dake daga wurin Allah ta wurin Bangaskiya. 10 Yanzu ina so in san shi da
ikon tashinsa, da tarayya cikin shan wuyarsa. In kuma zama kamarsa
wajen mutuwarsa, 11 domin ta ko kaka in kai ga tashi daga cikin matattu.
12 Ba wai na rigaya na sami wadannan abubuwa bane, ko kuma na riga
na zama cikakke. Amma ina nace bi domin in cafki wannan da Almasihu
Yesu ya cafko ni dominsa. 13 'Yan'uwa, ban dauka cewa na riga na cafka
ba tukuna. Amma akwai abu daya da nake yi: ina mantawa da abin da
ke baya, ina kutsawa zuwa ga abin da ke gaba. 14 Ina nacewa zuwa ga
manufar nan in kai ga samun ladar nasara na madaukakin kiran Allah
cikin Almasihu Yesu. 15 Dukan mu wadanda muke kammalallu, sai mu yi
tunani ta wannan hanyar, idan kuwa kun yi tunanin wani abu daban, to
Allah zai bayyana maku wannan kuma. 16 Sai dai, in da muka rigaya muka
kai, bari mu rike shi haka. 17 Ku zama masu koyi da ni, 'yan'uwa. Ku duba
da kyau wadannan da suke tafiya yadda muka zama abin koyi a gare ku.
18 Mutane da dama suna tafiya -sune wadanda na ba ku labarin su, yanzu
kuma ina fada maku har da hawaye - kamar makiyan gicciyen Almasihu
ne. 19 Karshen su hallaka ne. Domin allahn su ciki ne, fahariyar su kuma
tana cikin kunyar su. Tunanin su na kan al'amuran duniya. 20 Amma
mu 'yangarincin mu a sama yake, daga inda muke sauraron mai ceto,
Ubangiji Yesu Almasihu. 21 Za ya sake jikinmu na kaskanci ya siffanta
shi kamar jikin darajarsa, siffantacce ta karfin ikonsa inda ya sarayar da
dukan abubuwa a gare shi.

4

1 Saboda haka, kaunatattu 'yan'uwana da nake marmari, farin ciki na da
rawani na, a wannan hanya ku tsaya daram cikin Ubangiji, kaunatattun

abokai. [2] Ina rokon Afodiya, ina rokon Sintiki, ku zama da ra'ayi daya cikin
Ubangiji. [3] Babu shakka, ina sake rokon ku, abokan tarayyar takunkumina
na gaske: ku taimaka wa matayen nan. Domin mun yi wahala tare a cikin
yada bishara tare da Kilimas da sauran abokan aiki na, wanda sunayensu
na rubuce cikin littafin rai. [4] Yi farin ciki cikin Ubangiji kullayomi. Ina
sake cewa, yi farin ciki. [5] Bari dukan mutane su ga jimirin ku. Ubangiji ya
yi kusa. [6] Kada ku damu da kowanne abu, maimakon haka, cikin komai
tare da addu'a, da rokeroke, da godiya, bari rokeroken ku su sanu ga
Allah. [7] Salamar Allah, da ta zarce dukan ganewa za ta tsare zuciyarku da
tunaninku cikin Almasihu Yesu. [8] A karshe, 'yan'uwa, duk abin da ke mai
gaskiya, duk abin da ya isa ban girma, duk abin da ke mai adalci, duk abin
da ke mai tsabta, duk abin da ke karbabbe, duk abin da ke kawo kauna,
duk abin da ke da kyakkyawan ambato, idan akwai yabo, yi tunani a kan
wadannan abubuwan. [9] Wadannan abubuwan da kuka koya kuka karba
kuka ji kuka gani a rayuwa ta, ku aikata wadannan abubuwan. Allah mai
salama zai kasance tare da ku. [10] Na yi farin ciki sosai cikin Ubangiji domin
yanzu a karshe kun sabunta kulawar ku game da ni. Kun kula da ni da
gaske kwanakin baya, amma ba ku samu zarafin taimako ba. [11] Ba don
bukata ta bane nake fada wannan. Domin na koyi dangana a kowanne
irin yanayi. [12] Na san yadda zan zauna cikin bukata, na kuma san yadda
zan samu a yalwace. A kowace hanya cikin kowanne abu na koyi asirin
yadda zan ci da yawa da yadda zan zauna da yunwa, yadda zan zama a
yalwace kuma in zama cikin bukata. [13] Zan iya yin komai ta wurinsa shi
da yake karfafa ni. [14] Duk da haka, kun yi zumunta da ni cikin kunci na.
[15] Kun kuma sani, ku Filibiyawa, cewa da farkon bishara, lokacin da na bar
Makidoniya, babu ikilisiya da ta tallafe ni cikin batun bayarwa da karba
sai ku kadai. [16] Ko lokacin da nake Tassalonika, kun aika da gudumawar
biyan bukatu na fiye da sau daya. [17] Ba domin ina neman kyauta ba ne.
A maimakon haka, ina neman amfani da zai kawo karuwa cikin ajiyar
ku. [18] Na karbi dukan abubuwan, ina da shi a yalwace. An kosar da
ni. Na karba ta hanun Abafroditus abubuwa daga wurinku. Shesheki na
dadin kamshi mai dandanno, karbabbiyar hadaya mai gamsarwa ga Allah.
[19] Allah na zai cika dukan bukatunku bisa ga yalwarsa da ke cikin daukaka
cikin Almasihu Yesu. [20] Yanzu bari daukaka ta tabbata ga Allah da Ubanmu
har abada abadin. Amin. [21] Gai da kowanne mai bi cikin Almasihu Yesu.
Dukan 'yan'uwa da ke tare da ni suna gaisuwa. [22] Dukan masu bi a nan
suna gaisuwa, musamman wadanda suke gidan Kaisar. [23] Bari alherin
Ubangijin Yesu Almasihu ya zauna tare da ruhunku. Amin

Kolosiyawa

1 Bulus manzon Almasihu Yesu ta wurin nufin Allah da Timoti
dan'uwanmu, 2 zuwa ga masu bada gaskiya da amintattun 'yan'uwa cikin
Almasihu da suke a Kolosi. Bari alheri da salama su kasance tare da ku
daga wurin Allah Ubanmu. 3 Muna godiya ga Uban Ubangijinmu Yesu
Kristi, kuma kullum muna addu'a dominku. 4 Mun ji bangaskiyar ku cikin
Almasihu Yesu da kaunar da kuke da ita wa dukan kebabbu ga Allah.
5 Kuna da kaunar nan domin bege na hakika ga abin da aka tanadar maku
a sama. Kun riga kun ji game da begen nan na hakika maganar gaskiya
da bishara, 6 wanda ta zo maku. Wannan bishara tana ba da yaya tana
kuma hayayyafa da kuma girma a cikin dukan duniya. Tana yin haka a
cikinku kuma tun ranar da kuka ji ta kun kuma yi koyi game da alherin
Allah cikin gaskiya. 7 Wannan itace bishara kamar yadda kuka koye ta a
wurin Abafaras, kaunataccen abokin bautar mu, wanda ke amintacce mai
hidimar Almasihu a madadin mu. 8 Abafaras ya bayyana mana kaunarku
a Ruhu. 9 Saboda da wannan kauna, tun daga ranar da muka ji haka, ba
mu fasa yi maku addu'a ba. Muna ta roko domin ku cika da sanin nufinsa
cikin dukan hikima da fahimta ta ruhaniya. 10 Muna ta addu'a domin ku
yi tafiya da ta cancanci Ubangiji a kowace hanya da za ta faranta masa
rai. Muna ta addu'a cewa za ku ba da 'ya'ya cikin kowanne aikin nagari
kuma za ku yi girma cikin sanin Allah. 11 Muna addu'a ku karfafa a cikin
kowanne iyawa bisa ga ikon daukakarsa zuwa ga matukar jimrewa da
hakuri. 12 Muna addu'a za ku yi godiyar farinciki ga Uban, wanda ya sa
kuka samu rabo cikin gado na masu bangaskiya cikin haske. 13 Ya kwato
mu daga mulkin duhu ya kuma maishe mu ga mulkin kaunataccen Dansa.
14 Ta wurin Dan ne muka sami fansa, gafarar zunubai. 15 Dan shine surar
Allah mara ganuwa. Shine farkon dukan hallitta. 16 Domin ta wurinsa
ne aka halicci dukan abubuwa, wadanda ke sama da wadanda ke duniya,
masu ganuwa da marasa ganuwa. Ko kursiyai ko mulkoki ko sarautai
ko ikoki, dukan abubuwa shi ya hallice su kuma dominsa. 17 Ya kasance
kafin dukan abubuwa, a cikinsa ne kuma komai yake hade. 18 Kuma shine
kan jikin, ikilisiya. Shine farko da kuma dan fari daga cikin matattu, don
haka yana da wuri na fari a cikin dukan abubuwa. 19 Domin Allah ya yi
farinciki cewa dukan cikarsa ta kasance a cikinsa, 20 kuma ya sulhunta
kowanne abu zuwa gare shi ta wurin Dan. Allah ya kawo salama ta wurin
jinin giciyensa. Allah ya sulhunta duka zuwa gare shi, ko abubuwan da
ke duniya ko abubuwan da ke sama. 21 Domin a da ku baki ne ga Allah,
kuma makiyansa ne cikin zuciya da cikin mugun ayyuka. 22 Amma yanzu,
ya sulhunta ku ta wurin mutuwarsa ta jiki. Ya yi haka domin ya mika ku
tsarkakaku, marasa aibu da marasa abin zargi a gabansa, 23 idan kuka ci
gaba cikin bangaskiya, kafaffu da tsayayyu, marasa kaucewa daga begen
ku na hakika na bishara da kuka ji. Wannan itace bishara da aka yi wa
kowanne halitaccen taliki a karkashin sama. Wannan itace bishara wadda
ni, Bulus, na zama bawa. 24 Yanzu ina murna da wahala ta domin ku. A
jikina cika abin da ya rage cikin wahalar Almasihu domin jikinsa wadda
itace ikilisiya. 25 Saboda wannan ikilisiya na zama bawa, bisa ga haki da
Allah ya ba ni domin ku, domin cika sakon Allah. 26 Wannan shine asirin
gaskiya da yake a boye shekara da shekaru da zamanai. Amma a yanzu

an bayyana shi ga wadanda suka gaskanta da shi. [27] A gare su ne Allah
ya so ya bayyana yalwar daukakar asirin gaskiyarsa a tsakanin al'ummai.
Ya nuna Almasihu ne ke cikin ku, tabbacin daukaka mai zuwa. [28] Wannan
shine wanda muke shella. Muna gargadar da kowanne mutum, muna
kuma koyar da kowanne mutum tare da dukan hikima, don mu mika
kowanne mutum cikakke cikin Almasihu. [29] Domin wannan nake aiki da
himma bisa ga karfinsa da yake aiki a cikina da iko.

2

[1] Ina so ku san yadda na sha faman gaske dominku, domin wadanda
ke a Lawudikiya, da kuma wadansu da yawa da a jiki basu taba ganin
fuska ta ba. [2] Na yi aiki saboda zuciyar su ta sami karfafawa ta wurin
hada su cikin kauna zuwa dukan arziki na tabbaci da fahimtar asirin
gaskiya na Allah, wato Almasihu. [3] A cikinsa dukan taskar hikima da
sani ke boye. [4] Na fadi haka domin kada wani ya yaudare ku da jawabi
mai jan hankali. [5] Ko da yake ba na tare da ku a jiki, duk da haka ina
tare da ku a cikin Ruhu. Ina murnar ganin ku a yanayi mai kyau da
kuma karfin bangaskiyar ku cikin Almasihu. [6] Kamar yadda kuka karbi
Almasihu Ubangiji, ku yi tafiya cikinsa. [7] Ku kafu da karfi a cikinsa, ku
ginu a kansa, ku kafu cikin bangaskiya kamar yadda aka koya maku, ku
yawaita cikin yin godiya. [8] Ku lura kada wani ya rinjaye ku ta hanyar
ilimi da yaudarar wofi bisa ga al'adun mutane, bisa ga bin abubuwan
duniya, ba na Almasihu ba. [9] A cikinsa ne dukan Allahntaka ta bayyana ta
jiki. [10] Ku kuwa kun cika a cikinsa. Shine gaban kowanne iko da sarauta.
[11] A cikinsa ne aka yi maku kaciya, ba kaciya irin da yan adam suke yi
ba, ta cire fatar jiki, amma ta kaciyar Almasihu. [12] An binne ku tare da
shi ta wurin baftisma. Kuma a cikinsa ne aka ta da ku ta bangaskiya a
cikin ikon Allah, wanda ya tashe shi daga mutattu. [13] A lokacin da kuke
matattu cikin laifofinku, a cikin rashin kaciyar ku ta jiki, ya rayar da ku
tare da shi kuma ya yafe maku dukan laifofinku. [14] Ya share rubutattun
basussukanku da ka'idodin da suke gaba da mu. Ya cire su duka ya kafa su
a kan giciye. [15] Ya cire ikoki da sarautu. A fili ya falasa su ya shugabance
su zuwa ga bukin nasara ta wurin giciyensa. [16] Saboda haka, kada kowa
ya shari'anta ku ta wurin ci ko sha, ko kuma sabon wata, ko game da
ranakun Assabaci. [17] Wadannan sune inuwar abubuwan da ke zuwa nan
gaba, amma ainihin shi ne Almasihu. [18] Kada kowa wanda ke son kaskanci
da sujadar mala'iku ya sharantaku ku rasa sakamakonku. Irin wannan
mutum yana shiga cikin abubuwan da ya gani ya zama mai girman kai a
tunaninsa na jiki. [19] Ba ya hade da kai. Daga kan ne dukan jiki da gabobi
da jijiyoyi ke amfani suna kuma hade tare; yana girma da girman da Allah
yake bayarwa. [20] In kun mutu tare da Almasihu ga ala'muran duniya, don
me kuke rayuwa kamar kuna karkashin duniya: [21] "Kada ku rike, ko ku
dandana ko ku taba?" [22] Dukan wadannan abubuwa karshen su lalacewa
ne in ana amfani da su, bisa ga kaidodi da koyarwar mutane. [23] Wadannan
dokoki suna da hikima ta jiki irin ta addini da aka kago na kaskanci da
kuma wahalar da jiki. Amma ba su da amfanin komai a kan abin da jiki
ke so.

3

[1] Idan dai Allah ya tashe ku tare da Almasihu, ku nemi abubuwan

da ke sama, inda Almasihu ke zaune a hannun dama na Allah. 2 Yi
tunanin a kan abubuwan da ke sama, ba a kan abubuwan da ke kasa
ba. 3 Gama ku kun mutu, ranku kuma yana boye tare da Almasihu
cikin Allah. 4 Sa'anda Almasihu ya bayyana, wanda shine ranku, sa'anan
ku kuma zaku bayyana tare da shi cikin daukakarsa. 5 Ku kashe
sha'awacce-sha'awaccen da suke a duniya - zina da fasikanci, rashin tsarki,
muguwar sha'awa, mummunar buri, da kuma kwadayi, wadda shine
bautar gumaka. 6 Saboda wandannan abubuwa ne fushin Allah ke zuwa
a kan marasa biyayya. 7 A cikin wadannan abubuwa ne kuka yi rayuwa a
da da kuke zauna a cikinsu. 8 Amma yanzu dole ku kawar da wadannan
- zafin rai, fushi, mugayen manufofi, zage-zage, da kazamar magana daga
bakinku. 9 Kada ku yi wa juna karya, domin kun tube tsohon mutumin da
ayyukansa, 10 kun kuma yafa sabon mutum, wanda ake sabontawa cikin
sani bisa ga surar wannan da ya hallice shi. 11 A nan ne inda babu Baheline
da Bayahude, mai kaciya da marar kaciya, bare, baubawa, ko Basikitiye,
bawa ko yantacce, amma Almasihu shine duka, yana kuma cikin duka.
12 A matsayin ku na zababbun Allah, masu tsarki da kaunatattu sai ku
yafa jinkai, ayyukan kirki, saukin kai, kamewa da hakuri. 13 Yi hakuri da
juna. Ku yi wa juna alheri. Idan wani na da damuwa da wani, ku gafarta
kamar yadda Ubangiji ya gafarta maku. 14 Fiye da wadanan abubuwa
duka, ku kasance da kauna, wanda itace cikakkiyar kammalla. 15 Bari
salamar Almasihu ta mallaki zukatanku. Sabili da wannan salama ce aka
kiraye ku cikin jiki daya. Ku yi godiya. 16 Ku bar maganar Almasihu ta
zauna a cikinku a yalwace. Da dukan hikima, ku koyar, ku kuma gargadi
juna da zabura, wakoki, da wakokin yabo na ruhaniya. Kuna rairawa tare
da godiya cikin zukatanku ga Allah. 17 Kuma duk abin da zaku yi cikin
magana ko aiki ku yi duka cikin sunan Ubangiji Yesu. Kuna yin godiya
ga Allah Uba ta wurinsa. 18 Mata, ku yi biyayya ga mazajenku, yadda
yakamata a cikin Ubangiji. 19 Mazaje, ku kaunaci matayenku, kada ku
muzguna masu. 20 Yaya, ku yi wa iyayen ku biyayya cikin dukan komai,
domin wannan yana faranta wa Ubangiji rai. 21 Ku Ubanni, kada ku cakuni
'ya'yanku domin kada su karaya. 22 Bayi, ku yi wa iyayengijinku na jiki
biyayya cikin kowane abu, ba tare da bautan ganin ido ba don faranta wa
mutane rai, amma da sahihiyar zuciya. Ji tsoron Ubangiji. 23 Duk abin da
kuke yi, ku yi aiki daga zuci domin Ubangiji ba domin mutane ba. 24 Kun
san cewa, zaku karbi sakamako na gado daga wurin Ubangiji. Domin
Ubangiji Almasihu kuke bauta wa. 25 Domin kowa ya yi rashin adalci zai
karbi sakamakon rashin adalcin da ya yi, kuma babu son kai.

4

1 Ku iyayengiji, ku ba bayinku abin ke daidai ya kuma dace garesu. Kun
sani cewa ku ma, kuna da Ubangiji a sama. 2 Ku cigaba da himmantuwa
ga yin addu'a. Ku zauna a fadake cikin addu'a da godiya. 3 Ku yi addu'a
tare domin mu kuma, domin Allah ya bude kofa domin kalmar, a fadi
asirin gaskiyar Almasihu. Don wannan ne nake cikin sarka. 4 Ku yi addu'a
domin in iya fadinsa daidai, yadda yakamata in fada. 5 Ku yi tafiya da
hikima game da wadanda suke a waje, ku yi amfani da lokaci. 6 Bari
maganarku ko yaushe ta zama ta alheri. Bari ta zama da dadin ji domin
ku san yadda za ku amsa wa kowanne mutum. 7 Game da abubuwan
da nake ciki, Tikikus zai sanar maku da su. Shi kaunataccen dan'uwa,

amintaccen bawa, shi abokin barantaka na ne a cikin Ubangiji. 8 Na aike
shi wurinku don wannan, domin ku iya sanin halin da muke ciki, don
kuma ya karfafa zukatanku. 9 Na aike shi tare da Onisimus, amintacce
da kuma kaunataccen dan'uwa, wanda daya ne daga cikin ku. Za su gaya
maku duk abin da ya faru anan. 10 Aristarkus, abokin sarka na, yana
gaishe ku da Markus, dan'uwan Barnaba (wanda a kansa ne kuka sami
umarni; in yazo, ku karbe shi), 11 da kuma Yesu wanda ake kira Yustus.
Wadannan ne kadai daga cikin masu kaciya abokan aiki na domin mulkin
Allah. Sun zama ta'aziya a gare ni. 12 Abafaras na gaishe ku. Shi daya daga
cikinku ne kuma bawan Almasihu Yesu ne. Kullum yana maku addu'a da
himma, don ku tsaya cikakku da hakikancewa a cikin nufin Allah. 13 Gama
ina shaidarsa a kan ya yi aiki da himma domin ku, domin wadanda ke
Lawudikiya, da na Hirafolis. 14 Luka kaunataccen likita da Dimas suna
gaishe ku. 15 Ku gai da 'yan'uwa dake a Lawudikiya, da Nimfa da ikilisiyar
da ke cikin gidanta. 16 Lokacin da aka karanta wannan wasika a tsakanin
ku, sai a karanta ta kuma a cikin ikilisiyar Lawudikiya, ku kuma tabbata
kun karanta wasika daga Lawudikiya. 17 Ku gaya wa Arkibas, “Mai da
hankali ga hidimar da ka karba cikin Ubangiji, don ka cika shi.” 18 Wannan
gaisuwa da hannu na ne - Bulus. Ku tuna da sarka na. Alheri ya tabbata
a gare ku.

1 Tassalunikawa

1 Bulus, Sila, da Timoti zuwa ga Ikilisiyar Tassalonikawa cikin Allah
Uba da Ubangiji Yesu Almasihu. Alheri da Salama su kasance a gare
ku. 2 Kullum muna bada godiya ga Allah domin ku dukka, kamar yadda
muke ambaton ku a addu'o'in mu. 3 Muna tunawa da ku ba fasawa a
gaban Allahn mu da Ubanmu kuma ayyukanku na bangaskiya, da kauna.
Da hakurin bege na abinda ke gaba cikin Ubangijinmu Yesu Almasihu.
4 'Yan'uwa kaunatattu na Allah, Mun san kiran ku, 5 yadda bisharармu ta
zo gare ku ba ta magana kadai ba, amma da iko, ta wurin Ruhu Mai Tsarki,
haka kuma tawurin tabbatarwa. Ta haka kuma, kun san irin mutanen
da muke acikin ku kuma domin ku. 6 Kun zama masu koyi da mu da
kuma Ubangiji, kamar yadda kuka karbi kalmar cikin tsanani mai yawa
da murna tawurin Ruhu Mai Tsaki. 7 Sakamakon haka, kuka zama abin
misali ga dukkan wadanda ke Makidoniya da na Akaya wadanda suka
bada gaskiya. 8 Gama daga gare kune maganar Allah ta bazu ko ina, ba
kuwa Makidoniya da Akaya kadai ba. A maimako, har ma zuwa ko ina
bangaskiyarku cikin Allah ta kai. Don haka, bama bukatar muce maku
komai. 9 Domin su da kansu suna bada labarin irin zuwan mu gare ku.
Suna fadin yadda kuka juyo ga Allah daga bautar gumaka don ku bautawa
Allah mai rai. 10 Suna bayyana cewa kuna jiran bayyanar Dansa daga
sama, wanda ya tasar daga matattu. Wannan shine Yesu, wanda ya 'yantad
da mu daga fushi mai zuwa.

2

1 Domin ku da kanku kun sani, 'yan'uwa, cewa zuwan mu gareku, ba a
banza yake ba. 2 Kun kuma san yadda aka wulakantar damu, aka kuma
kunyatar damu a Filibi, kamar yadda kuka sani. Muna nan kuwa da
karfin zuciya cikin Allahnmu domin yi maku bisharar Allah cikin fama da
yawa. 3 Domin kuwa gargadinmu zuwa a gare ku ba gurbatacciya bace, ko
cikin rashin tsarki, ba kuma ta yaudara bace. 4 A maimako, kamar yadda
Allah ya amince damu, ya kuma damka mana amanar bisharарsa, haka
kuma muke yin magana. Muna maganar ba domin mu gamshi mutane
ba, amma domin mu gamshi Allah. Domin shi ne yake gwada zuciyarmu.
5 Domin bamu taba yi maku dadin baki ba, ko sau daya, kamar yadda kuka
sani, ko kwadayi a asirce, kamar yadda Allah shine shaidar mu. 6 Bamu
kuma nemi daukaka daga mutane ko daga gare ku ko kuma wadansu ba.
Da mun so da mun mori ikonmu a matsayin manzannin Almasihu. 7 A
maimakon haka, mun kaskantar da kanmu a tsakanin ku kamar yadda
uwa take ta'azantar da 'ya'yan ta. 8 Don haka muna da kauna domin ku,
ba bisharar Allahnmu kadai muke jin dadin yi maku ba, amma harda
bada rayukan mu domin ku. Domin kun zama kaunatattu ne a garemu,
9 Kufa tuna, 'yan'uwa, game da aikinmu da famarmu. Dare da rana muna
aiki sosai domin kada mu nawaita wa kowane dayan ku. A lokacin da
muke yi maku bisharar Allah. 10 Ku shaidu ne, haka ma Allah, yadda
muka yi rayuwar tsarki da kuma adalci da rashin abin zargi a wajenku
wadanda kuka bada gaskiya. 11 Don haka kun kuma sani yadda muka
rika yi da kowannenku, kamar uba da 'ya'yansa, yadda muka yi ma ku
garadi da kuma karfafa ku, mun kuma shaida. 12 Domin ku yi tafiya

a hanyar da ta dace ga Allah, wanda ya kira ku zuwa ga mulkinsa da
kuma daukakarsa. 13 Domin wannan dalili ne yasa muke yi wa Allah
godiya a koyaushe. Domin a lokacin da kuka karbi maganar Allah daga
wurinmu wadda kuka ji, kun karbeta da gaske ba kamar maganar mutum
ba. A maimako, kuka karbeta da gaskiyarta, kamar yadda take, maganar
Allah. Wannan kalma kuma ita ce ke aiki a cikin ku wadanda kuka yi
bangaskiya. 14 Domin ku 'yan'uwa, kun zama masu koyi da ikilisiyoyin
Allah da ke Yahudiya cikin Almasihu Yesu. Domim kuma kun sha wahala
irin tamu daga wurin mutanen kasarku kamar yadda suma suka sha a
hannun Yahadawa. 15 Yahudawane suka kashe Ubangiji Yesu da sauran
Annabawa, kuma Yahudawane suka koro mu, Basu gamshi Allah ba. A
maimako, suna hamayya da dukkan mutane. 16 Sun kuma haramta mana
yin magana da Al'ummai domin su sami ceto. Sakamakon haka kuwa
kullum suna cika zunubansu. Fushi kuma ya afko kansu daga karshe.
17 Mu kuma, 'yan'uwa, mun rabu daku na karamin lokaci, a zahiri, ba a
zuciya ba, mun kuma yi iyakar kokarinmu da marmarin ganin fuskarku.
18 Domin mun yi maramarin zuwa gareku. Ni, Bulus, ba sau daya ba,
amma Shaidan ya hanamu. 19 To menene begenmu a gaba, ko murnarmu
ko rawanin alfahari, a gaban Ubangijinmu Yesu a ranar zuwansa? Ko ba
ku bane, da kuma sauran jama'a? 20 Don kuwa kune daukakarmu da kuma
farin cikinmu.

3

1 Saboda haka, da bamu iya jimrewa ba, sai mukayi tunanin cewa ya
dace mu dakata a Atina tukunna. 2 Sai muka aikaTimoti, dan'uwanmu
dakuma bawan Allah a bisharar Almasihu, domin karfafaku ya kuma
ta'azantar daku a fannin bangaskiya. 3 Mun yi haka ne saboda kada
waninku ya raunana domin wadannan wahaloli. Domin ku da kanku kun
sani cewa don haka aka kiraye mu. 4 Hakika, a lokacin da muke tare
daku, mun gaya maku cewa muna daf da shan wahala, haka ya kuma
kasance, kamar yadda kuka sani. 5 Domin haka, da ban iya jimrewa
ba, sai na aiko domin in san yadda bangaskiyar ku take. Watakila ko
magafci a wata hanya ya rinjaye ku, sai ya kasance wahalarmu ta zama
a banza. 6 Amma Timoti da ya dawo daga gareku sai ya kawo mamu
labari mai dadi akan bangaskiyarku da kuma kaunarku. Yako gaya mana
cewa kuna kyakkyawan tunani a kanmu, kuma kuna marmarin ganinmu
yadda muke marmarin ganinku. 7 Sabili da haka, 'yan'uwana, mun sami
ta'aziyya tawurinku domin bangaskiyarku, a cikin dukkan bakin cikinmu
da shan wuyamu. 8 Yanzu a raye muke, idan kun tsaya da karfi a cikin
Ubangiji. 9 Gama wace irin godiya zamu ba Allah sabili da ku, domin
dukan farin cikin da muke dashi a gaban Allah domin ku? 10 Dare da
rana muke yi maku addu'a sosai domin muga fuskokinku kuma mu cika
abin da kuka rasa cikin bangaskiyarku. 11 Bari Allah da kuma Ubanmu da
kansa, da Ubangijinmu Yesu, ya bida sawayen mu zuwa gareku. 12 Bari
Ubangiji yasa ku karu ku kuma ribambamya a kaunar 'yan'uwanku da
dukan mutane, kamar yadda muke maku. 13 Bari yayi haka domin ya
karfafa zukatanku marassa abin zargi a cikin tsarki a gaban Allah da
Ubanmu a lokacin zuwan Ubangijinmu Yesu da dukan tsarkakansa.

4

1 A karshe, 'yan'uwa, muna karfafa ku kuma muna yi maku gargadi

cikin Ubangiji Yesu. Yadda kuka karbi umarni a garemu game da yadda
dole za kuyi tafiya kuma ku gamshi Allah, kuma a cikin wannan hanya
ku tafi, ku kuma wuce haka. 2 Domin kun san umarnin da muka baku
cikin Ubangiji Yesu. 3 Gama wannan ne nufin Allah: kebewar ku - cewa
ku kauce wa zina da fasikanci, 4 Cewa kowannenku ya san yadda zai rike
mata tasa cikin tsarki da girmamawa. 5 Kada kayi mata cikin zautuwar
sha'awa (kamar al'ummai wadanda basu san Allah ba). 6 Kada wani ya
kuskura yaci amanar dan'uwansa akan wannan al'amari. Gama Ubangiji
mai ramuwa ne akan dukkan wadannan al'amura, Kamar yadda a baya
muka yi maku kashedi kuma muka shaida. 7 Gama Allah bai kira mu
ga rashin tsarki ba, amma ga rayuwar tsarki. 8 Domin haka, duk wanda
yaki wannan ba mutane yaki ba, amma Allah, wanda ya bada Ruhunsa
Mai Tsarki a gareku. 9 Game da kaunar 'yan'uwa, baku bukatar wani
ya sake rubuta maku, gama ku da kanku Allah ya koyar da ku kaunar
'yan'uwa. 10 Ba shakka, kunayin haka ga dukkan 'yan'uwa wadanda ke
cikin dukkan Makidoniya. Amma muna gargadin ku 'yan'uwa, kuyi haka
bugu da kari. 11 Kuma muna gargadin ku 'yan'uwa kuyi kokari ku zauna
a natse, ku kula da al'amuranku, kuyi aiki da hannuwanku, Yadda muka
umarceku a baya. 12 Kuyi haka domin tafiyar ku ta zama dai dai a gaban
wadanda basu bada gaskiya ba, kuma ya zama baku cikin bukatar komai.
13 Bamu so ku zama da rashin fahimta ba, 'yan'uwa, game da wadanda
sukayi barci, domin kada kuyi bacin rai kamar sauran wadanda basu da
tabbacin abinda ke gaba. 14 Domin idan mun bada gaskiya Yesu ya mutu
kuma ya tashi, haka kuma tare da Yesu Allah zai maido da duk wadanda
suka yi barci a cikinsa. 15 Gama muna fada maku wannan daga maganar
Ubangiji, cewa mu da muke a raye, da aka bari har zuwan Ubangiji, babu
shakka ba za mu riga wadanda suka yi barci ba. 16 Gama Ubangiji da
kan sa zai sauko daga sama. Zai zo da muryar babban mala'ika, da karar
kahon Allah, sai matattu cikin Almasihu su fara tashi. 17 Sai mu da muke a
raye, wadanda aka bari, tare dasu za'a fyauce mu zuwa cikin gizagizai, mu
hadu da Ubangiji cikin sararin sama. Haka zamu cigaba da kasancewa da
Ubangiji. 18 Domin haka ku ta'azantar da juna da wadannan maganganu.

5

1 Yanzu fa game da zancen lokatai da zamanai 'yan'uwa, ba ku da
bukatar a rubuta maku wani abu. 2 Domin ku da kanku kun sani kwarai
cewa ranar zuwan Ubangiji kamar barawo take da dare. 3 Da suna
zancen “zaman lafiya da kwanciyar rai,” sai hallaka ta zo masu ba zato
ba tsammani. Zai zama kamar nakudar haihuwa ce da ke kama mace
mai ciki. Ba su kwa da wata hanyar kubuta. 4 Amma ku, 'yan'uwa, ai ba
cikin duhu kuke ba har da wannan rana zata mamaye ku kamar barawo.
5 Domin dukkan ku 'ya'yan haske ne 'ya'yan rana kuwa. Mu ba 'ya'yan
dare ba ne ko na duhu, 6 Don haka, kada muyi barci kamar yadda sauran
ke yi. Maimakon haka, bari mu kasance muna zaman tsaro kuma muna
a fadake. 7 Don masu yin barci da dare suke yin barci, haka kuma masu
sha su bugu ma da dare suke yi. 8 Tunda shike mu 'ya'yan rana ne, bari
mu zauna a natse. Bari musa sulke na bangaskiya da kauna, mu kuma
sa kwalkwali don ceton mu dake gaba. 9 Domin Allah bai kaddara mu ga
fushinsa ba, sai dai ga samun ceto ta wurin Ubangijin mu Yesu Almasihu.
10 Shi ne wanda ya mutu domin mu, don ko da muna raye ko muna mace,
mu iya rayuwa tare da shi, 11 Domin haka ku ta'azantar da juna ku kuma

inganta juna, kamar yadda kuke yi. 12 Muna rokon ku, 'yan'uwa, ku bada
daraja ga wadanda suke aiki a tsakaninku wadanda kuma suke shugabanci
a kan ku cikin Ubangiji, wadanda kuma suke horonku. 13 Muna kuma
rokon ku, da ku kula dasu ku kuma kaunacesu sabili da irin ayyukansu.
Ku kuma yi zaman lafiya da junan ku. 14 Muna yi maku gargadi 'yan'uwa;
ku jawa marassa ji kunne, ku karfafa marassa karfin zuciya, ku taimaki
gajiyayyu, kuyi zaman hakuri da kowa. 15 Ku lura kada wani ya rama
mugunta da mugunta, Maimakon haka ma, Ku cigaba da abinda ke mai
kyau ga juna da kowa duka. 16 Kuyi farin ciki koyaushe. 17 Kuyi addu'a
ba fasawa. 18 A cikin kome kuyi godiya. Domin wannan ne nufin Allah a
cikin Yesu Almasihu game daku. 19 Kada ku hana Ruhun Allah aiki a cikin
ku. 20 Kada ku raina anabce anabce. 21 Ku gwada komai. Ku rike abinda
ke mai kyau. 22 Ku kaucewa duk wani abinda yayi kama da mugunta.
23 Bari Allah na salama ya mai da ku cikakun tsarkaka. Bari dukkan ruhun
ku, da zuciyar ku, da jikin ku su zama adanannu marassa zargi domin
zuwan Ubangijin mu Yesu Almasihu. 24 Wanda ya kira ku mai aminci ne,
wanda kuma zai aikata. 25 Yan'uwa, kuyi addu'a domin mu. 26 Ku gaida
dukkan yan'uwa da tsattsarkar sumba. 27 Ina rokon ku saboda Ubangiji
ku karanta wasikar nan ga dukkan 'yan'uwa. 28 Bari alherin Ubangijin mu
Yesu Almasihu shi kasance tareda ku.

2 Tasalonikawa

1 Bulus da Silbanus da Timoti, zuwa ga ikilisiyar Tasolonika cikin Allah
Ubanmu da Ubangiji Yesu Almasihu. 2 Bari alheri ya kasance tare da ku
da salama daga Allah Ubanmu da Ubangijinmu Yesu Almasihu. 3 Lallai
ne mu godewa Allah kulluyaumin domin ku, yan'uwa. Domin hakan dai
dai ne, saboda bangaskiyarku ta karu sosai, kuma kaunar junanku tana
karuwa. 4 Mu da kanmu muna fahariya da ku a ikilisiyoyin Allah. Muna
maganar hakurinku da bangaskiyarku a cikin dukkan tsananin da kuke
fuskanta. Muna maganar kuncin da kuke jimrewa. 5 Wannan itace alamar
shari'ar Allah ta adalci. Sakamakon haka shine za a dauke ku cancantattu
na mulkin Allah wanda kuke wahala dominsa. 6 Adalci ne ga Allah ya
mayar da kunci ga wadanda suke kuntata maku, 7 ya kuma baku hutu ku
dake shan wuya tare da mu. Zai yi haka ne a bayyanar Ubangiji Yesu daga
sama da Mala'ikun ikonsa. 8 A cikin wuta mai huruwa zai dau fansa bisa
wadanda basu san Allah ba da wadanda basu karbi bisharar Ubangijinmu
Yesu almasihu ba. 9 Za su sha azaba ta hallaka har abada daga fuskar
Ubangiji da kuma daukakar ikonsa. 10 Zai yi wannan lokacin da yazo a
wannan rana don jama'arsa su daukaka shi, kuma ya zama abin mamaki
ga dukkan wadanda suka bada gaskiya. Domin kun gaskata shaidarmu a
gare ku. 11 Saboda wannan muke addu'a kullum domin ku. Muna addu'a
domin Allahnmu ya sa ku cancanci kiran ku. Muna addu'a ya biya ku
muradin ku na yin nagarta da dukkan wani aikin bangaskiya da kuma
iko. 12 Muna addu'a haka domin sunan Ubangijinmu Yesu ya sami daukaka
daga gare ku. Addu'armu itace ya daukaka ku, saboda alherin Allahnmu
da Ubangijinmu Yesu Almasihu.

2

1 Yanzu game da zuwan Ubangijinmu Yesu Almasihu da taruwarmu
domin kasancewa tare da shi; muna rokonku yan'uwa, 2 kada kuyi saurin
damuwa ko ku gigice saboda wani ruhu ko kuma sako ko kuma wasika da
ta yi kamar daga wurin mu, da ke cewa ranar zuwan Ubangiji ta rigaya ta
zo. 3 Kada wani ya yaudare ku ta kowace hanya. Domin wannan rana baza
ta zo ba sai fandarewar nan ta zo kuma an bayyana mutumin tawayen
nan wato dan hallaka. 4 Wannan shi ne wanda ya ke gaba, yana kuma
daukaka kansa fiye da duk abin da ake kira Allah ko kuma ake bautawa.
Sakamakon haka yana zama a kursiyin Allah har ma yana cewa shine
Allah. 5 Baku tuna ba lokacin da nake tare daku na gaya maku wadannan
abubuwa? 6 Yanzu kun san abinda ke tsaida shi, domin a bayyana shi
a lokacin da ya dace. 7 Ko yanzu asirin take shari'a ya na aiki, sai dai
a kwai wanda ke tsaida shi yanzu har sai an dauke shi. 8 Sa'anan za'a
bayyana dan tawayen, wanda Ubangiji Yesu zai hallaka shi da numfashin
bakinsa. Ubangiji zai mayar da shi ba kome ba ta wurin bayyanuwar
zuwansa. 9 Mai tawayen nan kuwa, zai zo ne bisa ga aikin shaidan
da dukan iko, alamu, da al'ajiban karya, 10 da kuma dukan yaudara ta
rashin adalci. Wadannan abubuwa za su zama ga wadanda suke hallaka,
saboda ba su karbi kaunar gaskiya ba domin su sami ceto. 11 Saboda
wannan dalilin Allah ya aiko masu da sabani, saboda su yarda da karya.
12 Sakamakon shine dukkan su za'a yi masu shari'a, wato wadanda ba

su yarda da gaskiya ba suna kuma jin dadin rashin adalci. 13 Amma
muna masu godiya kulluyaumin ga Allah domin ku, yan'uwa wadanda
Ubangiji yake kauna. Ubangiji ya zabe ku a matsayin yayan fari don
ceto cikin tsarkakewar Ruhu da gaskatawa da gaskiya. 14 Wannan shine
abinda ya kira ku gare shi ta wurin bishararmu domin ku sami daukakar
Ubangijinmu Yesu Almasihu. 15 Saboda haka yan'uwa, ku tsaya da gaske.
Ku rike al'adun da aka koya maku, ko ta kalma ko kuma ta wasikarmu.
16 Yanzu bari Ubangiji Yesu Almasihu da kansa, da Allah Ubanmu wanda
ya kaunace mu ya ba mu madawwamiyar ta'aziya da gabagadi mai kyau
domin gaba ta wurin alheri, 17 ya ta'azantar da ku ya kuma gina zuciyarku
cikin kowane aiki mai kyau da kalma.

3

1 Yanzu yan'uwa, ku yi mana addu'a saboda maganar Ubangiji tayi sauri
ta sami daukaka, kamar yadda take tare da ku. 2 Ku yi addu'a domin
mu kubuta daga mutane masu mugunta da keta, gama ba kowa ke da
bangaskiya ba. 3 Amma Ubangiji mai aminci ne, shi wanda zai kafa ku
ya tsare ku daga mugun. 4 Muna da gabagadi cikin Ubangiji a kan ku,
cewa kuna yi, kuma za ku ci gaba da yin abubuwan da muka umurta.
5 Ubangiji ya bi da zuciyarku zuwa kaunar Allah da kuma jimrewar
almasihu. 6 Yanzu muna umurtar ku, yan'uwa, a cikin sunan Ubangiji
Yesu Almasihu, ku guji duk dan'uwa wanda yake zaman banza ba kuma
akan al'adun da kuka karba daga wurin mu ba. 7 Saboda ku da kan ku
kun sani yana da kyau kuyi koyi da mu. Ba mu yi zama a cikin ku kamar
wadanda ba su da tarbiya ba. 8 Ba mu kuma ci abincin kowa ba tare da
mun biya ba. Maimakon haka, mun yi aiki dare da rana cikin wahala
da kunci domin kada mu dora wa kowa nauyi. 9 Mun yi haka ba don ba
mu da iko ba. Maimakon haka, mun yi wannan ne saboda mu zama abin
koyi a wurin ku, domin ku yi koyi da mu. 10 Lokacin da muke tare da
ku, mun umurce ku, “Duk wanda ba ya son yin aiki, kada yaci abinci.”
11 Saboda mun ji cewa wasun ku sun ki yin aiki. Ba su aiki sai dai shiga
shirgin wasu. 12 Irin wadannan, muke umurta da kuma karfafa wa cikin
Ubangiji Yesu Almasihu, da su yi aiki da natsuwa, suna cin abincin kan
su. 13 Amma ku yan'uwa, kada ku rabu da yin abinda ke daidai. 14 In
wani yaki biyayya da kalmominmu cikin wannan wasika, ku kula da shi
kuma kada kuyi ma'amalar komai dashi, saboda ya ji kunya. 15 Kada ku
dauke shi a matsayin makiyi, amma ku gargade shi a matsayin dan'uwa.
16 Bari Ubangijin salama da kansa ya ba ku salama kulluyaumin ta kowace
hanya. Ubangiji ya kasance tare da ku duka. 17 Wannan ita ce gaisuwa ta,
ni Bulus, da hannuna, wanda shine alama a kowace wasika ta. Haka nake
rubutu. 18 Bari alherin Ubangijinmu Yesu Almasihu ya kasance tare da ku
duka.

Wasikar Bulus Manzo Ta Fari Zuwa Ga Timoti

[1] Bulus, manzon Almasihu Yesu bisa ga umarnin Allah Mai cetonmu,
da Almasihu Yesu begenmu, [2] zuwa ga Timoti, dana na gaske cikin
bangaskiya: Alheri, jinkai da salama daga wurin Allah da Almasihu
Yesu Ubangijinmu. [3] Kamar yadda na nanata maka ka yi, da zan tafi
Makidoniya cewa, ka dakata a Afisa domin ka umarci wadansu mutane
kada su koyar da wata koyarwa dabam. [4] Kada su bata lokacinsu
wajen sauraron tatsunniyoyi da kididdiga marar iyaka. Wannan yana
haddasa gardandami, maimakon taimakawa shirin Allah, da ke ta wurin
bangaskiya. [5] Manufar shari'a kuwa kauna ce daga tsabtacciyar zuciya, da
tsatstsakan lamiri, da kuma sahihiyar bangaskiya. [6] Wadansu sun kauce
daga tafarkin sun juya zuwa ga maganganun banza. [7] Suna so su zama
malaman sha'ria, amma basu fahimci abin da suke fada ba ko abin da suka
tsaya akai. [8] Amma mun sani shari'a tana da kyau idan an yi amfani da
ita bisa ga ka'ida. [9] Gama mun san wannan, shari'a ba domin mai adalci
take ba, amma domin marasa bin doka, mutane masu tawaye, da marasa
bin Allah, da masu zunubi, da marasa Allah, da masu sabo. An bada
shari'a domin masu kisan iyaye maza da iyaye mata, da masu kisan kai,
[10] Domin fasikai da 'yan ludu, domin masu satar mutane su kai su bauta,
domin makaryata, da masu shaidar zur, da kuma dukan abin da ke gaba
da amintaccen umarni. [11] Wannan umarni bisa ga daukakkiyar bisharar
Allah ne mai albarka, wadda aka bani amana. [12] Ina gode wa Almasihu
Yesu Ubangijimu. wanda ya karfafa ni, gama ya karbe ni amintacce, ya
sani cikin hidimarsa. [13] Dama can ni mai sabo ne, mai tsanantawa kuma
dan ta'adda. Amma duk da haka aka yi mani jinkai domin na yi su cikin
jahilci da rashin bangaskiya. [14] Amma alherin Ubangijinmu ya kwararo
mani tare da bangaskiya, da kauna da ke cikin Almasihu Yesu. [15] Wannan
bishara amintacciya ce, ta isa kowa ya karba, cewa Almasihu Yesu ya
zo cikin duniya domin ceton masu zunubi, a cikinsu kuwa ni ne mafi
lalacewa. [16] Saboda haka ne na sami jinkai, domin ta wurina ni na farko,
a nuna hakurin Yesu Almasihu. Ya yi wannan domin in zama misali ga
wadanda za su bada gaskiya zuwa rai madawwami. [17] Yanzu, ga Sarkin
zamanai, marar mutuwa, boyayye, Allah makadaici girma, da daukaka
su tabbata a gare shi har abada abadin. Amin. [18] Ina danka wannan
umarni gareka, dana, Timoti. Ina haka ne bisa ga anabcin da aka yi a
baya game da kai, domin ka shiga yaki mai kyau. [19] Ka yi wannan domin
ka zama da bangaskiya da kyakkyawan lamiri. Wadansu mutane sun ki
sauraron wannan suka yi barin bangaskiyarsu. [20] Kamar su Himinayus
da Iskandari, wadanda na bada su ga shaidan domin su horu su koyi kin
yi sabo.

2

[1] Don haka da farko dai, Ina roko a yi roke-roke da addu'o'i, da yin roko
domin jama, a dukka, da ba da godiya, a yi haka domin dukkan mutane,
[2] domin sarakuna da dukkan masu mulki, domin mu yi zaman salama da
rayuwa a natse cikin Allahntaka da daraja. [3] Wannan yana da kyau da

karbuwa a gaban Allah mai cetonmu. 4 Yana so dukkan mutane su sami
ceto, su kai ga sanin gaskiya. 5 Domin Allah daya ne, Matsakanci kuma
daya ne, tsakanin Allah da mutum, wannan mutum Almasihu Yesu ne.
6 Ya bada kansa fansa domin kowa, domin shaida a daidaitaccen lokaci.
7 Sabo da wannan dalilin, aka sa ni kaina, na zama mai shelar bishara da
manzo. Gaskiya nake fada. Ba karya nake yi ba. Ni mai koyarwa ne na
al'ummai cikin gaskiya da kuma imani. 8 Saboda haka, ina so maza da
ke a kowanne wuri suyi addu'a, kuma suna daga hannuwa masu tsarki
a sama ba tare da fushi da gardama ba. 9 Kazalika, ina so mata su sa
kayan da ya cancanta, da adon da ya dace da kamun kai. Kada su zama
masu kitson gashi da zinariya da azurfa da tufafi masu tsada. 10 Ina so
su sa tufafin da ya cancanci matan da ke rayuwar Allahntaka ta wurin
kyawawan ayyuka. 11 Mace ta koya cikin natsuwa da saukin kai a cikin
komai. 12 Ban ba da izini mace ta koyar ko ta nuna iko a kan namiji ba,
amma ta zauna da natsuwa. 13 Adamu ne aka fara halitta, kafin Hauwa'u.
14 Ba Adamu ne aka yaudara ba, amma macen ce aka yaudara cikin laifi.
15 Duk da haka, zata sami ceto ta wurin haifuwar 'ya'ya, idan suka ci gaba
cikin bangaskiya, da kauna da tsarki da sahihiyar zuciya.

3

1 Wannan magana tabattaciya ce: Idan wani na da marmari ya zama
shugaban Ikilisiya, ya na marmarin aiki mai kyau. 2 Don haka, wajibi ne
shugaban Ikilisiya ya zama mara abin zargi. Ya zama mai mace daya.
Wajibi ne ya zama mai kamewa, mai hankali, mai natsuwa mai karbar
baki. Wajibi ne ya iya koyarwa. 3 Kada ya zama mashayin giya, da mai
tankiya. A maimakon haka ya zama da natsuwa, mai salama. Ba mai son
kudi ba. 4 Wajibi ne ya iya lura da gidansa da kyau, 'ya'yansa su zama
masu yi masa biyayya da dukkan bangirma. 5 Gama idan mutum bai iya
sarrafa gidansa ba, ta yaya zai iya lura da Ikkilisiyar Allah? 6 Bai kamata
ya zama sabon tuba ba, domin kada ya kumbura da girman kai, kada ya
fadi cikin irin hukunci da aka yi wa Ibilis. 7 Wajibi ne kuma ya kasance mai
kyakyawar shaida a cikin wadanda ba masubi ba, domin kada ya fadi cikin
kunya da kuma tarkon Ibilis. 8 Hakanan kuma Dikinoni su kasance da
halin mutunci, ba masu magana biyu ba. Bai kamata su zama mashayan
giya ko masu hadama ba. 9 Su zama masu rikon bayyananniyar gaskiyar
bangaskiya da lamiri mai tsabta. 10 Daidai ne kuma a fara tabbatar da su,
daga nan su fara hidima domin basu da abin zargi. 11 Hakanan ma mata
su zama masu mutunci. Bai kamata su zama magulmanta ba, amma masu
kamewa da aminci cikin komai. 12 Tilas Dikinoni su zama masu mata daya
daya. Su iya kulawa da 'ya'yansu da gidajensu. 13 Gama wadanda suka yi
hidima da kyau sun sami tsayawa mai kyau da gabagadi cikin bangaskiyar
da ke cikin Almasihu Yesu. 14 Ina rubuta maka wadannan abubuwa, da
sa zuciya zan zo wurin ka ba da jimawa ba. 15 Amma idan na yi jinkiri,
ina rubuta maka ne domin ka san yadda za ka gudanar da al'amuranka a
cikin gidan Allah, wato Ikklisiyar Allah rayyayiya, ginshiki da kuma mai
tallafar gaskiya. 16 Babu musu an bayyana cewa ibadarmu ta gaskiya da
girma take: "Ya bayyana kansa cikin jiki, Ruhu ya baratar da shi, mala'iku
suka gan shi, aka yi shelarsa a cikin al'ummai, aka gaskanta shi a duniya,
sa'an nan aka dauke shi sama cikin daukaka.

4

[1] To Ruhu ya fada a fili cewa, a zamanin karshe wadansu mutane za su
kauce daga bangaskiya, su mai da hankalin su ga ruhohi masu rudi, da
koyarwar aljannu, [2] cikin karya da munafunci. Lamirinsu zai yi kanta.
[3] Za su haramta aure da karbar abincin da Allah ya halitta, domin su raba
da godiya a cikin wadanda suka bada gaskiya suka kuma san gaskiyar.
[4] Gama duk abin da Allah ya halitta yana da kyau. Domin duk abin da
muka karba da godiya, bai kamata mu ki shi ba. [5] Gama an tsarkake shi
ta wurin maganar Allah da addu'a. [6] Idan ka tuna wa 'yan'uwa wadannan
abubuwa za ka zama bawan kirki na Almasihu. Domin ana gina ka ne ta
wurin maganar bangaskiya da kuma kyakkyawar koyarwa wadda ka bi.
[7] Amma ka guji labaran almara wadanda tsofaffin mata ke so. Maimakon
haka sai ka hori kanka cikin bin Allah. [8] Domin horon jiki ya na da
amfani kadan. Amma horon kai cikin bin Allah yana da amfani ga dukkan
abubuwa. Gama a cikinsa akwai alkawari domin wannan rayuwar da
kuma rayuwa mai zuwa. [9] Maganan nan amintacciyace ta isa a karbe ta
dungum. [10] Dalilin da ya sa kenan mu ke aiki tukuru. Domin muna sa
bege ga Allah mai rai, mai ceton dukkan mutane, musamman masu ba da
gaskiya. [11] Ka yi shela ka kuma koyar da wadannan abubuwa. [12] Kada
ka yarda kowa ya rena kuruciyarka. Maimakon haka, ka zama abin koyi
ga dukkan masubi: a furci, hali, kauna, aminci da kuma tsarki. [13] Har sai
na zo, ka himmatu da yin karatu, da wa'azi, da kuma koyarwa. [14] Kada
ka yi sakaci da baiwar da ka ke da ita wadda aka baka ta wurin anabci
sa'ad da dattawa suka dibiya maka hannayensu. [15] Ka kula da wadannan
abubuwa. Ka himmatu a cikinsu. Domin ci gabanka ya zama sananne a
idanun kowa. [16] Ka kula da kanka da kuma koyawarka. Ci gaba a cikinsu.
Domin ta yin haka ne za ka ceci kanka da masu sauraronka.

5

[1] Kada ka tsauta wa dattijo. Sai dai ka gargade shi kamar mahaifi. Ka
gargadi samari kamar 'yan'uwa. [2] Gargadi dattawa mata kamar iyaye
mata, 'yan mata kamar 'yan'uwa mata cikin dukkan tsarki. [3] Ka girmama
gwamraye, gwamraye na gaske. [4] Amma gwamruwar da take da 'ya'ya ko
jikoki, bari su fara nuna bangirma cikin danginsu. Bari su sakawa iya-
yensu, domin Allah yana jin dadin haka. [5] Amma gwamruwa ta gaske
da ke ita kadai, ta kafa begenta ga Allah. Kullum tana tsananta yin roke-
roke da addu'o'i dare da rana. [6] Amma, mace mai son zaman annashuwa
ta riga ta mutu, ko da shike tana raye. [7] Kuma ka yi wa'azin wadannan
al'amura donsu zama marasa abin zargi. [8] Amma idan mutum bai iya
biyan bukatun 'yan'uwansa ba, musamman iyalin gidansa, ya musunci
bangaskiya, kuma gara marar bi da shi. [9] Bari a lisafta mace gwamruwa
idan ba ta kasa shekara sittin ba, matar miji daya. [10] A san ta da kyawawan
ayyuka, ko ta kula da 'ya'yanta, ko tana mai karbar baki, ko mai wanke
kafafun masubi, ko mai taimakon wadanda ake tsanantawa, mai naciya ga
kowanne kyakkyawan aiki. [11] Amma game da gwamraye masu kuruciya,
kada a sa su cikin lissafi. Domin idan suka fada cikin sha'awoyin jiki da
ke gaba da Almasihu, sukan so su yi aure. [12] Ta wannan hanya ce sun
tara wa kansu tsarguwa saboda sun tada alkawarinsu na fari. [13] Sun saba
da halin ragwanci, suna yawo gida gida. Ba zama raggwaye kawai su ka
yi ba. Amma sun zama magulmata, masu shishshigi, masu karambani.

Suna fadin abin da bai dace ba. [14] Saboda haka ina so gwamraye masu
kuruciya su yi aure, su haifi 'ya'ya, su kula da gida, domin kada a ba
magabci zarafin zargin mu ga aikata mugunta. [15] Domin wadansu sun
rigaya sun kauce zuwa ga bin shaidan. [16] Idan wata mace mai bada gaskiya
tana da gwamraye, bari ta taimakesu, don kada a nawaita wa Ikilisiya,
domin Ikilisiya ta iya taimakon gwamraye na gaske. [17] Dattawa wadanda
suke mulki da kyau sun cancanci girmamawa ninki biyu, musamman
wadanda suke aiki da kalma da kuma koyarwa. [18] Gama nassi ya ce,
"Kada a sa takunkumi a bakin takarkari lokacin da yake sussukar hatsi,"
kuma "Ma'aikaci ya cancanci a biya shi hakinsa." [19] Kada ka karbi zargi
game da dattijo sai shaidu sun kai biyu ko uku. [20] Ka tsauta wa masu
zunubi gaban kowa domin sauran su ji tsoro. [21] Na umarce ka a gaban
Allah, da Almasihu Yesu, da zababbun mala'iku ka kiyaye ka'idodin nan
ban da hassada kuma kada ka yi komai da nuna bambanci. [22] Kada ka
yi garajen dibiya wa kowa hannuwa. Kada ka yi tarayya cikin zunuban
wani. Ka tsare kanka da tsabta. [23] Kada ka ci gaba da shan ruwa. Amma,
maimakon haka ka sha ruwan inabi kadan saboda cikinka da yawan
rashin lafiyarka. [24] Zunuban wadansu mutane a bayyane suke, sun yi gaba
da su cikin hukunci. Amma wadansu zunubansu na bin baya. [25] Haka
kuma, wadansu kyawawan ayyukansu a bayyane suke, amma wadan sun
ma ba su boyuwa.

6

[1] Bari duk wadanda ke bayi a karkashin karkiya su ga iyayengijinsu sun
cancanci dukan daraja. Su yi haka domin kada a sabawa sunan Allah
da koyarwarsa. [2] Bayin da suke da iyayengiji da ke masu ba da gaskiya
kada su rena su saboda su 'yan'uwa ne. A maimakon haka, su yi masu
hidima da kwazo. Gama iyayengijin da suke cin ribar aikinsu masu bi
ne, kaunattatu kuma. Ka koyar ka kuma bayyana wadannan abubuwa.
[3] Idan ya kasance wani na koyar da wani abu dabam bai kuma yarda
da amintaciyar koyarwa ba, wato maganar Ubangijinmu Yesu Almasihu.
Alal misali ba su amince da koyarwa da ke kai ga Allahntaka ba. [4] Wannan
mutum mai girman kai ne, kuma bai san komai ba. A maimakon haka,
yana da matukar jayayya da gardama game da kalmomi. Wadannan
kalmomi na kawo kishi, da husuma, da zage-zage, da miyagun zace-zace,
da [5] yawan rashin jituwa tsakanin mutane masu rubabbun hankula. Sun
bijire wa gaskiya. Suna tunani cewa ibada hanya ce ta yin arziki." Ka zame
daga wadannan abubuwa. [6] Yanzu bin Allah tare da dangana babbar riba
ce. [7] Gama ba mu kawo komai a duniya ba, ba zamu iya fita cikinta da
komai ba. [8] A maimakon haka, mu dangana da abinci da kuma sutura.
[9] To wadanda ke son zama mawadata su kan fada cikin jaraba, cikin tarko.
Suna fadawa cikin abubuwan wauta da sha'awoyi masu illa da kowanne
abu da ke sa mutane su dulmaya cikin lallacewa da hallaka. [10] Gama son
kudi shine tushen kowacce irin mugunta. Wadansu mutane garin neman
kudi sun kauce daga bangaskiya, sun kuma jawowa kansu bakin ciki mai
yawa. [11] Amma kai, mutumin Allah, ka guji wadannan abubuwa, ka bi
adalci, ibada, aminci, kauna, jimiri, da tawali'u. [12] Ka yi fama, fama mai
kyau na bangaskiya. Ka kama rai madawami da aka kira ka gare shi.
A kan wannan ne ka ba da shaida a gaban shaidu masu yawa game da
abin da ke da kyau. [13] Ina ba ka wannan umarni a gaban Allah wanda ke
rayar da dukan abubuwa, da gaban Almasihu Yesu, wanda ya fadi abin da

ke gaskiya ga Bilatus Babunti. 14 Ka bi doka daidai, babu abin zargi har
bayanuwar Ubangijinmu Yesu Almasihu. 15 Allah zai nuna bayyanuwarsa
a daidai lokaci- Allah, mai albarka, Makadaicin iko, Sarkin da ke sarauta,
Ubangiji mai mulki. 16 Shine kadai marar mutuwa, mai zama cikin hasken
da ba ya kusantuwa. Ba wanda ke ganinsa, ko ya iya hango shi. Girma ya
tabbata a gare shi da kuma madawwamin iko. Amin. 17 Ka gaya wa masu
dukiya a cikin wannan duniya kada su daga kai, kada su sa bege ga arziki
mara dawwama. Maimamakon haka, su sa begensu ga Allah wanda ke
ba mu wadatar gaske domin jin dadin mu. 18 Gaya masu su yi nagarta su
arzurta a ayyuka nagari, su zama masu bayarwa hannu sake. 19 Ta haka
za su ajiye wa kansu harsashi mai kyau kan abin da ke zuwa domin su
amshi rayuwa ta kwarai. 20 Timoti, ka kare abin da aka ba ka. Ka nisanci
maganar wauta da gardamomin da ke sabawa juna wanda ake kira ilimi a
karyace. 21 Wadansu mutane suna shelar wadannan abubuwa, don haka
sun kauce wa bangaskiyar. Bari alheri ya kasance tare da kai.

Wasikar Bulus Manzo Ta Biyu Zuwa Ga Timoti

1 Bulus, manzon Almasihu Yesu ta wurin nufin Allah, bisa ga alkawarin
rai da ke cikin Almasihu Yesu, 2 zuwa ga Timoti, kaunataccen da: Alheri,
jinkai, da salama daga Allah Uba da Almasihu Yesu Ubangijinmu. 3 Na
gode wa Allah, wanda na ke bautawa tun daga kakannina, da lamiri mai
tsabta, sa'adda na ke tuna wa da kai cikin addu'o'ina koyaushe (dare da
rana). 4 Sa'adda na tuna da hawayenka, na yi marmarin ganinka, saboda
in cika da farin ciki. 5 An tunashshe ni game da sahihiyar bangaskiyarka,
wadda ta samo asali daga kakarka Loyis da mahaifiyarka Afiniki. Na kuma
tabbata ta na zaune a cikinka. 6 Wannan shine dalilin da ni ke tunashshe
ka cewa ka sake rura baiwar Allah da ke cikinka wadda ka samu sa'adda na
dibiya maka hannuwana. 7 Domin Allah bai ba mu ruhun tsoro ba, amma
na iko da kauna da kamun kai. 8 Saboda haka kada ka ji kunyar shaida ga
me da Ubangijinmu, ko ni, Bulus, daurarrensa. Maimakon haka, ka zama
a shirye ka sha wahala domin bishara bisa ga ikon Allah. 9 Allah ne ya
cecemu kuma ya kira mu da kira mai tsarki. Ya yi wannan, ba ta wurin
ayyukanmu ba, amma ta wurin shirinsa da alherinsa. Ya ba mu wadannan
abubuwan a cikin Almasihu Yesu kafin farkon zamanai. 10 Amma yanzu
an bayyana ceton Allah ta wurin bayyanuwar mai cetonmu Almasihu Yesu.
Almasihu ne ya kawo karshen mutuwa ya kuma kawo rai marar karshe
da ya bayyana ta wurin bishara. 11 Domin wannan, an zabe ni mai wa'azi,
manzo da mallami zuwa ga al'ummai. 12 Domin wannan dalili na ke shan
wahalar wadannan abubuwa. Amma ban ji kunya ba, domin na san shi,
wanda na gaskanta. Na sakankance zai iya adana abinda na mika masa
har zuwa ranan nan. 13 Ka adana misalin amintattun sakwanni da ka ji
daga gare ni, ta wurin bangaskiya da kauna da ke cikin Almasihu Yesu.
14 Abu mai kyau da Allah ya danka maka, ka tsare shi ta wurin Ruhu
Mai Tsarki, da ke zaune a cikinmu. 15 Ka dai sani, dukkan wadanda su
ke zama a Asiya sun juya mani baya. A cikin kungiyar akwai Fijalas da
Harmajanas. 16 Bari Ubangiji ya yi wa iyalin Onisifaras jinkai, domin ya
na yawan yi mani hidima, kuma ba ya jin kunyar sarkata. 17 Maimakon
haka, sa'adda ya ke a Roma, ya neme ni da kokarin gaske, ya kuma same
ni. 18 Bari Ubangiji ya sa, ya sami jinkai daga gare shi a wannan rana.
Dukkan hanyoyin da ya taimake ni a kasar Afisa, kun sani sarai.

2

1 Domin wannan kai, dana, ka karfafa cikin alherin da ke cikin Almasihu
Yesu. 2 Abubuwan da ka ji daga gare ni a bainar jama'a masu yawa, ka
danka su ga mutane masu aminci da za su iya koya wa wadansu kuma.
3 Ka daure shan tsanani tare da ni, kamar amintaccen sojan Almasihu Yesu.
4 Ba bu sojan da zai yi bauta yayin da ya nannade kansa da al'amuran
wannan rayuwar, domin ya gamshi shugabansa. 5 Hakanan, idan wani
yana gasa a matsayin dan wasa, ba zai sami rawani ba tukuna har sai in
ya karasa tseren bisa ga ka'idodin gasar. 6 Wajibi ne manomi mai kwazon
aiki ya fara karbar amfanin gonarsa. 7 Ka yi tunani game da abin da na
ke gaya maka, gama Ubangiji zai ba ka ganewa a cikin komai. 8 Ka tuna

da Yesu Almasihu, daga zuriyar Dauda, wanda a ka tayar daga matattu.
Bisa ga wa'azin bisharata, 9 wanda na ke shan wahala har ya kai ga dauri
kamar mai laifi. Amma maganar Allah ba a daure ta ba. 10 Saboda haka
na jure wa dukkan abubuwa domin wadanda aka zaba, saboda su ma
su sami ceton da ke cikin Almasihu Yesu, da daukaka madawwamiya.
11 Wannan magana tabbatacciya ce: "Idan mun mutu tare da shi, za mu
kuma rayu tare da shi. 12 Idan mun jure, zamu kuma yi mulki tare da
shi. Idan mun yi musun sa, shi ma zai yi musun mu. 13 Idan mun zama
marasa aminci, shi mai aminci ne koyaushe, domin shi ba zai yiwu ya
musunta kansa ba." 14 Ka yi ta tuna masu da wadannan abubuwan. Ka yi
masu kashedi a gaban Allah kada su yi ta dauki ba dadi game da kalmomi.
Saboda wannan bai da wani amfani. Domin wannan zai halakar da ma
su sauraro. 15 Ka yi iyakacin kokarika domin ka mika kanka ma'aikacin
Allah wanda aka tabbatar, wanda babu dalilin kunya a gareshi. Wanda
ya ke koyar da kalmar gaskiya daidai. 16 Ka guje wa masu maganar sabo,
wanda ya kan kara kaiwa ga rashin bin Allah. 17 Maganarsu za ta yadu
kamar ciwon daji. Daga cikinsu akwai Himinayus da Filitus. 18 Wadannan
mutanen sun kauce wa gaskiya. Sun fadi cewa an rigaya an yi tashin
matattu. Suka birkitar da bangaskiyar wadansu. 19 Duk da haka, ginshikin
Allah ya tabbata. Ya na da wannan hatimi: "Ubangiji ya san wadanda ke
nasa," Kuma "Duk mai kira bisa ga sunan Ubangiji dole ya rabu da rashin
adalci." 20 A gida mai wadata, ba kayayyaki na zinariya da azurfa ba ne
kawai. Haka kuma akwai kayayyaki na itace da yunbu. Wadansu domin
aikin mai daraja, wadansu kuma ga aiki mara daraja. 21 Idan wani ya
tsarkake kansa daga rashin daraja, shi kayan aiki ne mai daraja. An kebe
shi, abin aiki domin mai gidan, kuma a shirye domin kowanne aiki mai
kyau. 22 Ka guje wa sha'awoyi na kuruciya, ka nemi adalci, bangaskiya,
kauna da salama da wadanda suke kira ga sunan Ubangiji daga zuciya mai
tsabta. 23 Amma ka ki tambayoyi na wauta da jahilci. Ka sani sukan haifar
da gardandami. 24 Tilas bawan Ubangiji ya guje wa jayayya. A maimakon
haka dole ya zama mai tawali'u ga kowa, mai iya koyarwa, kuma mai
hakuri. 25 Dole ne ya koyarwa mutane da su ke jayayya da shi a cikin
tawali'u. Watakila Allah ya ba su ikon tuba domin sanin gaskiyar. 26 Suna
iya sake dawowa cikin hankalinsu kuma su bar tarkon Ibilis, bayan da ya
cafke su domin nufinsa.

3

1 Amma ka san da wannan: a cikin kwanakin karshe za a yi lokuta masu
matsananciyar wahala. 2 Gama mutane za su zama masu son kansu, masu
son kudi, masu Kumburi, da girman kai, masu sabo, marasa biyayya ga
iyaye, marasa godiya, da kuma marasa tsarki. 3 Za su kasance marasa
dabi'a, wadanda basu son jituwa da kowa, masu tsegumi, marasa kamun
kai, 'yan tawaye, marasa kaunar nagarta. 4 Za su zama masu zagon kasa,
taurin kai, masu takama, da masu kaunar anishuwa fiye da kaunar Allah.
5 Za su kasance da siffar ibada amma za su musunci ikonta. Ka juya
daga wadannan mutanen. 6 A cikinsu akwai wadanda suke shiga gidaje
suna yaudarar mataye marasa hikima. Wadannan ne mataye wadanda
suke cike da zunubi, kuma sun kauce hanya sabili da sha'awoyi dabam
daban. 7 Wadannan matayen suna ta koyo, amma ba za su taba kai wa
ga sanin gaskiya ba. 8 Kamar yadda Yannisu da Yambrisu suka yi jayayya
da Musa. Haka nan wadannan malaman karya kuma suke yin tsayayya

da gaskiya. Mutane ne lalatattu a zuciya, marasa sahihiyar bangaskiya.
[9] Amma ba za su yi nisa ba. Domin wautarsu za ta bayyana a fili ga kowa,
kamar wadannan mutane. [10] Amma kai, ka bi koyarwata, da dabi'ata,
nufe nufena, da bangaskiyata, da jimriyata, da kaunata, da hakurina, [11] da
yawan kuncina, da wahalolina, da duk abubuwan da suka faru da ni a
Antakiya, da Ikoniya da kuma Listra. Na jure a cikin kuncina. Amma a
cikinsu dukka, Ubangiji ya cece ni. [12] Duk wadanda su ke so su yi rayuwa
ta ibada a cikin Almasihu Yesu za su sha tsanani. [13] Miyagun mutane da
masu hila za su yi ta kara lalacewa. Za su badda wasu. Su da kansu ma
sun bijire. [14] Amma kai, ka ci gaba da abubuwan da ka koya kuma ka
gaskata da zuciya daya. Ka san daga wurin wanda ka koya. [15] Ka san
da cewa, tun kana dan karamin yaro ka san wadannan littattafai masu
tsarki. Wadannan suna iya mai da kai mai hikima domin ceto ta wurin
bangaskiya a cikin Almasihu Yesu. [16] Dukkan Nassi hurarre ne daga Allah.
Yana da amfani domin koyarwa, domin tsautawa, domin gyara, kuma
domin horarwa cikin adalci. [17] Wannan domin mutumin Allah ya zama
cikakke ne, shiryayye domin dukkan ayyukan nagarta.

4

[1] Ina bada wannan umarni a gaban Allah da Yesu Almasihu, wanda
zai yi wa rayayyu da matattu shari'a, kuma saboda bayyanuwarsa da
mulkinsa: [2] Ka yi wa'azin Kalma. Ka himmantu a kai ko da zarafi ko ba
zarafi. Ka tsautar, ka kwabar, ka gargadar, da dukan hakuri da koyarwa.
[3] Gama lokaci na zuwa wanda mutane ba za su jure wa koyarwar kirki
ba. Maimakon haka, zasu tattara wa kansu malamai bisa ga sha'awowin
zuciyarsu. Za su rika fada masu abin da kunnuwansu ke so. [4] Za su
juya kunnuwansu daga koyarwar gaskiya, za su koma wa tatsunniyoyi
na banza. [5] Amma kai, sai ka natsu a cikin dukan abubuwa. Ka jure
wa wahala; ka yi aikin mai bishara, ka cika hidimarka. [6] Gama ana-
tsiyaye ni. Lokacin yin kaurata yayi. [7] Na yi tsere na gaskiya; na kuma
kammala tseren; na rike bangaskiya. [8] An adana mani rawani na adalci,
wanda Ubangiji, alkali mai adalci, zai ba ni a ranan nan. Ba ni kadai ba,
amma kuma ga dukkan wadanda suke kaunar zuwansa. [9] Ka yi iyakacin
kokarinka ka zo wurina da sauri. [10] Domin Dimas ya yashe ni. Ya kaunaci
wannan duniyar, ya tafi Tassalonika, Kariskis ya tafi Galatiya, Titus kuma
ya tafi Dalmatiya. [11] Luka ne kadai yake tare da ni. Ka nemo Markus ka zo
tare da shi domin yana da amfani a gareni a cikin aikin. [12] Na aiki Tikikus
zuwa Afisus. [13] Ka kawo mani mayafin da na bari a Taruwasa wurin
Karbus, idan za ka zo ka taho da shi, duk da littatafan nan, musanman
takardun nan. [14] Iskandari makerin dalma ya kulla mani makirci ba
kadan ba. Ubangiji zai biya shi gwargwadon ayyukansa. [15] Kai ma ka
yi hankali da shi, domin yana tsayyaya da maganganunmu sosai. [16] Da
farkon kariyar kaina, babu wanda ya goyi bayana. Maimakon haka kowa
ya guje ni. Bana so dai a lissafta wannan a kansu. [17] Amma Ubangiji ya
kasance tare da ni, ya kuma karfafa ni, yadda ta wurina, shelar ta sami
cika da kyau, domin dukan al'ummai su ji. An kwato ni daga bakin zaki.
[18] Allah zai kubutar ni daga dukan ayyukan mugunta, ya kuma cece ni
domin mulkinsa na sama. Daukaka ta tabatta a gareshi har abada abadin.
Amin. [19] Ka gayar da Briskilla, da Akila, da gidan Onisifurus. [20] Arastus
ya nan zaune a Korinti, amma na bar Turufimus ya na zazzabi a Militus.

21 Ka yi iyakar kokarinka, ka zo kamin hunturu. Yubulus yana gayar da
kai, haka ma Budis da Linus da Kalafidiya da dukan 'yan'uwa. 22 Bari
Ubangiji ya kasance tare da ruhunka. Bari Alheri ya kasance da kai.

Titus

1 Bulus, bawan Allah, kuma manzon Yesu Almasihu, ta wurin bangaski-
yar zababbun mutanen Allah da sanin gaskiya da ta yadda da allahntaka.
2 Wadannan na cikin begen rai marar matuka wanda Allah, wanda babu
karya a cikinsa, ya alkawarta kafin dukkan lokatan zamanai. 3 A daidai
lokaci, ya bayyana maganarsa ta wurin sakonsa da ya damka mani in
shelar. Zan yi wannan ta wurin umarnin Allah mai ceton mu. 4 Zuwa ga
Titus, da' na gaske a cikin bangaskiyarmu. Alheri, jinkai da salama daga
wurin Allah Uba da Almasihu Yesu mai ceton mu. 5 Sabili da wannan ne
na bar ka a Karita domin ka daidaita abubuwan da basu cika ba, ka kuma
nada dattibai a dukan birane kamar yadda na umarceka. 6 Dole ne dattijo
ya zama marar abin zargi, mijin mace daya, da amintattun 'ya'ya wadanda
babu wani zargi na mugunta ko rashin kamun kai a kansu. 7 Wajibi ne
shugaban Ikklisiya, a matsayin sa na mai kulla da haikalin Allah, ya zama
marar aibi. Kada ya zama mai surutu ko rashin hakuri. Kada ya zama mai
saurin fushi, ko mashayi, ko mai hayaniya, ko mai handama. 8 Maimakon
haka, ya zama mai karbar baki, abokin abinda ke mai kyau. Dole ne ya
zama mai hankali, adali, cike da allahntaka, da kuma kamun kai. 9 Ya zama
mai rike amintaccen sakon da aka koyar da karfi, yadda zai iya karfafa
wasu da koyarwa mai kyau ya kuma yi wa wadanda suke hamayya da shi
gyara. 10 Domin akwai kangararrun mutane dayawa, musamman masu
kaciya. Maganganunsu na banza ne. Suna yaudara kuma suna badda
mutane. 11 Wajibi ne mu hana su. Suna koyar da abinda bai kamata su
koyar ba saboda makunyaciyar riba suna kuma rusar da iyalai dungum.
12 Daya daga cikinsu, kuma mai hikima ne daga cikinsu, yace, "Kirawa
manyan makaryata ne, lalatattu kuma miyagun dabbobi, masu kyiuya da
zarin cin abinci." 13 Wannan magana gaskiya ne, ka yi masu gyara da
tsanani yadda zasu kafu a cikin bangaskiya. 14 Kada ka mai da hankalin
ka ga tatsunniyoyi na Yahudawa ko dokokin mutane wadanda sun sauya
gaskiya. 15 Ga wadanda suke da tsarki, komai mai tsarki ne. Amma
wadanda suke marasa tsarki da rashin bangaskiya, komai marar tsarki
ne. Domin zuciyarsu da lamirinsu sun gurbata. 16 Suna cewa sun san
Allah, amma sun musanta shi ta wurin ayyukansu. Sun zama abin kyama
da marasa biyayya. Ba za a iya tabbaatar dasu ba akan wani aiki maikyau.

2

1 Amma kai, ka fadi abinda yayi daidai da amintaccen umarni. 2 Dole
tsofaffin mazaje su zama masu kamun kai, masu daraja kansu, masu-
hankali, masu aminci cikin bangaskiya, cikin kauna da jurewa. 3 Haka ma
tsofaffin mataye su kame kansu da girma, ba magulmata ba. Kada su zama
bayi wajen yawan shan ruwan inabi. Su koyar da abubuwa masu kyau
4 domin su koyar da kananan mataye da hikima su kaunaci mazajensu da
'ya'yansu. 5 Su horar dasu su zama masu hikima da tsabtar zuci, masu
tsaron gidajensu, kuma masu biyayya da mazajensu. Suyi wadannan
abubuwa saboda kada maganar Allah ta sami zargi. 6 Ta haka kuma, ka
karfafa samari, su zama masu hankali. 7 A kowanne fanni, ka mayar da
kan ka abin koyi a cikin kyawawan ayyuka; idan kayi koyarwa, ka nuna
mutunci da martaba. 8 Ka bada sako lafiyayye marar abin zargi, yadda

masu hamayya da maganar Allah zasu ji kunya, domin rashin samun
mugun abin fadi akan mu. 9 Bayi suyi biyayya ga iyayengijin su a cikin
komai. Su faranta masu rai, ba suyi gardama dasu ba. 10 Kada suyi sata.
Maimakon haka, sai su nuna dukan bangaskiya mai kyau, domin suyi wa
koyarwarmu game da Allah mai cetonmu kwalliya a cikin dukan komai.
11 Domin alherin Allah ya bayyana ga dukan mutane. 12 Yana koya mana
mu musanci miyagun ayyuka, da sha'awoyin duniya. Yana horar damu
muyi zama cikin hankali, da adalci a cikin hanyar allahntaka a wannan
zamani 13 yayin da muke cigaba da jiran karba albarkataccen begenmu,
wato bayyanuwar daukakar Ubangiji Allah da kuma mai cetonmu Yesu
Almasihu. 14 Yesu ya bada kansa domin mu, domin ya cece mu daga rashin
kiyaye doka ya mai damu masu tsarki, domin sa, mutane na musamman
wadanda suke da marmarin aikata kyawawan ayyuka. 15 Ka yi magana da
karfi ka karfafawa wadannan abubuwa. Ka yi gyara da dukan iko. Kada
ka bar wani ya raina ka.

3

1 Ka tuna masu su zama masu sadaukar da kai ga masu mulki da masu
iko, suyi masu biyayya, su zama a shirye domin kowane kyakkyawan aiki.
2 Ka tuna masu kada su zagi kowa, su gujiwa gardama, su bar mutane
su bi hanyarsu, su kuma nuna tawali'u ga dukan mutane. 3 Domin a da,
mu da kan mu marasa tunani ne kuma masu rashin biyayya. Mun kauce
hanya muka zama bayi ga sha'awoyin duniya da annashuwa. Mun yi
zama a cikin mugunta da kishi. Mu lalatattu ne kuma muna kiyyaya da
junanmu. 4 Amma da jinkan Allah mai ceton mu da kaunarsa ga 'yan Adam
ta bayyana, 5 ba saboda wani aikin adalci da muka yi ba, amma sabili da
jinkan sa ne ya cece mu. Ya cece mu ta wurin wankewar sabuwar haihuwa
da sabuntuwar Ruhu Mai Tsarki. 6 Allah ya zubo mana Ruhu Mai Tsarki
a wadace ta wurin Yesu Almasihu mai cetonmu. 7 Ya yi wannan saboda,
bayan mun samu 'yantarwa ta wurin alherinsa, za mu zama magada a
cikin begen rai na har abada. 8 Wannan amintaccen sako ne. Ina son kayi
magana gabagadi game da wadannan abubuwa, yadda dukan wadanda
suka bada gaskiya ga Allah za suyi kudirin yin kyawawan ayyuka da Allah
ya mika masu. Waddannan abubuwa masu kyau ne da kuma riba ga
dukan mutane. 9 Amma ka guji gardandami na wofi, da lissafin asali, da
husuma da jayayya game da dokoki. Wadannan abubuwa basu da amfani
kuma marasa riba. 10 Ka ki duk wani dake kawo tsattsaguwa a tsakaninku,
bayan ka tsauta masa sau daya ko biyu, 11 ka kuma sani cewa wannan
mutumin ya kauce daga hanyar gaskiya, yana zunubi kuma ya kayar da
kansa. 12 Sa'adda na aiki Artimas da Tikikus zuwa wurin ka, kayi hanzari
ka same ni a Nikobolis, a can na yi shirin kasancewa a lokacin hunturu.
13 Kayi hanzari ka aiko Zinas wanda shi gwani ne a harkar shari'a, da
Afolos ta yadda ba zasu rasa komai ba. 14 Ya kamata Jama'armu su koyi
yadda zasu yi ayyuka masu kyau da zasu biya bukatu na gaggawa yadda
ba za suyi zaman banza ba. 15 Dukan wadanda suke tare da ni suna gaishe
ka. Ka gai da masu kaunar mu a cikin bangaskiya. Alheri ya kasance tare
da dukan ku.

Filimon

1 Bulus, daurarren Yesu Almasihu, da kuma dan'uwa Timotawus zuwa
ga Filimon, kaunataccen abokinmu da kuma abokin aikin mu, 2 da Afiya
yar'uwanmu da Arkifus abokin aikin mu a filin daga, da kuma Ikilisiyar
da take taruwa a gidan ka: 3 Alheri da salama su kasance gare ka daga
wurin Allah Ubanmu, da Ubangiji Yesu Almasihu. 4 Kowane lokaci ina
gode wa Allah. Ina ambaton ku cikin addu'oi na. 5 Na ji labarin kauna da
bangaskiya da ka ke da ita a cikin Ubangiji Yesu da dukkan yan'uwa masu
bi. 6 Ina addu'a zumuntar bangaskiyarka ta inganta ga kawo sanin kowane
kyakkyawan abu dake cikin mu a cikin Almasihu. 7 Na yi farinciki kwarai,
na kuma ta'azantu saboda kaunarka, saboda zukatan masu bi sun kwanta
ta wurin ka, dan'uwa. 8 Saboda haka, ko da ya ke ina da gabagadi a cikin
Almasihu domin in ba ka umarni ka yi abinda ya kamata ka yi, 9 duk da
haka sabo da kauna, na fi so in roke ka- Ni, Bulus, dattijo, a yanzu kuma
ga ni dan kurkuku domin Almasihu Yesu. 10 Ina rokon ka saboda da na
Onisimus, wanda na zama uba a gare shi sa'adda nake cikin sarkokina.
11 Domin a da kam, ba shi da amfani a wurin ka, amma yanzu yana da
amfani a gare ka da kuma a gare ni. 12 Na kuma aike shi wurinka, shi
wanda ya ke a cikin zuciyata kwarai. 13 Na so da na rike shi a wuri na,
domin ya rika yi mini hidima a madadin ka, a lokacin da ni ke cikin sarkoki
saboda bishara. 14 Amma ba na so in yi wani abu ba tare da sanin ka ba.
Ba ni so nagarin aikinka ya zama na dole amma daga kyakkyawar nufi.
15 Watakila dalilin da yasa ya rabu da kai na dan lokaci ke nan, domin
ka karbe shi kuma har abada. 16 Daga yanzu ba za ya zama bawa ba
kuma, amma fiye da bawa, wato kaunataccen dan'uwa. Shi kaunatacce
ne musamman a gare ni, har fiye da haka ma a gare ka, a cikin jiki da
kuma cikin Ubangiji. 17 Idan ka maishe ni abokin hidima, ka karbe shi
kamar yadda za ka karbe ni. 18 Idan kuwa ya yi maka abinda ba daidai
ba ko kuwa kana bin sa wani abu, ka dauka yana wurina. 19 Ni, Bulus,
na rubuta wannan da hannuna: zan biya ka. Ba kuwa cewa sai na gaya
maka cewa ina bin ka bashin kanka ba. 20 I, dan'uwa, ka yi mani alheri
cikin Ubangiji; ka ba zuciyata hutu a cikin Almasihu. 21 Saboda Ina da
tabbaci game da biyayyarka, na rubuta maka. Na san za ka yi fiye da
abinda na roka. 22 Harwayau, ka shirya mani masauki. Domin ina fata ta
wurin adu'oinku, nan ba da dadewa ba za a maida ni wurin ku. 23 Efafaras,
abokina cikin Almasihu Yesu a kurkuku yana gaishe ka, 24 haka ma Markus
da Aristarkus, da Dimas, da Luka abokan aikina. 25 Bari Alherin Ubangiji
Yesu Almasihu ya kasance da Ruhunka. Amin.

Ibraniyawa

[1] A zamanin da, Allah ya yi wa kakanin kakanninmu magana ta hanyoyi
ma su yawa iri iri, ta bakin annabawa. [2] Amma a zamanin nan na karshe,
ya yi mana magana ta wurin Dansa, wanda ya sa magajin kome, wanda
ta wurinsa ya halicci duniya. [3] Shi ne hasken daukakar Allah, ainihin
kamanin zatinsa. Ya na rike da dukkan abubuwa ta ikon kalmarsa. Bayan
da ya tsarkake zunubanmu, sai ya zauna a hannun dama na madaukaki a
can sama. [4] Ta haka ya ke da fifiko a kan mala'iku, kamar yadda sunansa
da ya gada yake da fifiko nesa a kan nasu. [5] Domin kuwa wanene a cikin
mala'iku Allah ya taba cewa, “Kai Da na ne, yau na zama Uba a gare ka?''
kuma, “Zan kasance Uba a gareshi, shi kuma, zai kasance Da a gare ni?''
[6] Kuma, da Allah ya kawo magaji a duniya, sai ya ce, “Dukan mala'ikun
Allah su yi masa sujada.” [7] A game da mala'iku kuma sai ya ce, “yakan
mai da mala'ikunsa ruhohi, masu hidimarsa kuma harsunan wuta. [8] A
game da Dan, ya ce “kursiyinka, ya Allah, na har abada abadin ne. Sandar
sarautarka sanda ce ta tsantsar gaskiya. [9] Ka kaunaci aikin adalci, ka
ki aikin sabo. Saboda haka Allah, wato Allahnka, ya shafe ka da man
farin ciki fiye da tsararrakinka.” [10] “Tun farko, Ubangiji, kai ne ka hallici
duniya. Sammai kuma aikin hannayenka ne. [11] Za su hallaka, amma kai
madawwami ne. Duk za su tsufa kamar tufafi. [12] Za ka nade su kamar
mayafi, za su kuma sauya, amma kai kana nan ba sakewa, Har abada
shekarunka ba za su kare ba.” [13] Amma wanene a cikin mala'ikun Allah ya
taba cewa, “Zauna a hannun dama na, sai na sa makiyanka a karkashin
kafafunka?'' [14] Ashe, ba dukkan mala'iku bane ruhohi, wadanda Allah
yakan aika, don su yi wa wadanda za su gaji ceto hidima?

2

[1] Saboda haka, lalle ne mu kara mai da hankali musamman da
abubuwan da mu ka ji, don kada mu yi sakaci, su sullube mana. [2] Idan
kuwa maganar nan da aka fada ta bakin mala'iku ta zama tabbatacciya,
har kowanne keta umarni da rashin biyayya, suka gamu da sakamakonsu
wanda ya kamace su, [3] ta kaka za mu tsira, in mun ki kula da ceto mai
girma haka? Domin Ubangiji da kansa, shi ne ya fara sanar da shi,
wadanda suka saurare shi kuma suka tabbatar mana da shi. [4] San'nan
kuma Allah da kansa ya shaida ta wasu alamu, da abubuwan al'ajabai,
da mu'ajizai iri iri, da kuma baiwar Ruhu Mai Tsarki dabam dabam da
ya rarraba kamar yadda ya nufa. [5] Ai ba ga mala'iku ba ne Allah ya sa
mulkin duniyar nan da za a yi, wanda muke zance. [6] Amma wani ya
shaida a wani wuri cewa, 'Mutum ma menene, har da za ka tuna da shi?
Ko dan mutum ma, har da za ka kula da shi?' [7] Ka sa mutum ya gaza
mala'iku; Ka nada shi da daukaka da girma. Bisa dukkan hallitta. [8] Ka
dora shi a kan dukkan halittarka, ka kuma mallakar da kome a karkashin
sawayensa. Domin Allah ya mallakar da dukkan abubuwa a karkashinsa.
Bai bar kome a kebe ba. Amma kuwa har a yanzu ba mu ga yana sarrafa
dukkan abubuwa ba tukuna. [9] Amma mun ga wani wanda dan lokaci
aka sa shi ya gaza mala'iku, shine Yesu, an nada shi da daukaka da girma,
saboda shan wuyarsa ta mutuwa, wanan kuwa duk ta wurin alherin Allah
ne Yesu ya mutu saboda kowa. [10] Saboda haka, ya dace ga Allah, shi

da dukkan abubuwa suka kasance domin sa, ta gare shi, domin ya kawo
'ya'ya masu yawa ga samun daukaka. Domin a kammala cetonsu ta wurin
shan wuyarsa. 11 Domin da shi mai tsarkakewar da kuma wadanda aka
tsarkaken, duk tushensu daya ne. Saboda wanan dalili ne shi ya sa ba
ya jin kunyar kiran su 'ya'uwansa. 12 Da yace, "zan sanar da sunanka
ga ya'uwana, a tsakiyar taronsu zan yabe ka da waka." 13 Har wa yau,
yace, "Zan dogara a gare shi." Da kuma "Ga ni nan, ni da 'ya'yan da Allah
ya ba ni." 14 Wato tun da yake 'ya'yan Allah duk suna da nama da jini,
Yesu ma ya dauki kamannin haka, ta wurin mutuwa ya hallakar da mai
ikon mutuwa, wato Iblis. 15 Ya kuma 'yanta duk wadanda tun haihuwarsu
suke zaman bauta sabo da tsoron mutuwa. 16 Don hakika ba mala'iku
yake taimako ba, a'a, zuriyar Ibrahim ne yake taimako. 17 Saboda haka,
lalle ne ya zama kamar yan'uwansa ta kowacce hanya, domin ya zama
babban Firist, mai jinkai, mai aminci kuma na al'amarin Allah, ya kuma
mika hadayar sulhu ta gafarta zunuban jama'a. 18 Tun da yake Yesu ma
da kansa ya sha wahala, sa'adda aka gwada shi, don haka, zai taimaki
wadanda ake yi wa gwaji.

3

1 Don haka yanuwana tsarkaka, a bokan kira a samaniya. Yi la'akari
da Yesu. wato Manzo da babban firist na shaidar bangaskiyarmu. 2 Shi
amintacce ne na Allah, wanda ya bashi hidima, kamar yadda Musa ya
kasance amintacce a gidan Allah. 3 Gama Yesu ya cancanci daukaka mafi
girma fiye da ta Musa. Domin wanda ya gina gida, ya fi gidan nan daukaka.
4 Gama kowane gida, akwai wanda ya gina shi, amma mai ginin komai
shine Allah. 5 Musa hakika amintaccen bawa ne a gidan Allah, yana ba
da shaidar abubuwan da za su faru a nan gaba. 6 Amma Almasihu shi
Da ne mai mulki a gidan Allah. Mu ne gidansa idan mun rike begenmu
da dukkan zuciyarmu. 7 Saboda haka, kamar yadda Ruhu Mai Tsarki ya
fadi: "Yau, Idan kun ji muryarsa, 8 kada ku taurare zuciyarku kamar yadda
'ya'yan isra'ila suka yi cikin tawaye a lokacin gwaji a jeji. 9 A lokacin nan
ne kakanninku suka yi mani tawaye, ta wurin gwada ni, bayan shekara
arba'in suna ganin ayyukana. 10 Saboda haka na yi bakin ciki da wannan
tsarar, sai na ce,' Kullum suna yawan bijirewa a zukatansu. Basu san
tafarkuna ba.' 11 Don haka na yi rantsuwa a cikin fushina, ba za su shiga
cikin hutuna ba." 12 Ku yi hankali 'yan'uwa kada a tarar da mummunar
zuciya marar bangaskiya a tsakaninku, zuciya wadda ke juyawa daga
Allah mai rai. 13 Maimakon haka, ku karfafa juna a kowacce rana, muddun
muna cikin wannan rana kada wani cikinku ya taurare zuciyarsa saboda
yaudarar zunubi. 14 Gama mun zama abokan aiki da Almasihu, idan
mun rike begenmu cikinsa da karfi, daga farko zuwa karshe. 15 Game
da wannan, an fadi "Yau idan kun saurari muryarsa, kada ku taurare
zuciyarku, kamar a kwanakin tawaye nan." 16 Su wanene suka ji muryar
Allah suka yi tawaye? Ba wadanda Musa ya yi masu jagora daga Masar ba
ne? 17 Kuma da su wa Allah ya yi fushi shekara arba'in? Ba da wadanda
suka yi zunubi ba ne, wadanda gawawwakinsu suka warwatsu a jeji? 18 Da
su wa Allah ya rantse ba za su shiga hutunsa ba? In ba wadanda suka yi
masa rashin biyayya ba? 19 Mun kuma gani cewa basu iya shiga hutunsa
ba saboda rashin bangaskiyarsu.

4

1 Saboda haka, sai muyi lura kwarai don kada wani ya kasa kai ga shiga
hutun da aka alkawarta maku na Allah. 2 Don mun ji albishir game da
hutun Allah kamar yadda aka fada masu. Amma wancan sakon bai anfana
ga wadanda suka ji ba tare da sun bada gaskiya ga sakon ba. 3 Ai mu,
wadanda muka gaskata-mune zamu shiga wannan hutun, kamar yadda
ya ce, “Yadda na yi rantsuwa cikin fushina, baza su shiga hutu na ba.” Ya
fadi hakan, ko da yake ya gama aikin hallittarsa tun daga farkon duniya.
4 Domin yayi fadi a wani wuri game da rana ta bakwai, “Allah ya huta a
rana ta bakwai daga dukkan ayyukansa.” 5 Ya sake cewa, “Baza su taba
shiga hutu na ba.” 6 Saboda haka, tun da hutun Allah na kebe domin masu
su shiga, kuma tun da Isra'ilawa da yawa wadanda suka ji sakon nan mai
kyau game da hutunsa ba su shiga ba saboda rashin biyayya, 7 Allah ya
sake shirya wata rana da ake kira, “Yau.” Ya sa wannan rana sa'adda
yayi magana ta wurin Dauda, wanda ya ce tun da dadewa da aka fara
fada, “Yau idan kun ji muryarsa, kada ku taurare zukatanku.” 8 Don idan
Joshua ya ba su hutu, da Allah ba zai sake magana a kan wata rana ba.
9 Saboda haka, akwai hutun asabar kebabbe ga mutanen Allah. 10 Don
shi wanda ya shiga hutun Allah shi kansa ma ya huta daga ayyukansa,
kamar yadda Allah yayi da nasa. 11 Saboda haka muyi marmarin shiga
wancan hutun, don kada kowa ya fadi ga irin rashin biyayyar da suka
yi. 12 Maganar Allah kuwa rayayyiyace, kuma mai ci, fiye da takobi mai
kaifi-biyu. Takan ratsa har tsakanin rai da ruhu, kuma tana kaiwa bargo.
Takan iya bincika tunanin zuciya da manufarta. 13 Babu halittaccen abu
da ke boye a idon Allah. Sai dai, kome a sarari yake, kuma a bayyane yake
a idonsa wanda lallai ne zamu bada lissafin kanmu a gare shi. 14 Da yake
muna da babban firist wanda ya ratsa sammai, Yesu Dan Allah, sai mu riki
bangaskiyarmu da karfi. 15 Domin babban firist namu ba marar tausayi
ga kasawarmu bane, amma wanda aka jarraba ne ta ko wanne hali irin
yadda aka yi mana, sai dai ba'a same shi da zunubi ba. 16 Sai mu zo wurin
kursiyin alheri gabagadi, domin a yi mana jinkai mu kuwa sami alherin
da zai taimake mu a lokacin bukata.

5

1 Kowanne babban firist, da yake an zabe shi ne daga cikin mutane, a
kansa shi ya wakilci mutane ga al'amarin Allah, don ya mika sadakoki da
kuma hadayu domin kawar da zunubai. 2 Yana kuma iya tafiyar da jahilai
da sangartattu a cikin salihanci, tun da shi ke rarrauna ne shi ta ko'ina.
3 Saboda haka, wajibi ne ya mika hadayu, ba saboda kawar da zunuban
jama'a kadai ba, har ma da na kansa. 4 Ba wanda zai kai kansa wannan
matsayi mai girma, sai dai Allah ya yi kiransa ga haka, kamar yadda aka
kirayi Haruna. 5 Haka kuma, Almasihu, ba shi ya daukaka kansa ya zama
Babban firist ba, sai dai wannan ne ya sa shi, wanda ya ce da shi, “Kai
Dana ne; Yau na zama Uba a gare ka.'' 6 Kamar dai yadda a wani wuri
kuma ya ce, “Kai firist ne na har abada, bisa ga kwatancin Malkisadak.”
7 Almasihu, a lokacin zamansa a duniya, ya yi addu'o'i da roke-roke, tare
da kuka mai tsanani, har da hawaye, ga wannan da yake da ikon cetonsa
daga mutuwa, aka kuwa saurare shi saboda tsannin mika kansa. 8 Ko da
yake shi Da ne, ya koyi biyayya ta wurin wuyar da ya sha. 9 Har ya kai
ga kammala, sai ya zama tushe madawwami, ceto ga dukkan wadanda

suke masa biyayya. 10 Gama Allah yana kiransa Babban firist, bisa ga
kwatancin Malkisadak. 11 Muna da abu da yawa da za mu fada a game
da Yesu, amma zai yi wuyar bayani, da yake basirarku ta dushe. 12 Ko da
yake yanzu kam, ya kamata ku zama masu koyarwa, duk da haka, ashe,
ba ku wuce wani ya sake koya muku jigajigan farko na Maganar Allah ba?
har ya zamana sai an ba ku madara ba abinci mai tauri ba? 13 To, duk
wanda yake madara ce abincinsa, bai kware da maganar adalci ba, kamar
jariri yake. 14 Amma abinci mai tauri, ai, na manya ne, wato wadanda
hankalinsu ya horu yau da kullum, don su rarrabe nagarta da mugunta.

6

1 Saboda haka, sai mu ci gaba a kan ka'idodin farko na al'amarin
Almasihu, har ya zuwa kammala, ba wai mu sake koyar da jigajigan
nan na tuba da ibada marar tasiri ba, da na gaskatawa da Allah, 2 da
kuma na koyarwa a kan wanke-wanke, da dora hannu, da tashin matattu,
da dawwamammen hukuci. 3 Za mu kuwa ci gaba in Allah ya yarda.
4 Domin wadanda aka haskaka zukatansu sarai, har suka dandana baiwar
nan Basamaniya, suka kuma sami rabo na Ruhu Mai Tsarki, 5 har su ka
dandana dadin Maganar Allah, da ikon zamani mai zuwa, 6 sa'an nan
kuma suka ridda—ba mai yiwuwa ba ne a sake jawo su ga tuba, tun da
yake sake gicciye Dan Allah suke yi su da kansu, suka kuma wulakanta
shi a sarari. 7 Kasa ma da take shanye ruwan da ake yi a kai a kai, take
kuma fid da tsire-tsire masu amfani ga wadanda ake nomanta dominsu,
Allah yakan sa mata albarka. 8 Amma idan tsire-tsirenta kaya ne da kashin
yawo, ba ta da amfani ke nan, tana kuma gab da la'antarwa, karshenta dai
konewa ne. 9 Ko da yake mun fadi haka, a game da ku kam, ya kaunatattu
mun tabbata kuna abubuwa mafiya kyau na zancen ceto. 10 Gama Allah
ba marar adalci ba ne, har da zai ki kula da aikinku, da kuma kaunar
sunansa da kuke yi, wajen yi wa tsarkaka hidima, har yanzu ma kuna
yi. 11 Muna dai bukata kwarai kowannanku ya nuna irin wannan himma
ga yin cikkaken bege, tabbatacce, har ya zuwa karshe. 12 Don kada ku
yi ragwanci, sai dai ku yi koyi da wadanda suka karbi cikar alkawaran
nan, ta wurin bangaskiyarsu da hakurinsu. 13 Sa'adda Allah ya yi wa
Ibrahim alkawari, da yake ba wani wanda ya fi shi girma da zai rantse
da shi, sai ya rantse da kansa, 14 Ya ce, “Hakika zan yi maka albarka, in
kuma ribambamya zuriyarka.” 15 Ta haka, Ibrahim bayan da ya jure da
hakuri, ya karbi cikar alkawarin. 16 Hakika mutane sukan rantse da abin
da ya fi su. Rantsuwa kuma ita ce abar da take tabbatarwa da kowacce
magana. 17 Don haka, sa'adda Allah yake son kara tabbatar wa magadan
alkawarin nan dahir, cewa nufinsa ba mai sakewa ba ne sam, sai ya
hada da rantsuwa, 18 Domin albarkacin abubuwa guda biyun nan marasa
sakewa, masu nuna, cewa ba shi yiwuwa Allah ya yi karya, mu da muka
gudu muka sami mafaka, mu karfafa kwarai mu riski abin da muka kafa
bege a kai. 19 Muna da bege, kamar yadda yake ga rai, kafaffe, tabbatacce,
shi ne kuma yake shiga har can ciki bayan labulen. 20 Inda saboda mu
ne Yasu ya riga mu shiga, da yake ya zama Babban Firist na har abada,
kwatancin Malkisadak.

7

1 Wannan ne Malkisadak, sarkin Salem, firist na Allah Madaukaki,
wanda ya gamu da Ibrahim na dawowa daga yaki da wasu sarakuna ya

kuma albarkace shi. 2 Ibrahim ya ba shi ushirin dukkan ganimar da ya
samu. Sunansa," Malkisadak," ma'anar itace, "Sarkin adalci," haka ma,
"sarkin salem," ma'anar iitace," Sarkin salama," 3 Bashi da uwa bashi da
uba, ba shi da lissafin asalin zuriya, ba shi da farkon rayuwa ba shi da
karshen rai. Shi firist ne na har abada, kamar Dan Allah. 4 Yanzu fa
dubi irin girman wannan mutum. Kakan kakanninmu Ibrahim ya bada
ushira ta abubuwan da ya samo na ganimar yaki gare shi. 5 Kuma hakika,
zuriyar Lawi da suka karbi aikin nan na firistanci suna da umarni daga
shari'ar Allah cewa su karbi zakka a gun jama'a, wato, daga yan'uwan su
Isra'ilawa, koda shike suma zuriyar Ibrahim ne. 6 Amma Malkisadak, shi
da ba zuriyar Lawi ba ne, ya karbi zakka daga Ibrahim, ya kuma albarkace
shi, shi wanda ya ke da alkawarai. 7 Ba jayayya, karami shi ke karban
albarka daga babba wanda ya girme shi. 8 A wannan tsarin mutanen da ke
karban zakka wata rana sai ka ga sun mutu, amma a wani kauli mutumin
da ya karbi zakka a wurin Ibrahim, ance, wanzaje ne har yau. 9 Kuma bisa
ka'ida Lawi, wanda ke karban zakka, shi ma ya bada zakka ga Ibrahim,
10 Saboda kuwa Lawi na cikin tsatson Ibrahim lokacin da Malkisadak ya
gamu da Ibrahim. 11 Yanzu in da mai yiwuwa ne a sami kammala cikin
aikin firistanci na Lawiyawa (domin ta wurin ta ne aka bada shari'a), to
ina amfanin wani firist ya zo bisa ga ka'ida irin ta Malkisadak, ba'a kuma
ambaci ka'idar Haruna ba? 12 Don kuwa lokacin da aka canza firistanci,
shari'a kuma dole ne a sauya ta. 13 Domin mutumin da aka fadi wadannan
abubuwa a kansa na wata kabila ne, wadda ba wani mutumin da ya taba
yin aiki a kan bagadi. 14 Wannan a bayyane yake Ubangijinmu ya zo ne
daga zuriyar Yahuza, kabilar da Musa bai taba anbatonsu game da zancen
firistanci ba. 15 Abinda muke fadi a bayyane yake cewa, idan wani firist
ya taso da kamanin Malkisadak. 16 Wannan sabon firist, ba firist ne da
ya taso bisa ga ka'idar zuriya ta yan'adam ba, amma ya zama firist ne ta
rayuwa mai iko marar shudewa. 17 Domin a rubuce yake cikin littafi ga
me da shi; "Kai firist ne na har'abada bisa ga tsari irin na Malkisadak."
18 Domin doka ta fari an ajiye ta a gefe guda saboda rarrauna ce kuma
marar amfani. 19 Don kuwa shari'a ba ta iya kamalta kome. Amma fa
a kwai bege mai kyau a nan gaba wanda ta gare shi ne zamu sami iso
a gun Allah. 20 Kuma wannan kyakkyawan bege baya faruwa ba tare da
rantsuwa ba, don kuwa su wadancan firistocin ba su dauki wata rantsuwa
ba. 21 Amma Allah yayi rantsuwa game da Yesu cewa, "Ubangiji ya rantse
ba kuwa zai fasa tunaninsa ba; 'Kai firist ne har'abada.'" 22 Ta wurin haka
Yesu ya bada tabbatacce da kuma ingataccen alkwari. 23 Hakika, mutuwa
ta hana firistoci su yi aiki har'abada. Wannan shi ya sa akwai firistoci da
yawa daya bayan daya. 24 Amma da shi ke Yesu na rayuwa ne har'abada,
aikinsa na firist ba a musanya shi sam sam. 25 Domin haka kuma yana
da cikakken ikon ceton wadanda ke gusowa ga Allah ta wurinsa, domin
kullum a raye ya ke yana kuma roko dominsu 26 . Domin irin wannan
babban firist shi ne ya dace da mu. Ba shi da zunubi, marar abin zargi,
tsarkakakke, kebabbe daga masu zunubi, ya na sama da sammai dukka.
27 Ba shi da bukata, kamar manyan firistoci, da ke mika hadayu kullum,
da farko don zunubin kansu, sa'annan don zunubin jama'a dukka. Amma
Yesu yayi wannan sau daya tak ba kari don kowa da kowa, yayin da ya
mika kansa. 28 Domin shari'a na nada mutane da ke da gazawa a matsayin
firistoci, amma maganar rantsuwa, wadda ta zo a bayan shari'a, ta nada

Dan, wanda ya ke cikakke har'abada.

8

1 Yanzu abin da muke kokarin cewa shine: Muna da babban firist wanda
ke zaune a hannun dama na kursiyi mai martaba dake sammai. 2 Shi
kuwa bawa ne a wannan wuri mai tsarki, haikali na gaskiya wanda Allah
ya shirya ba wani bil'adama ba. 3 Kowanne babban firist kuwa yana mika
bayebaye da hadayu. Don haka ya kamata a sami abin hadaya. 4 Da a
ce Almasihu yana duniya ba zai zama firist ba ko kadan. 5 Domin a kwai
masu mika hadaya bisa ga shari'a. Suna hidimar misalin abubuwan da
suke inuwar sama. Kamar yadda Allah ya yi wa Musa gargadi yayin da ya
ke shirin gina Alfarwa: "Duba" Allah ya ce, "kayi komai bisa ga salon da
aka koya maka a bisa dutse.” 6 Amma yanzu hidimar da Almasihu ya karba
ta dara tasu dukka, domin kuwa shine matsakancin muhimmin alkawari,
wanda aka kammala a kan muhimman alkawura. 7 Domin kuwa idan
alkawarin fari ba shi da laifi babu anfanin neman alkawari na biyu. 8 Da
Allah ya sami laifi akan mutane, sai ya ce "Zan sake sabon alkawari da
gidan Isra'ila da kuma gidan Yahuza. 9 kuma ba zai zama kamar yadda
nayi da kakanninku ba, kamar yadda na rike su a hannu har Na fidda su
daga kasar Masar. Basu kuma ci gaba da Alkawarina ba, ni kuwa na yi
watsi da su," inji Ubangiji. 10 Gama wanna shine alkawarin da zan yi da
gidan Isra'ila bayan wadannan kwanaki, Inji Ubangiji. Zan sa shari'a ta a
bakinsu in kuma rubuta ta a zuciyarsu, Zan kuma zama Allah a garesu,
su kuma su zama jama'ata. 11 Ba za su kuma koyar da makwabta ko
yan'uwansu cewa, "ku san Ubangiji" gama dukkanin su za su san ni, daga
karami har zuwa babba. 12 Zan kuma nuna tausayi ga ayyukan su na
rashin adalci, ba kuma zan kara tunawa da zunubansu ba. 13 A kan fadin
"sabo" ya mayar da alkawarin fari tsoho. Wannan kuma da aka ambata
tsoho na shirin bacewa.

9

1 To ko da alkawarin farko ma ya na da wurin sujada da kuma ka'idojin
sujada a nan duniya. 2 Domin a cikin alfarwar akwai daki da aka shirya,
daki na waje wanda ake kira wuri mai tsarki. A wannan wuri akwai
kebabbun fitilu, akwai teburi da kuma gurasa. 3 Kuma bayan labule
na biyun akwai wani daki, wanda ake kira wuri mafi tsarki. 4 Yana
da bagadin zinariya domin turare. Yana kuma da akwatin alkawarin,
wanda aka lailaye shi gaba daya da zinariya. A cikinsa a kwai kaskon
zinariya dake dauke da manna, da sandar Haruna wadda tayi toho, da
kuma allunan duwatsu na alkawarin. 5 A sama da akwatin alkawarin
akwai siffofin kerubobi masu daukaka da suke wa marfin jinkai inuwa,
wadanda yanzu ba zamu iya yin bayani akansu ba daki daki. 6 Bayan an
shirya wadannan abubuwa, firistocin alfarwar sukan shiga daki na wajen
alfarwar akai akai suna aikin hidimominsu. 7 Amma babban firist din ne
kadai yake shiga daki na biyun, sau daya tak a shekara, kuma tilas sai
tare da jinin hadaya domin kansa, da kuma domin laifuffukan mutane
da a kayi ba dagangan ba. 8 Ruhu Mai Tsarki yana nuna cewar ba'a riga
an bayyana hanyar zuwa wuri mafi Tsarki ba muddin alfarwar nan ta
farko na a tsaye. 9 Wannan ya zama bayani ne game da lokacin yanzu.
Da kyaututtuka da hadayu dukka da ake mikawa basu iya sun kammala
lamirin mai yin sujadar ba. 10 Abinci ne da abin sha kawai wadanda aka

hada da bukukuwan wanke wanke dabam dabam. Wadannan duka tsare
tsare ne da aka shirya a dinga yi a zahiri har sai an shirya sabuwar ka'ida.
11 Almasihu yazo a matsayin babban firist na abubuwa masu kyau da
suka zo, ta wurin alfarwa babba, kammalalla kuma mafi tsarki wadda
ba hannuwan mutane suka gina ba, wadda ba ta wannan duniyar aka
halicce ta ba. Amma almasihu ya zo a matsayin babban firist na abubuwa
masu kyau da ke zuwa. 12 Ba ta jinin awaki da 'yan, maruka bane, amma
Almasihu da jininsa ya shiga wuri mafi tsarki sau daya tak domin kowa
dukka ya karbo mana fansa ta har abada. 13 To idan jinin awaki da na
bajimai da yayyafa tokar karsana bisa wadanda suka bata tsarkinsu yana
tsarkake su ya wanke jikkunansu. 14 To balle kuma jinin Almasihu, wanda
ta wurin Ruhu madawwami ya mika kansa hadaya marar aibi ga Allah,
wanda yake wanke lamirinmu daga matattun ayyuka domin muyi bautar
Allah mai rai? 15 Domin wannan dalili, Almasihu shine magamin sabon
alkawari. Wannan kuwa ya kasance ne domin anyi mutuwar da ta 'yantar
da wadanda ke karkashin tsohon alkawari daga sakamakon zunubansu,
saboda wadanda Allah ya kira su karbi alkawarin gadonsu madawwami.
16 Gama duk inda wani ya rubuta wasiyya ya bari, dole ne a tabbatar
da mutuwar wanda yayi wasiyyar nan. 17 Gama sai inda akayi mutuwa
ake amfani da wasiyya, amma ba ta da amfani idan wanda ya rubuta ta
yana nan da rai. 18 Ko alkawari na farko bai tabbata ba sai tare da jini.
19 Gama bayan Musa ya bada dukkan dokoki da ke cikin shari'ar ga dukkan
mutanen, sai ya dauki jinin 'yan marukan da awakin, tare da ruwa, da
jan yadi, da reshen itacen doddoya mai soso, ya yayyafa bisa mutanen
da kuma littafin dokokin. 20 Daga nan yace, “Wannan ne jinin alkawarin
da Allah ya bayar da dokoki gareku.” 21 Ta haka kuma, ya yayyafa jinin
bisa alfarwar da dukkan kayayyakin da ke cikinta wanda ake hidimar
firistanci da su. 22 Kuma bisa ga shari'a, kusan komai da jini ake tsarkake
shi. Idan babu zubar da jini to babu gafarar zunubi. 23 Saboda haka
ya zama tilas wadannan kayayyaki na kwaikwayon abubuwan dake cikin
sama a tsarkake su da hadayar dabbobi. Duk da haka abubuwa na sama
dole a tsarkake su da hadaya mafi kyau. 24 Domin Almasihu bai shiga cikin
wuri mafi tsarki da aka yi da hannuwa ba, wanda kwaikwayo ne kawai na
abin da ke na gaske. Maimakon hakan, ya shiga cikin samaniya da kanta,
sa'an nan yaje gaban Allah domin mu. 25 Bai je wurin don ya mika kansa
sau da yawa, kamar yadda firist din alfarwa yake yi ba, wanda yake shiga
wuri mafi tsarki kowacce shekara da jinin wata dabba. 26 Idan haka ne, to
dole ke nan ya sha wahala akai akai tun farkon duniya. Amma yanzu sau
daya ne tak aka bayyana shi a karshen zamanai domin ya kauda zunubi
ta wurin mika hadayar kansa. 27 Kamar yadda aka kaddara wa kowa ya
mutu sau daya tak, kuma bayan haka sai shari'a. 28 Haka kuma Almasihu,
wanda aka mika shi sau daya tak domin ya dauke zunuban mutane da
yawa, zai kuma bayyana karo na biyu, ba domin yin aikin kawar da zunubi
ba, amma domin ceton wadanda suke jiran zuwansa da hakuri.

10

1 Domin shari'a hoto ce na kyawawan abubuwan da ke zuwa, ba ainihin
siffar wadannan abubuwa ba. Wadanda ke gusowa kusa da Allah ba za
su taba ingantuwa ta wurin hadayu da firistoci ke mikawa shekara da
shekaru ba. 2 In ba haka ba, ba sai a dena mika hadayun ba? Bisa ga

wannan al'amari, inda sun tsarkaka sau daya tak da masu sujada ba su
san menene zunubi ba. [3] Amma wadannan hadayun sun zama matuni ne
na zunubi shekara biye da shekara. [4] Domin ba shi yiwuwa jinin bijimai
da awakai su kawar da zunubai. [5] Yayin da Almasihu ya zo duniya, ya ce,
“Ba hadayu da sadakoki kake marmari ba. Maimakon haka, ka shirya mini
jiki domin hadaya. [6] Baka murna domin sadakoki da hadayu na konawa
domin zunubi. [7] Sai na ce, 'Duba, gani na zo in yi nufinka, kamar yadda
aka rubuta akaina.'" [8] Da fari Yace ''ba hadayu, ko sadakoki, ko kuma
hadaya ta konawa domin zunubi kake bukata ba. Ba ka kuwa jin dadinsu.''
Wadannan sune hadayun da ake bayarwa bisa ga shari'a. [9] Sa'annan sai ya
ce ''gani na zo domin in aikata nufinka.” Ya kawar da hidimar farko domin
ya kafa hidima ta biyu. [10] A hidima ta biyu, an kebe mu ga Allah ta wurin
nufinsa ta wurin hadayar jikin Yesu Almasihu bugu daya ba kari. [11] Haka,
kowanne firist ya ke tsayawa kulliyomi domin ya yi hidima ga Allah. A
kullum yana mika hadayu, iri daya, koda shike ba za su taba kawar da
zunubai ba. [12] A ta wata hanya kuma, Almasihu ya mika hadaya sau daya
tak domin zunubai har abada, ya zauna a hannun dama na Allah. [13] Yana
jiran har a maida makiyansa matashin sawayensa. [14] Domin ta wurin
hadaya guda dayan nan ya kammala har abada ga wadanda suka sadaukar
da kansu ga Allah. [15] Kuma Ruhu mai Tsarki ya shaida mana. Abu na farko
yace, [16] “Wannan shi ne alkawarin da zan yi da su a bayan kwanakin
nan,' inji Ubangiji Zan sa dokokina a cikin zukatansu, kuma zan rubuta
su a lamirinsu. [17] Ba zan sake tunawa da zunubansu da kurakuransu
ba.'' [18] Yanzu fa duk in da aka sami gafara domin wadannan abubuwa,
babu wata hadaya domin zunubi. [19] Saboda haka, yan'uwa, ba mu da
shakkar shigowa wurin nan mafi tsarki ta wurin jinin Yesu. [20] Wannan
ita ce sabuwar rayayyar hanya da ya bude mana ta wurin labulen, wato
ta wurin jikinsa. [21] Saboda muna da babban firist a gidan Allah. [22] Bari
mu matso kusa da sahihiyar zuciya, da kuma cikakken gabagadi cikin
bangaskiya, da zuciyarmu wadda aka tsarkake daga mummunan tunani,
da kuma jikunanmu wankakku da ruwa mai tsabta. [23] Bari mu rike da
karfi shaidar bangaskiyar begenmu, ba tare da raurawa ba, domin Allahn,
da ya yi alkawari, mai aminci ne. [24] Bari mu kuma yi lura yadda za mu
iza juna ga kauna da ayyuka masu dacewa. [25] Kada mu fasa zumunci
da juna, kamar yadda wadansu sukan yi. A maimakon haka, bari mu
karfafa juna a kulluyomin, kamar yada kuke ganin kusantowar ranan nan.
[26] Saboda idan mun ci gaba da zunubin ganganci bayan mun rigaya mun
sami wannan sanin gaskiyar, hadayar irin wannan zunubi bata samuwa.
[27] Maimakon haka, sai fargabar babban tsoron hukunci, da kuma wuta mai
zafi, da zata cinye makiyan Allah. [28] Dukkan wanda ya ki bin dokar Musa
zai mutu ba tausayi ta wurin shaidu biyu ko uku. [29] Wanne irin hukunci
kuke tsammani ya dace ga wadanda suka raina Dan Allah, duk wadanda
suka maida jinin alkawarin nan kamar ba tsarkakakke ba, wanda ta wurin
jinin nan ne aka kebe shi ga Allah- wadanda suka wulakantar da Ruhun
alheri? [30] Domin mun san wanda yace, “Ramako nawa ne; Zan yi sakayya.''
Sa'annan kuma, “Ubangiji zai hukumta jama'arsa.” [31] Abin tsoro ne a
fada cikin hannuwan Allah mai rai! [32] Amma ku tuna da kwanakin baya,
bayan da ku ka sami haske, yadda kuka jure babban fama cikin wahala.
[33] Aka kunyatar da ku a gaban jama'a, ta wurin ba'a da cin mutunci, kuna
kuma dandana irin azabar da wadansu suka shiga ciki. [34] Domin kuna

da tausayi ga wadanda suke kurkuku, da farin ciki, kun amince da kwace
na dukiyarku da aka yi, kun mallaki madauwamiyar mallaka mafi kyau.
Dominn kun ji tausayina sa'adda na ke a kurkuku. 35 Don haka kada
ku yarda gabagadinku, wanda ke da babban sakamako. 36 Domin kuna
bukatar hakuri don ku sami abin da Allah ya alkawarta, bayan kun aikata
nufinsa. 37 “Domin a dan karamin lokaci, mai zuwan nan zai zo ba zai yi
jinkiri ba. 38 Adalina kuwa zai rayu ta wurin bangaskiya. In kuwa ya ja
da baya, ba zan yi farin ciki dashi ba.” 39 Amma mu bama cikin wadanda
suka ja da baya zuwa hallaka. Maimakon haka, muna cikin wadanda suke
da bangaskiya domin kula da rayukanmu.

11

1 Bangaskiya ita ce tabbatawar al'muran da muke begensu. Ita ce
tabbatawar al'amuran da idanu basu gani. 2 Domin ta wurin ta ne
kakanninmu suka sami yardar Allah. 3 Ta wurin ta ne aka hallicci
duniya da umarnin Allah, har ma abubuwan da ake gani ba'a yi su daga
abubuwan da suka kasance ba. 4 Ta dalilin bangaskiya ne Habila ya
mikawa Allah hadaya da ta fi dacewa fiye da ta Kayinu. Don haka ne
kuma aka yaba masa akan cewa shi adali ne. Ya sami yardar Allah sabili da
sadakarsa da ya bayar. Don haka kuma, harwayau Habila yana magana,
ko da shike ya rigaya ya mutu. 5 Ta dalilin bangaskiya aka dauki Anuhu
zuwa sama domin kar ya ga mutuwa. “Ba a same shi ba kuwa, domin
Allah ya dauke shi.” Kamin a dauke shi an shaida da cewa ya faranta
wa Allah zuciya. 6 Zai yi wuya matuka a faranta wa Allah zuciya in ba
tare da bangaskiya ba. Domin ya kamata dukkan wanda zai zo ga Allah,
tilas ne ya bada gaskiya da kasancewar sa, kuma shi mai sakamako ne ga
dukkan masu nemansa. 7 Ta dalilin bangaskiya Nuhu, ya karbi sako daga
Allah akan al'amuran da ba'a gani ba, ta wurin girmamawa da rawar jiki.
ya gina jirgin ruwa domin ya ceci iyalan sa. Dalilin haka kwa, Allah ya
hallakar da duniya, Nuhu kwa ya gaji adalci wadda ke bisa ga bangaskiya.
8 Ta dalilin bangaskiya ne Ibrahim, sa'an da aka kira shi, ya yi biyayya sai
ya tafi wurin da zai karba a matsayin gado. Ya kwa fita bai ma san inda
za shi ba. 9 Ta dalilin bangaskiya kuma ya zauna bare a kasar alkawari.
Ya yi zama cikin Alfarwa tare da Ishaku da Yakubu, magadan alkawari
guda tare da shi. 10 Domin yana hangar birnin da ke da tushi, Birnin da
mai zaiyanar sa da ginin sa shine Allah. 11 Ta dalilin bangaskiya, Ibrahim
ya sami haihuwa ko da shike shi da matarsa Saratu sun yi nisa a cikin
shekaru, kuma Saratu bakarariya ce, ta kuma wuce lokacin haihuwa. Tun
da shike sun amince da wanda ya yi musu alkawari mai aminci ne. 12 Sabo
da haka, ta wurin mutumin nan daya, wanda ya ke kamar matacce ne, aka
haifi zuriya mai dimbin yawa, su ka yawaita kamar taurari a sama kamar
yashi a bakin teku, wanda ba shi kidayuwa. 13 Dukkan su kuwa suka mutu
a cikin bangaskiya ba tare da sun karbi alkawarin ba. Maimakon haka,
sun hango, kuma sun marabcesu daga nesa, sai suka amince su baki ne
kuma matafiya ne a duniya. 14 Gama wadanda suka yi furci haka sun nuna
a fili cewa suna bidar kasa ta kansu. 15 Da kamar suna tunanin kasar da
suka fita daga ciki, da sun sa mi damar komawa. 16 Amma kamar yadda
yake, sun bukaci kasa mafi dacewa, wato, wadda take a sama. Saboda
haka ne Allah bai ji kunyar a kira shi Allahnsu ba, da shike ya shirya birni
dominsu. 17 Ta dalilin bangaskiya ne Ibrahim, sa'adda aka yi masa gwaji,
akan ya mika Ishaku dansa hadaya. 18 Shi ne kuwa makadaicin dansa,

wanda aka yi alkawari da cewa, “Ta wurinsa ne za a kira zuriyarka.”
19 Ibrahim ya yi tunani da cewa Allah na da ikon tada Ishaku ko daga cikin
matattu ma, haka kuwa yake a misalce, daga matattun ne ya sake karbarsa.
20 Ta dalilin bangaskiya ne kuma Ishaku ya albarkaci Yakubu da Isuwa
game da abubuwan da ke zuwa a gaba. 21 Dalilin bangaskiya ne Yakubu,
sa'adda yake bakin mutuwa, ya albarkaci 'ya'yan Yusufu dukkansu biyu.
Yakubu ya yi ibada, yana tokare a kan sandarsa. 22 Ta dalilin bangaskiya
Yusufu, sa'adda karshensa ya kusa, ya yi magana game da fitar 'ya'yan
Isra'ila daga Masar har ya umarce su game da kasussuwansa. 23 Ta dalilin
bangaskiya Musa, sa'adda aka haife shi, iyayensa suka 'boye shi kimanin
watanni uku domin kyakkyawan yaro ne shi, kuma basu ji tsoron dokar
sarki ba. 24 Ta dalilin bangaskiya ne kuma Musa, sa'adda ya girma,
yaki a kira shi 'dan diyar Fir'auna. 25 A maimakon haka, ya amince ya
sha azaba tare da jama'ar Allah, a kan shagali da annashuwar zunubi
na karamin lokaci. 26 Ya fahimci cewa wulakanci domin bin Almasihu
babbar wadata ce fiye da dukiyar Masar. Gama ya kafa idanunsa a kan
sakamakon da ke gaba. 27 Ta dalilin bangaskiya Musa ya bar Masar. Bai ji
tsoron fushin sarki ba, ya jure kamar yana ganin wannan da ba a iya
ganinsa 28 Ta dalilin bangaskiya ya yi idin ketarewa da kuma yayyafa
jini, domin kada mai hallaka 'ya'yan fari ya taba 'ya'yan fari na Isra'ila.`
29 Ta dalilin bangaskiya suka haye baharmaliya kamar bushashiyar kasa.
Sa'adda Masarawa su ka yi kokarin hayewa, bahar din ta hadiye su. 30 Ta
dalilin bangaskiya ganuwar Yeriko ta fadi, bayan sun kewaya ta har kwana
bakwai. 31 Ta dalilin bangaskiya Rahab karuwan nan bata hallaka tare da
marasa biyayya ba, don ta saukar da masu leken asirin kasa a gidanta,
ta kuma sallame su lafiya. 32 Me kuma za mu ce? Gama lokaci zai
kasa mini idan zan yi magana game da Gidiyon, Barak, Samson, Yefta,
Dauda, Sama'ila, da annabawa. 33 Ta dalilin bangaskiya suka ci nasara
kan kasashe, suka yi aikin adalci, sa'annan suka karbi alkawura. Suka
rufe bakin zakuna, 34 suka kashe karfin wuta, suka tsira daga bakin takobi,
suka sami warkaswa daga cutattuka, suka zama jarumawan yaki, sa'annan
suka ci nasara akan rundunar sojojin al'ummai. 35 Mata kuwa suka karbi
matattunsu da aka tayar daga mutuwa. Aka azabtar da wadansu, ba su
nemi yancin kansu ba, domin suna begen tashi daga mattatu. 36 Wadansu
kuwa suka sha ba'a da duka da bulala, har ma da sarka da kurkuku. 37 A ka
jejjefe su. Aka tsaga su kashi biyu da zarto. A ka karkashe su da takobi. Su
na yawo sanye da buzun tumakai da na awaki, suka yi hijira, suka takura,
suka wulakantu. 38 Duniya ma ba ta dauke su a matsayin komai ba. Suka
yi ta yawo a jazza, da duwatsu, da kogwanni, da kuma ramummuka. 39 Ko
da yake mutanen nan amintattun Allah ne domin bangaskiyarsu, basu
karbi cikar alkawarin ba tukunna. 40 Domin Allah ya shirya mana wani
abu mafi kyau ba kuwa za su kammala ba sai tare da mu.

12

1 Da shike muna kewaye da wannan irin kasaitaccen taro na shaidu, sai
mu watsar da dukkan abubuwan dake nawaita mana da kuma zunubin da
zai saurin makale ma na. Bari a cikin hakuri mu yi tseren da ke gabanmu.
2 Bari mu kafa idonmu ga Yesu, wanda shine mafarin bangaskiyarmu da
cikarta. Wanda sabili da murnar da a ka sa a gabansa ya jimre giciye, ya
kuma yi watsi da kunyarsa, wanda kuma ya zauna a hannun dama na

kursiyin Allah. 3 Ku dube shi wanda ya jimre irin wannan adawa daga
masu zunubi, domin kada ku gaji ko ku karai. 4 Ba ku yi tsayayya ko
jayayya da zunubi har ta kai ga zub da jininku ba tukunna. Kun kuma
manta da gargadin da a ka yi maku a matsayin 'ya'ya: 5 "Dana, kada
ka dauki horon Ubangiji da wasa, kadda kuma ka yi suwu lokacin da ka
sami horonsa," 6 Domin kuwa Ubangiji yana horon dukkan wadanda yake
kauna, yana kuma hukunta duk wadanda ya karba. 7 Ku daure wahala a
matsayin horo. Allah yana yi da ku kamar 'ya'yansa, domin kuwa wanne
da ne wanda ubansa bazai yi masa horo ba? 8 Amma idan baku da horo
kamar yadda sauran mutane ke da shi, kun zama shegu kenan ba 'ya'ya
ba. 9 Hakannan kuma kamar yadda muke da iyaye a duniya wadanda
suke yi mana horo, kuma muna basu daraja. To ba sai mu yiwa Ubanmu
na Ruhaniya biyayya don mu rayu ba? 10 Ta wani fanni kuwa iyayenmu
suna yi mana horo na kwanaki kadan bisa ga yadda suka ga ya dace,
Amma Allah kuwa yana yi mana horo domin anfanin kanmu, domin kuma
mu sami rabo daga cikin tsarkinsa. 11 Ba horon da ke da dadi a lokacin
yinsa, amma sai zafi. Sai dai kuma bayan haka yakan haifar da 'ya'ya
na ruhaniya da kuma adalci ga dukkan wadanda aka yi rainonsu a ciki.
12 Don haka sai ku karfafa hannayenku da ke reto, da kuma guwawunku
da ke kaduwa. 13 Ku bi hanyoyi mikakku domin abin da ya gurgunce
kada ya karye amma ya warke. 14 Ku bidi salama da kowa, da kuma
rayuwar tsarki wanda in ba tare da shi, babu wanda zai ga Allah. 15 Ku
mai da hankali domin kada waninku ya rasa, alherin Allah, kuma kada
wani tushe mai daci ya tsiro a cikinku har ya haifar da fitina, domin kada
da dama daga cikinku su gurbata ta wurinsa. 16 Ku yi hankali kuma kada
a sami mazinanci ko marar ibada a cikinku, kamar Isuwa, wanda sabili da
abinci ya sayar da 'yancinsa na dan fari. 17 Kun kuwa san cewa sa'adda ya
yi marmarin ya gaji albarka a gaba, an kishi, domin kuwa bai sami damar
tuba ba, ko da shike ya nema har da hawaye. 18 Domin kuwa baku zo ga
dusen da ake tabawa da hannu ba, dutse ne mai ci da wuta, da tukuki
da bakin hayaki da hadari. 19 Ba Ku zo ga karar kaho mai ban razana da
murya mai firgitarwa ba, da masu sauraro suka yi roko kar su sake jinta.
20 Don basu iya jimre abin da aka yi doka a kan saba: "koma dabba ce
ta taba dutsen, sai a jejjefe ta." 21 Abin tsoro ne kuwa kwarai, har Musa
yace, "A tsoroce nake kwarai har na firgita." 22 Maimakon haka kun zone
ga Dutsen Sihiyona da kuma birni na Allah mai Rai, kuma na Urushalima
ta Samniya, da kuma dubun dubban mala'iku cikin murna da farin ciki.
23 Kun zo taro na dukkan 'ya'yan fari, rubuttatu a sama, kuma kun zo
ga Allah wanda shine alkalin dukka, hakannan kuma zuwa ga ruhu na
adalai wanda a ka rigaya aka tsarkake. 24 Kun zo ga Yesu, wanda shine
matsakancin sabon alkawari, kuma ga jinin yayyafawa da ke magana fiye
da na jinin Habila. 25 Ku yi lura kada ku ki wannan da ke yi mu ku magana.
Gama in har basu kubuta yayin da su ka yi jayayya da wanda ya yi mu su
gargadi a duniya ba, balle ma mu ba za mu kubuta ba in mun ki wanda
ke mana gargadi daga sama. 26 A wani karo, muryar sa ta girgiza duniya.
Amma yanzu yayi alkawari da cewa, "Har'ila yau ba duniyar kadai zan
girgiza ba, amma har da sammai." 27 Wannan kalma, "Harl'ila yau," ta
bayyana cirewar abubuwan nan da za su girgizu, wato abubuwan da a ka
halitta, domin abubuwan da ba zasu girgizu ba su kasance. 28 Don haka,
samun mulkin da ba za ya girgizu ba, sai mu zama masu godiya, kuma
a cikin wannan yanayi mu yi wa Allah sujada cikin daraja da tsaninin

gimamawa. [29] Domin kuwa Allahnmu wuta ne mai konewa.

13

[1] Bari kaunar 'yan'uwa ta cigaba. [2] Kada ku manta da karrama baki,
domin ta wurin yin haka, wasu suka marabci mala'iku ba tare da saninsu
ba. [3] Ku tuna da wadanda ke cikin kurkuku, kamar dai kuna tare da su
cikin wannan hali. Kuma ku tuna da masu shan azaba kamar tare kuke
cikin wannan hali [4] Bari kowa ya girmama aure, bari kuma a tsarkake
gadon aure, gama Allah zai shar'anta fasikai da mazinata. [5] Bari halinku
ya kubuta daga kaunar kudi. Ku dangana da abubuwan da kuke dasu,
domin Allah da kansa yace, "Bazan barku ba, ba kuma zan yashe ku ba."
[6] Bari mu zama da dangana domin mu sami gabagadin cewa, "Ubangiji
ne mai taimakona, ba zan ji tsoro ba. To me mutum zai iya yi mani?"
[7] Ku fa lura da wadanda ke shugabanninku, wadanda suka horar da ku
cikin maganar Allah, kuma ku lura da sakamakon rayuwarsu, ku yi koyi
da bangaskiyarsu. [8] Yesu Almasihu daya ne a jiya, da yau, da har abada.
[9] Kada ku kauce zuwa ga bakin koyarwa daban daban, domin yana da
kyau zuciya ta ginu ta wurin alheri, amma ba da dokoki game da abinci
ba, wadanda basu taimaki wadanda suka kiyayesu ba. [10] Muna da bagadin
da wadanda ke hidima a cikin alfarwa basu da ikon su ci daga bisansa.
[11] Babban firist na shiga wuri mai tsarki da jinin dabbobin da aka yanka,
hadayar zunubai, amma namansu a kan kai bayan sansani a kone shi.
[12] Domin haka Yesu shima ya sha wahala a bayan kofar birnin, domin
ya tsarkake mutane ta wurin jininsa. [13] Domin haka bari mu tafi gare
shi a bayan sansani dauke da kunyarsa. [14] Domin bamu da wani birni
dawwamamme a nan. Maimako haka muna bidar birni dake zuwa. [15] Ta
wurin sa kuma, bari kullum mu mika hadayu na yabo ga Allah, yabon
kuwa shine kalmomin bakinmu da ke daukaka sunansa. [16] Kada kuma
mu manta da yin nagarta da kuma taimakon juna, domin Allah na farin
ciki sosai da irin wadannan hadayun. [17] Ku yi biyayya da sadaukarwa
ga shugabanninku, domin suna aikin tsaro a kanku saboda rayukanku,
kamar wadanda zasu bada lissafi. Kuyi biyayya gare su saboda su yi aikin
lura daku cikin farin ciki, ba da bakin ciki ba, don in su yi da bakin ciki
ba zai amfane ku ba. [18] Kuyi mana addu'a, domin mun tabbata muna
da lamiri mai tsabta, kuma muna burin muyi rayuwar dake daidai cikin
dukkan al'amura. [19] Kuma ina karfafa ku dukka kuyi haka, domin in sami
dawowa gareku da sauri. [20] To bari Allahn salama, wanda ya tada babban
makiyayin tumakin nan daga matattu, Ubangijinmu Yesu, ta wurin jinin
madawwamin alkawari, [21] ya kammala ku da dukan abu mai kyau domin
ku aikata nufinsa. Bari yayi aiki a cikinmu wanda zai gamshe shi sosai. Ta
wurin Yesu Almasihu, bari daukaka ta tabbata gare shi har abada. Amin.
[22] 'Yan'uwa, yanzu dai ina karfafa ku, da ku jurewa takaitacciyar maganar
karfafawar da na rubuto maku. [23] Ina so ku sani an saki dan'uwan mu
Timoti, tare da shi zan zo in gan ku idan ya iso da sauri. [24] Ku gaida
shugabanninku dukka da kuma dukkan masu bada gaskiya. 'Yan'uwa daga
can Italiya suna gaishe ku. [25] Bari alheri ya kasance tare daku dukka.

Yakubu

[1] Yakubu, bawan Allah, da kuma Ubangiji Yesu Almasihu, zuwa ga
kabilun nan goma sha biyu da suke warwatse: ina gaishe ku. [2] Ku dauke
su duka da farin ciki, 'yan'uwana, duk sa'adda kuke fuskantar jarabobi.
[3] Ku sani cewa gwajin banskiyar ku ta kan haifi jimiri. [4] Bari jimiri ya cika
aikin sa, domin ku kai ga cikakken girma kuma ku kammalu, domin kada
ku rasa komai. [5] Amma idan waninku yana bukatar hikima, sai ya roki
Allah, wanda yake bayarwa a yalwace, ba tare da gori ba ga duk wanda
ya roke shi, zai kuwa ba shi. [6] Amma fa sai ya roka da banskiya ba tare
da shakka ba, don mai shakka kamar rakumin ruwan teku yake, wanda
iska take korarwa tana tunkudawa. [7] Tilas ne wannan mutum kada ya yi
tunanin zai karbi wani abu a wurin Ubangiji. [8] Irin wannan mutumin mai
zuciya biyu ne, mara tsai da hankali a dukan hanyoyin sa. [9] Bari dan'uwa
matalauci ya yi takama da matsayin sa babba, [10] amma mutum mai arziki
kuma a kaskantaccen matsayin sa, gama zai shude kamar furen ciyawa
na jeji. [11] Domin rana na bullowa da zafi mai konarwa kuma ya busar da
ciyawa. Furen ya fadi, kuma kyaun sa ya lalace. Haka ma, mai arziki zai
bushe yana cikin tsakiyar tafiyarsa. [12] Albarka ta tabbata ga mutum mai
jurewa da gwaji. Domin in ya jure gwajin, zai sami rawanin rai, wanda
aka yi alkawarin sa ga wadanda ke kaunar Allah. [13] Kada wani ya ce idan
aka gwada shi, "Wannan gwaji daga wurin Allah ne," domin ba a gwada
Allah da mugunta, shi kan sa kuwa ba ya gwada kowa. [14] Amma kowanne
mutum yakan sami gwaji daga muguwar sha'awar sa, wadda take janye
shi kuma ta rinjaye shi. [15] Bayan da muguwar sha'awar ta dauki ciki, sai
ta haifi zunubi. Kuma bayan da zunubi ya yi girma, yakan haifi mutuwa.
[16] Kada fa ku yaudaru, 'yan'uwana kaunatattu. [17] Kowace kyakkyawar
baiwa, da kowace cikakkiyar baiwa daga sama take. Ta sauko ne daga
wurin Uban haskoki. Wanda babu sauyawa ko wata alamar sakewa kamar
yadda inuwa ke yi. [18] Allah ya zabi ya haife mu ta wurin maganar gaskiya,
domin mu zama kamar nunar fari na dukan halittar sa. [19] Kun san
wannan, 'yan'uwana kaunatattu: bari kowanne mutum ya yi hanzarin
kasa kunne, da jinkirin yin magana, da kuma jinkirin yin fushi. [20] Domin
fushin mutum ba ya aikata adalcin Allah. [21] Saboda haka, sai ku yar da
kowanne irin aikin kazanta da yalwar mugunta. A cikin tawali'u ku karbi
dassashiyar maganar, wadda ke iya ceton rayukan ku. [22] Ku zama masu
aikata maganar, kada ku zama masu jin ta kawai, kuna yaudarar kanku.
[23] Domin duk wanda ya ke mai jin maganar ne kawai, ba mai aikatawa
ba, kamar mutum yake mai duba fuskarsa a madubi. [24] Yakan dubi kansa
sai ya tafi, nan da nan kuwa sai ya manta da kamannin sa. [25] Amma duk
mai duba shari'ar da bin ka'idar nan ta 'yanci, ya kuma nace biyayya da
ita, ba zai zama kamar wanda zai ji ya manta ba, wannan mutum zai
zama da albarka a cikin abin da yake yi. [26] Idan wani yana zaton shi
mai addini ne, amma bai kame bakinsa ba, yana yaudarar zuciyarsa ne,
addinin mutumin nan na banza ne. [27] Addini sahihi kuma marar aibi a
gaban Allahnmu da Ubanmu, shine a kula da gwauraye da marayu a cikin
kuntatar su, kuma mutum ya kebe kansa ya zama marar aibi daga duniya.

2

[1] Ya ku 'yan'uwana, muddin kuna rike da bangaskiyar ku ga Ubangi-
jinmu Yesu Almasihu, Ubangijin daukaka, kada ku nuna bambanci ga
wadansu mutane. [2] Idan wani mutum ya halarci taron ku da zobban
zinariya da tufafi masu kyau, wani matalauci kuma ya shigo da tufafi
marasa tsabta. [3] Sa'adda kuka kula da mai tufafi masu kyau nan, har
kuka ce masa, “Idan ka yarda ka zauna a nan wuri mai kyau,'' mataulacin
nan kuwa kuka ce masa, “Kai ka tsaya daga can,” ko kuwa, “Zauna a nan
kasa a gaba na,” [4] Ashe ba kuna zartar da hukunci a tsakanin ku ba ke
nan? Ba kun zama alkalai na mungayen tunani kenan ba? [5] Ku saurara,
ya 'yan'uwana kaunatattu, ashe, Allah bai zabi matalautan duniyar nan
su zama mawadata cikin bangaskiya ba, su kuma zama magada a cikin
mulkin nan da ya yi wa masu kaunar sa alkawari ba? [6] Amma, kun
wulakanta matalauta! Ashe, ba masu arzikin ne suke matsa maku ba?
Ba su ne kuwa suke jan ku zuwa gaban shari'a ba? [7] Ba kuma sune ke
sabon sunan nan mai girma da ake kiran ku da shi ba? [8] Duk da haka, idan
kuka cika muhimmiyar shari'ar da nassi ya ce, “Ka kaunaci makwabcin ka
kamar kanka,” to, madalla. [9] Amma in kun nuna bambanci, kun yi zunubi
kenan, shari'a ta same ku da laifin keta umarni. [10] Duk wanda yake kiyaye
dukan shari'a, amma ya yi tuntube a hanya daya kadai, ya sabi shari'a
gaba daya ke nan. [11] Domin wanda ya ce, “Kada ka yi zina,” shi ne kuma
ya ce, “Kada ka yi kisan kai.” Idan ba ka yi zina ba amma ka yi kisan
kai, ai, ka zama mai taka shari'a kenan. [12] Saboda haka, ku yi magana ku
kuma yi aiki kamar wadanda za a hukunta ta wurin 'yantacciyar shari'a.
[13] Gama hukunci yana zuwa ba tare da jinkai ba ga wadanda ba su nuna
jinkai. Jinkai ya yi nasara a kan hukunci. [14] Ina amfanin haka, 'yan'uwana,
idan wani ya ce yana da bangaskiya, kuma ba shi da ayyuka? Wannan
bangaskiyar ba za ta cece shi ba, ko za ta iya? [15] Misali, idan wani dan'uwa
ko 'yar'uwa ba su da tufa mai kyau ko suna rashin abincin yini. [16] Misali,
idan waninku kuma ya ce masu, “Ku tafi cikin salama, ku kasance da dumi
ku koshi.” Idan baku ba su abubuwan da jiki ke bukata ba, ina amfanin
wannnan? [17] Haka ma, bangaskiya ita kadai, ba tare da aikin da ya nuna
ta ba, matacciya ce. [18] To, wani zai ce, “Ai, kai kana da bangaskiya, ni kuwa
ina da ayyuka.” Nuna mani bangaskiyar ka ba tare da ayyuka ba, ni kuma
in nuna maka bangaskiya ta ta wurin ayyuka na. [19] Ka gaskanta cewa
Allah daya ne; ka yi daidai. Amma ko aljannu ma sun gaskata, kuma suna
rawar jiki. [20] Kana so ka sani, kai marar azanci, cewa bangaskiya ba tare
da ayyuka ba banza ce? [21] Ba an baratar da Ibrahim mahaifinmu ta wurin
ayyuka ba, sa'adda ya mika Ishaku dansa a bisa bagadi? [22] Ka gani, ashe,
bangaskiyar sa ta yi aiki da ayyukan sa, kuma da cewa ta wurin ayyuka
bangaskiyar sa ta ginu sosai. [23] Nassi kuma ya cika da ya ce, “Ibrahim ya
gaskata Allah, aka kuma lisafta masa ita a matsayin adalci.” Aka kuma
kira shi abokin Allah. [24] Kun ga, ta wurin ayyuka ne mutum yake samu
baratarwa ba ta wurin bangaskiya kadai ba. [25] Ta wannan hanyar kuma,
ba Rahab karuwar nan ta samu baratarwa ta wurin ayyuka, da ta marabci
masu leken asirin nan ta fitar da su ta wata hanya dabam ba? [26] Kamar
yadda jiki idan ba tare da ruhu ba matacce ne, haka kuma, bangaskiya ba
tare da ayyuka ba matacciya ce.

3

[1] Ba mutane dayawa za su zama masu koyarwa ba, 'yan'uwana. Mun

san cewa za mu karbi hukunci mafi tsanani. 2 Domin mukan yi tuntube
ta hanyoyi dayawa. Duk wanda bai yi tuntube ta hanyar kalmomi ba, shi
mutum ne ginanne sosai, wanda ke iya kame dukan jikinsa. 3 Idan muka sa
linzami a bakunan dawakai, domin su yi mana biyayya, za mu iya sarrafa
jikunan su gaba daya. 4 Ku lura kuma da jiragen ruwa, ko da yake suna da
girma sosai kuma iska mai karfi tana kora su, da karamin karfe ne matukin
yake juya su inda ya so. 5 Haka kuma harshe dan karamin gaba ne a jiki,
sai fahariyan manyan abubuwa. Ku lura yadda dan karamin wuta yake
cinna wa babban jeji wuta. 6 Harshe ma wuta ne, a cikin dukan gabobin
mu, duniyar zunubai da aka sa cikin fannonin jikunan mu. Yana gurbata
dukan jiki, ya kuma sa al'amurar rayuwa su kama da wuta. Shi kuwa
gidan wuta ne yake zuga shi. 7 Domin kowace irin dabbar jeji, tsunsu, da
masu jan ciki, da hallittar teku, ana sarrafa su kuma dan Adam har ya
sarrafa su ma. 8 Amma game da harshe, babu wani a cikin 'yan Adam da
ya iya sarrafa shi. Mugunta ne mara hanuwa, cike da dafi mai kisa. 9 Da
wannan harshe muke yabon Ubangiji da kuma Uba, da shi kuma muke
la'antar mutane wandanda aka hallitta cikin kamanin Allah. 10 Bakin da
ake sa albarka, da shi kuma ake la'antarwa. 'Yan'uwana, ai, wannan bai
kamata ba. 11 Mabulbulan ruwa ba zai iya bubbugowa da ruwan dadi da
na zartsi tare ba, ko zai iya? 12 ''Yan'uwana, itacen baure ba zai iya yin
zaitun ba, zai iya? Ko kuwa gonar inabi ya yi baure? Haka kuma, ruwan
zartsi ba zai iya bayar da ruwan dadi ba. 13 Ina mai hikima da fahimta a
cikin ku? Bari wannan mutumin, ta kyakkyawan zaman sa ya nuna aikin
da halin tawali'u da hikima ke sawa. 14 Amma in kuna da matsanancin
kishi da kazamin buri a cikin zuciyar ku, kada ku yi fahariya da karya
game da gaskiya. 15 Wannan hikima ba irin wadda take saukowa daga
sama ba ce, a maimakon haka, ta duniya ce, mara ruhaniya, ta aljanu.
16 Domin duk inda kishi da kazamin buri suke, a nan ake samun hargitsi
da kowanne irin aikin mugunta. 17 Amma hikiman nan ta sama, da farko
dai tsattsarka ce, mai lumana ce, kamila ce, mai saukin kai, mai tsananin
jinkai, mai yawan alheri, mara gajiya, sahihiya kuma. 18 Kuma 'ya'yan
adalci wanda ake shukawa a cikin salama a tsakanin wadanda ke kulla
zumunci.

4

1 Me ke kawo gaba da rashin jituwa a tsakanin ku? Ba yana tasowa ne
daga muguwar sha'awa da ke yaki a cikin ku ba? 2 Kuna sha'awa, kuma ba
ku da shi. Kuna kisa da kyashi, kuma ba za ku iya samu ba. Kuna danbe
da fada. Har wa yau baku samu ba domin baku tambaya ba. 3 Kun roka
kuma ba a baku ba saboda kuna roko ta hanya mara kyau, kuna so ku yi
amfani da shi domin miyagun sha'awoyin ku. 4 Ku mazinata! Baku sani ba,
abokantaka da duniya, tawaye ne ga Allah? Don haka duk wanda ya shiga
abokantaka da duniya ya zama magabcin Allah. 5 Ko kuna zaton nassi ya
fadi haka a banza ne, “Ruhun nan da ke a cikinmu yana da kishi matuka?”
6 Amma Allah ya bayar da karin alheri, shi ya sa nassi ya ce, “Allah yana
gaba da mai girman kai, Amma yana ba da alheri ga mai tawaliu.” 7 Saboda
haka ku mika kan ku ga Allah. Ku yi tsayayya da shaidan, zai kuma guje
maku. 8 Ku matso kusa da Allah, shi kuma za ya matsa kusa da ku. Wanke
hannayen ku, ku masu zunubi, ku tsabtace zukatan ku, ku masu zuciya
biyu. 9 Ku yi bakin ciki, makoki, da kuka! Ku mayar da dariyar ku ta koma
bakin ciki, farin cikinku kuma zuwa ga bakin ciki. 10 Ku kaskantar da

kanku a gaban Ubangiji, shi kuma za ya daukaka ku. 11 Kada ku rika zargin
juna, 'yan'uwa. Wanda ya ke zargin dan'uwa ko shari'anta dan'uwansa,
yana zargin shari'a kuma yana hukunta shari'a. Idan ka hukunta shari'a,
ya nuna ba ka biyayya da shari'ar, amma mai hukunci. 12 Mai ba da shari'a
da yin hukunci daya ne. Shine mai iya ceto kuma ya hallakar. Kai wanene,
da ke hukunta makwafcin ka? 13 Saurara, ku da kuke cewa, “Yau ko gobe
za mu tafi wancan birnin mu yi shekara guda a wurin, muna kasuwanci,
mu kuma yi riba.” 14 Wa ya san abin da zai faru gobe, kuma yaya rayuwan
ka zai kasance? Kai kamar hazo ne mai bayyana bayan dan lokaci kadan
ya bace. 15 Maimakon haka, sai ka ce, “Idan Ubangiji ya nufa, za mu rayu
kuma mu yi wannan ko wancan.” 16 Amma yanzu kana fahariya da shirye
shiryen ka na takama. Irin wannan fahariya, mugunta ce. 17 Saboda haka
ga wanda ya san abin da ya kamata ya aikata amma bai yi ba, ya zama
zunubi a gare shi.

5

1 Ku zo yanzu, ku da kuke masu arziki, ku yi ta kuka da kururuwa domin
bakin ciki iri-iri da ke zuwa gare ku. 2 Arzikin ku ya rube, tufafinku kuma
duk cin asu ne. 3 Zinariya da azurfarku sun yi tsatsa. Tsatsar su kuwa
zai zama shaida a kanku. Zai cinye naman ku kamar wuta. Kun yi ajiyar
dukiyarku domin ranakun karshe. 4 Duba, hakin ma'aikata yana kuka -
hakin da kuka hana wa wadanda suka girbe maku gonaki. Kuma kukan
masu girbin ya tafi ya kai ga kunnuwan Ubangiji mai Runduna. 5 Kun
yi zama cikin annashuwa a duniya kuma kun tsunduma kanku. Kun sa
zukatan ku sun yi kiba domin ranar yanka. 6 Kun hukunta kuma kun
kashe adalin mutum. Bai kuwa yi tsayayya da ku ba. 7 Saboda haka ku
yi hakuri, 'yan'uwa, har sai zuwan Ubangiji. Duba, yadda manomi ya kan
jira kaka mai amfani daga gona. Da hakuri yake jiran ta har sai ta karbi
ruwa na fari da na karshe. 8 Ku, ma, ku yi hakuri. Ku karfafa zukatan
ku, domin zuwan Ubangiji ya yi kusa. 9 Kada ku yi gunaguni, 'Yan'uwana,
game da juna, don kada a hukunta ku. Duba, mai shari'a na tsaye a bakin
kofa. 10 Dauki misali, 'yan'uwa, daga shan wuya da hakurin annabawa,
wadanda suka yi magana a cikin sunan Ubangiji. 11 Duba, mukan kira
wadanda suka jimre masu albarka. Kun dai ji irin jimiri da Ayuba ya yi,
kun kuma san nufin Ubangiji, yadda yake mai yawan tausayi da jinkai.
12 Fiye da komai duka, 'yan'uwana, kada ku yi rantsuwa, ko da sama, ko
da kasa, ko da kowace irin rantsuwa ma. A maimakon haka bari “I” ya
zama “I”, in kuwa kun ce “A'a”, ya zama “A'a”, don kada ku fada a cikin
hukunci. 13 Akwai wanda ke fama a tsakanin ku? Sai ya yi addu'a, akwai
wanda yake murna? Sai ya raira wakar yabo. 14 Akwai mara lafiya a
tsakanin ku? Sai ya kira dattawan ikilisiya, sai su yi masa addu'a. Suna
shafa masa mai a cikin sunan Ubangiji. 15 Addu'ar bangaskiya zai warkar
da mara lafiyan, Ubangiji zai tashe shi. Idan ma ya yi zunubi, Allah zai
gafarta masa. 16 Soboda haka, ku furta zunuban ku ga juna, kuna yi wa
juna addu'a, don a warkar da ku. Addu'ar mai adalci tana da karfin aiki
kwarai da gaske. 17 Iliya dan Adam ne kamar mu. Amma da ya nace da
addu'a kada a yi ruwa, ba kuma yi ruwa a kasar ba har shekara uku da
wata shida. 18 Sai Iliya ya sake yin addu'a. Sammai suka ba da ruwa, kasa
kuma ta ba da amfanin ta. 19 Ya ku 'yan'uwana, idan wanin ku ya baude
wa gaskiya, wani kuma ya dawo da shi, 20 wannan mutum ya sani cewa,

duk wanda ya dawo da mai zunubi a hanya daga baudewar sa, zai cece shi daga mutuwa, kuma zai rufe dunbin zunubai.

Bitrus Ta Fari

[1] Bitrus, manzon Yesu Almasihu, zuwa ga zababbu wadanda suke baki,
a warwatse cikin Buntus, Galatiya, kappadokiya, Asiya, da Bitiniya. [2] Bisa
ga rigasanin Allah Uba, Ta wurin tsarkakewar Ruhu, zuwa biyayya da
yayyafar jinin Yesu Almasihu. Alheri da salama su yawaita a gareku.
[3] Albarka ga Allah Uban Ubangijinmu Yesu Almasihu. Ta wurin jinkansa
mai girma, ya maya haihuwarmu zuwa bege mai rai ta wurin tashin Yesu
Almasihu daga matattu. [4] Zuwa gado marar lalacewa, marar baci, ba kuma
zai kode ba. Wanda aka kebe a sama dominku. [5] Ku da ikon Allah ya
kiyaye ta wurin bangaskiya domin ceto wanda za'a bayyana a karshen
zamanai. [6] Cikin wannan kuna murna da yawa, duk da ya ke ya zama
wajibi gare ku yanzu ku yi bakin ciki, a cikin jarabobi iri iri. [7] Wannan
kuwa da nufin a iske aunawar bangaskiyarku ne, bangaskiyar da tafi
zinariya daraja, wadda takan lalace ko da an gwada ta da wuta. Wannan
ya faru domin bangaskiyan nan taku ta jawo maku yabo da girma da
daukaka a bayyanuwar Yesu Almasihu. [8] Wanda kuke kauna, ko da yake
baku ganshi ba. Ko da yake baku ganinsa yanzu, duk da haka kun bada
gaskiya gare shi murnar da ku ke yi kwarai da farin ciki wanda tafi gaban
a fadi cike da daukaka. [9] Kuna karbar sakamakon bangaskiyarku, ceton
rayukanku. [10] Annabawan da su ka yi annabcin ceton da ya zama naku su
ka yi bidassa suka bincike kuma da himma. [11] Sun nemi su san ko wanene
da kuma kowanne lokaci ne Ruhun Almasihu da ke cikinsu yake bayyana
ma su. Wannan ya faru ne sa'adda yake gaya ma su tun da wuri game
da shan wahalar Almasihu da kuma daukakar da zata biyo baya. [12] An
kuwa bayyana wa annabawan cewa ba kansu suke hidimtawa ba, amma
ku suke yi wa hidima. Wannan shine abin da suke yi game da abin da aka
rigaya aka gaya maku, ta wurin wadanda da Ruhu mai Tsarki ya bishe su.
Wanda aka aiko daga sama. Wadannan sune abubuwan da mala'iku ma
suka yi marmarin a bayyana masu. [13] Domin wannan fa ku natsu. Ku yi
dammara a hankalinku. Ku kafa begenku sarai akan alherin da za'a kawo
maku a lokacin bayyanuwar Yesu Almasihu. [14] Kamar 'ya'ya masu biyyaya,
kada ku biyewa sha'awoyinku na da a zamanin jahilcinku. [15] Amma
yadda shi wanda ya kira ku mai tsarki ne, kuma ku zama da tsarki cikin
dukkan al'amuranku. [16] Domin a rubuce yake, “Ku zama da tsarki, gama
ni mai tsarki ne.” [17] Idan ku na kira bisa gare shi “Uba” shi wanda yake
hukuntawa ba da tara ba, amma gwar-gwadon aikin kowane mutum, sai
kuyi zaman bakuncinku da tsoro da bangirma. [18] Kun san cewa ba da
azurfa ko zinariya mai lalacewa aka fanshe ku ba, daga halinn wauta da
kuka gada daga wurin iyayenku. [19] Maimakon haka an fanshe ku da jinin
Almasihu mai daraja, marar aibu kamar na dan rago. [20] An zabi Almasihu
tun kafin kafawar duniya, amma a karshen zamanu ya bayyanu a gare
ku. [21] Ku da kuka bada gaskiya ga Allah ta wurinsa, wanda ya tashe shi
daga matattu ya kuma bashi daukaka domin bangaskiyarku da begenku su
kasance cikin Allah. [22] Da shike kun tsarkake rayukanku cikin biyayyar ku
ga gaskiya zuwa ga sahihiyar kauna ta 'yan'uwa, sai ku kaunaci junanku
da zuciya mai gaskiya. [23] da shike an sake hai'huwarku ba daga iri mai
lalacewa ba amma daga iri marar rubewa, ta wurin maganar Allah wadda

take rayuwa ta kuma dawwama. [24] Gama “dukkan jiki kamar ciyawa
yake, dukkan darajarsa kuwa kamar furen ciyawa take. Ciyawa takan
yi yaushi, furenta ya kan yankwane ya fadi, [25] amma maganar Ubangiji
tabbatacciya ce har abada. “Wannan ita ce maganar bishara wadda akayi
maku wa'azinta.”

2

[1] Saboda haka sai ku tube dukkan keta, rikici, da riya, kishi, da dukkan
mugun zance. [2] Kammar jarirai, sababbin haihuwa, ku yi marmarin
madara mai ruhaniya wadda take sahihiya, domin ta wurinta kuyi girma
zuwa ceto, [3] idan kun dandana Ubangiji mai-alheri ne. [4] Kuzo gareshi
rayayyen dutse wanda mutane suka ki, amma zababbe ne mai-daraja
wurin Allah. [5] Ku kuma kamar rayayyun duwatsu ana gina ku gida mai
ruhaniya, domin ku zama tsarka-kan fristoci, domin ku mika hadayu
masu ruhaniya abin karba ga Allah ta wurin Yesu Almasihu. [6] Gama
nassi ya ce, “Ga shi na sanya dutse na kan kusurwa, zababe, mai daraja
a cikin Sihiyona. Duk wanda ya bada gaskiya gareshi ba zaya kunyata
ba.” [7] Daraja a gareku take ku da kun bada gaskiya. Amma, ga wadanda
suka ki bada gaskiya, “Dutsen da magina suka ki shine aka mai she
shi kan kusurwa”. [8] kuma, “Dutsen sa tuntube da fa na sa tuntube.
“Sun yi tuntube, da shike sun ki biyayya da maganar, an kuwa kaddara
su ga wannan. [9] Amma ku zababben jinsi ne, kungiyar fristoci ba-
sarauci, al'umma mai-tsarki, jama'ar mallakar Allah, domin ku sanar da
mafifitan al'amuran wanda ya kiraye ku daga chikin duhu zuwa cikin
haskensa mai'ban al'ajibi. [10] Ku da ba jama'a ba ne a da, amma yanzu
jama'ar Allah ne. Da baku sami jinkai ba, amma yanzu kun sami jinkai.
[11] Kaunatattu, ina rokon ku misalin baki da masu-tafiya kuma, ku guje wa
sha'awoyin jiki wadanda ke yaki da rai. [12] Ku kasance da kyakkyawan
hali a cikin al'ummai, domin, sa'adda suke kushen ku kamar masu aikata
mugunta, sai su lura da nagargarun ayyukanku su kuma daukaka Allah
a ranar zuwansa. [13] Kuyi biyayya ga kowacce hukuma ta mutane sabili
da Ubangiji, ko ga sarki domin shi ne shugaba. [14] Ko kuwa ga masu
mulki aikakkunsa ne domin su hori masu aikata mugunta da yabawa masu
aikata nagarta. [15] Gama wannan nufin Allah ne, ta wurin aikin kirki ku,
kwabi jahilcin mutane marassa hikima. [16] Kamar 'yan'tattu kada ku mori
'yan'cinku kamar mayafin mugunta, amma ku zama kamar bayin Allah.
[17] Ku girmama dukkan mutane. Ku kaunaci 'yan'uwa, kuji tsoron Allah.
Ku girmama sarki. [18] Ku barori, kuyi biyayya ga iyayen gidanku da dukkan
bangirma, ba ga nagargaru da masu saukin kai ba, amma har ga miskilai.
[19] Gama abin yaba wa ne idan sabili da lamiri zuwa ga Allah in wani ya
jimre da shan zalunci. [20] Gama wacce riba ke nan idan kun yi zunubi ana
horonku kuna jimrewa da hukuncin? amma idan kunyi aikin kirki kuka
sha wuya a kansa kuka yi hakuri, wannan abin karba ne wurin Allah.
[21] Gama akan haka aka kiraye ku, gama Almasihu ma yasha azaba saboda
ku, ya bar maku gurbi kubi sawunsa. [22] Bai taba yin zunubi ba, ba'a taba
jin yaudara a bakinsa ba. [23] Da'a ka zage shi bai mai da zagi ba. Da ya sha
azaba, bai yi kashedi ba, amma ya mika kansa ga wanda yake yin shari'ar
adalci. [24] Shi da kansa ya dauki zunubanmu a cikin jiki nasa ya kai su bisa
itace, domin kada a iske mu cikin zunubi, amma muyi rayuwa ga adalci.
Ta wurin raunukansa ne kuka warke. [25] Dukkanku da kun bata kuna yawo

kamar batattun tumaki, amma yanzu kun dawo wurin makiyayi da mai
tsaron rayukanku.

3

1 Haka ku kuma da kuke matan aure, kuyi biyayya da na ku mazajen,
domin in har wadansunsu basa biyayya da maganar Allah, halin matansu
ya shawo kansu ba tare da magana ba, 2 Domin sun ga tsattsakan halinku
da ladabinku. 3 Haka ma adonku kar ya zama na kwalliyar waje kitson
kai, kayan zinariya ko tufafi masu kawa. 4 Amma bari adon ya zama na
mutum na cikin zuciya, kuma adon ya zama kyan nan marar dushewa, na
kamun kai da natsatsen ruhu, wanda yake da daraja a gaban Allah. 5 Haka
tsarkakan mata su ka yi ado kamar haka. Suka dogara ga Allah suka yi
biyayya ga mazajensu. 6 Ta haka Saratu ta yi biyayya ga Ibrahim ta kira
shi “ubangiji”. Yanzu ku 'ya'yantane in dai kun yi aiki nagari, idan kuma
ba ku ji tsoron wahala ba. 7 Kamar yadda na fada wa matan aure haka
ma mazaje, ku zauna da mata da sanin su raunana ne abokan tarayya ne
na karbar baiwar rayuwa. Ku dinga yin haka domin a rika jin addu'oinku.
8 Daga karshe, dukanku ku hada hankulanku, ku zama masu juyayi, masu
kauna kamar 'yan'uwa, masu taushin zuciya, masu tawali'u. 9 Kada ku
rama mugunta da mugunta ko zagi da zagi. A maimakon haka ku cigaba
da sa albarka, gama sabili da haka ne musamman aka kiraye ku, domin
ku gaji albarka. 10 “Wanda duk yake so ya more a rayuwarsa ya kuma
ga kwanaki masu alheri, to fa, ya kame harshen sa daga mugunta da
lebensa daga maganganun yaudara. 11 Ya rabu da mugunta ya aikata
abin da ke nagari. Bari ya nemi zaman salama ya kuma dimanceta.
12 Idanun Ubangiji suna duban adalai, kunnuwansa kuma suna sauraron
roke rokensu. Amma fuskar Ubangiji tana gaba da masu aikata mugunta.”
13 Wanene ya isa ya cuce ku idan kun himmatu ga yin abin da ke nagari?
14 Amma idan kuna shan wuya saboda adalci, ku masu albarka ne. Kada
ku ji tsoron abin da su ke tsoro. Kada ku damu. 15 Maimakon haka, ku
kebe Ubangiji a cikin zukatanku cewa shi mai tsarki ne. Kullum ku zauna
da shiri domin ku amsa wa mai tambayar ku dalilin sa begenku ga Allah.
Amma fa kuyi haka tare da tawali'u da bangirma. 16 Ku zama da tsatsakan
lamiri domin mutanen da ke zargin rayuwarku mai kyau cikin Almasihu,
su ji kunya domin suna maganar gaba da ku kamar ku mugaye ne. 17 Ya
fi kyau, a sha wuya akan aiki nagari, idan nufin Allah ne, da a sha wuya
sabili da mugun aiki. 18 Almasihu ya sha wahala sau daya tak sabili da
zunubai. Shi da ya ke mai adalci ya sha wahala domin mu marasa adalci,
domin ya kawo mu ga Allah. Aka kashe shi cikin jiki, amma aka rayar
da shi cikin Ruhu. 19 A Ruhu ne, ya je ya yi wa'azi ga ruhohin da ke a
yanzu cikin kurkuku. 20 Sun yi rashin biyayya ne sa'adda hakurin Allah
yake jiransu a lokacin Nuhu a zamanin sassaka jirgin ruwa, sai Allah ya
tsirar da mutane kalilan wato rayuka takwas daga cikin ruwa. 21 Wannan
kwatancin baftismar da take cetonmu yanzu ne, ba kamar ta wanke Dauda
daga jiki ba, sai dai ta rokon Allah da lamiri mai kyau ta wurin tashin Yesu
Almasihu daga matattu. 22 Ya hau sama. Yana dama ga Allah. Mala'iku,
da mulkoki da masu iko dole su yi masa biyayya.

4

1 Saboda haka, tunda yake Almasihu ya sha wuya a jiki, muma mu
sha damara da wannan ra'ayi. Duk wanda ya sha wuya a jiki ya

daina aikata zunubi. 2 Wannan mutum kuma baya kara zaman biye
wa muguwar sha'awar mutumtaka, amma sai dai nufin Allah dukkan
sauran kwanakinsa a duniya. 3 Gama lokaci ya wuce da zamu yi abin
da al'ummai suke son yi, wato fajirci, mugayen sha'awace-sha'awace, da
buguwa da shashanci da shaye-shaye da bautar gumaku da abubuwan
kyama. 4 Suna tunanin bakon abu ku ke yi da ba kwa hada kai tare da su
yanzu a yin wadannan abubuwa, sai suna zarginku. 5 Za su bada lissafi
ga wanda yake a shirye ya shari'anta masu rai da matattu. 6 Shi yasa
aka yi wa matattu wa'azin bishara, cewa ko da shike anyi masu shari'a
cikin jikunan mutane, su rayu bisa ga Allah a ruhu. 7 Karshen dukkan
abubuwa yana gabatowa. Saboda haka, ku zama natsatsu, ku natsu cikin
tunaninku domin yin addu'oi. 8 Gaba da kome, ku himmatu wajen kaunar
juna, domin kauna bata neman tona zunuban wadansu. 9 Ku yi wa juna
bakunta da abubuwa nagari ba tare da gunaguni ba. 10 Yadda kowanne
dayanku ya sami baiwa, kuyi amfani da su domin ku kyautata wa juna,
kamar masu rikon amanar bayebaye na Allah, wanda ya ba mu hannu
sake. 11 Idan wani yana yin wa'azi, ya zamana fadar Allah ya ke fadi,
idan wani yana hidima, ya yi da karfin da Allah ya ba shi, domin cikin
dukkan abubuwa a daukaka Allah ta wurin Yesu Almasihu. Daukaka da
iko nasa ne har abada abadin. Amin. 12 Ya kaunatattu, kada ku zaci cewa
matsananciyar wahalar da ta zo ta gwada ku bakon abu ne, ko kuma wani
bakon abu ne yake faruwa a gareku. 13 Amma muddin kuna tarayya da
Almasihu cikin wahalarsa, ku yi murna, domin kuyi farin ciki da murna
sa'adda za a bayyana daukakarsa. 14 Idan ana zargin ku sabili da sunan
Almasihu, ku masu albarka ne, domin Ruhun daukaka da Ruhun Allah
ya tabbata a kanku. 15 Amma kada kowannen ku ya sha wahala sabo da
horon shi mai kisan kai ne, ko barawo, ko mamugunci, ko mai shisshigi.
16 Amma in wani yana shan wahala sabili da shi na Almasihu ne, kada ya
ji kunya, amma ya daukaka Allah a wannan sunan. 17 Domin lokaci ya
yi da shari'a za ta fara daga gidan iyalin Allah. Idan kuwa za a fara da
mu, menene karshen wadanda suka ki biyayya da bisharar Allah? 18 Idan
mutum, "mai adalci ya tsira da kyar, to, me zai faru da marar bin Allah da
mai zunubi kuma?" 19 Sabo da haka bari wadanda suke shan wuya bisa ga
nufin Allah, su mika rayukansu ga amintaccen Mahalicci suna kuma yin
ayyuka nagari.

5

1 Ina yiwa dattawan da ke cikinku gargadi, ni da nike dan'uwanku
dattijo, mashaidin shan wuyar Almasihu, ni kuma mai samun rabo ne daga
cikin daukakar daza a bayyana. 2 Saboda haka na gargade ku dattawa,
kuyi kiwon garken Allah dake tare da ku. Ku kula da su, ba a kan dole
ba, amma domin kuna son yin haka, bisa ga yin Allah. Ku kula da su,
ba don cin ribar banza ba amma sabo da yardar rai. 3 Kada ku zama
kamar masu iko akan mutanen dake hannunku, amma ku zama abin koyi
ga garken. 4 Sa'adda za a bayyana Sarkin Makiyaya zaku karbi rawanin
da darajarsa bata dushewa. 5 Hakannan, ku kuma samari kuyi biyayya ga
dattawa. Dukanku kuyi damara da tawali'u, kuna bauta wa juna, domin
Allah ya na tsayayya da mai girman kai, amma yana yiwa masu tawali'u
alheri. 6 Saboda haka ku kaskantar da kanku karkashin hannuwan Allah
mai iko duka domin ya daukaka ku a madaidecin lokaci. 7 Ku jibga masa
duk taraddadin zuciyarku, domin yana kula da ku. 8 Ku natsu, ku zauna

a fadake. Magabcinku, ibilis, kamar zaki mai ruri yana zazzagawa, yana
neman wanda zai cinye. 9 Ku yi tsayayyiyar gaba da shi. Ku yi karfi cikin
bangaskiyarku. Ku sani fa abokan tarayyarku da suke cikin duniya suna
jimrewa da shan wuyan nan irin taku. 10 Bayan shan wuyarku na dan
lokaci kadan, Allah mai alheri mara iyaka, wanda ya kiraye ku zuwa ga
madawwamiyar daukakarsa cikin Almasihu, zai kammalaku, ya kafa ku,
ya kuma karfafa ku. 11 Mulki ya tabbata a gare shi har abada abadin.
Amin. 12 Na amince da Sila amintaccen dan'uwa ne, kuma na rubuto
maku a takaice ta hannunsa. Ina yi maku gargadi ina kuma shaida maku
cewa abin da na rubuto alherin Allah ne na hakika. Ku kafu a cikinsa.
13 Ita matar da ta ke a Babila zababbiya tare da ku, ta na gaisheku, da
Markus, dana, yana gaisheku. 14 Ku gai da juna da sumbar kauna. Salama
ta tabbata a gare ku dukanku da ke cikin Almasihu.

Wasikar Bitrus Ta Biyu

1 Siman Bitrus, bawa da manzon Almasihu Yesu, zuwa ga wadanda suka
karbi bangaskiya mai daraja kamar yadda muka karba, bangaskiya cikin
adalcin Allahnmu da Yesu Almasihu. 2 Bari alheri ya kasance tare da
ku; bari salama ta karu ta wurin sanin Allah da na Yesu Ubangijinmu.
3 Dukkan abubuwan ikon Allah na rayuwa da Allahntaka an bamu su ta
wurin sanin Allah, wanda ya kira mu ta wurin daukakarsa da nagarta.
4 Ta wurin wanan, ya bamu babban alkawari mai daraja. Yayi wanan
ne saboda ku zama masu rabo cikin Allahntaka, yayin da ku ka kubuta
daga lalacewa da ke cikin duniya saboda mugayen sha'awace sha, awace.
5 Saboda wanan dalilin kuyi iyakacin kokarinku ku kara nagarta ta wurin
bangaskiyarku, kuma ta wurin adalci, sani. 6 Ta wurin sani ku kara da
kamun kai, kuma ta wurin kamun kanku, ku kara da jimrewa, ta wurin
jimrewarku, ku kara da bin Allah. 7 Ta wurin bin Allah, ku kara da kauna
irin ta 'yan'uwa, ta wurin kauna irin ta 'yan'uwa, ku kara kauna. 8 Idan
wadannan abubuwan suna cikinku, kuma suka yi girma a cikinku, baza a
sami bakarare ko rashin 'ya'ya cikin sanin Ubangijinmu Yesu Almasihu ba.
9 Amma duk wanda ya rasa wadannan abubuwan yana kallon abin da ke
kusa ne kawai; ya makance. Ya manta da cewa an wake shi daga tsofaffin
zunubansa. 10 Saboda haka, 'yan'uwa, kuyi iyakacin kokari ku tabbatar da
kiranku da zabenku. Idan kun yi wadannan abubuwan, baza ku yi tuntube
ba. 11 Ta haka zaku sami shiga cikin mulki na har'abada na Ubangijinmu
da Maicetonmu Yesu Almasihu. 12 Saboda haka a shirye nake kulayomi in
tunashe ku game da wadannan abubuwan, ko da yake kun san su, kuma
kun yi karfi cikin gaskiya yanzu. 13 Ina tunani daidai ne in zuga ku da
tuni game da wadannan abubuwan, tun ina cikin wannan jiki. 14 Domin
na sani jim kadan zan bar wannan jiki, kamar yadda Yesu Almasihu ya
nuna mani. 15 Zan yi iyakancin kokarina kulayomi domin ku rika tunawa
da abubuwan, bayan kaurata. 16 Domin bamu bi labaru da aka kago na
nuna wayo cikinsu ba, da muka fada maku game da iko da bayyanuwar
Ubangijinmu Yesu Almasihu, amma mu shaidu ne na ikonsa. 17 Gama ya
karbi daukaka da daraja daga wurin Allah Uba lokacin da murya ta zo daga
ikon mai daukaka cewa, “Wannan shine dana, kaunataccena, wanda nake
jin dadinsa kwarai.” 18 Mun ji muryar nan da ta zo daga sama, lokacin da
mu ke tare da shi a dutse mai tsarki. 19 Muna da wannan kalmar annabci
wanda akwai tabbaci sosai, kun yi daidai idan kun mayar da hankali a
kansu. Yana nan kamar fitillar da take walkiya a wuri mai duhu kafin
asubahi ya zo, kuma tauraron asubahi ya tashi cikin zukatanku. 20 Ku
san da wannan tun da farko, cewa babu annabci da ke bisa ga fasarar
mutum. 21 Domin babu annabcin da ya taba zuwa ta wurin nufin mutum.
Maimakon haka, Ruhu Mai Tsarki ne ke iza su, su fadi maganar Allah.

2

1 Annabawan karya sun zo ga mutane, hakannan kuma malaman karya
suma sun zo. A asirce za su zo maku da karkatacciyar koyarwa mai
hallakarwa, su kuma yi musun sanin Ubangiji da ya fanshe su. Su na
jawowa kansu hallaka da sauri. 2 Da yawa za su bi gurbinsu, kuma ta

wurinsu za a sabawa sahihiyar gaskiya. [3] Ta wurin hadama za su ribace
ku ta wurin maganganunsu na yaudara. Hallakarsu ba za ta yi jinkiri
ba; hukuncinsu na nan tafe. [4] Allah bai kebe mala'ikkun da suka yi
zunubi ba. Maimakon haka ya tura su a cikin bakin duhun jahannama
daure da sarkoki, har ya zuwa ranar shari'a. [5] Hakan nan kuma bai kebe
duniya ta zamanin da ba. Maimakon haka, ya kebe Nuhu, wanda yake
wa'azin adalci, tare da mutane bakwai, lokacin da ya kawo ambaliyar
ruwan Tsufana a fuskar duniyar marasa bin Allah. [6] Sa'annan Allah ya
kone biranen Sadoma da Gomrata da wuta ya maishe su toka, wannan
ya zama misalin abin da zai faru da marasa ibada. [7] Amma ga adalinnan
Lutu, wanda ya zaku a ransa ta wurin miyagun halayen mutanen, Ubangiji
kuwa ya cece shi. [8] Ga wannan mutum mai adalci, wanda yayi zama a
cikinsu kowace rana ransa na baci, domin abin da yake gani yake kuma ji.
[9] Saboda haka Allah ya san yadda zai ceci masu adalci daga gwaji, da yadda
kuma zai kama masu rashin adalci da hukunci a ranar shari'a. [10] Wannan
kuwa musamman gaskiya ce ga wadanda suka ci gaba da ayyuka na jiki
suka kuma raina masu mulki. Suna da taurin kai da kuma yin ganin dama.
Ba sa tsoron sabo ga wadanda aka daukaka. [11] Ko da shike mala'iku suna
da karfi da iko fiye da su, amma basu kawo karar batanci a kansu a gaban
Ubangiji ba. [12] Amma wadannan dabbobi marassa tunani an yi su ne
musamman domin a kama a yanka. Suna sabawa abin da ba su sani ba.
Zasu halaka. [13] Za su sami sakamakon mugun aikinsu. Suna tunanin yin
nishadi da rana abin annashuwa ne. Su kan su tababbu ne. Suna jin dadin
ayyukansu na yaudara yayin da suke liyafa tare da ku. [14] Suna da idanun
sha'awace sha'awacen mata mazinata; ba sa koshi da aikata zunubi. Suna
rinjayar wandanda ba su da tsayayyan hankali zuwa ga munanan ayyuka,
kuma sun kafa zukatansu ga hadama, su 'ya'yan la'ana ne! [15] Sun bar
bin hanyar gaskiya. Sun bijire kuma sun bi hanyar Bal'amu dan Be'or
wanda yake kaunar ribar rashin adalci. [16] Amma ya karbi tsautawa domin
zunubinsa. Jaki ma da baya magana ya tsauta wa haukan annabin da
muryar dan adam. [17] Wadannan mutane suna kamar mabulbullai da babu
ruwa. suna nan kamar gizagizai da iska ke korawa. Duhu mai tsanani
yana jiransu. [18] Su masu babatu ne da girman kai. suna yadaurar mutane
ta wurin sha'awowin jiki. Suna yaudarar mutane da suke kokarin su tsere
daga wadanda suke rayuwa cikin kuskure. [19] Suna masu alkawarin yanci,
amma su da kan su bayi ne ga zunubi. Domin mutum bawa ne ga duk
abinda ya rinjaye shi. [20] Duk wanda ya kubuta daga shashanci na duniya
ta wurin sanin Ubangiji da mai Ceto Yesu Almasihu, sa'annan ya koma
cikin shashaci, yanayinsu na karshe ya zama da muni fiye da na farkon.
[21] Da ma zai fi masu kada su san hanyar adalci da su san ta amma sa'annan
su juya daga ka'ida mai tsarki wanda aka damka masu. [22] Wannan karin
magana ya zama gaskiya a kan su: “Kare ya dawo yana lashe amansa.
Aladen da akayi masa wanka ya koma cikin tabo.”

3

[1] Yanzu, ina rubata maku, kaunatattu, wannan wasika ta biyu domin
in tunashe ku, in kuma zuga tunaninku na gaskiya, [2] don ku tuna da
kalmomin da annabawa tsarkaka suka fada a da, kuma da umurnin
Ubangijinmu da mai ceto da aka bayar ta wurin manzaninku. [3] Ku san
wannan da farko, cewa masu ba'a za su zo a kwanakin karshe. Za su
yi ba'a kuma su ci gaba bisa ga sha'awowinsu. [4] Za su ce, “Ina alkawarin

dawowarsa? Tun lokacin da kakaninmu suka mutu, dukkan abubuwa sun
kasance yadda suke, tun farkon halitta.” 5 Da gangan suka manta cewa
sama da kasa sun kasance daga ruwa, kuma ta wurin ruwa, da dadewa ta
wurin umarnin Allah, 6 kuma cewa ta wurin wadannan abubuwa duniyar
wancan zamani ta halaka, da ambaliyar ruwan tsufana. 7 Amma sama
da kasa na yanzu, an tanada su domin wuta ta wurin wannan umarnin.
An tanada su domin ranar shari'a da halakar marassa ibada. 8 Kada
ku manta da wanan, kaunatattu, cewa rana daya a gun Allah kamar
shekaru dubu ne, kuma shekaru dubu kamar rana daya suke. 9 Ubangiji
baya jinkiri game da alkawaransa kamar yadda wadansu ke ganin jinkiri.
Maimakon haka, yana hakuri da ku. Ba ya so ko dayanku ya hallaka,
amma kowanenku ya kai ga tuba. 10 Duk da haka, ranar Ubangiji za ta
zo kamar barawo. Sammai za su shude da kara mai karfi. Wuta zata
kone komai da komai, kuma duniya da dukkan ayyukan da ke cikinta
zasu bayyanu. 11 Da shike dukkan wadanan abubuwa za a hallaka su
haka, wadanne irin mutane yakamata ku zama? Ya kamata kuyi rayuwar
tsarki da ta ibada. 12 Ku zauna cikin bege da kuma hanzarta zuwan ranar
Allah. A ranan nan, za a hallaka sammai da wuta, kuma dukkan komai
da komai zai narke cikin zafi mai tsanani. 13 Amma bisa ga alkawarinsa,
muna jiran sabuwar sama da sabuwar duniya, inda adalci zai kasance.
14 Saboda haka, kaunatattu, tun da kuna da begen wadannan abubuwa, ku
yi iyakacin kokarinku a same ku marassa tabo da marasa aibu a gabansa,
cikin salama. 15 Kuma, ku dauki hakurin Ubangiji domin ceto ne, kamar
yadda kaunataccen danuwanmu Bulus ya rubuta maku bisa ga hikima da
aka ba shi. 16 Bulus yayi magana akan wadanan abubuwa cikin dukkan
wasikunsa, a ciki akwai abubuwa da suke da wuyar ganewa. Jahilai da
mutane marassa natsuwa sukan juya ma'anarsu, kamar yadda suke yi wa
sauran nassoshi, don hallakar kansu. 17 Saboda haka, kaunatattu, tun da
kun san wadannan abubuwa, ku kula da kanku kada a badda ku ta wurin
rudun mutanen da ba su bin doka, har ku rasa amincinku. 18 Amma ku
yi girma a cikin alheri da sanin Ubangijinmu da mai ceto Yesu Almasihu.
Bari daukaka ta tabbata a gare shi yanzu da har abada. Amin.

Wasikar Yahaya Ta Fari

1 Abin nan da yake tun daga farko, wanda muka ji, wanda muka gani da
idanunmu, wanda muka gani hannuwanmu suka kama, a wajen maganar
rai. 2 Ran kuwa aka baiyyana shi, muka gani, muka bada shaida, muka
gaya maku labarin rai na har abada, wanda da yake a wurin Uba, aka
kuma sanar da mu. 3 Wannan da muka gani muka ji muka baku labari,
domin kuyi zumunci da mu, zumuncinmu kuwa tare da Uba yake da Dansa
Yesu Almasihu. 4 Haka nan, muna rubuta maku wadannan abubuwa
domin farin cikinmu ya cika. 5 Wannan shi ne sakon da muka ji daga
wurinsa mu kuwa muka sanar da ku: Allah haske ne a wurinsa kuwa babu
duhu ko kadan. 6 Idan mun ce muna zumunci da shi kuma muna tafiya
cikin duhu, muna yin karya kuma bama aikata gaskiya. 7 Amma idan
muna tafiya cikin haske kamar yadda yake cikin haske, muna zumunci da
juna, jinin Yesu Dansa ya wankemu daga dukka zunubi. 8 Idan mun ce
bamu da zunubi, muna rudin kanmu kenan, ba kuma gaskiya a cikinmu.
9 Amma idan mun fadi zunubanmu, shi mai aminci ne, mai adalci da zai
gafarta mana zunubanmu, ya kuma wankemu daga dukkan rashin adalci.
10 Idan mun ce bamu yi zunubi ba, mun mai da shi makaryaci kenan,
maganarsa kuma bata cikinmu.

2

1 'Ya'yana, na rubuta ma ku wadannan abubuwa domin kada kuyi
zunubi. Amma idan wani yayi zunubi muna da matsakanci a wurin Uba,
Yesu Almasihu, mai adalci. 2 Shine fansar zunubanmu, ba ma namu kadai
ba amma na duniya dukka. 3 Ta haka muka san cewa mun san shi, idan
mun kiyaye dokokinsa. 4 Duk wanda yace, “Na san Allah” amma bai kiyaye
dokokinsa ba, makaryaci ne gaskiya kuwa ba ta cikinsa. 5 Amma duk
wanda ya kiyaye maganarsa, hakika kaunar Allah ta kammala a cikin
wannan mutum. Ta wurin haka muka sani muna cikinsa. 6 Duk wanda
yace yana cikin Allah dole ne shi da kansa yayi tafiya kamar yadda Yesu
Almasihu yayi. 7 Kaunatattu, ba sabuwar doka nike rubuta maku ba,
amma tsohuwar doka ce wadda kuka ji tun farko. Tsohuwar dokar kuwa
itace maganar da kuka ji tun farko. 8 Amma yanzu ina rubuta maku
sabuwar doka wadda gaskiya ce a cikin Almasihu da cikinku, saboda
duhu yana wucewa, haske na gaskiya yana haskakawa. 9 Duk wanda yace
yana cikin haske amma yana kin dan'uwansa, yana cikin duhu har yanzu.
10 kuma wanda yake kaunar dan'uwansa yana cikin haske babu dalilin
tuntube a wurinsa. 11 Amma duk wanda yake kin dan'uwansa yana cikin
duhu, yana kuma tafiya cikin duhu, bai san ma inda ya nufa ba, domin
duhu ya makantar da shi. 12 Na rubuta maku, ya ku kaunatun 'ya'yana,
saboda an gafarta zunubanku domin sunansa. 13 Na rubuta maku, ubanni,
saboda kun san shi wanda yake tun daga farko. Na rubuta maku matasa
saboda kun yi nasara da mugun. Na rubuta maku, yara kanana, saboda
kun san Uban. 14 Na rubuta maku, Ubanni, saboda kun san shi wanda
yake tun daga farko. Na rubuta maku, matasa, saboda kuna da karfi,
kuma maganar Allah tana zaune cikinku. Kuma kun yi nasara da mugun.
15 Kada kuyi kaunar duniya ko abubuwan da suke cikin duniya. Idan
wani yayi kaunar duniya, kaunar Uban bata cikinsa. 16 Domin dukkan

abubuwan da suke a cikin duniya, kwadayi na jiki, abin da idanu suke
sha'wa, da rayuwar girman kai ta wofi, ba na Uban bane amma na duniya
ne. [17] Duniya tana wucewa tare da sha'awarta. Amma dukkan wanda ya
aikata nufin Allah zaya kasance har abada. [18] Yara kanana, sa'a ta karshe
ce. Kamar dai yadda kuka ji magafcin Almasihu yana zuwa, ko yanzu ma
magaftan Almasihu da yawa sun rigaya sun zo, ta haka muka san sa'a ta
karshe ce. [19] Sun fita daga cikinmu, dama su bana cikinmu bane. Gama
idan da su namu ne da sun ci gaba tare damu. Amma da yake sun fita,
ya nuna su ba na cikinmu bane. [20] Amma ku kun karbi shafewa daga
wurin Mai Tsarki, kuma dukkanku kun san gaskiya. [21] Bana rubuta maku
bane domin baku san gaskiya ba, amma saboda kun santa, kuma ba wata
karya da ta fito daga gaskiya. [22] Wanene makaryaci shine wanda yayi
musu cewa Yesu ba Almasihu bane? Wannan mutumin shi ne magafcin
Almasihu, tun da yayi musun Uba yayi musun Dan. [23] Ba wanda yayi
musun Dan kuma yake da Uban. Dukkan wanda ya amince da Dan yana
da Uban ma. [24] A game daku kuma, sai ku bari abinda kuka ji daga farko ya
zauna a cikinku. Idan abin da kuka ji daga farko ya zauna a cikinku, kuma
zaku kasance a cikin Dan da kuma Uban. [25] Alkawarin da ya bamu kenan,
rai na har abada. [26] Na rubuta maku wadannan abubuwa ne game da
wadanda zasu baudar daku. [27] Game daku, shafewar daku ka samu daga
wurinsa tana nan a cikinku, baku bukatar wani ya koyar daku. Amma
kamar yadda shafewar da kuka karba a wurinsa ta koya maku dukkan
abu, kuma gaskiya ne ba karya bane, tana nan a cikinku kamar yadda a
ka koya maku, ku kasance a cikinsa. [28] Yanzu fa, 'ya'ya na kaunatattu, ku
kasance a cikinsa domin sa'adda zai baiyyana mu zama da gabagadi ba
tare da kunya ba a gabansa sa'adda zai zo. [29] Idan kun sani shi mai adalci
ne, kun sani dukkan wanda ke aikata adalci haifaffe ne daga wurinsa.

3

[1] Dubi irin kaunar da Allah ya bamu, har da za a kira mu 'ya'yan Allah,
haka muke kuwa. Saboda wannan dalili ne duniya bata san muba, saboda
bata san shi ba. [2] Kaunatattu, yanzu mu 'ya'yan Allahne, kuma ba a
bayyana mana yadda zamu zama ba tukuna, mun sani sa'adda Almasihu
zai bayyana, zamu zama kamarsa, domin zamu ganshi kamar yadda yake.
[3] Dukkan wanda yake da wannan bege game da gidan gobe ya kan tsarkake
kansa, kamar yadda shima yake da tsarki. [4] Dukkan wanda yaci gaba da
yin zunubi yana ketare shari'a kenan. Gama zunubi ketare shari'a ne.
[5] Kun sani Almasihu ya bayyana domin ya dauke zunubai ne. Kuma a
cikinsa babu zunubi. [6] Ba wanda zai kasance a cikinsa da zai cigaba da
yin zunubi. Ba wanda zai ci gaba da aikata zunubi da zai ce ya sanshi,
ko kuma ya ganshi. [7] 'Ya'yana kaunatattu, kada ku bari kowa ya baudar
da ku, wanda yake aikata adalci shi adali ne, kamar yadda Almasihu
yake adali. [8] Wanda yake aikata zunubi na ibilis ne, gama ibilis yayi
zunubi tun daga farko. Dalilin haka ne Dan Allah ya bayyana, domin
ya rushe ayyukan ibilis. [9] Duk wanda aka haife shi daga Allah ba ya yin
zunubi, saboda irin Allah na cikinsa. Ba zaya iya ci gaba da yin zunubi ba
domin an haife shi daga wurin Allah. [10] Ta haka ne ake bambanta 'ya'yan
Allah da 'ya'yan ibilis. Dukkan wanda baya aikata adalci ba na Allah
bane; haka kuma wanda ba ya kaunar dan'uwansa. [11] Domin wannan
shine sakon da kuka ji tun daga farko: cewa mu kaunaci junanmu, [12] ba

kamar Kayinu ba wanda yake na shaidan kuma ya kashe dan'uwansa.
Me yasa ya kashe shi? Saboda ayyukansa miyagu ne, na dan'uwansa
kuma masu adalci ne. 13 Kada kuyi mamaki 'yan'uwana, idan duniya ta ki
ku. 14 Mun sani mun ratsa mutuwa zuwa cikin rai, saboda muna kaunar
'yan'uwa. Dukkan wanda ba ya yin kauna, shi matacce ne. 15 Dukkan
wanda yake kin dan'uwansa, mai kisan kai ne. Kun kuma sani babu rai
na har abada a cikin mai kisankai. 16 Ta wurin haka muka san kauna, da
ya ke Almasihu ya bayar da ransa saboda mu. Mu ma ya kamata mu bada
ranmu saboda 'yan'uwamu. 17 Amma duk wanda yake da kayan duniya,
ya ga dan'uwansa cikin bukata, kuma bai ji tausayinsa ba, ta yaya kaunar
Allah ke cikinsa? 18 'Ya'yana kaunatattu, kada muyi kauna ta fatar baki
kawai, amma muyi aikin kauna da gaskiya. 19 Ta wurin haka mun sani
mu masu gaskiya ne kuma mun tabbatar da zuciyarmu a gabansa. 20 Gama
idan zuciyarmu bata kayar damu ba, Allah ya fi zuciyarmu girma, kuma
yana sane da kome. 21 Kaunatattu, idan zuciyarmu bata kashe mu ba,
muna da gabagadi a gaban Allah. 22 Kuma duk abin da muka nema zamu
samu a wurinsa, saboda muna kiyaye dokokinsa, muna yin abubuwan da
suka gamshe shi. 23 Kuma ummurninsa kenan: mu bada gaskiya ga sunan
Dansa Yesu Almasihu, mu yi kaunar juna kuma kamar yanda ya bamu
wannan doka. 24 Duk wanda yake kiyaye umarnin Allah, yana cikinsa,
Allah kuma yana cikin mutumin. Ta haka muka gane cewa yana cikinmu,
Ta wurin Ruhu, wanda ya bamu.

4

1 Kaunatattu, kada ku amince da kowanne ruhu. Amma ku gwada
ruhohi ku gani ko na Allah ne, gama annabawan karya masu yawa sun fito
zuwa cikin duniya. 2 Ta haka zaku gane Ruhun Allah, dukkan ruhun da ya
amince Yesu Almasihu ya zo cikin jiki na Allah ne, 3 kuma dukkan ruhun
da bai amince da Yesu ba, ba na Allah bane. Wannan ruhun magafcin
Almasihu ne, wanda kuka ji cewa yana zuwa, ya kuwa rigaya yazo cikin
duniya. 4 'Ya'yana kaunatattu, daga Allah ke, kuma kun rigaya kun yi
nasara da su da yake wanda ke cikinku ya fi wanda ke cikin duniya
girma. 5 Su na duniya ne, saboda haka abin da suke fadi na duniya ne,
duniya kuma tana sauraronsu. 6 Mu na Allah ne, duk wanda ya san Allah
yana saurarenmu. Wanda ba na Allah bane, ba ya sauraronmu. Ta haka
muka gane ruhun gaskiya da ruhun karya. 7 Kaunatattu, mu yi kaunar
juna, gama kauna ta Allah ce, wanda yake kauna an haife shi daga wurin
Allah, kuma ya san Allah. 8 Mutumin da baya kauna ba na Allah ba ne,
kuma bai san Allah ba, gama Allah kauna ne. 9 A cikn haka aka bayyana
kaunar Allah a garemu, Allah ya aiko tilon Dansa cikin duniya domin
mu rayu ta wurinsa. 10 A cikin wannan akwai kauna, ba mune muka
kaunaci Allah ba, amma shi ya kaunace mu ya aiko da Dansa ya zama
mai gafarta zunubanmu. 11 Kaunatattu, da yake Allah ya kaunace mu
haka, ya kamata mu kaunaci junanmu. 12 Ba wanda ya taba ganin Allah.
Idan muna kaunar juna, Allah yana zaune cikinmu, kuma kaunarsa tana
zaune a cikinmu. 13 Ta haka mun sani muna zaune a cikinsa shi kuma a
cikinmu, saboda ya bamu Ruhunsa. 14 Mun gani mun shaida, cewa Allah
ya aiko Dan, domin ya zama mai ceton duniya. 15 Duk wanda ya amince
Yesu Dan Allah ne, Allah na zaune cikinsa, shi kuma a cikin Allah. 16 Mun
sani kuma mun gaskata da kaunar da Allah yake da ita dominmu, Allah

kauna ne wanda yake zama cikin kauna yana zaune cikin Allah, Allah
kuma a cikinsa. 17 Dalilin wannan kauna ta kammala a cikinmu, domin
mu kasance da gabagadi a ranar shari'a, domin kamar yanda ya ke haka
muma muke a cikin duniyan nan. 18 Babu tsoro a cikin kauna. Amma
cikkakiyar kauna takan kawar da tsoro, domin kuwa tsoro na tafi tare da
hukunci. Amma wanda yake da tsoro ba shi da cikkakiyar kauna. 19 Muna
kauna domin Allah ne ya fara kaunarmu. 20 Idan wani ya ce,"Ina kaunar
Allah", amma yana kin dan'uwansa, makaryaci ne. Domin wanda baya
kaunar dan'uwansa da yake gani, ba zai iya kaunar Allah da bai taba gani
ba. 21 Wannan ne umarnin da muke da shi daga wurinsa: Duk wanda
yake kaunar Allah dole ne ya kaunaci dan'uwansa.

5

1 Duk Wanda ya gaskata Yesu shine Almasihu haifaffe na Allah ne. Kuma
duk wanda ya kaunaci uba ya kaunaci dan da uban ya haifa. 2 Haka muka
sani muna kaunar 'ya'yan Allah: yayin da muka kaunaci Allah, kuma
muka aikata umarninsa. 3 Wannan itace kaunar Allah, cewa mu kiyaye
umarninsa. Domin umarninsa ba masu nawaitawa bane. 4 Duk wanda
yake haifaffe na Allah yakan yi nasara da duniya. Wannan itace nasarar
da ta rinjayi duniya, wato bangaskiyarmu. 5 Wanene wannan mai nasara
da duniya? Sai dai wanda ya gaskata Yesu Dan Allah ne. 6 Wannan shine
wanda yazo ta wurin ruwa da jini: Yesu Almasihu. Ya zo ba ta wurin
ruwa kadai ba, amma ta wurin ruwa da jini. 7 Domin akwai uku wadanda
suke bada shaida: 8 Ruhu, da ruwa, da kuma jini. Wadannan ukun kuwa
manufarsu daya ce. 9 Idan mun karbi shaidar mutane, shaidar Allah ta
fi girma. Wannan ita ce shaidar Allah, wato ya bada shaida akan Dansa.
10 Wanda ya gaskata da Dan Allah shaidar tana nan tare da shi. Duk wanda
bai bada gaskiya ga Allah ba, ya mai da shi makaryaci kenan, domin bai
gaskata da shaidar da Allah ya bayar game da Dansa ba. 11 Wannan ita
ce shaida: Allah ya bamu rai madawwami, wannan rai kuwa yana cikin
Dansa. 12 Duk wanda yake da Dan, yana da rai. Duk wanda ba shida Dan
Allah kuwa bashi da rai. 13 Na rubuto maku wannan ne don ku tabbata
kuna da rai madawwami—a gare ku wadanda suka gaskata da sunan Dan
Allah. 14 Wannan shine gabagadin da muke da shi a gabansa, wato, in mun
roki kome bisa ga nufinsa, zai ji mu. 15 Haka kuma, in mun san yana jinmu
—Duk abin da mu ka rokeshi—mun sani muna da duk abin da muka roka
daga gare shi. 16 Idan wani ya ga dan'uwansa ya yi zunubin da bai kai
ga mutuwa ba, sai yayi masa addu'a, Allah kuwa zai ba shi rai. Ina nufin
wadanda suka yi zunubin da bai kai ga mutuwa ba. Akwai zunubin da
yake kai wa ga mutuwa: Ban ce a yi addu'a domin wannan ba. 17 Dukkan
rashin adalci, zunubi ne, amma akwai zunubin da bai kai ga mutuwa ba.
18 Mun sani kowanne haiffafe daga wurin Allah ba ya yin zunubi. Amma
wanda ke haifaffe daga wurin Allah, ya kan kare shi, mugun nan kuwa ba
zai iya yi masa illa ba. 19 Mun sani mu na Allah ne, mun kuma sani dukkan
duniya tana hannun mugun nan. 20 Amma mun sani Dan Allah yazo, kuma
ya bamu fahimta, domin mu san wanda yake shi ne mai gaskiya. Haka
kuma muna cikin wannan wanda shine gaiskiya, kuma cikin Dansa Yesu
Almasihu. Shine Allah na gaskiya, da kuma rai na har abada. 21 'Ya'ya, ku
tsare kanku daga bautar gumaka.

2 Yahaya

1 Daga dattijon zuwa ga uwar gida zababbiya da yayanta, wadanda nake
kauna da gaskiya, ba ni kadai ba, amma da dukan wadanda sun san
gaskiya - 2 domin gaskiya da take cikinmu za ta kuma kasance tare da mu
har abada. 3 Alheri da jinkai da salama za su kasance tare da mu, daga
Allah Uba da kuma daga Yesu Almasihu Dan Uba, a cikin gaskiya da kauna.
4 Na yi murna sosai sa'anda na sami wadansu yayanki suna tafiya cikin
gaskiya, kamar yadda muka karbi wannan umarni daga Uba. 5 Yanzu ina
rokon ki, uwar gida, ba kamar ina rubuta maki sabon umarni ba, amma
wannan da muka samu tun da can, cewa mu kaunaci junanmu. 6 Wannan
kuma itace kauna, cewa mu yi tafiya bisa ga umarnin sa. Wannan shine
umarnin, daidai kamar yadda kuka ji da fari, da cewa ku yi tafiya a cikinsa.
7 Gama masu yaudara sun fito a duniya, wadanda ba su yarda cewa Yesu
ya zo cikin jiki ba. Wannan ne mayaudari da kuma magabcin Almasihu.
8 Ku dubi kanku, domin kada ku rasa abubuwan da mu duka muka yi
aiki a kansu, amma domin ku karba dukan sakamon ku. 9 Duk wanda ya
ci gaba da tafiya ba cikin koyarwa Almasihu ba, ba shi da Allah. Wanda
ya zauna cikin koyarwar kwa yana tare da Uban da kuma Dan. 10 Duk
wanda ya zo wurinku, ba tare da wannan koyarwar ba, kar ku karbe shi
cikin gidanku, kada ma ku gaishe shi. 11 Domin duk wanda ya gaishe shi
ya yi tarayya da shi kenan cikin miyagun ayyukan sa. 12 Ina da abubuwa
dayawa da nake so in rubuta maki amma al'kalami tawada da takarda
baza su iya daukar su duka ba. Amma duk da haka ina begen zuwa gare
ki domin mu yi magana fuska da fuska, domin farin cikn mu ya zama
cikakke. 13 Yayan yar'uwarki zababbiya suna gaishe ki.

3 Yahaya

1 Daga dattijon zuwa ga Gayus, wanda nake kauna da gaske. 2 Ya
kaunatace na, ina addu'a domin ka samu albarka cikin kowanne al'amari,
da kuma koshin lafiya, kamar yadda ruhun ka yake lafiya. 3 Na yi farin
ciki kwarai sa'adda wadansu 'yan'uwa suka zo suka ba da shaida a kan
bangaskiyar ka, kamar yadda ka ke bin gaskiya. 4 Ba abin da ya fi faranta
mani rai kamar in ji yayana suna tafiya cikin gaskiya. 5 Ya kaunatace
na, kana aiki da aminci zuwa ga 'yan'uwa da baki, 6 wadanda suka shaida
kaunar ka a gaban ikilisiya. Zai yi kyau ka yi masu taimako da kyakkyawar
salama, ta hanyar da ta dace da masu ibada, 7 domin sabili da sunan nan
ne suka fito, ba su kuma karbar kome a hannun al'ummai. 8 Don haka
ya kamata mu karbi irin wadannan mutane, domin mu zama abokan aiki
tare da su a kan gaskiya. 9 Na rubuta wasika zuwa ga ikilisiya, amma
Diyotariffis, wanda ya fi kowa son girma a cikinsu, bai karbe mu ba.
10 Saboda haka, idan na zo, zan tuna masa da irin ayukkan sa, da kuma
yadda yake babbata sunayen mu a wurin jama'a da miyagun kalmomi.
Wannan ma bai ishe shi ba, har ma yana kin karbar 'yan'uwa. Ya kuma
hana wadanda suke son su yin hakan, harma ya kan kore su daga ikilisiya.
11 Ya kaunatace na, kada ka yi koyi da mugun abu, sai dai abu mai kyau.
Dukan wanda yake yin abu mai kyau na Allah ne; mai aikata mugunta
kuma bai san Allah ba. 12 Dimitiriyas yana da kyakkyawar shaida a gun
kowa har a wurin gaskiyar da kanta. Mu ma mun shaida shi, ka kuma
san shaidar mu gaskiya ce. 13 Ina da abubuwa dayawa da zan rubuta
maka, amma ban so in rubuta maka su da alkalami da tawada ba. 14 Ina
sa zuciya mu sadu ba da dadewa ba, sa'annan mu yi magana ido da ido.
15 Bari salama ta kasance tare da kai. Abokanmu suna gaishe ka, kuma ka
isadda sakon gaisuwar mu ga sauran abokai da sunayen su.

Yahuda

[1] Yahuza, bawan Yesu Almasihu kuma dan'uwan Yakubu, zuwa ga
kirayayyu, kaunatattu a cikin Allah Uba, kebabbu domin Yesu Kristi: [2] bari
jinkai da salama da kauna su ribabanya a gare ku. [3] Kaunatattu, ina
iyakar kokari in rubuta maku game da ceton mu duka, ya zama dole in
gargade ku sosai game da bangaskiya wadda aka mika wa masu bi sau
daya tak ba kari. [4] Don wasu mutane sun sadado sun shigo da sanda a
asirce wadanda an rubuta game da hukuncin su tun da dadewa-mutane
marasa imani, wanda suka canza alherin Allah zuwa lalata, kuma sun
karyata makadaicin Shugaba da Ubangijinmu, Yesu Almasihu. [5] Ina so in
tunashe ku-ko da shike kun rigaya kun san abin, da cewa Allah ya ceci
wasu mutane daga kasar masar, amma daga baya ya hallaka wadanda
basu ba da gaskiya ba. [6] Kuma mala'iku wadanda ba su rike matsayin
ikon su ba, amma suka bar wurin zaman su na ainihi-Allah ya tsare su
a sarka na har'abada a cikin bakin duhu domin babban ranar shari'a.
[7] Suna nan kamar Saduma da Gwamrata da kuma biranen da ke kewaye
da su, wadanda suka ba da kansu ga fasikanci suna bin sha'awoyi wanda
ba na dabi'a ba. Aka mai da su abin misalin wadanda suka sha wuta mara
matuka. [8] Haka kuma, wadannan masu mafarkan suna lalatar da jikinsu.
Suna raina masu mulki, kuma suna fadar miyagun abubuwa a kan masu
daukaka. [9] Amma ko Mika'ilu babban mala'ika, a lokacin da yake jayyaya
da muhawara da shaidan a kan gawar Musa, bai kuskura ya fadi wata
kalmar hukunci a kansa ba. Maimakon haka ya ce, “Bari Ubangiji ya tsauta
maka!'' [10] Amma waddannan mutane suna kawo batanci game da dukan
abin da ba su gane ba. Wadannan mutane masu halin dabbobi ne, suna
kwa jawo wa kansu hallaka kenan. [11] Kaiton su! Domin sun bi hanyar
Kayinu, kuma sun tsunduma cikin kuskuren Bal'amu domin samun riba.
Suka hallaka cikin husuma irin ta Kora. [12] Wadannan hatsari ne a boye
cikin bukukuwan ku na kauna. Suna shagali ba kunya ba tsoro, suna ciyar
da kansu kadai. Su holokon hadari ne marar ruwa, wanda iska ke korar
sa. Su itatuwa ne shirim ba yaya, mattatu ribi biyu, tumbukakku tun daga
saiwa. [13] Su rakuman teku ne masu hauka, suna fahariya cikin kumfar
kunyar su. Su kamar taurari ne masu tartsatsi. Wadanda aka tanada wa
duhu baki kirin na har abada. [14] Ahnuhu, mutum na bakwai daga Adamu,
ya yi anabci game da su cewa, “Duba, Ubangiji zai zo da tsarkakan sa
dubun dubbai. [15] Domin ya zartar da hukunci a kan dukan kowa, ya
kuma cakune dukan marasa da'a a cikin dukan ayyukan su na rashin
da'a wanda suka aikata a hanyar da bata cancanta ba, da kuma kalmomi
masu kaifi da masu zunubi suka fada game da shi.” [16] Wadannan masu
cecekuce ne, masu gunaguni, wadanda ke bin sha'awar su ta mugunta,
masu tinkaho da fahariya, masu bambadanci domin ribar kansu. [17] Amma
ku, kaunatattu, ku tuna da kalmomin da manzannin Yesu Almasihunmu
suka gaya maku tun da. [18] Sun ce maku, “A cikin kwanaki na karshe,
za a samu masu ba'a, wadanda ke bin sha'awoyin su na rashin ibada,”
[19] Wadannan mutane masu haddasa tsatsaguwa ne, kuma su yan duniya
ne, ba su kuma da Ruhu. [20] Amma ku, kaunatattu, ku gina kanku a cikin
mafificiyar bangaskiyar ku mai daraja, kuma kuna addu'a a cikin Ruhu
Mai Tsarki. [21] Ku rike kanku a cikin kaunar Allah, kuna kuma jiran jinkan
Ubangijinmu Yesu Almasihu wanda ke kawo rai na har abada. [22] Ku nuna

jinkai ga masu shakku. Ceci wadansu ta wurin fizge su daga wuta. 23 Ga
wadansu kuma ku nuna jinkai da rawar jiki, kuyi kyamar koda tufafin
jikinsu ma. 24 Yanzu, zuwa ga wanda yake da iko ya hana ku tuntube, ya
kuma sa ku tsaya a gaban madaukakiyar kasancewarsa, marasa abin zargi
da kuma murna mai yawa, 25 zuwa ga Allah makadaici mai ceton mu ta
wurin Yesu Almasihu Ubangijinmu, daukaka, da girma, da mulki, da iko
su kasance, kamin dukan lokuta, yanzu, da har abada. Amin.

Wahayin Yahaya

1 Wannan shine wahayin Yesu Almasihu da Allah ya bashi ya nuna
wa bayinsa abinda zai faru ba da dadewa ba. Ya bayyana wannan ta
wurin aiko da mala'ikansa ga bawansa Yahaya. 2 Yahaya yayi shaida akan
abinda ya gani game da maganar Allah da kuma shaidar da aka bayar
game da Yesu Almasihu. 3 Mai albarka ne wanda ke karanta littafin nan
da murya mai karfi, da kuma wadanda ke sauraron kalmomin wannan
annabci kuma suke biyayya da abinda aka rubuta a ciki, domin kuwa
lokaci ya kusato. 4 Ni Yahaya, zuwa ga ikilisiyoyi bakwai na kasar Asiya:
alheri zuwa gare ku da salama daga wanda ke yanzu, wanda ya kuma
kasance a da, shi ne kuma mai zuwa nan gaba, kuma daga ruhohin nan
bakwai da ke gaban kursiyinsa, 5 kuma daga Yesu Almasihu, wanda ke
amintaccen mashaidi, dan fari na tashi daga cikin matattu, kuma mai
mulkin sarakunan duniya. Ga wanda ya ke kaunar mu ya kuma kwance
mu daga daurin zunubanmu ta wurin jininsa, 6 ya maishe mu masu mulki,
firistoci na Allahnsa da Ubansa - daukaka da iko su tabbata gare shi har
abada abadin, Amin. 7 Duba yana zuwa tare da gizagizai, kowane ido zai
gan shi, har ma da wadanda suka soke shi. Haka kuma dukkan kabilun
duniya za su yi makoki saboda da shi. I, Amin. 8 “Nine na farko da na
karshe”, in ji Ubangiji Allah, “Wanda yake shine a yanzu, shine wanda
ya kasance a da, kuma shi ne mai zuwa nan gaba, Mai iko duka.” 9 Ni,
Yahaya- dan'uwan ku da wanda ke tarayya daku cikin shan wahala, da
mulki da tsawon jimrewa wadanda ke cikin Yesu - ina tsibirin da ake kira
Batmusa saboda maganar Allah da kuma shaida game da Yesu. 10 Ina
cikin Ruhu a ranar Ubangiji. Sai naji wata murya mai karfi a baya na
kamar ta kaho. 11 Ta ce, “Rubuta abinda ka gani a cikin littafi, ka kuma
aika wa ikilisiyoyin nan bakwai - ga Afisus, ga Simirna, ga Birgamas, ga
Tayatira, ga Sardisu, ga Filadalfiya, da kuma ga Laudikiya.” 12 Na juya
don in ga wanda muryarsa ke magana da ni, da na juya sai na ga fitilu
bakwai akan madorin su 13 A tsakiyar fitilun akwai wani mai kama da
dan mutum, yana sanye da doguwar tufa har tafin sawunsa, da damara ta
zinariya kewaye a kirjinsa. 14 Kansa da gashinsa fari fat kamar auduga -
kamar dusar kankara, kuma idanun sa kamar harshen wuta. 15 Kafaffunsa
kamar gogaggiyar tagulla, kamar tagullar da aka tace da wutar makera,
muryar sa kuma kamar kugin ambaliyar ruwan teku ne. 16 A hannunsa na
dama yana rike da taurari bakwai, daga bakinsa kuma kakkaifan takobi
mai kaifi biyu ke fitowa. Fuskarsa tana haskakawa kamar sa'adda rana
ke haskakawa kwarai. 17 Lokacin da na gan shi, na fadi kamar mataccen
mutum a kafaffunsa. Ya dora hannunsa na dama a kaina ya ce, “Kada
ka ji tsoro. Nine na farko da na karshe, 18 da kuma wanda ke raye. Na
mutu, amma duba ina raye har abada! Kuma ina da mabudin mutuwa
da na hades. 19 Domin haka ka rubuta abinda ka gani, abin da ke yanzu,
da abin da zai faru bayan wanan. 20 Akan boyayyar ma'ana game da
taurari bakwai da ka gani a hannun dama na, da madorin fitilu bakwai
na zinariya: Taurarin nan bakwai mala'iku ne na ikilisiyoyi bakwai, kuma
madorin fitilun nan bakwai ikilisiyoyi ne bakwai.

2

[1] ''Zuwa ga mala'ikan dake ikilisiyar Afisus, ka rubuta: 'Wadannan sune
kalmomin wanda ke rike da taurari bakwai a cikin hannun damarsa.
wanda yake tafiya a tsakanin zankayen fitilun zinari bakwai, [2] ''Na san
abubuwan da ka yi, da famar ka, da hakurinka da jimirinka. Na sani
ba ka jimrewa miyagun mutane, na sani ka gwada wadanda suka ce da
kansu, su manzanni ne, amma ba haka ba, ka tarar da su makaryata.
[3] Na san kana da tsawon jimrewa, kuma ka sha wahala sosai sabili da
sunana, kuma baka gaji ba. [4] Amma ga rashin jin dadi na da kai, ka bar
kaunar ka ta fari. [5] Domin haka ka tuna daga inda ka fadi. Ka tuba ka
yi abubuwan da ka yi da fari. Sai fa ka tuba, zan zo maka in kuma cire
fitilar ka daga mazauninta. [6] Amma kana da wannan: Ka tsani abubuwan
da Nikolatawa suka yi, wanda nima na tsana. [7] wanda yake da kunnen ji
ya saurari abinda Ruhu yake fada wa ikilisiyoyi. Ga wanda yayi nasara
zan bashi dama ya ci daga itacen rai, wanda ke cikin firdausin Allah.''
[8] Zuwa ga mala'ikan da ke Ikilisiliyar Samirna rubuta: 'Wadannan su ne
kalmomin wanda yake shine farko shine karshe, wanda ya mutu ya sake
rayuwa kuma. [9] ''Na san wahalun ka da talaucin ka amma kana da arziki.
Nasan masu bata suna wadanda suke cewa su Yahudawa ne, amma ba
haka suke ba. Su majami'ar Shaidan ne. [10] Kada ka ji tsoron wahalar
da zaka fuskanta nan gaba. Duba! Shaidan yana gab da jefa wadansun
ku cikin kurkuku, domin a gwada ku, kuma zaku sha wahala ta kwana
goma. Kuyi aminci har ga mutuwa zan baku rawanin rai. [11] wanda yake
da kunne ya saurari abinda Ruhu yake fada wa ikilisiyoyi. Shi wanda
yayi nasara ba zai cutu a mutuwa ta biyu ba.'' [12] ''Zuwa ga mala'ikan
dake ikilisiyar Burgamas rubuta: 'Wadannan ne kalmomin wanda ya ke
da takobi mai kaifi biyu; [13] ''Na san inda kake zama can inda kursiyin
shaidan yake. Duk da haka ka rike sunana da karfi, na sani baka yi musun
bangaskiyar ka da ni ba, ko a lokacin Antifas mashaidina, amintaccena,
wanda aka kashe a tsakaninku, can inda shaidan yake zama. [14] Amma
ga rashin jin dadi na kadan da kai: Kana da wadansu da suke rike da
koyarwar Bil'amu kamkam, wanda ya koya wa Balak ya sa abin tuntubi
gaban 'ya'yan Isra'ila, domin su ci abincin da aka mika wa gumaka kuma
suyi fasikanci. [15] Hakannan kuma wasunku sun rike koyarwar Nikolatawa
kamkam. [16] Sabili da haka ka tuba! Idan ka ki zan zo gare ka da sauri,
kuma in yi yaki gaba da su da takobi dake cikin bakina. [17] Bari wanda
yake da kunne ya sauriri abin da Ruhu yake fadawa ikilisiyoyi. Ga wanda
yayi nasara zan bada wata boyayyar manna, kuma zan bashi farin dutse
da sabon suna a rubuce a kan dutsen, suna wanda ba wanda ya sani, sai
shi wanda ya karbe shi.'' [18] Zuwa ga mala'ikan ikilisiyar Tiyatira rubuta:
'Wadannan sune kalamomin Dan Allah, wanda yake da idanu kamar
harshen wuta; sawayen kamar gogaggiyar tagulla: [19] ''Na san abin da ka
yi, kaunar ka, da bangaskiya da hidima da tsawon jimrewar ka. Na san
abinda ka yi bada dadewa ba ya fi abinda ka yi da fari. [20] Amma ga rashin
jin dadi na da kai: Kana hakurce wa matar nan Yezebel, wadda take kiran
kanta annabiya. Ta wurin koyarwarta, ta rudi bayina suyi fasikanci kuma
su ci abincin da aka mika wa gumaka sadaka. [21] Na bata lokaci domin ta
tuba amma bata so ta tuba da fasikancin ta. [22] Duba! zan jefa ta a kan
gadon jinya, wadanda kuma suka yi zina da ita za su shiga babbar wahala,
sai dai in sun tuba daga ayukan ta. [23] Zan buga 'ya'yanta da mutuwa, kuma

dukan ikilisiyoyi zasu san cewa nine wanda nake bincike tunani da zukata.
Zan ba kowanen ku bisa ga ayyukansa. 24 Amma ga sauran ku dake cikin
Tayatira, ga kowanen ku wanda bai rike wannan koyarwar ba, kuma bai
san abinda wadansu suke kira zurfafan abubuwan Shaidan ba—ga ku na
ce ban sa muku wata nawaya ba.' 25 Duk da haka dole ku tsaya da karfi
har in zo. 26 Wanda yayi nasara da wanda ya yi abin da na yi har karshe,
a gareshi zan bada iko akan al'ummai 27 Zai yi mulkin su da sandar karfe,
zai farfasa su kamar randunan yumbu." 28 Kamar yadda na karba daga
wurin Ubana, ni kuma zan bashi tauraron asubahi. 29 Bari wanda yake da
kunne ya saurari abinda Ruhu yake fadawa ikilisiyioyi.""

3

1 "Zuwa ga mala'ikan ikilisiyar Sardisu rubuta: ' Wadannan ne
kalmomin wanda yake rike da ruhohi bakwai na Allah da taurari bakwai.
"Na san abin da ka aikata. Ka yi suna cewa kana raye amma kai mattacce
ne. 2 Ka farka ka karfafa abin da ya rage amma ya kusan mutuwa, domin
ban sami ayyukanka cikakku a gaban Allahna ba. 3 Domin haka sai ka
tuna, da abubuwan da ka karba kuma kaji. Ka yi biyayya da su, ka kuma
tuba. Amma idan baka farka ba, zan zo maka kamar barawo, kuma ba
zaka farga da sa'ar da zan zo gaba da kai ba. 4 Amma akwai sunayen
mutane kadan a Sardisu wadanda basu kazantar da tufafinsu ba. Za su yi
tafiya tare da ni sanye da fararen tufafi domin sun cancanta. 5 Wanda ya yi
nasara za a sanya mashi fararen tufafi, kuma ba zan taba share sunansa
ba daga Littafin Rai, kuma zan fadi sunansa a gaban Ubana, da kuma
gaban mala'ikunsa. 6 Bari wanda yake da kunne ya saurari abin da Ruhu
ke fadawa ikilisiyoyi."'" 7 Zuwa ga mala'ikan ikilisiyar cikin Filadelfiya
rubuta: kalmomin wanda yake maitsarki ne kuma mai gaskiya - yana rike
da mabudin Dauda, yana budewa babu mai rufewa, kuma inda ya rufe ba
mai budewa. 8 Na san abin da ka aikata. Duba, na sa budaddiyar kofa a
gabanka wanda ba mai iya rufewa. Na san kana da karamin karfi, duk da
haka ka yi biyayya da maganata kuma baka yi musun sunana ba. 9 Duba!
Wadanda ke na majami'ar Shaidan, wadanda suke cewa su Yahudawa ne;
amma maimakon haka karya suke yi. Zan sa su zo su rusuna a kafafunka,
kuma za su san cewa ina kaunarka. 10 Tun da ka jure cikin hakuri ka
kiyaye dokoki na, ni ma zan kiyaye ka daga sa'a ta gwaji da zata sauko
kan dukan duniya, domin a gwada mazauna duniya. 11 Ina zuwa da sauri.
Ka rike abin da kake da shi kamkam domin kada wani ya dauke maka
rawani. 12 Zan sa wanda ya yi nasara ya zama ginshiki a haikalin Allahna,
kuma ba zai taba fita daga cikin sa ba. Zan rubuta sunan Allahna a kansa,
sunan birnin Allahna (sabuwar Urushalima, mai saukowa daga sama daga
wurin Allahna), da kuma sabon sunana. 13 Bari wanda yake da kunne ya
ji abin da Ruhu ke gayawa ikilisiyoyi." 14 "Zuwa ga mala'ikan ikilisiyar
da ke Lawudikiya rubuta: 'Wadannan sune kalmomin Amin, madogara
da mai shaidar gaskiya, mai mulki bisa hallittar Allah. 15 Na san abin da
ka aikata, ba ka sanyi ko zafi. Naso ko da kana sanyi ko zafi! 16 Amma
saboda kai tsaka-tsaka ne - ba zafi ba sanyi - na kusa tofar da kai daga
bakina. 17 Domin ka ce, "Ni mai arziki ne, na mallaki kadarori da yawa,
ba na bukatar komai." Amma ba ka sani ba kana cike da takaici ne, abin
tausayi, matalauci, makaho kuma tsirara kake. 18 Saurari shawara ta: Ka
sayi zinariya a wuri na wadda aka goge da wuta domin ka zama mai arziki,

domin ka suturta kanka da fararen tufafi masu kyalli domin kada ka nuna
kunyar tsiraicin ka, da mai domin ka shafa wa idanunka ka sami gani.
19 Ina horar da duk wanda nake kauna, ina kuma koya masu yadda za su
yi rayuwa. Saboda haka, ka himmatu ka tuba. 20 Duba, ina tsaye a bakin
kofa ina kwankwasawa. Idan wani ya ji muryata ya bude kofar, zan shigo
cikin gidansa, in ci tare da shi, shi kuma tare da ni. 21 Wanda ya ci nasara,
zan bashi dama ya zauna tare da ni bisa kursiyina, kamar yadda nima na
ci nasara kuma na zauna da Ubana a kan kursiyinsa. 22 Bari wanda yake
da kunne ya saurari abin da Ruhu yake fadawa wa ikilisiyoyi."

4

1 Bayan wadannan abubuwa na duba, sai ga budaddiyar kofa a sama.
Muryar fari da na ji kamar kakaki, na cewa hauro in nuna maka
abubuwan da dole za su faru bayan wadannan al'amura." 2 Nan da nan ina
cikin Ruhu, sai na ga wani kursiyin da aka ajiye shi a sama, da wani zaune
bisansa. 3 Shi da ke zaune a kan tana da kamanin yasfa da yakutu. Akwai
Bakangizo kewaye da kursiyin kamanin bakangizon kuwa zumurudu. 4 A
kewaye da kursiyin kuwa akwai kursiyoyi ashirin da hudu, masu zama
bisa kursiyoyin nan kuwa dattawa ne ashirin da hudu, sanye da fararen
tufafi, da kambunan zinariya bisa kawunansu. 5 Daga kursiyin walkiya
na ta fitowa, cida, da karar aradu. Fitilu bakwai na ci a gaban kursiyin,
fitilun sune ruhohin Allah guda bakwai. 6 Gaban kursiyin akwai tekun
gilashi, mai haske kamar karau. A tsakiyar kursiyin da kewayen kursiyin
akwai rayayyun hallitu guda hudu cike da idanu gaba da baya. 7 Rayayyen
hallitta na farko na da kamanin zaki, rayayyen hallitta na biyun kamanin
dan maraki ne, rayayyen hailitta na uku fuskar sa kamar dan adam, kuma
rayayyen hallitta ta hudu na da kamanin gaggafa mai tashi. 8 Dukan
rayayyun hallittan nan hudu na da fukafukai shida shida, cike da idanu a
bisa da karkashin fukafukan. Dare da rana ba sa daina cewa, Mai Tsarki,
Mai Tsarki, Mai Tsarki ne Ubangiji Allah, mai iko duka, shine da shine
yanzu shine mai zuwa." 9 A dukan lokacin da rayayyun hallittun nan suke
ba da girma, daukaka, da godiya ga shi da ke zaune bisa kursiyin, wanda
ke raye har abada abadin, 10 sai dattawan nan ashirin da hudu suka fadi
da fuskokinsu a kasa gaban shi da ke zaune bisa kursiyin. Suka yi sujada
ga shi da ke rayuwa har abada abadin, suna jefar da kambinsu a gaban
kursiyin, suna cewa, 11 "Ka cancanta, ya Ubangijinmu da Allahnmu, ka
karbi yabo da daukaka da iko. Domin kai ka hallicci dukan komai, da
kuma nufinka ne, suka kasance aka kuma hallicce su.

5

1 Sa'annan na ga a cikin hannun daman wanda ke zaune a kan kursiyin,
na ga littafi wanda ke da rubutu ciki da waje, an kuma hatimce shi da
hatimai bakwai. 2 Na kuma ga wani kakkarfan mala'ika na shela da murya
mai karfi, "Wa ya isa ya bude littafin ya kuma bambare hatimin?" 3 Ba
wani a sama ko a kasa ko karkashin kasa da ya iya ya bude littafin ko ya
karanta abin da ke cikinsa. 4 Na yi kuka mai zafi saboda ba wani da ya
cancanta da zai bude littafin ko ya karanta abin da ke cikinsa. 5 Amma
daya daga cikin dattawan nan ya ce mani, "Kada ka yi kuka. Duba! Zaki na
kabilar Yahuza, Tushen Dauda, ya yi nasara. Ya cancanci bude littafin da
kuma hatimansa bakwai." 6 Na ga Dan Rago yana tsaye tsakanin kursiyin

da rayayyun halittun nan guda hudu a cikin dattawa. Yana kama da wanda
aka kashe. Yana da kafonni bakwai da idanuwa bakwai; wadannan sune
ruhohin Allah bakwai da aka aiko zuwa dukan duniya. 7 Ya tafi ya karbi
littafin daga hannun daman wanda ke zaune bisa kursiyin. 8 Lokacin da
Dan Ragon ya dauki littafin, rayayyun halittun nan hudu da dattawan
nan ashirin da hudu suka fadi har kasa a gaban Dan ragon. Kowannen
su na dauke da molo da tasar zinariya cike da kayan kamshi, wadanda
kuwa sune addu'o'in masu ba da gaskiya. 9 Suka raira sabuwar waka: “Ka
cancanta ka dauki littafinka kuma bude hatimansa. Domin an yanka ka, da
jininka ka saya wa Allah mutane daga kowacce kabila, harshe, jama'a da
al'umma. 10 Ka maishe su mulki da firistoci su bauta wa Allanmu, kuma
za su yi mulki a duniya.” 11 Da na duba sai na ji karar mala'iku masu
yawa kewaye da kursiyin da rayayyun halitu da kuma dattawa. Jimillarsu
ya kai dubbai goma, sau dubbai goma, da dubun dubbai. 12 Suka tada
murya da karfi suka ce, “Macancanci ne Dan Ragon da aka yanka ya karbi
iko, wadata, hikima, karfi, girma, daukaka da yabo.” 13 Na ji kowanne
halittaccen abu da ke cikin sama da kasa da karkashin kasa da cikin teku
- dukan abubuwan da ke cikinsu - na cewa, “Ga shi wanda ke zaune a kan
kursiyin da kuma Dan Ragon, yabo, girma, daraja, da kuma ikon yin mulki,
har abada abadin. 14 Sai rayayyun halittun nan hudu suka ce, “Amin!”
dattawan nan kuma suka fadi da fuskokinsu suka yi sujada.

6

1 Na duba lokacin da Dan Ragon ya bude daya daga cikin hatiman
bakwai, sai na ji daya daga cikin rayayyun halittattun hudu ya fada da
murya kamar tsawa, "Zo!” 2 Sai Na duba sai ga wani farin doki, mahayinsa
na rike da baka, kuma an bashi rawani. Ya fito a matsayin mai nasara
domin ya yi nasara. 3 Sa'anda Dan Ragon ya bude hatimi na biyu, sai
na ji rayayyen halitta na biyu ya ce, "Zo!" 4 Sai wani doki ya fito waje -
jawur. Ga mahayin aka bashi dama ya dauke salama daga duniya, domin
mutanen ta su karkashe juna. Wannan mahayin an bashi babbar takobi.
5 Sa'anda Dan Ragon ya bude hatimi na uku, sai na ji rayayyen halita na
uku ya ce, "Zo!" Na ga bakin doki, mai hawanta na rike da ma'auni a cikin
hannunsa. 6 Sai na ji kamar wata murya daga cikin rayayyun halittattun
nan hudu ta ce, “Mudun alkama guda a kan albashin yini, kuma mudun
sha'ir uku. Amma kar ka bata mai da kuma ruwan inabi.” 7 Da Dan Ragon
ya bude hatimi na hudu, na ji muryar rayayyen halitta na hudu ya ce,
"Zo!" 8 Sai na ga wani doki ruwan toka. Mai hawansa an bashi suna
mutuwa, hades kuma tana biye da shi. An basu iko bisa kashi hudu na
duniya su kashe da takobi, yunwa, cututtuka, da kuma namomin jeji na
duniya. 9 Da Dan Ragon ya bude hatimi na biyar, a karkashin bagadi
sai na ga rayukan wadanda aka kashe saboda maganar Allah, da kuma
shaidar da suka rike. 10 Suka yi kuka da babban murya, "Sai yaushe ya
mai iko duka, Mai Tsarki da gaskiya, zaka shari'anta mazaunan duniya, ka
kuma dauki fansar jininmu? 11 Sai kowanne dayan su aka bashi farar tufa
aka kuma fada masu su kara jira na lokaci kadan har sai adadin abokan
bautar su da kuma 'yan'uwansu maza da mata wadanda aka kashe ya cika,
kamar yadda aka kashe su. 12 Da Dan Ragon ya bude hatimi na shidan, ina
kallo sai ga babbar girgizar kasa. Rana ta zama baki kirin kamar bakar
tufa, wata kuma ya zama kamar jini. 13 Taurarin sama suka fado kasa,
kamar yadda itacen baure ke karkade 'ya'yansa da basu nuna ba, yayin

da babbar iska ta kada. 14 Sama kuma ta bace kamar takardar da aka
nannade. Kowanne dutse da tsibiri aka kau da shi daga wurinsa. 15 Sai
sarakan duniya da muhimman mutane da sarakunan yaki, attajirai, da
masu iko, tare da kowanne mutum, bawa da 'yantacce suka boye cikin
duwatsu da tsaunuka. 16 Suka ce wa tsaunuka da duwatsu, “Ku fado bisan
mu! Ku boye mu daga fuskar wanda yake zaune bisa kursiyin da kuma
fushin Dan Ragon. 17 Domin babban ranar fushin sa ta zo. Wa zai iya
tsayawa?''

7

1 Bayan wannan sai na ga mala'iku hudu suna tsaye bisa kusurwoyi hudu
na duniya, suka rike iskoki hudu na duniya kamkam domin kada iska ta
hura a kan duniya, a kan teku, ko wani itace. 2 Sai na ga wani mala'ika
na zuwa daga gabas, wanda yake da hatimin Allah mai rai. Ya yi kira da
babbar murya da mala'ikun nan hudu da aka basu dama su azabtar da
duniya da teku: 3 “Kada ku azabtar da duniya, da teku, da itatuwa har sai
mun sa hatimi bisa goshin bayin Allahnmu.” 4 Sai naji yawan wadanda aka
hatimce: 144, 000, wadanda aka hatimce daga kowacce kabilar mutanen
Isra'ila: 5 dubu goma sha biyu aka hatimce daga kabilar Yahuza, dubu
goma sha biyu daga kabilar Ra'ubainu, dubu goma sha biyu daga kabilar
Gad, 6 dubu goma sha biyu daga kabilar Ashiru, dubu goma sha biyu daga
kabilar Naftali, dubu goma sha biyu daga kabilar Manassa. 7 Dubu goma
sha biyu daga kabilar Saminu, dubu goma sha biyu daga kabilar Lawi,
dubu goma sha biyu daga kabilar Issaka, 8 dubu goma sha biyu daga
kabilar zabaluna, dubu goma sha biyu daga kabilar Yusufu, sai kuma dubu
goma sha biyu daga kabilar Bilyaminu aka hatimce. 9 Bayan wadannan
abubuwa na duba, sai ga wani babban taro wanda ba mai iya kirgawa
daga kowacce al'umma, kabila, mutane da harsuna tsaye a gaban kursiyin
da gaban Dan Ragon. Suna sanye da fararen tufafi da ganyen dabino a
hannuwansu, 10 kuma suna kira da murya mai karfi: “Ceto ya tabbata ga
Allahnmu wanda ke zaune bisa kursiyi, da kuma Dan Ragon!” 11 Dukan
mala'iku suna tsaitsaye kewaye da kursiyin kuma kewaye da dattawan
nan da kuma rayayyun halittun nan hudu, suka kwanta rib da ciki da
fuskokinsu a gaban kursiyin. Suka yi sujada ga Allah, 12 suna cewa, “Amin!
yabo, daukaka, hikima, godiya, girma, iko, da karfi su zama na Allahnmu
har abada abadin! Amin!” 13 Sai daya daga cikin dattawan ya tambaye
ni, “Su wanene wadannan, da suke sanye da fararen tufafi, kuma daga
ina suka fito?” 14 Sai nace masa, “Ya shugaba, “Ka sani,” sai ya ce mani,
“Wadannan sune suka fito daga babban tsanani. Sun wanke tufafin su sun
maida su farare cikin jinin Dan Ragon. 15 Domin wannan dalili, suke gaban
kursiyin Allah, kuma suna masa sujada dare da rana cikin haikalinsa. Shi
wanda ke zaune bisa kursiyin zai zama runfa a bisan su. 16 Ba za su kara
jin yunwa ba, ko kishin ruwa ba. Rana ba zata buge su ba, ko kowanne zafi
mai kuna. 17 Domin Dan Ragon dake tsakiyar kursiyin zai zama makiyayin
su, kuma zai bishe su zuwa mabulbulan ruwan rai, kuma Allah zai share
dukan hawaye daga idanuwansu.”

8

1 Lokacin da Dan Ragon nan ya bude hatimi na bakwai, sai aka yi shiru
a sama na kimanin rabin sa'a. 2 Sa'anan na ga mala'iku bakwai wadanda
ke tsaye a gaban Allah, aka kuma basu kahonni bakwai 3 Wani mala'ika

ya zo, rike da tasar turaren konawa na zinariya, a tsaye gaban bagadi.
Turaren konawa mai yawa aka bashi saboda ya mika su tare da adu'o'in
dukan masu bada gaskiya akan bagadin kona turare na zinariya a gaban
kursiyin. 4 Hayakin turaren konawa, da adu'o'in masu bada gaskiya, suka
tashi sama a gaban Allah daga hanun mala'ikar. 5 Mala'ikan ya dauki tasar
turaren konawa ya cika ta da wuta daga bagadin. Sa'annan ya wurgo ta
kasa zuwa duniya, sai ga tsawar aradu, da cida, da walkiya mai haske, da
kuma girgizar kasa. 6 Mala'ikun nan bakwai wadanda suke da kahonni
bakwai suka yi shirin busa su. 7 Mala'ika na fari ya hura kahonsa, sai
ga kankara da wuta a garwaye da jini. Aka jeho shi kasa zuwa duniya
sai kashi daya cikin uku na duniya ya kone, daya cikin uku na itatuwa
suka kone, da duk danyar ciyawa suka kone kaf. 8 Mala'ika na biyu ya
busa kahonsa, sai wani abu mai kama da babban dutse mai cin wuta aka
jefo shi cikin teku. Kashi daya cikin uku na tekun ya zama jini, 9 daya
cikin uku na rayayyun halittu da ke cikin ruwa suka mutu, sai daya bisa
uku na jiragen ruwa aka hallaka. 10 Mala'ika na uku ya busa kahonsa, sai
gagarumin tauraro ya fado daga sama, yana ci kamar cocila, bisa kashi
daya cikin uku na koguna da mabulbulan ruwa. 11 Sunan tauraron Daci.
Kashi daya cikin uku na ruwaye suka yi daci, sai jama'a da yawa suka
mutu domin ruwayen sun yi daci. 12 Mala'ika na hudu ya busa kahonsa,
sai daya cikin kashi uku na rana ya harbu, da daya cikin kashi uku na wata
da kuma daya cikin kashi uku na taurari. Sai daya cikin kashi uku nasu
duka suka duhunce; daya cikin kashi uku na yini da daya cikin uku na
dare suka rasa hasken su. 13 Da na duba sai na ji gaggafa da take shawagi
a tsakiyar sararin sama tana kira da babban murya, “Kaito, kaito, kaito, ga
mazaunan duniya sabili da sauran karar kahonni na mala'ikun nan uku
da za su busa.”

9

1 Sa'annan mala'ika na biyar ya busa kahonsa. Na ga tauraro daga sama
da ya fado zuwa duniya. An ba tauraron nan mabudin hanyar rami marar
iyaka. 2 Ya bude hanyar rami marar iyaka, sai hayaki ya fito daga kofar
kamar hayaki daga babban ramin wuta. Rana da iska suka juya duhu,
sabili da hayakin da ke fitowa daga kofar ramin. 3 Daga cikin hayakin
kuwa sai ga fari sun fito zuwa duniya, aka ba su iko kamar na kunamai
cikin duniya. 4 Aka gaya masu kada su yi wa ciyayi da kowanne koren
ganye ko itace illa, sai dai mutanen da basu da hatimin Allah a goshinsu.
5 Ba a basu izini su kashe wadannan mutane ba, sai dai su azabtar da su
na watani biyar. Zafinsu kuwa zai zama kamar na cizon kunama idan ta
harbi mutum. 6 A kwanakin nan mutane za su nemi mutuwa, amma ba
za su same ta ba. Za su yi marmarin mutuwa, amma mutuwa za ta guje
su. 7 Farin kuwa suna kama da dawakai da aka shirya domin yaki. A bisa
kansu akwai wani abu kamar rawanan zinariya, fuskokinsu kuma kamar
na 'yan adam. 8 Gashinsu kuma kamar na mata yake, hakoransu kamar
hakoran zaki. 9 Sulkunansu kuma kamar na karfe, karar fikafikansu
kuma kamar karar kekunan dawakin yaki masu yawa da dawakai da aka
shirya domin zuwa yaki. 10 Suna da wutsiya da kari kamar kunamai; A
wutsiyar su kuma suna da ikon da zai azabtar da mutane na tsawon wata
biyar. 11 Suna da wani kamar sarki a kansu, mala'ikan rami marar iyaka.
Sunansa da Ibraniyanci Abadon, da Helenanci kuma Afoliyon. 12 Bala'i
na fari ya wuce. Duba! Bayan wannan akwai masifu guda biyu masu

zuwa. 13 Mala'ika na shida ya busa kahonsa, sai na ji murya daga kahonin
bagadin zinariya da ke gaban Allah. 14 Muryar ta ce wa mala'ika na shida
da ke rike da kahon, “Kwance mala'ikun nan hudu da ke daure a babban
kogin Yufiretis,'' 15 Mala'iku hudun da aka shirya domin wannan sa'a, da
wannan rana, da wannan wata, da kuma wannan shekara, aka sake su
su kashe daya bisa uku na 'yan adam. 16 Yawan sojoji da ke kan dawakai
shine 200, 000, 000. Na ji adadin su. 17 Haka na ga dawakan a cikin
wahayina da mahayansu: Sulkunansu jawur kamar wuta, bakin shudi, da
kuma ruwan doruwa. Kawunan dawakan suna kama da na zakuna, daga
bakunansu kuma wuta, da hayaki da farar wuta suka fito. 18 Aka kashe
daya bisa uku na mutane ta annoban nan uku: wuta, hayaki da farar wuta
da suka fito daka bakunansu. 19 Domin iko na dawakan na bakunansu da
wutsiyoyinsu - domin wutsiyoyinsu suna kama da macizai, kuma suna da
kawuna wadanda dasu suke ji wa mutane rauni. 20 Sauran 'yan adam,
da ba a kashe su ta wannan annoba ba, basu tuba daga ayyukan da suka
yi ba. Basu kuma daina bautar aljanu da gumakan zinariya, da azurfa,
da tagulla, da dutse, da itace ba - abubuwan da ba su gani, ji, ko tafiya.
21 Basu kuma tuba ba daga kisan kai, sihiri, fasikanci, ko kuma ayyukansu
na sata ba.

10

1 Sa'anan na ga wani babban mala'ika yana zuwa daga sama. Yana
lullube cikin girgije, a bisa kansa akwai bakangizo. Fuskarsa kamar
rana, kafafunsa kamar ginshikan wuta. 2 Yana rike da karamin littafi a
hannunsa, da aka bude, sai ya sa kafarsa ta dama a bisa teku, kafarsa ta
hagu kuma a kan kasa. 3 Sai yayi ihu da babbar murya kamar zaki mai
ruri. Lokacin da ya yi ihu, tsawan nan bakwai suka yi magana da karar su.
4 Da tsawan nan bakwai suka yi magana, ina dab da rubutu, amma na ji
wata murya daga sama cewa, “Ka rike asirin abin da tsawan nan bakwai
suka fada. Kada ka rubuta shi.” 5 Sai mala'ikan da na gani tsaye bisa
teku da kasa, ya daga hannun damarsa sama. 6 Sai ya rantse da wannan
da ke raye har abada abadin - wanda ya halicci sama da duk abinda ke
cikinsa, da duniya da duk abin da ke a kanta, da teku da dukan abin da
ke cikinsa, sai mala'ikan ya ce, “Babu sauran jinkiri. 7 Amma a ranar da
mala'ika na bakwai yana dab da busa kahonsa, a lokacin ne asirin Allah
zai cika, daidai da yadda ya sanar wa bayinsa annabawa.” 8 Muryar da na
ji daga sama ta sake magana da ni: “Tafi, ka dauki budadden littafin da ke
hannun mala'ikan da ke tsaye bisa teku da kan kasa.” 9 Sai na tafi wurin
mala'ikan na ce da shi ka bani karamin littafin. Yace dani, “Dauki littafin
ka ci. Zai sa cikinka ya yi daci, amma a bakinka zai yi zaki kamar zuma.”
10 Na dauki karamin littafin daga hannun mala'ikan na ci. Ya yi zaki sosai
a bakina kamar zuma, amma da na ci, sai cikina ya zama da daci. 11 Wani
yace mani, “Dole ka sake yin annabci kuma game da mutane masu yawa,
da al'ummai, da harsuna da sarakuna.”

11

1 Aka bani sanda in yi amfani da ita kamar sandar awo. Aka ce mani,
“Tashi ka auna haikalin Allah da bagadi, da wadanda ke sujada a cikinsa.
2 Amma kada ka auna harabar haikalin, domin an ba da shi ga Al'ummai.
Za su tattake birnin mai tsarki har wata arba'in da biyu. 3 Zan ba shaidu
na biyu iko su yi anabci na kwanaki dubu daya da dari biyu da sittin,

sanye da tsummoki. 4 Wadannan shaidu sune itatuwan zaitun biyu da
kuma fitilu biyu da suke tsaye a gaban Ubangijin duniya. 5 Idan wani ya
yi niyyar cutar da su, wuta na fitowa daga bakinsu ta lashe makiyansu.
Duk mai son cutar da su, dole a kashe shi ta wannan hanya. 6 Wadannan
shaidu suna da iko su kulle sama domin kada a yi ruwa a lokacin da suke
anabci. Suna da iko su juya ruwaye su zama jini, su kuma bugi duniya
da kowacce irin annoba duk lokacin da suka ga dama. 7 Sa'adda suka
gama shaidarsu, dabban da ke fitowa daga rami marar iyaka zai yi yaki
da su. Zai ci nasara da su ya kashe su. 8 Gawawwakinsu zasu kwanta
kan hanyar babban birnin nan (wanda ma'anar sa ake kira Saduma da
Masar) inda aka gicciye Ubangijinsu. 9 Wajen kwana uku da rabi wadansu
daga dukan mutane, da kabila, da harshe, da al'umma za su yi kallon
gawawwakinsu. Za su ki yarda a sa su cikin kabari. 10 Mazaunan duniya
zasu yi murna da biki a kansu. Har za su aika wa juna kyautai saboda
annabawan nan biyu da suka azabtar da mazaunan duniya. 11 Amma
bayan kwana uku da rabi, numfanshin rai daga wurin Allah zai shiga
cikinsu sa'annan za su tsaya a kan kafafunsu. Matsanancin tsoro zata fado
kan wadanda za su gansu. 12 Sa'annan zasu ji murya mai kara daga sama
tana ce masu, “Ku hauro nan!” Sa'annan za su tafi sama cikin gajimarai,
makiyansu suna kallo. 13 A waccan sa'a za a yi babbar girgizar kasa,
sai kashi daya cikin goma na garin ya fadi. Mutane dubu bakwai za su
mutu a girgizar kasar, wadanda suka tsira kuwa za su tsorata su ba da
daukaka ga Allah na sama. 14 Annoba ta biyu ta wuce. Duba! Annoba
ta uku tana zuwa nan da nan. 15 Sa'annan mala'ika na bakwai ya busa
kahonsa, sai muryoyi masu kara suka yi magana cikin sama cewa, “Mulkin
duniya ya zama mulkin Ubangijinmu da na Almasihunsa. Zai yi mulki har
abada abadin.” 16 Sa'annan dattawan nan ashirin da hudu da ke zaune a
kursiyoyinsu a gaban Allah, suka fadi fuskokinsu na kasa. Suka yi wa
Allah sujada. 17 Suka ce, “Mun yi maka godiya, Ubangiji Allah, Madaukaki,
wanda yake yanzu da wanda yake a da, saboda ka dauki ikonka mai girma
ka fara mulki. 18 Al'ummai suka fusata, amma hasalar ka ta zo. Lokaci
ya zo da za a yi wa mattatu sharia, da zaka ba da sakamako ga bayinka
annabawa, da masu ba da gaskiya, da wadanda suka ji tsoron sunanka,
karami da babba. Lokaci kuma ya yi da za ka hallaka wadanda ke hallakar
da duniya.” 19 Sa'annan aka bude haikalin Allah da ke sama, sai aka ga
akwatin alkawarinsa a cikin haikalinsa. Sai ga hasken walkiya, da rugugi,
da aradu, da girgizar kasa, da manyan duwatsun kankara.

12

1 Aka ga wata babbar alama a sama: wata mace ta yi lullubi da rana,
kuma wata na karkashin kafafunta; rawanin taurari goma sha biyu na
bisa kanta. 2 Tana da ciki, tana kuma kuka don zafin nakuda - a cikin
azabar haihuwa. 3 Sai aka ga wata alama cikin sama: Duba! Akwai wani
katon jan maciji mai kawuna bakwai da kahonni goma, sai kuma ga kambi
guda bakwai bisa kawunansa. 4 Wutsiyarsa ta share daya bisa uku na
taurari a sama ta zubo su kasa. Diragon nan ya tsaya a gaban matar da
ta kusan haihuwa, domin lokacin da ta haihu ya lankwame yaronta. 5 Sai
ta haifi da, namiji, wanda zai yi mulkin dukan al'ummai da sandar karfe.
Aka fizge yaron ta zuwa ga Allah da kursiyinsa, 6 matar kuwa ta gudu
zuwa jeji inda Allah ya shirya mata domin a iya lura da ita kwanaki 1,
260. 7 A lokacin sai yaki ya tashi a sama. Mika'ilu da mala'ikunsa suka

yi yaki da diragon, sai diragon da nasa mala'iku suka yake su su ma.
8 Amma diragon ba shi da isashen karfin da zai ci nasara. Don haka,
shi da mala'ikunsa ba su kara samun wuri a sama ba. 9 Sai aka jefa katon
diragon nan tare da mala'ikunsa kasa, wato tsohon macijin nan da ake
kira Iblis ko Shaidan wanda ke yaudarar dukan duniya. 10 Sai na ji wata
murya mai kara a sama: "Yanzu ceto ya zo, karfi, da mulkin Allahnmu,
da iko na Almasihunsa. Gama an jefar da mai sarar 'yan'uwanmu a kasa
- shi da yake sarar su a gaban Allah dare da rana. 11 Suka ci nasara da
shi ta wurin jinin Dan Ragon da kuma shaidar maganarsu, gama ba su
kaunaci ransu ba, har ga mutuwa. 12 Don haka, yi farinciki, ya ku sammai
da duk mazauna da ke cikinsu. Amma kaito ga duniya da teku saboda iblis
ya sauko gare ku. Yana cike da mummunan fushi, domin ya san lokacin
sa ya rage kadan. 13 Da diragon ya ga an jefar da shi kasa, sai ya fafari
matar nan da ta haifi da namiji. 14 Amma aka ba matar nan fukafukai
biyu na babbar gaggafa domin ta gudu zuwa inda aka shirya mata a jeji.
A wannan wuri ne za a lura da ita na dan lokaci, da lokatai, da rabin
lokaci - a lokacin da babu macijin. 15 Macijin ya kwararo ruwa daga bakin
sa kamar kogi, don ya kawo ambaliyar da zai kwashe ta. 16 Amma kasa
ta taimaki matar. Kasa ta bude bakinta ta hadiye kogin da diragon ya
kwararo daga bakinsa. 17 Sai diragon ya fusata da matar, sai ya tafi ya
yi yaki da sauran zuriyarta, wadanda suka yi biyayya da umarnan Allah
suna kuma rike da shaida game da Yesu. 18 Sai diragon ya tsaya a kan
yashi, a gaban teku.

13

1 Sai na ga wani dabba yana fitowa daga teku. Yana da kahonni goma
da kawuna bakwai. A kan kahonninsa akwai kambi goma, a kan kowanne
kansa akwai suna na sabo. 2 Wannan dabban da na gani yana kama da
damisa, kafafunsa kuma kamar na beyar, bakinsa kuma kamar na zaki.
Wannan diragon ya ba shi karfinsa, da kursiyinsa da ikonsa mai girma
na sarauta. 3 Daya daga cikin kawunan dabban ya yi kamar an kashe shi,
amma rauninsa mai tsanani ya warke. Sai dukan duniya ta yi mamaki a
yayin da suke bin dabban. 4 Su ma suka yi wa diragon sujada, domin ya ba
dabban ikonsa. Suka yi wa dabban sujada suna ta cewa, "Wanene kamar
dabban? Wa kuma zai iya yin fada da shi?" 5 Aka ba dabban baki da zai iya
fadin kalmomin fahariya da sabo. Ya sami izini na zartar da iko har wata
arba'in da biyu. 6 Sai dabban ya bude bakinsa yana maganganun sabo ga
Allah: yana sabon sunansa, da mazauninsa, da kuma wadanda ke zaune
a sama. 7 Aka yarje wa dabbar ya yi yaki da masu bi ya kuma yi nasara
da su. An kuma ba shi iko bisa kowacce kabila, da jama'a, da harshe,
da al'umma. 8 Dukan wadanda ke zaune a duniya za su yi masa sujada,
dukan wadanda tun hallitar duniya ba a rubuta sunayensu a littafin rai
na Dan Rago ba, wanda aka yanka. 9 Idan wani yana da kunne, bari ya ji.
Duk wanda za a dauke shi zuwa bauta, ga bauta zai tafi. 10 Duk wanda za
a kashe da takobi, da takobi za a kashe shi. Wannan kira ne na dauriya,
hakuri da bangaskiya ga wadanda suke da tsarki. 11 Sai na ga wani dabban
na fitowa daga cikin kasa. Yana da kahonni biyu kamar na dan rago, ya
kuma yi magana kamar maciji. 12 Ya zartar da dukan ikon dabban na
farko a gabansa, ya kuma sa duniya da duk mazaunanta su yi wa dabban
nan na farko sujada, wanda aka warkar masa da rauni mai kamar na

ajali. 13 Ya yi manyan al'ajibai. Har ya sa wuta ta sauko kasa daga sama
a gaban mutane. 14 Ta wurin alamu da aka yarje masa ya yi, ya yaudari
mazaunan duniya. Ya ce masu su yi wata siffa don girmama dabban da
yake da raunin takobi, amma duk da haka ya rayu. 15 Aka yarje masa ya
ba da numfashi ga siffar dabban domin siffar ta yi magana, ta kuma sa a
kashe duk wadanda suka ki yin sujada ga dabban. 16 Ya kuma tilasta kowa,
kanana da manya, mawadata da matalauta, masu yanci da bayi, su karbi
alama a hannun dama ko kuma a goshi. 17 Ba shi yiwuwa wani ya saya ko
ya sayar sai dai yana da alamar dabban, wato lambar nan da ke wakiltar
sunansa. 18 Wannan na bukatar hikima. Idan wani yana da hikima, sai
ya kididdige lambar dabban nan. Gama lambar ta mutum ce. Lambarta
itace 666.

14

1 Sai na duba na ga Dan Ragon yana tsaye a kan Dutsen Sihiyona. Tare
da shi akwai mutum dubu dari da arba'in da hudu wadanda aka rubuta
sunansa da sunan Ubansa a goshinsu. 2 Na ji wata murya daga sama mai
kara kamar kogin ruwa mai gudu da kuma aradu mai kara. Muryar da
na ji ta yi kama da masu molo suna kada molonsu. 3 Suka raira sabuwar
waka a gaban kursiyin da kuma gaban rayayyun halittun nan hudu, da
kuma dattawan. Ba mai iya koyon wakar nan sai dai mutum 144, 000
nan wadanda aka fanso daga duniya. 4 Wadannan sune wadanda basu
kazantar da kansu da mata ba, gama sun kebe kansu da tsarki daga halin
jima'i. Wadannan ne ke bin Dan Ragon duk inda ya tafi. Aka fanso su daga
cikin mutane domin su zama nunan fari domin Allah da Dan Ragon. 5 Ba
a iske karya a bakinsu ba; ba su da aibi. 6 Na ga wani mala'ika na firiya
a tsakiyar sararin sama, wanda yake da madawwamin sako na labari mai
dadi domin a sanar da ita ga mazaunan duniya - ga kowacce al'umma,
da kabila, da harshe, da kuma jama'a. 7 Yayi kira da babbar murya,
“Ku ji tsoron Allah, ku daukaka shi. Gama sa'arsa ta hukunci ta yi. Yi
masa sujada, shi wanda ya yi sama da kasa, da teku, da kuma mabulbular
ruwa.” 8 Sai wani malai'ka, malaika na biyu, ya biyo yana cewa, “Ta fadi,
Babila mai girma ta fadi, wadda ta rinjayi dukan al'ummai su sha ruwan
inabin fasikancinta.” 9 Wani mala'ika - na uku - ya biyo su da murya mai
karfi yana cewa, “Duk wanda ya yi sujada ga dabban da kuma siffarsa,
ya karbi alama a goshinsa ko a hannunsa, 10 shi ma zai sha daga ruwan
inabin fushin Allah, ruwan inabi da aka zuba tsantsa cikin kokon fushinsa.
Wanda ya sha shi za a azabtar da shi da wuta, da farar wuta, a gaban
tsarkakan mala'ikun Allah da kuma Dan Ragon. 11 Hayaki daga azabarsu
yana tashi sama har abada abadin, kuma ba su da hutu dare ko rana -
wadannan masu sujada ga dabban da siffarsa da kuma dukan wadanda
suka karbi alamar sunansa. 12 Wannan shine kira domin hakurin jimrewa
na wadanda ke da tsarki, wadanda suke biyayya ga dokokin Allah da
bangaskiya cikin Yesu.” 13 Na ji murya daga sama cewa, “Rubuta wannan:
Masu albarka ne matattu da suka mutu cikin Ubangiji.” Ruhu yace, 'I'
domin sun huta daga wahalarsu, gama ayyukansu na biye da su.” 14 Na
duba sai ga farin gajimare. Zaune a kan gajimaren akwai wani kamar Dan
Mutum. Yana da kambin zinariya a kansa da lauje mai kaifi a hannunsa.
15 Sai wani malaika ya fito daga haikalin, ya yi kira da murya mai karfi
ga wanda ke zaune kan gajimare: “Dauki laujenka ka fara girbi, domin
lokacin girbin duniya ya yi.” 16 Sai wanda ke zaune a kan gajimaren ya

wurga laujensa bisa kan duniya, aka kuma girbe duniya. [17] Wani mala'ika
ya fito daga haikali a sama, shi ma yana da kakkaifan lauje. [18] Sai wani
mala'ika ya fito daga bagadin kona turare, wanda yake da iko kan wutar.
Ya yi kira da murya mai karfi ga wanda yake rike da kakkaifan lauje, "Ka
dauki kakkaifan laujenka ka tattara nonnan innabi daga itacen inabin na
duniya, gama inabin ya nuna." [19] Mala'ikan ya jefa laujensa duniya ya
tattara girbin inabin duniya. Ya zuba shi a cikin babbar taskar wurin
matsar ruwan inabi na fushin Allah. [20] Aka tattake wurin matsar inabin
a bayan birni, jini ya yi ta gudu daga wurin matsar inabin, ya kai kamar
tsawon linzami a bakin doki, har mil dari biyu.

15

[1] Sai na ga wata alama cikin sama, babba mai ban mamaki: Akwai
mala'iku bakwai rike da annobai bakwai, wadanda sune annobai na
karshe domin da su ne fushin Allah zai cika. [2] Na ga wani abin da da
ya bayyana mai kama da tekun gilashi mai haske garwaye da wuta. Tsaye
a gefen tekun sune wadanda suka ci nasara a kan dabban da siffarsa, da
kuma lambar da ke wakiltar sunansa. Suna rike da molayen da Allah
ya ba su. [3] Suna rera wakar Musa, bawan Allah, da wakar Dan Rago:
"Ayyukan ka manya ne da ban mamaki, Ubangiji Allah, Mai iko duka.
Adalci da gaskiya hanyoyinka ne, Sarkin al'ummai. [4] Wanene ba zai ji
tsoron ka ba, Ubangiji, ya kuma daukaka sunanka? Domin kai kadai ne
mai tsarki. Dukan al'ummai za su zo su yi sujada a gabanka domin an
bayyana ayyukan ka na adalci." [5] Bayan wadannan abubuwa na duba,
kuma aka bude haikalin alfarwar shaida a cikin sama. [6] Daga wuri mafi
tsarki mala'iku bakwai masu rike da annobai bakwai suka zo. Suna sanye
da tufafi masu tsabta, da lallausar linin mai haske, suna kuma da damarar
zinariya a kirjinsu. [7] Daya daga cikin rayyayun halitu hudu ya ba mala'iku
bakwai tasoshin zinariya bakwai cike da fushin Allah wanda yake raye
har abada abadin. [8] Haikalin ya cika da hayaki daga daukakar Allah da
kuma ikonsa. Ba wanda ya iya shigarsa har sai da annoban nan bakwai
na mala'ikun nan bakwai suka cika.

16

[1] Na ji babban murya na kira daga cikin haikali tana ce wa malai'iku
bakwai, "Ku je ku zuba tasoshi bakwai na fushin Allah a kan duniya."
[2] Mala'ika na fari ya je ya zuba tasarsa a kan duniya; munanan gyambuna
masu zafi suka fito wa mutane wadanda suke da alamar dabbar, wadanda
suka bauta wa siffarsa. [3] Mala'ika na biyu ya zuba tasarsa cikin teku. Ya
zama jini, kamar jinin wanda ya mutu, kuma kowane abu mai rai da ke
cikin tekun ya mutu.' [4] Malaika na uku ya zuba tasarsa a cikin rafuffuka da
mabulbulan ruwa, sai suka zama jini. [5] Na ji mala'ikan ruwaye ya ce, "Kai
mai adalci ne - wanda ya ke yanzu wanda yake kuma a da, Mai Tsarkin
nan, domin ka shari'anta wadannan abubuwa. [6] Domin sun zubar da jinin
masu ba da gaskiya da annabawa, ka basu jini su sha; shine abinda da ya
dace da su. [7] Na ji bagadi ya amsa, "I, Ubangiji Allah Mai iko duka, shari'un
ka gaskiya ne da adalci." [8] Mala'ika na hudu ya zuba tasarsa a kan rana,
kuma aka ba shi izini ya kone jama'a da wuta. [9] Suka kone da zafi mai
tsanani, kuma suka sabi sunan Allah, wanda ke da iko akan annobai. Ba
su tuba ba ko su daukaka shi. [10] Sai malaika na biyar ya zuba tasarsa a
kan kursiyin dabban, sai duhu ya rufe mulkinsa. Suka cicciji harsunansu

saboda zafi. 11 Suka yi sabon Allah na sama domin zafi da gyambunansu,
suka kuma ki su tuba daga abin da suka yi. 12 Mala'ika na shida ya zuba
tasarsa cikin babban rafi, Yufiretis. Ruwansa ya bushe domin a shirya
hanya da sarakuna za su zo daga gabas. 13 Na ga kazamun ruhohi uku
suna kama da kwadin da ke fitowa daga bakin diragon, da makaryacin
annabi. 14 Gama su ruhohin aljanu ne masu aikata alamun ban mamaki.
Sun fita za su wurin sarakunan dukan duniya domin su tattaro su wuri
daya saboda yaki a babbar ranar Allah Mai iko duka. 15 ("Duba! Ina zuwa
kamar barawo! Mai albarka ne wanda ke zaune a fadake, wanda ke sanye
da tufafinsa domin ba zai fita tsirara a ga tsiraicin sa ba.”) 16 Aka kawo
su tare a wurin da ake kira Armagiddon da Ibraniyanci. 17 Mala'ika na
bakwai ya zuba tasarsa cikin iska. Sa'annan babbar murya ta fito daga
cikin haikali da kuma kursiyin, cewa, "An gama!" 18 Aka yi walkiya, da
kararraki masu tsanani, da aradu da babbar girgizar kasa - girgizar da ta
fi kowacce da aka taba yi tun da 'yan adam suke a duniya, girgizar da girma
ta ke. 19 Babban birnin ya rabu kashi uku, kuma biranen al'ummai suka
fadi. Sai Allah ya tuna da Babila mai girma, sai ya ba wancan birnin koko
cike da ruwan innabi wanda aka yi daga fushinsa mai tsanani. 20 Kowanne
tsibiri ya bace, sai ba a kara ganin duwatsun ba. 21 Manyan duwatsun
kankara, masu nauyin talanti, suka fado daga sama kan mutane. Suka
zagi Allah domin annobar kankarar saboda annobar ta yi tsanani.

17

1 Daya daga cikin mala'ikun nan bakwai wanda ke rike da tasoshi bakwai
ya zo ya ce mani, “Zo, zan nuna maka hukuncin babbar karuwarnan
da ke zaune a kan ruwaye masu yawa. 2 Da ita ce sarakunan duniya
suka yi fasikanci. Da ruwan inabinta na fasikanci marar dacewa ta sa
mazaunan duniya suka bugu.” 3 Sai mala'ikan ya dauke ni cikin Ruhu
ya tafi da ni jeji, sai na ga mace zaune bisa jan dabba cike da sunayen
sabo. Dabbar tana da kawuna bakwai da kahonni goma. 4 Matar kuwa
tana sanye da tufafi na shunayya da kuma jar garura, ta kuma ci ado da
kayan zinariya da duwatsu masu tamani da lu'u-lu'ai. Tana rike da kokon
zinariya a hannunta cike da abubuwan kyama da na kazantar fasikancinta
marar dacewa. 5 Bisa goshinta an rubuta wani suna mai boyayyar ma'ana:
“Babila mai girma, uwar karuwai da na kazamtattun abubuwan duniya.”
6 Sai na ga matar a buge da jinin masu ba da gaskiya da kuma jinin
wadanda aka kashe su domin Yesu. Da na gan ta, na yi mamaki kwarai da
gaske. 7 Amma mala'ikan ya ce mani, “Don me kake mamaki? Zan bayyana
maka ma'anar matar da kuma na dabbar da ke dauke da ita, dabban nan
da ke da kawuna bakwai da kahonni goma. 8 Dabban da ka gani da, yanzu
ba ta, amma ta na kusan hawowa daga rami marar iyaka. Sa'annan za ta
je hallaka. Wadanda ke zaune a duniya, wadanda ba a rubuta sunayensu
cikin littafin rai ba tun kafuwar duniya - za su yi mamaki idan suka ga
dabbar da da ta kasance, ba ta nan yanzu, amma ta kusa zuwa. 9 Wannan
al'amari na bukatar hikima. Kawunnan bakwai, tuddai ne bakwai da
macen ke zaune a kai. 10 Su kuma sarakuna ne bakwai. Sarakuna biyar
sun fadi, daya na nan, amma dayan bai zo ba tukuna; sa'anda ya zo zai
kasance na dan lokaci kadan. 11 Dabban da ya kasance a da, amma yanzu
ba shi, shi ma sarki ne na takwas; amma shi daya ne cikin sarakunan nan
bakwai, kuma zai tafi hallaka. 12 Kahonnin nan goma da ka gani sarakuna

goma ne wadanda ba a nada su ba tukuna, amma za su karbi iko kamar
na sarakai na sa'a daya tare da dabban. 13 Ra'ayinsu daya ne, za su ba da
sarautarsu da ikon su ga dabban. 14 Za su yi yaki da Dan Rago. Dan Ragon
zai ci nasara a kansu domin shi Ubangijin iyayengiji ne da Sarkin sarakuna
- kuma tare da shi sune kirayayyun, zababbun, amintattun." 15 Mala'ikan
ya ce mani, "Ruwayen da ka gani, inda karuwar ke zaune, jama'a ce, da
taro masu dumbin yawa, da al'ummai da harsuna. 16 Kahonnin nan goma
da ka gani - su da dabban za su ki karuwar. Za su washe ta su tsiranceta,
za su lankwame namanta, za su kone ta gaba daya da wuta. 17 Gama Allah
ya sa a zukantansu su yi nufinsa ta wurin amincewarsa, su sadaukar da
ikonsu na yin mulki ga dabban har sai maganar Allah ta cika. 18 Matar da
ka gani ita ce babban birnin nan da ke mulki bisa sarakunan duniya."

18

1 Bayan wadannan abubuwa sai na ga wani mala'ika yana saukowa daga
sama. Yana da babban iko sosai, duniya kuwa ta haskaka da daukakarsa.
2 Ya yi kira da kakkarfar murya cewa, "Ta fadi, Babila mai girma ta
fadi! Ta zama mazaunin aljannu, da matattarar kowanne kazamin ruhu
da kuma mazaunin kowanne kazami da kyamataccen tsuntsu. 3 Gama
dukan al'ummai sun sha ruwan innabin fasikancinta. Sarakunan duniya
sun aikata fasikanci da ita. Attajiran duniya sun arzuta da ikon rayuwar
annashuwarta." 4 Sai na ji wata murya daga sama ta ce, "Ku fito daga
cikinta, mutanena, domin kada kuyi zunubi irin na ta, domin kuma kada
bala'inta ya auko maku. 5 Zunubanta sun taru sun yi tsayi har sama. Allah
kuma ya tuna da miyagun ayyukanta. 6 Ku saka mata gwargwadon yadda
ta saka wa wadansu, ku biya ta ninki biyu na abin da ta yi; a cikin kokon
da ta dama, ku dama mata ninki biyu. 7 Kamar yadda ta daukaka kanta
ta yi ta annashuwa, ku wahalsheta da azaba da bakin ciki haka. Domin
ta ce a zuciyarta, 'Ina zaune kamar sarauniya; ni ba gwauruwa ba ce,
kuma ba zan taba yin makoki ba,' 8 Saboda haka a rana daya bala'inta zai
auko mata; mutuwa, makoki da kuma yunwa. Wuta za ta kona ta kurmus,
domin Ubangiji Allah mai iko ne, kuma shine mai hukuntata." 9 Sarakunan
duniya da suka yi fasikanci, har suka baude tare da ita, za su yi kuka da
kururuwa domin ta sa'adda suka ga hayakin kunarta. 10 Za su tsaya can
nesa suna tsoron azabarta, suna cewa, "Kaito, kaiton babban birni, Babila,
birni mai iko! Domin cikin sa'a guda hukuncinta ya zo." 11 Manyan 'yan
kasuwan duniya za su yi kuka da bakin ciki dominta, da shike ba wanda
ke sayan kayanta kuma - 12 kayan zinariya, azurfa, da duwatsun alfarma,
da lu'u-lu'u, da lilin mai laushi, da hajja mai ruwan jar garura, da siliki,
da jar alharini da itacen kamshi iri iri, da kayan da aka sassaka da itace
mai tsada, da na tagulla, da na bakin karfe, da na dutse mai sheki, 13 da
kirfa, da kayan yaji, da turaren wuta, da mur da lubban, da ruwan innabi,
da mai, da garin alkama, da alkama, da shanu, da tumaki, da dawakai,
da kekunan doki, da bayi, da rayukan 'yan adam. 14 Amfanin da kika
kwallafa rai da duk karfinki sun fice daga gareki. Duk annashuwarki da
darajarki sun bace, ba za a kara samunsu ba kuma. 15 Manyan 'yan kasuwa
na wadannan kaya da suka azurta ta wurinta, za su tsaya can nesa da ita,
sabili da tsoron azabarta, kuka da kururuwar bakin ciki. 16 Za su ce, "Kaito,
kaito ga babban birni da take sanye da lilin mai laushi da tufafi masu jar
garura da kuma jan alharini, da ta ci ado da kayan zinariya, da duwatsu
masu daraja da lu'u-lu'u! 17 A cikin sa'a guda duk dukiyan nan ta lallace.

Kowanne matukin jirgin ruwa, da fasinjoji, da masu tuki da duk wadanda suke samun biyan bukatun rayuwarsu daga ruwa, suka tsaya can nesa.
18 Suka yi kuka sa'anda suka ga hayakin kunarta. Suka ce, "Wanne birni ne ya yi kama da babban birnin?" 19 Suka watsa kura a kawunansu, suka yi kuka da karfi, da kururuwa da bakin ciki, "Kaito, kaiton babban birnin nan inda duk masu jiragen ruwa suka azurta daga dukiyarta. Domin a sa'a guda an hallakar da ita." 20 "Ku yi murna a kanta, sama, ku masu ba da gaskiya, manzanni, da annabawa, domin Allah ya kawo hukuncinku a kanta!" 21 Wani kakkarfan mala'ika ya dauki wani dutse mai kama da dutsen nika, ya jefa shi cikin teku yana cewa, "Ta wannan hanya, Babila, babban birnin, za a jefar da ita kasa da karfi, ba za a kara ganinsa ba.
22 Muryar masu kidar molaye, mawaka, masu busa sarewa, da na masu busa algaita, ba za a kara ji a cikinta ba. Babu wani mai kowanne irin sana'a da za a samu a cikinta. Ba za a kara jin karar nika a cikinta ba.
23 Hasken fitila ba za ya kara haskakawa a cikin ki ba. Ba za a kara jin muryoyin ango da na amarya a cikinki ba, domin attajiranki sune 'ya'yan masu mulki a duniya, kuma ta wurin sihirinki kika yaudari al'ummai. 24 A cikinta aka sami jinin annabawa da na masu ba da gaskiya, da jinin duk wadanda aka kashe a duniya."

19

1 Bayan wadannan abubuwa na ji wata karar da ta yi kamar muryar mutane masu yawa a sama suna cewa, "Halleluya. Ceto, daukaka da iko sun tabbata ga Allahnmu. 2 Hukunce - hukuncensa gaskiya ne da adalci, domin ya hukunta babbar karuwan nan wadda ta kazamtar da duniya da fasikancinta. Ya dauki fansar jinin bayinsa, wadda ita da kanta ta zubar."
3 Suka yi magana a karo na biyu: "Halleluya! Hayaki na tasowa daga wurinta har abada abadin." 4 Dattawan nan ashirin da hudu da rayayyun halittun nan hudu, suka fadi suka yi wa Allah sujada shi da yake zaune a kan kursiyin. Suna cewa, "Amin. Halleluya!" 5 Sai wata murya ta fito daga kursiyin tana cewa, "Ku yabi Allahnmu, dukanku bayinsa, ku da kuke tsoronsa, da duk marasa iko da masu iko." 6 Sai na ji murya kamar na kasaitaccen taron mutane, kamar rurin kogi na ruwaye masu yawa, kuma kamar tsawar aradu, cewa, "Halleluya! Gama Ubangiji yana mulki, Allah mai iko duka. 7 Bari mu yi murna, mu yi farinciki matuka mu kuma ba shi daukaka domin bikin auren Dan Ragon ya zo, amaryarsa kuma ta shirya kanta. 8 An yardar mata ta sa kaya masu haske da tsabta na lilin mai laushi" (domin lilin mai laushi shine ayyukan adalci na tsarkaka).
9 Mala'ika ya ce mani, "Rubuta wannan: Masu albarka ne wadanda aka gayyace su zuwa bikin auren Dan Ragon." Ya kuma ce mani, "Wadannan kalmomin Allah na gaskiya ne." 10 Na fadi a gaban kafafunsa domin in yi masa sujada, amma ya ce mani, "Kada ka yi haka! Ni ma abokin bauta ne tare da kai da 'yan'uwanka wadanda ke rike da shaida game da Yesu. Yi wa Allah sujada, domin shaida game da Yesu shine ruhun annabci." 11 Sai na ga sama a bude, na kuma duba sai ga wani farin doki. Mahayinsa ana kiransa amintacce da gaskiya. Yana shari'a da adalci yana yaki. 12 Idanunsa kamar harshen wuta suke, a kansa akwai kambuna da yawa. Yana da suna a rubuce a jikinsa wanda ba wani da ya sani sai dai shi da kansa. 13 Yana sanye da riga da aka tsoma a cikin jini, kuma ana kiran sunansa Kalmar Allah. 14 Rundunonin sama suna biye da shi a kan fararen dawakai, suna sanye da lilin mai laushi, fari mai tsabta. 15 Daga

cikin bakinsa takobi mai kaifi na fitowa, da ita yake sarar al'ummai, zai
kuma mulke su da sandar karfe. Yana tattake wurin matsar ruwan inabi
da matsananciyar fushin Allah Mai iko duka. [16] Yana da suna a rubuce a
rigarsa da cinyarsa: "Sarkin sarakuna da Ubangijin iyayengiji." [17] Na ga
mala'ika tsaye a rana. Yayi kira da murya mai karfi ga dukan tsuntsaye
da ke firiya a sama. [18] "Ku zo, ku tattaru saboda babban bukin Allah. Ku
zo ku ci naman sarakuna, da naman sarakunan yaki, da naman manyan
mutane, da naman dawakai, da na mahayansu, da naman dukan mutane,
yantattu da bayi, marasa iko da masu iko." [19] Na ga dabban da sarakunan
duniya da rundunoninsu. Suna tattaruwa domin su yi yaki da wanda
ke bisa doki da rundunarsa. [20] Aka kama dabban tare da makaryatan
annabawa da suka yi ayyukan al'ajibai a gabansa. Da wadannan alamu
ya yaudari wadanda suka karbi alamar dabbar da wadanda suka yi wa
siffarta sujada. Aka jefa dukansu biyu da rai cikin tafkin farar wuta mai
ci. [21] Sauran aka karkashe su da takobin da ke fitowa daga bakin mahayin
dokin. Dukan tsuntsaye suka ci gawarwakinsu.

20

[1] Sai na ga mala'ika na saukowa daga sama. Yana da makullin rami
marar iyaka, yana kuma da babar sarka a hannunsa. [2] Sai ya dauki tsohon
macijin, wanda shine iblis, ko shaidan, ya daure shi shekaru dubu. [3] Ya
jefa shi cikin rami marar iyaka, ya rufe shi ya kuma sa hatimi a bisansa.
Hakan ya faru ne domin kada ya kara yaudarar al'ummai har sai bayan
shekaru dubu. Bayan wannan, dole a sake shi na dan lokaci. [4] Sa'annan
na ga kursiyoyi. Wadanda ke zaune a bisansu sune wadanda aka ba ikon
hukunci. Na kuma ga rayukan wadanda aka fille wa kai saboda shaidar
Yesu da maganar Allah. Ba su yi wa dabban sujada ba ko siffarsa, suka ki
su karbi alamar a goshinsu ko a hannu. Sun sake rayuwa, suka yi mulki
tare da Kristi shekaru dubu. [5] Sauran matattun basu sake dawowa da rai
ba har sai da shekaru dubu din suka cika. Wannan shine tashin matattu
na fari. [6] Mai albarka ne mai tsarki ne kuma wanda yake da rabo cikin
tashin matattu na fari! Mutuwa ta biyu ba ta da iko akan wadannan. Za
su zama firistocin Allah da na Almasihu za su kuma yi mulki tare da shi
shekaru dubu. [7] Sa'adda shekaru dubu suka zo ga karshe, za a saki shaidan
daga kurkukunsa. [8] Za ya fito domin ya yaudari al'ummai da ke kursuyoyi
hudu na duniya, Gog da Magog ya tattara su domin yaki. Yawan su zai
zama kamar yashin teku. [9] Suka bazu a fuskar duniya suka kuma kewaye
sansanin masu ba da gaskiya, kaunataccen birni. Amma wuta ta sauko
daga sama ta lankwame su. [10] Shaidan, wanda ya yaudare su, aka jefa shi
cikin korama ta farin wuta mai ci, inda aka jefa dabban da makaryacin
annabin. Za su sha azaba dare da rana har abada abadin. [11] Sai na ga
babban kursiyi da wanda ke zaune a kansa. Duniya da sama suka guje
wa fuskarsa, amma babu wurin da za su tafi. [12] Na ga matattu manya da
kanana- suna tsaye gaban kursiyin, aka bude litattafai. Sai aka bude wani
littafi - Littafin rai. Aka yi wa matattu shari'a bisa ga abinda aka rubuta
cikin litattafan, gwargwadon ayyukansu. [13] Teku ta ba da matattun dake
cikinta. Mutuwa da hades suka ba da matattun da ke cikinsu, aka yi masu
shari'a gwargwadon abin da suka yi. [14] Aka jefa mutuwa da hades cikin
tafkin wuta. Wannan shine mutuwa ta biyu - tafkin wuta. [15] Duk wanda

ba a sami sunansa a rubuce cikin littafin rai ba, aka jefar da shi cikin
tafkin wuta.

21

1 Sai na ga sabuwar sama da sabuwar duniya, domin sama ta fari da
duniya ta fari sun shude, ba kuma teku. 2 Na ga birni mai tsarki, sabuwar
Urushalima, wadda ta sauko kasa daga sama wurin Allah, shiryayya
kamar amaryar da aka yi wa ado domin mijinta. 3 Na ji babbar murya daga
kursiyinta na cewa, “Duba! Mazaunin Allah yana tare da 'yan adam, zai
zauna tare da su. Za su zama mutanensa, Allah kuma da kansa zai kasance
tare da su ya kuma zama Allahnsu. 4 Zai share dukan hawaye daga
idanunsu, kuma babu sauran mutuwa, ko bakinciki, ko kuka, ko azaba.
Abubuwan da sun shude. 5 Shi wanda yake zaune a kan kursiyin ya ce,
“Duba! Na maida kome ya zama sabo.” Ya ce, “Ka rubuta wannan domin
wadannan kalmomi amintattu ne da gaskiya”. 6 Ya ce mani, “Wadannan
abubuwan an gama! Ni ne Alpha da Omega, farko da karshe. Ga mai
jin kishi, zan bashi kyauta daga mabulbular ruwan rai. 7 Wanda ya ci
nasara, zai gaji wadannan abubuwa, ni kuma zan zama Allahnsa, shi
kuma ya zama da na. 8 Amma ga matsorata, da marasa bangaskiya, da
masu kazanta, da masu kisan kai, da fasikai, da masu sihiri, da masu
bautar gumaka, da dukan makaryata, mazaunin su zai kasance cikin
tafki mai ci da farar wuta. Mutuwa ta biyu kenan.” 9 Daya daga cikin
mala'ikun bakwai ya zo wurina, wanda yake dauke da tasoshi bakwai
cike da annobai bakwai na karshe, yace, “Zo nan. Zan nuna maka amarya,
matar Dan Rago”. 10 Sai ya dauke ni cikin Ruhu zuwa wani babban dutse
mai tsawo ya nuna mani birni mai-tsarki, Urushalima, tana saukowa daga
cikin sama daga wurin Allah. 11 Urushalima tana da daukakar Allah,
shekinta yana kama da dutse mai tamani, sai kace dutsen yasfa, garau
kamar karau. 12 Tana da babban garu mai tsawo, da kofofi goma sha biyu,
da mala'iku goma sha biyu a kofofin. Akan kofofin an rubuta sunayen
kabilu sha biyu na 'ya'yan Isra'ila. 13 A gabas akwai kofofi uku, a arewa
kofofi uku, a kudu kofofi uku, da kuma yamma kofofi uku. 14 Garun birnin
yana da harsashin gini goma sha biyu, a bisansu akwai sunaye goma sha
biyu na manzanni goma sha biyu na Dan Rago. 15 Shi wanda yayi magana
dani yana da sandan awo na zinariya domin ya auna birnin, da kofofinsa,
da garunsa. 16 Birnin; da tsawonsa da fadinsa iri daya ne. Ya gwada
birnin da sandar awo, mil dubu sha biyu a tsaye (fadinsa, da tsawonsa,
da tsayinsa duka daya ne) 17 Ya kuma gwada garunsa, kamu 144, bisa ga
gwajin 'yan adam (wanda shine ma'aunin mala'ika). 18 An gina garun da
Yasfa birnin kuma da sahihiyar zinariya, mai kama da madubi mai kyalli.
19 An kawata harsashin garun da kowanne irin dutse mai tamani. Na fari
yasfa, na biyu saffir, na uku agat, na hudu emerald, 20 na biyar Onis, na
shida sardiyus, na bakwai kirisolat, na takwas beril, na tara tofaz, na goma
kirisofaras, na sha daya yakinta, na sha biyu kuma ametis. 21 Kofofi goma
sha biyu lu'u-lu'ai ne goma sha biyu; kowacce daya a cikin kofofin daga
lu'u-lu'u daya aka yi shi. Titunan birnin kuwa zinariya ce sahihiya, sai
kace madubi garau. 22 Ban ga haikali a cikin birnin ba, gama Ubangiji Allah
Mai iko duka da Dan Ragon su ne haikalinsa. 23 Birnin ba ya bukatar rana
ko wata su haskaka shi gama daukakar Allah ta haskaka shi, kuma fitilarsa
Dan Rago ne. 24 Al'ummai za su yi tafiya cikin hasken birnin. Sarakunan

duniya kuma za su kawo daukakarsu cikinsa. [25] Kofofinsu kuma ba za
a rufe su da rana ba, babu dare kuma a can. [26] Za su kawo daukaka da
darajar al'ummai a cikinsa, [27] babu wani abu mai kazanta da zai taba
shiga cikinsa. Ko wanda yake aikata abin kunya da karya, sai wadanda
an rubuta sunayensu a cikin littafin rai na Dan Rago kadai.

22

[1] Sai mala'ika ya nuna mani kogin ruwan rai, ruwa mai tsabta. Yana
fitowa daga cikin kursiyin Allah da na Dan-Rago [2] ta tsakiyar titin birnin.
A kowanne gefen kogin akwai itacen rai, mai ba da 'ya'ya iri goma sha
biyu, kowanne wata. Ganyayen itacen kuma domin warkar da al'ummai
ne. [3] Babu sauran la'ana nan gaba. Kursiyin Allah da na Dan Rago za
su kasance a cikin birnin, bayinsa kuma za su yi masa bauta. [4] Za su
ga fuskarsa, sunansa kuma zai kasance a goshinsu. [5] Babu sauran dare;
ba za su bukaci hasken fitila ko hasken rana ba da gama Ubangiji Allah zai
haskaka su. Za su yi mulki har abada abadin. [6] Mala'ika ya ce mani,
“Wadannan kalmomi amintattu ne da gaskiya. Ubangiji, Allah na ruhohin
annabawa, ya aiki mala'ikansa ya nuna wa bayinsa abin da lallai zai faru
ba da dadewa ba”. [7] “Duba! Ina zuwa ba da dadewa ba! Mai albarka
ne wanda ya yi biyayya da kalmomin littafin nan.” [8] Ni, Yahaya, nine na
ji na kuma ga wadannan abubuwa. Sa'adda na ji na gan su, sai na fadi
gaban kafaffun mala'ikan da ya nuna mani wadannan abubuwa domin in
yi masa sujada. [9] Ya ce mani, “Kada ka yi haka! Ni abokin bauta ne tare da
kai, tare da 'yan'uwanka annabawa, da wadanda ke biyayya da kalmomin
littafin nan. Yi sujada ga Allah!” [10] Ya ce mani, “Kada ka rufe kalmomin
anabcin littafin nan, gama lokaci ya kusa. [11] Wanda yake mara adalci, bari
ya cigaba da yin rashin adalci. Wanda yake mai kazanta bari ya cigaba da
kazantar da kansa. Wanda yake mai adalci bari ya cigaba da yin adalci.
Wanda yake mai-tsarki, bari yaci gaba da tsarki.” [12] “Duba! Ina zuwa ba
da dadewa ba. Sakamakona na tare da ni, zan saka wa kowa gwargwadon
aikin da ya yi. [13] Nine Alpha da Omega, farko da karshe, mafarin abu da
karshensa. [14] Masu albarka ne wadanda suka wanke rigunansu domin su
sami izini su ci daga itacen rai su kuma shiga birnin ta kofofinsa. [15] A waje
akwai karnuka, masu sihiri, masu bautar gumaka, fasikai, masu kisan
kai, da duk wanda yake kaunar aikata rashin gaskiya. [16] Ni, Yesu na aiko
mala'ikana ya shaida maku wadannan abubuwa saboda ikilisiyoyi. Nine
tushe da zuriyar Dauda, tauraron asubahi mai-haske.” [17] Ruhu da Amarya
suka ce, “Zo!” Bari wanda ya ji ya ce, “Zo!” Kowanne mai jin kishi, da
kowanne mai bukatar ta, bari ya sami ruwan rai kyauta. [18] Ina shaida wa
duk mai jin kalmomin anabcin wannan littafi: Idan wani ya kara a kansu,
Allah zai kara masa annoban da ke rubuce a cikin littafin. [19] Idan wani
ya rage daga kalmomin wannan littafin anabci, Allah zai rage rabonsa
daga cikin itacen rai daga cikin birni mai-tsarki, wadanda aka rubuta cikin
wannan littafi. [20] Shi wanda ya shaida wadannan abubuwa ya ce, “I! Ina
zuwa ba da dadewa ba.” Amin! Zo, Ubangiji Yesu! [21] Alherin Ubangiji Yesu
ya kasance tare da kowanne dayanku. Amin.